1. Bir şehit kızının duyguları,

Size kendimden bahsetmemi istemissiniz bende bu konuda düsünüp duruyordum ama sizi sikma korkusu ile vazgeçmistim.evet disim gönül rahatligiyla anlatabilirim dostumsunuz ve beni dinleyeceginize eminim.Küçük bir kasabada dogdum yasamimin bir bölümünü orada geçirdim babam subaydi bilirsiniz tayinleri sürekli baska yerlere sürtükler onlari.15 yasina kadar ayni kasabada geçirdim zamanimi ailemle.Günün birinde yine babam tayin oldugu haberi ile geldi bu seferki gidecegi yere bizide getirmek istiyordu.Annem ve babam sürekli tayinler yüzünden ayri yasamak zorunda kalmisti biz çocuklari için.Artik büyümüstük ve bu zorlugu bizde gögüsleyebilirdik. Tayini doguya çimisti yani mardine gitmek zor geliyordu ama anne ve babamizin bugüne kadar bizim için katlandiklarini düsününce... 1 ay kadar sürede mardine tasindik yasadigimiz yerden çok farkli bir yere gelmistik ama mecburduk burda yasamaya.Okullar vs zaman su gibi akip geçiyordu bir sisli aksam babam nöbetteydi ve terör yine is basindaydi laneter yagdiriyordum onlara ama nafile.Sabaha dogru kapi çaldi annem açti kapiyi bizde kalmistik kapi ziliyle annem oldugu yere yigilmis yatiyordu anlayamamistik ne oldugunu daha sonra ögrendiklerimiz karsisinda bizde sok olmustuk.Babam kahbe bir kursuna hedef olmustu.Inanamiyorduk ama olmustu babamin cansiz cesedini simdi bile unutamam.Hayat bazen insanlara açimiyor dostum.Agliyorum kusuruma bakmayin ayni seyleri sanki suan tekrar yasiyorum.Babamin ölümünden sonra memleketimize geri döndük artik babamiz yoktu.Annem bugüne kadar onun yoklugunu belli etmemk için elinden gelini yapti.Lise ögretimimi bitirdikten sonra üniversiyei kazandim ve okul için istanbula geldim.Okulumu bitirdim ve suan çalistigim sirkette çalismaya basladim.Annem ve kardesim suan kendi memleketimizdeler onlar istenbula gelmeyi hiç istemidiler benim okadar israrlaraima ragmen.Galiba bu günlük bu kadar yogun duygu yeter daha fazla yazmak isterdim ama inanin suan yazacak durumda degilim.Ellerim titriyor ve göz yaslarimdan yazdiklarimi bile göremiyorum.Sizide üzdüysem özür dilerimkendinize dikkat edinhoşçakalinsaygilar

2. Çanakkale Şehitliğindeki Dakikalarım;

Şehitlik, cıvıl cıvıl gençlerle doluydu.Yüzlerce otobüsler cıvıl cıvıl gençlerle şehitliğe akıyorlardı.
Modern Türkiye'nin, Modern gençleri hepsi oralardaydı, bir kısmı oturmuş hocalarının anlattıklarını dinliyorlardı.
Bayrak!... Bayrak!.... Dalgalanıyordu.
O an anladım ki bu iş bitmiş, ben boşuna korkuyorum.
Manzara karşısında gözyaşlarımı tutamadım, hıçkıra hıçkıra ağlıyordum.

3. (bu yazi silinmiştir)

4. Sen bilirsin dersen, kavga olmazmış;

Arabayla viraji dönerken önümdeki araba virajın köşesine parketti. Sürtmemek için büyük bir dikkat harcıyordum.
Arabanın sahibininde dikkatli dikkatli baktığını görünce.Sürteyim mi, sürteyim mi dedim. Adam bana " Sen bilirsin dersen, kavga olmazmış" dedi.
Bu laf aylarca kafamı kurcaladı, çok olgunca bir davranışdı.
Atasözleri kitaplarında sözleri incelerken"s" harfine geldiğimde bir atasözüyle karşılaştım."Sen bilirsin dersen, kavga olmazmış". Bu bir atasözüymüş, ben bunu bilmiyordum.

5. Anlam daralması, genişlemesi, kayması ve değişmesi

Çocukluğumdan beri soy kütüğü kelimesi kafamı hep kurcalardı. Kütük ile soy'un bağlantısını bir türlü kuramıyordum. Geçenlerde felsefecimiz Betül Çotuksöken'in soyadını merak ettim. Çotuk ne demek diye sözlüğe baktım. Sözlükte, ağacın kesildikten sonra yerde kalan çıkıntısı şeklinde bir açıklama vardı, birde örnek vermişler."umımadık çotuk araba devirir", demek ki at arabası giderken, önemsemediğimiz bir çotuk arabamızı devirebiliyor.Çotuksöken'in anlamını şimdi daha iyi hissediyorum, çotuksökenler arabaların devrilmelerine mani oluyorlar. Demek ki çotukların sökülmesi gerekiyor. aklıma kütük kelimesinede bakmak geldi, baktım hiç unutmuyorum aynen şöyle yazıyor."ağacın toprağın altında kalan kısmına kütük denir". demek ki soyumun toprağın altında kalan kısmını bilmem için soy kütüğüne bakmam gerekiyor. soy kütüğü kelimesi artık benim için bir muamma değil, soyumun toprağın altında olan kısmı, bu kelime artık bana haz veriyor. Kelimeler bize karşımızdakinin duygularınızı hissettiriyor, içeriklerini tam anlamıyla bilemememiz kendi kelimelerimize bile yabancı kalmamızı sağlıyor.Konuşmak ve dinlemek; kelimelerin içeriklerini bildiğimizde bize haz veriyor.Dilciler kelimelerin zaman içinde anlam daralmasına, anlam genişlemesine, anlam kaymasına ve anlam değişmesine uğradıklarını söylüyorlar. Kelimeler organik maddeler gibi hareketli aynı kelime zaman içinde değişik anlamlara gelebiliyor.Örneğin don kelimesi elbise anlamında kullanılırken anlam daralmasına uğramış sadece iç çamaşırı anlamında kullanılmaktadır.Dil kelimesi ise gönderilen söz anlamındaymış, mesela elçi dil götürürmüş. sonra bu kelime anlam genişlemesine uğruyarak, bu gün konuşmayla ilgili hatta insanın ifade etmesiyle ilgili her şeyi kapsamaktadır.Bu gün argo ya da ayıp dediğimiz kelimeler Kaşgarlı Mahmut zamanında günlük hayatta kullanılıyorlarmış, bunlar anlam kaymasına uğramışlardır.Başka örneklerde verilebilir.Anlam değişimi ise kasteddiği anlamdan başka bir anlam kastedecek hale kelimeler gelebilmektedir.

Gençler konuşurken kelimelere değişik anlamlar yükleyebiliyorlar, buna kuşak farkı diyorlar.Aslında kelimeler duyguları düşünceleri ifade etmek için bir araç.

Dilciler kültürleri birbirleriyle birleşik havuzlar gibi görüyorlar.Bir havuzun suyu azsa diğer havuzdan su tamamlanmakta, bütün havuzların suları aynı seviyeye gelmektedir.Dilimiz havuzuna din ve edebiyatın gelişiminde arapça ve farsça kelimeler girmiştir. Tanzimat'tan sonrada bilimi alırken dilimizin havuzuna fransızca kelimeler girmiştir.Bu gün ise dilimiz havuzuna yeni teknelojilerle beraber ingilizce kelimeler girmektedir.Diller birbirleriyle alışverişte bulunabilirler, ama bunların karşılıklarını bulmamız gerekiyor, aynı anlamlı kelimelere ise hiç gerek yok ama maalesef, müslümanlığı alacağım derken Türkçe isimlerimizi bırakıp arapça isimler almışız, bilim alacağız derken de fransız özentisiyle bir çok gereksiz kelimeler almışız, karşılığını bulamadığımız kelimeler alınabilir.özentiyle alınan kelimeler, bazı insanların dini ben biliyorum diye anlaşılmayan kelimeler kullanarak üstünlük taslamaya kalkması, bazı insanların bilimi,sanatı, felsefeyi ben daha iyi biliyorum diye üstünlük taslamaya kalkmaları kendilerini ayrıcalıklı göstermeye çalışmalarında yatmaktadır. Örneğin hukuk terimlerimizin Türkçeleştirilmemesinin altındada rant yatıyor. bir dilekçe yazmak için bile avukata ihtiyaç vardır.bir mahkeme tutanağının ne olduğunu okuyunca anlayamazsınız, avukat lazım, altında rant var.

Yabancı dillerden geçen kelimelerin çoğu, geçerken anlam kaymasına ya da anlam değişimine uğramışlardır. Ana dillerinde kasteddikleri anlamlarda kullanılmamaktadırlar. Mesela Moral fransızca ahlak anlamında kullanılmaktadır.Ama bizde canım sıkkın anlamına gelmektedir, bu kelime alınırken anlam kaymasına uğramıştır. Önemli olan kelimenin kökeni değil kasdettiği anlamıdır. Değil yabancı kelimeler, türkçe kelimeler bile anlam kaymalarına,anlam değişmelerine uğramaktadırlar.

6. Anlamak nedir?

Karşınızda ki bir şey söylerse Türkçeyse bunu anlarız.Ama bir yabancı dildeyse anlamayız.Anlamak bilmek demektir,anlamadığımız şey bilmediğimiz, bilmediğimiz şeyinde bizim için bir anlamı yoktur.Sevdiğimiz insanın sesi bize daha hoş gelir.Yabancı dilde bir kitabın o dili bilmeyen için bir anlamı yoktur.Bütün kitaplarda İngilizce yazılmıyor bunu da belirteyim.Yabancı dilde yazılmış bir kitabı Türkçeye çevirdiğiniz zaman onu anlarsınız,anlamak istiyorsanız o dili bilmeniz gerekir.
Gelelim;Türkçe Ezan'a, Arapça ezanı savunanları toplayın, kelime kelime sorun bilmezler,bilenleri yüzde onu geçmez.Elinize mikrofonu alın sokakta insanlara ezanın açıklamasını sorun bilenler binde birdir.Anlayabilmesi için ikinci bir yabancı dil bilmesi gerekiyor.yani Arapça. Kuran İngilizlere inmiş olsaydı, ezanda İngilizce okunacaktı, hayır Türkçe okunsun diyenlere, bunun orijinali böyle diyecekti Arapça ezanı savunanlar. Her şeyin orijinalini öğrenmek için dünyanın bütün dillerini bilmen gerekir.Bu da imkansızdır.Efendim,bütün İslam dünyasında Arapça okunuyor, herkes kendini köprüden atarsa sende mi atacaksın.
Ezanı Arapça okunduğu zaman anlayabilmemiz için Arapça bilmemiz gerekir, şimdi Arapça nakaratıyla Arapça bilmediğimiz halde dinlediğimiz zaman biliçaltımıza da arapçanın kutsallığı işleniyor, iki arap birbirine küfür ederekte konuşsa biz kuran okuyormuş gibi algılarız.Çünkü arapçayı kendi ana dilimizden çok severiz.Bu beraberinde kendine yabancılaşmayı getiriyor, Müslümanlık bir dindir.Elhamdurullah ben de müslümanım ama benim ana dilim var.Ana dilim, ana sütümdür ata sözümüz bunu çok iyi açıklıyor.Hiç bir besin ana sütünden daha değerli değildir, ana sütü bedenimizin iliklerine işler, yaşantımızda zor ameliyatlarda geçirsek ana sütü emmiş insanların mukavemeti daha fazladır, çoğu insanlarda hayata dönüşlerini ana sütüne bağlarlar,sağlam bünye için ana sütü şarttır.
Ruh sağlığımız içinde ana dilimiz şarttır.İnsan dünyaya gelmeden anne karnında işitir.Bilge Kağanın Türk milleti işitin deyişi de içime işlemiş.Annemin sesi gibi.İşitme duyusu insan için görme duyusundan daha önemlidir,insanı insan yapan işitmesidir,Türkçe bizim ruhumuzun derinliklerine işlemiştir.Doğal olanda budur.Atatürk neden ezanı Türkçeleştirdi, ne güzel okunuyormuş, bunları bildiği için.
Bundan bir iki sene önce baktım televizyonda bir yazı var.Suudi Arabistan Kralı Mekke'de konuşuyor.Televizyonda bunu naklen yayınlıyor, arada Kabe'de naklen gösteriliyor.Üç saat konuştu dinledim.Sonra kendi kendime sordum ne anlattı.Türkçe konuşmuyordu tamam bu doğal peki neden bu Türkçe'ye çevrilmedi, Arapça bilen çevirmenler yokmuydu, zaten o kanalda da stüdyo da yoldan geçeni çevirseniz Arapça bilir.Neden peki, benim saf temiz Müslümanlığa inanmış insanıma arapçanın büyülü dil olduğunu anlatmak.
Türkçe olarak çevrilseydi, ya da alt yazı olsaydı.Benim insanım anlardı.Anlasaydı Suudi Arabistan Kralının konuşmalarının dünyada bir fonksiyonu olmadığını hissederdi.Zaten öyledir, kim takar Suudi Arabistan Kralını.
İki üç gün sonra gazetede bir yazı gördüm,Suudi Arabistan Kralı Amerika'ya gidiyor, bu tamam.İlginç olanı Suudi Arabistan Kralı Amerika'ya giderken uçakta kadın sesi duymak istemiyormuş, bunun üzerine Amerikalı yetkililer, uçağın geçtiği güzargahta ki uçakla bağlantı kuran bütün kadın kule görevlilerine izin vermiş, kadın sesi Suudi Arabistan kralını tahrik ediyorsa o onun nefsinin pisliğindedir.Peygamber efendimiz kadınlarla konuşmamışmıdır.Kadın sesini duymaya karşımı çıkmıştır.Bu cahil sürülerini, Müslümanlığa gönül vermiş saf temiz insanlarıma büyük adam gibi yutturuyorlar,Allah bilir o kanalda çalışanlarda maaşlarını Suudi Arabistan kıralından alıyorlardır.

25 Mayıs 2005 Lüleburgaz

7. Ata sözleri hakkında kısa bilgi;

1.BU GÜN YURDUMUZUN HER YERİNDE KULLANILANLAR.

(Örneğin; "Damlaya damlaya göl olur" Bu kalıp halindedir, mesela göl yerine havuz diyemeyiz.)

2.KULLANILIŞLARI,YURDUMUZUN KİMİ BÖLGELERİNE ÖZGÜ OLANLAR.

Şu Rize Atasözünü"Adamı yapan karıdur, yıkanda karıdur" , "adamı yapan hanımdır, yıkanda hanımdır" şeklinde değiştiremeyiz.

3.TÜRKİYE DIŞINDA Kİ TÜRK LEHÇELERİNDE YAŞAYANLAR.

Türkiye dışındaki Atasözlerindede aynı şekilde değiştiremeyiz. Örneğin;"çok olduktan taa,çok isteer" bunu "çok da olsa daha çok ister" şeklinde değiştiremeyiz.
Bu şekilde yazarsak, Gagauz Türkçesinden Türkiye Türkçesine çevirmiş oluruz.
Bu kızıldereli atasözünü Türkçeye çevirmek gibidir."Beyaz adamın dili çatal" Atasözünün kızılderece nasıl olduğunu bilmiyoruz. Bende diğer Türk lehçelerindeki Atasözlerini Türkiye Türkçesine çevirerek yazdım, kolay anlaşılsın diye.Birde akıcılık olsun diye düşündüm.

4.ESKİ ZAMANLARDA KULLANILMIŞ, BU GÜN UNUTULMUŞ OLANLAR.

"Kulak eşitse köñül bilir. Köz korse üyik kelir.
(Kulak işitse gönül bilir, göz görse sevinç gelir.)
(I. 211) Kaşgarlı Mahmut'taki bu Atasözümüz bugün kullanılmamaktadır.

9. Bireysel Düşüncemizi Engelleyici Güçler;

A) Çevremiz."dışımızdaki doğa" adına "dünya" dediğimiz gezegenin doğal yapısı düşünüşümüzü belirler.
B) Biyo-genetik yapımız da bu belirleyicilerinden biridir. Beynimizin, nöro-fizyolojik yapımızın, bedenimizin işleyişinin sağlayabildiği olanaklar içinde düşünürüz.
C) Kültürümüz, dilimiz ve tarihimiz, düşünmemizi sınırlar, belirler.
D) Toplumumuz ve toplumdaki yerimiz de düşünme alanımızın sınırlarını çizer.
E) Bilgimiz, düşünmemizi etkiler, Bilgi, düşünmemizin malzemesi, dolayısıyla bir anlamda belirleyicisidir.

Kaynak;
Ahmet İnam, Düşünce Özgürlüğünden Özgür ve Özgürleştirici Düşünceye..... adlı makale.
Düşünce Özgürlüğü-Hazırlayan Hayrettin Ökçesiz-Afa yayınevi-1998-Sayfa 38
HFSA-Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları: 3

10. Düşünce gelişiminin aşamaları

Düşünce özgürlüğünün, bir hukuk, toplum, ya da siyasal sorun olmasında üç aşamasının dikkate alınması gerektiğini sanıyorum.

a) Düşüncenin mutfağında, alışılmış anlamlarıyla zihnimizde, kafamızda ya da benim tercih ettiğim deyişiyle "içimizde" olduğu aşama.

b) Mutfaktan gün ışığına çıkarıldığı, sözle ya da yazıyla, toplum içinde dile getirildiği, dışa vurulduğu aşama.

c) Dile getirilmiş düşünce doğrultusunda dünyayı değiştirme, yönlendirme, yönetimi ele geçirmek amacıyla, medyayı, politik mücadeleyi, silahlı savaşı öngören, eylem aşaması.

11. Görmek ile Bakmak arasındaki fark nedir ?

Görmek gözün yaptığı bir işlev, bakmak ise aklın göze emir vermesidir.

12. Oku-yaz

Oku derken ok'un üzerinde ki işareti gösteririz.Okun üzerindeki işaret ise sözdür.Yaz "yay" kelimesindeki "y"nin,"z"ye dönüşmüş halidir.Yani yaydır.Yay egemenlik anlamına geliyor.Oku yayla zapt u rapt altına alırız,sabitleriz.Neyi sabitleriz,ok'un üzerinde ki sözü sabitleriz.Türkler verdikleri sözleri ve yaptıkları antlaşmaları ok'un üzerine işaretler koyarak yaparlardı.Bir devlet başkanına ok gönderildiği zaman, oku kabul ederse egemenliği de kabul etmiş sayılırdı.Yaysa egemenliğin sembolüdür.Yazı demek egemenlik demektir,egemenlik demek yüksek tekneloji demektir.Bu yüksek teknelojiyi de insan oğluna dedelerim Sümerler hediye etmiştir.Tarih Sümerlerle başlar der bilim adamları,tarih öncesi ve sonrası Sümerlerden öncesi ve sonrasıdır.Tarih yazının icadıyla başlamıştır.Tarih öncesi de sözün icadıyla başlamıştır,bu da iki milyon yıl öncedir.Yetenekli İnsan(homo habilis) der bilim adamları.
Okun yaydan çıkması,sözün ağızdan çıkmasıdır.Her okuyup yazmayı düşündüğümde, atalarımın yükledikleri bu ulvî anlamı düşünmeden yapamıyorum.
Oku dediğim zaman hayalimde, okun üzerindeki işaretleri(sözleri) parmağıyla gösteren atam canlanıyor.Yaz dediğim zamanda egemenlik aklıma geliyor.Yazmaya egemenliğinin sembolü olan yayın ismini vermiş,Böyle asil bir ataların torunu olmaktan gurur duyuyorum.

11.01.2005-Silivri
Mustafa Altınay
Kaynak kitap;Yazının dili-Olcas Süleyman(Hiyerogrif yazı uzmanı,kazak)-Türk dünyası araştırmaları vakfı yayınları.

13. Tarım Devrimi ve Etmek(Ekmek);

Dedelerim Avcı-Toplayıcı'yken, Tarım Devrimini yaptıklarında yani buğdayı ekip biçtiklerinde, pişirdiği ekmeğini eline almış,elindeki ekmek daha önce yediği et gibi yumuşaktı ve ona etmek(ekmek) dedi.

31 Mayıs 2005 07.37-Silivri
Kaynak;Türk Dillerinin Grameri(Divanü Lügat-i.t Türk)-Kaşgarlı Mahmut-Besim Atalay çevirisi-Türk Dil Kurumu Yayınları, Cilt 4; Sayfa;203

14. Trajik nedir?

Trajik olaylardaki suç her zaman haklı bir eylemdir, ama suç olmaktan geri kalmaz. Brutus Sezar'ı haklı olarak öldürdü; ama sezar'ın öldürülmesi bir suçtur şüphesiz. Böyle bir suç karşısında ahlâkın, hukukun her türlü itirazı, her türlü eleştirisi susar. Suçla, suçsuzlukla ilgili görüşlerimiz birbirine karışır; aralarındaki sınır silinir.
Trajik bir durumda suç işlenirken, o koşullarda başka türlü davranılamıyacağı bilinir.

Sanata Felsefeyle Bakmak-İoanna Kuçuradi-Ayraç Yayınevi-3. baskı-1999- Sayfa:22

Roma'nın geleceği için Sezar'ın öldürülmesine karar verilir, Sezar'a hançer saplayanlar arasında en yakın dostu Brutus'de vardır. Brutus canından çok sevdiği Sezar ile Roma'nın geleceği arasında bir karar vermesi gerekiyordu. "Daha yüksek bir değer için insanın bir değerinden vazgeçmesi ya da yok etmesi" Brutus'un bu davranışı trajiğe en iyi örnektir.

Brutus savunmasını şöyle yapıyor;

"Sözüm bitinceye kadar sabredin, Romalılar, vatandaşlar, dostlar! Göstereceğim sebepleri işitmek için beni dinleyin; susun, susun ki sözlerim duyulsun. Şerefim namına bana inanın, şerefime saygı gösterin ki, bana inanmanız kabil olsun: Beni aklınızla muhakeme edin, daha iyi hüküm vermek için idrakinizi uyanık tutun. Eğer bu topluluğun içinde Sezar'ın kendisini çok seven bir dostu varsa, ona derim ki Sezar'a karşı Brutus'un duyduğu sevgi, onunkinden hiç de aşağı değildi. Eğer o dost, Brutus'un niçin Sezar'a karşı ayaklandığını sorarsa, ona cevabım bu: Sezar'ı daha az sevdiğimden değil, Roma'yı daha çok sevdiğimden. Sezar'ın yaşamasıyla hep esirler gibi ölmemiz mi daha iyi, yoksa Sezar'ın ölümüyle hepinizin hür yaşamanız mı? Sezar beni severdi, onun için ağlarım; bahtiyardı, buna sevinirim, kahranmandı, ona saygı, ihtirasına karşı ölüm. Burada köleliğe katlanacak kadar aşağı kimse var mı? Eğer varsa söylesin; ona karşı suç işledim. Burada Romalı olmak istemeyecek kadar yontulmamış biri var mı? Varsa söylesin, ona göre suçluyum. Burada memleketini sevmeyecek kadar alçak biri var mı? Varsa söylesin: ben ona karşı suçluyum. Cevap bekliyorum."

Sanata Felsefeyle Bakmak-İoanna Kuçuradi-Ayraç Yayınevi-3. baskı-1999- Sayfa:14

15. Türkçenin Görselleştirme Gücü;

Türkçemizin deyimleri de büyük ölçüde onun güncelleştirme ve somutlama yeteneğinin ürünüdür.Kimi örnekler vereyim.Bir kimse düşünelim acıların, sıkıntıların, dertlerin sarmalındadır. Yaşamının akışı içinde sorundan soruna savrulur durur. Çok acılar çeker. Böyleyken bu acılı,sorunlu durumunu dışarıya vurmaktan, çevresine sızdırmaktan özellikle kaçınır. Yaşadığı acıları tümüyle örtmeye, gizlemeye çalışır. Neden böyle davranır? Belki onurundan, belki çevresindekilerden bir beklentisi olmayışından. İnsanoğlunun doğasına özgü durumlardan biridir bu. Türkçe bu insanlık durumunu "kanını içine akıtmak", "kan kusup kızılcık şerbeti içtim demek" deyimleriyle görselleştirmiş, betimlemiştir. Böyle birinin eylemsel portresini çizmiştir sanki.

Emin Özdemir
Çağdaş Türk Dili Dergisi-Temmuz 2005-sayfa 205

sözüm yabana (veya sözüm meclisten dışarı)
Konuşma arasında çirkin bir söz kullanmak gerektiğinde o sözden orada bulunanların alınmamasını belirtmek için söylenir:
"Gülseren, sözüm meclisten dışarı, uygunsuz bir çift yakalamış bekçi, dedi."- H. Taner.

5

16. YABAN

Evcil olmayan,bir evcil keçi vardır,bir de yaban keçisi vardır.Bir evcil ördek vardır,bir de yaban ördeği vardır.Yaban tezeği vardır,bir de tezek vardır.Kışın yakacak olarak kullanmak için hayvan dışkıları yazın köylerde kalıplara konularak kurutulur,tuğla gibi istif edilerek kışa hazırlık yapılır.Yaban tezeği ise hayvanların köy dışında bıraktıkları kalıba sokulmadan biçimsiz olarak kuruyup kalmış dışkıları, oda kullanılır ama adı yaban tezeğidir,halinden bellidir zaten, bir de atalar sözüne uymayanı yabana atarlar diye bir deyişimiz vardır.Evcil olan,bizim olan.Yaban olan bizim olmayan,yabancı kelimesi de buradan türemiştir zaten.Bir Türk için,Türk olmayan herkes yabancıdır.hemen şövenist damgasını yapıştıranlar olacaktır.Bir arap içinde de arap olmayan herkes yabancıdır,acem kelimesi Arapça bilmiyeni dilsiz olarak tabir eden bir kelimedir.Bir Farslı içinde Farslı olmayan herkes yabancıdır.Sadece yabancı değil aynı zamanda barbardırda.Çinlilere göre de Çinli olmayanlar barbardır.Avrupalılara göre de Avrupalı olmayan herkes barbardır.Her millet için dışında ki milletler yabancıdır,kendi gözüyle,kendi milletini merkez görerek dünyaya bakar.İnsan nasıl benliğini dışarıdan gelecek fiziksel ve psikolojik baskılara karşı koruyorsa,milletler de kendi benliklerini diğer milletlere karşı korurlar.Nasıl insan geçmişini bu güne göre değerlendirip geleceğe bakarsa,milletlerde geçmişini değerlendirip geleceğine bakarlar.Tarih dediğimiz budur,geçmişimize nasıl bakıp bu günümüzü nasıl değerlendirip,gelecek hakkında ne öngöreceğiz.Bütün Çin neden ayağa kalktı.Japonların okul kitaplarında Çinlileri saldırgan göstermeleri,bu Çinliler için önemli, tarih bilinci var.Reaksiyon gösteriyorlar,reaksiyon göstermek,bilinçli bir tavırdır.Her millet tarihini kendi yazar ve kendi dışında ki milletleri de barbar görür.Bu insanın kabahatlide olsa kabahatini kabul etmemesi demektir bu da psikolojisini korumak için doğal bir davranıştır,suç kabullenilmez.Bu gün hiçbir Almana soy kırımcı olduğunu kabul ettiremezsiniz,Hitler yapmış bana ne der çıkar işin içinden,Fransızların sömürgelerinde soykırım yaptıkları iddialarına Fransızların cevabı, orada ki subayın kabahati şeklinde olmuştur.

Bize dönecek olursak yabancı parlamentolar ermeni soy kırımını onaylıyorlar,bize karşı bir psikolojik savaş yürütülüyor,bir aile dışarıdan gelen baskıları beraber göğüslerse o aile başarı kazanır,ama her kafadan bir ses çıkarda biz kabahatliyiz diyenler olursa,bu seni psikolojik olarak yıpratır.Almanya başbakanı ikinci dünya savaşında 26 milyon Rus'u öldürdükleri için Ruslardan özür diledi. Bu bizde ki Pardon filmine benzedi.

İnsan aç durur onursuz yaşamayı kabul etmez,Ermeni soy kırımı iddialarına karşılık,bunun bilinçli yürütülen bir psikolojik savaş olduğu, buna karşı yürütülecek en önemli mücadele tarzı,birbirimizle sevgi ve saygıya dayalı bir dayanışma yürütmemiz, ulusal bir davamız olduğunun bilincinde olmamız, Psikolojik baskılardan da ancak bu şekilde kurtulabiliriz.Birbirimize sevgimizin saygımızın hoşgörümüzün olmadığı bir ortamda bunları göğüslüyemeyiz. Dünyada içeriden parçalanabilecek en son millet Türk milletidir,inanıyorum ki de parçalanamıyacaktır,çünkü tarihin en köklü milletidir.Yeter ki yabancıların emellerine bilinçlice reaksiyon gösterelim, bu günkü durumda Türkiye Cumhuriyeti dünyanın en sağlam devletlerindendir.Dünyanın en değerli toprakları bizdedir,arkeolijiden,sudan,bordan,stratejiden,neden bahsederseniz bahsedin Türkiye bir numaradır.Boğazımız dünyanın hiçbir yeriyle ölçülemez, onların şehirlerinin güzellikleri boyalıdır.Bizim güzelliklerimiz bakirdir.Bir şey söyliyeyim,trakyada ki çiçek çeşidimiz tüm avrupadakinden fazladır,bir nehirleri var oda karadenize pislik akıtıyor,bizim onlarca pırl pırl nehirlerimiz var.Beton binalar,suni ormanlar onların hepsi kof, onun için diyiyorlar ki Türkiye toprakları Türklere bırakılmayacak kadar değerli,bize hiçbir şey yapamazlar,biz yeter ki birbirimizi sevelim sayalım,hoş karşılıyalım, dedelerimiz,ninelerimiz, bu günlerden katmer katmer kötü günler geçirmişler ama birbirlerine sevgi ve saygılarını kaybetmemişler, tesadüfen yüzyüze geldiğimizi bir insana bir tebessüm etmek,otobüste hiç tanımadığımız bir insanın derdini dinlemek,elinizde ki simidinizi yerken yanınızdakine sizde buyurmazmıydınız diyebilmek bile bizi ermeni sorunlarına,yabancı baskılara karşı güçlü kılacaktır.Dünyada hiçbir milletin mensupları karşılaştığı insanlara abi,amca ,abla diye hitap etmez, ailesinden biriymiş gibi görmez, bu Türk milletine özgü duygulardır,Türk olmak bir ayrıcalıktır.Televizyonu kapatıp gerçek dünyamıza dönersek yaşamımızda ki insanlara bakarsak hayattan daha çok zevk alırız.Biz dedelerimizden,ninelerimizden devraldığımız emanetimizi bilinçli bir sukunet içinde çocuklarımıza bırakmasını bilmeliyiz.İç ve Dış tehtidimiz tarihimizin en zayıf zamanlarındadır,ama sukunetle bilinçli davranmak gerekmektedir, bu da güncel yaşantımızda kaygılarımızı paylaşarak olacaktır.Halkla beraber gelen acılar ve kederler,düğün bayrammış.Depremin acılarını nasıl dindirdik,dayanışmayla.Biz bir milletiz,aynı ana babadan doğmamış olsakta yanımızda ki öremizde ki insanlar,kardeşlerimiz bacılarımız ve evlatlarımızdır.

Mustafa Altınay
Mayıs 2005-Silivri

17. Yönetim kademesinde bulunanlar hakkında dil araştırması

Bulunduğu şirkette yada kurumda yönetim kademesinde bulunan kişiler arasında yapılan bir araştırmada aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkmıştır.

- Katılan kişilerin %95'inin anadili Türkçe'dir.
- Bu kişilerden %80'i orta yada iyi derecede yabancı dil bilmektedirler.

Özellikle Türkiye'de yabancı dil bilme ve kullanma kültürünün çağdaşlıkla orantılı olduğu düşünülmesine karşın, AB üyesi ülkelerde bu durum böyle algılanmamaktadır.Daha çok dil bilen kişilerin, toplumda daha saygınlıkla karşılanmasına karşın, öğrendiği dilleri birbirine, özellikle de anadiline karıştırarak kullanan kişilerin beceriksiz yada cahil oldukları düşüncesi yaygındır.

Çevrenizde ve iş yaşamınızda size "senden feedback'ler istiyorum, ok?" diyen bir yöneticiniz varsa, ona bu araştırmayı göndermenizi tavsiye ederiz.

www.sinanoglu.net , Araştırma, Geliştirme Öbeği,
arge@sinanoglu.net

18. Yüksek İngilizce;

İngilizce'nin yükseğini öğrenmek isteyenler, bir bakıyorlar ki Türkçe derslerine geri dönmüşler.Yüksek İngilizce demek, İngiliz'in dedesinin sözlerini iliğinde hissetmek demektir.Sen önce kendi dedenin ne demek istediğini iliklerinde hisset.İliklerinde hissetmeyi öğren sonra gel benim dedemin ne demek istediğini iliklerinde hisset derler adama. Ben Yüksek Türkçe öğrenmek istiyorum,dedelerimin sözlerini iliklerimde hissetmek istiyorum.Yüksek İngilizce'nin meraklısı değilim,Türkçe'min Yüksek Ingilzce'den daha yüksek olduğunu biliyorum, dedelerimin iliklerinde kaybolmaktan haz duyuyorum.

30 Mayıs 2005 pazartesi-10.55

19. İnsan nasıl anlar;

İnsan ana dilinde anlar,yabancı bir dili öğrenmeden,onun cümle kurmalarını, fiil çekimlerini, eklerini bilmeden o dili anlayamaz.Ezanı ve duaları anlayabilmemiz için arapça eğitim almamız şart,nasıl ingilizce eğitim görüyoruz, bazı cümleleri anlıyoruz.Fiil çekimleri ve ekleri hakkında bilgimiz olduğu için, arapça dil bilgisi ve grameri hakkında eğitim almamış bir insan ne duaları ne de ezanı anlayamaz,ezanı ve duaları anlayabilmemiz için okullarımızda ingilizce gibi arapça dersleri okutulması gerekiyor.Ezanı ve duaları okusakta arapça bilmediğimiz için kafamızda çeviremiyoruz. Bilmediğimiz ingilizce bir cümle ne anlam taşıyorsa,mesele o cümleyi ezberleyip tekrarlasak, ingilize bile okusak anlamıyacaktır.Benim arapça ezberleyip okuduğum duayı arap dinlese güler.Nasıl ki biz Türkçe kalıp cümleleri ezberleyip bize söyleyene gülersek, o da bize güler.Bütün dünya milletleri ana dillerinde ibadet ediyor, bence ana dilimizde ibadet olması gerekiyor,toplum olarak eğer arapça ibadet etmeye devam edeceksek o zaman arapça dersleri koymamız gerekiyor,ben liseyi bitirdiğim halde ingilizcem bir işe yaramıyor,arapçayıda liseye kadar okusaydım acaba ezanı ve duaları anlayabilirmiydim.
Pratik olarak iki yol var önümüzde ya yetmiş milyona arapça öğreteceğiz ya da bunu Türkçe okuyacağız, bende namaz kılıyorum ,namaz bittikten sonra kendi kendime soruyorum ben ne söyledim.Bu bir gerçek, bu toplumsal bir sorunumuz, sorunlar duygusallıkla çözülmez.
Çeviriye gelince hiç bir dili,tam kasteddiği anlamıyla başka dile çeviremezsiniz, hele şiir çevirileri anlamsızlaşıyor, her milletin kendine göre düşünme biçimi vardır, bu coğrafya ve kültürlede alakalıdır.

20. Akıllı Balık;

Balık yakalarken, akıllı balıklar yemi alır oltaya takılmazlardı.
Müslümanlığı alayım derken Arap ideolojisine yakalanıyoruz.Arapların adetleri gelenekleri içinde çırpınıp duruyoruz, Araplaşana kadar bu çırpınma devam edecektir.
Hümanizmi ve sosyal adaleti alayım derken de Komünist ideolojiye yakalanıyoruz, zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayanlara kanıp kendimize zincir bağlıyoruz,bu çırpınış bizi milliyetsizleştirene kimliksizleştirene kadar devam edecektir.İnsan milletsiz ve kimliksiz olmaz, sonra başka bir millete, başka bir kimliğe ait oluyorsun farkında olmadan.
Akıllı balık oltaya takılmayan balıktır.

21. Allah'ın hakkı neden üçtür?

İnsanlar ilk önce ikileme(dualist) şeklinde düşünmüşlerdir.Ya ak, ya kara.Ya iyi, ya kötü.
Museviliğin düşünce sistematiğide ikileme üzerine kuruludur.En ilkel din museviliktir.
İnsanlar zaman içinde bu düşünce sisteminin yanlış olduğunu anladılar.Ak ile karanın arasında gri vardır dediler.Bu da üçlemedir(teslis).Kutsal ruh-Meryem ana- İsa.
Ya Allah- Ya Muhammet- ya Ali.Şamanist düşüncenin temelinde ikileme vardır.Alevi düşüncenin temelinde ise üçleme vardır.Allahın hakkı üçtür deriz, neden iki ya da dört değil.Eline-beline-diline sahip ol başka bir bektaşi değişidir.
Araplıktan arındırılmış müslümanlıkta ise çoklama vardır.Allahın kutsal kitabı vardır,peygamberimiz elçidir.
Allah'ın hakkı da sonsuzdur.

14 haziran 2005 Salı-20.03

22. Araştırma alanları;

Önceden İlim adamı dedin mi tıptan , tarihten, fizikten v.s. her şeyden iyi kötü anlıyormuş.
Örneğin; hasta olan hastalığı ne olursa olsun, tıpçıya gidiyormuş.Şimdi ise sadece ciğer için bile çeşitli uzmanlık alanları var, alanlar genişlemiş sadece tıbbın bütün alanlarında uzman olmak için bile en az yüz tane ömre ihtiyacımız var.
Bu gün ise ilgi alanımızı bir noktaya odaklama mecburiyetimiz vardır, diğer alanlar konusunda ayrıntılı bilgi sahibi olmamız mümkün değildir.
Benim ilgi alanım felsefe, felsefenin içinde de dil felsefesi, bu konuda kendimi yetiştirmeye, bilgilenmeye çalışıyorum.
Diğer alanlardaysa arkadaşlarımın fikirlerinden faydalanıyorum.

23. Aydın nedir ?

Aydın dediğin bir ev hanımı gibidir gıdaları pişirip topluma yiyebilecek hale getirmelidir.Gerektiğinde annenin çocuğu beslerken kullandığı kandırma yöntemleriyle beslemesi gibi,toplumda ki vatandaşlarının dimağlarını beslemekle mükelleftir.Her şeyden önce içinde yaşadığı toplumu iyi tanıması onun anlayabileceği bir dilde anlatma sanatını öğrenmesi gerekiyor.Kürsüden öğrencilerine konuşur gibi akademik dilde topluma konuşarak,anlaşılır olmamakla,sanki kurandan konuşan cami hocaları gibi topluma bilgiçlik taslamanın aydınlıkla alakası yoktur.Elalemin aydını ah! Pazarda ki manav gibi konuşabilsem diyor.Bizim aydınımız ise pazarda ki manavı zaman kaybedilmemesi gereken cahil bir insan olarak görüyor.En karışık felsefi konuları bile anlatma usulünü bildikten sonra dağda ki çoban bile rahatlıkla anlar.
İnsan duygularını ve düşüncelerini en iyi kendi ana dilinde ifade eder.Bizim aydınlarımız duygularını ve düşüncelerini ana dilleri olan İngilizce'yle ifade ediyorlar.Bir başkası da onu İngilizce'den Türkçe'ye çeviriyor.Bir insanın dünya çapında bir aydın olabilmesi önce kendi benliği ve kimliğiyle olur.Kendi kimliği ve benliğine sahip olamayan zaten bir hiçtir ,içinden çıktığı topluma kendini kabul ettiremiyen, toplumunun belleğinde yaşıyamıyan aydın, başka bir topluma kendini kabul ettiremez.Olsa olsa Çetin Alp'in opera şarkısı gibi tüm zamanların en kötü aydını olur

Mustafa Altınay 23 nisan 2005 cumartesi,01.30

24. Ben batılımıyım, doğulumuyum nasıl anlarım

Tanzimat felsefecilerimizden rahmetli Celal Nuri İleri bunu şöyle açıklıyor.
Eğer size 24 saat yetmiyorsa, vakit programınız varsa Arabistan çöllerinde de yaşasanız siz batılısınız demektir.
Eğer canınız sıkılıyorsa nerede vakit geçireceğinizi bilemiyorsanız siz doğulusunuz.İsterseniz Amerika da yaşayın.Bu işin coğrafyayla alakası yoktur.İsrail Ortadoğu da, Japonya uzak doğu da ikisi de batılı toplum, toplumda randevu sistemi yerleşmiştir.Derneklere ya da üye oldukları kulüplere de gitseler.Bu akşamımı buraya ayırdım derler.
Batılı olmanın ikinci göstergesi, vatanına ve milletine toz kondurmamaktır.Ben Japonum,ben Almanım diye göğsünü kabartarak söyleyebilmek.Sünepeler gibi ben de barbar Türklerdenim demek, ne batılılıktır, ne doğululuktur, insan olmamak demektir.Sende göğsünü kabartarak ben Türküm demelisin.Ortam senin ulusal onurunu rencide ediyorsa o ortamdan uzaklaşacaksın, ticari menfaatlerinde olsa alternatif yollar arayacaksın.
Batılı olmanın temel kıstaslarından biri ben bilincine sahip olmak, benliğinin vatanının milletinin bir parçası olduğu hissiyle yaşamak, nerede olursan ol,onurundan gururundan fedakarlıkta bulunmamak,batı felsefesiyle, batı insanı aynı şey değildir.Batı insanı kendi gözüyle kendi ben bilinciyle sana bakar, sen de kendi gözünle kendi ben bilincinle ona bakabilirsen batılısın demektir.
Batılıların senin tarihine baktığı gibi sen kendi tarihine bakarsan sen doğulu bile değilsin demektir.Araplar,Farslılar batılılaşamamıştır ama kendi tarihlerini kendi yazarlar, kendi tarih kitaplarında dünyanın en asil milleti kendi milletidir.Objektif değillerdir.Batı milletleride öyle yapıyor, doğrusu bu.
Batılılaşmanın göstergesi Laik, Demokratik, Hukuk devletine sahip olmaktır.Din devleti olmamaktır.Ortaçağ devleti olmamaktır.Bireylerin kendisini özgürce ifade edebilmesidir.
Bir insanın özgürlüğünün sınırı diğer insanın özgürlüğünün sınırında başlıyor.Senin bağırma özgürlüğün varsa benim de kafamı dinleme özgürlüğüm var bağırmak istiyorsan bunu yerleşim olmayan yerde yapman gerekiyor.Şu anda bir otel odasındayım, yanda ki odada televizyon sonuna kadar açık, senin izlediğin programı ben dinlemek mecburiyetinde değilim.
Bunu senin düşünmen lazım başkalarını rahatsız etmemeliyim diye.
Sen; ben vatanımı satarım, parçalarım diye düşünebilirsin, aynı kafada olduğun insanlarla konuşabilirsin.Ama bunu ammeye açık bir şekilde ifade edemezsin.Gerek televizyonda, gerek kitaplarda. Özgürlük adına bölücü propaganda serbest,birde dünyanı en özgür ülkesiyiz diye övünürler, en enayisiyiz demezlerde.Bu karanlık tohumların bedelleri çocuklarımızın kanı canı olarak biçilecektir. Seni Avrupa Birliğine alacağım,ama bölücüleri birinci insan yaparsan.Adamlar anamızın üstüne çıkmış biz hala iyi adamlar diyoruz, pes yani. ikinci bir ülkede diğer bir ülkeye yönelik bölücü faaliyetlerde bulunması savaş sebebi gibidir, öyle algılanır.
Bizim ülkemizde batılılık adına vatanının milletinin bölünmez bütünlüğüne kast edici açıklamalar yayınlar yapılıyor, buna enayilik derler.Bu gün batı ülkelerinde ki bölücü liderlerden hiç birisi yaşamıyor, hiç birisi propaganda malzemesi değil, bunu sessiz bir şekilde rahmetli oldu derler,cenazelerinde de göz yaşı dökerler. Çok iyi bir insandı, görüşlerine bizde katılmıyorduk ama Allah rahmet eylesin derler, bırakın Fransa da bölücü faaliyette bulunmayı,Fransızca konuşmadan Fransada yaşıyamazsınız.Şakır şakır İngilizceniz orada sökmez.Şakır şakır Fransızca lazımdır.
İstersen Fransız ol, gazetede ya da televizyonda fransanın aleyhinde konuştuğunuz zaman, konuşamazsınız da konuştuğunuzu farz edelim, yolda herkes size pis pis bakar.Psikolojik baskı altında kalırsınız Fransadan çıkınca oh be dersiniz.Bizde hainlerin başı özel adada yaşıyor.Fransa da olsa lağımda yaşardı.Şimdiye pisliğin içinde çoktan rahmetli olmuştu.Hepimizde üzülürdük insan haklarına saygımızdan dolayı, bir insan rahmetli olduğu için.
Bak Mehmet Ali Ağca'ya öldürmediler ama ölmüşten beter yaptılar,bir deri bir kemik kaldı.
Bak bölücü başına maşallah besili domuz gibi.Sende öyle yapacaksın.Böyle hainliği herkes yapar, krallar gibi yaşadıktan sonra.

25 Mayıs2005-Lüleburgaz

26. Bilgisayar Devrimi ne demek ?

Efendim, bilgisayar devriminden önce olan devrimlerle başlıyalım.İnsanoğlu yüzbinlerce yıl av peşinde koşmuştur.Yaşayabilmesi için buna mecburdu.Yiyeceklerini saklama olanağı yoktu.Bu döneme AVCI-TOPLAYICILIK deniyor.
TARİM DEVRİMİ insanoğlunu av peşinde koşmaktan kurtardı.Ektiği buğdayını saklayarak, kuraklıklarda olsa uzun yıllar yaşamını devam ettirebilir hale geldi, bu da beraberinde yerleşimi getirdi.İlk şehirleri dedelerimiz Sümerler kurdular.Medeniyet dediğimiz, Medineli şehirli anlamına geliyor.Günlük işlerini ya kol gücüyle ya da hayvanlarla yapıyorlardı.
SANAYİ DEVRİMİ dediğimiz şey kol veya hayvan gücüyle yaptığımız işlerin makinalar tarafından yapılmasıdır.
Bilgisayar Devrimi'nin temelinde hesap makinası yatar.İnsanlar saatlerce uğraşarak, kafa yorarak yaptıkları hesapları,hesap makinaları yapıyor bu seferde kafamızla yaptığımız işleri makinalar yapıyor. Bilgisayar'ın arkasında rakamlar vardır ,her bir harfe ya da şekle rakamlar tekabül ediyor, o da bir hesap makinası, bakın bilgiyi sayıyor.Bu da insanın aklıyla yapması gereken işleri yapan bir makine, bu duruma da BİLGİSARAY DEVRİMİ diyoruz.

26.Mayıs.2005-Lüleburgaz

27. Bir şeyi bildiğime nasıl kanaat getiriyorum;

Kafama takılan en son bilgiden bahsedeyim. Osmanlı Anayasasının(Kanunu esasiyenin 1876) ilk maddesi "Osmanlının dili Türkçedir" diye bir yerde okudum.
Bu bilgiyi ben rahatlıkla kullanabilmem için en az iki sağlam kaynakta daha bunu görmem gerekiyor.Geçenlerde televizyonda bir tarih dersi programında, Osmanlı Anayasasının maddelerini sıralıyordu, "Osmanlı devletinin resmi dili Türkçedir" diye yazı geçti, ama bildiğim gibi birinci maddesi değilmiş.Bunu google'dan araştırdım,Osmanlı anayasasının maddelerini buldum.
Osmanlı Anayasasının 18. maddesi, Osmanlı devletinin resmi dili Türkçedir ibaresi var. Artık Gönül rahatlığı ile Osmanlı devletinin resmi dili Türkçedir bu da Osmanlı anayasasında yazıyor diyebilirim.

Kaynak; http://www.anayasam.org/kanun2.html
Osmanlı Anayasasının 18. maddesi.
Madde 18 - Tebaa-i Osmaniyenin hidemat-ı devlette istihdâm olunmak için devletin lisan-ı resmîsi(resmi dili olan) olan Türkçeyi bilmeleri şarttır

BİLGİ TÜRLERİ;

Toplumsal bir varlık olarak insanın(öznenin) çevresiyle(nesnelerle) ilişkisi çok boyutludur.Bir çok varlık alanı vardır ve öznenin bu varlık alanlarına yönelimi sonucu ortaya çıkan bilgi türleride çeşitlidir.

1. GÜNDELİK BİLGİ;

Günlük hayatımızda deneyimlerle elde edilirler ve hayatı kolaylaştıran niteliktedirler.Burada deneme yöntemiyle elde edilen genellemelere ulaşılır.Sarmısaklı yoğurdun zehirlenmeye iyi geldiği bilgisi gündelik bilgidir.

2. DİNSEL BİLGİ;

Din, mutlak varlık karşısında insanın ve evrenin durumunu belirleyen ibadet ve ahlak kurallarını içeren, vahiy(Bir buyruk veya düşüncenin Tanrı tarafından peygamberlere bildirilmesi) kaynaklı bir kurumdur.Mutlak varlıktır, Tanrıdır ve özne-nesne ilişkisini aşan bir konumdadır.Dini biginin doğruluğu tartışılmaz. İnanılır.

3. TEKNİK BİLGİ;

Bu bilgi türü yaşantısal ve bilimsel bilgilerin günlük hayatımızı kolaylaştırıcı bilgilere dönüştürülmesi sonucunda elde edilir. Yararlılık ön plandadır.Ulaşım araçlarının at arabasından otomobile uzanan serüveni teknik(teknelojik) bilgilenme sürecini göstermektedir.

4. SANATSAL BİLGİ;

Sanat, güzelliği, gerçekliği, sembolik ifadelerle anlatan insani bir etkinliktir.Sanat insanın(sanatçının) iç dünyasının, duygu ve düşüncelerinin, yaratıcılığı ve becerisi sayesinde somutlaşmasıdır.
Edebi bir yazı, bir tablo, bir müzik parçası ve benzerleri somutlaşmış sanat eserleridir.

Kaynak;Felsefi Düşünceye Çağrı-Mevlüt Uyanık-sayfa18-1

28. Bireysel başarı

Toplumsal başarı bireysel başarıların toplamıymış.
Ben yakınmaktansa kendimi nasıl geliştiririm, nasıl daha kaliteli yaşarım, nasıl daha olaylara gerçekçi bakarım diye kendimi sorguluyorum.
Bilim adamı mı olunması gerekiyor ben olacağım, bunun sıkıntısını ve ızdırabını şekersem, bunu sürekli dillendirirsem.
Çocuklarım, yeğenlerim, diğer kardeşlerim benim yapamadığımı yapacaklardır.
Osman gazi ölürken son nefeslerin de "Yeşil Bursa" diye sayıklıyordu, Bursa'yı alamamanın acısıyla ölüyordu.
Ama oğlu Orhan gazi Bursa'nın alındığı müjdesini babasına verdi.
Osman gazi yüzünde hafif bir tebessümle öldü.

29. Büyülü dünya,

Büyülü dünyaya hoş geldiniz,hepimiz bu dünyanın artık bir parçasıyız,televizyonlarla başladı,bilgisayarlarla devam ediyor.Her evde bir televizyon olduğu gibi her sokakta da bir internet kafe var,büyükler bize televizyon çocuğu derlerdi,bizde çocuklara bilgisayar çocuğu diyiyoruz.Ben çocukken haftada bir gün Cuma günleri televizyon oynuyordu, o da yediden onikiye kadar beş saat oynardı,siyah beyaz, keşke her gün oynasa derdik,renklisini düşünmezdik bile,zaman içinde televizyonun karşısında pasif olduğumuzu anladık,her şey bize dışarıdan geliyor,bizim bir fonksiyonumuz yok.Ama bilgisayarlarda karşımızdakinin resmini görerek konuşabiliyoruz,edilgen durumdan etken duruma geçiyoruz,uzaklar artık yakın,geçen gün bir baba askerdeki oğluyla çarşı iznine çıktığında çet yaptığını söylüyor,daha ilerisi cep telefonlarımız var,ama pahalı olduğu için çet daha ucuza geliyor,ben çocukken ankarayla görüşmek için telefonun başında saatlerce beklenildiğini bilirim,evdeki kuranı kerimden sonra en kutsal şey telefondu,onun mahalleyi ayağa kaldıracak sesi çalmaya başladımı hane halkı pür dikkat ona bakardı,evet telefon çalıyordu,santral ankarayı bağlıyorum diyiyordu,ve saatler süren bekleme son bulmuştu,Ankara bağlanmıştı,avazımız çıktığı kadar telefonda bağırıyorduk,birde arada hatlar karışır,İzmir ,adana,bursa çık aradan,alo Ankara duyuyormusun?.denirdi.Ben askerdeyken telefon kulübesinden telefon etmek için saatlerce telefon başında beklerdik.Kurtuluş savaşında telgraf hanelerdi,egemen olmanın göstergesi,oniki eylülde radyolardı,ilk önce İstanbul radyosundan yayın yapıldı.1960'da da öyle olmuş.Şimdi televizyon binaları,ırak savaşının galibi televizyonlar,egemenlik aracı televizyonlar,ama milyarlarca insan internet sayesinde birbirleriyle bağlantı kurabiliyorlar,önceden fermanlara alternatif fısıltı gazetesinin yerini şimdi internet alıyor..Bir uçağın kaçırıldığını televizyondan önce içinde ki yolculardan öğreniyoruz.Bu dünyaya geçte olsa artık bende dahil oldum,çeşitli aşamalardan sonra, ama öğrenecek çok şeylerim var,on bir yaşında ki oğlum benden ilerde,onu geçmeliyim, hayat yarışında kimseden geri kalmayı kabul edemem. Bilgisayarda ki göstergem 24 nisan Pazar 15;31'i gösteriyor.

30. Hocam,Paşam.

Hocam kelimesiyle ilkokuldan sonraki yıllarda karşılaştım,Paşam kelimesiyle ise askerde karşılaştım.Bu gün için bu kelimelerin ihtiva ettiği anlamlar daha başka, zaman içinde bu kelimelerin toplumun derinliklerine nasıl nüfus ettiğini şimdi anlıyorum.Askeri karargahlarda paşam kelimesi çok sık kullanılır,kitap fuarlarında da hocam kelimesinin çok kullanıldığını gördüm,aslında bu kelime okullarda kullanılır, toplumda hocalara ve paşalara karşı derin bir sevgi vardır,hocam kelimesi,aksakallı nur yüzlü dedelerimize dediğimiz,koca kelimesinin türevidir.Bilgili bilge anlamını kasdetmektedir.Paşa kelimesini ise (1988 Türkçe sözlük),Osmanlı imparatorluğu zamanında yüksek sivil memurlara ve albaydan üstün rütbede bulunan askerlere verilen unvan.Demek ki Osmanlı döneminde sivil memurlara da paşam deniliyormuş, bunu bilmiyordum.
Askerdeyken kurmay subaylarla yakın çalışma fırsatım oldu, yoğun çalışma temposunun ne demek olduğunu onlarda gördüm, geceler gündüzler birbirlerini kovalıyor, ne zaman uyuyup uyanıldığı belli değil,uyuyanlar zaten gözükmüyor,bir yerlerde bir iki saatliğine uyumuşlardır.Özellikle tatbikat dönemlerinde tempo yükselir,eller,ayaklar kafalar sanki tek vucutmuş gibi hareket eder, yoğun çalışma deyince hep kurmay subaylar aklıma gelir,ben Tümen karargahta desinatördüm,paşalara pek ulaşamazdım,ama paşa adaylarıyla iç içeydim.
İşine kilitlenmiş insanlar,herkes karınca gibi bir şeylerle uğraşıyor,o tempoya ayak uyduramıyanların yüzüne kimse bakmaz,çalışan insanların pisti orası,tempoya ayak uyduramadın mı pistin dışında kalırsın er bile olsan,bizim odada çalışmıyan barınamaz,hemen bölüğe gönderilir,teknik ve hassas işler,uyku yok,üç dört günde bir yatağa girdiğim günleri hatırlarım,yatağa girmeden tekrar çağırıldığımı da bilirim,ama hiç şikayetçi olmadım,çünkü kurmay subayların ne olduğunu herkes bilir,yoğun çalışma temposuna ayak uyduramıyanlarla işleri yoktur.Hatta kendi içlerinde bile çalışma temposuna ayak uyduramıyanlar kendiliğinden tasfiye olur.
Onlar yoğun emekleriyle bu unvanları kazanmışlardır.

Mustafa Altınay Nisan 2005

31. Kaç tip örgütlenme vardır.

İki tip örgütlenme vardır.Bir menfaate dayalı örgütlenme, birde inanca dayalı örgütlenme.
İnanca dayalı bir örgütlenmede sorun yoktur.İnanç birlikteliği vardır, kendi içinde hiyararşisi oluşur.
Menfaate dayalı örgütlenmede sorun vardır.Menfaate dayalı örgütlenmenin bir legal kanadı vardır.Birde illegal kanadı vardır.
Legal örgütlenme hepimizin bildiği ortaklıklardır. Birde istemeden ortak durumuna düştüğümüz aile miras paylaşımı vardır. Çocukluğundan beri iyi geçinen kardeşler, iş miras paylaşımına geldi mi kanlı bıçaklı oluyorlar.
Bu her zaman böyleymiş, her insan doğal olarak kendi menfaatini düşünür, bu iş böyle ne dersek diyelim.
Bunu önlemenin yolu ya anne-baba sağlığında miras paylaşımı yapacak ya da aile şirketine mallar devredilip hisse alınacak.
Şirket olmayan ortaklıklarda baştan sorunlu demektir, onunda sonu açmazdır, istersen kardeşin olsun, sen geçinirsin çocukların geçinemez.Şirket tipi örgütlenme çağdaş örgütlenmedir, her ailenin istediği zaman satabileceği elinde hisseleri vardır, aile reiside ölse hisseler sorunsuz paylaştırılabilir.Legal örgütlenmede hukuk vardır sorunları hukukla çözersiniz.
İnanca ya da amaca dayalı örgütlenmelerde kuruma dayalı olursa, kuruma hizmet esasına göre olursa sorun olmaz.Ademi merkeziyetçi bir örgütlenmenin mukadderatı baştaki ademe bağlıdır, adem isterse dağıtır,ölürse de kendiliğinden dağılır.
İllegal örgütlenmede bir sefer normal hukuk yoktur, bu baştan sorunlu bir durumdur.Çünkü zaten yasadışısın sorunlarını da yasadışı yollardan çözeceksin demektir.
İllegal örgütlerde ya menfaate dayalı ya da inanca dayalı örgütlenmelerdir.
Bu da doğası gereği örgüt içi hesaplaşmalar ve infazları beraberinde getirir. Bu ister mafia tipi örgütlenmelerde olsun, ister inanca dayalı örgütlenmelerde olsun.
İnsanlar arasında doğal olarak sorunlar çıkar, bu sorunların çözümü yasal yollarla mahkemelerde olur. İllegal yollarda ise iç hesaplaşmalarla olur. İllegal yaşantı doğal olarak kaos ve güvensizliği beraberinde getirir. Bu da insanların psikolojilerini bozar, hayat anlamsızlaşır, geleceğinizi göremezsiniz.Çoğu zamanda çıkışı göremezsiniz.Normal evine gidip gelen insanlara imrenirsiniz. Hele evleneyim, çoluk çocuğum olsun gibi hayaller sizin için çok uzaktır.Çünkü; artık karanlık bir tünelin içindesinizdir.

13 haziran 2005 pazartesi-22.09

32. Kültür nedir ?

Kültür bir uygarlıkta kurumları, yapıtları, görüşleri kapsayan üstyapı alanıdır.Felsefe, bilim, sanat ve bir düşünce etkinliği oluşturduğu ölçüde siyaset hep birlikte ve birbiriyle ilişkileri içinde kültür alanını oluştururlar.Kültürün gerçek ögeleri felsefe, bilim ve sanattır, siyaset daha çok onun yaşamsal sonucu olarak görünür. Siyaset ortamında gerçekleştirilen davranışlar bir toplumun değer anlayışını ya da kısaca içyüzünü ortaya koyar.Kültür alanı bir değerler alanıdır, bir üstyapı değerleri alanıdır.Gerçekte uygarlık bir bütündür ve onu kültür ve teknik diye ikiye ayırmak gerçek anlamda olası değildir:her zaman kültür teknikle, teknik kültürle vardır, yere ve zamana göre bunlardan biri öbürüne baskın görünse de. Evet, kültürü teknikten, tekniği kültürden ayıramayız.Her uygarlık, kendi içinde, altyapısı ve üstyapısıyla bir bütündür. Öyleyse uygarlık yanlızca düşünsel bir etkinliği kapsar diye düşünmek yanlış olur.Bu uygarlığın maddi ve manevi güçleridir.(altyapı ve üstyapı)
Uygarlığın altyapısı beden, üstyapısı kafadır.

Not: Alıntıdır.

34. Kır gerillası, şehir gerillası, terörist.

Osmanlı devletine karşı çıkan; Köroğluların, Çakırcalıların, Şeyh Bedrettinlerin bir felsefesi vardı.Halkın sevdiği saydığı insanlardı, çoluk çocuk öldürmüyorlardı, defalarca kere halka zarar veren insanları uyardıktan sonra son çare olarak öldürüyorlardı.Bu gün bile bir efsane olarak anlatılmaktadırlar.
Devlete'de karşı olsan da silah kullanmalının eylem yapmanın bir usulü vardır.İçinde alış veriş yapan çoluk çocuğun bulunduğu bir mağazanın kapısına molotof kokteyli atıp, çoluk çoçuğu dumandan zehirleyerek öldürmek eylem değildir, bu teröristliktir,terörist hiçbir insani kurala uymayan insan demektir,evde çocukların olduğunu bile bile dışarıdan ateş edip bebekleri annesinin karnında öldürmek gerillalık değildir,teröristliktir.
Gerillanın birbirene bağlılığı vardır, bunlar birbirlerini öldürüyorlar,korkuyla baskıyla kurulmuş düzen.
Kitaplardan ve hayattan bildiğim kadarıyla bu böyle.Türk aile terbiyesi görmüş bir insan devlete karşıda olsa halka zarar vermez.Bunlar için kullanılacak bir tek kelime vardır teröristtir.
Bunlar kırlarda varlık gösteriyorlar, bunu önlemenin yolu sınır boylarımıza gerektiğinde milyonlarca Türk ailesini yerleştirmektir.Başka türlü başa alamayız.İran öyle yapmış,sınırlarına Kürtlerin önüne Azerileri yerleştirmiş, sınırdan sızmaları kontrol ediyor.Tampon bölge oluşturmuş,bizde öyle yapmalıyız.
Şehir gerillası deyince bu çok büyük profesyonellik isteyen bir şey, bir şehir gerillası 24 saatte dört tane yer değiştirir, sıkı bir illagalite disiplini olması gerekiyor. Şehirlerde uzun namlulu silahlar bir işe yaramaz, adamı keklik gibi avlarlar. Şehirde sokağa çıktığın anda can güvenliğin yoktur.Gece hangi evde olursan ol, uykunun en derin yerinde hakkın rahmetine kavuştururlar adamı.pkk yarı legal bir yapılanmadır,illegal bir yapılanma değildir, hele büyük şehirlerde çapulculuğun dışında eylem yapamaz.
12 Eylülden önce neden kurtarılmış bölgeler vardı, teröristlerin gece rahat uyuyabilmeleri için, başka türlü şehirlerde barınamaz, devletin takip sistemi vardır, şehirlerde adamı farenin deliğine de girsen bulur çıkarırlar.Fatsa'dan İstanbul'a gelen bir dev-yol sorumlusunu İstanbul'a gelene kadar, 50 araba, 100 kişiyle takip edilmiş, selam verdiği her kişi kayıt altına alınmıştır.Şehirlerde yarı legal örgütlere yapılan ilk eporasyon da örgütün merkez komitesine kadar adamı toplarlar.
Şehirler, kurtarılmış bölge olmadığı taktirde her zaman devletin kontrolündedir.pkk'ya bulaşanlar belasını bulurlar, öyle ya da böyle.Onlar ancak dağ köylerindeki masum vatandaşlarımızı öldürürler, askerlerimizin şehit olmasını önlemek için iskan politikası şarttır.
Bunu açıkça söyleyerek yapmalıyız.Milyonlarca insanımızı öldürecek halleri yok ya, adamı anasından doğduğuna pişman ederler.

04.06.2005- Silivri 13.17

35. Mayatita;

Yirmili yaşlarda, ücretsiz bir yoga derneğine gidiyordum. Hocamız Hintli'ydi.
Bir seneye yakın bir zaman sonra hocam beni çağırdı senin adın mayatita dedi, mayatita ne demek dedim. Maya bu dünyaymış, Mayatita'da bu dünyanın tesirinde kalmayanmış.
Ama bu gün baktığımda Yoga'nın yanında Hint kültürünü aşılama politikası olduğunu daha iyi anlıyorum.
Yoga'nın Türk kültürüne neden uymadığını, insanı pasifize ettiğini de pratik olarak görmüş oldum.
Dedelerimizin Budizmi terkedip, Müslümanlığı seçmelerinin temelinde de savaşçı ruhlarının köreltilmemesi vardır.
Doğa da yaşaması için insanın mücadeleci olması gerekiyor, bu da savaşçı ruhu gerektiriyor.

29 Temmuz 2005 Cuma 17.27

36. Meslek Olarak Siyaset Nedir?

Sosyolojik bağlamda devlet fiziksel güç ve şiddet kullanımına sahip otoritedir. Burada kullanımı devlete özgü bir araçtır. Devlet, belli bir arazi içinde, fiziksel şiddetin meşru kullanımını tekelinde bulunduran insan topluluğudur. Fiziksel şiddet kullanma hakkı kurumlara devletin izin verdiği ölçüde tanınmaktadır. Devlet, şiddet kullanma hakkının kaynağı olarak kabul edilir. Böylece siyasetin anlamı; devletler arasında ya da devlet içindeki gruplar arasında gücü paylaşmaya ya da gücün dağılımını etkilemeye çalışmak olarak belirtilir.
Tarihte devlet "insanın insana egemenliği ilişkisidir" – meşru şiddet araçlarıyla desteklenen bir ilişkidir. İlke olarak, egemenliğin üç içsel gerekçesi ve dolayısıyla temel meşrulaştırması vardır;

Birincisi"ezeli geçmişin otoritesi"

İkincisi, olağan üstü ve tanrı vergisi kişiliğin (karizmanın) otoritesi. Peygamberlerin otoritesi, siyasi parti liderlerinin otoritesi bu şekildedir.

Üçüncüsü, "yasalara dayanan" egemenliktir. Yasalarca konulmuş ödevlerin yerine getirilmesinde itaat esastır.

Siyaset mesleği insana bir kudret duygusu verir. İnsanları etkilediğini bilmek, onlar üstünde egemenlik kurmak, hepsinden önemlisi tarihsel olayların bir sinir lifini elinde tuttuğunu duymak, profesyonel politikacıyı günlük yaşamın üstüne yükseltir. Politikacı için başlıca üç niteliğin belirleyici olduğu söylenebilir; hırs, sorumluluk duygusu ve denge ne denli içten gelirse gelsin hırs (davaya bağlılık) elbette yeterli değildir.

Politikacı ulusal, insancıl, toplumsal, ahlaki, kültürel, dünyevi ya da dini amaçlara hizmet edebilir.

Siyaset kafa işidir lakin yalnızca kafayla yapılmadığı kesindir. Siyaset nasıl yapılacaktır? Mutlak erekler ahlakıyla sorumluluk ahlakı bir araya geldiğinde yapılabilir. Çünkü bunlar mutlak zıtlar değil birbirlerinin tamamlayıcısıdırlar. Ancak ikisi bir araya geldiğinde gerçek bir insan-siyasete görev duygusuyla bağlanabilecek bir insan meydana gelebilir.

Not;
Mutlak erekler ahlakı;Din doğru hareket eder sonuçlarını tanrıya bırakır der.
Sorumluluk ahlakı; Kişi eylemlerini önceden kestirebilir sonuçlarının hesabını vermek zorundadır der.

Alınan Kaynak;

T.C. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen – Edebiyat fakültesi sosyoloji bölümü
Siyaset felsefesi dersi ödevi.
Kitap Max Weber Sosyoloji yazıları(Çev. Taha Parlar)
Meslek olarak siyaset
Danışman; Doç. Dr. Songül Sallan gül
Hazırlayan; Tuğba Mallı-İsparta-2003

http://www.felsefe.gen.tr/meslekolaraksiyaset.asp

37. Minareler süngümüzdür neden yanlış;

Ortaçağ'da gaza felsefesi(dini yayma felsefesi) vardı. Hıristiyanlar'ın haçlı seferleri de onların gaza felsefeleri idi.
Laik cumhuriyetimizin öyle bir felsefesi yoktur. Minareler süngümüzdür, lafının temelindeki mantık budur ve yanlıştır.
Misyoner faaliyetleri ve tebliğ cemaatlerinin çalışmaları dünyanın her yerinde vardır.
Şeriat devleti ve Hıristiyan devleti politikası yanlıştır. Ama maalesef bu yönde faaliyetler vardır.
Haçlı seferlerinin devam ettiği yönündeki düşüncelerde yersiz gözükmemektedir. Çünkü; nedense savaşlarda hep müslümanlar ölüyor. Ya da müslümanlar birbirine öldürttürülüyor. Diyelim biz Yunanistan'la takışsak dünya ayağa kalkıyor, demek ki hıristiyanların öldürülmesi istenmiyor.
Hıristiyanların ikinci dünya savaşından sonra hiç denecek kadar az öldüğü, buna karşılık on milyonlarca müslümanın öldüğü, ölmeye devam ettiği de bir gerçek.
Pkk terörüne gık dememelerinin altında bu mantıkta yatmaktadır.

38. Neden çiçeklerin solmuyor?

Çiçekçi arkadaşımdan, çiçekler ve ağaçlar alıyordum.Bütün ilaçlarını vermeme, zamanında sulamama rağmen gene de bazı çiçeklerim ve ağaçlarım kuruyorlardı.
Arkadaşın bahçesine ne zaman gitsem, bütün çiçekleri ve ağaçları pırıl pırıldı.Hiçbir kuruyan ağaç, hiçbir solan çiçek göremedim.Dayanamadım sordum, nasıl bakıyorsunda bu çiçekler ve ağaçlar solmuyorlar hep pırıl pırıl dedim.Bana, her sabah geldiğinde kuruyan çiçekleri ve ağaçları toplayıp arka bahçeye attığını söyledi.
Ruh dünyamızında ön yüzü güleç neşeli ve coşkuludur.
Arka bahçede ise girdaplar, deprasyonlar ve psikologlar vardır.

28 Haziran 2005 Salı 12.07

39. Ordu nedir ?

Ordu=Karargah, Hakanın oturduğu yer(Eski Türk yazıtları-Orkun, sayfa,824)
Ordulan= Baş şehir edin. (Kaşgarlı Mahmut-4.cilt sayfa-440)
Ordu=Merkez, kağanın oturduğu yer, kağanın oturduğu şehir.(Orhun Kitabeleri -Muharrem Ergin-sayfa 106)
Ademi merkeziyetçilik olduğu için, hakan beyin görevi görüyor.Ani dış saldırılara karşı beyinin korunması için, refleks göstersin diye ordu, yönetim,merkez, ortadadır.Bir yere yerleşildiğinde de hakanın çadırı ortada kurulur.Bütün insanlar,çoluk çocuk,kadın erkek askeri bir disiplinle yaşarlar.
Yerleşim yerinin giriş çıkışlarında nöbetçiler vardır, girip çıkanlara paralo sorulur.
Bu onbinlerce yıllık yaşam tarzımızda bilinç altımıza yerleşmiştir.Ordusu dağılan Türk milleti dağılmıştır.Var olabilmesi için, katliamlara uğramaması için ordunun varlığı Türk milletinin bilinç altına yerleşmiştir.
Ordu'yu hedef alan hiçbir kurum, hiçbir siyasetçi barınamamıştır,tarihe karışmıştır,çünkü Türk milletinin onbinlerce yılda oluşan içgüdüsel refleksi bunu her zaman önlemiştir.
En ufak bir olağanüstü durumda hemen herkes kulağını orduya diker, ne diyecek diye, bu refleks içgüdüseldir.

16 haziran 2005 Perşembe-15.55

40. Pratik, teori, pratik

Çiçek hanımın dediği gibi bizim gibi fikir üreten insanların en büyük düşmanı televizyon, ben kendi adıma mücadele ediyorum, örneğin son bir haftadır, bazı haber programlar haricinde hiç televizyon seyretmedim, o da bir saatı toplamaz. her gün güneş yeniden doğuyor, yeni güne eski düşüncelerle bakarsak geri kalırız, onun için kendimizi yetkinleştirmemiz gerekiyor,pratikleri sınanmamış kafamızda ki teorileri çöpe atmalıyız, mevcut teorileride yeniden yeniden pratikle sınamalıyız, dünkü düşüncemiz bu gün eskimiş olabilir.düşmanlarımızda bir adım ileride düşünebilmeliyiz. bu da pratiği esas alarak devamlı teorileri sınayarak olmalıdır. dünya santranç şampiyonlarına sormuşlar, kaç hamle ilerisini hesap ediyorsunuz diye, kimisi yirmi, kimisi otuz demiş, kasporovo sormuşlar, o demişki rakibimin hesap ettiğinin bir hamle ilerisini düşünüyorum. amerikalıların düşünce kuruluşları ting tang'ler, ding dong'lar var, bizim bu yaptığımız o kuruluşlardan daha önemli, çünkü; biz pratik hayatın içindeyiz. eşek yüküylede kitap okusan son kertede belirleyici pratiktir, okuyacağız ama pratikle sınayarak okuyacağız, pratikle sınanmamış, devamlı pratikle sınanmayan bilgi boş bilgidir.

41. Radikal Türk'ün Üniversite Diploması nasıl olmalıdır.

Radikal insanın toplumdaki insanlara kendini ispat etme diye bir sorunu yoktur.
Radikal insanın, radikalliğini işkencecisine karşı ispatlama diye bir sorunu vardır.
Ben, işkencehanede ki arkadaşına güvenip, öldürseler de konuşmaz diyerek mışıl mışıl yatağında uyuyan insanların, anlattıklarını duydum.
Haftalardır kaldığı İşkencehaneden çıkarken, imzaladığı ifade tutanağında" Benim hiçbir ilişkim yoktur " yazan radikaller bilirim.
Bu ifade tutanağı üniversite diplomasıdır. Üniversite diploması alabilecek öğrencinin dersine çok iyi çalışması gerekiyor. Belki hiç sınava girmeyektir ama o üniversite sınavını kazanacak durumda olmalıdır.

Ben, bir dostuma tebessüm ettim,
Bir de işkencecime.
Dostuma sevdiğim için,
İşkencecime ise, deli etmek için.
Gözbandım kazara açıldığında,
Haykırıyordu işkencecim,
Korkmuyorum senden diye,
Aslında korkuyordu,
Çünkü titriyordu ayakları.

Ey Şehit Anaları
Açın oğullarınızın
Boş yataklarını
Biz geliyoruz
Biz dipten gelen dalgayız
Biz Tusunamiyiz
Biz kasırgayız.

42. Rüşvet,şirret,şehvet;

Anamızı ağlatan üç şey diye halk arasında söylenir.
Rüşvet hayatımıza kanuni zamanında girmiştir ve maalesef halan vardır.
Geçimsizlik(şirret), bunun bedelini tarihte de çok ağır ödedik, imparatorlukların dağılmasına kadar bize zarar verdi.
Günlük hayatımızda da geçimsizlik hala geçerli, sitemizde de arkadaşları görüyorum birbirlerine ağır laflar söylüyorlar.Bu; bu günkü sorunumuz değil.
Şehvet'in fonksiyonu kalmadı, önceden ademi merkeziyetçilik olduğu için bir kadın devlet yöneticisini etkileyip yanlış kararlar verdirebiliyordu, bu gün için kaderimiz bir devlet yönetiminin elinde olmadığı için bir önemi kalmamıştır.Fakat toplumumuzun ruh sağlığını korumak için pornografiyle mücadele etmeliyiz, zaten pornografi dünyanın sorunu.
Rüşvet hayatımızın bir parçası rüşvet vermiyorum diyen adam yalan söyler, işlerini yürütemez.Gençlerimiz idealist olarak hayata atılıyorlar bir bakıyorlar ki rüşvetle ve dayısının su başını tuttuğu bir sistem dönüyor.Adamı olmayanın işi yürümüyor.Merkezi yapımız ademi merkeziyetçi değil, hukuk sistemimiz var ama halk eski alışkanlığına göre düşünüyor,tanıdığım olmadan işim yürümümez.Ya da belli cemeat guruplarının çıkarı için yürütülüyor.Siyasi partilerimiz bile cemaat gurubu gibi. Hükümet'in yanlısı olan belediyeler ya da kişilerin işleri yürüyor, diğerlerinin ki yürümüyor.
Bu batılılaşma aşamasını tamamlıyamamızın göstergesi. Batılı olmak demek kişi özerk bir kurum gibidir.Aile ve toplum yaşantısında bunu uyarlar.Özerk bireylerin meydana geldiği kurumlar da ise kurumun felsefesine hizmet edilir.
Ailemizde bir kurumdur,Türk ailesininde geçmişten gelen bir felsefesi vardır,kimsenin kimsenin özgürlük alanına tecavüz etmeden yaşamımızı sürdürebilmeliyiz.amaç aile kurumumuzu mükemmelleştirmek olmalıdır.
Diğer kurumlarımızda böyledir.Mesala belediyeler, hükümet yanlısı olmayan belediyelere yardım gitmez, bu her zaman böyle olmuştur.
Hükümet bir kurumdur, belediyelerde birer kurumdur, hükümetin diğer belediyelere sağladığı olanakları ona sağlamasıdır.
Siyaset rant için yapılıyor.Belediye seçimlerinden sonra kaybeden bir belediye başkanı adayıyla konuştum. 200 milyar zarar ettim dedi.Başkanlığı kazansaydı kar edecekti.Yaklaşım tarzımız böyle.
Çocuklarımıza sağlam bir gelecek ve kurumlar bırakabilmek için bunları aşmalıyız.
Geçimsizliğimizin(şirretin) temelinde de şunu anlıyamamız yatıyor.Benim özgürlüğümün sınırı başkasının özgürlüğünün sınırında bitiyor, isterse bu hanımımız olsun.Birbirimizin alanına girmememiz lazım.Saygının beraberinde sevgi gelir, sevdiğimiz insanlarla geçinemiyoruz, neden çünkü onların özgürlük alanlarına giriyoruz ya da onlar bizim özgürlük alanımıza giriyor.
Şehvete gelince, cinsellik diyelim bu başlı başına bir bilim alanıdır.çocuk psikolojisinde, bizim psikolojimize kadar etkileri vardır, bu konuda da araştırmacı gözüyle biniçlenmeliyiz.
Bu halkımızın yüzyıllar süren yaşantısının sonunda edindiği bir tecrübedir.Bunlardan çok acı çakmışız.Bunları aşmalıyız.

04.06.2005-Silivri-10.04

43. Varsayılan Zekâların Tahlili;

Efendim, Genel zekâ insanlarda ve hayvanlarda ortak,genel zekânın içinde nüveleri bulunan dilsel,doğal tarih,teknik ve sosyal zekâlar insanda gelişmiştir.İnsanbilimciler(Antropologlar) başka şekillerde de açıklamalar yapıyorlar, biz bu şekilde temel alarak anlamaya çalışalım,başka görüşlerle mukayemizi de sonra yaparız.
Bunların ayrı ayrı gelişmedikleri birbirlerini tetikleyerek geliştikleri anlaşılmaktadır.
TEKNİK ZEKÂ;İnsanın alet kullanabilmesi ve alet yapabilmesi,günlük pratik yaşantısında daha kolay yöntemler bulabilmesidir.İnsanın alet yapmadan ne kadar zaman alet kullandığını bilemiyoruz.Kabataş Çağı dediğimiz çağı takribi 2 milyon yıl öncesiyle tarihlendiyoruz. İnsanların kullandığı taşları, doğada var olan taşlarla ayrıştıramıyoruz.Nasıl taşları yontmaya başladı, doğada tesadüfü olarak olamıyacak, yan yana yontulmuş taşların elimizde olmasıyla bunu anlıyoruz,insanın bıraktığı bir iz bulmadan insan vardır diyemiyoruz, dilin evriminin karanlıkta kalmasının sebebi de bu.Çeşitli teoriler geliştiriliyor, bunu ek olarak vereceğim.
Klan dediğimiz yaşantıya geçmelerini sağlayan, hayvanları uçurum kenarlarını sıkıştırarak avlamaları,avlıyamadıkları hayvanların kaçmaları, bir daha sıkıştırıp yarın kenarına sıkışmış hayvanların etrafına taşlar örerek dışarı çıkmamalarını sağlıy.arak tekrar avlamarı teknik zekâlarıyla alakalıdır.Öldürmekle uğraşmaktansa yardan aşağıya atarak aşağıdaki ölüsüne ulaşmaları da başka bir yöntemleri.
DİLSEL ZEKÂ; dilsel zekalarının bağırarak bir şeyler anlatabilmeye çalışmalarının zamanla anlamlı seslere dönüşmesi, kavram dediğimiz her sese karşılık kafamızda karşılığında bir maddenin oluşması kafamızda oluşan resmi çizmemize Resim Yazı(hiyeroglif yazı) diyoruz,örneğin:^ı^. Bu şekil atalarımızın omuzu kalkık adamı göstermesidir,karşılığı da er(adam) demektir,şekiller zamanla harfe dönüşmüşlerdir.Bu şekil 'r' harfi olmuştur.Önce harfleri bulup yan yana getirip şekilleri anlamlandırmamışlardır.Resimler şekillere dönüşmüş,anlamlı şekillerde harflere dönüşmüşlerdir.)ı(-Ağ- balık ağı şeklindedir, ağ demektir,bu sonradan 'ğ' olarak harflenmiştir.Göktürk alfabesinde bunların çok örnekleri vardır.
DOĞAL TARİH ZEKÂSI;İnsanın geçmişi şimdi algılayıp gelecek hakkında öngörüde bulunabilmesi,örneğin ilkel bir insan havada kara bulutların olmasını,geçmişteki kara bulutlardan sonra yağmur yağdığını bildiği için,yağmur yağacağını anlar.Geçmişte olan bir şeyi şimdi hatırlayıp gelecek hakkında öngörüde bulunabiliyor, bu doğal tarih zekâsıdır.Bu zekâların hayvanlarda olup olmamasının hiçbir anlamı yoktur, çünkü hayvanlarda ben bilinci yoktur.
"Ne harabiyim(Meyhaneye giden alemci), ne harabati(alemci, derbeder)/ Kökü mazide(geçmişte) olan atiyim(geleceğim)- Yahya Kemal Beyatlı.
Ben meyhaneye giden alemci derbeder değilim,kökü geçmişte olan geleceğim.Ben geçmişte vardım,şimdi varım,gelecekte de var olacağım.Türk milleti varoldukçada ki olacaktır, Yahya Kemal Beyatlı'nın bu sözü gerçek olacaktır ki öyledir, nasıl Yahya Kemaller yok biz varız,biz onların geleceğiyiz,çocuklarımızda bizim geleceğimiz, evet biz kökü mazide olan atıyiz,geçmişi şimdi algılıyoruz ve geleceği öngörüyoruz.
SOSYAL ZEKÂ;Tek atlı arabada atlar çoğaldıkça aynı oranda arabanın çekiş gücü artmaz,altı atın çektiği bir arabanın randımanı üç atlıktır.Hayvanların arttığı oranda randımanları artmaz.Ama insanların arttığı oranda randımanları artar,diğer zekâlarla bağlantısı vardır elbet ama açıklama bu.
Sonuç olarak, Genel Zekâ temeldir, diğer zekâlarda annenin karnındaki evlatları gibi vardır.Çocuklarda büyümektedirler,biz fark edemesek de.

EK:Araştırma yapmak istiyenlere kaynak olması amacıyla bilimsel yayınlardan alınmıştır.
Dilin Kökeniyle İlgili Öngörüler;
a-Mitolojik/Teolojik(Tanrıbilimsel) açıklama
b-Mimolojik/Kurgusal(Spekülatif) açıklama
c-Kültürel/İnsan Bilimsel(Antropolojik) açıklama
d.Deneyci(Empirist)/Behavyorist açıklama
e-Ussal(Rasyonalist)/Doğuştancı(Nativist) açıklama
f-Evrimsel/Biyolojik açıklama

a-MİTOLOJİK/TEOLOJİK(TANRIBİLİMSEL) AÇIKLAMA: İslam inanışına göre nesnelerin ismini Adem'e öğreten Allahtır. Hıristiyan inanışına göre nesnelerin isimlerini veren Adem'dir.
"Babil Kulesi" efsanesine göre, Eski Ahit'in(Tevrat'ın) Tekvin bölümünün 11.babında şöyle anlatılmaktadır.
İnsanlar, "göklere ulaşacak kule kuralım ün salalım ve dünyanın dört bir yanına dağılalım" demiş.
Rab insanların yaptığı kentle kuleyi görmek için aşağıya indi.
"Tek bir halk olup aynı dili konuşarak bunu yapmaya başladıklarına göre, düşündüklerini gerçekleştirecek, hiçbir engel tanımayacaktır" diye düşünmüş.
Bunun üzerine rab, bunlar birbirlerini anlamasınlar diye dillerini karıştırıp, yeryüzüne dağıtarak kentin yapımını durdurdu.Bu nedenle kente babil adı verildi.
Not: Eski Ahit'ten(Tevrat'tan) önce dedelerim olan Sümerler'in Gılgamış Destanı vardır,Tevrat'ın öncüsüdür.Tufanda ilk önce Gılgamış Destanında geçmiştir.
(Kaynak:İlmiye Çığ Sümeroloji uzmanı-Tarih Sümer'le başlar.)
b-MİMOLOJİK/KURGUSAL(SPEKÜLATİF) AÇIKLAMA: Dr.Oehl(19.yy) dilin doğal seslere öykünme sonucunda türediğini iddia etmiştir.
Noire(1877) bireylerin toplu halde iş yaptıkları sırada kas gücünü desteklemek için çıkardıkları seslere bağlamaktadır.
Bir doğal dildeki toplam kelime sayısı bu tür bir genellemeyi Deneysel olarak imkansız kıldığı gibi, bir doğal dil sadece sahip olduğu kelime hazinesiyle açıklanamıyacak kadar karmaşık bir dizgedir.
c-KÜLTÜREL/INSAN BİLİMSEL (ANTROPOLOJİK) AÇIKLAMA;(Felsefi Antropoloji) İlk akla gelen E.Cassier ve W. von

Humbolt'tur.
E.Cassier Simgesel Formlar Felsefesi başlıklı yapıtında(1923) dilin tarihle üç ifade aşamasından geçerek oluştuğunu öne sürmektedir.
1."mimik" aşamasında çıkarılan sesler, duyguları yansıtmaktadır.
2."Benzeşim(Analojik) ifade" evresinde, önceki evrede ortaya çıkmış seslere benzetilerek yeni göstergeler üretilir.
3."Simgesel(sembolik) ifade" evresindeyse artık kavramlar, simgeler aracılığıyla ifade edilmektedir.
Cassier dilin bu aşamada eriştiği soyutluk ve simgesellik sayesinde Söylence(Mitos), Bilim, Felsefe gibi simgesel formların, insan başarıları olarak tarih sahnesine çıktığını kaydetmektedir.
W.von Humbolt'a gelince, o belirli bir dille onu konuşan milletin kültürü arasında diyalektik bir bağ olduğunu savunmaktadır.Ona göre her dilde, o dile özgü bir dünya görüşü saklıdır ve bir milletin diliyle o milletin dünya görüşü birbirini karşılıklı olarak etkilemektedir. Bir başka ifadeyle, bir milletin dünya görüşü onun dilini belirlediği gibi, dili de dünya görüşünü belirlemektedir.Böylece bu ikisinden birisindeki değişim, diğerinde değişme sonucunu doğurmaktadır.Humbolt dili bir ürün olarak değil, bir etkinlik olarak tasarlamaktadır.Dil, biteviye(sürekli olarak) yeniden gerçekleştirilen ve kuşaktan kuşağa aktarılan bir etkinliktir. Bu nedenle Humbolt,dili tasvir etmede kullanılacak en uygun yöntemin tarihsel yaklaşım olduğunu düşünmektedir.
(Bu konuda ben de Humbolt'la aynı fikirdeyim.Her konuda değil bunu da ayrıyeten belirteyim.)
d-DENEYSEL/DAVRANIŞÇI(BEHAVYORİST) AÇIKLAMA:
(Davranışçılık,=-ğı is. Psikoloji-Psikolojinin incelenme konusunun davranış olduğuna inanan,bilincin, psikolojinin araştırma alanına girdiğini inkâr eden görüş,behavyorizm.Kaynak;Türk Dil Kurumu 1988 baskı sözlüğü)
Aslında, insandaki "dil yetisi"ni açıklamaya dair felsefedeki, psikolojideki ve dil bilimdeki yaklaşımları kabaca iki durumda toplamak mümkündür;bunların ilki temsilcileri J.Locke,B.F.Skinner ve L.S.Uygostsky'nin yer aldığı Deneysel/Davranışçı yaklaşım; ikincisiyse, ünlü temsilcileri R.Descardes ve N.Chomsky olan Ussal/Doğuştancı yaklaşımdır.
J.Locke Deneyselci görüşünde, dili oluşturan sözcüklerin ve onların temsil ettiği ideaların,(kafamızda kalan şekilleri,mesela at deyince kafamızda canlanan at şekli,bu her insanın kafasında ayrı ayrı canlanır.Benim aklımda at değince beyaz bir at canlanır,senin aklında at değince siyah at canlanır,bu değişkendir, bütün nesneler insanların kafasında ayrı ayrı canlanır,bütün kavramları da insanlar kendi biçimlerinde algılarlar,nesneleri ayrı ayrı algıladıkları gibi) doğuştan Tabula Rasa(Zihnimiz doğuştan boş bir dosya kağıdı gibidir,sonradan biz onu doldururuz şeklinde ki görüş) olan insan zihni tarafından deneyim yoluyla kazanılmış olduğunu savunmaktadır.Ona göre, ilk bakışta öyle olmadığı izlenimi uyandıran soyut veya tümel(tikel-bir veya birkaç-karşıtı,yani tümel tümü tikel bir veya bir kaçı) sözcüklerin kaynağı da aslında deneyimdir.
B.F.Skinner başlıklı çalışmasında, dilin edinilmesinde "uyaran-tepki" ilişkisine dayalı bir teori önermektedir.Buna göre, çocuğa ebeveyn ya da eğitmen tarafından uygun duygusal uyaranlar verildiğinde ve bu uyaranlar pekiştirme tekniğiyle kullanıldığında, bir sözcüğün tekrarlanması çocukta bir alışkanlık yapısı oluşturmaktadır.Böylece çocuk, uygun uyaranla sözcüğü eşleyerek ve dolayısıyla da, söz konusu uyaranla karşılaştığında ona uygun bir cevap tepkisini geliştirecektir.Deneyci/Davranışçı yaklaşım sonuçta, dilin edinilmesini uygun zamanda uygun duygusal uyaranın verilmesiyle ve bunların beş duyu aracılığıyla birleştirilmesiyle açıklanmaktadır.
e.USSAL(RASYONALİST)/DOĞUŞTANCI(NATİVİST) AÇIKLAMA:
Yaklaşıma göre dil yetisi, duyu deneyimi aracılığıyla açıklanamıyacak bir takım özelliklere sahiptir.Deşcartes insandaki konuşma yeteneğinin onun tözsel niteliğini oluşturan düşünme gücünden asla ayırt edilemeyeceğini iddia etmektedir.Descartes bu iddiasını desteklemek için insanı hayvanlarla karşılaştırmaktadır.
Hayvanlara davranış olarak öğretilen her şey, yalnızca korkularının, beklentilerinin ve isteklerinin ifadeleridir.Ancak sözcüklerin kullanımı yalnızca insanlara özgüdür.
Ünlü dil bilim uzmanı Chomsky de, dilin edinilmesiyle ilgili olguları açıklamak için, tüm insanların bir "evrensel gramer" şemasıyla dünyaya geldiği biçiminde doğuştancı bir yaklaşım sergilemektedir.Chomsky bu evrensel gramerin bir doğal dilden diğerine farklılık gösteren, dillerin "yüzeysel" gramer yapısıyla ilgili olmadığını, yüzey yapısındaki farklılıklara rağmen tüm dillerde ortak bir "derin yapı"olduğunu ifade etmektedir.Chomsky'e göre İngiltere'de doğmuş bir Anglo-Sakson bebeğin Japonya'ya gittiğinde İngilizce'yi öğrendiği rahatlıkla Japonca'yı öğrenebilmesini işte bu derin yapıdaki ortaklık sağlamaktadır. Chomsky'nin "üretimci-dönüşümsel gramer " adıyla da anılan teorisinin kartezyen(Descartesçilik-Akılı çıkış noktası olarak alan felsefe akımı) geleneğe sıkı sıkıya bağlı olduğu görülmektedir.
Chomsky Descarteşçi ussal geleneğe bağlıdır.Chomsky de tıpkı Descartes gibi, dilin sadece Akıllı İnsan'a(Homo Sapiens'e) özgü bir yeti olduğunu düşünmektedir.Hayvanların iletişim dizgeleriyle insanın konuşma yetisi arasında evrimsel bir bağ kurmanın mümkün olmadığına inanmaktadır.
f.EVRİMSEL/BİYOLOJİK AÇIKLAMA;
Çeşitli bilim dalları farklı açılardan yaklaşarak dilin türeyişine dair bilgiler sunmaktadır.Biyolojik bir tür olarak insanın konuşmaya başlaması, bir diğer deyişle, doğal dillerin İlkel(primitif) biçiminin doğuşu, insanın evrim sürecinde geçirdiği bir dizi Değişinim(mutasyon)sayesinde olmuştur.İnsanoğlu konuşma yeteneğini 1,5 ile 2 milyon yıl boyunca uğradığı fizyolojik(Vucutla ilgili) ve Nöropsikolojik(siniri temel alan psikoloji-Nöro=Sinir-) değişimler sonucunda edinebilmiştir.
İnsanın biyokültürel evriminde, iki ayak üzerinde yürüme/ellerin serbest kalması, ***** dişinin küçülmesi, alet yapma, beynin irileşmesi ve konuşma yeteneğinin edinilmesi birbirini karşılıklı olarak gerektiren kazanımlardır.
Düzenli sesler çıkarabilmek, beyindeki brocca bölgesiyle ve Gırtlak(Hançere) ile çok yakından ilişkilidir.Erişkin insanlar dışında, tüm memelilerde Gırtlakları(Hançereleri) kafataslarına yakın olan memelilerin ancak sınırlı sayıda ses üretebildiği saptanmıştır.İnsan fosillerinde Gırtlağın(Hançerenin) nerede olduğu aşağı yukarı belirlenebilmektedir.Ayrıca İnsan Bilimciler,(Antropologlar) Gırtlağın(Hançerenin) yeri ile kafa tasının tabanı arasında bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur.Bütün memelilerin kafataslarının tabanı düz iken Akıllı İnsan'ın ki(Homo Sapiens'in ki) dışbükeydir.Bu dışbükeylik 1,5 milyon yıllık insanımsı fosillerinden itibaren görülmektedir.Bu olgu, insanın evriminde o tarihten başlıyarak Gırtlağın(Hançerenin) aşağı doğru indiği ve doğal dillerin ilkel formlarını oluşturabilmesi olanağının doğduğu biçiminde yorumlanmaktadır.Konuşma organlarının evriminin yanı sıra beyin hacminin artışıyla günümüzden 1,5 milyon yıl önce ortaya çıkan insanımsı türü, doğal dillerin ilkel biçimi olan bir takım düzenli sesler çıkarma yeteneğine sahipti. O halde,

doğal dillerin oluşum sürecinin yaklaşık 1,5 milyon yıla yayılan bir serüveni olduğu söylenebilir.
Arda Denkel(Genç yaşta rahmetli olan felsefecimiz) Anlam ve Nedensellik adlı yapıtında, Chomsky'nin doğştancılığını eleştirerek evrimci bir anlam görüşü geliştirmektedir.Denkel'in evrimci anlam yaklaşımını dayandırdığı ana argümanı gelişmiş bir iletişim dizgesi olarak doğal dillere insan türünün ancak, hayvanlarda gördüğümüz ilkel iletişim biçimlerine benzer (çığlıklar,mimik ve jestler v.b.) iletişim biçimlerinden başlıyarak evrim süreci boyunca uğradığı değişinimler(mutasyonlar) sonucunda sahip olabileceğidir.

Sonuç: Seçmeci(Eklektik) bir yaklaşımla, biraz domates,biraz maydonoz,biraz soğanla salata yapmak gibi.Evrimsel/Biyolojik açıklamayı, Humbolt'un(Kültürel/İnsan Bilimsel açıklamayla) devam ettirebiliriz.
Evet, insanoğlu evrimsel/biyolojik bir evre geçirmiştir,insanın ortaya çıkmasıyla insanın tarihi başlamıştır,aslolan insanın tarihidir.Bir milletin diliyle dünya görüşü iç içedir.Dilini inceliyerek dünya görüşüne ulaşılabilir felsefesinden hareketle dedelerimin dilini inceliyerek onların dünya görüşlerini algılıyabiliyorum.Dünya bir Türk yurdudur, onun için dünyanın her yerine her kıtaya gitmişler, insanın yurdunu gezmekten doğal bir şey olamaz, içindeki insanlarda onlara tabi idi, bu binlerce yıl böyle olmuş, Türklük Bilimi'nin(Türkoloji araştırmaları bilim adamları tarafından Türklük Bilimi olarak kabul edilmektedir-Kaynak; Hasan Eren-Türklük Bilimi-Türk Dil Kurumu Yayınları.) bütün dünya milletlerince incelenmesinin temelinde bu yatar, gerçekleri gördükçe bizi de o kadar yok sayıyorlar, tarihte olmayan onlardı biz bunu bilelim yeter.Biz bunu kendi insanımıza kabul ettirebilirsek gerçekleri hissettirebilirsek,egemenlik kendiliğinden bize geçecektir.Benim dedelerim onlar gibi soykırımcı olsaydı dünyada Türk milletinden başka millet kalmazdı.Onlar İspanya da İspanyol olmayan bir canlı varlık bırakmadı,kızıl dereliler nerede. Varlıkları için Allahlarına dua ederken Türk milletine de dua etmeyi unutmasınlar.

28 Mayıs 2005-21.44 Cumartesi-Silivri

44. Zalman Halil Zad;

Büyük Ortadoğu Projesinin(BOP) teorisyenlerinden. Önemli olan teoriyi yapmak değil, pratiğe uygulamaktır.Teori evdeki hesaptır, pratik çarşıda ki hesaptır. Teori düşünmektir, pratik düşündüğünü yapmaktır.Yaparken oluşan hataları hesap ederek yeniden düşünmek.Yeni düşüncelerini yeniden yapmak, tekrar yaparken oluşan hataları görmek yeni düşünceler oluşturmak, bu böyle devam eder gider.
Zalman Halil Zad, evde(Amerika'da) hesap yaptı ama çarşıya(Irak'a) uymadı. Şimdi nerede çarşıda(Irakta Amerikanın Baş konsolosu). Teorisini Pratikte sınıyor ve evde ki yanlış hesabın bedelini nasıl ödeyeceğini bilemiyor. Bu hesabın içinde 100 000'lerce Iraklıyı katletmek yoktu, direniş yoktu. Hesap Saddam gitti, iş bitti idi.
Kısa vade de Saddam'ın işini bitirdiler ama uzun vade de kendi işleri bitecek. Uzmanlar neresinden bakarsan bak Amerika'nın işinin bitik olduğunu söylüyor.
Evdeki hesap, çarşıya uymazmış.

31 Temmuz 2005 Pazar 08.44

45. Özgürlük, benim karakterimdir.

Mustafa Kemal Paşa, demek istemiş ki, ,Ey Türk gençliği,koyun gibi şeyhlerin, şıhların ve onların bozuntularının peşinden gitmeyin,Ar-Ge'ci olun,dinse onlara da dini öğretin,bilin,bilmek,özgürlüğe sahip olabilmektir,şeyhler ve şıhlar'ın maskara olduğunu kavrayabilmektir, genç ve dinamik cumhuriyetimizin karanlıklara sürüklenmesine ancak öğle engel olabiliriz.

Mustafa Altınay Mayıs 2005

isim Fransızca idéologie http://www.tdk.gov.tr/TDKSOZLUK/SOZBUL.ASP?kelime=ideoloji&submit1=Ara
İDEOLOJİ
Siyasi veya toplumsal bir öğreti oluşturan, bir hükûmetin, bir partinin, bir grubun davranışlarına yön veren politik, hukuki, bilimsel, felsefi, dinî, moral, estetik düşünceler bütünü:
"Bir başka milletin ideolojisini benimsemenin, topyekûn intihar veya cinayetten başka bir şey olmadığından haberleri yok."- S. Ayverdi.

46. İdeolojik İnşa Nedir ?

Her milletin bir ideolojisi vardır.Her milletin ideolojisinin hedefi dünya egemenliğidir.Bu her bireyin egemen olma güdüsü gibi doğal bir şeydir.Bu hedefe müteakip kereler ulaşmış tek millet Türk milletidir.
Bunun göstergesi o milletin baş kentinin dünyanın baş kenti gibi algılanması.Ötüken binlerce yıl dünyanın başkenti olmuştur.
Osmanlı egemenliğinde dünyanın başkenti İstanbul'du.Osmanlı Devletinin Başbakanı(Sadrazamı) ile görüşmek için bütün milletlerin temsilcileri, Topkapıda ki yabancı elçilerin kabul edildiği odanın kapısında sabahtan akşama kadar beklerdi.O gün görüşemiyenler ertesi günü gelip gene kuyrukta beklerlerdi.Karlofça andlaşmasına kadar bütün andlaşmalar Osmanlı Türkçesiyle yazılmıştır.
Rusya ile Amerika uzun süre erk mücadelesi verdiler.Amerika kazanmış gibi gözükse de uzmanlar nereden bakarsan bak Amerika'nın işinin bitik olduğunu söylemektedirler.Bu gün içinde dünyaya egemen olduğu söylenemez.
Askeri gücünü Irak savaşında cümle alem gördü.Korkudan uçakları havada çarpıştı.Karşısında kimse yokken, bırakın Çin ile Rusya ile çarpışmayı İran'la bile savaşamaz İran,.satılmış Saddam'ın ülkesi değil, binlerce yıllık köklü Fars medeniyeti.
Ekenomiye gelince Çin elindeki dolarları bozdursa Amerika'nın işi bitik, Japonyada da bütün dünyada da trilyonlarca dolar parası var, iç borcu 3,5 trilyon dolara dayanmış, bıçak sırtında duruyor, Amerika'dan sonrası doğacak kaosdan korkulduğu için bu gün Amerika var.
Türk milletinin eksikliği ideolojisini felsefi bir temele oturtamamasıdır.
Çin bunu Konfüçyus'un felsefesiyle oturtmuştur.Yabancı ideolojik akımlarıda kendi felsefesine uyarlamıştır.Marksist akımı Mao'culuk adı altında konfüçyus felsefesine uyarlamıştır.Rusya'da Leninizm ile marksizmi Ruslaştırmıştır.Gürcü Stalin bile bu dolmayı yutmuş.Leninizmin ilkeleri diye kitap yazmıştır, sonuçta Rus felsefesine hizmet etmiştir.Yugoslavya, Arnavutluk bile kendine göre uyarlamıştır.Fransızlar,Almanlar,İngilizler kendilerine göre algılamışlardır.
Nazım Hikmet, Sosyalist Enternasyonel'de konuşmuşsa Lenin'in ideolojisini savunduğu içindir.Atatürk milliyetçisiyim deseydi kimse yüzüne bakmazdı, kitapları da dünyanın bütün dillerine çevrilmezdi.Yaşar Kemal'in kitapları da, Kürt Kemal olduğu için dünyanın bütün dillerine çevrilmiştir.Bilinç altında ki Kürt milliyetçiliğini aksettirdiği için çevrilmiştir.Leyla Zana'yı Avrupa Parlamentosunda Kürt milliyetçisi olduğu için konuşturmuşlardır, ben Atatürk Milliyetçisiyim deseydi vize bile alamazdı.Dünyaca ünlü yazarımız,medali iftiharımıza Amerika'da geçen gün ödül verdiler, kitapları dünyanın bütün dillerine çevrildi.Nasıl kitaplarsa otuz senedir kitap okurum bir şey anlıyamıyorum.geçen gün televizyonda açık ve net konuşuyordu,değerli aydınımız diyor ki Kıbrıs'tan bir adım geri gitmeyiz, bir adımda ilerliyemeyiz.Fransızın,İngilizin,Almanın bütün aydınları cephelerde vatanı için savaşmışlardır.Ben felsefecileri daha iyi bilirim vatanı için savaşmayan felsefeci yoktur, vatan söz konusu olunca asla çatlak ses çıkmaz adamı sınır dışarı ederler,Çağımızın en büyük Dilbilimcilerinden Cromsky, Irak savaşı için, bu sahtekarlık demiştir,Savunma bakanı Chomsky'ye Çatlak demiştir, vatan söz konusu olunca bilim adamı falan kimse takmaz, bizim savunma bakanımız Orhan Pamuk'a çatlak dese vallahi, Avrupa ayağa kalkar, adamı soykırım mahkemelerinde yargılarlar.
Eşek yüküyle kitap yazmış Aziz Nesin Türk milleti için aptal demiştir.Dünyanın en asil milletine.Hiç bir Alman bilim

adamının,sanatçısının, felsefecisinin Almanlar soykırımcıdır dediğini duydunuz mu? Derse de adamı sınır dışı ederler. Atatürk'le Nazım Hikmet niye anlaşamadılar,birisi Ulusal ideolojisini savunuyordu, diğeri Leninizmi, Türklerin ve Müslümanların temsilcisi,Sultan Galiyev cephede Bolşeviklerle omuz omuza savaşmıştır sonra Moskova'da kaybolmuştur. Leninizmi inşa etmek için takayla gelen Mustafa Suphi ve arkadaşlarının tekneleri Karadeniz'de batmış hepsi hakkın rahmetine kavuşmuşlardır.Nazım Hikmet onbeşlerin adını kanlı kızıl bir mermere yazdık demiştir ama ne mermer kaldı, ne de kızıllık.

Gene aynı Nazım Hikmet, boğazıma yağlı urganı geçiren çingene gözlerimde ölümü göremiyecektir demiştir,sonra boğazdan geçen Bulgar gemisinin önünü keserek ben Nazım Hikmet beni öldürecekler kurtarın demiştir.Yani anlıyacağınız tüymüştür.Milleti gaza getirirler sonra tüyerler.Şevki Yılmaz'da Arabistan'da arabın çadırında şahadet şerbetini için diye bas bas bağırıyordu. Sonra oda tüydü.Önce sen bir iç şahadet şerbetini nasıl içiliyormuş görelim, sonra bakarsın bizde içeriz.Bunları Avrupa ve Amerika'da göremezsiniz.Özgürlükler ülkesi Amerika da Cami'yi videoya çekemezsiniz, naklen mevlut yayını falan yapmaya kalkarsanız adamı zehirli iğne ile öldürürler.

Dünyanın hiçbir yerinde hiçbir işadamı hiçbir vatandaş ulusal çıkarlarına aykırı hareket etmez.Çıkar bakalım Parlementon'dan Almanlar soykırımcıdır.Tek bir Alman turist gelmez ne kadar gurbetçin varsa da geri gönderirler.Fransa cumhurbaşkanıyla Koçaryanın saygı duruşunda bulunduğu Paris'e bizim aydınlarımız iş adamlarımız akın akın giderler Paris'in şuhu havasını koklarlar,ben Paris'teyken diye de makaleler döktürürler, medeniyetten uzak kalamayız, oluk oluk dövizlerimizi Paris'e akıtırız.Özel olarak elbise ayakkabı almak için Paris'e gideriz, çünkü orası Paris'tir.Çünkü onda ulusal bilinç yoktur. Bir Paris'li kalkıpta senin dedelerini soykırımcı ilan ettik, anıtını Paris'in göbeğine diktik, sen de bir parça ulusal bilinç yok mu bir ayakkabı almak için buralara geliyorsun, dünyanın dövizini akıtıyorsun dese ne cevap verir acaba, medeni bir olgunluk içinde karşılayıp tebessüm eder Paris'liye.Vatanına gelince de ben bu ayakkabıyı Paris'ten aldım diye çevresine hava atar, tabi sende özenirsin keşke bende Paris'e gidebilsem bir ayakkabı alabilsem dersin.

Arkeoloğumuz Ekrem Akurgal'a yüz tane ödül verilmiştir,dünyanın bütün müzelerinden ne büyük adam değil mi,tarihi onların algıladıkları gibi algılamıştır.Estrükçe yazılar dedelerinin dilinin yazıları olduğunu bildiği halde Bilinmeyen(Runik) yazı demiştir.Zaten Türkçeye'de Bilinmeyen, yazı unvanını yapıştırmışlar,kendileri Hint-Avrupalı, çocuğun adını söylesene ben Hintliyim desene hemen bir karışık yöntem bulurlar, buna da kimse itiraz etmez, bizim aydınlardan başka kimse ayranım ekşi demez.Kazım Mirşan'a saldıranlar hep Türk aydınları atıyor derler, söylediklerinin hepsi gerçek olduğu halde, Estrükçe'yi çözdüm Türkçe'dir diyor.Cahil adam bile onun Orhun kitabeleriyle aynı yazı olduğunu bilir.Tarihin neresi atma değil, herkes tarihi dedelerim kahraman, diğerleri barbar diye yazıyor,yok biz tarihe objektif bakarız, doğrusu neyse onu söyleriz.Onlar insanın doğasında objektiflik diye bir şey olmadığını bilirler.İnsan subjektiftir diye sana demezler.Sen objektif ol derler.

Dünyaca ünlü sözüne güvenilir Japon tarihçi arkeolojik buluntuları kendine göre yorumlamış, Japonları kahraman yapmıştır.Sen istediğin kadar yalan de.

Siyasi akımlar bizde nasıl algılanmıştır.Mao'cular vardı Çin ideolojisi,Marksist-Leninistim diyenler Rus ideolojisi, Birde Sülale denilen Arnavut ideolojisi, peki bizim ideolojimiz yokmuydu vardı.Kemalizm; Sosyalist unsurlarıda barındıran Türk'e has bir ideolojidir.

Bütün ideolojiler yıkılmıştır ama Atatürk'ün ideolojisi ayaktadır.

Türk Sol'u kendimize has ideolojimizi benimseseydi kan gövdeyi götürmezdi.Uğruna öldükleri ideolojiler çıktıkları memleketlerinde bile yok artık.İdeolojileri çıkaranlar ideolojik önderlerinin(Mao'nun,Lenin'in, Enver Hoca'nın) heykellerini yıkmışlar ideolojilerinden vaz geçmişler, bizde hala Maocu, Leninci, Enver hocacılar vardır.

Benim çocukluğumda öğretmen yoldan geçerken,herkes parmakla gösterirdi,herkesin ideali öğretmen olmaktı,zenginmiş yüzüne kimse bakmazdı.Şimdi bizim zenginlerimiz verilen parası sana bomba olarak geri gelecek Hammer jiplerle millete hava atar.İsviçre'de milyar dolarları olan adamlar bisikletlerle işe gidiyorlar, orada Hammer jiple gezenlere ayı diyorlar. Bir ara havacılığa merak saldılar, özel hava alanları açtırdılar,özel uçak şirketleri kurdurdular, uçak kullanmayı araba kullanmak gibi zannettiler, biri şehit oldu hepsi vazgeçtiler.Hem gökte hava atacakta kimse yok.Ama özel pahalı lokantalarda, Amerikan barların çıkışında sağa sola bakarlar ben sanatçıyım şuyum buyum diye parmakla gösterilsin isterler.Bush Amerika'da yolda yürüdüğü zaman bile kimse yüzüne bakmıyor,biz boğazın deniz trafiğini durdurduk, hava kara trafiği durdu, neredeyse havada uçan kuşlara bile avcı birlikleri koyacaktık.

Dün beyoğlunda yürüyorum Fransız konsolosluğuna girenlerde bir hava bir pafta, büyülü dünyaya giriyorlar Fransızlaşıyorlar.Fransız felsefesinin on para etmediğini kimse bilmez.Köşe yazarı Sartre'ı yerlere göklere sığdıramazlar, bizim aydınlarımız Sartre'den alıntılar yaparlar.Fransız hayranıyız ya anamızı şey yapsalar ne güzel yapıyor diyecekler. Farslılar Şia mezhebiyle,Müslümanlığı Farslılaştırmışlar,bizede hizbullah örgütü kanalıyla ihraç etmişler.Elalem kültürünü satıyor.Seni birbirine kırdırıyor.

Osmanlı imparatorluğunda Arap ideolojisiyle Türk ideolojisi devamlı erk mücadelesi yapmıştır.Türklerin ağırlıklı olduğu zamanlara Osmanlı başarılara koşmuştur.Devşirme denilen çocuklar Türk ailelerinin yanında yetiştirilmişlerdir, Müslümanlığa inanmış saf temiz insanlarımız pis arabın ideolojisiyle beslenmiş, kan davaları,kadınların horlanması,çok eşlilik hep Araplardan bulaşmıştır.Geçenlerde Arabistanda seçim yapıldı erkek erkeğe, kadının adı yok.Koskoca Hun imparatorluğunu Hakanın işi olduğu zamanlar da Hatun yönetmiştir.Kadınlarımıza kızlarımıza hep değer vermişizdir, şimdi de arap ideolojisinin uzantısı olarak düğünlerimizde kadınlarımızla erkeklerimizin arasında perde var, evlerde haremlik selamlık var.Bir eve misafirliğe gittiğinde evin hanımı kızı hizmet eder bu binlerce yıllık adetimizdir.Şimdi evin erkekleri hizmet ediyor, mutfakta kadınlar yemekleri, çayları hazırlıyor, erkekler servis yapıyor yakışıyor mu? Arap ideolojisi, ne çektiysek yabancı ideolojilerden çektik.

Cumhuriyet kendi aydınını çıkaramadı, aydın diye gözükenlerin çoğunun kalbinde bu vatan için en ufak bir kıpırtı yoktur.En ufak tıkırtıda fındık faresi gibi tüyerler sonra makalelerinin altına Avrupa kasabalarının adını yazarlar. Sözde sanatçılarda,bilim adamlarında, felsefecilerde yabancı dille yazma hastalığı vardır.Yabancılar, on binlerce makalenin arasında onların makalelerinin yüzüne bile bakmazlar.Gelir kendi vatandaşına hava atar yabancı makale yazdım.Ne yazdın hani nerede, nerede ses getirdin,tıraş.Ama Türkler barbardır diye yazdı mı , filimlerinde romanlarında kendi insanını vahşi olarak gösterdi mi ödüller yağar,sende ödüllü filimler kitaplar diye aşağılık kompleksini benimsersin.Biz niye böyle olduk diye söylenirsin.Aydın böyle olursa vatandaş ne yapsın.

Cumhuriyetin ilk yıllarında yurt dışına okumaya gönderilen on kişiden beşi uluslar arası üne sahip oldu, kendi kimliklerini dünyaya gösterdi.Şimdi on binlerce gencimiz yurt dışında okuyor ne oluyor.Heyecan bitmiş,ideoloji inşa edilememiş.Değerimi bilmiyorlar der.Hiç bir değer kendiliğinden ortaya çıkmamıştır.Mücadeleyle olmuştur, inançla olmuştur.Gaspıralı İsmail Kırım'da toplantı yaptığı zaman üç kişi gelmiş ama yılmamış mücadele etmiş şimdi Türk dünyasının en saygın insanlarından.Çoğu değerler ilk önce anlaşılmamış sonradan ortaya çıkmıştır.
Annesinin saçına kına yakarak Çanakkale savaşına gönderdiği çocukla herkes dalga geçmiş ama bu gün Türk milletinin isimsiz kahramanları arasında yerini almıştır.Kınalı meçhul asker anıtı olarak Türk milletinin ruhuna dikilmiştir.İşte değer budur.Bunun gibi binlerce değerimiz var, ama bulup çıkaracak aydın yok,yeni bir şey yapmalarına gerek bu milletin değerlerini tespit etsinler yeter.
Atatürk Milliyetçiliği temelinde ideolojik inşamızı gerçekleştirmeliyiz.Atatürk Milliyetçiliği Türk Milletinin ideolojisinin doruğudur,yeter ki o doruğa çıkabilecek azim ve kararlılığı gösterelim.Muasır medeniyetlerin üstüne çık demekle egemen güç sen ol demiştir dünyayı sen yönet demiştir.Bize hedef göstermiştir.Stratejimiz yüksek teknolojiye sahip olmak, dedelerimiz gibi. Taktiklerimiz ise bu yola hizmet etmek, ölümmüş, hapismiş gibi kişisel duygulardan sıyrılıp, önderimizin dediği gibi gerçekleri söylemekten korkmamalıyız.Yüzbinlerce korkusuz insana hiç kimse bir şey yapamaz, öldürülenler diğer yaşayanlara psikolojik baskı unsuru oluşturmak içindir.Bu basit numaraları yutmayıp yaşayanlarla yolumuza devam edelim, ölenlerin ağıtlarıyla kendimizi kaybetmemeliyiz.
Türkler Tarih boyunca gençlere gönül vermişler çoğu padişahlarımız,çocuk yaşlarda padişah olmuştur.Göktürk imparatorluğunun Kağanlarıda gençti.Yaşlı insanlar aylarca at sırtında yaşayamazlar.Onların tecrübeleri dinlenilir ama uygulayıcılar gençlerdir.Devlet meselelerinin konuşulduğu toplantılarında herkes fikrini söyler yaş at pazarında sorulur deyişinin altında bu yatar. Bilge dernekte; yiğit savaş meydanında belli olur deyişinin altında bu yatar Atatürk'ün gençliğin üzerinde durmasının temelinde bu yatar; Atatürk çoğu geleneklerimizde var olan şeyi söylemiştir:Atatürk Milliyetçiliği Türk milletinin varlığının somut olarak ortaya konmuş halidir:Bunu zamana bağlıyamayız;binlerce yıl sonra bile anlacaktır.En büyük Türk unvanını Türk ideolojisini inşa ederek almıştır,teoriysen değildir;Türk'ün pratik hayatının içindedir,bu binlerce yılda böyle devam edecektir.
Kurduğu Türkiye Cumhuriyeti Devleti dünyanın en sağlam devletidir her şeye rağmen, ideolojik temelleri sağlam atılmıştır.Yol açıktır;bize yolda yürümesi düşmektedir,yolda yürüyen yüzbinlerden bazıları öldürülebilir; öldürülenlerle zaman kaybetmeyip yolda tehlike var diye yürümekten vaz geçmeyip,Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ideolojik inşasının devamının neferleri olmalıyız.Binlerce isimsiz kahramanların arasında olabilmeyi şöhret olmaya tercih etmeliyiz,mütevazi bir şekilde ölümü kucaklamış binlerce şehidimiz vardır.
Bu benlik bilincimizden, insiyatif koymamızdan vaz geçtiğimiz anlamına da gelmemektedir.

24 Mayıs 2005-Çeliktepe

47. İnsan Neden Bencildir ?

"İnsan insanın kurdudur" söylemiyle tanınan Thomas Hobbes(1588-1679)'un ahlâk felsefesinin temelini oluşturan bu düşüncesinde, insanın bencilliği temel alınmıştır. Hobbes'a göre, insan aslında toplumsal bir varlık değildir. Doğası gereği bencildir. Kendini koruma içgüdüsü onun ana eğilimidir. Bunun içinde kendi çıkarını korumak için eylemde bulunur. Doğa nimetlerinden elinden geldiği kadar kendisi için yararlanmak ister. Bu da başka insanlarla çatışmasına neden olur. Ve herkesin herkesle olan savaşı başlar. Bu savaşın kökeninde kendini koruma ve devamlılığını sağlama güdüsü doğal olarak bulunur.
Güven içinde yaşamak istemesi kendini koruma güdüsünün bir sonucudur. Bunun için bir toplum, bir devlet içinde yaşamak ister. Doğa durumundan "yurttaş" durumuna geçen insan, ortaklaşa birtakım doğruları ve değerleri de ortaya koymak ve kabul etmek durumunda kalır. Böylece herkesin üzerinde anlaştığı bir "doğal hukuk" ya da ahlâk meydana gelir.
Bu doğal hukukun ve ahlâkın ilk kanunu da "öldürmiyeceksin"dir. Bu doğal bir antlaşmadır, öldürme beni öldürmeyeyim seni.

Yararlanılan kaynak;John Stuart Mill'in ahlâk anlayışı- Sibel Öztürk Güntöre-İlya Yayınevi- 1. Baskı-2004-İzmir- Sayfa;58

49. Düşüncemizi Sınırlayan Engelleyici Güçler;

A) Çevremiz."dışımızdaki doğa" adına "dünya" dediğimiz gezegenin doğal yapısı düşünüşümüzü belirler.

B) Biyo-genetik yapımız da bu belirleyicilerinden biridir. Beynimizin, nöro-fizyolojik yapımızın, bedenimizin işleyişinin sağlayabildiği olanaklar içinde düşünürüz.

C) Kültürümüz, dilimiz ve tarihimiz, düşünmemizi sınırlar, belirler.

D) Toplumumuz ve toplumdaki yerimiz de düşünme alanımızın sınırlarını çizer.

E) Bilgimiz, düşünmemizi etkiler, Bilgi, düşünmemizin malzemesi, dolayısıyla bir anlamda belirleyicisidir.

Kaynak;
Ahmet İnam, Düşünce Özgürlüğünden Özgür ve Özgürleştirici Düşünceye..... adlı makale.
Düşünce Özgürlüğü-Hazırlayan Hayrettin Ökçesiz-Afa yayınevi-1998-Sayfa 38
HFSA-Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları: 3

50. Dinler ;

Dinlere gelince,pagan dinlere göre kitaplı dinler bir üst aşamadır.Ortaçağ dediğimiz çağ kitaplı dinlerin egemenlik mücadelesidir.Bu gün için insanların dinler hakkında ki kanaatleri kişisel kanaatleridir,dini tercihleride kişisel tercihleridir.Dine dayalı bir toplumsal yaklaşım ortaçağ felsefesidir.Hangi din olursa olsun değişik mezhepler vardır,birbirlerinin varlıklarını reddederler,müslümanlıktada, hıristiyanlıkda da bu böyledir.
Çağımızda bunların bir anlamı yoktur.Kendimizi bilim,sanat ve felsefe alanlarında yoğunlaştıralım.Din felsefesi nedir? esasına görede dini tartışabiliriz.Dinleri çağımızın gerçeklerine göre algılıyamamak yanlıştır.
sevgi ve saygılarımla

51. İnsan eli hakkında bilgi;

İnsan eli, baş parmak, işaret parmağı, orta parmak, yüzük parmağı(öksüz parmak), serçe parmağından oluşur.
Orangutan,şempanze,goril gibi hayvanlarda baş parmak diğer dört parmağa bitişiktir.
İnsanda baş parmak diğer dört parmaktan ayrıdır.
Antropologlar, insan elinin hareketini iki şekilde sınıflandırıyorlar.Birincisi Kavrama ikincisi ise hassas tutuştur.
Kavrama; Çekici tuttuğumuzu farzedelim, baş parmak kilit vazifesi görür, çekici vururken elimizden çıkmasını önler.İsmini saydığımız hayvanlarda baş parmak diğer dört parmağa bitişik olduğu için çekici tutarken baş parmak kilit vazifesi görmez, çekici vururken çekiç elinden çıkar.
Hassas Tutuş; Buna da tornavida kullanmamızı örnek gösterebiliriz, ismini saydığımız hayvanlarda baş parmak diğer dört parmağa bitişik olduğu için bu hareketi yapamaz.
İnsan elinin hareketleri bu iki şekilde sınıflandırılmaktadır.
İnsanı insan yapan baş parmaktır.

22 Haziran 2005 Salı 23.54

52. Düşünce gelişiminin aşamaları

Düşünce özgürlüğünün, bir hukuk, toplum, ya da siyasal sorun olmasında üç aşamasının dikkate alınması gerektiğini sanıyorum.

a) Düşüncenin mutfağında, alışılmış anlamlarıyla zihnimizde, kafamızda ya da benim tercih ettiğim deyişiyle "içimizde" olduğu aşama.

b) Mutfaktan gün ışığına çıkarıldığı, sözle ya da yazıyla, toplum içinde dile getirildiği, dışa vurulduğu aşama.

c) Dile getirilmiş düşünce doğrultusunda dünyayı değiştirme, yönlendirme, yönetimi ele geçirmek amacıyla, medyayı, politik mücadeleyi, silahlı savaşı öngören, eylem aşaması.

Kaynak;
Ahmet İnam, Düşünce Özgürlüğünden Özgür ve Özgürleştirici Düşünceye..... adlı makale.
Düşünce Özgürlüğü-Hazırlayan Hayrettin Ökçesiz-Afa yayınevi-1998-Sayfa 44
HFSA-Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları: 3

53. Ergenekonda ki Mustafa Kemal Paşa;

'Türklerin vatan sevgisiyle dolu yüreği düşmanlarının kalbinde derinden bir duvar gibi yükselecektir' Mustafa Kemal Paşa,adamın hası,adamın hası havanın pusunda belli olurmuş,hava pusluydu,at izi i.t izine karışmıştı.Türk milleti ikinci Ergenekonuna çekilmişti.Çoğalmak ve toparlanmak için zaman yoktu, ya var olacaktık, ya da yok, hava pusluydu,at izi i.t izine karışmıştı,Ergenekondan mutlak çıkılması gerekiyordu,Bilge Kağan'ın Türk milletinin varolması için verdiği mücadele gene veriliyordu, o da gece uyumadı,gündüz oturmadı, tek bir derdi vardı, Türk milleti var olsun.Evet, Türk milleti var.Türk milleti Ata sözlerinden sonra, Atatürk sözlerine kavuşmuştur,bu sözler Türk milletinin kulaklarında binlerce yıl çınlıyacaktır,Türk milleti ,Türk'ün Atası unvanını ona vermiştir.Bizde gece uyumayıp,gündüz oturmayıp, Türk milleti sonsuza kadar var olsun diye çalışmalıyız, sizi bilmem ama ben öyle yapıyorum.

Mustafa Altınay , Nisan 2005

54. Foterli Amca;

Kıbrıs Barış Harekatının olduğu günlerdi.Belediye otobüsünde gelirken, otobüste konuşuluyordu. Herkes neden Kıbrıs'ın tamamının alınmayıpta yarıda durulduğuna sinirleniyordu.
Foterli Amca, önümdeki koltukta oturuyordu, otobüs kalabalıktı, Foterli Amca hafif başını kaldırarak Alacağız, Hepsini Alacağız, Yavaş Yavaş dedi.Zaman zaman zihnimde bu kelimeler tekrarlanır.Alacağız, hepsini alacağız, yavaş yavaş.....

55. İnsan nedir ?

Bütün hayvanlar ormanda, insanoğlu şöyle, insanoğlu böyle diye yaka silkiyorlarmış.Bu aslanın kulağına gitmiş.Bu insan nedir, gideyim onu bir görüp onunla güreşeyim demiş.
Ormandan çıkmış giderken tarlada çalışan bir adam görmüş.Adamı görünce;
Aslan--- Selamün Aleyküm.
Adam--- Aleyküm Selam.
Aslan--- Sen nesin? Bütün hayvanlar senden şikayetçi,gel seninle bir güreşelim.
Adam---Hay hay!
Diyerek ,elindeki sabanı bırakıp kararlı adımlarla aslana doğru yürümeye başlamış.Tam Aslanın yanına geldiğinde.
Adam---Ah! Kisvem
Aslan---Kisve nedir?
Adam---Biz insanlar güreşirken kisve giyeriz.
Aslan--- Kisven nerede?
Adam---Evde
Aslan---Git al gel.
Adam---Sen burada bekle kaçma!
Aslan----Ben buradayım,sen git kisveni al gel.
Adam---Ben sana güvenmiyorum,sen kaçarsın.
Aslan---Kaçmıyorum buradayım.
Dediyse de Adam ikna olmamış,belli bir müddet bekledikten sonra.
Adam--- O halde seni şu ağaca bağlıyayım.
Aslan kabul etmiş.
Aslan---Çabuk kisveni al gel
Adam gitmiş,on dakika sonra elinde bir kamçıyla gelmiş,Aslana yermisin yemezmisin diye vurmaya başlamış.Belli bir müddet sonra, Aslan iki elini kaldırmış.Adam durmuş.
Aslan---Sen büyüksün, sal beni gideyim.
Adam, Aslanı salmış ve Aslan gitmiş. (Halk hikayesi)

Mayıs-2005-Silivri M.A

56. Bir Karayılan varmış, bir de Erdoğan;

Evvel zaman içinde kalbur zaman içinde, bir Karayılan varmış bir de Erdoğan.
Karayılan, Erdoğan'ın şakağına Kaleşnikofunu dayamış.
Erdoğan----- sana bir memleket şiiri okuyayım mı?
Karayılan-----Oku bakayım.
Erdoğan-----Bir memleket varmış,
gül bahçeleri içinde,
kuşları varmış.
.....
.....
Karayılan----Sen ne güzel şiir okuyorsun böyle.
Erdoğan------İlkokulda merasimlerde de bütün şiirleri ben okurdum.
Karayılan-----aferin sana, demiş.
Dinleyenler------KARTAL NEREDE!.....KARTAL NEREDE!.....KARTAL NEREDE!.....diye bağırıyorlarmış

57. Nasıl bir eğitim vermeliyiz ?

Şu herkesçe bilinen bir gerçekti: Kuo'nun yetiştirdiği ağaç, başka bir yerden sökülmüş de olsa, o bir kez dikti mi kurumak nedir bilmezdi; çabuçak palazlanır, çok geçmeden meyva dolup taşardı. Oysa başkalarının ağaçları, ne yapıp ederlerse etsinler, hiçbir zaman böyle olmazdı. Biri bunun nedenini Kuo'ya sorduğunda şöyle bir karşılık verdiydi: "Ona ne kuşku, ağaçların yaşayıp gelişmesini sağlamak bir tek benim elimde değil. Ben olsa olsa ağaçların doğasına uyabilirim, böylece onlara özgü nitelikleri tanıyabilirim. Her ağacın istediği: köklerinin rahat soluk alıp vermesi, kökleri örten toprağın uygun ve düzgün olması, kökün kazılan çukurdan dışarı çıkmamasıdır, hepsi bu kadar. Bundan sonra yapılacak şey, artık hiçbirşeye el sürmemek, ağacı düşünüp tasa etmemek, başka işe yönelmektir. Ben ancak meyvelerine zararım dokunmamasına bakarım; ağacın ne gücünden bol ne de erken meyve vermesini sağlayabilirim. Başkalarıysa başka türlü düşünüyor... Sözüm ona yardım için, yaşayıp yaşamadığını anlamak istercesine, ağacın kabuğunu bile kazıyanlar var..."

Liu Tsung-yüan, Chung shu Kuo T'o-t'o chuan: Kambur Bahçıvan Kuo'nun Yaşama öyküsü.(Nermi Uygur'un Türk Felsefesinin Boyutları adlı kitabından alınmıştır.Yapı Kredi Yayınları-2002 baskı-sayfa-120)

İki yüz yıl önce Kant'ın söylediği, insanın kendisi hakkında aydınlanması bakımından eşsizdir:

"İnsan, ancak eğitim sayesinde insan olur. İnsanda önceden mevcut olmayan bu niteliği eğitim gerçekleştirir; çünkü insanın doğal yeteneklerinin gelişmesi kendiliğinden olup bitmez; doğa insana hazır yetenekler vermemiştir. Doğa insanı, sahip olduğu yeteneklerin, olanakların çekirdekleriyle donatmış, onları geliştirmeyi de kendisine bırakmıştır. Doğa insanı dünyaya fırlatmış ve sanki ona şunu söylemiştir: Eğer sen günün birinde bir başarıya, bir mutluluğa erişirsen, bunu başka bir kuvvete, bir varlığa değil, yalnız ve yalnız kendine borçlusun; en alt basamakta kalman da, en üst basamağa çıkman da senin kendi eserindir; başka bir kuvvetin, hatta doğaüstü, insanüstü bir varlığın da sana yardımı dokunmamıştır."(Takiyettin Mengüşoğlu'nun çevirisi)

Alınan Kaynak; İnsanın Kosmostaki yeri-Max Scheler-Ayraç yayınevi-baskı kasım 98- Giriş ve Çeviri Harun Tepe(Sayfa 152)

58. Hukukun sözlük anlamı;

"Toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaların bütünü"

Demek ki hukuk hem toplumu düzenliyormuş, hem de devletin yaptırım gücünü belirliyormuş.

Birde sözlük örnek vermiş.

"Hukuk daima âdetlerin(törelerin) peşinde gider, önüne geçmez"

Töre=Topluluk içinde eskiden beri uyulan kural.

Buradan Gökkurt'un dediğine geliyoruz.

Sonuç olarak hukuk; Toplumda eskiden beri uyulan kuralların önüne geçmiyerek, toplumu düzenliyecek ve devletin yaptırım gücünü belirliyecek.

Bizim hukukumuz nasıl olmalıdır?

Toplumumuzda eskiden beri uyulan kurallar nedir, nasıl bir yaşam tarzıyla bu kurallar oluşmuştur.
Biz de askeri bir yaşam tarzı vardı, kurallarımızda askeri yaşam tarzıyla oluşmuştur.

Ben "er" kelimesinin anlamıyla giriş yapmak istiyorum. Kaşgarlı Mahmut'ta hem asker, hem de adam anlamında kullanılıyor.
Demek ki bizim toplumumuzun doğasında adam asker demektir.
Sivil toplum, Askeri Toplum. Sivil kanun, Askeri kanun diye bir kanun yokmuş.
Toplumumuz asker, sivil diye ayrıştırılıyor. Bizim doğal hukukumuzda böyle bir ayırım yoktur.

Bir sefer her parlemento kendine göre bir hukuk sistemi kuruyor, hukukumuz yamalı bohça oldu.
Hukukumuzdan Türk kelimesi kaldırılmak isteniyor, parlamenterlerimizin çoğu Atatürk'ün askeri fotoğraflarından rahatsız oluyor. Asker'in marş marş yürüyüşleri çoğu parlementerlerimizi korkutuyor.

Üç tane tema var; Atatürk, Askeri üniforması, askerlerin marş marş yürüyüşü.

Hukukumuzun ruhunda bu üç şey olmalıdır. Nasıl olmalıdır derseniz ona da beraber karar verelim

59. Değer ve Rant ekenomi

Sayın Gök Kurt ekonomi başlı başına ve karmaşık bir konu. Benim edindiğim izlenimlere göre anlatmaya çalışayım.
Bilgi güçtür deyişini bu günlere uyarlarsak, teknik kelimesiyle tekneloji kelimesi aynı anlama geliyormuş.
Bu günkü dünyada ki üretim biçimi bir arabaya örnek verelim, bin parçadan oluşuyorsa, bu parçaları dünyanın yüz ülkesinde ayrı ayrı üretilerek birleştiriliyor. Her ülkenin ya da firmanın uzmanlaştığı alanlar var.
Üretilen şeyler yüksek teknelojilerle bazen 20 yıllık hesaplarla yapılıyor, böyle bir dişli var.
Bizimde uzmanlaştığımız, dünya ile at başı gittiğimiz sektörlerimiz var.
AR-GE çalışmalarına daha büyük ödenekler ayrılıyor.
Bir toplum ekenomik,siyasi ve askeri gücüyle tek vucut hareket ederse başarılı olur.
Çin hem yabancı sermaya çekiyor, hemde ulusal menfaatlerini koruyabiliyor.
Bizim bu koordinasyonu sağlamamız lazım, ulusal bilinç ana okulundan başlıyarak verilmesi gerekiyor.
Yeni sektörlere yeni alanlara açılmamız gerekiyor.
Uzay da muhakkak olmamız gerekiyor. Uzayda olamayan bir milletin ulusal menfaatlerini koruması zor.
Kendi uydularımızı fırlatabilmemiz gerekiyor, bu olmazsa olmazlarımız, olağan üstü durumlarda bunun acısını çok çekeceğiz.
Çin Amerika'ya kafa tutabiliyorsa uzayda olduğu içindir.
Konuyu dağıtmadan burada ara vereyim konuşmaların akışına göre düşüncelerimi gene yazarım.

60. ASVAPATİ (ATIN EFENDİSİ) TÜRKLER

Türkler, tarih sahnesinde at üstünde bir ulus olarak tanınmıştır. Çinliler Orta Asya Türkleri için "Hayatları atlarına bağlıdır" demişlerdi. Gerçektende Türk'lerin antik çağlarda at yetiştiriciliği ile uğraştığı ve yetiştirdikleri atları komşu ülkelere satarak geçimlerini kazandıkları anlatılır. Türkler atlarını soğuk ve temiz kuzey iklimlerinde yayar, suyun bol olduğu zengin otlaklara sahip orta Asya platolarına sürerlerdi. Yarışmalar düzenlerler,(kaşgarca=özüşmek) at üzerinde çeşitli oyunlar oynarlardı.

(çavgen,bandal) Türk okçuları hiçbir ulusun savaşçılarında görülmedik şekilde at üstünde hem ileri hem geriye ok atarlardı.Kişi kahramanlık payesini atıyla karşılaştırılması ile alabilirdi. Türk prenslerinin ve Alp'leri nin (kahramanları) atları günlük refakatçileri olarak yer alırdı. Orkun bölgesinin taş yazıtlarında sürekli olarak ata binmekten ve at Don'larının (tüylerinin) renklerinden bahsedilmektedir. Yine bu yazıtlarda Hükümdarlık törenlerinde atla ilgili törenden bahsedilir. Oğuz destanlarında kahramanların at ile kardeşliğinden bahsedilir. "at dimezen sana kartaş direm kartaşumdan yiğ" "Ben bir atı değil, kardeşimden de yakın birini çağırdım".

Düğün törenlerinden cenaze törenlerine, avlanmakta,savaşlarda ve oyunlarında at ile birlikte yaşamı paylaşmış olan Türkleri Hintliler, "asvapati" atın efendisi olarak adlandırmışlardı. Daha sonraları İslam kültürü altında benzer şekilde Farsça "şahsuvar" olarak adlandırılmışlardır. At, orta çağda saltanat gücünün sembolü olmuştur.

At ülkesini korumak için savaşan askerle eşit derecede saygı görmekteydi. "yaya erin umudu olamaz" sözü de atın saygınlığını ifade etmektedir.Tarihi boyunca her uğraşısını at ile paylaşmış, ona hükmetmiş ve onu baş tacı etmiş bir ulus olan Türklere, o dönem için gerçektende "Asvapati" Atın efendisi çok uygun bir unvan.

Kaynak : "Türk Sanatında At" Prof. Dr. Emel Esin "Türkler" Türk Tarih Kurumu

Ateş yalnızca teknolojinin ürünü değildi. İnsan onda, inançlarını, umutlarını, tanrısal güçleri, kendini aradı. Gönlünü. Gönüllemeyi.
Ateşi hiç söndürmemek gerek.
Teknoloji benim ateşim oluyor. İçimde ve dışımda. Onunla kendime yakışan dünyayı kuracağım. Gönlümü ve evimi. Onunla ısınacak içim. Onunla çeliğe su verilecek. Plazma elde edilecek. Füzyon enerjisi bulunacak. Onunla yanacağım. Onunla ısınacağım. Şeytanı onda görecek, aşkın varlığını onunla arayacağım. Yeter ki, içindeki ateş sönmesin. Direnme gücün yitmesin. Gönül evlerindeki ışıl ışıl pencerelerinden birbirlerini selamlayan gönül erleri, bu ışıltıları söndüremeyecek kavga, dövüş, çatışma, çelişkiler içinde arasınlar. Olağan ki, aradıkları, değiştirmeye çalıştıkları, yaratacakları, keşfedecekleri dünyayı, dünyaları bulsunlar.
Kaynak;Teknoloji benim neyim oluyor?- Ahmet İnam-ODTÜ yayınları-sayfa40

Atımızla dünyayı fethedtik,
Gönlümüzle kainatı fethedeceğiz.
Akıp gideceğiz kainatın derinliklerine,
Akıp gideceğiz kainatın yüksekliklerine.

61. Ben varım;

Akıncılar görev dağılımı için toplanmışlardı.20-30 akıncı yapılacak görevi dinliyorlardı, Bizans'ın içinden gizlice geçilecek, hedefe haber ulaştırılacaktır.Ölme riski kuvvetli, belki de hiç geri dönülemiyecek. Görev için iki kişinin lazım olduğu konuşmalardan anlaşılıyor, konunun anlatılması tamamlandıktan sonra içlerinden bir kişi ben varım diyor, biraz sonra ikinci bir kişi daha ben varım diyor ve toplantı ikinci bir görev gerektirene kadar dağılıyor.Belkide aynı görev için gene toplanılacaktır.
Onlar, ölenleri ve kalanlarıyla hepsi akıncıdırlar.
Onlar, savaşlarda da hep en baştadırlar.

29 Haziran 2005 Çarşamba 21.07

62. Bilge Kağan'ın Türk ulusuna seslenişi; (m.s. 734)

"Ben, Tanrı'ya benzer, Tanrı'dan olmuş Türk Bilge Kağan, Tanrı irade ettiği için, hakanlık tahtına oturdum.Ey Ulusum! Ey Hanedanım! Sözlerimi dikkatle dinleyin!
İleridegün doğusuna, güneyde gün ortasına, batıda gün batısına, kuzeyde gece ortasına kadar bütün ulusları şimdi bana tabidir.Bu günkü gibi kargaşalık olmaksızın Türk Hakanı Ötüken'de otursa, Türk yurduna sıkıntı olmaz.Ben Ötüken'de otururak yurdumu yönettim.Çinlilerin altınına, gümüşüne, ipeğine, tatlı sözüne, değerli hediyesine kapılmadım.Bunlara kapılan ne kadar Türk'ün can verdiğini, Çin boyunduruğuna düştüğünü unutmadım. Tanrı yardım etti, Türk Hakanı oldum. Dağılmış ulusumu bir araya topladım. Fakir ulusumu zengin ettim. Azalmış ulusumu çoğalttım.Atalarım Bumin Kağan'a, İstemi Kağan'a layik bir oğul olmaya çalıştım.
Atalarım Türk yurdunu öyle sıkı tuttular, öyle bilgelikle, öyle güzel törelerle yönettiler ki, Türk ulusu mutlu oldu. Onların ölümlerine candan ağladı.Atalarıma tabi olan bütün yabancı uluslar, Çinliler, Tibetliler, Moğollar bile onların çağında yaşadıkları mutlu hayatı
unutmadılar. Atalarım o kadar ünlü hakanlardı. Sonradan bilgisiz ve kötü hakanlar Ulu Türk tahtına oturdular.Onların kötü idaresi ve Çinlilerin hileleri yüzünden Türk ulusu zengin ülkelerini kaybetti. Türk Hakanlarının cihanı tutan ünleri geçmişe karıştı.
O yüzden, Çinlilere beylik olan Türk kişizadeleri köle, Türk kızları cariye oldu. Türk beyleri şanlı isimlerini bıraktı, Çince isimler kullanmaya başladı. Doğu Türkleri, Çin Hakanına tabi olup 50 yıl onun acıklı ve utandırıcı idaresinde yaşadılar. Fakat Gök Tanrı Türk'ün bu haline acıdı.Türk ulusu yok olmasın, eskisi gibi cihanın en yüce ulusu olsun diye babam İlteriş Kağan'la anam El-Bilge Hatun'u Türklere hakan kıldı.Tanrı güç verdi, babamın Türk ordusu kurt, Türk düşmanları koyun oldu. Düşmanlar, kurt önünden kaçan koyunlar gibi dağıldı gittiler. Hakan babam, doğudan batıya at koşturup Türk ulusunu tekrar topladı, birleştirdi, Türk devletini diriltti.
Ey Türk Oğuz Beyleri! Üstten gök çökmedikçe, alttan yer delinmedikçe bil ki, türk Ulusu, Türk Yurdu, Türk devleti, Türk töresi bozulmaz. Ey ölümsüz Türk Ulusu! Kendine dön! Su gibi akıttığın kanına, dağlar gibi yığdığın kemiklerine layık ol!
Ey Ulusum! Bil ki ben, zengin ve parlak bir ulusa Hakan olmadım.Zayıf ve zavallı bir ulusun başına geçip tahta oturdum. Kardeşim Kül Tigin ve yeğenlerim olan iki prensle and içtik; babamın, amcamın hayatlarını verdikleri ulus uğruna biz de bütün gücümüzle çalıştık.
Başına geçtiğim Türk Ulusunun birliği ve yüceliği için gece uyumadım, gündüz oturmadım.Ölesiye, bitesiye çalıştım. Tanrı yardım etti, bahtı yar oldu, yoksul ulusumu zengin ettim, Türk Ulusunu bütün uluslardan üstün kıldım"

Bilge Kağan(m.s.734)

63. Bize neden barbar derler

Boğazkesen;
Taksim'den Tophane'ye inerken, Boğazkesen denilen ince uzun sokaklar vardır.Oralarda çalışırken, oranın yerlisi yaşlı bir amcama, amca buraya niye Boğazkesen diyorlar diye sordum.
Amcam, İstanbul işgal edildiğinde, düşman askerleri buradan geçerken içeri çekip boğazını kesiyorduk dedi.Amcama beni aydınlattığı için teşekkür ettim.
Ne zaman Taksim'den Tophane'ye inen o dik yokuştan yürüsem, hayalimde düşman askerlerinin boğazını kesen dedelerim canlanıyor.

21 Haziran 2005 Salı 09.50

65. Canım İstanbul;

İstanbul'un fethedilmesi için bütün hazırlıklar tamamdı.Çadırda toplanıldı, orada padişah, başbakan, genelkurmay başkanı, şeyhülislam yoktu.Türk'ün töresi vardı, hararetli bir tartışma yaşanıyordu.Tartışmalar karara bağlandı ve canım İstanbul bizim oldu.

29 Haziran 2005 Çarşamba 11.51

66. Çağlar;

İnsanlar yerleşik düzene geçtikten sonra millet esasına göre örgütlenmiştir ve ademi merkeziyetçilik vardır.
Orta çağda ise din esasına göre örgütlenmiştir gene ademi merkeziyetcilik vardır.
Yeni çağda ise insanlar gene millet esasına göre örgütlenmişlerdir.Ademi merkeziyetçilik yoktur.Devlet laik hukuk devletidir.Özek kurumlar ve özerk insanlar esastır.Anayasalarda dini içerik belirten bir kanun yoktur varsa bu laik devlet değildir.İnsan milletini değiştiremez ama dinini değiştirebilir, insanın özerk olması dininide değiştirme özgürlüğüne bağlıdır.Bizim ben Türküm diyen her insanı hiç bir ayırım gözetmeden kabul etmemiz gerekir, çağımızın örgütlenme şekli budur.Din ikinci plandadır,çağ değişmiştir.Ortaçağ düşünce alışkanlığına sahip arkadaşlarımız bilsinler ki Atatürk'ün dediği gibi"medeniyet öyle bir ateştir ki bunun dışında kalanlar yakar mahveder' bu gün Irak'ın başına gelenler medeniyetin dışında kalmasıdır.Ademi merkeziyetçiliğin sembolü olan tek liderliktir.Din esasına göre örgütlenmedir.Orta çağda olsaydık medeniyet islamlıktı o zamanda dünyayı yakıp kavuran müslümanlık olmuştur.Osmanlının gücü buna dayanıyordu.Yeni çağ dönüşümünü sağlıyamadığı için medeniyet ateşi onu yaktı mahvetti.Atatürk'ün başarısı meclisi toparlaması meclise göre hareket etmesidir,meclisin verdiği yetkiler dışında bir yetki kullanmamasıdır.Ademi merkeziyetçilik yoktur.Millet rsasına göre örgütlenme vardır.Özerk bireyler vardır,millet iradesi vardır.
sevgi ve saygılarımla

Mustafa Altınay

67. Her Türk bir örgüttür;

Bunun en güzel örneği Gazeteci Hasan Tahsin'dir. Yunanlı i.tler İzmir limanına çıktıklarında, elindeki kalemi bırakıp, silahını alarak,en öndeki yunan i.tini alnının ortasından vurmuştur. İşte! O bir Türktür. İşte! O bir Örgüttür.

18 Haziran 2005 Cumartesi-17.47

68. İçleştirmek;

Bilge kağan, boyunlulara boyun büktürdüm, dizlilere diz çöktürdüm der.Bu gün egemenlik altına aldım deyişinin o günkü ifadesi, egemenlik altına almak yetmiyor, egemenliğinde ki insanlara vatan bilincini aşılaman gerekiyor, bu da bilinçle olur.Bilinçli olmak, bilinçli yaşamak günlük hayatımızda ki en küçük ayrıntıya kadar önemlidir, bir insan günde onlarca insanla konuşuyor, yüzlerce insanla karşılaşıyor, ister istemez duygusal bir etkileşim içinde oluyor,davranış çok önemli, Türk insanın doğasında olan insan sevgisi, hoşgörüsü, egemenlik bilinci onbinlerce yılda oluşmuştur.Güncel hayatımızda ki ayrıntılar çok önemlidir, vatanına milletine gönülden bağlı insanlar bile zaman zaman karamsarlık içine düşebiliyorlar, ufak bir davranış o insanı içinde bulunduğu psikolojiden kurtarabiliyor, izah etmek gerekiyor,izah edebilmek içinde bilinçli olmak gerekiyor,Türk kültürü işlenmemiş bir pırlantadır.Onu işleyip insanlığa mal etmeliyiz.Bu da nakış örer gibi emek istemektedir.Değil devlete düzene karşı olanlar normal insanlarımız bile karamsarlaşıyorlar.Dün bir dükkana girdim, çocuk bilgisayar tamircisi, bilgisayarımı tamir ederken muhabbet ediyoruz, askerde komandoymuş dükkanında askerde çekilmiş resimleri, Türk bayrağı, Atatürk'ün fotoğrafı dikkat çekici bir şekilde çeşitli yerlerde vardı.Üç dört kişi konuşuyoruz, dükkan sahibi dahil hiç kimseyle samimiyetim yok, karşılaşmamız orada oldu, askerlikten muhabbet açıldı, abi askerde adamı eziyorlar dedi.Ben de o işin doğası öyle derken, karşımda ki bir amca da aynı kelimeleri sarfetti, benden önce söylemiş oldu, amcaya benden çok yaşayacaksın dedim.İzah ettim, bir milyon insanı bir arada tutmak yönetimi sağlamak kolay değil, ben evde bir hanım iki çocuğu yönetemiyorum, o kadar insanı yönetebilmek için otorite gerekiyor, otoritenin olduğu yerde de hoşnutsuzluk oluyor, orada bulunan insanların vatanına milletine karşı derin bir sevgisi saygısı var ama bazı arkadaşlarımızın kafasında oluşan sorunlara açıklık kazandırmak gerekiyor.
Taviz verilemiyecek kural, bizim bir vatanımız var burası da Türk vatanıdır, bunu koruyabilmek bilinçli güncel yaşantımızla olabilir, hoş görüyle izah etmek gerekiyor.Hanımımıza, çocuğumuza, iş yerinde ki arkadaşımıza herhangi bir karşılaştığımız insana bile yardımcı olmak toplumun örgüsünü kuvvetlendirecektir, bunu başarmamız devletimizi içerden ve dışardan çökertmek isteyen karanlık güçleri bertaraf edecektir,geçen gün televizyonda bir spiker İspanya sokaklarında halktan insanlarla konuşuyor bize izah ediyor,benim de yabancı dilim yok anlamıyorum,yabancı dil bilmemeyi de dert etmiyorum.Spiker diyor ki kime İngilizce sorsam bana İspanyolca cevap veriyor, kız çıldırdı, dil bilinci var toplumda, bu gün Amerika kıtasının yarısı İspanyolca konuşuyor, bu tesadüfen olmamıştır, kültürlerini aşılamışlardır, bunlar tesadüfen olmaz, bizde bir turist gelse bir şey söylese Şakır şakır İngilizce'mizi konuşturmaya çalışırız, hatta dilimizi bile yadırgarız keşke İngilizce konuşabilsek, bu psikolojiyi bize aşılamışlar, askerliğini komando olarak yapan çocukta İngilizce bilmediği için yakınıyordu,unutamadığım bir anı Amerikan askeriyle konuşan bir Iraklı çocuğa spiker neden düşman askeriyle konuşuyorsun dedi İngilizce mi geliştirmek için dedi, çok acı bir durum, Turistte olsa isterse Amerikanın cumhurbaşkanı olsun, burada yaşıyacaksa benim dilimi öğrenmesi gerekiyor.Nasıl onun memleketinde dilini bilmese zorluk çekiyor insanlar, senin memleketinde yaşayanda dilini öğrensin bir turiste birkaç kelime Türkçe öğretebilmek bile vatana hizmettir.Bodrum'da su faturalarını İngilizce yazıyorlarmış,levhalarımız İngilizce işte kültür emperyalizmi denilen şey budur,Fransız bunları asla yapmaz, yabancı dil öğrenebilmekte sağlam Türkçe'yle olur Türkçe'n sağlam değilse sende yabancılaşırsın, yabancı dil hayranlığı psikolojisiyle mücadele etmemiz gerekiyor, evde bile anne baba şakır şakır İngilizce konuşuyor, o İngilizleşiyor, yarın Türk bayrağını indirip İngiliz bayrağını astın mı o çocuk bir reaksiyon göstermez bilinç altına İngilizleştirme yerleştirilmiştir çünkü, bu gün on binlerce Kıbrıs vatandaşımız, evlatlarımız İngiltere'ye yerleşmiş tek kelime Türkçe bilmiyorlar,İngilizleşmiş, iş bitmiş, Almanya'dan amcamın oğlu geldi iki tane gelinlik kızları var tek kelime Türkçe bilmiyorlar,anneleri Alman, dil bilinci var.Türk cumhuriyetlerini Ruslar işgal ettiklerinde ana okullarına Rus öğretmenler yerleştirdiler, şimdi iki ayrı Türk cumhuriyetindeki vatandaş birbiriyle anlaşabilmek için Rısça konuşuyor.Çinlilere demiri ver Çinlileştirir,nice Türk insanımız Çinlileşmiştir,Araplaşmıştır,Farslılaşmıştır.Gagavuz Türkleri eve girdiklerinde Gagavuzca'dan başka dil konuşmazlarmış, bu gün kimliklerini koruyorlarsa dillerini korudukları içindir.Macarca ve Bulgarca Slavlaşmıştır.Türklükten eser kalmamıştır.
Amcamın kızı Fransa'dan geldi, geçerken bana uğradı, her şey güzeldi, arabalar modern, giyim kuşam modern, cep telefonları son model, yanımdan Fransa'daki kız kardeşine telefon etti, neden Fransızca konuşuyorsun dedim, Türkçe anlaşamıyoruz ki dedi. Benimle konuşurken duruyor, kelimelerin Türkçe karşılıklarını bulamıyor.
Bizim ruhumuza İngilizce bilmediğimiz için aşağılık kompleksi yabancı misyoner kurumları tarafından yerleştirilmiş, tabi ki içimizdeki salaklarda buna dahil, bende de çocukluğumdan beri İngilizce bilmediğim için aşağılık kompleksi içime yerleşmişti,Kendi tarihimi ve benliğimi araştırırken bu kompleksi aştım,doğuda ki sorunumuz orada ki insanlarımıza Türkçe öğretememizdir.
Plevne'de şehit olan dedemin kemiklerini toplayıp toprağına gübre olarak atan İngiliz'in dilini öğrenmektense önce dedelerimin ruhunu hissettiğim dilimi öğrenirim.Dedelerimin ruhu dilimde gizlidir,tarihim dilimde gizlidir,benliğim dilimde gizlidir,kimliğim dilimde gizlidir,Bence Türklük için en büyük tehtid ayrılıkçı örgütlerden çok İngilizce hayranlığıdır.Kuşaklar su gibi akıp geçiyor biz bu gün elimizden geleni yapmazsak yarın gene yıkılırız tarihte ki devletlerimiz gibi,dil bilincimiz olsaydı zaten dünyaya bu gün kendiliğinden egemendik,dünyaya egemen olmuşuz ama dilimizi yerleştirememişiz, bu günden sonra bu hatalarımızı aşmamız gerekiyor, kültürün olmazsa olmazı okuma alışkanlığıdır,akşam yatarken bir sayfa bile okuyabilsek, bunu kendimizi mecbur hissederek bir sene devam ettirebilsek zaten bu kendiliğinden, alışkanlığa dönüşecektir, Türklüğü kendi benliğimizde koruyabilmek bilinçle olur, Atatürk bizim için bir şanstır, onun prensiplerini koruyabilmek, söylediklerinin açılımını yapabilmek, Türkiye cumhuriyetinin ilelebet yaşamasını sağlayacaktır.
Atatürk Fransızca'yı iyi konuşurmuş.Fransız bir gazeteci Atatürk'le röportaja gelmiş, Gazeteci sorusunu Fransızca sormuş, yanındakinin yüzüne bakmış,yanında ki Fransızca'dan Türkçeye çevirmiş,Atatürk cevabını Türkçe vermiş, ve yanında ki tekrar Atatürk'ün dediklerini Fransızca'ya çevirmiş,şakır şakır Fransızca'sını konuşturmamış.Ölürken son nefesine kadar Türk dil kurumunun çalışmalarını sormuş.Cumhuriyetimizin temelleri sağlamsa dil bilincinin yerleştirilmesiyle olmuştur, diğer tehditler bu sorunu aştık mı kendiliğinden kalkacaktır,devletimizi parçalamak isteyen iç ve dış düşmanlara karşı tabi

ki taviz vermiyeceğiz, benim yanımda devletimin ve milletin aleyhinde kimse konuşamaz,isterse tirilyonluk ticari menfaatim olsun.Milyarlarca dolarında olsa vatanın olmadıktan sonra bir işe yaramaz, alırsın elalemin vatanına gidersin onun ekenomosine hizmet edersin, kurallarını da sana dayatır, milliyetçiliğinden bir damla taviz vermez, yaşlanınca da benim vatanım yokmuydu diye gelip vatanında şefkat arar, vatan ana kucağıdır, nice Amerika'da Avrupa'da yaşamış zenginlerle konuşuyorum, oralarda nam sahibi olmuşlar, elalemin vatanına hizmet etmişler, gençlikleri gitmiş, gelmiş şefkat arıyorlar,onlara zamanında bilinç verilememesinin sonuçlarıdır bunlar, ben vatanımda yaşıyacağım vatanımda öleceğim,elalemin vatanına gitsem de, benim varlık içinde yüzdürselerde istemem, vatanımda istediğim gibi bağıra biliyorum, kendimi ifade edebiliyorum, evet bazı sorunlarımız var ama kendimizi ifade edebiliyoruz.Elalemin vatanında bağırsan çağırsan, adama sen kimsin diye sorarlar ne cevap vereceksin.
Bir arkadaş İngilizce'sini geliştirmek için İngiltere'ye gitti, yüz bin dolar para harcamış bir altı ayda nasıl orası dedim, abi ikinci sınıf insan muamelesi yapıyorlar dedi.Ben biliyorum, gitmeme gerek yok elalemin hem ekenomisine katkıda bulunacağım, hem de ikinci sınıf insan muamelesi göreceğim, evet gidip gezmek lazım,İngilizce'de bilmek lazım, ama mecbur kalmadıkça yabancı bir kelime ağzımıza almamak lazım,dedemin kemiklerini toprağına gübre olarak atanların tabelasını dükkanıma, başımın üstüne kimse astıramaz , tirilyonlar kazansamda..Ekenomikte hiçbir faydası yok, sadece bizim birbirimize yabancılaşmamızı sağlıyor,bunlarıda bilinçle aşacağız.
Anadolu nasıl Türkleşti, Yunus Emrelerin, Ahmet Yesevi'lerin sayesinde Ahmet Yesevi bütün bilinçli dervişleri Anadolu'ya göndermiştir.Hep Anadolu'ya gidin demiştir.Ahmet Yesevi olmasa biz şimdi beklide Araplaşmıştık, ta o gün Kaşgarlı Mahmut Araplara Türkçe öğretmek için kitap yazmıştır, Türkçe'nin yüzüne kimse bakmazken. Herkes Arap hayranıymış. Bu gün İngiliz hayranı olduğumuz gibi.Kuranı kerim'den sonra bir Türk için en değerli kitap Kaşgarlı Mahmut'un Türk dilleri grameridir(Divani Lugat-irt Türk) onların Türkçe aşkları sayesinde,bu gün Varız.Türkiye Türkçesini bütün dünya Türklüğünün dili olarak benimsetmemiz lazım,çünkü bilim,sanat ve felsefe dili olarak en gelişmiş dil Türkiye Türkçesidir.Dünyada ki Türklerin var olması Türkiye Türkçesinin evrensel dil olarak benimsetebilmemizden geçer, ben tek başıma ne yapabilirim dememek, her insan bir mevzidir felsefesinden hareket etmek gerekiyor,günde yüzlerce insanla konuşuyoruz bunu yıllara vurduğumuzda binler olur,binler milyonlara ulaşır biz göremeyiz belki ama çocuklarımız bir bakacaklardır ki dünya Türk yurdu olmuş,ham elması işlemek bizim bireysel çabalarımızla olacaktır.
Sevgi ve Saygılarımla;

19. 04. 2005 Silivri-İst

69. Iduk yer-sub;

Rahmetli felsefecimiz,Bosna-Hersek devletinin kurucusu Aliye İzzetbegoviç der ki;"İnsanların alet yapması bir devrimse,yaptığı alete bir kutsallık yüklemesi ikinci bir devrimdir."
Normal bir ok ile, kutsal bir ok aynı şey değildir.İki ok da yan yana dursa birisi normal oktur,diğeri kutsal oktur.Bir normal su vardır,birde kutsal su ikisi aynı şey değildir.
Idık yer-sub(kutsal yer-su),bir normal yer ve sular vardır.bir de kutsal yer sular vardır.
Bu gün vatan dediğimiz şeye dedelerimiz ıduk yer-sub diyorlarmış.
Biz lanettayin, toprak parçaları için ölmüyoruz.Vatan için ölüyoruz ve Vatan Sağolsun diyoruz.

Mayıs 2005-M:A:

70. Jakoben,

Öncelikle beni cesaretlendirdiğiniz için sevgi ve saygılarımı peşinen sunuyorum.
Jakobenlik insiyatif koyarak bir şeyi yapmaktır.İnsanlar arasında doğal olarak erk mücadelesi vardır.Bu ailemizin içinde,arkadaş gurubumuzda,işyerimizde,her alanda vardır.
Ademi merkeziyetcilikte baştaki ademdedir erk, o ne derse o olur.Ademi merkeziyetcilikteki devlet örgütlenmeleride kişilere bağlıdır,kral vardır,ağa vardır, bey vardır çeşitli ülkelerde ve çeşitli biçimlerde bu görülmektedir.Hatta iş yerlerimizde bile patron vardır,aile şirketlerindede ya baba vardır, ya abi vardır, sonuçta bir adem vardır,Bu ortaçağ örgütlenmesidir,hatta insanoğlunun var olduğu günden beri ki örgütlenme şeklidir.
Anaerkil düzen dediğimiz(Avcı-Toplayıcılık) yerleşik düzene geçmeden önceki rejimimizde gene ademi merkeziyetçiliktir,orada da egemen olan kayıtsız şartsız kadındır.
Yeni çağ dediğimiz çağ özerk(bireysel olarak kendini ortaya koyabilme ifade edebilme) kişi ve kurumlardan oluşur.Kurumlar özerk bireylerin bir araya gelmesidir,sorun burada başlıyor."Bir Türk iki Japondan üstündür,İki Japon ise bir Türkten üstündür"deyişinde iki kişi bir araya geldiğimizden randımanımız azalıyor,genelde yalnız çabalamayı tercih ediyoruz.Her apartman yönetimi toplantısında kavga yaparız,Trafikte kavga yaparız, beraber bir şey yapma konusunda hep kendimizin ön planda olmasını isteriz, tabi karşımızdakide aynı şekilde düşünür.Ancak topluma kendini kabul ettirmiş insanların önderliğini kabul ederiz.Bunda da gene ademi merkeziyetçiliğin izleri vardır.
Atatürk der ki"Benim naciz(değersiz) vucudum toprak olacaktır ama Türkiye Cumhuriyeti ilelebet yaşıyacaktır"
Bu ortada bir kurum vardır,bu özerk bir kurumdur,bende bu kurumda bir bireyim.Atatürk'te Türkiye Cumhuriyetinin bir vatandaşı idi, onunda senin benim gibi bir nufus kağıdı vardı.Rahmetli olunca da kütükten, hastahane kayıtlarının beyanıyla düşülmüştür.
Ortada bir kurum vardır bu da "Türkiye Cumhuriyeti Devletidir", hatalarımız ve yanlışlarımıza rahmen taş gibi ayaktadır,Cumhuriyet tarihimizinde en kuvvetli dönemindeyiz.Bizim için tehdit unsuru olan İran,Irak,Rusya,Suriye ve Yunanistan artık fiziki olarak Türkiye'yi işgal etme hayallerini kendileri bile kuramamaktadırlar.Amerika Birleşik Devletlerinin bile buna fiziki olarak gücünün olamıyacağını herkes bilmektedir, Irak'la başa çıkamadı, Irak'la başa çıkamaması, bizimle böyle bir şeye girmenin mantıksızlığını şu anda çok daha iyi algılamaktadır.
Bu netice kurumsallaşmamızın neticesidir,laik demokratik hukuk devleti olmamızın neticesidir.Toplum yönetiminde yüksek teknelojiye sahip olmamızın neticesindedir.
Elli metrelik yanlamasına uzun binaların arasında Fibertasyon vardır.Tek parça gibi gözükür ama binaların arasında köpük dediğimiz o beyaz yumuşak madde vardır.Deprem anında bütün binalar kendi başına hareket ederler,Laik,Demokratik toplumlarda da kurumların tek başına hareket etme kabiliyeti vardır.
Teskere Meclisten geçseydi, Anayasa mahkemesinden dönerdi, Oradan da geçse Cumhurbaşkanı veto ederdi.toplumumuzun mükedderatına tek bir kurum ve kişi karar veremez, bu toplumsal uyuşmayla olur.Bu Toplumbilimler'de yüksek teknelojidir.A.B.D. sözcüleri ve bakanları açıklamalarında bizim için ılımlı İslam tabirini kullanmaktadırlar.Ortadoğu ülkeleriyle aynı kategoriye koymaktadırlar.Bu lafı söyleyebilmesi için Anayasamızda tek bir dini içerikli kanun olması gerekir,bunu bütün İslam ülkeleri için söyleyebilir ama bizim için söyleyemez.Bu aşağılama, yok sayma, hor görme, asimile etme gibi çabalarının sonucudur.Avrupa Birliği de aynı taktikleri uygulamaktadır.Taktiklerin hizmet ettiği strateji ise Türkiye Cumhuriyeti Devletini yok edilmesidir.
Bu gün Sorozlar,Porozlar,Horozlar Gürcüstan,Özbekistan ,Ortadoğu ülkeleriyle oynayabiliyorsa, bu ülkelerin ademi merkeziyetçi bir yapıya sahip olmalarıdır,Fibertasyonlarının olmamalarıdır.Toplum bilimlerde ki teknelojilerinin eksik olmalarıdır.
Erk'i ailemizde, işyerimizde, bulunduğumuz ortamlarda paylaşabilmemiz.Bireysel olarak Doğulu olmaktan çıkıp Batılı olmamızı sağlayacaktır.Gelişmiş bir ailenin, çevrenin toplumun göstergesi,orada ki kadının yeriyle belli olur.Sokağa çıktığımızda kadınlarımızın kızlarımızın giyimleri kuşamları Londra,Madrit,Paris sokaklarından farksızdır.
Birisi insiyatif koyup bir iş böyle olsun dediği zaman, yanlışta olsa onun insiyatifine uymamız onda insiyatif koyabilme gücünü geliştirecektir.Bunu ben çocuklarımda hanımımda, çevremde uyguluyorum.Bu insanların özgüvenini artırdığı gibi sosyalleşmesine de katkı sağlayacaktır.
Geçenlerde bir düğüne gittim dini görüşleri sağlam toplumda yeri olan insanlar, hiç birisinin yanında hanımı yoktu.Ağzıyla kuş tutsalarda, hangi konuda olursa olsun görüşleri benim için anlamsızdır.Zaten kendileri de geri bir konumda olduklarını hissettiler.
Laiklik bizim şah damarımızdır.O gittimi canımız gitti demektir.
Laiklik mecliste iki üç sefer oylanmış hep reddedilmiş,Mustafa Kemal Paşa masanın üstüne çıkarak "Bilesiniz ki bazı kafalar gidecektir" demiş ve tek oy farkla laiklik meclisten geçmiştir.İnsiyatif koymuştur, buna Jakobenlik denir.O bir jakobendi.

22 Mayıs 2005 saat 16.11
Sevgi ve Saygılarımla;

71. Kurallar;

Bir doğal kurallar vardır.Birde doğal kurallardan doğan kanunlar vardır.
Türkiye Cumhuriyeti Devletinin değişmez temel kanunları vardır.
Bu kanunlar doğal kurallardan doğmuştur, bu istiklal marşımızda açık ve net olarak gözükmektedir.
Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen alsancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.

Kural açık ve de net;

Bu alsancak,
En son Ulubatlı Hasan,
Kalana dek dalgalanacak.
20 Haziran 2005 Pazartesi 10.01

İlke ne ölçüde çıkış ve varışla ilgiliyse, kural da o ölçüde ikisi arasındaki gerekliliklerle ilgilidir.İlkeli bir davranış kuralları gereksinir, kurallardan giderek gerçekleşir. **(Afşar Timuçin-Düşünce Tarihi-1 sayfa-10.)**

72. Medeniyet güneşi ;

Medeniyet güneşi sabahleyin Türk'ün üzerine doğmuştur.Öğlenleyin müslümanlığın üzerine kaymıştır,Türk oraya koşmuştur.Akşamleyin batının üzerine kaymıştır,Türk oraya koşmuştur.Yarın Türk'ün gönlüne doğacaktır ve sonsuza kadar orada yaşayacaktır.

73. Nazileri durduran Türk Taburu;

1941'in kasımıydı, Naziler Moskova'ya doğru hızla ilerliyordu, Rus ordusu dağılmıştı, Alman Radyoları Rus ordusunu ezdik diye bas bas bağırıyorlardı. Rusların kanı donmuştu, kimse Almanların karşısında duramıyordu.Rus general'i korkudan siperden kafasını kaldıramıyordu, kanı donmuştu, emir veremiyordu. Kazak Türk'ü Üsteğmen Mehmet, Türk taburuyla Alman ordusuna saldırdı. Almanlar kendilerini yere atıp siper almışlardı, evet Almanlar durdurulmuştu.Üsteğmen Mehmet ve Türk Taburu Almanları durdurmuştu.

ÇÜNKÜ; GÖK TANRI ONLARI İNSANOĞLUNU YÖNETSİN DİYE GÖNDERMİŞTİ!.....
ÇÜNKÜ; ONLAR HİÇ BİR İNSANDAN KORKMAZLARDI!.....
ÇÜNKÜ; ONLAR TÜRKTÜ!.....

Kaynak;
Moskova önlerinde-Aleksandr A. BEK-Oda yayınları- 1. baskı-ekim 1999-575 sayfa.
Volokolamsk şosesi savaşları.
(Belgesel ve Edebi nitelikli bir kitaptır.)
Not;
Mehmet oğlu kelimesi Rusça'ya Momiş-Uli şeklinde geçmiştir.

74. Ötüken neden önemlidir?

Göktürk kitabelerinde;Doğu da gün doğusuna,batıda gün ortasına diye devam eden, devletin sınırlarını ve hareket yönlerini gösteren açıklamalar vardır.Bu merkezden atla ,bu günkü gün doğumundan,yarın ki gün doğuşuna kadar gidilebilen mesafe,o gün için kilometre hesabı öğle yapılıyormuş,Osmanlı da arsa sınırları belirlenirken de, işte doğuya kuş uçumu on dakika,kuşun on dakika sonra uçarak varacağı yer sınır kabul ediliyormuş.Batıda gün ortasına derken batı istikametinde atla öğleye kadar gidilebilen mesafe kastedilmektedir.
Burada bir merkez şarttır,insan kendini nasıl merkez görüp dünyaya bakıyorsa,her insan için de ayrı bir merkez ve bakış açısı bir gerçekse,her millette bulunduğu yeri dünyanın merkezi kabul eder dünyaya öğle bakar.
Bu gün Ortadoğu,Uzakdoğu diyoruz. Peki merkez neresi,İngiltere.Növenbich dediğimiz dünyanın bilimsel olarak meridyenlere ayrıldığı yerin başlangıcı neresidir,gene İngiltere.
Biz dünyaya bakarken İngiliz'in yanına gidiyoruz,bilimsel ve sosyal olarak dünyayı nasıl görüyorsa bizde onun gözüyle görüyoruz.
Bizim ruhumuzun ve dilimizin derinliklerinde ki merkezimiz Ötüken'dir.Türkler'de doğu mavi/yeşil renklerini temsil eder,batı ak'tır.Kuzey kara'dır.Güney kızıl'dır.
Akdeniz'e Ötüken'in batısında kaldığı için Akdeniz denmiştir.
Karadeniz'e Ötüken'in kuzeyinde kaldığı için Karadeniz denmiştir.
Kızıldeniz'e Ötüken'in güneyinde kaldığı için Kızıldeniz denmiştir.
Ötüken,kalbimizin attığı yerdir.
Mustafa Altınay

74-B

Mayıs-2005-Silivri

.....kuzey.....
batı.....merkez.....doğu
.....güney.....
.....
.....kara.....
ak.....merkez....mavi/yeşil
.....kızıl.....
.....
.....su.....
maden.....toprak.....ağaç
.....ateş.....
.....
.....su yıldızı(Merkür,kutup yıldızı).....
Zühre(Venüs).....zuhal(Satürn).....ağaç yıldızı(müşteri,Jüpiter)
.....merih(mars).....
.....

Kaynak; Emel Esin-Türk Kozmolojisine giriş-Kabalcı yayınları-İstanbul-Baskı 2001

75. Proumethous ;

Promethous nasıl ateşi tanrılardan çalıp insanlara hediye ettiyse,Türkler de atı ehlileştirerek insanoğluna hediye etmiştir.At, o günkü şartlarda yüksek teknolojidir,Türk milleti de yüksek teknolojiye kendini adamıştı,kalabalık Çin milletine karşı kendini ancak yüksek teknolojiyle koruyabiliyordu,hatta kurtuluş ve kuruluş günlerinde ki iç ayaklanmaları seyyare(atlı) birlikleri bastırmıştır.

Onbinlerce yıl,hızlı ulaşım, hızlı iletişim,hızlı ticaret, at ile yapılmıştır.Türk at üstünde doğar,at üstünde ölür.Değer verdiği misafirini at üstünde karşılar,atının gözünü kendi gözü gibi korumuştur,gözünü korumak için gözüne gözlük takmıştır ve adına da közündürük demiştir.Önce atının saçını örmüştür, sonra kızının saçını örmüştür ve kızın saçını atının kuyruğu gibi örmüştür ve at kuyruğu demiştir,Tarihçiler atlı kavim deyince akıllarına ilk önce Türkler gelir der,Minyatürlerde atın kuyruğu örülü gördünüz mü anlayın ki o Türk kavmidir,Türklerden başka hiçbir kavim atının kuyruğunu örmemiştir,atınıza binip dünyayı seyahat edebilirdiniz,dünya dediğinizde zaten Türk yurduydu on binlerce yıl,çünkü yüksek teknolojiye sahip olan egemendir.

Yüksek teknolojiye sahip olan teknolojik aletlerin isimlerini de koyar,kurallarını da koyar, diyeceksiniz ki dünyayı nasıl gezeceğim, nerede yatıp kalkacağım,atımın ve kendimin karnını nasıl doyuracağım.Efendim, her harman zamanı köylüler kendi aralarında o yıl köye gelecek konukların yiyeceklerini ayırırlar.Gece vakti bir köye atınızla girdiğinizde,köylü sizi karşılayıp,ihtiyaçlarınızı giderip köy odasında yatırmaya mecburdur.Yolda atınız acıktı, nereden saman bulacaksınız, yolcu herhangi bir samanın bulunduğu yerde atının karnını doyurur,samanın sahibi buna karışamaz, bu kuraldır.

Efendim,eteklikle ata binemezsiniz,eteklikli kavim,yüksek teknolojiden uzak kavimdir.Tek parça elbise giyemezsiniz bu sizi at üstünde rahatsız eder,etözünüzün(vucudunuzun),alt ve üst kısımları ayrı ayrı hareket edebilmeli,üstte gönlek,altta tuman olmalı;efendim,gönlek bu gün bizim lehçemizde n harfi, m harfine dönüşmüştür,diğer Türk lehçelerinde n harfiyledir,neden böyle olduğunu bu işin uzmanlarına sormak lazım.Gömlek kelimesinin anlamı gönül örtüsüdür, evet gönlümüzü gömlekle örtüyoruz, her sabah gömleğini giyerken aklına gönül örtüsü lafı gelir.Tuman kelimesi halk ağzında halen kullanılır,maalesef Fransızca pantolon kelimesini kullanır olmuşuz.Tuman kelimesi ,Tuğ'dan türemiştir,bir şeyin üstüne geçirmek,tuğu sopanın ucuna geçiriyoruz,Tumanıda(Pantolanıda) ayaklarımızdan geçiriyoruz.

Osmanlının ayağı üzengide gerek deyişinde de çok şey gizlidir.Ünlü Türklük Bilimi uzmanı Radloff'da der ki,"Eğer Türk atlı değilse, o Türk değildir.",nasıl bu gün yüksek tekneloji'den uzak bir insan bir şey değilse, o günde atsız insan bir şey değil.Üzengi kelimesi de bu arada incelemeye değer,efendim, hangi kelimeyi inceliyeyim ben de şaşırdım,hangi kelimeye elimi atsam bir derya,Efendim,sadece gönül kelimemiz insanoğluna at kadar değerli bir hediyemizdir,bunun hiçbir dilde karşılığı yoktur.Bu kelime başlı başına bir bilim dalıdır.İnsanlaşma süreci gönülle başlamıştır.

Yüksek teknolojiye sahip olmak yetmiyor,onu kullanmasını bilmek lazım.Minyatürlere gene baktığımızda at dört nala giderken geriye dönerek ok atabilen tek kavim Türklerdir. Haberci Edirne'den İstanbul'a altı saatte ulaşabiliyormuş, o da zamanının en mükemmel hızıymış.

Amerikalılar uzay mekiği Kolombia'yı üretirken onbeşbin yeni kelime türetmişler,kelimelerde çalışanların o anda akıllarına geldiği şekilde üretilmiştir.Kelime üretmeleri batılılarda lanettayin yapılmaktadır.Dillerinin örgüleri yok zaten, yamalı bohça gibi,ne yapsan fayda etmez ,hepsi kırmanın kırması,İngilizce de İspanyolca'nın kırmasıymış,Benim dedelerim cihana hükmederken onlar dünyadan bihaber kasaba halkıydılar.

Bizde ad vermek çok önemlidir,laf olsun diye ad verilmez,bir kelimenin açılımı atom çekirdeğinin açılımı gibidir.Nasıl atom çekirdeğinde dünyayı ısıtacak enerji varsa,bizde de bir kelime insanoğlunun gönüllerini doldurabilecek kabiliyettedir,bir kelime milyonları,ateşe koşan kelebekler gibi ölüme gönderebilecek kabiliyettedir.Birisi dedi ki;" Size savaşmayı değil, ölmeyi emrediyorum" milyonlarca insan ateşe koşan kelebekler gibi ölüme koştular.Tarihte hiç bir milletin lideri bir kelimeyle milyonları ölüme göndererememiştir.Bunu gönderende, gidende Türkten başkası olamaz.Elin gözü kantarmış.Yabancı halklar tarih boyunca, Müslümanlar ,Osmanlılar ,Selçuklular falan dememiştir.Türkler demiştir.Marko Polo,Anadolu'ya gelince küçük Türkiye, Orta Asya'ya gidince de büyük Türkiye demiştir.

Evet,bir tek Türkiye vardır, o da dünya topraklarıdır.Osmanlının vatanının sınırları neresidir,Osmanlının atının ayağını bastığı yer Osmanlı vatanıdır.Osmanlı da bir Türk olduğuna göre demek ki Türk'ün ayağını bastığı yer, Türk vatanıdır.Dünyanın korktuğu Çin değil,Türklerdir.Çin kelimesi deyince akla Çinlilerin bulunduğu bölge akla gelir,zaten onlarda köylü milletiymiş,Türk Budist rahipler onları medenileştirmiş.Türkler deyince akla bir kara parçası gelmez,o bütün kara parçalarının egemenidir.Dağ nasıl dünyayı bastırırsa,Han da kişioğlunu(insanoğlunu) bastırır.Gök Tanrı Türk'ü insanoğlunu yönetsin diye göndermiş,insanoğlu bunu biliyor.Bir Yunan'lı çocuğunu uyuturken Türkler geliyor diye korkutarak uyuturmuş,bütün dünya da Türk düşmanları doludur.

Türklerde hiçbir millete karşı düşmanlık yoktur neden derseniz Türk kültürünün doğasında hümanizm vardır.Egemen olmuş,Egemen olma bilincini ,onbinlerce yıllık egemenlik devresinde içselleştirmiştir.Yunanlılar altı yüz sene hükmümüz altında kalmışlardır,bir tek Yunanlının bile burnu kanamamıştır.Onlar batı Trakya'da ki insanlarımıza yapmadık zülmü bırakmadılar,nedeni aşağılık kompleksinde yatıyor, biz de gene kin göremiyeceklerdir,tarih onları yine bu asil milletin önünde utandıracaktır.Avrupalıların en büyük anıtı Viyana'dadır,Türkleri durdurduk derler.Aşağılık kompleksi bilinçaltlarına işlemiştir.

Fırsatını bulduklarında, Bosna-Hersek'te ki insanlarımıza yaptıkları gibi yüz binlerce insanımızı katledeceklerdir.Onların Batı hümanizmi dedikleri şey koskocaman bir palavradır.Başka milletleri bilmem ama biz var olabilmek için güçlü olmak mecburiyetindeyiz,hep büyük oynamışız, kabuğumuzda yaşayabilme gibi bir lüksümüz yoktur.Yaşadığımız her anı bilinçli ve tutarlı olarak değerlendirmek mecburiyetimiz vardır.Sevgi ve saygılarımla.
Mustafa Altınay
Mayıs 2005-Silivri

ASVAPATİ (ATIN EFENDİSİ) TÜRKLER

Türkler, tarih sahnesinde at üstünde bir ulus olarak tanınmıştır. Çinliler Orta Asya Türkleri için "Hayatları atlarına bağlıdır" demişlerdi. Gerçektende Türk'lerin antik çağlarda at yetiştiriciliği ile uğraştığı ve yetiştirdikleri atları komşu ülkelere satarak geçimlerini kazandıkları anlatılır. Türkler atlarını soğuk ve temiz kuzey iklimlerinde yayar, suyun bol olduğu zengin otlaklara sahip orta Asya platolarına sürerlerdi. Yarışmalar düzenlerler,(kaşgarca=özüşmek) at üzerinde çeşitli oyunlar oynarlardı.

(çavgen,bandal) Türk okçuları hiçbir ulusun savaşçılarında görülmedik şekilde at üstünde hem ileri hem geriye ok atarlardı.Kişi kahramanlık payesini atıyla karşılaştırılması ile alabilirdi. Türk prenslerinin ve Alp'leri nin (kahramanları) atları günlük refakatçileri olarak yer alırdı. Orkun bölgesinin taş yazıtlarında sürekli olarak ata binmekten ve at Don'larının (tüylerinin) renklerinden bahsedilmektedir. Yine bu yazıtlarda Hükümdarlık törenlerinde atla ilgili törenden bahsedilir. Oğuz destanlarında kahramanların at ile kardeşliğinden bahsedilir. "at dimezen sana kartaş direm kartaşumdan yiğ" "Ben bir atı değil, kardeşimden de yakın birini çağırdım".

Düğün törenlerinden cenaze törenlerine, avlanmakta,savaşlarda ve oyunlarında at ile birlikte yaşamı paylaşmış olan Türkleri Hintliler, "asvapati" atın efendisi olarak adlandırmışlardı. Daha sonraları İslam kültürü altında benzer şekilde Farsça "şahsuvar" olarak adlandırılmışlardır. At, orta çağda saltanat gücünün sembolü olmuştur.

At ülkesini korumak için savaşan askerle eşit derecede saygı görmekteydi. "yaya erin umudu olamaz" sözü de atın saygınlığını ifade etmektedir.Tarihi boyunca her uğraşısını at ile paylaşmış, ona hükmetmiş ve onu baş tacı etmiş bir ulus olan Türklere, o dönem için gerçektende "Asvapati" Atın efendisi çok uygun bir unvan.

Kaynak : "Türk Sanatında At" Prof. Dr. Emel Esin "Türkler" Türk Tarih Kurumu

76. Tarih nedir ?

Tarih geçmişte dedelerimizin yaşantılarını bu gün algılayabilmektir.Onların nasıl bir psikoloji içinde olduklarını kavrabilmektir.Güncelleştirmektir.Elli yıl önceki tarih kitaplarının yazılışıyla bu gün yazılan tarih kitapları farklılık göstermelidir.O günkü insanların psikolojisiyle,algılama biçimi aynı değildir.Uzmanlar buna İnşa diyor.
Tarihi şimdileştirmek.Atatürk'ün "Tarih yazmak, tarih yapmak kadar önemlidir" deyişinin altında bu yatar.Maalesef ezberci bir eğitim sistemimiz olduğu için tarihi algılıyamadan okullarımızı bitiriyoruz. Ben liseyi bitirdiğim halde tarih bilincini algılıyamadım.Sonradan kendi çabalarımla tarih bilincine varmaya çalıştım.
Tarihi nereden başlatmamız lazım? Kaç türlü tarih vardır?
Efendim, iki türlü tarih açıklaması vardır.Biri dini açıklama, diğeri bilimsel açıklama bunlar arasında parelellik kurabildiğimiz zaman tam bir tatminkar açıklamaya varabiliriz.Dini görüşle bilimsel görüş arasında ki paralellik nedir?
Efendim, Allah insanı bir kelimeyle yaratmıştır."Ol" demiştir. Kainatı ise altı günde yaratmıştır.Neden altı günde yaratmıştır,insanlar sabretmesini öğrensinler diye ,
Musa aleyhisselam " Yarabbi insanı niye yarattın" demiş.Allahütala "Bilesiniz diye" cevabını vermiştir. Burada rakamsal bir açıklama yoktur.Bilimde ise rakamlar vardır.Allahütala için zaman mefhumu yoktur.Öncesiz ve sonrasızdır.İnsanlarda zaman mefhumu vardır, olayları zamana bağlarlar.Sadece efsanelerimizde zaman mefhumu yoktur.
NASA'nın son açıklamasına göre kainatın başlangıç tarihi 17,4 milyar yıldır.Kainat büyük patlamayla başlamıştır.İngilizce buna Bing Beng deniyor.Bu büyük patlama demektir.Büyük patlama anında ayrıyeten aşağıda ek olarak yazacağım.Güneşimizle Dünyamızın yaşı 4,5-5 milyar yıl arasında tarihlendiriliyor.Dünyamız güneşten kopmuştur.İlk tek hücreli canlı 3.4 milyar yıl önce görülmüştür.İnsana ait ilk izler 2 milyon yıl önce görülmüştür.Öncesi tartışma konusudur.Buna Becerikli İnsan (Homo Habilis) denmektedir.200 yüz bin yıl civarında yaşamıştır.Yetenekli İnsan (Homo Eruktus) safhası ise 1.8 milyon yıl sürmüştür.Akıllı insan (homa spaens) safhası ise 200 bin yıldır.Şu anda bu safhanın içindeyiz.Bu tarihler çeşitli bilim adamları tarafından indirilip kaldırılmaktadır. Ama çerçeve budur.
Tarihin başlangıcı Sümerlerle başlatılır.Bu da yazının başlangıcıyla olduğu kabul edilir,M.Ö. 3 bin yılı olarak kabul edilir, dedelerimizle tarih başlamıştır.Tarih öncesi dediğimiz safha ise 2 milyon yıl öncesine dayanıyorum.Yani Yetenekli İnsanla, ilk insanlardan kalan izlerle.
Burada bilimsel açıklamalarda iki tarihle karşı karşıya kalıyoruz.Biri Doğa Tarihi, diğeriyse İnsan tarihi, bunlar birbirinden kopuk değildir.
Felsefi yaklaşımlar farklılık göstermektedir.Bu gün Amerikan felsefesi dediğimiz Pozitivist-Determinist felsefe Doğa Tarihiyle İnsan tarihini ayrıştırmayıp,tek tarih vardır. Oda doğa tarihidir, insanda doğa tarihinin bir evrimi olarak gelişmiştir.Hayvanın bir gelişmiş safhasıdır der.İnsanlarda ve hayvanlarda ortak olan Deneme-Yanılma yöntemini esas alır,böyle düşünür.İnsan felsefesinin temelinde ise Protogoros ve Sokrates vardır.Protogoros'un şu lafı duruma açıklık kazandırmaktadır.
"Her şeyin ölçüsü insandır; Var olanların varlığınında, var olmayanların var olmadığınında." Burada her şeyin insanla başladığını ilerisinin ise önemli olmadığını kasdetmiştir.İnsan varsa her şey var, insan yoksa hiçbir şey yok.Gönül felsefesi dediğimiz şeyin başlangıcı buraya dayanmaktadır. Aristo "İnsan konuşan hayvandır" demiştir.İnsanın konuşmayla başladığını söylemiştir.Bu günkü tarihlemeyle 2 milyon yıl öncesine dayanmaktadır.
Birisi gözün temel alındığı Deneme-Yanılma yöntemiyle tarihi başlatmaktadır, diğeri ise insanın sesini kullanmasıyla, sözle tarihi başlatmıştır.Her ikisi de duyguyu göz ardı etmiştir.Gazali'yle başlayan sezgicilik(duyumculuk) felsefesi ise sezgiyi temel almaktadır.Bu da eksik yaklaşımdır.
Gönül felsefesinde ise pratik(Deneme-Yanılma),Söz,Duygu bir harmonidir.Hiç birisi temel alınamaz.Türk insanının yaşam tarzında bu pratik olarak vardır,yapmamız gereken var olan bir şeye açıklık kazandırmamızdır.Türk insanın üstünlüğü ve ayrıcalığı adı konmamış Gönül felsefesine dayanmaktadır.Çocuk her zaman vardı, herkes bunun farkındadır ama çocuğun adı konmamıştır.
Yeni felsefe akımları olan antropolojik (İnsalsal) görüşlerin varacağı nokta Gönül Felsefesidir.
Sevgi ve Saygılarımla;
21.05.2001 Cumartesi

Ek:
BÜYÜK PATLAMA ANI
Büyük patlama anındaki sıcaklık 100 milyar derecedir.(Elektron,Pozitron,Notrinolar,Fotonlar)
Bu kozmik çorbanın yoğunluğu suyun yoğunluğundan 4 milyar katı daha yoğundur.Bu parçacıklar salt enerjiden yaratılıyordu, kısa yüre yaşadıktan sonra yok oluyorlardı.
Atom çekirdeklerini oluşturan protonlar+ yüklüdür.Nötronlar azıcık daha ağırdır ve elektrik yükleri yoktur.
Bunlar kabaca 1 milyar elektrona, 1 milyar pozitrona , 1 milyar notrinoya ya da 1 milyar fotona karşılık bir proton ve nötron bulunacak oranda mevcuttular.
Yani her çekirdek parçacığı başına 1 milyar foton evrenin standart modelini hesaplamak için gözlemden alınması gereken çok önemli niceliktir.
Patlama sürdükçe sıcaklık düştü 10/1 saniye sonra 30 milyar santigrat dereceye, bir saniye sonra 10 milyar dereceye, 14 saniye sonra 3 milyar dereceye indi.Bu yeteri kadar soğuk olduğundan elektronlar ve pozitronlar,fotonlar ve nötrumalar tekrar yaratılmalarına oranla daha çabuk yok olmaya başladılar. Maddenin bu yok olma sırasında açığa çıkan enerji evrenin soğuma hızını geçici olarak yavaşlattı. Ancak sıcaklık düştü.İlk üç dakikanın sonunda 1 milyar dereceye indi. Artık evren protonlar ve nötronların karmaşık çekirdekler oluşturmaya başlamaları için yeterince serindir.Çekirdeklerin oluşması, önce bir proton ve nötrondan oluşan ağır hidrojen (yani döteryum) çekirdeği ile başladı. Yoğunluk hala yeteri kadar yüksek(suyunkinden biraz daha az) olduğundan, bu hafif çekirdekler çabucak bir araya gelip en kararlı hafif çekirdeği, yani iki proton ve nötrondan oluşan helyum çekirdeğini yapmayı başardılar.
Kaynak: Bilimsel dergiler

77. Yeniden Doğuş(Rönesans) Nedir ?

Efendim, İlk çağ dediğimiz insanların yaşadıkları ilk dönemde asıl olan bu dünyadır felsefesi vardır.İnsanlar öldüklerinde bu dünyanın devamı bir yaşam devam ettirdiklerine inanılıyordu.Bu gün o günkü insanların mezarlarında bulduğumuz kap kacak, elbiseler,yiyecek kalıntıları yaşamına devam ettiğine inanıldığı için yanına ihtiyaçlarını karşılasınlar diye konulmuştur.
Ölen insan içinde Orhun kitabelerinde, uçtu bardı(gitti),deyimi kullanılıyor.Kuş uçup gittiği zaman ölmüyor,biz bilmiyoruz ama başka bir yere gidiyor.Ölüler ölülerlen,diriler dirilerlen deyişinde ise uçup gidenler orada beraberler, bizde burada beraberiz.Birde ölüler zannedermiş ki diriler her gün helva yiyor.Burada da ölülerin bize imrendiği, aslında ne sıkıntılar çektiğimizi bilmediği anlatılıyor.Aslında ölüm kabul edilmiyor.İnsan ben ölünce yok olacağını hiçbir zaman kabul etmez.Materyalist felsefeye inananlarda insanların ölünce yaşayanların bilincinde varlıklarını devam ettirdiklerine inanırlar, ben öldükten sonra yaşayanlar beni hatırladıkça ben yaşamaya devam etmiş olacağım, düşüncesi vardır.
Ortaçağ dediğimiz çağ asıl olan öbür dünyadır, bu dünya geçicidir.Bu dünya bir imtihan alanıdır.Öbür dünyada hapis yatıp işkence çekmekte, rahat yaşayabilmekte bu dünyada tespit ediliyor. İnsanlar öbür dünyaya endeksli yaşıyorlar.Öbür dünyada kendini sağlama almak isteyen insanlar bu dünyada, öbür dünyada ki kaderini belirliyecek din otoritelerinin egemenliğini kabul ediyor,burada insanın insanı egemenlik altına almasının kurnazca bir yöntemi de gizli.
Yeniden Doğuş(Rönesans) dediğimiz.İlk çağın yeniden doğuşudur.Asıl olan bu dünyadır.İnsanlar üzerinde egemenlik kuran din babalarının otoritesi yıkılmıştır.Bu kendiliğinden olmamıştır.Kopernekus devrimiyle başlamıştır.Bütün din filozofları ve alimleri, yerin kainatın merkezi olduğunu, kainatın ise yerin etrafında döndüğünü insanlara inandırmışlardır.Kopernekus yerin kainatın merkezi olmadığını, kainatın dünya etrafında dönmediğini yani yer merkezli bir sistemin olmadığını ispat etmiştir.
Aksine güneşin etrafında dönen bir gezegen olduğunu göstermiştir,bu insanlık tarihinde bir dönüm noktasıdır.Otorite din adamlarından bilim adamlarına geçmiştir.Atatürk'ün hayatta en hakiki mürşi.t(yol gösteren tarikat şeyhi) ilimdir deyişinin altında da bu felsefe yatmaktadır.Bende tarikat şeyhi olsaydım veya olmaya niyetim olsaydı bende Atatürk'ü sevmezdim.Bilirsiniz ayrıcalıklı olmanın çok avantajları vardır.Din üzerinden siyaset yapanlar din kardeşiyiz ayağına yolunu buluyorlar.Kendileri asıl olan dünyanın bu dünya olduğunu senden benden çok iyi biliyorlar,bu dünyanın nimetlerinden çok iyi faydalanıyorlar,çocukları Amerika'da okuyor,süper lüks otellerde düğünler yapıyorlar,bir elleri yağda bir elleri balda, eee! Ben müslümanım benim otoritemi kabul et.Ben ayrıcalıklıyım.Ben de müslümanım ama benim önderim tarikat şeyhleri değil,bilim, bana aklın yolunu gösteren Atatürk.
İnsanoğlu kendi kendini soktuğu karanlık mağaradan çıkmıştır.Tekrar o karanlık mağarada yaşamak isteyen enayiler olabilir,gitsin yaşasınlar.Bize otorite kurup o karanlık mağaraya çekemezler.Papaz iki kere pilav yemezmiş.
Yeniden Doğuş(Rönesans) çeşitli şekillerde tarihlendirilebilmektedir bence ayrıntıdır hiç ilgilenmiyorum.

Sevgi ve Saygılarımla;
29 Mayıs 2005 Pazar 11.37 Silivri
Not:Bu gün için de bilim adamlarının elips biçiminde kabul ettikleri kainatın sağ alt kısmındayız.

78. Yeniden Doğuş(Rönesans) nedir-2

sayın Uluilteris,
Tespitleriniz yerinde, dediğiniz gibi insanoğlu ilk önce millet esasına göre örgütlenmiştir,aslolan bu dünyadır demiştir. Ortaçağ ise din esasına göre örgütlenmedir, aslolan öbür dünyadır, bu dünya imtihan alanıdır.Yenidendoğuş(rönesans) dediğimiz ise aslolan bu dünyadır deyişini yeniden temel almamızdır.Yenidendoğuşa kadar ki yönetimler ademi merkeziyetçidir, başta bir adem vardır, o ne derse sonuç itibarıyla o olur. yeni laik toplumlarda ise özerk bireyler ve özerk kurumlar vardır. Yeni felsefede her insan için bir kendi kainatı vardır, birde dışında ki kainat vardır.
Saygılarımla,

79. Türkçü felsefe - Ziya Gökalp'in felsefesi ;

Şu sözü felsefesinin temel direği, aynı zamanda da Cumhuriyetimizin felsefesinin temel direği.
"Türk Milletindenim, İslam Ümmetindenim, Garp Medeniyetindenim"
Bunu Türk-İslam-Garp şeklinde yazmamıştır. Bu şekilde yazamayız. Hepsi birbirinden bağımsız hareket eder, Üç tane vucut yapışık olarak birbiriyle hareket edemediği gibi, iki vucut da birbirine yapışık hareket edemez. Eder ama öyle hareket eder.
Konuşurken hepsini birbiriyle karıştırıyoruz.
Millet'i temel alarak konuşup, milletten dine ve medeniyete bakış açımız olmalıdır.
Dini temel alarak konuştuğumuz zaman dinden millete ve medeniyete bakış açımız olmalıdır.
Medeniyeti temel alarak konuştuğumuz zaman medeniyetten millete ve dine bakış açımız olmalıdır.
Sıralama yapmamız gerekirse, önce insanın bir konuştuğu dil vardır, bir milleti vardır. Bunu değiştiremeyiz bu olmazsa olmazdır.
İkinci olarak dinsiz toplum yoktur, hiçbir zamanda olmamıştır.Din sosyal bir ihtiyaçtır. Bu da olmazsa olmazdır.Müslüman bir toplumuz ama insanlarımıza herkes müslüman olacak diye dayatamayız. Bunu bilimsel, sosyolojik, tarihsel ve psikolojik olarak izah etmeliyiz. İzah edemezsek kilişe konuşmalarla hele şimdiki gençliği ikna edemeyiz.
Bugünkü medeniyetimiz bireyin özerkliği temeline göre kurulmuştur, birey kendini bağımsız olarak ifade edebilmelidir.
Medeniyetin sloganı;
"Kendi aklını kullanma cesaretini göster"
Din konusunda, tarih konusunda, millet konusunda ve benzeri bütün konularda kendi bakış açını oluşturman gerekiyor. Kendi bakış açın yoksa bir başkasının bakış açısını temel alıyorsun demektir. Bu ise yanlıştır.Başlangıç olarak başkalarının bakış açılarını temel alabiliriz ama muhakkak özgün kendi bakış açımızı oluşturmak mecburiyetindeyiz.
Öğretmenimizin, fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür demekle kasdettiği budur.

Not;
İrfan(Arapça)-
1. Bilme, anlama, sezme, kültür.("zira onun irfan seviyesi hakkında malumatım pek azdır-R.H.Karay)
2. Gerçeğe ulaştırıcı güçlü seziş, varış, varışlık.

80. Türkçü Kadrolar Nasıl Olmalıdır;

Türkçü kadrolar, bedenen ve ruhen Türk milleti için adanmış olmalıdır.
Onlar kariyerizm hastalığına,şöhret felaketine yakalanmıyacak şekilde olmalıdır.
Çok büyük görevlerde yapsa sıradan insan gibi yaşamaya devam edebilmelidir.
Onun yaşamını yönlendiren sadece ve sadece görev olmalıdır.
Tirilyonların içinde yüzerken ertesi günü dağlarda şehit olmasını da bilmelidir.
Zaafları olan kadroları bünye otomatikmen temizlemelidir.
Bizim böyle kadrolara ihtiyacımız var, halktan bir insan onu gördüğü zaman bu adamın parayla, pulla, malla, mülkle, şanla şöhretle işi olmadığını hissetmelidir.
Bu kadrolar, ateşte pişen çamur gibi olup, her türlü göreve hazır olmalıdır.

81. Türkçü kadrolar nasıl olmalıdır-2

Yakın tarihimizde kadrolaşmayı en iyi başarmış toplum Ruslar olmuştur. Bolşevik kadrolar hem savaşta, hem de Rusya'nın kuruluşunda ve yaşamasında bel kemiği görevi görmüştür.
Bugün için bu kadrolaşmaya en iyi örnek İrandır. İranlı kadrolar önce kendilerine ideolojik rakip olan İran komünist partisini tasviye etmiştir. Şu anda da Tacikistandan, Filistine kadar İranın ideolojisini ayakta tutmaktadırlar. Şu anda ki cumhurbaşkanları da Amerikan büyük elçiliği baskınını düzenleyen bir kadrodur.
Rus bolşevik kadroları ne zaman pasivize oldu, ne zaman herkes parti üyeliği kartını yaktı, Rusya ondan sonra battı.
Bizim kadrolarımız dağınık olduğu halde biz neden batmıyoruz dersen, bu boşluğu ordu dolduruyor.
Orduyu tasviye etmek istemelerinin esas amacı kadro işlevinden mahrum etmektir.
Atatürk, Türkiye Cumhuriyetini bize emanet etmiştir. Biz Türkiye Cumhuriyetinin doğal kadrolarıyız. Kudretimizi de damarlarımızdaki asil kandan alıyoruz.

82. Türkçü Kadrolar Nasıl Olmalıdır-3

Varlığımızı koruyabilmek için sağlam kadroların olması mecburiyeti vardır.
Bu kadrolarımızda her zaman var olması gerekiyor.
Kadrolarımızda olması gereken özellikleri, Ahi Teşkilatlarında yetişmiş kadrolarınkiyle aynı olmalıdır.

Ahi Teşkilatlarında kadrolara öğretilen üç özellik şunlardır.

1.Bilgi edinmek için uygulanan öğretim.(Bilgili olmak)

2.Bir uğraş alanında yetişmek için sürdürülen eğitim.(Meslek sahibi olmak)

3.Savaş gereksinmelerini karşılayacak nitelikte eğitim.(Asker olmak)

83. Türkçülük Faşistlik mi ?

Faşist İtalyanca eli baltalı demek, onlar önüne gelen herkesi öldürüyorlar,çoluk çocuk dinlemiyorlar.
Hiç bir Türk kadın ve çocukları öldürmemiştir,bu tarihte görülmemiştir.
Elçiye nasıl ölüm olmamışsa, boyun bükene de ölüm olmamıştır.Türk'ün amacı katliam değildir,bu tarihte görülmemiştir.
Egemenliktir, bu da doğal bir şeydir, Amerikanın yapmaya çalıştığıda bütün dünya milletlerininde bilinç altında bu vardır.
Faşist kelimesi Türk için kullanılamaz.Bu tip söylemleri ciddiye almamak gerekir, isteyen varsın faşist desin.

84. Ülkücü-Türkçü;

Osmanlı imparatorluğunda JönTürkler hakimdi ve Müslümandı. Türk-İslam sentezi vardı ama battı niye battı, eksik olan neydi.
Eksik olan, aslında temel olan şey Türkiye Cumhuriyeti Devletinin felsefesinde var. Ziya Gökalp bu felsefeyı üç kelimeyle açıklıyor.
Türk Milletindenim.
İslam Ümmetindenim.
Garp Medeniyetindenim.
Garp medeniyeti demek, Laiklik medeniyeti dairesi demektir.
Bu Türklüğümüzden de, Müslümanlığımızdan da önce gelir.
Şu kanun maddesinde açık ve net olarak gözüküyor.
"Herkes ırk, dil, din, meshep, siyasal düşünce ve felsefi inanç ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."
Ilımlı islam kelimesine ses çıkarılmaması bizim için iç savaştan da daha tehlikelidir.Direk şah damarımıza kasıtlı bir harekettir.
Laik toplum oldun mu iç savaşda yaşasan gene devletini ayakta tutabilirsin. Ama laik toplum olamadın mı, Osmanlı gibi yıkılır gidersin, Irak gibi mahvolursun.
Türkiye Cumhuriyeti Devleti Laiklik temeli üzerine kurulmuş bir devlettir.
Ne Türklük temeli üzerine kurulmuştur, ne de Müslümanlık temeli üzerine kurulmuştur.
Hukukun üstünlüğünün bittiği gün, işimizin de bittiği gündür.
Önce biz laikliğe uyacağız diğer şu kanun maddelerini de bu devlette yaşayanlara uyduracağız.

Anayasa`nın 1. Maddesi :

Devletin Şekli
Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir.

Anayasa`nın 2. Maddesi :

Cumhuriyetin Nitelikleri
Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk Milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan,demokratik, laik ve sosyal bir hukuk Devletidir.

Anayasa`nın 3. Maddesi :

Devletin Bütünlüğü, Resmi Dili, Bayrağı, Milli Marşı ve Başkenti
Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. Bayrağı, şekli kanununda belirtilen, beyaz ay yıldızlı al bayraktır. Milli marşı "İstiklal Marşı" dır.Başkenti Ankara'dır.

Anayasa`nın 4. Maddesi :

Değiştirilemeyecek Hükümler
Anayasanın 1 inci maddesindeki Devletin şeklinin Cumhuriyet olduğu hakkındaki hüküm ile, 2 nci maddesindeki Cumhuriyetin nitelikleri ve 3 üncü maddesi hükümleri değiştirilemez ve değiştirilmesi teklif edilemez.

BU DÖRT MADDEYE UYMAYANLARA DA BU MADDELERE UYDURACAĞIZ!....
ÇÜNKÜ BİZ HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜNE İNANIYORUZ, BİLMEYENLERE DE ÖĞRETECEĞİZ!.....

85. Felsefe yapmak ruh terbiyesidir.

Ortaçağda ruh terbiyesi tekkelerde yapılıyordu, öğrencilere de derviş deniyordu.
Bu gün için çağdaş anlamda ruh terbiyesini yapan felsefedir.
Bende Yunus gibi dergaha odunun bile eğrisini sokmamaya çalışıyorum, bismillah dergahta daha bu gün işbaşı yaptım.

21 Haziran 2005 Salı 17.52

86. Felsefe yapmak, dağa tırmanmaktır;

Önce dağa tırmanmayı düşüneceksin, sonra dağa tırmanmak isteyeceksin.
İlk çivini çakıp, üzerine basıp, kafanı dik yamaca doğru çevirdiğinde, işinin çok zor olduğunu anlayacaksın.
Çivileri çakarak yukarı doğru çıkarken, senin gibi dağa tırmananlarla karşılaşacaksın.
Bu dağın zirvesi neresidir, çıkan var mı diye sorduğunda,
zirveye ne çıkanın, ne de zirveyi görenin olmadığını öğreneceksin.
Muhakkak ki bir zirvesi vardır, o zirveye sen çıkacaksın.
O zirveye ben çıkacağım.

09 Ağustos 2005 Salı 21.13

87. Ahlak Felsefesi Nedir ?

Ahlak felsefesi iyi nedir diye sorar, iyi olana nasıl ulaşmalıdır sorusuna cevap arar. Amaç iyi olana, mutluluğa ulaşmaktır.
Ahlâk felsefesi konumuz İlkçağ, Ortaçağ ve Yeniçağ olarak bölümleme yapılmıştır.
İlk çağ ahlâk felsefesi Sokrates'in şu deyişinde gizlidir."Bildiğim bir şey var, o da hiçbir şey bilmediğimdir."
Ortaçağ ahlak felsefesi Augustinus'un şu deyişinde gizlidir."Şüphe ediyorum, demek ki varım."
Ortaçağda egemen olan ahlak öğretisi tamamen dini bir tavır sergiler. Söz konusu olan mutluluk öbür dünya mutluluğudur. İnsan erek olarak öbür dünyadaki mutluluğu için eylemek durumundadır.
Yeni çağ ahlâk felsefesi Francis Bacon'un şu deyişinde gizlidir."Bilmek egemen olmaktır" ya da "Bilgi güçtür"

İlk çağ ahlak felsefesi Sokrates'in şu deyişinde gizlidir."Bildiğim bir şey var, o da hiçbir şey bilmediğimdir."

Sokrates'in bu deyişinde şüphecilik vardır. Doğru bildiğim şeylerin bazılarının sonradan yanlış olduğunu öğreniyorum. O zaman diğer doğru bildiğim şeylerin doğruluğuna da güvenemem der ve şu sonuca varır. "Bildiğim bir şey var, o da hiçbir şey bilmediğimdir."
Sokrates'in ahlâk felsefesi ise şöyledr.
Yaşamın ereği olan mutluluk erdem ile gerçekleşir. Erdemde bilgidir. Bilgi erdemli yaşam için tek koşuldur. Erdemli olan bilendir. Bilen erdemli olup mutlu da olandır. İnsan doğası gereği mutluluğu erek edinir. Bu mutluluğa vardıracak yol bilmekten geçer. Bütün kötülüklerin anası bilgisizliktir. Kimse bilerek, isteyerek kötülük yapmaz. Bilen kişi kötü eylemeyi yeğlemeyecek, kötüyü istemeyecektir. Bunun için de kişi önce kendini bilmeli ve tanımalıdır. "Kendini tanı", "Kendini bil!" bunlar yaşam ilkeleridir Sokrates'in.

Ortaçağ ahlak felsefesi Augustinus'un şu deyişinde gizlidir."Şüphe ediyorum, demek ki varım."

İnsan doğruyu ancak kendi ruhunda ve kutsal kitapta bulabilir. Ruh birdir ve bedenin her yerindedir ve tanrı da birdir ve her an her yerdedir. Ruhumuzun varlığından, algılarımızın ve yaşantılarımızın olmasından dolayı kuşku duyamayız. Bu doğru olan bilgi yüzünden varlığımızdan kuşku duyamayız. "Şüphe ediyorum demek ki varım" diyerek, bu doğruyu bilmekle, bu doğrunun sahibi olmakla mutlak doğru olan Tanrıyı da bilmek olanaklı olur. Sonuç olarak Tanrı'ya şüphe ederek ulaşabilirim.

Yeni çağ ahlâk felsefesi Francis Bacon'un şu deyişinde gizlidir."Bilmek egemen olmaktır" ya da "Bilgi güçtür"

Yeni çağ ile bu durum değişti. İnsan yeniden bu dünya değerlerine döndü. İnsan bir birey olduğunun bilincine erdi. Birey olma bilinci "millet" olma kavramını da beraberinde getirdi.Yaşam öbür dünyaya geçilecek bir geçiş dönemi değil, başlı başına bir değerdir.
Dine dayalı bir devlet idealinden bilime dayalı bir devlet idealine geçiştir. Bilgiyi temel alan, bilgiye dayalı bir yaşam felsefesi. Bunu da sağlayan Din ile ahlâk'ın birbirinden bağımsız hareket etmesidir.
Bacon, ahlâk anlayışı içinde din ile ahlâk konularının birbirini bağlamadığını belirtmesiyle, ahlâk alanına özgürlük kazandırır. Dinsel kanıların yokluğunun ahlâkta yıkıcı bir etki yapacağını söyler. Din olmadan da pekala ahlâklı olunabilir savındadır. İnsan din olmadan da mutluluğa erişebilecek eylemlerde bulunabilir. Boş inançların ve dogmatik tutumların ahlâklılığı çökertebileceğini söyler. Boş inançların olduğu yerde ahmaklar ve düşüncesizler vardır. Bunlarında "bilenler"i toplumu ahlâksal çöküntüye ve devletlerin yıkımına götürür.
Din karşısında bağımsızlığını kazanan ahlâkın kaynağını doğa yasasında bulan Bacon için "iyi" kavramı "yararlı" kavramı ile özdeştir. Yararlı olan içinde iki erek taşır. Bunlar bireysel iyilik ile toplumsal iyiliktir. Gerçek erdem toplumsal iyinin olduğu yerde söz konusudur. Topluluğun iyiliği bireyin iyiliğinden önce gelir. Öncelik toplumun iyiliğidir. Topluma yararlı eylem gerçek eylemdir.

Kaynak;John Stuart Mill'in ahlâk anlayışı- Sibel Öztürk Güntöre-İlya Yayınları-2004-İzmir-1.baskı

Arslan Kaynardağ—Son yıllardaki çalışmalarında ahlâk öğretileri üzerinde yoğunlukla durdun. Felsefenin tümü içinde ahlâk öğretilerinin yeri nedir? İncelediğin düşünürler arasında seni en çok etkileyen kim oldu? Niçin?

Bedia Akarsu—Felsefenin bütünü içinde ahlâk felsefesi, bilgi felsefesi ile aynı ağırlıkta bana göre. Felsefe, her şeyin nedenini, niçinini sormakla başlamış. Sordukları içinde doğa kadar insan da yer almakta. Ahlâk da insanlar arasındaki ilişkilerin, bağlantıların bir düzenlenmesi olarak karşımıza çıkıyor. Felsefe(1) sözcüğünün kökeninde; ahlâkla ilgili öge var: philosophia, sophia düz bir bilgi değil, bilgelik anlamında, bilgelik de erdeme götüren bir bilgiden başka bir şey değil. Felsefenin görevi de yalnız bilgi değil, erdeme götüren yolu da bulmadır. Nitekim ahlâk, bütün filozofların temel sorunlarından biri olmuştur. Benim üzerimde en çok etki bırakan ahlâk öğretileri ise Kant ve Scheler'in ahlâk felsefeleri olmuştur diyebilirim. Kant insana saygıyı, Scheler sevgiyi öğrettiği için. Saygı ve Sevgi ahlâk felsefesinin temel kavramları olduğu gibi insan olmanında temel nitelikleri bana göre.

Sevgi ve Saygılarımla;

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı-Sayfa 38

.(1) Felsefe sözcüğü philo-sophia=Sevgi-bilgi yani bilgi sevgisi anlamına geliyor. "Philosophia" kelimesi Arapçaya "Falsafa" olarak geçmiş, Arapça'dan da Türkçe'ye "Felsefe" olarak geçmiş.

Philo-sofos=bilgi-sever anlamına geliyor. "Philisofos" kelimesi dilimize Fransızca'dan(18.asır olabilir.) "Filozof" olarak geçmiştir.
"Feylesof" kelimesinin karşılığı sözlükte Arapça kökenli olarak gözüküyor, "Filozof" kelimesiyle eş anlamlı. O da "Felsefe" kelimesi gibi bir evrim geçirmiş olsa gerek.

Ahlak felsefesinin dönemleri; Tüten Anğ'ın makalesi

Birinci dönem, eudaimonia ve erdem arasında kurduğu bağ ile ereklilik kavramını temel alan İlkçağ felsefesinin ahlak anlayışı ve ortaçağın dinsel nitelikli ahlak felsefesini de içine alarak Kant'a kadar devam eder. (Sonuçta her ikisi de mutluluğa ulaşmak istediği için aynı kategoriye giriyor.) Bu Kant'ın; özgürlüğü, otonomiyi, ahlak yasasının gerekliliğini temel alan ahlak anlayışı ikinci dönemi oluşturur. Üçüncü dönem Nietzche'den başlayarak Max Scheler ve Hartmann'dan günümüze kadar gelen ve günümüzde de devam eden değerler etiğidir.

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı-Sayfa 156

Ahlak felsefesi;

Ahlak felsefesi tarihinde üç önemli dönemden söz ederken İlkçağı ve Ortaçağı bir bütün, tek bir dönem olarak ele aldık. Bunun nedeni, gerek İlkçağ gerekse Ortaçağ ahlak felsefesinin her ikisininde eudaimonizmi ve erekliliği temele koymalarıdır. İlkçağda amaç mutluluğa ulaşmak ise Ortaçağda amaç Tanrı'ya ve Tanrı'nın inayetine ulaşmaktır.(Sonuçta her ikisi de mutluluğa ulaşmak istediği için aynı kategoriye giriyor.) Burada amaç "Tanrı'ya ulaşmak için nasıl eylemeliyim?" sorusunda gizlidir. Bu dünyada nasıl eylemeliyim ki öte dünyada bana sunulacak ödülü alabileyim? Bu ilişkide inanma, halis bir inanma olmaktan çıkıyor; bir amaç niteliğine dönüşüyor. Ödülü kazanmanın ve cezadan kurtulmanın bir aracı haline geliyor.
Dinsel temele dayandırılan bütün ahlak anlayışlarında eylemlerimizi belirleyen temel değer, ve ana ilke sevap ve günahtır. Sevap işlemek ve günahtan kaçınmak için çabalarken eylemlerimize eleştirel bir bakış hiçbir zaman söz konusu olamaz. İnsandan istenen kuşku duymak, eleştirmek değil sadece ve sadece boyun eğme ve itaat etmektir. Sonuçta artık insanın özgürlüğünden değil, insanın kulluğundan söz edebiliriz. Bu bağlamda insan kişi olma özelliğini kaybediyor zaten buna pek de gerek kalmıyor. Çünkü onun yerine isteyen, düşünen ve karar veren bir güç var. İnsana düşen rol sadece onun kararlarına, ve isteklerine karşı çıkmaksızın, sorgulamaksızın boyun eğmektir.
Dine dayalı bir ahlak anlayışında insanın ancak, bir kul alarak transcendental(aşkın) varlığa karşı bir sorumluluğu olabilir. Yaptığı eylemlerin sonuçları bu dünyada değil öte dünyada sorulur. Ve değerlendirilir.
Bu bağlam içinde eylemlerimizin hukuk açısından da ele alınması söz konusu olamaz. Çünkü eylemlerimizin yargılanması transcendental(aşkın) varlık tarafından yapılacaktır. Psikolojik açıdan bakıldığında ise dine dayandırılan ahlak anlayışlarında belirsizlik ve korku duygusu baskın bir rol oynar.
Dine dayalı ahlak anlayışında bir başka tehlike insanın bütün eylemlerinin, bütün yapıp etmelerinin sömürüye ve sömürülmeye açık olmasıdır. Ödüller ve cezalar bu sömürünün araçlarıdır. Oysa ahlaksal olarak nitelendirilen her türlü eylemimiz, kararımız ve seçimimiz sömürüyü dışlayan eylemler, kararlar ve seçimlerdir. Sömürüyle birlikte ona eşlik eden bir başka tehlike de dinin herhangi bir çıkar uğruna kutsallığını, yüceliğini yitirmesidir. Böylece din egemen güçlerin geniş halk kitlelerini baskı altında tutmasının bir aracı haline gelir, çürük inanç ve hurafelere dönüşür. İŞTE TAM BU NOKTADA VE BU BAĞLAMDA LAİKLİK İLKESİ, DİNİN KENDİ KUTSALLIĞI VE YÜCELİĞİNE ULAŞMASININ VE KORUNMASININ GÜVENCESİ OLARAK KARŞIMIZA ÇIKMAKTADIR. Özellikle bu nokta ülkemiz açısından son derece önemli bir noktadır.

Her şeyin din açısından temellendirilmesi gayretleri karşısında, dine dayanmayan bir ahlak anlayışını savunmanın, bunun gerçekleştirilmesine yardımcı olmanın, din ve ahlak alanlarının birbirinden farklılığını göstermenin ama bütün bunlara rağmen, onların insanın ve toplumun vazgeçilmez ögeleri de olduğunu kabul etmenin insanın yetkinleşmesinde önemli olduğunu düşünüyorum; bunu söylerken temelde inanmanın insanın bir varlık koşulu olduğu düşüncesinden hareket ediyorum.
Ele aldığımız konuyu eğitimle bağlantılı olarak noktalamak istiyorum. Nasıl bir eğitim söz konusu olmalı ki hem ahlak hem de dinin kendi alanlarının birbirinden bağımsızlığı ortaya çıkabilsin ve aynı zamanda her iki alanın da insan için onsuz olunamazlığı gözler önüne serilebilsin. Bu noktada özgür ve otonom olabilen, eleştirel düşünebilen, önyargılara bağlı olmayan insanların yetiştirilmesi gündeme gelmektedir. Çağdaş eğitim idesi, dine dayalı bir ahlak anlayışındaki insanın kulluğunun karşısında din ve ahlak alanlarının bağımsızlığında gelişen ve gerçekleşen insanın özgürlüğünü ve otonomisini savunur ve bunun gerçekleşerek gelişmesinin ortamını hazırlar. Felsefenin ve felsefecilerin bu noktada kendilerine düşen sorumluluğun farkına varmaları ve bunu eyleme dönüştürmeleri gerekmektedir. Kanımca dinci çevrelerin felsefeye ve felsefecilere karşı duydukları korkunun nedenlerinden birisi de bu olsa gerek.

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı-Sayfa 162-Tüten Anğ'ın makalesi.

NİCOLİA HARTMAN'IN AHLAK FELSEFESİ

1. İYİLİK;

Bunlardan en yüksek ve en temel olanı, hiç kuşku yok ki, iyiliktir. Tıpkı Platon'un dünyamıza anlam değer kazandıran İdea olarak iyi İdeasını bütün ideaların üstüne, varlık ve bilginin ötesine yerleştirmesi gibi, Hartmann'da iyiyi değerlerin temeline koyar. Bütün değerler gibi iyilikte tanımlanamaz olup, onda ahlâken değerli olan en yüksek ahlâkî değerle özleştirilir. Ona göre, iyilik ne ideal varlık ya da değer kavramı, ne de sadece değerlerin fiilî varoluşudur, fakat sadece değerleri gerçek dünyada en yüksek amaçlar olarak arama ve hayata geçirmeye çalışmadır.

2.YÜCEGÖNÜLLÜLÜK;

" Onun iyilikten sonra gelen ikinci değeri yücegönüllülüktür. Yaygın tavırlara karşıt olan ağır bir ahlakî değer olarak yücegönüllülük, Hartmann'a göre, değerle ilgili bütün uzlaşımları küçümseyerek, kendisini özgürce büyük, kendine yeter ve yüksek ruhlu olana adayan bireyin tutumunda örneklenir.

3,DENEYİN ZENGİNLİĞİ

Üçüncü değer ise deneyin zenginliği olup, o
yeni, zengin, tam deneyimler peşinde koşma ve bunları "mümkün en büyük çeşitlilikteki en büyük birlik ilkesini" hayata geçirecek şekilde bir birlik içinde sentezleme çabasında ifadesini bulur.

Hartmann hiyerarşinin(basamakların) ahlâken yüksek değerlerini ele almaya geçtiğinde;

" Onun iyilikten sonra gelen ikinci değeri yücegönüllülüktür. Yaygın tavırlara karşıt olan ağır bir ahlakî değer olarak yücegönüllülük, Hartmann'a göre, değerle ilgili bütün uzlaşımları küçümseyerek, kendisini özgürce büyük, kendine yeter ve yüksek ruhlu olana adayan bireyin tutumunda örneklenir. Üçüncü değer ise deneyin zenginliği olup, o yeni, zengin, tam deneyimler peşinde koşma ve bunları "mümkün en büyük çeşitlilikteki en büyük birlik ilkesini" hayata geçirecek şekilde bir birlik içinde sentezleme çabasında ifadesini bulur. Söz konusu üç değere dayanak oluşturan veya onları tamamlayan değer ise, saflıktır. İçtenliğin, cesaretin ve açıklığın temelini de meydana getiren, ve bir kez yitirildiğinde bir daha ele geçirilmesi mümkün olmayan saflık, yürek temizliğine dayanır.
Söz konusu değerler, en yüksek değerler olmakla birlikte, Hartmann'ın "güç ile yüksekliğin ters orantısı yasası"na göre, aynı zamanda en güçsüz olan değerlerdir. İnsan bir değer duygusuyla onlara sokulur ve bu değerleri bedeniyle bağlı bulunduğu maddi dünyaya, yeryüzü gerçekliği içine çekebilir ve değerleri burada gerçekleştirebilir. İnsan böylelikle, gerçek varlık dünyasından değerin taşıyıcısı, gerekliliğin yürütücüsü olur; o bundan dolayı, değerleri dünyaya sokan bir kapıdır, dünyanın anlam vericisidir.
"Değerlerin güçsüz oluşu insanın gücünü kurabilmesinin koşuludur."
Diyen Hartmann, İNSANIN GÜCÜNÜ YİNE DEĞERLERLE İLİŞKİ İÇİNDE OLACAK ŞEKİLDE, ONUN ÖZGÜRLÜĞÜNDE BULUR.

Kaynak;Etiğe Giriş-Ahmet Cevizci- Sayfa 327

MAX SCHELER'İN AHLAK FELSEFESİ

Değerler son olarak niteliksel farklılıklara göre, hiyerarşik bir düzen içinde sınıflanır. Buna göre, hiyerarşinin en üstünde

.1-DİNİ DEĞERLER;

Değer hiyerarşisinin en tepesinde, değerlerin değeri sonsuz bir kişisel Tanrı'da temellenen dini değerler bulunmaktadır.

.2-TİNSEL DEĞERLER;

Hiyerarşide daha aşağıda bir yer işgal eden değerler ise, daha çok sosyo-kültürel bir ortamda ortaya çıkan tinsel değerlerdir. Bunları Scheler üç ana başlık altında toplar.
.a)-Güzellikle ilgili olan "Estetik Değerler"
.b)-Hak ve doğruluk etrafında dönen "Adalet Değerleri"
.c)-Bilim ve felsefeyle ilgili olan "Salt Bilgi Değerleri Ve Ahlaki Değerler"

.3-DİRİMSEL DEĞERLER;

Bundan sonra da insanın hayatiyeti, refahı, sağlığı, gücü açısından önem taşıyan dirimsel değerler gelir.

.4-DUYUSAL DEĞERLER;

Yani insanların nesneleri hoş ve nahoş, yararlı yararsız, vs., bulmalarından kaynaklanan değerler vardır. Bu tür değerlerle kurulan ilgi kişisel hazla sonuçlanır.

Kaynak;Etiğe Giriş-Ahmet Cevizci- Sayfa 321

NİETZSCHE'NİN AHLAK FELSEFESİ;

" Başka bir deyişle, insan için mutluluğun, hazda değil de, güçlü olmakta yattığını söyleyen, Nietzsche'ye göre, böyle mutluluğa varmak, sert bir disiplini gerektirir; çünkü hayvani içgüdülere, basit hazlara kapıldığı sürece, insan gerçek ve üstün güçten yoksun kalır. Duygularını eğilimlerini yücelten insan, hayvanların içinde bulunduğu durumdan sıyrılarak yükselir ve gerçek insan varlığına ulaşır. İşte bu ideal insan Nietzsche'nin üstinsanıdır. Ona göre üstinsan, insanoğlunun amacıdır.
Nietzsche'nin insanın yenilmesi, aşılması gereken bir varlık olduğunu söyler. Her varlık kendisinden üstün bir şey yaratmıştır; bundan dolayı, insanın kendisini de aşması gerekir. .... insanın gözünde ne ise, insan da üstinsan gözünde o olmalıdır. Nietzsche, yeryüzünün anlam ve amacının üstinsan olduğunu söyler, çünkü insanın doğasına yaraşan, güçlü, korkusuz ve acımasız olmaktır; yaratıcılığa ve ileriye yönelmektir. Nietzsche insanın ahlakı değerleri olduğu gibi benimsemek yerine, yeni değerler yaratması gerektiğini savunur. İnsan değeri hazır bulamaz, çünkü değerleri ona aktaracak hiç kimse yoktur. İnsanoğluna, iyinin ve kötünün ne olduğunu anlatacak, açıklayacak ve kabul ettirecek üstün otoriteler bulunmamaktadır. İnsan yapayanlızdır ve hayatının anlamını, bağlanacağı değerleri yeni baştan özgürlük içinde kendisi yaratmak zorundadır.
Nietzsche'ye göre yaşamın temelinde güçlü olma isteği var ise, eşitlik, toplumsal barış ve çıkarlarda uyum söz konusu olamaz. O, Hristiyanlığın ve genel olarak idealizmin ahlak anlayışının, bir sahtekarlık ve yanıltmaca olduğunu söylemiştir. Nietzsche acıma ve sevgi ahlakını, güçlü insanı yolundan çeviren, onu güçsüz insanlar düzeyine indiren ve küçülten bir tuzak ve bir tür ikiyüzlülük olarak görmüştür. O, zamanın bu ahlakını bir köle ahlakı olarak nitelemiş ve hristiyanlığın tüm değerlerine karşı çıkmıştır. İnsanlığı bu köle ahlakından kurtarma çabası veren Nietzsche, bunun yerine efendi ahlakını önermiş ve böylelikle insanlara yeni amaçlar, yeni değerler getirmeye çalışmıştır.

Felsefe Sözlüğü-Ahmet Cevizci- Paradigma yayınları-ekim 2002-Sayfa;752

İlkçağ ve Ortaçağ ahlak felsefesi mutluluğa ermek amacını güdüyor. İlk çağ'da mutluluğa erdem yoluyla erileceği, erdemli insanların mutlu, cahillerin mutsuz olacağı düşünülüyordu. Ortaçağda ise Tanrıya ulaşılarak mutluluğa erişileceği düşünülüyordu, her iki çağda da amaç mutluluğa erişmek.
Ahlak felsefesinin ikinci safhası, Kant'ın felsefesi insanın özgürlüğünü ve özerkliğini temel almakla beraber, her şeyi akılla çözümlemesi yanlışlığını gösteriyor.
Bir üst aşama olan Değerler'i temel alan ahlak felsefesi ise Nietzche, Scheler ve Hartmann'ın felsefeleridir. Yani çağımızın ahlak felsefesi değerler felsefesidir.
Scheler'in Kant'ın akla dayalı ahlak felsefesine eleştirel yaklaşımı ve kendi değerler felsefesini savunması ise şöyle;
Apriorizmi ve insanın özerkliğiyle ilgili görüşleri dolayısıyla, Scheler'in kendisine büyük bir saygı beslediği Kant bile, insanı salt bir akıl varlığına götürürken, etiği,(Ahlak'ı) akıl yasalarına boyun eğip, duygulardan, isteklerinden, sevgi ve nefretlerinden arındırılmış bir akıl varlığına bağlamıştır.
Söz konusu akıl varlığı, Scheler açısından, sanki yaşamayan, hissetmeyen, acıları, sevgileri, umutları, nefretleri, vs., olmayan bir form, boş bir yaratık gibidir. Böyle bir formel yaratığın ahlaklılığından söz etmek hiç kolay değildir. Üstelik,

ahlaklılık dediğimiz zengin ve derinlikli yaşantılar bütününün temelini akılda bulmak, etiğin içini boşaltmaktan, onu mantığa ve bilgi teorisine indirgemekten başka bir şey olmaz. Çünkü akıl insanın sadece belli bir yönünü ya da niteliğini tanımlar. İnsan aklı sayesinde elbette tefekkürde bulunur, bilgi üretir, aletler yapıp çevresini düzenler. Başka bir deyişle, insan aklı sayesinde sadece neden-etki değil, fakat amaç-araç ilişkilerini de kavrayabilir. Bununla birlikte insan hayatına bakıldığında, onu ve eylemlerini yönlendiren nedenlerin, akıl yoluyla kavranabilen veya akıl tarafından konmuş ilkelerden ziyade, sezgisel veya duygusal olarak kavranan yada anlaşılabilen değerler oldukları kolaylıkla görülebilir. Dolayısıyla, insanı sadece akıl varlığı olarak görüp, değerleri ve insanın değeri hissetme tarzlarını veya değer duygusunu ihmal eden bir etik, Kant'ınki bir ödev etiği, insanı sadece bir "kalem efendisi" olarak gösterirken, sonuçta bir bürokrat ahlakına yol açar.
"Scheler işte bir Kant eleştirisine paralel olarak, Pascal'ın meşhur "yüreğin, aklın kendilerinden bihaber olduğu, kendi gerçeklerinin olduğu" deyişini benimseme durumuna gelir. Onun gönül düzeninde ya da yüreğin mantığından hareketle de, gönlün kendine ait bir alanı olduğu, yüreğin, zihnin mantığı ve mantıksal değerleri kavramasına benzer bir tarzda, değerleri hissettiği sonucuna varır. Buna göre, değer dünyası kendisiyle, aklın yardımı olmadan, yani zihinden bağımsız olarak temas edebilen bir gerçeklik alanı meydana getirmek durumundadır."

Kaynak;Etiğe Giriş-Ahmet Cevizci- Sayfa 327
En Ağır Küfür "Ahlaksız" Kelimesidir.

Ortaçağda ahlak dinin içindeydi, adam dinsiz yani zındık(Allahsız) oldu mu otomatikmende ahlaksız oluyordu. Zındık insanın şahitliğide kabul edilmiyordu.
Yeniçağ da ahlak dinden bağımsız hale geldi.İnsanın ahlaklı ya da ahlaksız olması dinden bağımsızdır. Zındıkta olsa şahitliği kabul ediliyor.
Ortaçağda en ağır küfür "dinsiz" kelimesidir. Çünkü dini olmayanın ahlakı da olmuyor, hiçbir değere değer vermeyebilir anlamına geliyor. Şimdi ise en ağır küfür "ahlaksız" kelimesidir.
İnsan hırsız olabilir ama kadınlara sarkıntılık yapmaz. Kadınlara sarkıntılık yapar ama hırsız olmaz, ahlaksızlık insanın iradi olarak iyi ve kötü arasındakini bildiği halde kötü olanı yapmasıdır. Bir konuda ahlaksızlık yapması her konuda onun ahlaksız olduğu anlamına gelmiyor, "ahlaksız" dendiği zaman ise her konuda iradi olarak kötüyü yapan insan anlamına geliyor, bu ise en ağır suçlamadır.

Öyleyse ahlakın dayanakları bizim bilinç koşullarımızda oluşurlar. Bu durumda her gerçek ahlak, varlık nedenini bireyin genel insanla ilgili felsefi bakış açısında bulur, bir başka deyişle bireyin dünya görüşünde bulur. Belli bir dünya görüşü olmayan kişiler ahlak kurallarını dıştan edinmek zorundadırlar. Onlar için göreneklerin katı belirleyici yapısı kaçınılmaz bir dayanak oluşturacaktır. Kendi kafalarıyla düşünmeyi beceremeyenler ortak bir bilincin kalıplarına uymak zorunda kalırlar. O koşulda ahlak değeri dediğimiz şey bir toplumun önyargılarından oluşmuştur. O durumda ahlakın özgür seçişle ilgili olamayacağı, bir yaptırımdan başka bir şey olamayacağı açıktır. Yaptırım özgürlüğü kesin bir biçimde ortadan kaldırır ve insana körü körüne uyma zorunlulukları getirir. Böylesi bir ahlak tutsaklık ahlakından başka bir şey olmayacaktır. Buna karşılık özgürlük ahlakı her zaman önericidir, evrensel kılınması gereken bir takım değerler ortaya koyar yani insan için indirgenemez amaçlar sunar.
Bilincin temel özelliği yönelgenliktir, bu yönelgenlik ahlakta önericilik olarak kendini gösterir. Önermek zorlamak demek değildir. Ahlaki zorunluluklar özgürce seçilmiş zorunluluklardır ya da öyle olmalıdır. Buna göre gerçek ahlak aykırı ahlaktır, özellikli bir kavrayışın ürünü olmakla yadırgatıcıdır. Gerçek aydın ahlakı bir yönelgenlikte kendini ortaya koyarken başka ahlaklarla çatışmaya girer. Bu çerçevede gerçek aydın ahlakı bilgiyi gerektirdiği kadar davranışlarda tutarlılığı gerektirir. Gerçek aydın hayır demeyi bilen kişidir. Evet demek herkesin kolayca yapabileceği bir iştir, hayır demek yürekliliği gerektirir. Bu yüzden pek çok kişide ahlak ikili ya da ikiyüzlü bir yapı ortaya koyar. İnsanlar çok zaman kendi ahlak değerlerini kalın ve sırıtkan maskelerin arkasına gizlerler ve genelgeçer ahlakın yaptırımlarını istemeyerek de olsa benimserler. Bu noktada ahlakın ahlaksızlığı kendini gösterir. Büyük ahlaklılar ve hatta büyük ahlakçılar çok zaman büyük ahlaksızlar arasından çıkarlar. Kendi ahlak değerlerini oluşturamadığı için genelgeçer ahlak kurallarını benimsemiş olan kişiye ahlaksız diyemeyiz ama kendi ahlak değerlerini sakıncalı görüp genelgeçer ahlak değerlerini benimseyenlere rahatça ahlaksız diyebiliriz.

Alınan Kaynak;

Ahlak değerlerinin bilgi temeli-Prof. Dr.Afşar Timuçin Kocaeli Üniversitesi Felsefe Bölümü- Muğla Ünüversitesi Felsefe Bölümü Bilgi ve Değer sempozyumu bildirileri-Editör:Yrd. Doç. Dr. Şahabettin Yalçın-Vadi Yayınları-1.baskı 2002

İlkçağ'da, Uzakdoğu'da felsefe ahlâkî bir içeriğe sahiptir. Çünkü toplum ahlâkî bir yozlaşma içindedir. Konfiçyüs, Tao gibi düşünürler de toplumdaki insanların erdemli hale getirilmesine ilişkin düşünceler geliştirmişlerdir.
"Bilen erdemli olup mutlu da olandır. İnsan doğası gereği mutluluğu erek edinir. Bu mutluluğa vardıracak yol bilmekten geçer."
Ahlak felsefesinin amacı iyi ile kötünün ayrımını araştırmaktır. Konfiçyüs ve Tao'da toplumu iyi'ye yöneltmek için uğraşmışlardır daha doğrusu toplumun iyi'ye yönelmek ihtiyacı Konfüçyüs ve Tao gibi filozofların doğmasına sebebiyet vermiştir.

Alıntıdır.

88. Amerikan felsefesi (pozitivizm-determinizm) nedir ?

'Ortaçağı akıl bu günkü Amerika'yı ise başparmak yapmıştır.' Ahmet Haşim.
Başparmak;yapmaktır,etmektir,kılmaktır.Bununda altında deneme-yanılma yöntemi vardır.
İnsan, atom bombasını buldu denedi,kopyalamayı buldu denedi,insan bulduğu bildiği şeyi dener,yapar,kılar.
Göz'ün bir üst aşaması olan söz pratik hayatımızı kolaylaştırdı.Gözden;gözlü söze geçmek insanlaşmadır.Fakat zaman içinde söz gereksiz ve yanıltıcı kullanımlarıyla işlevsiz hale geldi.
Burada gözü kullananlar,göze dayalı felsefe üretenler,(pozitivistler) karmaşada ön plana çıktılar,bu atların kavgasından dolayı eşeğin rağbet görmesidir,başarısıdır.
Söz insan için yüksek teknolojidir.Atları uzlaştırıp,atların güvenilirliğini sağlayıp, eşeğin hakimiyetine son vermeliyiz.
Türk felsefesi ise gönül felsefesidir,doğal hümanizmdir.Yürek,kalp eti çağrıştırıyor.Gönül demek insan demektir.İnsanlarda ve hayvanlarda ortak olan,sevgi,sadakat,saflık,temizlik,içtenlik gibi duygular hep gönül'ün içindedir.Kalbe,yüreğe insanı sığdıramazsınız,ama gönül'ün içine insan sığar.Gönül verdim deyince herkes anlar bilir,ek bir söze gerek yoktur.
Türkler Müslümanlığa gönül vermişlerdir,Türkler Anadolu'ya gönül vermişlerdir, bu uğurda milyonlarca insan ölmüştür.İnsanlar ölürler ama gönüller dillerde destan olarak kalırlar.
Göz ve Söz'ün insandaki gerçek harmonisi gönüldedir.İnsanı insanlaştıran gönüldür.
'Söz var iş bitirir,söz var baş yitirir'(ata sözü),
Yabancı bir seyyah Kanuni'nin seferine katılmış,şöyle diyiyor.Om binlerce kişi sessiz ve sakin bir şekilde bekliyordu,çoğu belki biraz sonra ölecekti,herkes ne yapacağını biliyordu,sessizlik ve sakinlik vardı. Her şey Söz'le yürüyordu diyiyor ve devam ediyor,bizimkilerde ise savaştan önce bağırtı,çağırtı egemendi,kargaşa egemendi.
Onlar sukuneti öğrendiler,kargaşalarınıda 14.asırdan beri toplanan konsülleriyle bize devrettiler.Bakın İslam dünyasında kaos ve kargaşa vardır,her an her şey olabilir.Onlardaysa asla yaprak kımıldamıyor.Ne yapmalıyız.Toplumu bırakıp önce kendimize bakalım,ben kaos mu yaratıyorum yoksa kaosu önleyicimi davranıyorum.Evimde,işyerimde,yaşantımda bağırıp çağırıyormuyum.Düşkünlüğün göstergesi gürültüymüş.Televizyonun sesi sonuna kadar açık,herkes bağırıyor,kimse dinlemiyorsa orada kaos vardır.Birileri amaçlarına ulaşmıştır.Kanuni'lerin kazandığı savaşları da artık onlar kazanmaktadır.

Nisan 2005,Silivri
Mustafa Altınay

89. Aydınlanma yolundaki Eksikliğimiz;

Çağımızın felsefesini kuran Kant (1724-1804) bizim toplumumuz için ne söylüyor olabilir? Kant'la günümüze nasıl bakarız? Aydınlanma hareketinin bir şiarı olan "Düşünmeye Cesaret Et" sözünü anlıyoruz, kabul ediyoruz ama uygulayamıyoruz. Üstelik henüz Akıl Çağı'nda emeklerken Avrupalı'nın özeleştirisi olan "akılcılığı" eleştiriyoruz.

Düşünmeye cesaret etmek kişi olmayı gerektirir; değer duygusunun olgunlaşmasını, kendi tarihselliğini bu duyguyla devşirmesini gerektirir. İçinde yetişdiğimiz dünya görüşünün ve insanın yerinin irdelenmesine hiç giremedik. Din kavramlarından bağımsız bir doğa-insan anlayışına ulaşmaya bir toplum olarak girişemedik. Bu karşıt kültürün yoksunluğu, dayatılmış kavram örgüsü içinde dönüp dolaşmaya sürüklüyor bizi. Kant'ın deyişiyle "karanlıkta el yordamıyla" dolaşıyoruz/düşünüyoruz. Korku toplumu olmayı üzerimizden atamadık. Politikada kabalaşmamızın, ekonomide dilenci durumuna düşmemizin, bilimde kötürümleşmemizin temel nedeni budur.

Alıntı;
Dünyaca ünlü Kant uzmanı felsefecimiz Uluğ Nutku'dan alıntıdır.

90. Neden Felsefe ?

Bir Felsefeci der ki;" yazdıklarımın bin yıl sonra okunmayacağını bilsem, yazmazdım"
Çin ortaya çıktığı zamandan beri var.Kominist Çin olmuştur,Konfüçyüs felsefesinin Çin versiyonunu yapmıştır.Maoculuğu çıkarmıştır.Çin bir bütün halinde öyle ya da böyle Çin topraklarında kalmıştır.
Ama biz devletler kurmuşuz dağılmışız,asimile olmuşuz,şu onda orta asya da birlik sağlıyamıyoruz, dünyada da. Bunu sağlamanın yolu Türk Felsefesinin kurulmasıdır.Kuşaklar su gibi akıp gidiyor.Kalan felsefedir.Felsefe binlerce yıl sonrasına hitap eder.M.Ö. 500 yıllarında yaşamış,Sokrates'in,Aristo'nun,Platon'un felsefelerini hala tartışıyoruz.Düşünceyi hangi milletin insanı ortaya atarsa atsın insanlığın ortak malıdır.Bu İngiltere'de çıkan suyu bu İngiliz suyudur diye içmemeye benzer.Felsefe ruh terbiyesidir.
Bizim Felsefemiz Atatürk Milliyetçiliğidir.Türk milliyetçiliğinin somutlaşmış halidir,pratik olarak vardır, dünya Türklüğüne de önderdir.Atatürk okur yazarı olmak diye bir deyim vardır.
Bazen her şeyi açık olarak söylemek gerekemeyebilir, zamanlama gerekir.Atatürk padişahlığı cumhuriyetten sonra kaldırmıştır.Padişah ailelerinden gelenleri sınır dışı etmiştir.Üniversite reformunu 1933'de yapmıştır.Zamanlamayı yanlış yaptığımız zaman, hizmet ettiğimiz düşünceye bilinçsiz olarak zarar vermiş olabiliriz.
Bize muasır(çağdaş) medeniyetlerin üstüne çıkmamızı söylemiştir.Bu gün çağdaş medeniyet Avrupa ve Amerika medeniyetidir, onlarında üstüne çıkmamızı istemiştir.Hedef göstermiştir.
Turan birliği dememiştir ama sonuçta onu ifade etmiştir.Bütün dünyada ki Türklerle irtibatı vardı ama sessizce yapmıştır,sesli dillendirdiğimiz bazı şeyler o insanlarımıza zarar verebilir.
Laiklik medeniyeti dairesinde Atatürk Milliyetçiliğine dayalı Türk cihan Hakimiyeti Mefkuresinin felsefesinin temelleri atılmaktadır.Türk felsefesi çıraklık dönemini aşmaktadır.İnsanın yaşaması için hava ne kadar önemliyse, felsefenin yaşaması için açık fikirli laik özgürlükçü ortamın yaşaması da o kadar önemlidir.Özgürlük olmazsa felsefe olmaz.
Bir düşünceyi tamamen reddetmek,yanlıştır, düşüncenin olumlu yanlarını ortaya koyup olumsuz yanlarını reddetmemiz gerekiyor.Bir düşünceye tamamen yanlış demek yanlıştır.
Atatürk İngiliz Emparyalizmine karşı savaşmıştır ama bir İngiliz beyefendisi gibi giyinmiştir.
İngiliz olan her şeye karşı çıkmamıştır.
Komünizme bakış açımızda da aynı hataya düşüyoruz.komünist felsefenin temelinde sosyal adalet vardır.Bunun uygulamada olamıyacağı anlaşılmıştır bir ütopya olarak kalmıştır.Çin bu akıma karşı kendini korumak için kendi felsefesiyle uyarlamıştır, Mao'cuyuz demiştir.Çin gene aynı Çindir,topraklarıyla milletiyle.Rusya'da Ruslaştırmıştır,Leninizm de Rus modelidir.Biz Türk felsefesini oluşturamadığımız için Rus ve Çin modellerini aldık, o kadar gencimiz pısı pisine öldü. bu mimaride de böyledir, sanatta da böyledir, her şey de böyledir.Taklitçilikle başlarsın sonra kendine has model oluşturursun.Japon malları bu gün kü
Çin malları gibiymiş, dünyanın en kötü mallarıymış, taklitçilikle başlamış ama bu gün en kaliteli malları üretiyor.
Atatürk ileri görüşlülüğüyle Türk'e has sosyal adalete dayalı cumhuriyetimizi kurmuştur.Sosyalist akımın Türk versiyononu oluşturmuştur.
Devletçilik ilkesinin temelinde bu yatar.
O günkü günde egemen olan pozitifist felsefeyi benisemekle beraber bunu Türk milliyetçiliğinin gölgesinde bırakmıştır.Bütün milli eğitim kitaplarında kurt resmi olmasına rağmen kimse ona faşist diyememiştir.Bu gün Türk milletinin sembolünü kullananlara yabancıları bırakın kendi halkımız faşist demektedir.
Bu gün dünya da pozitivist felsefeden(bilimi temel alan felseden),İnsan felsefesine(insanı temel alan felsefeye) geçiş yapılmaktadır.Atatürkçülükte bu versiyona göre algılanmaktadır.
Konfüçyüs felsefesi gibi bizde de Atatürk milliyetçiliği felsefesinin oluştuğu belli olmaktadır.Felsefemiz yeni oluşum safhasında olduğu için Türkiye de yabancı ideolojiler egemen olabilmiştir.Artık o safha atlatılmıştır.
Dünyada ki oluşabilecek yeni akımlara karşı Atatürk milliyetçiliği kendi versiyonunu oluşturacak durumdadır.Atatürk milliyetçiliğinin bu günkü olgunluğunda, komünist akım olsaydı, iç çatışmalar olmazdı.
Osmanlının iskan(yerleştirme) politikasında uç beylikler vardı, sınırlarına Türk ailelerini yerleştirirdi.Onlar oralarda kendi halinde yaşarlardı.Ama girip çıkanı bilirlerdi, Osmanlı onlardan bilgi alırdı, bu günkü milli istihbarat teşkilatımız o gün oydu. Bu gün milli istihbarat teşkilatımız, bilemediğimiz gariban gibi gözüken insanlardan memleketimiz hakkındaki bütün bilgileri toplamaktadır.Değil Türkiye'nin dünyanın bir numaralı istihbarat örgütüdür.Dünyanın her yerinde Türk vardır,milli istihbaratımızda yerin altında nelerin döndüğünü bilmektedir.Sol örgütlerin 12 eylülde çökertilmesinin ardında milli istihbarat teşkilatı vardır.11 eylül gecesi hepsini eliyle koymuş gibi toplamıştır.
Bu gün pkk var diyorsunuz yarın sabah kalkarsınız ki bir tane pkk'lı kalmamıştır.
Felsefecilerimizde Türk milletinin düşünce hayatında ki uç beyliklerinde yaşarlar,girip çıkan yabancı düşüncelerden haberdardırlar, gerekli önlemleri alırlar.Düşünce hayatımızın sınırlarına tam yerleşemedikleri için yabancı ideolojiler sızmıştır.Artık düşünce hayatımızın sınırlarında gariban gibi duran felsefecilerimiz vardır, ölenlerininde cenazesinden kimse haberdar olmaz ama onlar bin yıl sonra da olsa fikirleri tartışılacaktır.Ali Suavi diyoruz.Yıldız sarayının önünde Abdülhamit yönetiminin baskısına karşı yapılan gösteride copla öldürülmüştür.o gün içim fark edilmemiştir ama felsefe dünyasında tartışılmaktadır,uç beyliklerinde yaşayanlar birbirlerinden haberdardırlar,çünkü kaderleri ortaktır.

Tüm Öztürk ailesi mensuplarına
Sevgi ve saygılarımı sunuyorum.
03 Haziran 2005 04.39

91. Önsel, sonsal, eğretileme.

Türk dil kurumu'nun , http://www.tdk.gov.tr/tdksozluk/sozara.htm,adresine sitesiyle karşılaştığımda ilk önce bu üç kelimeyi girdim.Kelimelerin karşılıklarını görmek bana heyecan verdi.Felsefe terimlerinin karmaşasında bu sözlerin resmi bir sitede yayınlanması beni memnun etti.Arı ve anlaşılır bir felsefemizin olması için önce felsefe terimlerinin insanlara itici gelmemesi lazım.Zaten felsefeyle ilgileniyorum dedim mi,karşımdaki insanın bakışları hemen soğuklaşıyor,başlığım felsefe olsaydı belki de buraya kadar okumayacaktınız,sözde aydınlarımızın insanlara bilgiçlik taslamak için felsefeyi kendilerine alet etmeleri insanların felsefe kelimesine soğuk bakmalarını sağlamıştır.Aydın'ın görevi toplumu aydınlatmaktır,bizim aydınlarımızın kendileri zaten karanlıkta,en derin felsefi konuları bile usulünü bildikten sonra dağda ki çoban bile rahatlıkla anlayabilir.Ben felsefeye gönül verdim,amacım insanlara hava atmak değil bilgilerimi paylaşmak,bilgi, alış verişinde bulunmak,
insan konuşan hayvandır diyiyoruz,konuşmakta anlatmaktır,anlaşılmaktır.İnsanlar diğer insanlardan üstün ya da ayrıcalıklı olduklarını göstermek için anlaşılmıyor olmayı yöntem olarak kullanılırlar,ben bu insanların foyalarını ortaya çıkarmayı meslek edindim,felsefi konuları ve terimleri anlaşılır şekilde anlatmaya da çok büyük önem gösteriyorum.Neden derseniz, var olmak için,var olmamız için.Osmanlı'nın son seyyahlarından Katip Çelebi der ki; 'Osmanlı da ne zaman felsefe dersleri kaldırıldı,Osmanlı ondan sonra battı'.
Bu gün için ilköğretim okullarımıza da felsefe derslerinin konulacak olması sevindiricidir,ders olarak kalmaması bunun kalıcı olması için toplumun içselleştirmesi benimsemesi gerekmektedir,önce toplumda oluşan felsefe hakkında ki olumsuz düşünceleri değiştirmek lazım,sahte felsefecilerle mücadele etmek lazım,her iş olduğu gibi bu iş de gönül işidir, emek işidir,lanettayin her konuşmayı felsefeye bağlamak yanlışından kurtulmalıyız,felsefenin yolu yordamı vardır,yol ve yordamdan haberi olmayan insanların konu hakkında bilgilenmeleri gerekmektedir,yeri geldiğinde bu benim alanım değildir demesini bilmek bir erdemdir.
Türkiye Cumhuriyeti ilelebet var olacaksa bu da ancak felsefeyle olacaktır.İnsanlar üzerinde binlerce yıl iz bırakabilenler felsefecilerdir.Bu gün Aristo'nun ve Plato'nun fikirlerini hala tartışıyor olmamız bunun göstergesidir.
Başlığımıza geri dönersek,başlığımızda ki bu üç kelimenin,dilimizde Fransızca ve Arapça karşılıkları da vardır. Onlara bakalım.
Önsel=Hiçbir denemeye dayanmayan ve akıl yordamıyla bulunup ortaya konan,apriori(tdk.sözlüğü)
Sonsal=Deneyden çıkan deneye bağlı olan(bilgi),aposteriori(tdk.sözlük)
Eğretileme=İstiare(tdk)
İstiare(Arapça)= 1-ödünç,borç veya eğreti alma, ödünçleme, metafor,(Fransızca)
2-edebiyat,bir şeyi anlatmak için ona benzetilen başka bir şeyin adını eğreti olarak kullanma.
Temsilî istiare=Alegorik anlatım.(tdk)
Alegori(Fransızca)=Bir görüntü,bir yaşantı veya bir davranışın daha iyi kavranmasını sağlamak için göz önünde canlandırılıp dile getirme.
Parantez içinde dilimizdeki (1998 sözlüğü tdk.gov.tr.)60693 kelimenin 6455 tanesi Arapça ,1361 tanesi Farsça,4702 Fransızca,kalan 1874 kelime ise diğer yabancı dillerden geçmiştir,Türkçe kelime sayısı ise 46301 adettir.(kaynak;tdk.gov tr).Dilimizdeki kelimelerin % 70'i Türkçe'dir.Dilciler bu oranları normal karşılıyorlar.Arapça ve Farsça kelimeler Müslümanlığı kabul etmemizden sonra dilimize girmişlerdir,Fransızca kelimelerse Tanzimat'tan sonra dilimize girmişlerdir.Müslümanlığı kabulümüzden önceki diğer dinleri denemelerimizde diğer kutsal kitaplardaki kelimelerin Türkçe karşılıklarını bulmuşuz,maalesef Müslümanlığın kabulüyle dilimize yabancı kelimeler dolmuştur,hatta özel isimlerimizi bile Arapça koymuşuz,Tanzimat'tan bu yana yabancı kelimelerin mücadelesi verilmiş,cumhuriyet döneminde başarı kazanılmıştır,aynı sorun Tanzimat'tan sonra bilimsel terimleri Türkçeleştirememizden dolayı gene yaşanmıştır, bu gün ise bilişim terimleri ile dilimize İngilizce kelimeler dolmaktadır,aynı hataya üçüncü sefer düşüyoruz.Müslümanlığı kabulümüzde nasıl özel isimlerimizi Arapça koyduysak bu günde işyeri isimlerimizi İngilizce koyuyoruz.Bunu önlemeliyiz,Fransızlar kanun yoluyla yasaklamışlar,bizde öyle yapmalıyız,önlemeliyiz,dil bilincine sahip olmalıyız.Demirci sanatını çekiç ile icra eder,felsefeci ise dil ile,dil kullanımının ufuklarını bilim,sanat ve felsefe açmaktadır.
Neden felsefe sorusuyla bir kez daha karşılaşıyoruz,felsefeciler zemin etütçüleridir,temel kazıcılardır,binalar bunların üzerine yükselir,zemin çürükse,temel zayıfsa,bina ilk depremde yerle bir olur,Osmanlı'nın yıkılmasının ana sebebi felsefi temele oturtulamamasıdır.Felsefenin olmamasıdır.Din diyiyoruz,dinin de felsefesi vardır,felsefesiz din olmaz,felsefe dinamizmdir, felsefesizlik statikleşmedir.Statikleştiğiniz zaman gelişimin farkında değilsiniz demektir,değişen iklim koşullarına ayak uyduramıyan canlı türleri gibi yok olmaya mahkumsunuz demektir,statik kültürler yok olmuşlardır,sadece adları kalmıştır.Felsefe demek dinamizm demektir,felsefe demek var olmak demektir.
Önsel kelimesine geri dönecek olursak, zaman ve mekân bilinci bize önsel olarak verilmiştir.Hayvanlar ve insanlar bir mekan içinde olduklarının farkındadırlar,belli bir zaman içindede bir şeye ulaşabileceklerini bilirler.Bir kartalın avının üstünde dolanıp avını kapması, kartalın zamanlama bilincine sahip olduğunun göstergesidir,bir çocuğunda bir şeye uzanıp onu alması zaman ve mekân bilincine sahip olduğunu gösterir, bu felsefeci Kant'ın tezidir.İnsanlara ve hayvanlara zaman ve mekân bilinci önceden verilmiştir der.
İnsanlar ve hayvanlar zaman ve mekân içinde deneme-yanılma yöntemini uygulamamız,yararlı olan şeylere yaklaşılması, zararlı olan şeylerden uzaklaşılmasını deneme-yanılma yöntemiyle, çocukluğumuzdan başlıyarak öğreniyoruz,hayvanlar içinde aynı şey geçerli, bu sistem genel zekâ tabiriyle açıklanıyor.Deney demekle bunu kasdediyoruz,
Sonsal dediğimizde ise deneyden sonra çıkan(bilgi)dır.Pozitivzm-determinizm dediğimiz budur.Kıta felsefesi,İngiliz-Amerikan felsefesi dediğimiz budur, burada göz esas alınıyor,deneme-yanılma yönteminde gözümüz esas rolü oynuyor,göze dayalı felsefe diyebiliriz,burada insan hayvanlardan ayrışmamıştır,insan yüzü yoktur,yüz vardır ama hayvanların ve insanların yüzü vardır.Burada gene insanın bir ayrıcalığı ve özelliği yoktur.
Burada eğretileme kelimesine giriş yapmak istiyorum,eğretileme kelimesi sahtesi anlamında kullanılıyor aslında,sahte

kelimesi sahte parayı çağrıştırıyor.Bu çağrıştırmaya göre hareket edersek,örneğin; karşımızda duran bir at var,duyularımızın bağlı olduğu sinir sistemimiz atı algılıyor,bu birinci eğretileme,gerçekte olan atla,zihnimizde ki at aynı şey değil,fenemoloji(görüngübilim)dediğimiz şeyin doğuşu burada başlıyor,yani biz gerçekleri bilemeyiz,bilebileceğimiz şey gerçeklerin görüntüsüdür.Kafamızda ki oluşan at imgesine sessel bir karşılık buluruz(at deriz),bu ikinci eğretileme, bu sese karşılık kafamızda bir kavram doğar bu üçüncü eğretileme(at kavramı ya da herhangi bir duyduğumuz sesin zihnimizde karşılığı olan kavram),geriye doğru gidersek,at sesini duyduğumuzda ortada bir at olmasa da zihnimizde bir at canlanır.Gerçek gelinin yerine bir eğreti gelin bulduğumuzu kabul edersek,oda yerine başka bir eğreti gelin buluyor,ikinci eğreti gelinde yerine üçüncü bir eğreti gelini buluyor.Karşımızda ki at üç el değiştirerek,her elde de değişerek bize ulaşıyor.(Bu tez felsefeci Nietzche'ye aittir.)
Hayvanlar zihnimizde oluşan imgenin sessel karşılığını veremiyorlar,ses dediğimiz şey sözdür.İnsan hayvandan burada ayrılıyor, demek ki insallaşmamız sözle oluyor, bu da ada felsefesi dediğimiz,viyana çevresi dediğimiz şeydir.Alman felsefesi de diyebiliriz.Daha geriye gidersek,'insan konuşan hayvandır' deyişiyle Aristo'ya kadar bağlayabiliriz,Ada felsefesini.
Kıta felsefesini ise Plato'nun biz mağarada duvara yansıyan görüntüleri bilebiliriz,değişine kadar götürebiliriz.Yerli ve yabancı felsefecilerimizi sınıflandırırken bu ayrı iki ekolle yapabiliriz.İslam filozofları da Aristo'yla,Platon'u uzlaştırmaya çalışmışlardır.
Önsel,sonsal ve eğretileme diyerek bitirmek istiyorum.

Mustafa Altınay, Nisan 2005.

92. Sokrates neden önemlidir;

Milattan önce 500 yıllarında Sokrates Atina parlamentosunun üyesiydi. Sokrates'inde oy verdiği bir çok oylamalarda ölüm cezaları verilmiş ve onaylanmıştı.
O günlerde halk bir iyi Tanrılara bir de kötü Tanrılara inanıyordu.Sokrates Tanrıların kötüsü olmaz bütün tanrılar iyidir dedi ve gençlere bunu sürekli anlattı.
Atina Parlamentosu toplandı ve gençlerimizin aklını çeliyor diye uzun tartışmalardan sonra Sokrates'i ölüme mahkum etti.
İnfaz için iki üç günlük zamanı vardı. Yakın dostları her şeyi ayarlamışlardı ve Sokrates'i hapishaneden kaçıracaklardı.
Sokrates hayır dedi. Herkes şaşırmıştı. Nedeni sorulduğunda.
Ben bu parlamento da yüzlerce insanı ölüme gönderdim, hukuk için.
Aynı hukuk seni ölüme mahkum edince neden kaçıyorsun derlerse ne derim, hani hukukun üstünlüğü vardı dedi.
Hukukun üstünlüğü deyince akla Sokrates gelir. Çünkü o hukukun üstünlüğüne inandığı için ölmüştür.
Demokrasi ve Özgürlük deyince Sokrates'in şu lafı akla gelir.
"Sizin düşüncelerinize katılmıyorum, ama hayatımın pahasına da olsa sizin düşüncelerinizi savunmanızı destekliyorum."
Felsefenin ön koşulu da özgür düşünce ortamıdır, özgür inanç ortamıdır, bu da laikliktir.
Son nefesine kadarda inandığı şeyleri söylemekten vaz geçmemiştir, felsefecilerin hocası unvanını kazandıran şu laf ona aittir.
"Ben de bir tek nefes kalıncaya dek, bir tek nefes alacak gücüm bulundukça felsefe yapmaktan vaz geçmeyeceğim"
Sokrates!.. İnsanoğlu seni unutmayacaktır.

04 Ağustos 2005 Perşembe 04.32

Sokrates;
İnsanların iyi'yi böylesine istemelerinin nedenini ise Sokrates, Şölen ve Menon da şöyle açıklar."İnsanlar doğaları gereği mutlu olmak isterler. Kimse mutsuz olmak istemez." İyi, insanın doğasını gerçekleştirip tamamlayan şeydir.
Buda 'iyi yaşam'a ulaşmak için her şeyden elini eteğini çekerek tam bir inziva yaşam biçimini düşünmüş, ancak bedeninin aç ve güçsüzlükten düşünme veya eylemde bulunamamanın zorluğunu görerek " orta yol"u önermiştir.

Not; Alıntıdır.

93. Tekneloji benim neyim oluyor

Ateş yalnızca teknolojinin ürünü değildi. İnsan onda, inançlarını, umutlarını, tanrısal güçleri, kendini aradı. Gönlünü. Gönüllemeyi.
Ateşi hiç söndürmemek gerek.
Teknoloji benim ateşim oluyor. İçimde ve dışımda. Onunla kendime yakışan dünyayı kuracağım. Gönlümü ve evimi. Onunla ısınacak içim. Onunla çeliğe su verilecek. Plazma elde edilecek. Füzyon enerjisi bulunacak. Onunla yanacağım. Onunla ısınacağım. Şeytanı onda görecek, aşkın varlığını onunla arayacağım. Yeter ki, içindeki ateş sönmesin. Direnme gücün yitmesin. Gönül evlerindeki ışıl ışıl pencerelerinden birbirlerini selamlayan gönül erleri, bu ışıltıları söndüremeyecek kavga, dövüş, çatışma, çelişkiler içinde arasınlar. Olağan ki, aradıkları, değiştirmeye çalıştıkları, yaratacakları, keşfedecekleri dünyayı, dünyaları bulsunlar.
Kaynak;Teknoloji benim neyim oluyor?- Ahmet İnam-ODTÜ yayınları-sayfa40

Atımızla dünyayı fethedtik,
Gönlümüzle kainatı fethedeceğiz.
Akıp gideceğiz kainatın derinliklerine,
Akıp gideceğiz kainatın yüksekliklerine.

94. Temel Felsefe öğreniyor; (Fıkra)

Temel felsefe öğrenmek için Amerika'ya gitmiş.
Temele okulda sormuşlar.
Soran---Senin akvaryumun var mı?
Temel---Var.
Soran---Peki onlara yem veriyor musun?
Temel---Veriyorum.
Soran---Onları seviyor musun?
Temel---Seviyorum.
Soran---Balıkları sevdiğine göre hayvanları da seviyorsundur.
Temel---Evet, seviyorum.
Soran---Hayvanları seven insanları da severmiş. Sen insanları da seviyor musun?
Temel---Seviyorum.
Sorular böyle devam etmiş; Temele tamam sen felsefeyi öğrendin demişler.
Temel Karadenize geri dönmüş, yolda arkadaşıyla karşılaşmış.
Arkadaşı---Amerika'da ne yaptın.
Temel---Felsefe öğrendim.
Arkadaşı---Bana da öğretsene
Temel---Öğreteyim.
Dedikten sonra arkadaşına ilk sorusunu sormuş.
Temel---Senin akvaryumun var mı?
Arkadaşı—Yok.
Temel---O zaman sen felsefeden anlamazsın.

96. Türkçe Felsefe Yapmak.

Bu, güzelim Türkçemizin olanaklarıyla, dünyaya kendi düşünsel öykümüzü felsefe diliyle anlatabilmeyle başlar. Türkiye'de felsefe Türkçeyle yapılır, kendi kültür pınarımızdan içerek yapılır. Batı dilleriyle düşünüp, oradaki sorunlara odaklanarak, tercüme kokan bir dille, sözde Türkçe yapıtlarla bu ülkenin filozofu olunmaz.
Felsefecilerimiz uyumuyor. Hiç değilse bir bölümü. Önümüzdeki yıllar, özgün çalışmalara gebe kalacak, Türkiye'de, felsefe!...

"Gönülden Bilime" yolculuklar kitabı-Ahmet İnam-Hece Yayınları-1. baskı-ekim, 2002- sayfa 184

97. Varlık Felsefesi nedir ?

Antikçağ Yunan felsefesinin ilk sorunları, ilk madde nedir?, evren nasıl oluşmuştur.
Bu varlık felsefesinin alanıdır, aynı zamanda da felsefenin başlangıcıdır.
Heraklitos(M,Ö 540-480) evreni akan bir süreç olarak değerlendirir. İlk madde de sudur der. Her şey sudan oluşmuştur ve akar sonucuna varır."Her şey su gibi akmakta benim buna aklım şaşmakta " deyişi de filozofa aittir.
Peşinden gelen filozoflardan ilk madde için ateş, hava ve benzerlerini söyleyenler olmuştur.
Sonuç olarak kainatın varlığının ilk çıkış ve oluş sebebini araştırmaya varlık felsefesi denir.
Varlık felsefesine mitolojik, dinsel, bilimsel ve felsefi olarak yaklaşılabilir.

VARLIK FELSEFESİNE DİNSEL YAKLAŞIM.

VARLIKLAR NİÇİN VAR?

Bu âlemin yaratılışında iki tür gaye ve hikmet var ki, biri Allaha, diğeri şuurlu varlıklara bakar.
Allah binlerce isim ve sıfat sahibidir. Bunların hepsi de sonsuz derecede güzel ve mükemmeldir. Kâinat yokken, bütün isimler ve sıfatlar birer gizli hazineydiler. Allah, bilinmek istedi, kâinatı yarattı, isimlerini tecelli ettirdi, varlıkları kendine ayna yaptı. Onlarda mukaddes şuurunu, ulvî güzelliklerini eşsiz ünvanlarını seyretti. O nezih müşahededen, insanlarınkine asla benzemiyen bir sürur ve memnuniyet duydu.
Sonra harikulâde eserlerini başkalarına da göstermek istedi. Sınırsız cemâl ve kemâlini onların gözüyle de görmeyi diledi. Bu sebeple şuurlu varlıkları yarattı, onlara akıl nimetini verdi. Kâinattaki harika işleri, mükemmel eserleri görerek, üstünde düşünerek yaratıcıyı tanımalarını istedi.
İdrak sahibi kulları içinde insanlara hususî bir önem verdi. Peygamberler ve kitaplar gönderdi. İsteklerini ve emirlerini bildirdi. Rehber tayin ettiği son peygambere "habibim" diye iltifat etti. Şuur sahiplerine, "Beni tanıyınız, nimetlerime şükrediniz," diye emretti.

Felsefi Kavramlar-Ömer Sevinçgül-zafer yayınları-2001-Sayfa 122

VARLIK FELSEFESİNE MİTOLOJİK YAKLAŞIM.

En eski yazılı mitolojik kaynak olan Sümer kaynaklarının varlık felsefesine yaklaşımı;

.1- Başlangıçta ilksel deniz vardı;(Tanrıça Nammu) kökeni veya doğuşu konusunda bir şey söylenmemektedir, Sümerler onu her zaman varmış gibi düşünmüş olabilirler.

.2- İlksel deniz gök ile yerin birliğinden oluşan kozmik dağı vücuda getirdi.

.3- Tanrılar insan biçiminde kişileştirildiğinde, An(Gök) eril, Ki(yer) dişildi. Onların birleşmelerinden hava-tanrısı Enlil doğdu.

.4- Hava-tanrısı Enlil yerden göğü ayırdı ve babası An göğü ele geçirirken, Enlil annesi Ki'yi, yeri, ele geçirdi. Enlil ile annesi Ki'nin birleşmesi- tarihsel devirlerde Ninmah, "yüce kraliçe"; Ninhursag, "(kozmik) dağın kraliçesi"; Nintu, "doğurgan kraliçe" gibi çeşitli adlar verilen tanrıçayla özdeşleştirilmiş olabilir- evrenin düzenlenmesini, insanın yaratılışı ve uygarlığın kuruluşunu başlattı.(sayfa 83)

"Bundan sonra hava-tanrısı Enlil annesi yer-tanrıçası Ki ile birleşir. Bu birleşme ve su-tanrısı Enki'nin büyük yardımı sonucunda yeryüzünde bitkisel ve hayvansal yaşam yaratılır. Öte yandan insan, ilksel deniz, tanrıça Nammu, toprak ana, Ki ile özdeşleştirilebilecek tanrıça Ninmah ve su-tanrısı Enki'nin ortaklaşa çabalarının bir ürünü gibidir. Bu belirli bileşimin içeriği için-ve zamana ait az çok yüzeysel verilerle bunun ardında sağlam bir mantık bulunduğuna, sadece hoş bir fantezi olmadığına inanmak için her türlü neden vardır- bugün elimizde bulunan malzeme ve sınırlı anlayışımızdan bir sonuç çıkarmak güçtür."(sayfa 141)

Kaynak; Sümer Mitolojisi-Samuel Noah Kramer- Kabalcı Yayınları-eylül 200- Sayfa 83

VARLIK FELSEFESİNE BİLİMSEL YAKLAŞIM;

Evrenin var oluşu, NASA'nın son açıklamasına göre 17.4 milyar yıl önce büyük patlamayla başladı.
Bundan öncesi konusunda fikir yürütülmüyor, başlangıç olarak büyük patlama(bing beng) alınıyor.
Dünyamızında güneşten kopan bir parça olduğu, 4.5 milyar yaşında olduğu tahmin ediliyor.
İlk tek hücreli canlı metabolizma ise 3.4 milyar yıl öncesine tarihlendiriliyor.
İnsana ait ilk izler için ise 2 milyon yıl öncesi tespiti yapılıyor.

VARLIK FELSEFESİNE FELSEFİ YAKLAŞIM;

Felsefe, varlığı(varoluşu) bilmeden somut problemlere yaklaşamaz. Zaten problemler, gerçek ilişkilerin bütününden doğar, bunlarda insanlığın hedeflerine ayarlanacaksa, en ince noktalarına kadar incelenmiş ve anlaşılmış olmalıdırlar. Böylece, tüm teknik, doğa kanunlarının tam manasıyla bilinmesi üzerine kuruludur. Tıp biyoloji üzerine, politika tarih bilimi üzerine, Felsefede de bu değişik değildir, yalnız onun konusu, insanları ve onların dünyasını ve evreni de kapsayacak şekilde çok geniştir. Bu yüzden onda varolanın başlangıcı açıkça ve doğrudan görülemez, yine bu yüzden de varlık bilimi temeline dayanmadan kendi yoluna gidebileceği zannedilir.

Gerçekten, varlık hakkında bazı temel görüşleri olmaksızın, hiçbir felsefe ayakta duramaz. Bu, dünya görüşü, yönü ve çıkış noktasından bağımsız olarak geçerlidir. Varlığın açıklanmadan başlanması, bu meselede var olan görüşleri, olduğu gibi olmayıp, temel kabul etmenin kolaylığında yatar. Bunun, daha sonraları ne ölçüde belirleyici olacağı fark edilemez, hatta tahmin dahi edilemez. Bütün nesneleri, değişen özelliklerin ve ilişkilerin taşıyıcısı olarak anlayan, tabii dünya görüşü bile, varlıkbilimci bir ön yargıdır.

Ontolojide Yeni Yollar- Nıcolaı Hartmann-ilya yayınları-sayfa 9

"1. Varlığın var olup olmadığı problemi,

2. Varlık varsa, bunun ne olduğu problemi

Bu problemler iki karşıt düşünce akımını oluşturmuştur. Bu karşıt
akımlardan ilki hiççilik (nihilizm), diğeri ise gerçekçilik (realizm) dir."

Sayın TT'nin değindiği hiççilik ve gerçekçilik akımlarının açılımları şöyle yapılmış.

Varlık "Yoktur" Diyenler

------ Taoculuk
------ Nihilizm(Hiççilik)

Varlık "Vardır" Diyenler(Realizm,Gerçekçilik)

------ Varlık bir "oluş" tur diyenler.
------ Varlık bir "idea" dır diyenler.
------ Varlık bir "madde" dir diyenler.
------ Varlık hem "idea" hem "madde"dir diyenler.
------ Varlık bir "fenomen" dir diyenler.

.A)-Varlık "Yoktur" diyenler.

------TAOCULUK;İlkçağda Çin düşünürü Lao Tse Tao'culuk anlayışı ile hiççiliği temsil
etmiştir. Bu felsefeye göre, insan varlığı açıklayamaz. Mutlak varlık
bir ilkedir, biçimi, maddesi yoktur, görünmez, işitilmez, elle tutulmaz
ve belirsizdir. Değişmez, ama, bütün değişmelerin nedenidir, her
şeyin kaynağı ve ereğidir. Buradan anlaşıldığı gibi, Tao varlık değil,
hiçliktir.

------ NİHİLİZM(HİÇÇİLİK); Bilgi kuramı bakımından hiççilik, tüm bilgisel hakikatleri ve değerleri
yok sayar. Bu bakımdan hiçci düşünür Nietzsche'dir.
Ona göre " hiççilik bizim bütün yüksek değerlerimizin sona erdiğini
düşünen mantıktır." Bu kökten inkarcı tavrı ile Nietzsche, kendini
Avrupa'nın ilk ve en yetkin hiççisi olarak tanımlar.

Varlık "yoktur" diyenler, Sayın TT'nin açıklamaları gibi.

.B)-Varlık "Vardır" diyenler.

------Varlık bir "oluş" tur diyenler. (Oluş Felsefesi-Olguculuk-POZİTİVİZM)

Sayın AsenaKumru'nun açıkladığı gibi oluşum(süreç) halinde olması, oluşumların ortaya çıkan sonuçları şeklindeki gibidir.
Varlık felsefesi ile ilgili Heraklitos'un diğer bir sözü...
"Hiçbir şey hareketsiz değildir; her şey akar; aynı ırmakta iki kez yıkanılamaz, çünkü ırmak ardarda gelen iki an içinde

asla aynı ırmak değildir; bir andan ötekine değişmiştir; başka olmuştur."

------ Varlık bir "idea" dır diyenler.(İDEALİZM)

Platon; Asıl varlık idea'lardır. Herşeyin üzerinde de "iyi ideası" (Tanrı) yer alır.

Aristoteles; Asıl varlık "mutlak form" yani Tanrı'dır. İdea, maddenin formudur, form, maddeye şekil veren ve onu varlıklara dönüştüren güçtür. Idesiz(formsuz) madde ancak bir soyutlamadır.

Farabi; İlk varlık, ide "Tanrı" dır. Tanrı diğer tüm varlıkların temelidir. Tanrı saf akıldır, maddeden ve biçimden bağımsızdır.

Hegel; Tüm varlıkların temelinde "idea", "akıl", "Mutlak Ruh" (Geist) vardır. Mutlak ruhun görünür hale gelmesiyle nesnel varlıklar oluşur. İdea sürekli değişme ve gelişme halindedir. Doğa ve insan bu değişme ve gelişme sonucu ortaya çıkmıştır.

------ Varlık bir "madde" dir diyenler.(MATERYALİZM)

Var olan herşeyin ya madde ya da maddenin bir işlevi olduğunu kabul eden öğretidir.

Materyalizm ile İdealizm iki zıt varlık anlayışıdır.

------ Varlık hem "idea" hem de "madde" dir diyenler.(Dualizm, İkicilik)

Descartes; Ruh ve Madde iki ayrı uzlaşmaz tözdür. Madde, yer kaplar, düşünemez. Ruh, düşünür ancak yer kaplamaz. Varlık bu iki tözün toplamıdır.

------ Varlık bir "fenomen" dir. Fenomenoloji(Görüngübilim)

Husserl; Varlık Fenomendir.

Fenomen, İnsan bilincinin kavradığı şekliyle varlıktır.

.a- İnsan bilincinden bağımsız, onun dışında bir varlıktan(noumen) söz edilemez.
(noumen= varlık, fenomen= varlığın görüntüsü) Yani varlık duyularımızın ve bilincimizin algıladığı kadardır. Algıladığımızın dışında nasıl bir varlığın olduğunu yani noumen'in ne olduğunu bilemeyiz. Bilebileceğimiz varlığın görüntüleridir. Fenomenlerdir.

.b- Her fenomenin duyularla kavranamayan, soyut nitelikleri "öz"leri vardır.
"öz"= Zaman ve Mekan dışıdır, onu bilinç kavrar ve bilir.

Bu Felsefelerden Hareketle Tanrının Varlığına İlişkin Farklı Yaklaşımlar da şunlardır.

.1- Tanrının Varlığını Kabul Edenler;

. a-Teizm(Tanrıcılık): Tanrının varlığını ve onun evrenin yaratıcısı, koruyucusu ve egemeni olduğunu kabul eden öğretidir.

. b-Deizm(Yaradancılık): Evreni akılla açıklamaya çalışan aydınlanma çağının görüşüdür.

.c- Panteizm(Tümtanrıcılık): Tanrı ile evreni bir kılan, her şeyi Tanrı olarak gören dini ve felsefi bir öğretidir.

.2- Tanrının Varlığını Reddedenler;

Ateizm(Tanrıtanımazlık): Evreni, evrene dayanarak açıklayan, dolayısıyla Tanrının ya da doğaüstü bir gücün varlığını yadsıyan öğretidir.

.3- Tanrının Varlığının ya da Yokluğunun bilinemiyeceğini savunanlar.

Agnostisizm(Bilinemezcilik): Tanrıya ilişkin hiçbir bilgiye sahip olmadığımızı ve olamayacağımızı, dolayısıyla da varolup olmadığından da hiçbir zaman emin olamayacağımızı savunan düşünce.

98. Atatürk Milliyetçiliği

Gök Kurt'un dediği gibi Türk felsefesinin temellerini Atatürk atmıştır. Pratikte ve Teoride var olan Türk felsefesini, derli toplu açık ve net bir hale getirmiştir. Bunu saptırmak isteyenlerinde art niyetlerini ortaya çıkarabilecek kabiliyettedir. Gizli saklı hiç bir şey yoktur, dostda düşmanda her şeyi açık ve net olarak bilmektedir.Atatürk'ün en önemli sözü"Gerçekleri söylemekten korkmayınız"dır.Biz Atatürk'ün öğrencileriyiz, her şeyi söylüyoruz.Hiç bir şeyi söylemektende korkmuyoruz.Atatürk"Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür" demiştir.Kültür havuzunuda dolduran üç kaynak felsefe,bilim ve sanattır.Bizim yaptığımız siyaset Atatürkçü felsefenin yansımasıdır. Atatürk sadece bir önder, devlet kuran değil.Türklük ruhunun somutlaşmış halidir.bütün hainler, hasmane tutumları olanlar Atatürk Milliyetçiliğinin çelik duvarı önünde durup kalıyorlar, foyaları hemen meydana çıkıyor.Felsefesi açık ve nettir.Felsefe demek elastekiyet demektir, her ortama uyabilmesi demektir. Atatürk Türklük Felsefesinin temellerini atmamış olsaydı, dünyada ki bu kadar değişimler karşısında devletimiz çoktan yıkılmıştır. bütün dünyaTürkiye Cumhuriyeti devletinin yıkılması konusunda hemfikirdir, içeride de hain işbirlikçileri vardır. Neden yıkamıyorlar, çünkü, Türkiye Cumhuriyeti devletinin felsefesi vardır. Değişen koşullara Atatürk milliyetçiliği hemen intibak edebilmektedir. Ne yapmamız gerektiğini bize açık ve net olarak göstermektedir. Türk'ün nasıl bir felsefeye göre hareket edeyim diye bir sorunu yoktur. önümüzdede ne yapmamız gerektiği açık ve net olarak gözükmektedir.
Biz, kurtuluş ve kuruluş günlerini yaşıyamadık, bunları güncelliyecek kalıcı sanat eserlerimizde azdır.
Kendi çabalarımızla anlamaya çalışıyoruz.
Bu Atatürk barajının suyunun tarlalara dağıtılamamasına benziyor. Üzerimizdeki görev budur.
saygılarımla,

99. Süleymaniye'de bayram sabahı(şiir) Yahya kemal Beyatlı

Artarak gönlümün aydınlığı her saniyede,
Bir mehabetli sabah oldu Süleymaniye'de
Kendi gök kubbemiz altında bu bayram saati
Dokuz asrında bütün halkı bütün memleketi,
Yer yer aksettiriyor mavileşen manzaradan,
Kalkıyor tozlu zaman perdesi her an aradan,
Gecenin bitmeye yüz tuttuğu andan beridir,
Duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir.
Bir geliş var.... Ne mübarek, ne garip alem bu!...
Hava boydan boya binlerce hayâletle dolu.
Her ufuktan bu geliş eski seferlerdendir,
O seferlerle açılmış nice yerlerdendi.
Bu sukûnette karıştıkça karanlıkla ışık,
Yürüyor durmadan, insan ve hayaletle karışık,
Kimi gökten, kimi yerden üşüşüp her kapıya.
Tanrının mâbeti her bir tarafından doluyor,
Bu saatlerde Süleymaniye tarih oluyor.
Ordu-milletlerin en çok döğüşen, en sarpı
Adamış sevdiği Allahına böyle bir yapı.
En güzel mâbedi olsun diye en son dinin
Budur öz şekli hayal ettiği mimarinin.

Görebilsin diye sonsuzluğu her yerden iyi,
Seçmiş İstanbul'un ufkunda bu kudsi tepeyi,
Taşımış harcını gazileri, serdârıyla,
Taşı yenmiş nice bin işçi, mimâriyle
Hür ve zengin vatanın hem gece, hem gündüzüne,
Uhrevî bir yapı açmış buradan gök yüzüne,
Ta ki geçsin ezeli rahmete ruh orduları.....

Bir neferdir bu zafer mabedinin mimarı.
Ulu mâbet! seni ancak bu sabah anlıyorum,
Bende bir vârisin olmakla bu gün mağrurum,
Bir zaman hendeseden âbide zannettimdi,
Kubben altında bu cumhûra bakarken şimdi,
Senelerden beri rüyada görüp özlediğim,
Cedlerin mâğfiret iklimine girmiş gibiyim.
Dili bir, Gönlü bir, imanı bir insan yığını
Görüyor varlığının bir yerde toplandığını,
Büyük Allahı anarken bir ağızdan herkes,
Nice bin dalgalı tekbir oluyor tek bir ses,

Yükselen bir nakaratın büyüyen velvelesi,
Nice tuğlarla karışmış nice bin at yelesi.

Gördüm ön safta oturmuş nefer esvaplı biri,
Dinliyor vecd ile tekrar alınan tekbiri,
Ne kadar saf idi siması bu mümin neferin,
Kimdi? Banisi mi, mimarı mı ulvî eserin?
Ta malazgirt ovasından yürüyen Türkoğlu,
Bu nefer miydi? Derin gözleri yaşlarla dolu,
Yüzü dünyada yiğit yüzlerinin en güzeli,
Çok büyük bir işi görmekle yorulmuş belli,
Hem büyük yurdu kuran hem koruyan kudretimiz,
Her zaman varlığımız, hem kanımız hem etimiz,
vatanın hem yaşayan varisi hem sahibi o,
Görünür halka bu günlerde teselli gibi o,
Hem bu toprakta bu gün, bizde kalan yerlerde.
Hemde çoktan beri kaybettiğimiz yerlerde.

Karşı dağlarda tutuşmuş gibi gül bahçeleri,
Koyu bir kırmızılık gökten ayırmakta yeri.
Gökte top sesleri var, belli, derinden derine.
Belki yüzlerce şehir sesleniyor birbirine.
Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?
Üsküdar'dan mı?, Hisar'dan mı, Kavaklardan mı?
Bursa'dan, Konya'dan, İzmir'den, uzaktan uzağa,
çarpıyor birbiri ardınca o dağdan bu dağa,
Şimdi her merhaleden, tâ Beyazd'dan Van'dan,
Aynı top sesleri geliyor her yandan.
Ne kadar duygulu, engin ve mübarek bu seher
Kadın-Erkek ve çocuk, Gönlü dolanlar, yer yer,
Dinliyor hepsi büyük hatıralar rüzgarını.
Çaldıran topları ardınca mohaç topraklarını.

Gökte top sesleri, bir bir nereden geliyor?
Mutlaka her biri bir başka seferden geliyor.
Kosova'dan, Niğbplu'dan, Varna'dan, İstanbul'dan
Anıyor her biri bir vakayı heybetle bu an,
Belgrattan mı? Budin, Eğri ve Uyvar'dan mı?
Son hudutlarda yücelmiş sıra dağlardan mı?

Deniz ufkunda bu top sesleri nereden geliyor?
Barbaros belki donanmasıyla seferden geliyor.
Adalardan mı?, Tunus'tan mı?, Cezayir'den mi?
Hür ufuklara donanmış iki yüz pare gemi,
Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor,
o Mübarek gemiler hangi seherden geliyor?
Ulu mabedde karıştım vatanın birliğine,
Çok şükür Tanrıya, gördüm bu saatlerde yine,
Yaşıyanlarla beraber bulunan ervâhı
Doludur Gönlüm ışıklarla bu bayram sabahı.

Yahya Kemal Beyatlı

Bu gün kullanılmayan kelimeler;
Mehabet=Saygıdeğer
Sarp=dik
Kudsi=kutsi=kutsal
Serdar=Osmanlı imparatorluğunda baş komutan
Uhrevi=Ahiretle ilgili,öbür dünyayla ilgili
Hendese=Geometri
Cumhur=halk
Mahfiret=af bağışlama
Velvele=Gürültü, bağrışma
Esvap=Giysi
Vect=vecit=Sevgi ve heyecandan doğan coşkunluk.
Bani=Kurucu(Kimse)
Ulvi=yüce

100. Oğlum'a Miras(Şiir)

Oğlum;
Sen Cengizhan'ın torunusun,
Gelecekte Dünya'ya ve Evren'e yayılacaksınız.
Allah'ın ve Peyganber'in yolundan,
Araştırarak ve çalışarak yürümelisin.
Yılmadan, korkuyu titrererek,
Ölümü iterek yürümelisin.
Okurken, yemekten zevk alır gibi olmalısın,
Sindirip posalarını ayırmalısın,
Ve yine okuyup araştırmalısın.
Yeri geldiğinde aklının ucundakini,
Korkmadan yapmalısın.
Sen Cengizhan'ın torunusun.
Baban araştırdı, kainatın sırlarını,
Koştu gerçeğin peşinden,
Buldu atalarında dedelerinde,
Benliğinin sıcaklığını,
Aktarıyor oğluna bildiklerini.
Mutluyum, heyecanlıyım.
Allah yardımcımız olsun.

(oğlum doğduktan 4 saat sonra) 10.08.1995 00.30

Oğlum;
Kırk derviş bir halıya sığmış da iki padişah bir cihana sığmamış.
Yüzmilyonlarca kardeşinin oturduğu dünya halısına hoş geldin.
Şu anda yalnızca ağlıyorum, akan gözyaşlarını tutamıyorum.

06.03.2003 00.45

Not: İkinci oğlum Yiğit Altınay'ın doğduğu günkü duygularım.

Oğullarım;
Vatan sahibi olmak, evinde huzurlu yaşamak daimi değildir. Zaman önüne iki seçenek getirir. Ya ölüme meydan okuyup bu vatan benim diyeceksin , ya da boyun eğeceksin. Babanın durumu bu ve boyun eğmiyor, mücadeleden kaçmak için mazeret bulmuyor. Sende yarın bu durumla karşılaşırsan babana layik ol.
Saygılarımla. 30 mart 2006 Perşembe 17.51

101. Düşünce Tarihi ile Felsefe Tarihi arasındaki fark nedir ?

Düşünce Tarihi insanın ortaya çıktığı iki milyon yıl öncesinden başlar, insan düşünen hayvandır der bir felsefeci, insan düşünmeye başlayınca insan denilebiliyor zaten.
Düşünce tarihinin başlangıcında insanlar, kendilerinin ağaç, ateş ve benzeri gibi maddesel şeylerden türediğine inanmışlardır. Doğanın oluşumunu ise doğa üstü güçlere dayandırmışlardır.
Felsefe tarihi ise maddenin insandan bağımsız olarak var olduğunu ve doğanın oluşumunun ise maddesel güçlerden(su, hava ve benzeri gibi) meydana geldiğine inananlarla başlamıştır. Bunlara ilk materyalistlerde diyebiliriz. İlk felsefeci milattan önce 500 yıllarında yaşayan Miletli Thales olarak kabul edilir. Doğanın sudan meydana geldiğini savunur.
Sonuç olarak düşünce tarihini başlangıcı iki milyon yıldır, felsefe tarihinin başlangıcı ise ikibinbeşyüz yıldır diyebiliriz.

104. Dostluk hakkında ki atasözleri;

Karganın gücü ayağında, insanın ki dostluğunda.
Dost atına binersen, amacına ulaşırsın.
Yağmurda düşmanın koyunu, dostun atı satılsın.
Her şeyin yenisi, dostun eskisi.

Not: Türk dünyasında ki atasözlerimizden derlenmiştir.

105. Komşu hakkında ki atasözlerimiz;

Kapa kapını, öv komşunu.
Komşu komşu olsa, komşunun kör kızı kocaya gider.
Köy kalksa komşuluk kalkmaz.
Komşu kızı almak, kalaylı kaptan su içmek gibidir.
Aynan yoksa, komşuna bak.
Anan atan kim?, yakın komşu.
Komşunun tavuğu komşuya kaz, karısı da kız görünürmüş.
Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
Ahirette komşu hakkı sorulur.

Not: Türk dünyası atasözlerinden derlenmiştir.

106. Vatan-Devlet hakkında ki atasözlerimiz;

Kuş dala, insan vatana sığınır.
Atını koruyan yolda kalmaz, memleketini seven çölde kalmaz.
Yurdun otlusundan, kutlusu yeğdir.
Mühür kimdeyse, süleyman odur.
Devlet malı, balık kılçığıdır yutulmaz.
Köylü birbirine düşmezse osmanlı mıkla yiyemez.(mıkla=sahanda yapılan kıymalı yumurta; köylü kavga yapınca jandarmayı çağırır, haliyle onu en iyi şekilde ağırlaması gerekir,onun için önüne önce mıkla koyar demek istemiş.)
Evi ev eden avrat, yurdu şen eden devlet.
Atasını tanımayan Allahını tanımaz.
Osmanlı'nın ayağı üzengide gerek.
Türk ihtiyarlasa da kılıcı ihtiyarlamaz.
Vatan ikinci annedir.
Vatan öz anne ise, gurbet el üvey anne.
Ana yurdun altın beşiktir.
Vatansız insan, türküsüz bülbüldür.
Yurdu zengin olanın, kendi zengindir.
Vatanıma kavuştum, cesedime can geldi.

Not; Türk dünyasında ki atasözlerimizden derlenmiştir.

107. Siyaset hakkında ki atasözlerimiz;

Gece de bin padişah değişir.
Kurtlarla bir olup ulumazsan, kurtlara yem olursun.
Tavşanı tazı tutar, çalımı avcı atar.
Av vuranın değil, alanındır.
Bağdat, bağdat olalı bin vali gördü.
Deveden büyük fil var.
Köyün iti iyi geçinmese de, kurt gelince birlik olur.
Kurdun azığı burnundadır.
Filin ölümü dişi yüzündendir.
İ.t babasını tanımaz.
İ.t sinirlenir ama, sahibinin haberi olmaz.
Zamanın bozulması eşeğin atı geçmesidir.
Canı yanan eşek atı geçermiş.

Not: Türk dünyasında ki atasözlerimizden derlenmiştir.

108. Atasözlerimiz hakkında ki atasözlerimiz;

Atasözü-Atalarsözü-Eskilersözü

Ataların bir sözü bin öğüde geçer.
Atalar sözü tutan, yüce dağlar aşar.
Ataların sözü, sözlerin özü.
Atalar sözünü tutmayanı yabana atarlar.
İlmin padişahı akıl, sözün padişahı atasözü.
Atasözü altın.
Atalar sözü kurana girmez ama yanında üleşir.(gider)

Not; Tüm Türk dünyasındaki atasözlerimizden derlenmiştir.

109. Ölüm hakkında ki atasözlerimiz,

Gelin girmedik ev olur, ölüm girmedik ev olmaz.
Elin vurduğu ölür, verdiği pay olur.
Ölüm ile öç alınmaz.
Ölme bayılmaya benzemez.
Ölüm dirim bizim için.
Ölüme çare bulunmaz.
Gelen geçer, konan göçer.
Evden ölü çıkacak demişler, herkes hizmetçinin yüzüne bakmış.
Dün öleni, dün gömerler.
Öleni gömerler, kalanı pay ederler.
Bu bir kervan saraydır ki konan göçer.
Ölüler ölülerlen, diriler dirilerlen.

Not: Türk Dünyası atasözlerinden derlenmiştir.

112. İlmin Başı Nedir ? (Hikaye)

Osmanlı döneminde iki tane genç Sivas'tan İstanbul'a Üniversite okumak için gelirler.Okullarını bitirip Sivas'a dönerken yolda karşılaştıkları bir çoban şöyle bir soru sorar.
"İlmin başı nedir?"
Çocuklar soruya cevap veremeyince geri dönüp hocalarına sormaya karar verirler.
Okullarına dönüp öğretmenler odasına girdiklerinde,
Hocaları---- "Hayrola çocuklar"
Gençler---- "İlmin başı nedir?" hocam.
Hocaları----" Sabırdır evladım sabırdır" demiş.

113. Kelimelerin hikayeleri,

Her kelimenin bir hikayesi vardır,her aşkın bir hikayesi olduğu gibi,insan ben şu kıza aşık olacağım diye aşık olmaz,kız ilgisini çeker,yüz güzelliğiyle yaklaşılır, bir bakar ki zaman içerisinde sırılsıklam aşık olmuş,bu kadar güzel içinde neden onu seçtiğim ise, gönül ile açıklanır.İnsan gönül verdi mi her şeye katlanıyor,taa! lise yıllarından beri, edebiyat dersi en çok sevdiğim dersti. İşte bu kadar güzel arasından edebiyat beni çekti,derken felsefe,derken dil felsefesi,derken kelimeler,bu benim aşkımın, daha önceden de yaşanmış aşkların hikayeleri, kağıt yığını gibi duran kitaplara gönül verdin mi,onları her şeyden sakınırsın, geçen gün bir kitap satılan kafeteryada oturuyorum,bir çocuk da kelepir diye satılan kitapları tezgaha dolduruyor,derken tezgahta dengesizlik oldu,tezgahın ayaklarından biri boşluk yapıyor,hemen bir kitap alıp boşluk yapan ayağın altına koydu,bir an göğsümün üstünde bir masa ayağı varmış gibi hissettim,ve düşündüm o çocuk o işi yapıyor ama kitapları sevmiyor,seviyor olsaydı, sevdiğini ayaklar altına almazdı.Bir tek oğlum yiğit kitaplarımı kaldırır yerlere atar,onunda aklı kesmediği için sesimi çıkarmam,üzmek istemem.Büyüyünce o da insanlara sevgimiz saygımız olduğu gibi kitaplara da sevgimiz saygımız olması gerektiğini anlıyacaktır.O da aşktan kaçılamıyacağını bir gün anlayacaktır.Parklarda ki aşıklarla, kütüphanelerdeki kitap okuyan insanlar aynı şeylerdir,her ikisi de sevgilileriyle baş başadır.İnsan evinde de sevgilisiyle baş başa kalmanın huzurunu hissedebiliyor.İnsanları unuttum zannetmeyin,kitaplarda da insanlar var,içinde insanın olmadığı bir hikaye var mı? hatta hayvan hikayelerinde bile hayvanları insanlaştırırız,aslında insanların hikayeleridir.'doğada sanat yoktur' lafı ne zamandır kafamı kurcalıyor,niye doğa resimlerinin olduğu tablolar sanat eseri değil midir. Ama ortada bir tablo var ve onu da bir insan yapmıştır,doğaya bir insan gözüyle bakmıştır.Dahası tablonun içine baktığımızda orada ki bir ev,bank ,çocuk,patika veya bir eski ayakkabı bile o tabloya canlılık verebilmektedir.İnsansız doğa tuzsuz yemek gibidir,tadı yoktur,söyleyen haklı galiba 'doğada sanat yoktur' demekle.
24 NİSAN 2005 PAZAR,14;37 diyor,bilgisayarımın göstergesi.

İki Küçük Kitap
Hava yağmurluydu, misafirliğe geldiğimiz evin önünün sağ tarafına arabamı parkettim. Arabamdan inerken kaldırımın üzerinde iki küçük kitap terk edilmiş, ıslanıyordu. Belliki haylaz bir çocuk onları oraya bırakmıştı.
Birisi atasözleri Sözlüğü yazarı Aydın Su, diğeri ise Dağların Türküsü adlı bir çocuk kitabı onun yazarı ise Sadettin Kaplan.
Bu öksüz kalmış kitapları aldım, misafirliğe gittiğimiz evdeki kaleriförün üstüne koydum.
Evimize geri döndüğümüzde oğlum Cem " Baba kitaplarını rahşan teyzelerde unutmuşsun" dedi ve bu iki küçük kitabı bana uzattı. Kurumuşlardı, Atasözleri Sözlüğü zaten haşere öğrenci tarafından ciltlenmiş olduğu için fazla ıslanmamıştı. Artık okunacak kitaplarım arasında onlarda vardı, tekrar görünce onları, hikayesini de hatırlanacağım muhakkak.

5 Şubat 2006 Pazar. 20.07

114. Alevilik-Sunnilik-1

Sayın utkubey;
Sakıncası yoksa kitabınızın adını ve yayın evini yazabilirseniz, bizde faydalanabiliriz.

"EĞER BU MEMLEKTTEN ALEVİLİK KALKARSA TÜRKLÜK DE KALKAR."
deyişinize katılmıyorum.
Alevi bakış açısıda, sunni bakış açısıda dini bakış açısıdır.
Alevilerin resmi olarak tanınmaması konusunda söyleyecek lafım yok, bu haksızlık düzeltilmelidir, bu konuda verilen mücadeleyide tüm kalbimle destekliyorum.
Bazı sunnilerin alevilere olumsuz bakış açısı olduğu gibi, bazı alevilerinde sunnilere karşı olumsuz bir bakış açısına sahip olduğu da bir gerçektir.
Biz alevi ya da sunni bakış açısıyla bir yere varamayız.
Çağımızın örgütlenme biçimi millet esasına göredir, ortaçağın örgütlenme biçimi din esasına göredir.
Biz Türk Milletiyiz, Atatürk Milliyetçiliği esasına göre örgütlüyüz.
Bu örgütlenme biçimimizde ister alevilik, ister sunnilik ön plana çıkarsa bu örgütlenme biçimimiz ortaçağ örgütlenme biçimine dönüşür.
Sunni bir dini örgütlenme biçimine karşı alevi bir örgütlenme biçimini savunursak yanlışa başka bir yanlışla karşılık vermiş oluruz.
Alevilerin sunnileşmesi iyi bir şey değilidir ama Ateistleşmesi ve Komünistleşmesi de bu memlekete zarar vermiştir.
Alevi ve Sunni tartışmasına devam etmemiz, ortaçağ mantığına düşmemizdir. Dinler ortaçağda tartışılıyordu. Ortaçağ dinlerin egemen olduğu çağdır. Medeni toplumlar bu tartışmalardan sıyrılmışlardır.
Eğer bizimde medeni bir toplum olma gibi bir iddiamız varsa bu tartşmalardan sıyrılmalıyız.
Burada alevi-sunni tartışmasına devam etmemiz bizi iki ayrı kampa ayırmaktan başka bir işe yaramıyacaktır.
Din insanın duygularına hitap eder, aleviliği ya da sunniliği kışkırtıcı bir şekilde savunmamız yanlıştır.
Kendi adıma konuşayım ben alevilik ve sunnilik konusunda konuşurken kelimeleri çok büyük bir özenle seçiyorum, insanlar bu konuya hassas yaklaştıkları için doğru düşüncemde olsa antipatik olabiliyorum.

115. Alevilik-Sunnilik-2

Sayın utkubey Alevilerin özel günlerinde başlık açıldı da açamazsınız mı dendi, burada sunnilere özel bir uygulama yok.
Alevi arkadaşlarımızın duygularını sömürerek sunni olarak alevi ve sunni tartışması yaratıyorsunuz.
Laiklik din tartışmasının yapılmadığı toplumdur, siz din tartışması dışında bir tartışma yapmıyorsunuz.
İnsan doğal olarak inancına dayalı duyguları dışa vurabilir, alevi arkadaşlarımızda inancına dayalı duyguları dışa vuruyorlar.
Siz bunu dini propaganda olarak algılıyorsunuz.
Alevilere karşı hoşgörüsü olmayan sunnilerin zıttı sunnilere karşı hoşgörüsü olmayan alevi bir insan profili çiziyorsunuz.
Bu tipolojide halktan insanlara söyleyecek lafımız yoktur, onlar zaman içinde hoşgörülü olmaları için çaba harcamalıyız.
Birde eğitimli ve hoşgörüsü olmayan insanlar vardır ki, bunlar dini ideoleştirmiş insanlardır.
Siz aleviliği ideolejistirmeye çalışan insan tipelojisindesiniz.
Sunni inancı ideolojistirmeye çalışan insanlara karşı olduğumuz gibi alevi inancıda ideolejistirmeye çalışan insanlarada karşıyız.
Dini inanç hoşgörüye dayanır, bu hoşgörünün dışına çıktığı zaman ideoloji olur.
Siz dini inancı bilinçli olarak ideolojileştiriyorsunuz.

116. Özgürlük, benim karakterimdir.

Mustafa Kemal Paşa, demek istemiş ki, ,Ey Türk gençliği,koyun gibi şeyhlerin, şıhların ve onların bozuntularının peşinden gitmeyin,Ar-Ge'ci olun,dinse onlara da dini öğretin,bilin,bilmek,özgürlüğe sahip olabilmektir,şeyhler ve şıhlar'ın maskara olduğunu kavrayabilmektir, genç ve dinamik cumhuriyetimizin karanlıklara sürüklenmesine ancak öğle engel olabiliriz.

Mustafa Altınay mayıs 2005

117. Kandil Dağına gelen var mı ?

Gene her zaman ki gibi siyaset tartışılıyordu, tartışdığım şahıs bu işleri bilen ama ortaya oynayan biriydi. Tartışma pkk'dan yana olanlar ile karşı olanlar noktasına dayandı, herkesin kartını açık oynama zamanı gelmişti, bizi beş altı kişi de dikkatle dinliyordu.
Sinirlendim, geliyormusun benimle kandil dağına hadi kalk gidelim dedim. Karşımda ki durmuştu, ne pkk'ya karşı savaşırım, ne de pkk'ya karşıyım diyemiyordu. Çıtı çıkmıyordu.
Dinleyenler, **Mustafa** abi dur bakalım senden önce biz varız dedi.
Evet biz varız, biz milyonlar kandil dağında savaşmaya hazırız.

118. Ölüme hazırmısınız ?

Yaşamı tatlı kılan ölümün olmasıdır. Yaşamın tadını çıkarmalıyız, ölümü düşünmenin bir anlamı ve sonucu yoktur.Karamsarlığa kapılmamalıyız.Ölüm korkumuzu kullanarak bazı insanlar kendilerini ayrıcaklı yapıyorlar, rant sağlıyorlar.Bu dünya da yanlız ve kendimiz varız, önce bu gerçeği bilmek, sonra nelere değer verip vermeyeceğimize, yaşamı nasıl algılayacağımıza karar vermeliyiz.
Yaşam harikulade bir şey.Yaşamayı ve insanları seviyorum, ölümse o sonranın işi, şimdi yaşama zamanı.

Bu dünyadan gider olduk,
Kalanlara selam olsun.
Bizim için hayır dua,
Kılanlara selam olsun.

Ecel büke belimizi,
Söylemeye dilimizi,
Hasta iken halimizi
Soranlara selam olsun.

Sela verile kastımıza,
Gider olduk dostumuza,
Namaz için üstümüze,
Duranlara selam olsun.

Derviş Yunus söyler sözü,
Yaş dolmuştur iki gözü,
Bilmeyen ne bilsin bizi
Bilenlere selam olsun.

Ölüm ilginç bir şey;
Bu gün bir cenazeye gittim, her zaman ki gibi ölü mezara konduktan sonra tahtalar dizildi, tahtaların üzerine topraklar atılırken çıkan sesler, tak tak kulaklarımda çınlar hep. Aklıma Bosna'da öldürülen Müslümanların, cenazelerini defneden hıristiyanlara karşı çıkmaları gelir, ceviz kaplama pahalı tabutlarda gömülmüşlerdi ama kabul etmediler, onları mezarlarından çıkardılar, belki de en ucuzundan kefen bezine sararak müslüman adedine göre gömdüler. O mezarlıktan ceviz kaplama gösterişli tabutların çıkarılmaları, tekrar kefenli olarak gömülmeleri aklıma geldikçe hep beni duygulandırır ve ağlatır.
Hocanın vatanımız ve milletimiz için şehit olanların da ruhlarına el fatiha demesi de kafamda çınlıyor.
Hayvanlar ne güzel öleceğini bilmeden yaşayıp gidiyorlar, insanın öleceğini bilmesi, insana acı veriyor.
Şu deyiş kulaklarımı çınlatıyor "İnsanın düşünüyor olması normal bir faaliyet değil, bir hastalığın yüksek ateşi gibi kendini gösterir"
Düşünüyor olmamız doğal bir şey değil demek ki, doğal olarak düşünmüyor olmamız gerekir. Rahat olmamız için, ama rahatsızlığımızla yaşamasını öğrenmemiz de gerekiyor, yapacak bir şey yok. Felsefe ölmesini öğrenmekmiş derler doğru galiba.
27 Temmuz 2005 Çarşamba 23.43

Ölüm!....
Senin adın ölümdür.
Öldürmem lazım seni,
kafamın içinde,
ve yaşamam lazım,
ölümsüz bir yaşamda.
Tarihsiz ve saatsiz olsun şiirim.
Tıpkı ölümsüz yaşamım gibi.

Gene Yunus diyor ki,

Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin

Rahmetli teyzem de ölmeden önce, anneme nezahat benim suyumu sen harmutla yoksa sıcak sıcak döker canımı yakarlar demişti. Teyzemin cenazesini annem yıkamıştı, muhakkak ki hoşlandığı sıcaklıkta harmutlamıştır da suyunu. Garip öldüğü zaman demek ki kimse suyunu ısıtmakla bile uğraşmıyor.

"Üzerimde yıldızlı gökyüzü, içimde ahlâk yasası"

Kant

"Taşta bir görüntü uyuklar,
görüntülerimin görüntüsü"

Nietzche

"Anladım onlar ölmediler
Ölüm adına
Ölüm maskesini takınarak
Dönüştüler bir ışığa"

Sezai Karakoç(1933)

"Her şey geçer mi gerçekten? Kalan, yaşayan,
Ölmeyen değerli bir şeyler yok mu?"

Oktay Akbal

"O mübarek aziz şehitler ki
Hepsi seçmişler en güzel ölümü"

Orhan Seyfi Orhon

"Çanakkale toprağının
Üstü cennet altı mezar
Kavga bitmiş mezarlarda
Kaynaş olmuş yiten canlar"

Bülent Ecevit

ŞEHİT ASKER
.....
BÜYÜTTÜK BESLEDİK, ASKER EYLEDİK
SENİ SEVDİĞİNLE EVERECEĞİZ DİYE
SABIRLA BEKLEDİK
KAHBE BİR KURŞUNLA FİGAN EYLEDİK
SEN ÖLMEDİN CANIM YAVRUM
SENİ ALLAH'A EMANET EYLEDİK.
(1975-1996)

"Canı kim cânanı için sevse cânanın sever
Can için kim ki cânanın sever canın sever"

Fuzuli

"Ölmeye vaktim mi vardı seni sevmekten"

Ümit Yaşar

"İnsan bilir cihanda nedir ömrünün sonu
Ömründe bir dakikacık etmez hayal onun"

Yahya Kemal

"Mezar toprağı bile insanla şereflenir"

Mevlana

"Hoş dur bana Sen'den gelen
Ya gonca gül, yahut diken!
Ya hil'at ü yahut kefen
Kahrın da hoş lütfun da hoş"

Erzurumlu İbrahim Hakkı

İşte hayat! İşte ölüm ve tarih!

Özkan Mert

119. Medeniyet güneşi;

Medeniyet güneşi sabahleyin Türk'ün üzerine doğmuştur.Öğlenleyin müslümanlığın üzerine kaymıştır,Türk oraya koşmuştur.Akşamleyin batının üzerine kaymıştır,Türk oraya koşmuştur.Yarın Türk'ün gönlüne doğacaktır ve sonsuza kadar orada yaşayacaktır.

120. Tekerlekli Büyükelçilik;

Amerikalılar, Diyarbakır'a büyükelçilik yaparken tekerlek takmayı unutmasınlar.Yarın giderken çekip götürebilsinler.Biz hassas insanlarızdır, dostlarımızın zorluk çekmesini istemeyiz.

31 Mayıs 2005 09.54-Silivri

121. Azınlığım Diyenler Elini kaldırsın;

Leyla Zana Hanımefendi diyor ki; "Biz Kıbrıslı Türklerle aynı hakları istiyoruz." Pekala anlaştık.Azınlığım diyenlerin kimliklerini ayrıyeten çıkaralım, sonra Talabani'yle anlaşıp sana Kürt kardeşlerini verelim, sende bana Türk kardeşlerimi ver dersek kızmaca yok.Şimdilik doğu Kürdistan'da idare etsinler, sonra vatanlarının batısını kurtarabilirlerse buyursunlar.Bu işler sınırda nöbet bekleyen Mehmetçiğimi şehit edenlerin cenazesinde duygularımı anlatacak laf bulamıyorum demekle olmaz.Biz anlayışlı insanlarız, yeter ki azınlığım diyenler ortaya çıksınlar.Ortalıkta azınlık lafı var ama azınlık olduğunu iddia eden insan yok, bu anlaşılmıyan bir durumdur, bunu anlaşılır hale getirmek lazımdır.Evet efendim ben azınlığım diyenler, kimlikleriyle ortaya çıksınlar, kayıtlarını yaptırsınlar.
Hep aynı hataya düşüyorsunuz, bu Milletin Gönlü var, bu Vatana Gönül vermiştir.Anlaşılmayan bu.

31 Mayıs 2005 09.41-Silivri

122. Özgürlük, benim karakterimdir.

Mustafa Kemal Paşa, demek istemiş ki, ,Ey Türk gençliği,koyun gibi şeyhlerin, şıhların ve onların bozuntularının peşinden gitmeyin,Ar-Ge'ci olun,dinse onlara da dini öğretin,bilin,bilmek,özgürlüğe sahip olabilmektir,şeyhler ve şıhlar'ın maskara olduğunu kavrayabilmektir, genç ve dinamik cumhuriyetimizin karanlıklara sürüklenmesine ancak öğle engel olabiliriz.

Mustafa Altınay mayıs 2005

124. Türkçülük Faşistlik mi-2

Biz faşist değil sivil elbiseli memmetçiğiz.Nasıl resmi elbiseli mehmetçiğin varlığı onları korkutuyorsa, sivil mehmetçiklerin varlığı onları daha çok korkutacaktır. Çünkü karşılarında hedef mehmetçik yok,i,ti öldürme korkut ölüm korkusu ona ölümden beterdir.

125. Türkler Tarihten Öncede vardı.

Bende beglerbeyine teşekkür ediyorum, benimde ismini bilmediğim tarihçiler var. Yalnız Sümeroluğumuz İlmiye Çığ dikkatinizden kaçmış, bütün kitaplarını sipariş ettim, Sümerler hakkında çalışacağım.
Birde tarih kitaplarını yazanlar, kendi milletlerini ön planda tutuyorlar, herkes tarihi kendine göre yazıyor. Tam anlamıyla mutabık kalınmış tarih tezleri yok. Mesala dilci humbolt;
Diller ayrışkan(anlamlar seslerle dile gelir, çince gibi)
Bitişimli(kök değişmez,sümerce,türkçe,japonca v.b.)
Bölümlü(kök değişebilir,ingilizce,farsça,arapça v.b)
Bunlar bu üç aşamayı geçirdi diyiyor.Hint-Avrupa dillerinin en gelişmiş dil olduğunu söylüyor.
çoğu dilciler aynı fikirde değil, ama adam otorite, Türkçe için de Runik(bilinmeyen) yazı diyiyorlar. ben burada Türkçeyi aşağılamak için kasıt var diyiyorum, madem Sümerce'de 200-300 arası kelime var, bunlar açıklanmış, neden Türk tarihini Sümerlerle başlatmıyorlar, çıkarmıyorlar, Sanki Sümerceye bu kadar kelime gökten zembille inmiş, ama Sümerce bölümlü dil olsaydı, kendi dilleriyle akrabalığı olsaydı, o zaman sen propagandayı görecektin.
Kedi tarihimizi kendi araştırmacılarımızdan başka araştıranlara ihtiyatla yaklaşmalıyız.Tarih yazımında objektiflik diye bir şeyin olduğuna inanmıyorum, insanın doğası zaten subjektiftir,tarihi nasıl objektif yazsın,insanın objektif olması doğasına aykırıdır. Bunu ben söylemiyorum, dünyanın yaşayan en büyük dilcisi Amerikalı dilci Cromsky söylüyor.
Hepinize sevgi ve saygilarımı sunuyorum.

126. Tasavvuf Yazıları

İlk müslüman kadın mutassavvufu, Basralı Rabia, bir elinde bir testi suyla diğer elinde meşale, Basra sokaklarında geziyormuş, bunlarla ne yapacaksın rabia diye sorduklarında, meşaleyle cennetin otlarını tutuşturacağım, suyla da cehennemin ateşini söndüreceğim. İnsanlar ne cennete gitmek için, ne de cehennemden korktuğu için ibadet etsinler. Yalnızca Allahı sevdiği için ibadet etsinler demiş.

127. Gagauz Atasözleri

Ölüler ölülerlen, diriler dirilerlen.
Her sır papaza söylenmez.

129. Türk Dil Kurumunun kelimelerimiz hakkında ki açıklaması

Almanca 99
Arapça 6455
Arnavutça 1
Bulgarca 8
Ermenice 16
Farsça 1361
Fransızca 4702
İbranice 8
İngilizce 470
İspanyolca 38
İtalyanca 621
Japonca 2
Lâtince 91
Macarca 18
Moğolca 15
Norveççe 1
Osmanlı Türkçesi 43
Portekizce 3
Rusça 37
Slavca 21
Yunanca 382
Toplam 14.392
Türkçe 46.301

toplam= 60693
türkçe sözlük1998

Bu açıklamaya göre dilimizin
% 76' sı Türkçe
% 10'u arapça
% 2'si farsça
% 7'si fransızcadır.
% 5'ide diğer dillerden girmiştir.
Arapça ve farsça kelimeler müslümanlığı kabulümüzden sonra dilimize girmiştir.
fransızca kelimeler ise tazminattan sonra dilimize bilimsel,sanatsal ve felsefi terimler olarak girmiştir, tabi bunların arasında gereksiz girenleri de vardır.
Dilciler bu durumu normal karşılıyorlar.Sonuç olarak konuştuğumuz dil'in % 76'sı Türkçedir. Her dilde bu aşağı yukarı bu böyledir.
Bu açıklama 1988 verilerine göredir. Bu gün dilimizde ki kelime sayısı 100.000'i geçmiş durumdadır.
100.000 kelimelik yeni Türkçe Sözlük baskıdadır.

130. Rönesans nedir ?

sayın Uluilteris,
Tespitleriniz yerinde, dediğiniz gibi insanoğlu ilk önce millet esasına göre örgütlenmiştir,aslolan bu dünyadır demiştir. Ortaçağ ise din esasına göre örgütlenmedir, aslolan öbür dünyadır, bu dünya imtihan alanıdır.Yenidendoğuş(rönesans) dediğimiz ise aslolan bu dünyadır deyişini yeniden temel almamızdır.Yenidendoğuşa kadar ki yönetimler ademi merkeziyetçidir, başta bir adem vardır, o ne derse sonuç itibarıyla o olur. yeni laik toplumlarda ise özerk bireyler ve özerk kurumlar vardır. Yeni felsefede her insan için bir kendi kainatı vardır, birde dışında ki kainat vardır.
Saygılarımla,

131. Kelimelerin anlamları hakkında

Çocukluğumdan beri soy kütüğü kelimesi kafamı hep kurcalardı. Kütük ile soy'un bağlantısını bir türlü kuramıyordum. Geçenlerde felsefecimiz Betül Çotuksöken'in soyadını merak ettim. Çotuk ne demek diye sözlüğe baktım. Sözlükte, ağacın kesildikten sonra yerde kalan çıkıntısı şeklinde bir açıklama vardı, birde örnek vermişler."ummadık çotuk araba devirir", demek ki at arabası giderken, önemsemediğimiz bir çotuk arabamızı devirebiliyor.Çotuksöken'in anlamını şimdi daha iyi hissediyorum, çotuksökenler arabaların devrilmelerine mani oluyorlar. Demek ki çotukların sökülmesi gerekiyor. aklıma kütük kelimesinede bakmak geldi, baktım hiç unutmuyorum aynen şöyle yazıyor."ağacın toprağın altında kalan kısmına kütük denir". demek ki soyumun toprağın altında kalan kısmını bilmem için soy kütüğüne bakmam gerekiyor. soy kütüğü kelimesi artık benim için bir muamma değil, soyumun toprağın altında olan kısmı, bu kelime artık bana haz veriyor. Kelimeler bize karşımızdakinin duygularınızı hissettiriyor, içeriklerini tam anlamıyla bilemememiz kendi kelimelerimize bile yabancı kalmamızı sağlıyor.Konuşmak ve dinlemek; kelimelerin içeriklerini bildiğimizde bize haz veriyor.Dilciler kelimelerin zaman içinde anlam daralmasına, anlam genişlemesine, anlam kaymasına ve anlam değişmesine uğradıklarını söylüyorlar. Kelimeler organik maddeler gibi hareketli aynı kelime zaman içinde değişik anlamlara gelebiliyor.Örneğin don kelimesi elbise anlamında kullanılırken anlam daralmasına uğramış sadece iç çamaşırı anlamında kullanılmaktadır.Dil kelimesi ise gönderilen söz anlamındaymış, mesela elçi dil götürürmüş. sonra bu kelime anlam genişlemesine uğruyarak, bu gün konuşmayla ilgili hatta insanın ifade etmesiyle ilgili her şeyi kapsamaktadır.Bu gün argo ya da ayıp dediğimiz kelimeler Kaşgarlı Mahmut zamanında günlük hayatta kullanılıyorlarmış, bunlar anlam kaymasına uğramışlardır.Başka örneklerde verilebilir.Anlam değişimi ise kasteddiği anlamdan başka bir anlam kastedecek hale kelimeler gelebilmektedir.
Gençler konuşurken kelimelere değişik anlamlar yükleyebiliyorlar, buna kuşak farkı diyorlar.Aslında kelimeler duyguları düşünceleri ifade etmek için bir araç.
Dilciler kültürleri birbirleriyle birleşik havuzlar gibi görüyorlar.Bir havuzun suyu azsa diğer havuzdan su tamamlanmakta, bütün havuzların suları aynı seviyeye gelmektedir.Dilimiz havuzuna din ve edebiyatın gelişiminde arapça ve farsça kelimeler girmiştir. Tanzimat'tan sonrada bilimi alırken dilimizin havuzuna fransızca kelimeler girmiştir.Bu gün ise dilimiz havuzuna yeni teknelojilerle beraber ingilizce kelimeler girmektedir.Diller birbirleriyle alışverişte bulunabilirler, ama bunların karşılıklarını bulmamız gerekiyor, aynı anlamlı kelimelere ise hiç gerek yok ama maalesef, müslümanlığı alacağım derken Türkçe isimlerimizi bırakıp arapça isimler almışız, bilim alacağız derken de fransız özentisiyle bir çok gereksiz kelimeler almışız, karşılığını bulamadığımız kelimeler alınabilir.özentiyle alınan kelimeler, bazı insanların dini ben biliyorum diye anlaşılmayan kelimeler kullanarak üstünlük taslamaya kalkması, bazı insanların bilimi,sanatı, felsefeyi ben daha iyi biliyorum diye üstünlük taslamaya kalkmaları kendilerini ayrıcalıklı göstermeye çalışmalarında yatmaktadır.
Örneğin hukuk terimlerimizin Türkçeleştirilmemesinin altındada rant yatıyor. bir dilekçe yazmak için bile avukata ihtiyaç vardır.bir mahkeme tutanağının ne olduğunu okuyunca anlayamazsınız, avukat lazım, altında rant var.
Yabancı dillerden geçen kelimelerin çoğu, geçerken anlam kaymasına ya da anlam değişimine uğramışlardır. Ana dillerinde kasteddikleri anlamlarda kullanılmamaktadırlar. Mesela Moral fransızca ahlak anlamında kullanılmaktadır.Ama bizde canım sıtkın anlamına gelmektedir, bu kelime alınırken anlam kaymasına uğramıştır. Önemli olan kelimenin kökeni değil kasdettiği anlamıdır. Değil yabancı kelimeler, türkçe kelimeler bile anlam kaymalarına,anlam değişmelerine uğramaktadırlar.

132. Yamyamlık, Barbarlık ve Uygarlık safhaları.

Haldun bey,
Antropologlar, insanoğlunun yamyamlık, barbarlık ve uygarlık aşamalarından geçtiğini söylüyorlar.
Afrikada yamyamların olması onların yamyam safhasında olduğunu gösteriyor.
Kapkacaklı neoletikten, insan hakları beyannemaseninin okunduğu safhaya kadar ki zaman dilimi barbarlık olarak tanımlanıyor.
İnsan hakları beyannamesinden günümüze kadar gelen safhaya da uygarlık deniyor.
Kabul edilen temel değerlerden hareket etmezsek, ayrıntılarda kayboluruz.
Bir başka kabul edilen temel değer tarihin yazının icadıyla başlaması, siz bunuda kabul etmeyebilirsiniz.
mesela homo habilis, homo eructus, homo spaiens şeklinde de safhalandırılıyor.
Bunlar benim görüşlerim değil otoritelerin görüşleri.
Bu safhalandırmalar konusunda sizin görüşlerinizi alabilirmiyim.

133. Nerede Hümanist olunur.

Hümanizm barışta olur, savaşta olmaz.Hümanist adama hümanist davranırsın.Eli silahlı adama ben hümanistim dersen adama gülerler.

134. Türk Felsefesinin Temellerini Atatürk atmıştır.

Gök Kurt'un dediği gibi Türk felsefesinin temellerini Atatürk atmıştır. Pratikte ve Teoride var olan Türk felsefesini, derli toplu açık ve net bir hale getirmiştir. Bunu saptırmak isteyenlerinde art niyetlerini ortaya çıkarabilecek kabiliyettedir. Gizli saklı hiç bir şey yoktur, dostda düşmanda her şeyi açık ve net olarak bilmektedir.Atatürk'ün en önemli sözü"Gerçekleri söylemekten korkmayınız"dır.Biz Atatürk'ün öğrencileriyiz, her şeyi söylüyoruz.Hiç bir şeyi söylemektende korkmuyoruz.Atatürk"Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür" demiştir.Kültür havuzunuda dolduran üç kaynak felsefe,bilim ve sanattır.Bizim yaptığımız siyaset Atatürkçü felsefenin yansımasıdır. Atatürk sadece bir önder, devlet kuran değil.Türklük ruhunun somutlaşmış halidir.bütün hainler, hasmane tutumları olanlar Atatürk Milliyetçiliğinin çelik duvarı önünde durup kalıyorlar, foyaları hemen meydana çıkıyor.Felsefesi açık ve nettir.Felsefe demek elastekiyet demektir, her ortama uyabilmesi demektir. Atatürk Türklük Felsefesinin temellerini atmamış olsaydı, dünyada ki bu kadar değişimler karşısında devletimiz çoktan yıkılmıştır. bütün dünyaTürkiye Cumhuriyeti devletinin yıkılması konusunda hemfikirdir, içeride de hain işbirlikçileri vardır. Neden yıkamıyorlar, çünkü, Türkiye Cumhuriyeti devletinin felsefesi vardır. Değişen koşullara Atatürk milliyetçiliği hemen intibak edebilmektedir. Ne yapmamız gerektiğini bize açık ve net olarak göstermektedir. Türk'ün nasıl bir felsefeye göre hareket edeyim diye bir sorunu yoktur. önümüzdede ne yapmamız gerektiği açık ve net olarak gözükmektedir.
Biz, kurtuluş ve kuruluş günlerini yaşıyamadık, bunları güncelliyecek kalıcı sanat eserlerimizde azdır..
Kendi çabalarımızla anlamaya çalışıyoruz.
Bu Atatürk barajının suyunun tarlalara dağıtılamamasına benziyor. Üzerimizdeki görev budur.
saygılarımla,

135. Halide Edip Adıvar'ın İstanbul mitingi hakkında.

Demokrasi ve Mustafa Kemal Paşa;

Mustafa Kemal Paşa; Nisan 1920'de, TBMM'nin açılışı gecikince, huzursuz olması karşısında, "Paşam, ordu emrinizde, her türlü kerameti Meclis'ten mi bekliyorsunuz." Sorusuna Mustafa Kemal Paşa'nın verdiği yanıt şöyle;"Ben her türlü kerameti Meclis'ten bekleyenlerdenim Nadi bey. Bir devreye yetiştik ki, onda her iş meşru olmalıdır. Millet işlerinde meşruiyet, ancak ulusal kararlara dayanmakta, ulusun genel eğilimlerine tercüman olmakla elde edilir..."
Biz, her şeyimizi meşru olarak yapacağız. Biz, her şeyimizi Ulusal mutabakatla yapacağız. Biz, Gözü Kanlı Bozkurtlarız.Biz, bu iç tehditi bitireceğiz.
Halide Edip Adıvar, İstanbul mitingini yaptığında bayrak simsiyahtı.
Bayrak, Kan!.. Diye bağırıyordu.
Uğruna kanlar döküldü.
Gönül tahtımıza,
Sancak olarak dikildi.
Yine Kan!.. Diye bağırırsa,
Yine kanlar dökülecek,
Yine gönül tahtımıza,
Sancak olarak dikilecek.

30 Haziran 2005 Perşembe 16.34

136. Türban Meselesi

Beglerbeyi konusunda ulug beye hak veriyorum.
Türbanlı analarımıza, bacılarımıza düşman gözüyle bakamayız.
Onlar bizim analarımız, bacılarımız. Onları alet etmek isteyen fettullahçı gibi örgütlerle mücadele etmeliyiz.
Örgütleşip onların kucağına düşenleri kurtarmalıyız. İç yüzlerini açığa çıkarmalıyız.
Onlara inananlar, gerçek yüzlerini görünce zaten düşmanları oluyorlar. Bizim sorunumuz örgütleşmeyi sağlayan yapılardır. Bu yapıların gerçek yüzlerini ortaya çıkarmaktır.
Halk zaten onları kendiliğinden tasfiye edecektir. Bu uzun soluklu bir mücadeledir.Saf insanlara saf duygularımızla, siyasi bezirganlara militan duygularımızla yaklaşmalıyız.Bu uzmanlık gerektiren bir davranış tarzıdır. Kurnaz olmalıyız, yoksa kendi anamız bacımız bile bize düşman olur.

137. Görme bilme organı, işitme düşünme organıdır.

Görme bilme organı, işitme düşünme organıdır.Düşünme organını geliştiren konuşuyor olmaktır, düşünmede bir çeşit kendi kendine konuşmadır.Görmek egemen olmak, işitmek muhatabına kulak kesilmektir. İşitmek dinlemek; dinlemek saygıdır.
İnsan işitme organını tam anlamıyla kullanmaya başladığında insanlaştı.
Görme organını kullanıyordu, biliyordu ama işitme organını az kullanıyordu, konuşmasını geliştirmesi işitme organını geliştirdi.
İnsanlaşmasını hızlandırdı.

Yararlanılan Kaynak;Bilgi ve Değer adlı kitaptaki-Hüsamettin Arslan'ın makalesinden-sayfa 97

138. Kızlar neden okula gönderilmiyor

Kız çocuklarının okula gönderilmemesi evde iş yapsın, kardeşlerine baksın, tarlaya gitsin, çobanlık yapsın. Okula gitmenin hiç bir anlamı yok, zararı var mantığıdır. Zamanı gelincede kocaya versin başlık parası alsın.

139. Biz misafirperveriz, Ama düşmanlarımızı sevmeyiz.

Biz misafirperveriz,
Ama düşmanlarımızı sevmeyiz.
Gözümüzü kırpmadan,
Boğazını keseriz.

140. Hristiyanlığın ana ilkeleri;

1.İnsanın günahkâr olduğu, doğuştan suçlu olduğu.
2.İnsanın kendisini İsa ile aynılaştırması ve bu sayede günahtan kurtulması.
3.Üçleme(Trinite-teslis) dogmalarıdır.

Kaynak;Kişi kavramı ve insan olma sorunu- Prof. Dr. Bedia Akarsu-İnkilâp kitapevi-1988- sayfa 11

141. Türk Toprakları, Türk Milleti, Türk Bayrağı.

Toprak benim için öleceksin,
Bayrak benim için öleceksin,
Derse Türk milleti ölecektir.
Burası TÜRK... Topraklarıdır,
BAYRAK.... Türk bayrağıdır.
MİLLET.... Türk milletidir.
Ölümse hiçbirşeydir.

142. Anzaklı Ömer Amca'nın hikayesi

Bu hakiki hikayeyi aktaran,Sayın Dr. Ömer Musoğlu 85 yaşındadır ve halen MODA/İSTANBUL'da oturmaktadır.

ANZAK'lı ÖMER'in HİKAYESİ

1957 Yılında İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olup ihtisas yapmak üzere ABD'ye giden doktor Ömer Muşluoğlu, görev yaptığı hastahanede başından geçen çok enteresan bir hadiseyi şöyle anlatıyor:

Amerika 'ya gittiğim ilk yıllar.. New York'da Medical Center Hospital'da görev almıştım.Fakat vazifem kan almak, kan vermek, serum takmak, elektrokardiyografi çekmek gibi işler.. Hastaya o kadar önem veriyorlar ki yeni doktorlar hemen direkt olarak hasta muayenesine, tedavisine verilmiyor.Diğer zamanlarda da laboratuarda çalışıyorum. Bir hastaya gittim. Yaşlıca bir adam, tahminen yetmiş beş yaşlarında.."Kan vereceğim kolunuzu açar mısınız?" dedim. Adamcağız kanserdi ve aynı zamanda kansızdı.. Kolunu açtım, baktım pazusunda bir Türk bayrağı dövmesi var.Çok ilgimi çekti, kendisine sormadan edemedim:

-"Siz Türk müsünüz?"
-Kaşlarını yukarıya kaldırarak "hayır" manasına bir işaret yaptı.
-Ama ben hala merak ediyorum. "Peki bu kolunuzdaki Türk bayrağı nedir?"
-"Aldırma öylesine bir şey işte" dedi.

Ben yine ısrarla: "Fakat benim için bu çok önemli, çünkü bu benim milletimin bayrağı, benim bayrağım..."

Bu söz üzerine gözlerini açtı. Derin derin yüzüme baktı ve mırıltı halinde sordu:

-"Siz Türk müsünüz?"
-"Evet Türk'üm...."

İhtiyar gözlerime tanıdık bir göz arıyor gibi baktı.. Anlatmaya başladı:

"Yıl 1915. Çanakkale diye bir yer var Türkiye'de.. Orada savaşmak üzere bütün Hıristiyan devletlerden asker topluyorlardı. Ben, Avustralya Anzaklarındandım. İngilizler bizi toplayıp dediler ki: 'Barbar Türkler Hıristiyan dünyasını yakıp yıkacaklar. Bütün dünya o barbarlara karşı cephe açmış durumda.. Birlik olup üzerine gideceğiz. Bu savaş çok önemlidir. ' Biz de inandık sözlerine ve savaşmak isteyenler arasına katıldık..

Beynimizi yıkayan İngilizler Türklere karşı topladığı askerlerin tamamını Çanakkale'ye sevkediyormuş. Bizi gemilere doldurup Mısır'a getirdiler,orada birkaç ay talim gördük, sonra da bizi alıp Çanakkale'ye getirdiler.

Savaşın şiddetini ben ilk orada gördüm. Öyle ki denize düşen gülleler suları metrelerce yukarı fışkırtıyor, gökyüzünde havai fişekler geceyi gündüze çeviriyordu.
Her taaruzda bizden de Türklerden de yüzlerce insan hayatının baharında can veriyordu. Fakat biz hepimiz Türklerdeki gayret ve cesareti gördükçe şaşırıyorduk. Teknolojik yönden çok çok üstün olduğumuz gibi sayı bakımından da fazlaydık. Peki onlara bu cesaret ve kuvveti veren şey neydi? İlk başlarda zannediyordum ki İngilizlerin bize anlattığı gibi Türkler barbarlıktan böyle saldırıyorlar. Meğer bu barbarlıktan değil,kalplerindeki vatan sevgisinden kaynaklanıyormuş. Biz karaya çıktık.Taarruz edeceğiz, bizi püskürtüyorlar.. Tekrar taaruz ediyoruz, bizi gene püskürtüyorlar. Tekrar taaruz ediyoruz.. Derken böyle bir taarruzda başımdan yediğim bir dipcik darbesiyle kendimden geçmişim.Gözlerimi açtığımda kendimi yabancı insanların arasında buldum. Nasıl korktuğumu anlatamam. İngilizler bize Türkleri barbar, vahşi kimseler olarak tanıttı ya... Ama dikkat ettim, bana hiç de öfkeli bakmıyorlar, yaralarımı sarmışlar. İyice kendime gelince bu defa çantalarında bulunan yiyeceklerden ikram ettiler bana. İyi biliyorum ki onların yiyecekleri çok çok azdı. Bu haldeyken bile kendileri yemeyip bana ikram ediyorlardı. Şoke oldum doğrusu..Dedim ki kendi kendime:

-'Bu adamlar isteseler şu anda beni öldürürler, ama öldürmüyorlar...Veyahut isteseler önceden öldürebilirlerdi.. Halbuki beni cephenin gerisine götürdüler..' Biz esirlere misafir gibi davranıyorlardı. Bu duygularla 'Yazıklar olsun bana' dedim. 'Böyle asil insanlarla ben niye savaşıyorum,niye savaşmaya gelmişim?

Bu İngiliz milleti ne yalancıymış, ne kadar Türk düşmanıymış diyerek pişman oldum..Ama bu pişmanlığım fayda etmiyor ki... Bu iyiliğe karşı ne yapsam diye düşündüm durdum günlerce.. Nihayet bizi serbest bıraktılar.>>

Memleketime döndüm. İşte memlekette Türk milletini ömür boyu unutmamak için koluma bu Türk bayrağı dövmesini yaptırdım. Bu bayrağın esrarı bu işte.."

Benim gözlerim dolu dolu ihtiyara bakarken o devam etti:

Talihin cilvesine bakın ki, o zaman ölmek üzere iken yaralarımı iyileştirerek,sıhhate kavuşmama çaba sarfeden Türkler idi. Şimdi de Amerika gibi bir yerde yıllar sonra yine iyileştirmeye çaba sarfeden bir Türk... Ne garip değil mi? Avustralya 'dan

Amerika'ya gelirken bir Türkle karşılaşacağımı hiç tahmin etmezdim. Siz Türkler gerçekten çok merhametli insanlarsınız.

Bizi hep kandırmışlar, buna bütün kalbimle inanıyorum.Peşinden nemli gözlerle "Bana adınızı söyler misiniz?" dedi. "Ömer" cevabını verdim. Merakla tekrar sordu: "Peki niçin Ömer ismini vermişler sana?"

-"Babam müslümanların ikinci halifesinin isminden ilham alarak bana Ömer adını vermiş."

-"Senin adın müslüman adı mı?" Ben -"Evet, müslüman adı" deyince yüzüme baktı,doğrulmak istedi. Onun yatakta oturmasına yardım ettim.Gözleri dolu doluydu.Yüzüme
bakarak dedi ki: "Senin adın güzelmiş. Benim adım şimdiye kadar Josef Miller idi, şimdiden sonra "Anzaklı Ömer" olsun."

-"Olsun" dedim.

-"Peki doktor beni müslüman eder misin? Müslüman olmak zor mu ?"

Şaşırdım, nasıl da birdenbire müslüman olmaya karar vermişti. Meğer o bunu hep düşünüyormuş da kimseyle konuşup soramadığı için gerçekleştirememiş..

-"Tabii" dedim.. "Müslüman olmak çok kolay." Sonra kendisine imanın ve İslamın şartlarını anlattım, kabul etti. Hem kelime-i şehadet getiriyor, hem de ağlıyordu.. Mırıldandı: "Siz müslümanlar tesbih çekersiniz, bana da bir tesbih bulsan da ben de yattığım yerden tesbih çekerek Allah'ımı ansam olur mu?"

Bu sözden de anladım ki dedelerimiz savaş esnasında Hakk'ı zikretmeyi ihmal etmiyormuş.
Hemen bir tesbih bulup kendisine getirdim. Hasta yatağında tesbih çekiyor, biz de tedavisiyle ilgileniyorduk. Bir gün yanına gittiğimde samimi bir şekilde rica etti.

-"Beni yalnız bırakma olur mu?"

"Ne gibi Ömer amca?" "Ara sıra gel de bana İslamiyeti anlat!.. Sen çok güzel şeylerden bahsediyorsun. O sözleri duydukça kalbim ferahlıyor."

O günden sonra her gün yanına gittim, bildiğim kadarıyla dinimizi anlattım.Fakat günden güne eriyip tükeniyordu. Kaç gün geçti tam hatırlamıyorum, hastanenin genel hoparlöründen bir anons duydum;

"Doktor Ömer, lütfen 217 numaralı odaya gelin!" Hemen yukarı çıktım. Ömer amcanın odasına vardığımda gördüğüm manzara aynen şöyleydi: Sağ elinde tesbih, açık duran sol kolunun pazusunda dövme Türk bayrağı, göğsünde imanı ile koskoca Anzaklı Ömer son anlarını yaşıyordu.Hemen başucuna oturdum, kendisine kelime-i şehadet söylettirdim,o şekilde kucağımda teslim-i ruh etti...

Bir Çanakkale gazisi görmüştüm. Yıllar sonra da olsa Müslüman Türk Milleti'ne olan sevgisi sayesinde kendisine iman nasip olmuştu.

Ne yalan söyleyeyim, ağladım...
****

"Madem ki; düşünceyi zindana koymayan, hakikat sevgisini zincire vurmayan bir
millet, o cesur ve adil Türkler var, üzerinde hakikatin, adaletin ve hürriyetin hüküm sürdüğü bir güneş ülke neden vücut bulmasın..."

"NE MUTLU TÜRKÜM DİYENE"
MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

143. Art niyetliler kendiliğinden ayıklanacaktır, su yüzüne

Bir sefer hiç kimseye yahudiydi, ajandı, falandı filandı yaftasını yapıştıramayız. Zaman içinde her şey açığa çıkar, insan gerçek yüzünü hiç bir zaman saklıyamaz. Ama ilk etapta karşılaştığımız her insanı samimi olarak kabul etmeliyiz. Art niyetliler kendiliğinden ayıklanacaktır, su yüzüne çıkacaktır. Yoksa ajan, yahudi falan filan ararsak birbirimize de güvenimiz kalmaz. Benim düşüncem böyle.

144. "Oğuz'un düşmanı uykudur"

"Atlı Türkler'in düşmanları, yine atlı olan komşuları idiler. Bu sebeple atlı düşmanları, onları bir anda bastırabiliyor ve herşey de o anda yok olabiliyordu. Yaşamak isteyenler, her an savaşa hazır olmalı idiler. Nitekim Dede Korkut da, "Oğuz'un düşmanı uykudur" demişti. Toplum bir anda savaş düzenine girmeli ve bu, SOSYAL BİR GÜDÜ halinde olmalı idi."

Kaynak;Dünden Bugüne Türk Kültürünün Gelişme Çağları-Prof. Dr. Bahaeddin Ögel-Sayfa 25

146. Atın Efendisi Türkler.

ASVAPATİ (ATIN EFENDİSİ) TÜRKLER

Türkler, tarih sahnesinde at üstünde bir ulus olarak tanınmıştır. Çinliler Orta Asya Türkleri için "Hayatları atlarına bağlıdır" demişlerdi. Gerçektende Türk'lerin antik çağlarda at yetiştiriciliği ile uğraştığı ve yetiştirdikleri atları komşu ülkelere satarak geçimlerini kazandıkları anlatılır. Türkler atlarını soğuk ve temiz kuzey iklimlerinde yayar, suyun bol olduğu zengin otlaklara sahip orta Asya platolarına sürerlerdi. Yarışmalar düzenlerler,(kaşgarca=özüşmek) at üzerinde çeşitli oyunlar oynarlardı.

(çavgen,bandal) Türk okçuları hiçbir ulusun savaşçılarında görülmedik şekilde at üstünde hem ileri hem geriye ok atarlardı.Kişi kahramanlık payesini atıyla karşılaştırılması ile alabilirdi. Türk prenslerinin ve Alp'leri nin (kahramanları) atları günlük refakatçileri olarak yer alırdı. Orkun bölgesinin taş yazıtlarında sürekli olarak ata binmekten ve at Don'larının (tüylerinin) renklerinden bahsedilmektedir. Yine bu yazıtlarda Hükümdarlık törenlerinde atla ilgili törenden bahsedilir. Oğuz destanlarında kahramanların at ile kardeşliğinden bahsedilir. "at dimezen sana kartaş direm kartaşumdan yiğ" "Ben bir atı değil, kardeşimden de yakın birini çağırdım".

Düğün törenlerinden cenaze törenlerine, avlanmakta,savaşlarda ve oyunlarında at ile birlikte yaşamı paylaşmış olan Türkleri Hintliler, "asvapati" atın efendisi olarak adlandırmışlardı. Daha sonraları İslam kültürü altında benzer şekilde Farsça "şahsuvar" olarak adlandırılmışlardır. At, orta çağda saltanat gücünün sembolü olmuştur.

At ülkesini korumak için savaşan askerle eşit derecede saygı görmekteydi. "yaya erin umudu olamaz" sözü de atın saygınlığını ifade etmektedir.Tarihi boyunca her uğraşısını at ile paylaşmış, ona hükmetmiş ve onu baş tacı etmiş bir ulus olan Türklere, o dönem için gerçektende "Asvapati" Atın efendisi çok uygun bir unvan.

Kaynak : "Türk Sanatında At" Prof. Dr. Emel Esin "Türkler" Türk Tarih Kurumu

148. Her iki Türkiye de bizim Türkiyemiz.

Marko Polo Anadoluyu gezerken Küçük Türkiye demiş, Orta Asya'ya da Büyük Türkiye demiş. Her iki Türkiye de bizim Türkiyemiz.

149. Tarım,Sanayi ve Bilişim Devrimleri.

Televizyona öylesine bakayım dedim, beş dakika. Emre Kongar konuşuyordu. Dedi ki, "Tarım devrimiyle tek Tanrılı dinler geldi. Sanayi devrimiyle, Tarım imparatorlukları yıkıldı. Kargaşalardan sonra, millet esasına göre devletler kuruldu.Bilişim(bilgisayar) devriminde yine kargaşalar var, emperyalist ve faşist sistem yıkılacak. İnsan haklarına dayalı yeni sistem kurulacak." İnşallah dediği gibi olur.

150. Kainatlar;

Bir dışımızda ki kainat vardır, bir de içimizde ki kainat. Dışımızda ki kainat içimize yansır, içimizde ki kainatta dışımıza yansır.

151. Göktürk kitabelerinin en önemli kısmı

Sayın M.Nihat Malkoç;
Göktürk kitabelerinin en önemli kısmı dikkatinizden kaçmış.
Üstte mavi gök, altta yağız yer yaratıldığında ikisinin arasında insanoğlu yaratılmış, insanoğlunun üzerine de Gök Tanrı Türk'ü yönetsin diye göndermiş.
Kaşgarlı Mahmut'ta da "Dağ nasıl dünyayı bastırırsa, handa insanoğlunu bastırır" şeklinde deyiş vardır.
Her halukarda Gök Tanrı Türk'ü insanoğlunu yönetsin diye göndermiş.

152. Yabancı kelime budanmış ağaç gibidir.

Örneğin Muallim, muallime kadın erkek ayırımı var bir sefer, bu da geri dillerde olur.
"Öğ"=Düşünmek kökünden yüzlerce kelime üretilebiliyor.
Öğretmen, öğrenci, öğretim ve daha bir çok kelime.
Arapçacı hocanın kafasına göre gitseydik. Muallim,talebe, tahsil daha bir sürü arapça kelime birbiriyle alakası olmayan, türetilemeyen kelimeler.
Allah bizi cahil aydınlarımızdan korusun.

153. Teknoloji benim ateşim oluyor.

Ateş yalnızca teknolojinin ürünü değildi. İnsan onda, inançlarını, umutlarını, tanrısal güçleri, kendini aradı. Gönlünü. Gönüllemeyi.
Ateşi hiç söndürmemek gerek.
Teknoloji benim ateşim oluyor. İçimde ve dışımda. Onunla kendime yakışan dünyayı kuracağım. Gönlümü ve evimi. Onunla ısınacak içim. Onunla çeliğe su verilecek. Plazma elde edilecek. Füzyon enerjisi bulunacak. Onunla yanacağım. Onunla ısınacağım. Şeytanı onda görecek, aşkın varlığını onunla arayacağım. Yeter ki, içindeki ateş sönmesin. Direnme gücün yitmesin. Gönül evlerindeki ışıl ışıl pencerelerinden birbirlerini selamlayan gönül erleri, bu ışıltıları söndüremeyecek kavga, dövüş, çatışma, çelişkiler içinde arasınlar. Olağan ki, aradıkları, değiştirmeye çalıştıkları, yaratacakları, keşfedecekleri dünyayı, dünyaları bulsunlar.
Kaynak;Teknoloji benim neyim oluyor?- Ahmet İnam-ODTÜ yayınları-sayfa40

Atımızla dünyayı fethedtik,
Gönlümüzle kainatı fethedeceğiz.
Akıp gideceğiz kainatın derinliklerine,
Akıp gideceğiz kainatın yüksekliklerine.

154. Aydınlanma yolundaki Eksikliğimiz;

Çağımızın felsefesini kuran Kant (1724-1804) bizim toplumumuz için ne söylüyor olabilir? Kant'la günümüze nasıl bakarız? Aydınlanma hareketinin bir şiarı olan "Düşünmeye Cesaret Et" sözünü anlıyoruz, kabul ediyoruz ama uygulayamıyoruz. Üstelik henüz Akıl Çağı'nda emeklerken Avrupalı'nın özeleştirisi olan "akılcılığı" eleştiriyoruz.

Düşünmeye cesaret etmek kişi olmayı gerektirir; değer duygusunun olgunlaşmasını, kendi tarihselliğini bu duyguyla devşirmesini gerektirir. İçinde yetişdiğimiz dünya görüşünün ve insanın yerinin irdelenmesine hiç giremedik. Din kavramlarından bağımsız bir doğa-insan anlayışına ulaşmaya bir toplum olarak girişemedik. Bu karşıt kültürün yoksunluğu, dayatılmış kavram örgüsü içinde dönüp dolaşmaya sürüklüyor bizi. Kant'ın deyişiyle "karanlıkta el yordamıyla" dolaşıyoruz/düşünüyoruz. Korku toplumu olmayı üzerimizden atamadık. Politikada kabalaşmamızın, ekonomide dilenci durumuna düşmemizin, bilimde kötürümleşmemizin temel nedeni budur.

Alıntı;
Dünyaca ünlü Kant uzmanı felsefecimiz Uluğ Nutku'dan alıntıdır.

155. Din ve Atatürk;

Atatürk diyor ki;

"Din, bir vicdan meselesidir. Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı gösteririz. Düşünüşe ve düşünceye muhalif değiliz. Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamağa çalışıyor; kaste ve fiile dayanan taassupkâr hareketlerden sakınıyoruz. Gericilere asla fırsat vermeyeceğiz."

ATATÜRK...

156. Atatürk Medeniyet için ne demiş.

Atatürk diyor ki;
"Medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki ona kayıtsız olanları yakar, mahveder."

157. Sokrates'in ahlak felsefesi

Sokrates;
İnsanların iyi'yi böylesine istemelerinin nedenini ise Sokrates, Şölen ve Menon da şöyle açıklar."İnsanlar doğaları gereği mutlu olmak isterler. Kimse mutsuz olmak istemez." İyi, insanın doğasını gerçekleştirip tamamlayan şeydir.
Buda 'iyi yaşam'a ulaşmak için her şeyden elini eteğini çekerek tam bir inziva yaşam biçimini düşünmüş, ancak bedeninin aç ve güçsüzlükten düşünme veya eylemde bulunamamanın zorluğunu görerek " orta yol"u önermiştir.

Not; Alıntıdır.

158. Ziya Gökalp'in felsefesi Cumhuriyetimizin Temel direğidi

Öncelikle Ziya Gökalp'e Allah rahmet eylesin diyorum.
Bu yazı, felsefe, sosyoloji, tarih ve diğer bütün alanları kapsayan akıcı ve özet mükemmel bir yazı.
Bu yazıyı yazan arkadaşa çok teşekkür ediyorum.
Beni en çok ilgilendiren tespit ise;
"Rumi takvim Rumlar'a aitti. Bıraktık, Miladi takvimi aldık. Aynı şey, ARİSTO MANTIĞINI BIRAKIP, DESCARTES-BACON MANTIĞINI ALIRSAK BUNUN DİNİMİZE VE KÜLTÜRÜMÜZE NE ZARARI OLABİLİR? Eski ilimleri Araplar yolu ile Bizans'tan almıştık. Terk edeceğimiz şeyler hep Bizans'tan aldığımız şeylerdir."

Günümüzde tartışılan Ümmetçi mantıkla, Atatürkçü mantık arasındaki fark buradadır.
"Aristo mantığında tek kişinin egemen olduğu ve yönlerdiği mantık var. Descartes-Bacon mantığında ise özerk bireylerin ve özerk kurumların egemen olduğu bir mantık var. Bu devletin yapılanmasında bile kendini gösterir, kuvvetler ayrılığı vardır. Her kurum yetkisi dahilinde hareket eder.
Günümüzdeki Aristo mantığı saddam mantığıdır, herşey benimdir der, sonu felakettir.
Bizdeki ümmetçi mantıkta Fettullah Gülen adlı cahil cami hocasını, Humeyni gibi dini bir lider yapıp saddamın rejiminin değişik bir versiyonunu kurmak yani sonu felakete giden geri dönülmez bir yola bizi sürüklemek.

162. Atatürk Neden Bir Filozoftur ?

Arslan Kaynardağ—Atatürk ve devrimleri konusunda ilgi çekici yazılarını okuyoruz. Bir kitabında " Atatürk'ün bir kahraman olduğu kadar bir filozof da olduğunu söylemekten çekinmeyeceğim" diyorsun. Atatürk'ü senin dediğin gibi filozof sayarsak, Platon'un Devlet'indeki filozof önder kuramı yıllar sonra Türkiye'de uygulama alanı mı buluyor? Atatürk'ün düşünceleri bizi ne derece böyle bir yaklaşıma götürebilir?
Bedia Akarsu—Platon " Başa filozoflar geçmez ya da baştakiler felsefe yapmazsa insanlığın acıları sona ermeyecektir" diyordu. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Atatürk adlı kitabını okumuşsundur elbette. Bu kitabın başında o günlerin umutsuzluğunu göstermek için yazarın çizdiği tablo Türk insanının ne acılar çektiğini bütün ayrıntılarıyla gözler önüne seriyor. İşte Atatürk halkın bu acılarını sona erdirmiş bir önder. Dünyanın acılarını sona erdirebilmiş mi? İnsanlığın acılarını sona erdirememiştir ama kurtuluşları için ışık tutmuştu onlara. O yalnız kendi ulusunu değil, bütün ulusları, bütün insanlığı düşünüyordu. Yeni bir dünya düzeni içinde her ulusun eşit hakla ve özgür olarak yer almasını savunuyor, " yurtta barış, dünyada barış" ilkesi ile kendi ülkesinin dünyaya örnek olacağını, tuttuğu yolun dünyanın acılarını dindirecek yol olduğuna inanıyordu. İkinci Dünya Savaşının sonunda Churchill "Atatürk sağ olsaydı, dünyanın manzarası başka türlü olurdu" demişti. Evet ulusların başına Atatürk gibi insanlığa açık, kendi ulusuyla birlikte bütün ulusların da kalkınmasını isteyen önderler geçebilse, tüm dünyanın acıları da sona erer kuşkusuz.

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı-Sayfa 32

Burada Emre Kongar'ın şu tespitini de ilave etmek istiyorum;

"Tarım devrimiyle tek Tanrılı dinler geldi. Sanayi devrimiyle, Tarım imparatorlukları yıkıldı. Kargaşalardan sonra, millet esasına göre devletler kuruldu.Bilişim(bilgisayar) devriminde yine kargaşalar var, emperyalist ve faşist sistem yıkılacak. İnsan haklarına dayalı yeni sistem kurulacak."

163. Osmanlının son dönemiyle günümüz aynı mıdır?, değil midir ?

Osmanlı ümmet toplumudur.
Cumhuriyet millet toplumudur.

Şeriat-Dini ilkelere göre düzenlenmiş dinsel kurallar sistemi.
Cumhuriyet şeriat yerine laiklik, akıl ve aydınlanmadır.

Padişahın kulu yerine,
Özgür irade varlığıyla yurttaş alır.

Arapça, Farsça, Türkçe sözcüklerden oluşan yapay dil yerine,
Türkçe bir dil.

Padişahın mülkü yerine,
Özgür vatan.

Tarikat şeyhi mürşit yerine,
Akıl ve bilim, "Hayatta en hakiki mürşit ilimdir." Şiarı.

Teokratik rejim yerine,
Demokratik rejim.

Fetih ve Ganimet ekonomisi yerine,
Üretime dayalı bir ekonomi.

Osmanlının son döneminde ortaçağdaydık,
Günümüz de ise yeniçağdayız.
Halen islam dünyası ortaçağda.

Ve bunlar halihazırda vardır; bunları yıkmak isteyenler vardır, doğrudur.
Bize düşen bunları korumaktır.

Osmanlının son dönemiyle günümüzün alakası yoktur.

164. Deprasyon

Sayın HackTürk ;
"ewet sanırım yerini buldum bu arkadaşın

Bakırköy Ruh Ve Sinir Hastalıkları Hastanesi"
demişsiniz.

İnsan sinir hastası ya da ruh hastası olabilir hatta hastahanede bile yatabilir.Bedenimiz nasıl grip, zaturriye ve benzeri hastalıklara yakalanıyorsa, ruhumuzda aynı şekilde hastalanabiliyor.
Ruh hastalığının gribe benzer hastalığı deprasyondur. Deprasyonun göstergesi içe dönük ya da dışa dönük saldırganlıktır.
Eğer kendimi öldüreyim veya tartışdığınız bir insanı öldüreyim deyip bunu ciddi ciddi yapmaya çalışıyorsanız, siz deprasyondasınız demektir.
Gribi nasıl tedavi etmezsek zatürriyeye çeviriyorsa, depresyonu da tedavi etmememiz, hem hayatımıza son vermemize sebebiyet verebiliyor, hem de bir anlık öfkeyle on yıllarca hapishanelerde yatmamıza.
İnsan bünyesinin bir sınırı olduğu gibi, psikolojisininde bir sınırı vardır.Bir halterci 100 kiloyu kaldırabiliyorsa, bu 110 kilo oldu mu kaldıramıyacak demektir, halteri kaldırabilmesi için bir yardımcıya ihtiyacı var demektir.
Psikolojik sorunlarımızda ki yardımcılar da psikologlardır. Psikologlar'ın halteri kaldırma yöntemi de Terapi'dir.(konuşarak tedavi, destek olarak ilaçda verebiliyor.)
Gazete de bir fotoğraf görmüştüm, adam trafikte tartıştığı adamı öldürmüş. Bir tarafta cenaze, diğer tarafta silahı, kendisi de başını iki elinin arasına almış oturarak ağlıyordu.
Bunu bir arkadaşıma anlattığımda belki olumlu bir hareketle öldürdüğü insanı kucaklıyacaktı dedi.
Evet biz ölümü göze alacağız, gerektiğinde gözümüzü kıpmadan ölüme de gideceğiz ama değerlerimiz için, vatanımız için, çocuklarımızın geleceği için. Trafikte tartıştığımız ya da bir şekilde kavga yaptığımız basit bir olay için değil.
Benim de bazen tartıştığım insanları öldüreyim, bıktım bu dünyadan intihar edeyim diye ciddi ciddi düşünmeye başladığım zamanlar oluyor. O zaman anlıyorum ki ben deprasyondayım,
hemen en yakındaki psikoloğa gidiyorum.

Sevgi ve Saygılarımla;

165. Muhteşem nedir ?

Televizyonda kışın haberlerde sık sık donma tehlikesi geçirdi diye duyardım, bu haber benim için bir anlam ifade etmezdi. Çünkü ben donma tehlikesi nedir bilmiyordum.
Geçen kış donma tehlikesi geçirdim, bembeyaz karlar artık son görüntülerimdi diyordum. Tesadüfen oradan geçen biri beni kurtardı. Ama o günden sonra ne zaman televizyonda "donma tehlikesi geçirdi" cümlesini duysam. Yaa!... diyorum. "Muhteşem" kelimesi de benim için "donma tehlikesi" gibi sıradan bir kelimeydi.
Bu akşam "Muhteşem" kelimesinin gerçek anlamını da öğrendim. Bu kelimenin anlamı "Hasan Cihat Örter" dir.
Nasıl öğrendin derseniz, nasıl "donma tehlikesi" ni yaşayarak öğrendiysem. "Muhteşem" kelimesinin anlamını da yaşayarak öğrendim.

26 kasım 2005 Cumartesi 19.30

167. Siyaset Felsefesi Nedir ?

Siyaset felsefesi, felsefenin oldukça netameli(Gizli bir tehlikesi olduğu sanılan) bir alanı. Netameli oluşundan olsa gerek, Türkiye'de üzerine pek fazla kafa yorulmamıştır. Oysa ki Batı'da bu konuda binlerce çalışma bulmak mümkün. Bir taraftan "hukuk devleti" hayata geçirilsin istenilecek, diğer taraftan siyaset felsefesiyle uğraşılmayacak,.....
.....
yapmaya çalıştığımız şey; "iyi hayat, iyi toplum ve iyi devlet" özlemlerini dile getiren siyaset felsefesini, "giriş" mahiyetinde okuyucuya aktarmak.(sayfa 8-9)
Siyaset felsefesinin cevabını aradığı iki ana soru vardır: Birincisi, toplum halinde yaşayan insanlardan "Kimin neye hakkı olacak?" sorusu; ikincisi de "Herkes adına kim ya da kimler konuşacak?" sorusudur. Birinci soru hak ve özgürlüklerin dağılımı ile ikinci soru da siyasi otorite ile ilgilidir. Bir diğer açıdan bakıldığındaysa siyaset felsefesinin cevaplandırmaya çalıştığı temel sorunun, "devletin kökeni ve meşruiyeti" olduğu görülür.
Dün ve bugün olduğu gibi, yakın gelecek için de beklenen odur ki gerçek egemenliğin sınırları, devletin sınırlarını aşamayacak, en geniş çaplı siyasal örgüt olarak da varlığını sürdürecektir.
*Klasik dönemde devlet, genellikle "ortak iyiliğin en yüksek görünümü ve ahlaki değerlerin cisimleşmiş şekli" ya da "erdemli toplumun var oluşunu ve muhafazasını temin eden, itaatin mutlak gerekli olduğu kutsal bir kefalet" olarak tanımlanırken; *Modern dönemde "bir toplumda meşru şiddeti tekelinde bulunduran güç" veya "egemen sınıfın baskı aracı" ya da "soyguncu bir çete" şeklinde tanımlanmıştır. Her halükârda mensuplarından kendisine itaat edilmesini ister. İtaati sağlayan unsur da "meşruiyet" denilen şeydir. Meşruiyet, devlete niçin itaat edilmesi gerektiğini gösteren ahlaki bir argümandır.(sayfa 340)
"Hukuk devleti" deyiminin üç anlamı vardır: İlki, hukukun mutlak üstünlüğü; ikincisi, toplumu teşkil eden bütün bireylerin hukuki eşitliği; üçüncüsü de anayasa hukukunun bireylerin haklarının kaynağı değil, sonucu olması. ....
Hukuk devletinde hukuk, siyasi ve idari mekanizmaların hepsinin üstündedir.
Vurgulamak gerekirse: Bir hukuk devletinde, siyaset felsefesinin cevabını aradığı, toplum halinde yaşayan insanlardan, "kimin neye hakkı olacak?" sorusunun cevabı, "Herkesin evrensel, temel insan haklarına hakkı olacak"; "herkes adına kim ya da kimler konuşacak?" sorusunun cevabı da, "hukuk çerçevesinde yapılan seçimlerde seçilen insanlar."; "Devletin kökeni ve meşruiyeti nedir?" sorusunun cevabı da, "halk ve evrensel temel insan hakları" şeklindedir. Türkiye'de neden olmasın ki? (sayfa 349)

Kaynak; Siyaset Felsefesine Giriş- Doç. Dr. Neşet Toku- Kaknüs Yayınları-2005

Modern dünyanın, geleneksel dünyaya, geriye doğru evrilmesi de muhtemel olmadığına göre, "siyasi teoloji"nin "siyaset felsefesi"ne alternatif oluşturması da hayli zordur." (sayfa 343)

Teoloji=İlahiyat, Tanrı Bilim

Kaynak; Siyaset Felsefesine Giriş- Doç. Dr. Neşet Toku- Kaknüs Yayınları-2005

Burada bizim bugünümüz "siyaset felsefesi"yle değerlendirilebilir. Osmanlının değerlendirilmesi ise "siyasi teoloji" ile yapılabilir.
Bu gün Ortadoğu geleneksel dünyanın felsefesiyle(Ortaçağ felsefesiyle) yani "siyasi teoloji" ile yönetilmeye çalışılıyor. Biz ise "siyaset felsefesi"yle hareket ediyoruz. Geleneksel dünyadan sıyrılmışız, Modern dünyadayız. Geriye doğru dönüş olamayacağı için, "ılımlı islam" (siyasi teolojik) söylemleriyle bizi geriye doğru eviremiyeceklerdir.

Siyaset Felsefesi" ile "Siyasi Düşünce" , "Siyasi Teoloji" , "Siyaset Bilimi" ve "İdeoloji" arasındaki fark nedir?

"Siyaset felsefesi", "siyasi düşünce"den farklıdır. Siyaset felsefesi bir siyasi düşüncedir, ama her siyasi düşünce siyaset felsefesi değildir. Çünkü siyasi düşünce siyasete yönelik kanaat ve bilgi ayrımına kayıtsızken, siyaset felsefesi kanaatlerin yerine bilgiyi geçirmeyi hedefleyen bir çabadır.
Siyasi düşünce, siyasete yönelik spesifik bir tutumu amaç edinirken, siyaset felsefesi hakikati amaç edinir. Siyasi düşünce insanlığın tarihi kadar eskidir, fakat siyaset felsefesi belli bir tarihi dönemde ortaya çıkmış farklı türden bir düşünce

biçimidir.(Siyaset Felsefesinin tarihi M.Ö. 500 yıllarında Sokrates'le başladığı kabul ediliyor. İnsanlığın tarihinin başlangıcı yani ilk insanın ortaya çıkışı ise 2 milyon yıl öncesine tarihlendiriliyor.)

"Siyaset felsefesi", "siyasi teoloji"den de farklıdır. Siyasi teoloji, doğruluğu peşinen kabul edilen kutsala ya da kutsal olduğuna inanılan öğretilere dayanılarak temellendirilen siyasal düşüncedir. Halbuki siyaset felsefesi, insani rasyoneliteyi esas aldığından, siyasal şeylerin doğruluğu veya yanlışlığı, rasyonalitenin alanıyla sınırlandırılır. Siyaset felsefesi için peşin doğrular ya da peşin yanlışlar söz konusu değildir.....
.....Çünkü, genel felsefede olduğu gibi, felsefenin bir dalı olan siyaset felsefesinde de esas ölçü, eleştiri ve rasyonalitedir.

"Siyaset felsefesi"nin "siyaset bilimi"nden farklı olduğunu da belirtmek gerekir. Siyaset biliminin iki anlamı vardır. Birincisi kendisine doğa bilimlerini rehber görür, deneysel verilerle açıklama yapmaya çalışır. İkincisi ise verilerin toplanması ve açıklanmasından ibaret olduğunu söyler.
Siyaset felsefesi, hem siyasal şeylerin doğasını hem de iyi siyasal düzeni bilme girişimi olup, verili olanla hareket etmekle birlikte, rasyonalitenin rehberliğinde olması gerekenin bilgisini hedefler.

Son olarak "siyaset felsefesi", "ideoloji"lerden de farklıdır. İdeolojiler, siyaseti, rasyonel argümanlarla destekleme ihtiyacı duymaksızın, belirli bir perspektiften hareketle açıklamaya çalışan doktrinler iken; siyaset felsefesi muayyen bir persfektiften bakmaz ve onun için aslolan rasyonalitedir.

Kısacası siyaset felsefesi, insanın iyi toplum ve iyi hayat idealini aramasını ve bu idealden vazgeçmemesini isteyen, rasyonel ama sloganik olmayan bir çağrıdır.(sayfa3-4)

John Locke ve Siyaset Felsefesi-Neşet Toku-Liberte yayınları:78-Baskı Mart 2003

80

168. Lokman Hekim'den Deyişler ;

Ulemanın yanında dilini koru!

Evliyanın yanında gönlünü koru!

Namazdeyken kalbini koru!

Yemekteyken mideni koru!

Başkasının evinde gözünü koru!

Halkın arasında dinini koru!

İki şeyi unutma:

Allah'ı ve Ölümü!

İki şeyi unut:

Başkasına yaptığın iyiliği,

Başkasının sana yaptığı kötülüğü!

Not; Ben günümüzde ya da çağdaş anlamda ulemayı, dünyanın sorunlarına bilimsel ve gerçekçi bakabilen insan olarak anlıyorum.
Çağdaş anlamda evliyadan ise insan sevgisini ön plana çıkaran bütün düşünce sistemlerine ve dinlere mensup insanları anlıyorum.

.....Lokman Hekim hakkıdaki bazı araştırmalara göre ise sümer edebiyatındaki vecizelerin Tufan kahramanı Ziusudra'ya (Hz.Nuh) babası Şuruppak tarafından, Tevrat'ta Hz. Süleyman'a babası Dâvut tarafından, Kur'an'da ise ismi verilmeyen oğluna Lokmân tarafından öğüt verilir. Lokmân'ın bir diğer adının Lubat olduğu, bunun Aramî edebiyatında Ahikar, Bizans'ta Planudes olarak ortaya çıktığı ve bunların hepsinin kaynağının Sumer'deki Ziusudra'ya (Hz. Nuh) dayandığı iddia edilmektedir.(sayfa 3).....

Lokman Hekimden Deyişler;

Lokmân'a;

"Zengin Kimdir?", demişler. "Aklı başında olan" demiş.

"Tadına bakanı en çok cezbeden şerbet hangisidir?" demişler: "Şehvet" cevabını vermiş.

"Hangi ateş, onu tutuşturanı yakar?" diye sormuşlar. "Haset" demiş.

"Hangi bina hiçbir zaman harap olmaz " demişler. "Âdalet" cevabını vermiş.

"Öncesi acı, sonu tatlı olan şey nedir?" diye sorduklarında, "Sabır" demiş.

"Öncesi tatlı sonu acı olan şey nedir?" diye sorduklarında, "Telâş ve acelecilik" cevabını vermiş.

"Hangi hastalığın tedavisinde tabipler aciz kalır?" diye soruldukta, "Aptallık ve budalalık" demiş.

"Edebi kimden öğrendin" dediler. "Edepsizden!" diye cevap verdi.

Nasıl hakîm(bilge) olduğu sorulduğunda, "doğru konuşmak, emâneti yerine vermek ve kendini ilgilendirmeyen şeyleri terk ederek"demiş.

"Hikmeti(Bilgeliği) kimden öğrendin?" diye sordular. "Körlerden, çünkü emin olmadan adım atmazlar"

Lokman'a, "Hastaya ne yedireyim?" denmesi üzerine, "acı söz yedirmeyin de ne yedirirseniz yedirin" demiş.

Lokman'a "En büyük nimet nedir?" diye sormuşlar. "İyi huylu olmaktır" demiş.(sayfa 29-30)

Türk Kültüründe Lokman Hekim- Prof. Dr. Ali Haydar Bayat-Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-2000

169. İşte!.. Gerçek Felsefeci.

Mantık, bilim felsefesi, bilgi teorisi başta olmak üzere, felsefe tarihi, kültür felsefesi ve ahlak felsefesi alanlarında çalışmalarını sürdüren Prof.Dr. Ahmet İnam, Türkiye Felsefe Derneği Başkan Yardımcılığı'nın yanı sıra, ODTÜ Felsefe Bölümünün başkanlığını yürütüyor...

İnam ile hayat üzerine bir sohbet...

- Sevgili hocam, memleketin durumunu nasıl görüyorsunuz?

Feci şekilde kokuşmuş bir şeyler var. Şimdi tabi bu lafı 1500 sene önce Platon da söylüyormuş, 500 sene önce Hamlet de söylüyordu, otuz yıldır da ben söylüyorum. Hayatımız kokuşuyor, güzel bir söz değil ama böyle. İnsanların seyrettiği televizyon dizileri kötü, okuduğu kitaplar kötü, ama benim şikayetim bunların kötü olduğunu söyleyen insanlardan. Sürekli şikayet edene entel diyoruz. Ne kadar çok şikayet ederseniz o kadar entelektüel oluyorsunuz. Oysa Entelektüel mutlu bir adamdır, burada mutlu demek memnun anlamında değil. Mutludur, yaşanan çirkinlikleri görür fakat bunları kabul etmez. Çirkinlikleri nasıl düzeltebileceğini düşünür, yolunu yordamını bulur. Kokuşmuştuk, önce kendimizle olan ilişkimizde başlıyor. Kendimizi çok fazla değerli gördüğümüzü sanmıyorum. İşin beteri kendimizi adam yerine de koymuyoruz. Yemek yemiyor artık çağımız insanı. Tıkınıyor. Yemeğin tıkınmaya döndüğü, sevişmenin düzüşmeye döndüğü bir çağda yaşıyoruz. Bütün bunlar yozlaşmış bir hayatı gösteriyor, çünkü ortada zevk yok. Zevkin hançerlendiği bir yaşam var.

- Kendimizi nasıl kurtarırız bu hançerden?

Hazların peşinden koşarak değil tabi. O da hayatımızı sürdürmek için, sabah sekiz akşam beş çalıştığımız işler kadar kokuşma belirtisi. Eğlenmek için yaptığımız şeyler de otomatikleşiyor. Çünkü şu film seyredilecek deniliyor, herkes o filmi seyrediyor, şu yazar okunacak diye emir geliyor, herkes o yazara çullanıyor. Fakat herkes o yazardan ne anlıyor? Madem ki farklıyız, herkes o farkı yaşamalı. Ama fark da bize giydirilen bir şeye dönüşüyor. Beymen'den giyininçe farklı oluyorsun. Kendimizden kaynaklanmıyor. Yani diplomalar, nasıl yaşayacağımız, her şey bize dışarıdan giydiriliyor. Ama kim giydiriyor derseniz, kimse giydirmiyor aslında, birbirimize giydiriyoruz. Böyle olunca yaşama sevinci kayboluyor, bu çok büyük bir tehlike.

- Öğrencilerinizin yarısının anti-depresan kullandığı doğru mu?

Doğrudur. Bizim ODTÜ civarında hayat bir beladır diye algılanıyor herhalde. Sürekli şişiriliyor gençler, sen akıllısın diye. Ailelerin de beklentisi büyüyor. Ama küçük bir başarısızlıkla karşılaştıklarında hemen bunalıma giriyorlar. O kadar el bebek gül bebek yaşamaya alıştırılmışlar ki, acılara tahammülü olmayan insanlar yetişmeye başlıyor. Yaralar almaya başlayınca, bir çıkış noktası bulamayınca ya ilaçlarla tahammül etmeye çalışılıyor ya da savunma mekanizmaları aşırı gelişiyor.

- Bu durum başarıya koşullanmaktan mı kaynaklanıyor?

Başarılı olsan, başarının hiçbir ölçütü olmadığı için, nerede duracağını bilemiyorsun ve başarı dangalağı oluyorsun. Sürekli önüne havuç konmuş eşek gibi koş Allah koş. İşkolik oluyorsun. Başarısız olsan geride durmaya tahammül edemiyorsun. O yüzden başarı ve başarısızlığın dışında bir hayatı seçmiş olabilirsin, yani serseri olmak çok daha iyidir bence. Başarısızlık ve büyük beklentiler bir aradaysa o zaman anti- depresancı oluyorsunuz. Bunların dışında üçüncü bir yaşamın peşindeyseniz yaratıcı olmak zorundasınız. Yani dünyaya posta atmış, egemen değerlerin dışında bir insan olmak gerekir. Dünyaya posta atabilmeniz için de önce kendi değerlerinizin olması gerekir.

- Mutsuzluk bulaşıcı mı?

Pısırık, güvensiz insanların bu kokuşmuşluktan çıkma şansı yok. Mutsuz ve sinirliysen bol bol sigara içersin ve kısa bir süre sonra ölürsün. Mutsuzluk uzun sürmez. Trafikte kavga edersin, bir araba sopa yersin. Sevgilinle sevişemezsin, iktidarsız olursun. Onun için rahat olmak lazım. On derste rahat olma kitapları şimdi çok satıyor. Orada yazanların tam tersini yaparsan belki biraz rahatlarsın.

- Hayvan dergisine verdiğiniz beyanatta: "Bilge dediğin fırlama olur demişsiniz. " Bu görüşünüzde ısrarlı mısınız?

Gayet ısrarlıyım, hatta bu görüşümü daha da ileri götürdüm, bilge dediğin hem fırlama olur, hem de puşt olur diyorum. Bilge, hayatın bütün hazlarının ardından koşar ama o hazların hiçbirinin dangalağı olmaz. Serserilerle konuşur, berduşlarla arkadaşlık eder, bir sürü dedikodunun farkındadır, magazinleri izler ama bulaşmaz. Günde on beş dakika televizyon izler ama sonra genellikle evleri iki katlı olduğundan yukarı çıkar, Mevlana'yı Farsça'sından okur, yatmadan önce iki bardak şarap içer. Bilge adamda hem sokakta süren hayatı yaşayabilme yeteneği ve gücü vardır hem de o hayatın dışına çıkabilme cesareti. Yani bilge insan, hayatın içindedir. Leman'ı, Penguen'i okuduğu zaman espirileri anlar, mel mel bakmaz. Yani ben bilgeyim, bu adamlar ne biçim espri yapıyor, çok ayıp demez. Son çıkan küfürleri bilir. Yeni küfürler üretir. Yaşamdan tat almayı bilir ama bunu hiçbir zaman ayağa düşürmez. Ayağıyla yaşadığı yaşamı, yukarı

çeker. O küfür ettiği zaman, küfür onda besmele gibi bir şey olur. Bizde bilge, yerinden kalkmaz, ak sakallı, yemek yemez, çişi gelmez biri olarak bilinir. Oysa bilge dediğin doğal gaz kuyruğuna girer, sırasını kapan olursa kavga eder, gerekirse karakolluk olur.Bu tanıma göre bilgelik, akademisyenlikle pek örtüşmüyor. Akademisyenlik kötü bir iş. Bilgeliğe aykırı, otuz yıldır millete not veriyorum, kusturucu bir şey, bıktım anasını satayım, hepinize sıfır diyeceğim bir gün. Ya da hepinize yüz, ne fark eder. Bilgelikle akademisyenlik arasında bir ilişki olabilir, o da yaşı 18-20 olanlarla sürekli bir arada olmaktan kaynaklanan bir şey. Bu avantajı kullanırsanız, yeni kalabilirsiniz.

- Biraz da aşktan konuşalım mı?

Aşkta benim teorim şu; aşk doğuştan hormonlarla ilgilidir ama aynı zamanda kazanılması, edinilmesi gereken de bir şeydir. Emek ister. Hormonu iyi salgılayan aşık olduğunu sanabilir, çıldırabilir, azabilir ama aşk ayrı bir şey. Bir sanat, bir güzellik yaratmaktır aşk. Hıyarların, hamhalat heriflerin işi değildir. Diyelim ki kızın birini görüyorum, içime bir ateş düşüyor ve aşık oluyorum. Yok öyle yağma, böyle beleş bir şey olabilir mi? Ateş düştükten sonra ne halt yediğine bağlı olarak aşk olur ya da olmaz. Ateş düştükten sonra o ateşi düşüren kişiye gidip onu söndüreyim hemen diyorsan, orada aşk yoktur. Ama aşk düştüğünde; kendimizi, hayatı, yaşadığımız kültürü anlamaya ve dönüştürmeye çalışıyorsak, işte aşk odur. Bize insan olduğumuzu hatırlatır ve büyük bir sorumluluk yükler. Aşık olduğum zaman aklıma şu gelmeli, aşığım, demek ki yapacak çok iş var. Yani sevgilimle pastanede buluşacağım veya bir arkadaşın evine gidip yiyişeceğiz... Bu da yapılmalı tabi de yalnız bunu yapıyorsanız aşk falan yoktur. Yani burada, arkadaşın evine gittik, yiyiştik. Aşka giriş bile yok burada yiyiş var. Yani aşk, o yemekten aldığımız enerjiyle bir yere bir ağaç dikebiliyorsak, bir insana yardım edebiliyorsak, farklı kitaplar okuyabiliyorsak, gereğini yerine getirdiğimiz şeydir. Aşk eşittir sevgili değil, iki kişilik de değil çok kişiliktir aşk. Bütün dünyayı düşman belleyip Leyla'yı sevmek değildir. Leyla'da bütün insanlığı sevmektir.

- Bir entelektüel olarak mutlu musunuz?

Yalnız kaldığım zaman, genellikle gece ikiyle dört arasında mutlu olurum. Televizyonu açarım ama seyretmem. Sesini dinlerim, duvarlara bakıp öyle düşünürüm, belki yazasım gelir bir şeyler karalarım. Uykum gelince, bu dünya düzelmez arkadaş deyip yatarım. Bugün de kurtaramadık dünyayı ne yapalım derim. Hesabi duruş, mutluluğu öldüren şeydir. Örneğin Nietzsche, adam hayatı boyunca bunu anlattı. Ama Nietzsche'yi okuyup karamsar olan adamlar var, onlara sopayla girişmek istiyorum bazen. Adam demiş ki, ben bir enerji kaynağıyım. Benim insan gibi insan olabilmem, içimdekilerin olabildiğince bastırılmadan ortaya çıkabilmesidir. Oysa yaşam buna izin vermiyor, birbirimizi maskelemek zorunda kalıyoruz. Gerçi Freud medeniyetin temelinin bu olduğunu söylemiş. Biz de içimizdeki hayvanlığı bastıracağız diye, içimizdeki insanlığı da bastırmışız. Hala içimizdeki erotik enerjiyle ilişkimizde sakatlık var. Erotik yanımız ortaya çıktıktan sonra ayıp bir şey yaptığımızı düşünüyoruz. Onun için vatan millet sakarya, ilim aşkı, sanki hiç eros yokmuş gibi davranıyoruz, dava adamı kalıbına sığınıyoruz.Bütün bu kalıplarım dışında felsefe; çözüm arayanların değil, soru soranların yeridir, şeytanla muhabbettir. Ne zaman ki şeytan sizi alt eder, o zaman insan olduğunuzu anlarsınız. Konuşuyorum işte Kendi kendime

170. Türkiye'de Felsefe Eğitimi Üzerine;

Türkiye'de felsefe eğitiminin sorunları, Türk düşünce geleneğinde felsefenin genel anlamda kavranış tarzından bağımsız olarak düşünülemez. Bu yüzden, öncelikle, felsefenin bizim düşünce geleneğimiz içinde nasıl kavrandığından kısaca söz etmek gerekli. Genellikle Platon ve Aristoteles sistemlerinden çıkarak yeni-Platoncu okul doğrultusunda bir İslam düşüncesi temellendirmek, bu alandaki ilk girişimlerdir. Başka bir deyişle, ortaçağ islam felsefesinin dinsel yapısı ile Batı felsefesinin dinsel yapısı arasında kesin bir paralellik görülür. İslami ya da Hıristiyan bir dünyagörüşünü temellendirmekte, İslam felsefecileri de, Hıristiyan felsefecileri de antik Yunan kaynaklarından yararlanırlar. Bu alandaki gelişmelerin ayrıntılı olarak üzerinde duracak değilim. Ancak şu çok önemli: Batıda Ortaçağ felsefesi, Batı toplumlarının geçirdikleri tarihsel dönüşümler sonucunda laikleşirken, Doğuda böyle bir laikleşme görülmez. Batıdaki gibi sınıfsal dönüşümler geçirmemiştir çünkü Doğu toplumları.
İslam felsefesi, İbn Rüşd'e kadar, kökende, antik Yunan düşüncesinin bir tür islami varyantı olma özelliğini korur. Antik Yunan düşüncesinin metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıları, İslami bir kılığa bürünmüş olarak, ama temelde yapısal karakteristiklerini koruyarak İslam felsefesinde yararlanır. Batı'da uluslaşma olgusu, metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıların yeniden-üretilmesinde birbirinden farklı yaklaşımları getirirken, İslam düşüncesinde bu doğrultuda bir değişiklik görülmez. Örneğin, İngiliz düşüncesi, felsefi yapıları, empirik(deneyimsel) bir yaklaşımla yeniden-üretirken, İslam felsefesi bu yapıları Farabi, İbn Sina gibi filozofların temellendirdikleri biçimiyle korumaya ya da yeniden-çoğaltmaya devam eder.
Burada, şunu önemle vurgulamak gerekli: İslam düşüncesinde metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapılarda bir değişiklik görülmez; ama, felsefenin günlük yaşamın pratik sorunlarına ilişkın alanlarında köklü yapısal değişiklikler olduğu gözlemlenebilir. Şöyle de diyebiliriz: Metafizik ve Bilgi kuramı alanında ilk islam filozoflarının yaklaşımları olduğu gibi korunurken, ahlak ve politika gibi insanın somut etkinliklerini konu edinen alanlarda düşünce büyük değişimler göstermiştir. Bunda islam ülkelerinin içinde bulundukları tarihsel ve toplumsal koşulların özgül durumlarının rol oynadığı yadsınamaz. Selçuklu toplumunda olsun, Osmanlı toplumunda olsun, ahlak ve politika (ya da dar anlamda, devlet yönetimi) alanında bir sistemleştirme çabasının, bu alanlardaki yapıların yeniden üretilmesi doğrultusunda geliştiklerini gözlemliyoruz. Bu anlamda bir Nizamülmülk, bir politika sistemleştiricisidir; bir kınalızade Ali Efendi, bir ahlak sistemleştiricisidir. Özetle söylemek istersek durum şöyle: Selçuklu-Türk ve Osmanlı-Türk toplumlarında felsefenin Metafizik ve Bilgi Kuramı gibi alanlarında, yapıların yeniden üretimi yoluyla özgün bir sistemleştirme görülmüyor; buna karşılık ahlak ve politika alanlarında sürekli bir düşünsel yeniden-üretimin ortaya koyduğu sistemleştirmeler gözlemleniyor.
Şimdi, tartışılması gereken ana soruna gelebiliriz: Türkiye'de felsefe eğitimi, yapıcı ve yeniden-üretici olmayı amaçlıyorsa, ahlak felsefesi ve politika felsefesinin öğretilmesine ağırlık vermek durumundadır. Çünkü, toplumumuzun geçirdiği tarihsel dönüşümlerin oluşturduğu zihinsel yönsemeler, Türk insanının ancak bu alanlarda yaratıcı ve "yeniden-üretici" olduğunu gösteriyor. Doğallıkla ahlak felsefesine, politika felsefesine, hatta ekonomi felsefesine ağırlık verilmesi, metafizik ya da bilgi kuramının, mantık ya da estetiğin okutulmaması demek değildir. Felsefe düşüncesi, elbette, birbirini tamamlayan(felsefi) bilgi alanlarından oluşan bir bütündür. Gene de Türk düşüncesinin tarihsel gelişimesine bakarak, bu düşüncenin hangi alanlarda "yeniden-üretici" olduğunun saptanmasında zorunluluk olduğu kanısındayım. Türk düşüncesinin yeniden-üretici olduğu alanlar da, ahlak ve politika gibi insanın somut yaşam pratiğini ilgilendiren sistemleştirme alanlarıdır. Bu bakımdan, Türk düşüncesi geleneğinin, Alman düşünce geleneğiyle belirli paralellikler gösterdiği kanısındayım. Lucien Goldmann, yeni çağlarda Fransa va Almanya'da tarihsel koşulların ulusal bir kültürün doğmasını engellediğini belirtir ve Fransa'da sağlıklı bir sosyo-politik ortamda felsefenin dış dünyaya, bu dünyayı anlamaya ve kavramaya yöneldiğini anlatır. Bilgi kuramı, matematik, psikoloji vr sosyoloji Fransız düşüncesinin temel uğraşları olmuştur, Goldmann'a göre. Oysa Alman felsefesi, sağlıklı olmayan bir sosyopolitik ortamda geliştiğinden, herşeyden önce, bu ortamın getirdiği "pratik" sorunlara yönelir. Bütün büyük Alman felsefe sistemleri, ahlak sorunundan ve Bergson'a gelinceye kadar Fransız filozoflarınca hemen hemen hiç bilinmeyen pratik sorunlardan çıkmışlardır, çıkış noktaları budur, diyor Goldmann.
Goldmann'ın Alman felsefecileri için söylediklerini, sanırım, Türk-Osmanlı düşünürleri için de geçerli saymak yanlış olmaz. Sorun, bence, felsefe eğitimini, Türk düşünce geleneğinin bu temel yönsemesini dikkate alarak, bilinçli bir yeniden-üretime yöneltmek olmalı, diyorum.(sayfa 147)

Hilmi Yavuz-Felsefe Yazıları-boyut kitabevi-2.baskı(2002)-sayfa 147

172. Felsefe nedir ?

Felsefe kaf dağının ardında ki peri kızıdır.Gönlümde öten kuş, git al onu diyor. Gece rüyalarımda, gündüz hayallerimde hep onu görüyorum. Kaf dağının ardından kucağını açmış, bana gel diyor, hep ona doğru koşuyorum...

Mayıs 2005 M.A

173. İnsanı geliştiren iki şey.(Merak ve Hayranlık)

Merak ve Hayranlık olarak kalmış kafamda. Kendi kendime yıllardır bu soruyu soruyorum. Zaman değiştikçe aldığım cevaplarda değişiyor. Merak konusunda tereddütüm yoktu ama hayranlık konusunda vardı.
Bu akşam babamın kütüphanesinde kendime akşamı geçirebileceğim bir kitap bakıyordum.
Her zamanki gibi okuyacağım kitabı, felsefeyle bağlantısını göz önünde tutarak arıyordum. Sonuçta bir eski küçük kitaba ulaştım, uykumda vardı. Kitaptan bir iki sayfa okuyunca ilgim arttı ama uykum ağır bastı. Uyudum ve birkaç saat sonra uyandım, okuduğum kitap yıllardır kafamı kurcalıyan sorunun cevabını açıklamaya yardımcı oluyordu. Bu kitap doğruluğuyla yanlışlığı arasında gidip gelen yıllarca sorduğum soruya doğruluğu yolunda bana tatmin edici cevaplar veriyordu.
Evet, insanı geliştiren iki şey merak ve hayranlıktır diyebilirim.

Kitabın adı "Düşünme Sanatı", Jean Guitton yazarı kimse artık, çeviren ise Cevdet Perin, o isimde yabancı. Kültür Serisi 23-Remzi kitapevi-1968 baskısı ve 250 Kuruş, iki sakız parası.
30 Ekim Pazar 2005 01:34

174. Din ve Felsefe, iki kardeşdir.

Hegel; din varoluşunu felsefeye borçlu değildir, felsefe yokken din vardı; fakat felsefe varoluşunu dine borçludur, din olmaksızın felsefe varolamazdı, derken, bir gerçeği dile getirmiştir. Gerçekten de, din ve felsefe, aynı bir soruyu yanıtlamayı amaçlayan iki düşünsel alandır.
Ortak soruları şudur:
Evren nasıl olup da varoldu? Bir zamanlar ortada evren diye bir şey yoktu, sonsuz bir hiçlik vardı da, bir süre sonra evren bu sonsuz hiçliğin içinde mi varoldu; yoksa evren zaman içinde bir başlangıcı olmaksızın hep var mıydı?....
Gerek din, gerekse felsefe, işte bu soruyu yanıtlamayı amaçlar. Bu soru, kişisoyunun en önemli sorusudur; çünkü insan, böyle bir soruyu sormakla yeryüzündeki öteki canlı türlerinden en kesin bir kopuşla ayrılıp insan olabilmiştir.Gelgelelim yeryüzünde kendi kendilerine bu soruyu hiç sormadan yaşayan, "evren nasıl varoldu" demeyen, yaşamlarını böyle bir sorudan uzak, salt gündelik geçim sorunlarıyla geçiren milyarlarca insan vardır; bunlar biçimsel olarak insan görünümündedirler, fakat düşünsel olarak daha insan olamamışlardır. İşte din ve felsefe, insanı öteki yaratıklardan en kesin biçimde ayıran, insanı insan yapan bu canalıcı soruyu, "evren nasıl varoldu" sorusunu tüm insanlığın beynine sokmaya ve yanıtlamaya adanmış iki kardeş gibidir. Dini de felsefeyi de doğuran aynı soru olduğu için, kullandıkları kavram adları da ortaktır. Felsefe alanında kullanılan kavram adlarının neredeyse tümü, önce din alanında doğmuş, bin yıllarca din alanında kullanılmış, sonra felsefede yer almıştır. Demek ki, dinsel kavramların ulusal dile çevrilmesi başarılmaksızın, felsefe dilinin ulusallaşması da sağlanamaz ve dolayısıyla ulus felsefe alanında tıkanır. Felsefe alanında tıkanan bir ulusun bilim ve sanat alanında ilerleyemiyeceği de apaçıktır. Çünkü bir toplumun ne kadar çok sayıda üyesi "evren nasıl varoldu" sorusunu kendi kendisine sorarsa, o toplum o denli sürülükten çıkar, bilime, felsefeye, sanata ilgi duyan bilinçli insanlar toplumuna dönüşür.(sayfa 29)

Alınan Kaynak; Dünden Bugüne Türklerde Dil ve Din-Cengiz Özakıncı-Otopsi yayınevi-4. baskı/Nisan 2000

175. Ben ilkokula giderken,

Ben ilkokula giderken,
Bu Topraklar Türk Topraklarıdır,Diye Öğrendim.
Ben İlkokula giderken,
Bu Bayrak Türk Bayrağıdır, Diye Öğrendim.
Ama Bugün,
Bu Topraklar Yalnızca Türk Toprakları değildir,
Deniyor.
Ama Bugün,
Yanlızca Türk Bayrağı yok, Başka bayrak da var deniyor.
Ben İlkokula giderken,
Varlığım Türk Varlığına Armağan olsun dedim.
Ve Ben Bugün diyorum ki;
ALLAHUEKBER!.....
ALLAHUEKBER!.....
ALLAHUEKBER!.....

176. Bizim makamımız,

Bizim makamımız,
KALDIRIMLAR!.....
Bir üst makam,
MUSALLA TAŞI!.....

176. Felsefeye Giriş.

Felsefeye giriş üzerine onlarca kitap okudum, nasıl girileceğini anlamaya çalışıyordum. Sonunda anladım ki felsefenin girişi Nasrettin Hocanın Türbesi gibi her tarafı açık, istediğin yerden gir, istediğin yerden çık.

177. "Mürekkep Yalamak"ın Açıklaması;

Yahya Kemal Beyatlı şöyle diyor.....
.....
Okula başlayışım eski an'aneye tamamen uygun oldu. Erkenden ilk öğretmenlerim Sabri ve Gani efendiler bizim selamlığa geldiler. Çarşıdan bana bir divit ve cüzdan alınmıştı. Gani efendi kalem açtı, divitin mürekkebine batırdı. Bir Rabb-ı yessir yazdı. Sonra üstüne şeker döktüler, bana o yazının mürekkebini şekerli şekerli yalattılar. Bahçede bekleyen mektep çocuklarına birer külah şeker dağıtıldı. Çocuklar:Şol cennetin ırmakları / Akar Allah deyü deyü ilahisini birlikte ırlayarak yola düzüldüler. Davetliler şerbet içtiler. (sayfa 193).....

Alınan Kaynak;
Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi-Sayı 155-Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı yayınları-Mart/Nisan 2005-"Klasik Türk Kültürü Açısından Yahya Kemal" adlı makale-Yard. Doç. Dr. Mustafa Güneş

178. Atatürk Milliyetçiliği Felsefesine Giriş.

.....Dünyadaki görüşler bilindiği gibi tekçi görüşler ve çoğulcu görüşler diye ikiye ayrılır. Tekçi görüşler genellikle hayatı madde ya da Tanrı gibi tek bir özneye bağlarlar. Dinlerde Tanrının tek özne oluşu gibi, Marksizm'de de madde tek özne olarak ele alınır. Diğer yandan hayata çoğulcu olarak bakan görüşler ise; hayata sadece tek bir öznenin değil bir sürü gerçekliğin yön verdiğine inanırlar. Tekçi görüşler; ister moralist olsun isterse materyalist olsun yapıları gereği, dayatmacı ve totaliter olurlar iken buna karşılık çoğulcu görüşler ise, bağımsızlıkçı, özgürlükçü ve daha demokratik bir yapıya sahiptirler. Bu gün artık her şeyin din kitaplarında var olduğunu iddia eden dinci(skolastik) görüşler gibi maddeci, marksçı görüşleri de çağımız mahkum etmiştir.
Türk milliyetçileri bu görüşlerden tekçi anlayışın-ister dinci(moralist) isterse Marksist(Maddeci) görüş olsun- her ikisini de felsefi temelde kabul etmedikleri gibi metot olarak olsa dahi ilgi göstermemişlerdir. Ve hayata çoğulcu bir bakışla bakan görüşü tercihle hürriyetçi ve bağımsızlıkçı bir yolu takip etmişlerdir. Bu Ziya Gökalp'te böyle olduğu gibi Mustafa Kemal'de de böyledir. Diğer ardıllarında da. Nitekim çağın ilk çeyreğinde milletini ardına alarak çağının en büyük Millî Kurtuluş Savaşını vermiş olan Atatürk bu savaş için ne dinci metotlara itibar etmiş ne de Marksist metotlara itibar etmiştir.(sayfa 183).....

Alınan Kaynak;
Doğu-Batı Meselesi ve Sultan Galiyev-Oğuz Şaban Duman- Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-1999

Atatürk Neden Bir Filozoftur?
Arslan Kaynardağ--Atatürk ve devrimleri konusunda ilgi çekici yazılarını okuyoruz. Bir kitabında " Atatürk'ün bir kahraman olduğu kadar bir filozof da olduğunu söylemekten çekinmeyeceğim" diyorsun. Atatürk'ü senin dediğin gibi filozof sayarsak, Platon'un Devlet'indeki filozof önder kuramı yıllar sonra Türkiye'de uygulama alanı mı buluyor? Atatürk'ün düşünceleri bizi ne derece böyle bir yaklaşıma götürebilir?
Bedia Akarsu--Platon " Başa filozoflar geçmez ya da baştakiler felsefe yapmazsa insanlığın acıları sona ermeyecektir" diyordu. Yakup Kadri Karaosmanoğlu'nun Atatürk adlı kitabını okumuşsundur elbette. Bu kitabın başında o günlerin umutsuzluğunu göstermek için yazarın çizdiği tablo Türk insanının ne acılar çektiğini bütün ayrıntılarıyla gözler önüne seriyor. İşte Atatürk halkın bu acılarını sona erdirmiş bir önder. Dünyanın acılarını sona erdirebilmiş mi? İnsanlığın acılarını sona erdirememiştir ama kurtuluşları için ışık tutmuştu onlara. O yalnız kendi ulusunu değil, bütün ulusları, bütün insanlığı düşünüyordu. Yeni bir dünya düzeni içinde her ulusun eşit hakla ve özgür olarak yer almasını savunuyor, " yurtta barış, dünyada barış" ilkesi ile kendi ülkesinin dünyaya örnek olacağını, tuttuğu yolun dünyanın acılarını dindirecek yol olduğuna inanıyordu. İkinci Dünya Savaşının sonunda Churchill "Atatürk sağ olsaydı, dünyanın manzarası başka türlü olurdu" demişti. Evet ulusların başına Atatürk gibi insanlığa açık, kendi ulusuyla birlikte bütün ulusların da kalkınmasını isteyen önderler geçebilse, tüm dünyanın acıları da sona erer kuşkusuz.

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı-Sayfa 32

ATATÜRK VE FELSEFE

"Mustafa Kemal'in eserinin, kendi yetişme tarzı ve yaradılışıyla ilgisi pek büyüktür. O'nun karakterindeki özgürlük ve bağımsızlık vasfı, kısmen inceleme ve araştırmacılarının, daha çok yaradılışının ve geçirdiği deneylerin ortaya çıkardığı felsefi inançların kaynağıdır. Şu halde, O'nun kuracağı düzenin toplumsal ve bireysel bağımsızlık ve özgürlük ilkelerini yansıtan bir öğreti ve onun kökeni niteliğindeki bir felsefi inanç olması kadar doğal bir şey yoktur. Mustafa Kemal, insanı laik ve özgürlüklerini kısıtlayan, herhangi bir toplum üzerinde diğerlerini kayıtsız şartsız egemen kılan, demokratik yollar dışında bir millete iktidar olma iddiasında bulunan görüşlere, felsefelere: bireylere ve kuruluşlara düşmandır. O'nun yönetim ve hedefi, giderek, gelişmek ve olgunlaşmak suretiyle ulusal bağımsızlık ve egemenliğe dayanarak milli iradenin ve meşru temsilcilerinin etki ve yönetimiyle milli ülküleri gerçekleştirmektedir. Bu ülküye kaynak olan felsefe, Atatürkçü felsefedir; başka bir deyişle Mustafa Kemal kendi felsefesinin uygulayıcısıdır."

Kaynak; http://tekadamatatürk.tripod.com/25.html

Türk felsefesinin temellerini Atatürk atmıştır. Pratikte ve Teoride var olan Türk felsefesini, derli toplu açık ve net bir hale getirmiştir. Bunu saptırmak isteyenlerinde art niyetlerini ortaya çıkarabilecek kabiliyettedir. Gizli saklı hiç bir şey yoktur, dost da düşmanda her şeyi açık ve net olarak bilmektedir.Atatürk'ün en önemli sözü"Gerçekleri söylemekten korkmayınız"dır.Biz Atatürk'ün öğrencileriyiz, her şeyi söylüyoruz.Hiç bir şeyi söylemektende korkmuyoruz.Atatürk"Türkiye Cumhuriyetinin temeli kültürdür" demiştir.Kültür havuzunuda dolduran üç kaynak felsefe,bilim ve sanattır.Bizim yaptığımız siyaset Atatürkçü felsefenin yansımasıdır. Atatürk sadece bir önder, devlet kuran değil.Türklük ruhunun somutlaşmış halidir.bütün hainler, hasmane tutumları olanlar Atatürk Milliyetçiliğinin çelik duvarı önünde durup kalıyorlar, foyaları hemen meydana çıkıyor.Felsefesi açık ve nettir.Felsefe demek elastikiyet demektir, her ortama uyabilmesi demektir. Atatürk Türklük Felsefesinin temellerini atmamış olsaydı, dünyada ki bu kadar değişimler karşısında devletimiz çoktan yıkılmıştı. Bütün dünya Türkiye Cumhuriyeti devletinin yıkılması konusunda hemfikirdir, içeride de hain işbirlikçileri vardır. Neden yıkamıyorlar, çünkü, Türkiye Cumhuriyeti devletinin felsefesi vardır. Değişen koşullara Atatürk milliyetçiliği hemen intibak edebilmektedir. Ne yapmamız gerektiğini bize açık ve net olarak göstermektedir. Türk'ün nasıl bir felsefeye göre hareket edeyim diye bir sorunu yoktur. Önümüzde de ne yapmamız gerektiği açık ve net olarak gözükmektedir.

Atatürk Milliyetçiliği Felsefesinin ideolojik oluşumuna bir yaklaşım tarzı;

Oysa, yine Prof. Duverger'in de vurguladığı gibi, çağımızda ideolojilerin gelişmelerinde sınıflardan başka daha birçok unsurlar yer alır. Meselâ; merkezileşme ve bürokrasi üzerindeki ideolojiler aynı sınıfın içindeki yönetenlerle yönetilenler arasındaki anlaşmazlıklar, merkezleşme aleyhindeki ideolojiler ise Başkent'e karşı Taşra'nın emellerini ortaya koyar, Kemalizm gibi, Milliyetçi ideolojiler özgürlük ve bağımsızlığı tehlikeye girmiş bir ülkenin sınıfsal değil, ulusal bir başkaldırısı neticesinde oluşmuştur.
İdeolojilerin toplum güçlerini yansıtmaları, ideolojilerde düşünürlerin ve sistem yaratıcılarının büyük bir etki yapmadığı anlamına gelmez. Marx olmasa idi, nasıl olsa yine bir Sosyalist İdeoloji olacak ve fakat aynı muhtevaya, nüfuz ve yayılma gücüne sahip bulunmayacaktır. Mustafa Kemal'de, Montosquieu Adam Smith, Karl Marx ve Victor Hugo gibi, kendi çağlarının ve toplumlarının haykırışlarını aksettiren "sesli yankılar" dır. Bunlar toplumsal güçlerin bir çeşit aletleri ve organlandır: Kurdukları sistemler, sadece kafaların içinde kendiliğinden doğup dışarıya fışkırmaz, bu sistemlerin unsurları toplumdan gelir, onlar da toplumun ihtiyaçlarına tercüman olurlar. Fakat sistem ve ideoloji yaratıcıları sadece kaydedici aletler durumunda oldukları zannedilmemelidir. Toplum onlara taş, kaya verir, onlar da, bu taşlarla ve kayaları yapıyı veya heykeli oluştururlar. Yani, görevleri bir mimarı ve heykeltıraşı andırır. Kişisel dehalarının etkisi ve sentez yapma yetenekleri çok önemlidir. Birçok ideolojiler, bunların dağınık unsurlarına, düzen verecek, bütün parçaları birbirine kuvvetle geçmiş bir sistem hâline koyacak birinci sınıf bir düşünürü bulamamış olmanın çok acısını çekmişlerdir. Faşizm ve Hristiyan Demokratlıkta bir Karl Marx'ın olmaması bu ideolojilerin gelişimini oldukça güçleştirmiştir. Sistem ve ideoloji yaratanın ifade gücü, sentez yapma yeteneği kadar önemlidir. Mustafa Kemal Atatürk bu bakımdan da emsalsizdir. İdeolojilerin, politik çatışmaların gelişiminde; bir yandan iktidarları ve muhalefetleri düzene sokup, sistemleştirmek, diğer taraftan anlamaya veya anlaşmazlığa değerler üzerinden bir itiraz niteliği vermek gibi niteliği vardır. İdeolojilerin her şeyden önce vatandaşların politik bilinçlerini geliştirmeye yaradığı da inkâr edilemez.
Kaynak; http://tr.wikipedia.org/wiki/Kemalizm_ve_pragmatizm
KEMALİZM İDEOLOJİSİ Yazarı: Prof. Dr.İsmet GİRİTLİ

87

Alman düşünürü Herbert Melzig

'Türkiyenin çöküşü ve yükselişi' adlı yapıtında Atatürk ve Yeni Türkiye için şu değerlendirmeyi yapar:

"ESKİ ÇAĞIN BÜYÜK FİLOZOFU PLATON'UN 'YA YÖNETİCİLER FİLOZOF, YA DA FİLOZOFLAR YÖNETİCİ OLSALAR YOLUNDAKİ İKİBİN YILLIK DİLEĞİ, İLK KEZ 20.YÜZYILDA ATATÜRK'ÜN KİŞİLİĞİNDE TAM GERÇEKLEŞMİŞ BULUNUYOR.....

Not:Ünüversitelerimizde Platon ve Atatürk üstüne sempozyumlar ve çalışmalar da vardır.

Alınan kaynak: http://oktay2002.sitemynet.com/

Bizim Konfüçyüs'ümüz Atatürk.

Konfüçyüs insan düşünce tarihinin en büyük kişiliklerinden biri, öncü bir eğitimci, toplumsal eleştirmen ve siyaset bilimcidir. Bir filozof ve öğretmen olarak Konfüçyüs insana ilişkin temel konulara, deyişlerinin BİNLERCE YIL boyunca saklanıp incelenmesine neden olan bir ustalıkla seslenmiştir.
.....ulusların yönetimi ve şirketlerin idaresinden, toplumu yönlendirme ve arkadaşlarla geçinmeye, aileyi ayakta tutma ve kişinin kendine hakim olmasına dek insan işlerine ilişkin geniş bir öğütler yayılımı.....
Günümüzde Konfüçyüs'ün adı, öğretilerinden daha iyi bilinmektedir; yine de kişilik, toplumsal ilişkiler ve insanlık durumu üzerine görüşleri, tarih, yirmibeş yüzyıl önce dillendirdiği kaygıların vehametini artırırken, daha bir nüfuz edicilik kazanmaktadır. Saldırganlık, diktatörlük ve militarizmin ilk eleştirmenlerinden biri olmakla, Konfüçyüs, insan saygınlığı ve toplumsal adaletten, çağlar boyu bilinç sahibi insanlarda raslanabilecek derinlemesine bir özlemle sözetmektedir.
Doğu'nu diğer büyük düşünürleri gibi Konfüçyüs de dogmatik bir belletici değildi; temel öğretileri genellikle, çağlar boyunca farklı kültür ve toplumların, iletisine ilişkin kavrayışlarını, kendi zamanlarının gerçekliklerine uygulayacak tarzda yeniden yorumlamasına olanak sağlayacak kertede geniştir.(sayfa12)

Alınan kaynak;Konfüçyüs Düşüncesinin temelleri-İngilizce 'ye çeviren Thomas Cleary-Türkçe'ye çeviren Sibel Özbudun-anahtar kitaplar yayınları-baskı 1996

Atatürk'te bizim Konfüçyüs'ümüzdür, sözleri BİNLERCE YIL Türk milletinin kulaklarında çınlıyacaktır. BİNLERCE YIL bize rehber olacaktır. Çok şükür ki geç de olsa bir Konfüçyüs'e sahip olduk.

" Türk milliyetçileri bu görüşlerden tekçi anlayışın-ister dinci(moralist) isterse Marksist(Maddeci) görüş olsun- her ikisini de felsefi temelde kabul etmedikleri gibi metot olarak olsa dahi ilgi göstermemişlerdir. Ve hayata çoğulcu bir bakışla bakan görüşü tercihle hürriyetçi ve bağımsızlıkçı bir yolu takip etmişlerdir. Bu Ziya Gökalp'te böyle olduğu gibi Mustafa Kemal'de de böyledir. Diğer ardıllarında da. Nitekim çağın ilk çeyreğinde milletini ardına alarak çağının en büyük Milli Kurtuluş Savaşını vermiş olan Atatürk bu savaş için ne dinci metotlara itibar etmiş ne de Marksist metotlara itibar etmiştir.(sayfa 183).....

Alınan Kaynak;
Doğu-Batı Meselesi ve Sultan Galiyev-Oğuz Şaban Duman- Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-1999"

Yukarıdaki açıklamaya ilave olarak söylemek istediğim. Marksist ideolojiyi ve Şeriat ideolojisini savunanlara karşı çıkmamız ve mücadele etmemiz, bu uğurda başarıya ulaşmamız, o ideolojileri doğru teşhis edip tedaviyi ona göre uygulamamız lazım. Karnı ağrıyan adama beyin cerrahının müdahalesi hastayı daha da vahim hale getirir, dahiliye uzmanı gerçek çözümü uygulayacaktır.
Bizde bu ideolojilerle mücadele ederken, beyin cerrahı gibi mi davranıyoruz, yoksa dahiliye uzmanı gibimi, yaklaşımımı buna göre açıklıyacağım.
İdeolojiler bir silah gibidir. Silaha karşı olmak başka şeydir, silahı kullanana karşı olmak başka şeydir. Ben silahlara karşıyım, silahsızlanmayı destekliyorum demek silahların kullanımına ve silahlara bir etkisi yoktur.
Gerek marksist felsefe gerek de İslam dini insanlığa hizmet etmek amacını güder. İslam dininin varlığının ortaya çıktığı zamanlarda kendini koruyabilmesi için dinimizle savaşanlarla mücadele etmiştir. Bu da doğal hakkıydı, Ortaçağ dediğimiz dönem ise din savaşlarıdır, Hıristiyanlıkla Müslümanlığın açık savaşıydı. Egemenlik sağlama savaşıydı. Çağımız ise üstü örtülü olarak din savaşları olduğu söylense de, din savaşlarının kapandığı, milletlerin birbirlerine egemen olmaya çalıştığı bir savaş şeklidir. Çağımızın örgütlenme şeklide millet esasına göre örgütlenmedir.
Marksist ideolojinin temelinde ise sınıfsal yaklaşım vardır, İnsanları Proleterya, Küçük Burjuva ve Burjuva olarak üç sınıfa ayırmaktadır. Proleterya diktatörlüğü ile insanların birbiriyle savaşmayacağı adil bir düzeni savunan bir ütopyaydı, bu gerçekleşmedi. Komünist ideolojiyi savunanlarda ayrıştı, proleterya diktatörlüğü savunmayan demokratik yollarla sosyal adaleti savunanlar ile radikaller diye ikiye ayrıldılar. Bunlar sosyal demokratlar, solcular dediğimiz meşru ve legal sol

partilerdir. Birde Proleterya diktatörlüğünü savunan illegal sol örgütler var, onlar ise kanun dışıdır, ideolojik suç örgütüdür.
Ruslar komünizm silahını kullanarak Türklere çok büyük zarar vermiştir. Komünizm silahı Galiyevcilerin elinde olsaydı, Komünist ideoloji Türk kültürüne hizmet etmiş olacaktı. Suçlu olan silah değildir, silahı kullanandır. Silahı kullanana karşı çıkmakla, silaha karşı çıkmak arasında fark vardır. Ben silahın bana karşı kullanılmasına karşıyım. Eğer ortada bir egemenlik savaşı varsa ki var. Dünya milletleri birbirine egemen olmaya çalışıyor. Bende kültürel ve fiziki her türlü silahın bende olmasını isterim, ben güçlü olayım isterim. Karşımdakinin elinde silah varken benim hümanist olmam, komik olmamdır. Eğer benim de elimde silah varsa bu caydırıcı olur, o zaman benim hümanistliğim işe yarar.
Dine gelince Elhamdürüllah ben müslümanım. Dünyada gerçek müslümanlığında Türkiye de uygulandığına inanıyorum. Çağımızda dinler insanların vicdanlarıyla alakalıdır, müslümanlık propagandası da, misyonerlik faaliyetleri de dünyanın her tarafında yapılmaktadır.
Savaşlar din fonksiyonu olsa da din merkezli değildir.
Kuran dilimizin arapça olması, ibadetimizi arapça yapmamızı araplar ideolojik bir silah olarak kullanmaktadırlar. Güzel dinimizden doğan duygusal yanımızı kullanarak bizi arapların siyasi mücadelesinde taraf olmaya zorlamaktadırlar. Bunun en bariz örneği İsrail düşmanlığıdır, Müslümanlık hiçbir dine mensup insanları düşman görmez. Türkler müslümanlığı tam anlamıyla uygulamıştır. Din savaşlarının olduğu dönemde bile yahudiler kucak açmıştır. Gerçek müslümanlık Türkün doğasında vardır, iki su yatağını manevi dünyada bulmuştur. Çünkü Türkün doğasında da insan sevgisi vardır.
Ben bireysel olarak İsrail düşmanlığının müslümanlığı arapların bir siyasi silah olarak kullanmasının başarısı olarak görüyorum.
Atatürkçü felsefede bunlar yoktur. Turan idealini ise her milletin nasıl bir egemenlik ideali varsa buna ulaşmak istiyorsa benimde idealim var bende ulaşmak istiyorum olarak algılıyorum.

..... ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİ nesnel bir biçimde tanımlayabilmek için Atatürk'ün ve bağrından çıktığı Kurtuluş Savaşı vererek varlığını ispat etmiş bir ulusun en büyük eseri 1924 anayasasıdır. 1982 Anayasası'nın 2. maddesi hükmü bir atıf hükmüdür, söz konusu hüküm 1924 Anayasası'nın 88. maddesine göndermede bulunmaktadır.
Anayasa'nın 88. maddesi "Türkiye ahalisine DİN ve IRK farkı olmaksızın vatandaşlık itibarıyle (Türk) itlâk olunur" diyerek Türkiye Cumhuriyeti Devletinin insan unsurunu, yani millet (Ay. M.3), dolayısıyla milliyetçiliği tanımlamış bulunmaktadır. Öyleyse ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ, 1924 Anayasası'nın 3 ve 88. maddesinde tanımını ve ifadesini bulan "millet" anlayışıdır. Tanımından da anlaşıldığı üzere "IRKÇI" ve "ÜMMETÇİ" millet anlayışıyla herhangi bir ilgisi bulunmamaktadır, dolayısıyla ideolojik herhangi bir yönü yoktur.(Sayfa 84)

Kaynak;
Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Fikrî Temelleri- Prof. Dr. Zeki Hafızoğulları(1938 -)-ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI-273 SAYI

Not; 1924 Anayasası Atatürk'ün sağlığında hazırlanmıştır. Irkçıların ve Ümmetçilerin bilgilerine arz ederim.

Başlangıç'ta "Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik anlayışı ve Onun İnkılap ve İlkeleri doğrultusunda", "ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİ, ilke ve inkılapları", vs., ifadesine yer verilmiştir. Burada temel sorun, kısacası Atatürk'ün belirlediği milliyetçilik ve Onun İnkılap ve İlkelerinin, mesela Marksizm-Leninizm, Faşizm, Nazizim, Maoizm. Vs. gibi bir ideoloji olmadığının ortaya konulmasıdır. Gerçekten, yukarıda da belirtildiği üzere, "Atatürkçülük" diye bir ideoloji varsa o zaman Türkiye Cumhuriyeti Devletinin "...demokratik...hukuk devleti" olması mümkün değildir. Gerçekten "Atatürkçülük" veya "Kemâlizm" adında bir ideoloji veya ideolojik düşünceler sistemi yoktur. Maalesef, burada, "ideoloji" ile "ideal" kavramları karıştırılmıştır. Oysa ideoloji başka şeydir, ideal başka şeydir. İki kavramın karıştırılmaması gerekmektedir. Liberal-demokratik bir toplum/hukuk/devlet düzeninde devletin ideolojisi olmaz, devletin sadece idealleri olabilir. Atatürk inkılap ve ilkeleri, 1924 Anayasası'nda ifadesini bulan Atatürk'ün millet, Türk ve Türklük anlayışı, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin bir ideolojisi değildir, tersine niteliği demokratik...hukuk Devleti olan Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ve bu devletin halkının sadece ulaşmayı özlediği ülküleri, idealleridir.(sayfa 87)

Kaynak;
Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Fikrî Temelleri- Prof. Dr. Zeki Hafızoğulları(1938 -)-ATATÜRK KÜLTÜR MERKEZİ BAŞKANLIĞI YAYINLARI-273 SAYI

Sayın tanrikut1071
"Atatürk Milliyetçiliği" kavramı ile "Türk Milliyetçiliği" kavramı aynı şeydir. Sizin bu kavramdan algıladığınız, CHP'sinin bu kavramı yorumlama şeklidir. Ben CHP'sinin sayfasından bile bu terimin anlamına bakmadım. Ben Sosyal Demokrat falan değilim.
Terimin anlamının felsefi bir yorumu vardır ve yoruma açıktır.
Ben Atatürk Milliyetçiliğinden ne anladığımı sorarsanız. Atatürk, Türk'ün atasıdır ve en büyük Türk Atatürktür. Yaşam tarzı ve düşünceleriyle ortada bir Türk vardır. Türk Milletinin tarihi Atatürk'ten önce ve sonra olarak algılıyorum. Atatürkle Türk Milleti bir felsefeye kavuşmuştur.
Sen bir Çin'liye Konfüçyüs Milliyetçiliği dersen gocunmaz. Çinli demek konfüçyus demektir.
"Atatürk Milliyetçiliği" kavramını bir ideoloji olarak değil, bir ideal olarak algılıyorum.
Daha öncede size Genelkurmay Başkanlığının ve Devletin, Anayasanın resmi görüşleri olduğunu söylemiştim. Bu makamları rahatsız etmeyen bir kelime sizi neden rahatsız ediyor.
Son olarak benim Atatürk Milliyetçiliğinden anladığım kelimenin geniş anlamıdır, felsefi bir yaklaşım tarzıdır.
Siz kelimeyi dar anlamıyla anladığınız için yadırgıyorsunuz. Sosyal Demokrat diyorsunuz. O zaman Genelkurmya da CHP'li sizin mantığınıza göre. Demekki kelimeyi daha geniş ve felsefi anlamıyla düşünmek gerekiyor. bu kadar kurumun hatalı sizin doğru düşündüğünüzü düşünmektense, acaba ben mi hatalı düşünüyorum diye düşünmeniz gerekiyor.
Atatürk'ün Irkçı olmadığı konusunda mutabakata varmamız güzel.
Irk ve Soy kelimeleri eş anlamlıdır. Ben soy kelimesini kullanmayı tercih ediyorum.
Saygılarımla.

Başlığa katkı amacıyla bu yazıyı da ilave etmek istedim.

ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN TEMEL TAŞLARI-Ord. Prof. Reşet KAYNAR

Gerçek olan şudur ki Atatürk milliyetçiliğinin temel taşı, Türk halkının ve ülkesinin bütünlüğüdür. Bu halk(ulusal ant) Misak-i Millî ile ulusal kurtuluş savaşını kazanan ve Türkiye Cumhuriyetini kuran halktır. Bu nitelik onu ırkçılıktan ayıran bir özellik taşır. Bu halk, başarının bölücülükte değil, ülke ve ulus bütünlüğünde olduğuna inanan halktır. Atatürk, bu hususu el yazıları ile belgelemiştir. Bu el yazıları Prof. Afet İnan'ın "Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları" adlı kitabının belgeler kısmındadır. Bu konuda Atatürk şöyle der :

"Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk Milleti denir. Millet sözünden ne anlaşılır? Millet neye derler sualine bugünkü, asrî telakkilere mutabık fennî bir tarif yapabilmek için yürüttüğümüz münakaşayı kâfi görelim. Onun üzerine bir lâhza durup düşünelim; bugün Türk Cumhuriyetini kurmuş olan Türk Milleti'ni mütalaa ederken bulduğumuz şartları, tekrar gözden geçirelim :

a. Siyasî varlığımız haricinde, başka ellerde, başka siyasi zümrelerle, isteyerek veya istemeyerek teşriki mükadderat etmiş, bizimle dil, ırk, menşe birliğine mâlik ve hattâ yakın uzak tarih ve ahlâk yakınlığı görülen Türk cemaatleri vardır. Tarihi bir hadisenin neticesi olan bu hâl, Türk Milleti için elim bir hâturadır. Fakat Türk Milletinin Tarihen ve İlmen teşekkülündeki asaleti, tesanüdü asla haleldâr edemez.

b. Bugünkü Türk Milleti siyasî ve içtimâî camiası içinde kendilerine kürtlük fikri, çerkezlik fikri ve hatta lazlık fikri veya boşnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatandaş ve milletdaşlarımız vardır. Fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış adlandırmalar, Birkaç düşman âleti, mürteci beyinsizden maada hiçbir millet ferdi üzerinde teellümden başka bir tesir hasıl etmemiştir. Çünkü, bu Millet efradı da umum Türk camiası gibi aynı müşterek maziye, tarihe, ahlâka, hukuka sahip bulunuyorlar.
Ayrı ve birçok topluluklara (Cemiyetlere) mâlik olduklarını iddia etmiş ve bu yüzden Türklerle birleşip bir millet teşkil etmemiş olan Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar?

c. Bugün içimizde bulunan hıristiyan, musevî vatandaşlar, mukadderat ve talihlerini Türk Milletine vicdanî arzularıyla rapt ettikten sonra kendilerine yan gözle yabancı nazariyle bakılmak, medeni Türk Milletinin asîl ahlâkından beklenebilir mi?

Milletin umumî tarihi: Bundan sonra, müşterek milli fikrin, ahlâkın, hissin, heyecanın hâtıra ve an'anelerinin millet efradında meydana gelmesini ve kökleşmesini temin eden müşterek mazinin, birlikte yapılmış tarihin, vicdanları ve zihinleri doğrudan doğruya birleştiren müşterek dilin, milletlerin teşekkülünde en mühim âmiller olduğunu bir defa daha kaydettikten sonra millet hakkında, ikinci derecede unsurları kâle almayarak mümkün olduğu kadar her millete uyabilecek bir tarifi biz de alalım:

(1) Zengin bir hâtıra mirasına sahip bulunan,
(2) Beraber yaşama hususunda müşterek arzu ve muvaffakate sahip olan,
(3) Ve sahip olunan mirasın muhafazasına beraber devam hususunda iradeleri müşterek olan insanların birleşmesinden vücuda gelen cemiyete millet namı verilir.
Bu tarif tetkik olunursa bir milleti teşkil eden insanların rabıtalarındaki kıymet, kuvvet ve vicdan hürriyetleriyle insanî hisse gösterilen riayet, kendiliğinden anlaşılır;
Filhakika, maziden müşterek zafer ve yeis mirası;
İstikbalde tahakkuk ettirilecek aynı program;

Beraber sevilmiş olmak, beraber aynı ümitleri beslemiş olmak;
Bunlar elbette bugünün medeni zihniyetinde diğer hertürlü şartların fevkinde mâna ve şümûl alır.
(Ayrı ve birçok topluluklar diye başlayan ve kitabın ek kısmında Atatürk'ün el yazıları ile yazılmış ve MEMNUN MUDURLAR kelimesiyle biten cümle kitabın metin kısmına alınmamıştır.)

Bir millet teşekkül ettikten sonra, efradının devlet hayatında, iktisadi ve fikrî hayatta müştereken çalışmak sayesinde vücuda gelen milli harsta(KÜLTÜR) şüphesiz milletin her ferdinin çalışma hissesi, iştiraki, hakkı vardır. Buna nazaran bir harstan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir, dersek milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.
Bundan evvel tespit ettiğimiz tariften mülhem olarak diyebiliriz ki; milliyet meselesi ferdî ve müşterek hürriyet meselesidir.
Milliyet prensibi: Bir milletin, diğer milletlere nisbetle tabiî veya mükteseb hususî karakterler sahibi olması, diğer milletlerden farklı bir uzviyet teşkil etmesi, ekseriya onlardan ayrı olarak onlara muvazi inkişafa sahip bulunması keyfiyetine milliyet prensibi denir.
"Bu prensibe göre, her fert ve her millet kendi hakkında hüsnüniyet, topraklarına bizzat kayıtsız tesahüb talep etmek hakkına ve hürrriyetine mâliktir.

Bu düstur, bize hangi milletlerin hür, hangilerinin hürriyetten şu veya bu şekilde mahrum olduklarını, yani millet namını taşımaya lâyık olmadıklarını kolaylıkla gösterir."(sayfa 33)
Ord. Prof. Reşet KAYNAR

Alınan Kaynak:Atatürkçülük- 2.cilt- Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları:325-Milli Eğitim Basımevi- Genel Kurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır.

Not: Hocamız makalesinin geri kalan kısımlarında "Atatürkçü halkçılık,Atatürk milliyetçiliği,Atatürkçü laiklik, Atatürkçü devletçilik" gibi deyimleri kullanmıştır.Atatürk Milliyetçiliği deyiminin ilk kullanılış hallerini göstermesi açısından not düştüm.

"Medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki ona kayıtsız kalanları yakar mahveder" Mustafa Kemal Paşa...

Ortaçağda medeniyet ateşi "din esası"na göre örgütlenme idi. Osmanlı Devleti din esasına göre örgütlenmeyi hakkaniyeti ile uyguladığı için medeniyet ateşi ondaydı, medeniyet ateşine kayıtsız kalanları yaktı mahvetti.
Yeni çağda ise medeniyet ateşi "millet esası"na göre idi. Osmanlı bir milleti temel alıp medeniyet ateşini gögüslüyemedi, eski medeniyet olan ümmetçi bir anlayışla yani "din esası"na göre örgütlenmeyle ayakta durmaya çalıştı. Ama aynı medeniyet ateşi bu sefer onu yaktı mahvetti. Medeniyeti anlayamamak bilememek mahvolmaktır. Bu gün Irak ve Ortadoğu yanıp kavruluyorsa medeniyet ateşine kayıtsız olmasındandır. Ya laik demokratik "millet esası"na dayalı rejimler kurarlar ya da mahvolur giderler.
Genç Türkiye Cumhuriyeti Türk Milleti esasına göre bir örgütlenmedir ve medeniyet dairesi içindedir.
Ama medeniyet ateşi bu sefer "insan esası"na göre örgütlenmeye gidiyor. Nasıl Osmanlı yeni medeniyet ateşine ayak uyduramadığı için mahvolup gittiyse. Yerine Türk Milleti esasına dayalı bir yapılanmayla ayakta kaldıysak, şimdi de insanoğlu "insan esası"na göre bir örgütlenmeye gidiyor.
Avrupa Birliği ve ABD bu tip örgütlenmelerin ön denemeleri durumunda. Birliktelikler ne kadar insan esasına göre olsada sonuçta bir dil konuşulacaktır. O topluluk zaman içinde o millet olacaktır. 50 yıl sonra en fazla 5-10 dil arasında dil konuşulacağını uzmanlar söylemektedirler.
Biz medeniyet ateşine ikinci kez maruz kalmamak için "insan esasına" göre örgütlenmeyi zaten bünyemizde gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Bu yeni medeniyet ateşine uygun felsefemiz "Atatürk Milliyetçiliği Felsefesi"dir. Bu ideal Atatürk'ün millet kavramından hareketle Türkiye Türkçesinin konuşulduğu bir Türk devletleri toplulukları ve Türk Milletinin asil şemsiyesiyle diğer unsurların barınması.
Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyetini kurarken açıkladığı millet kavramı yeni çağın "insan esası"na göre örgütlenmeninde temelini oluşturmaktadır. "Atatürk Milliyetçiliği" deyimine ben bu idealden bakıyorum.

Şimdi Atatürk'ün millet tanımıyla devam etmek istiyorum.

"b. Bugünkü Türk Milleti siyasî ve içtimâî camiası içinde kendilerine kürtlük fikri, çerkezlik fikri ve hatta lazlık fikri veya boşnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatandaş ve milletdaşlarımız vardır. Fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış adlandırmalar, Birkaç düşman âleti, mürteci beyinsizden maada hiçbir millet ferdi üzerinde teellümden başka bir tesir hasıl etmemiştir. Çünkü, bu Millet efradı da umum Türk camiası gibi aynı müşterek maziye, tarihe, ahlâka, hukuka sahip bulunuyorlar.
Ayrı ve birçok topluluklara (Cemiyetlere) mâlik olduklarını iddia etmiş ve bu yüzden Türklerle birleşip bir millet teşkil etmemiş olan Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar? "

Kaynak yukarıdadır.

91

Bu kısmına özellikle dikkat çekmek istiyorum.

"Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar? "

Asil Türk Milletinin mensubu olamamalarının acılarını çekiyorlar araplar bugün. Geleceği gören ve bilen lider budur. Kürtler bu mensubiyetin kıymetini bilemiyerek arayışlar içine girmektedirler ama bugüne kadar varlıklarını asil Türklük ruhuyla koruduklarınıda bilmemektedirler.
Barzani gibi vatanını satarak vatan sahibi olmaya çalışan ve bebek katili bir insanı lider olarak görebilen insanlar asilliği ve geçmişi olmayan maceralardır ve mahvolmaya mahkumdur.

Asil Türklük ruhunun bulunduğu "Atatürk Milliyetçiliği Felsefesi" çevresindeki geniş coğrafyayla "insan esası"na dayalı yeni oluşacak medeniyet dairesinde örnek teşkil edecektir.

Bugünkü durumu dünya ölçüsünde değerlendirmek istersek şöyle bir sonuca varabiliriz. Yirminci yüzyılın başlarında, geri kalmışlıktan kısa bir sürede kurtulmak isteyen sosyalist ülkelerdeki devrimlerin, çağdaşlaşma amacının ötesine giden aşırılıklar yüzünden bir çıkmaza saplanması gibi, doğruca çağdaşlaşma amacıyla yapılan Türk devriminin de, bu kez politikacıların yetersizliği yüzünden başarısızlıkla sonuçlandığı söylenebilir. Buna göre Türkiye'nin olağanüstü bir silkelenişle, bir anlamda hemen hemen bir geri dönüş yaptıktan sonra, yeniden çağdaşlaşmaya yönelmesi gerekiyor. Bu olağanüstü silkelenişi gösterememesi durumunda Türkiye'nin geleceği ne olabilir? Uzak ya da yakın bir gelecekte bütün toplumların tek bir dünya toplumu içinde erimesi ve bu toplumun bütün üyelerinin tek bir çağdaşlık düzeyinde birleşmesi beklenebileceğine göre, o uzak ya da yakın gelecekte Türkiye'nin yerinin ne olacağı biçiminde bir soru gereksizdir. Bütün sorun, o noktaya doğru ilerlemekte olan uygarlık kervanında Türkiye'nin yerinin nerede bulunacağıdır? Türk toplumu silkinip devrimlerini yeniden uygulamaya koyabilirse BU KERVANIN ÖNCÜLERİ ARASINDA YER ALACAK, bu silkinmeyi gösterememesi durumundaysa öncülerin yedeğinde sürüklenerek ilerleme biçiminde bir yazgıya boyun eğmekten kurtulamayacaktır.

Alınan kaynak; İnançtan bilgiye-Vehbi Hacıkadiroğlu

Daha yukarıdaki yazıda da hocamız Ord. Prof. Reşet KAYNAR'ın belirttiği Atatürk devrimleri için kullandığı Atatürkçü halkçılık,Atatürk milliyetçiliği,Atatürkçü laiklik, Atatürkçü devletçilik" gibi deyimlerle açıklanan, Atatürk Milliyetçiliği Felsefesini hayata geçirebilirsek "insan esası"na dayalı yeni medeniyet ateşinden kendimizi koruruz. Medeniyet ateşi bizi yakmaz ve ısıtır. Benim kanaatimce de doğru felsefe budur. Bu felsefeye dayalı strateji ve bu stratejiye hizmet eden taktikler geliştirmeliyiz.

"Bu eşsiz kahraman Türklüğün mukadderatını ele alacak olan bir dehadır. Zira Çanakkale Boğaz harbinde malzemece üstünlük bizdeydi. Fakat iradece üstünlük Mustafa Kemal'de olduğu için yenildik."
İngiliz Bahriye Nazırı Churchill

TÜRK HUMANİZMİ
Prof. Dr. Suat Sinanoğlu

.....Gerçekten, önyargılardan sıyrılmış olmak koşulu ile, Avrupa ve Kuzey Amerika'nın toplumsal, siyasal, eğitimsel ve kültürel kurumlarına bir göz atmak bile, onların temelinde hıristiyan düşüncesinin değil, Yunan dünyasından kaynaklanan hemen hemen bir zihin özgürlüğünün bulunduğunu görmeye yetecektir.....(sayfa 9)

.....Gerçekten, batı uygarlığını öbür uygarlıkların yapısından ayıran özellik, onun temelinde bulunan tam bir ruh özgürlüğü idi; bu özgürlük sayesinde batı dünyası (öbür kültür dünyalarından burada da farklı olarak) ereklerini kendi dışında aramıyor, kendi özü içinde bulunan ve hiç değişmeyen bir amaç, insanın doğal yeteneklerini özgürce geliştirme amacını güdüyordu.....(sayfa 10)

(Atatürk'ün başlattığı devrimleri kasdeterek devam ediyor.)

..... Türkiye'de bu bu düşüncelerin sonucunu göz önünde tutan bir eğitim sistemi kurulabilirse, Atatürk devriminin insanlık için sürekli bir kazanç oluşturacağı, Atatürk'ün de tarihin göğünde birden görünen ve hiç iz bırakmadan kayıp yiten yıldızlardan biri olacağı böylece anlaşılmış oluyordu; aynı zamanda ülkenin geleceği inanca altına alınacak; üstelik Türk ihtilali insanlığın fikir tarihinde yeni bir aşamayı başlatacaktı: Türk hümanizminin batılı olmayan toplumlara- çağdaş teknolojiye sahip çıkma ve batılı kurumları taklit etme sayesinde- bağımsızlıklarını koruyabilmenin ötesinde, uygar evrenin insanlık için daha iyi bir yaşam sağlama çabasına nasıl katılacağını öğretme durumunda olduğu, insanlığın manevi tarihinde yeni bir atılım dönemine geçiş oluşturduğu ortadaydı.

Ama bu atılıma götüren fikir akımına evrensel hümanizm de denebilirdi; çünkü batılı olmayan uluslar, Atatürk devrimini örnek alan ve, hiç olmazsa biçimsel olarak, anayasal yoldan, zihin özgürlüğünü amaçlayan bir temel ihtilali gerçekleştirdikten sonra, insancıl değerler sistemini özümseyebilirler ve - evrensel ölçüte dönüşen - bu sistemi elde ettikten sonra, tüm edebiyatlarını, tüm tarihlerini, tüm zihniyetlerini yeniden değerlendirebilirlerdi; böylece yeryüzündeki bütün uluslar hümanist biçimlenimin ortak paydasına indirgenmiş olurdu.....(sayfa 11)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-'.baskı-1988

..... eleştiri yeteneğinden yoksun ve belli dokunulmaz dogmaların esiri olan zihniyetlerini atmak olanağını bulmadıkça, batılı olmayan toplumların bugün içinde bulundukları bunalımdan kurtulmaları olası değildir. Şu halde bugünkü bunalımın sona ermesi daha başka, çok karmaşık nitelikte bir sorunun, batılı olmayan toplumların bugüne kadar hiç dikkate almadıkları bir temel sorunun çözümlenmesine bağlıdır.

İnsan, yaratılışı itibarıyla soyut düşünceden çok somut gerçeğin etkisine açık olduğundan, batılı olmayan toplumların yalın, yalın olduğu kadar temel bir sorunun ve bu soruna bağlı bütün öbür sorunların çözümlenmesine zorunlu bir önkoşul oluşturan bir hakikati kavramaları belli bir süre istiyecektir. Hakikat şudur: insanın oluşturduğu ve örgütlediği toplumsal evren, onun iç evreninin dış görüntüsünden başka bir şey değildir; bu nedenle çağdaş uygarlığın, insanı kötü raslantıların darbelerinden, hastalıklardan, doğanın kaba güçlerinden, ilişki kurmak zorunda olduğu soydaşlarının keyfi davranışlarından korumakta gösterdiği büyük başarının nimetlerine bir gün kavuşmak istiyorlarsa, batılı olmayan insanlar, bu uygarlığı yaratan insanlardaki zihinsel ve ahlaksal biçimlenimi olduğu gibi benimsemek zorundadırlar.

Türk toplumunun bugün karşılaştığı kültürel sorun ayrıntılı bir biçimde incelenirse, ileri sürülen savın doğruluğu ortaya çıkacaktır. Gerçekten Türk toplumu, batılı olmayan toplumlar arasında, Atatürk'e borçlu olduğu dikkate değer bir evrim düzeyine erişmiştir; çünkü Atatürk devrimi ona düşüncelerin özgürce ifade edilmesi için gerekli olan temel özgürlükleri sağlamış ve böylece, yanlızca yeti halinde bile olsa, bu ülkede zihin özgürlüğünü kurmayı başarmıştır.(sayfa 30)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988,

TÜRK HUMANİZMİ, BATI HUMANİZMLERİNİN BİR İLERİ SAFHASIDIR.

..... Türk humanizmi, Avrupa'nın büyük düşünce akımlarının tersine, kaynağını yanlızca klasik evrenden değil, batı dünyasının bütününde, yani Yunan ve Roma aşamalarından başka İtalyan, Fransız, İngiliz ve Alman aşamalarını da kapsayan bir evrende bulur. Ne kadar kusursuz olursa olsun bu evren onun için taklit edilecek bir örnek değil, somut ve tarihsel hatlarıyla incelenmesi gereken insanlık deneyiminin tümüdür; Türk humanizmi, onun fikirsel değerlerini kendi açısından araştırmak ve bunlardan manevi biçimlenmesi için yararlanmak durumundadır.

Ana düşüncenin bu olduğu anlaşılıyor. Geri kalan bundan doğan sonuçlardır; bununla beraber, görüldüğü gibi, bu sonuçlar son derece önemlidir. Netekim bunlardan biri doğu-batı çatışkasının ortadan kalkmasıdır. Bir başka sonuç taklitçilik kavramının kalkıp yerine batılı olmayan toplumların insanlığın manevi evrimine katılmaya sürüklenmeleri kavramının geçmesidir. Aynı biçimde, değeri mutlaklık ölçüsünde tanınan batı düşüncesinin olası bir zenginleşmesi de bu sonuçlardan biridir. Ve nihayet sonuçta -insan aklının bir fethi gibi görünen- tarihsel bilincin tarih, gelenek, din ve dil bağlarının yerine geçme görevini yüklenmesidir; bu bağlar Avrupa evrenini Yunan-Roma evrenine bağlayan; böylece insanoğlunun manevi evrimini başlatan bağlardır.

Şu halde Türk humanizminin kuramsal doğrulaması batı dünyasının, görelilik düzeyinde değil, mutlaklık düzeyinde değerlendirilmesini, onun ilerliyen insanlığın edindiği deneyimin tek sahibi olarak görülmesini ister. Batı dünyasının batılı olmayan toplumlarca tanınmasını zorunlu kılan tek koşul budur. Bu zorunluluk aynı zamanda Türk humanist hareketinin var olma nedenini oluşturur ve, dolayısiyle, onun zorunluluk niteliğini ortaya koyar.(sayfa116)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

... Red, yalnızca ortaçağ zihniyetinin ve bu zihniyetin ürünlerinin, yani toplumsal düzenin, teokratik rejimin reddi değil, bu ruhun gelişmesine elverişli ortamı yaratan manevi evrenin, yani fikirden yoksun edebiyatının, yaşamdan kaçan dekoratif sanatının, yaşamdan usancı ve yazgıya boyun eğişi dile getiren müziğin bir yana bırakılmasıdır. Devrim -islam ülkelerinde, eski ile yeni arasındaki çatışma, hemen hemen dinsel ruhla yenilik ruhu arasında süregelen bir çatışmadan ibaret olduğu için- kısaca laik diye adlandırabileceğimiz düşüncenin benimsenmesidir. Bundan başka; devrim laikliğin kaçınılmaz sonuçlarının hepsinin kabulüdür. Bu sonuçlar ise, hiç te, sanıldığı gibi, dinsel düşüncenin siyasal yaşama el atmasını önlemekten ibaret değilidir.

Gerçekten bir devlette laikliğin güvence altına alınması, toplumun laik bir zihin yapısına sahip olması ile sağlanabilir. Oysa laikliği gerçekten benimseyen bir toplumda, dinsel inançlar siyasal yaşama karışmamakla kalmaz; din düşüncenin, bilimin, sanatın özgürce gelişmesini engelleyecek her türlü davranıştan kaçınmak zorundadır; ayrıca o, devlet adamının, bilginin, aydının, herhangi bir vatandaşın kendi hareketlerinin hesabını topluma dinsel ve dogmatik özde olan eski değerler sistemine göre vermek zorunda kalmaması için, ya da, buna zorlanırsa, kendini temize çıkaramama durumunda eski zihniyete tehlikeli ve onarılması olanaksız ödünlerde bulunmasının önlenmesi bakımından, vatandaşla toplum arasındaki ilişkileri etkilememek zorundadır.

Laik açıdan bakılınca, Atatürk devrimi doğunun mistik ya da dogmatik, ama her halde akılcı olmayan zihin yapısından kaynaklanan değerler sisteminin reddi, akılcı ve insancı temellere dayanan yeni bir değerler sisteminin kabulü olarak ortaya çıkmaktadır. Bu yoruma göre, Atatürk devrimi, tarihe geçen ihtilallerin en geniş kapsamlısı, en derine ineni, en radikali ve en hayranlık uyandırıcısı olarak belirmektedir. Atatürk dehaların en büyüğü; eseri, bir tek kişinin gerçekleştirebileceği eserlerin en yücesidir.

Devrim olaylarını, oluştukları pragmatik alandan ve bugün anı olarak yaşadıkları duygu alanından çıkarıp, değerlendirmelerinin yapılacağı fikir alanına yükseltecek olan, işte bu akılcı ve insancı sistemdir. Türk toplumunu bu durumdan kurtarıp, kuşkusuz daha elverişli ancak eskisi kadar durağan bir duruma getirmeyi değil, ona sonu gelmeyecek bir evrimi başlatacak ilk hareketi sağlamayı amaçlayan bir ihtilal yalnızca bu sistem içinde değerlendirilebilir. Çünkü evrim fikrinin, sözü edilen değerler sistemine varlık kazandıran batı düşüncesinin dışında var olabileceğini düşünmek bile olanaksızdır.

Böylece, Türk toplumunun çözmek durumunda olduğu kültür sorunu ana çizgileri ile ortaya çıkmış oluyor. Sorun şu terimlerle dile getirilebilir: eski skolastik zihin yapısının üstesinden gelebilecek tek güç, humanist kültürdür; bu kültürün ülkemizde doğup gelişmesi kaçınılmaz bir zorunluluktur. Çünkü, öğretimde doğal ve matematik bilimlere geniş yer veren bugünkü eğitim sistemi eski zihniyetin köklerini sökmeyi başaramamıştır; onun bütün yapabildiği her biri el sürülmez birer auctoritas olan ve islam evrenini egemenlik altında tutan ulemayı tahttan indirip yerine Larousse du XX. siecle'i geçirmek olmuştur.

Türk toplumunun geleceği, laik düşünceyi ülkenin toplumsal ve kültürel yaşamında egemen kılmaya bağlıdır: devrim ilkelerinin ve devrimci kurumların ülkemizde sürekli ve sağlam bir inanca altına alınabilmesi bu koşula bağlıdır. Toplumun zihninde laik bilincin yer etmesi, devrimin aldığı yolun bugünkünden çok daha iyi bir biçimde aydınlanmasına olanak sağlayacaktır; bu da, yeni bir yola giren Türk toplumunun sürekli olarak karşısına çıkan sorunları çok daha çabuk ve yanılmazlıkla kavramasına izin verecektir. Bu durumda toplumumuzu manevi alanda yeni ve daha büyük aşamalara ve insanlığın evrimi yolunda daha ileri bir noktaya götürecek olan yeni bir dizi toplumsal ve insancıl ideallerin filizlenmesi beklenmelidir.

Bugün yalnızca bir hayal olarak görünen, dinsel düşünce ve kurumlarda büyük bir reform hareketinin başlaması Türk toplumunda laiklik bilincinin yer etmesi ile ileride olanak kazanacağından kuşku duyulmaz. Reforma bizzat din adamlarının önayak olmaları da olasılık dışı değildir; bu durumda din adamları dinsel inançla yeni laik düzen arasında uyumu kurmak zorunluluğunu duymakta gecikmeyeceklerdir.

94

İslam toplumlarını ve, genellikle, batılı olmayan toplumları, çoğunlukla dinsel temellere dayanan ve her halde eleştiri ruhundan yoksun olmaları nedeniyle, dokunulmaz bir niteliğe sahip olan geleneksel değerlerini yeniden gözden geçirmeye yöneltebilecek tek güç humanist eğitimidir. Bu gözden geçirme Avrupa'dakinden farklı olmayacaktır; Avrupa'da din adamları, humanizmi ve uyanış çağını izleyen yıllarda, yenilenme gereksinimini duymuşlar ve, Reformun ister yanlısı, ister düşmanı olsunlar, humanist düşünceyi değişik ölçülerde kabullenmek zorunda kalmışlardır.....
.....Batıda hıristiyanlıkla humanizm arasında kurulduğuna tanık olduğumuz uyuşmaya benzer bir anlaşmanın islam düşüncesi ile humanist düşünce arasında kurulmasından bir dizi sonucun çıkması doğaldır: her şeyden önce, Türk toplumu kendi pratik etkinliği ile- ahlaksal özgürlük ilkelerine ve anlamının geniş kapsamı ile kavranılan dignitas hominis ilkesine dayanan- yeni iç evreni arasında tam bir uyuşum kurulabildiğinin; ayrıca kendini yeni girişimlere, yeni ve daha büyük eserler yaratmaya yönelten bir enerji kaynağının kendi içinde oluşmaya başladığının farkına varacaktır. Kişi, günlük etkinliğinin yeni insancıl değerler sistemi içinde manevi ve ahlaksal bir değer kazandığını görecek, bununla kendine olan güven artacak ve- her insanın, çoğu zaman haksız yere de olsa, duyduğu- kendine saygının boş bir duygu olmadığına inanacaktır. İç denge, kendine güven, kendi kişiliğinin ve yeni yaşam bilinci onu dünyaya dönük etkinliğe o güne kadar duymadığı bir ilgi ve coşku ile itecektir.
Çünkü toplumları düşünce, bilim, sanat ve toplumsal ve siyasal düzen alanlarında ilerleten bu sevgi ve bu yaratıcı coşkudur.(sayfa 75)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

....Şu halde eğer Türkiye, her şeye rağmen, Japonya dahil, diğer batılı olmayan ülkelerden değişik bir nitelik sergilediği kanısını uyandırabildiyse, bunu bugüne kadar gerçekleştirdiği eserlerden çok, bizzat batı uygarlığının özünü benimsemeyi amaç edinen radikal eyleminin içinde saklı duran evrim gücüne borçludur; ve, bundan daha önemli olmak üzere, bu özün ne olduğunu kendisi ortaya koymak durumundadır. Gerçekten teokratik bir ülkeyi çok kısa bir süre içinde demokratik ve laik bir ülke haline getirmeyi başarmak, dogmatik değerleri bir çırpıda ve toptan atıp akılcı ve insancı değerlerle değiştirmek tarihte eşi görülmemiş radikal bir harekettir.
İşte batılı olmayan topluluklar, bu açıdan, Türkiye'ye oranla geri bir aşamada bulunuyorlar, çünkü onlar geleneksel bir sonucu olan zihinsel ve manevi sınırlılıktan henüz tam ve kesin olarak kurtulmuş değillerdir. Onlar her şeyden önce ve kararlılıkla temel özgürlükleri kurmak zorundadırlar, çünkü başka türlü Atatürk devrimini değerlendirmeye elverişli ortamı kendi içlerinde yaratamazlar; Atatürk devriminin değeri ve anlamı anlaşılmadıkça da bizzat kendi amaçlarını benimsemelerine ve gerçekleştirmelerine olanak yoktur. Bu toplulukların Türkiye'den örnek olarak alacakları şey, teknik ya da toplumsal düzen alanındaki başarılar değildir(bunun çok daha olgun örneklerini batıda bulabilirler.); Türkiye'den alınacak örnek, onun kurtuluş savaşından yeni bir fikir akımını yaratarak ilkeleri çıkarmasını bilmiş olan radikal yenilik ruhudur.
.....Şu halde batılı olmayan toplumlar, önce, Türk humanist uyanışının başlangıcını oluşturan Atatürk devrimini örnek alarak, temel özgürlükleri, yani laiklik, demokrasi ve özgürlükçü eğitim ilkelerini benimsemek, sonra da, bu ilkeler sayesinde, humanist değerler sistemini benimseme çabasına girişmek zorundadır. Çünkü insanlık kavramına, insanlığın gerçekliği ve idealliği kavramlarına erişmiş bulunan ve onun amaçlarını ve maddi-manevi ilerlemesinin zorunluluklarını iyi bilen bu dinamik zihin yapısını sağlayan yalnızca humanist değerler sistemidir.(sayfa 170)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

batılı toplumlar,... her şeyden önce laik olmak zorundadırlar; bu yüz sonsuz ruh özgürlüğünün yüceliğini, Yunanlıların bulup ortaya koydukları ve batılı toplumların ana çizgileri ile korumuş oldukları hali ile yansıtmalıdır.
Şu halde batılı toplumlar, uygarlıklarının laiklik niteliğini daha derin bir bilinçle belirtmek zorundadırlar. Çünkü laiklik batılı uygarlıkların kaynağında vardır ve bugün yadsınamıyacak bir gerçek olarak ortada durmaktadır. Batılıların toplumsal, hukuksal ve siyasal düzen anlayışları öz bakımından laiktir; düşün, sanatsal yaratma ve bilimsel araştırma alanlarında kurdukları özgürlükte bu laik anlayışın ürünüdür.(sayfa 167)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

179. Eski bir tapınak yazıtı,

Gürültü patırtının ortasında sûkunetle dolaş, sessizliğin içinde huzur bulunduğunu unutma. Başka türlü davranmak açıkça gerekmedikçe insanlarla dost olmaya çalış. Sana bir kötülük yapıldığında verebileceğin en iyi karşılık unutmak olsun, bağışla ve unut. Telaşsız, kısa, açık ve seçik konuş. Aptal ve cahil oldukları zaman bile dinle onları, çünkü; dünyada herkesin bir öyküsü vardır. Yalnız planlarının değil başarılarının da tadını çıkart. İşinle ne kadar küçük olursa olsun ilgilen. Seveceğin bir iş seçersen yaşamın boyunca bir an çalışmış ve yorulmuş olmazsın.
Olduğun gibi görün ve göründüğün gibi ol. Sevmediğin zaman sever gibi yapma. Çevrene önerilerde bulun ama hükmetme. İnsanları yargılarsan onları sevmeye zamanın kalmaz ve unutmaki insanlığın binlerce yıldır öğrendikleri sonsuz uzunluktaki bir kumsalda bir kum tanesinden daha fazla değildir.
Kaybetmeyi ahlaksız bir kazanca tercih et. Bazı idealler o kadar değerlidir ki o yolda yenik düşmen bile zafer sayılır. Bu dünyada bırakacağın miras; onur ve dürüstlüktür. Yılların rüzgar gibi geçmesine öfkelenme, gençliğe yakışan duyguları gülümseyerek teslim et geçmişe. Rüzgarın yönünü değiştiremediğin zaman, yelkenlerini rüzgara göre ayarla, insanlara göre değil. Çünkü dünya karşılaştığın fırtınalarla değil, gemiyi limana sağ salim getirip getirmediğinle ilgilidir. Kavgalarını sürdürürken bile kendinle barış içinde ol.
Hatırlarmısın doğduğun anları; sen ağlarken herkes gülüyordu, öyle bir ömür yaşa ki öldüğünde herkes ağlasın sen sevinçle gülümse. Unutma ki tüm pisliğine ve kalleşliğine rağmen bu dünya insanoğlunun tek mekanıdır.

M.Ö.9 uncu Yüzyıl XSENTİUS

180. Estetik Nedir ?

Estetik; Doğa ya da sanat ayrımı yapmaksızın doğrudan güzele yönelmedir.
Sanat felsefesi, sadece insan eserindeki güzellikle ilgilendiği için estetiğe göre sınırlı bir bilgidir.

Estetik,güzel üzerine düşünme, onun ne olduğunu araştırma çabasıdır. Bu kavramı kullanan Baumgarten (1714-1762) estetiği, "duyumsal bilginin doğruluğunun bilimi" olarak tanımlamıştır.

Estetiğin Soruları;

Haz duygusunun kaynağı nedir? Güzellik nedir? Estetik yargıların yapısı nedir? Ortak estetik yargılar var mıdır? Sanat ve sanat eseri nedir? Doğal ve sanatsal güzellik arasında bir fark var mıdır? güzel kavramının, "iyi", "hoş", "yüce", "doğru" kavramıyla ilişkileri nedir?

Estetiğin Temel Kavramları;

Güzellik;
Nesnelerin haz veren nitelikleridir.

Haz Duygusu;
Hoşlanma, olumlu heyecandır.

Estetik özne;
Güzelliği algılayan kişidir.

Estetik tavır;
Bir varlığa, çıkar gözetmeyen beğeni ile yönelmedir.

Sanat;
Estetik nesneler yaratma uğraşıdır.

Estetik;
Doğa ya da sanat ayrımı yapmaksızın doğrudan güzele yönelmedir.

Sanat Felsefesi;
Sadece sanata ve sanattaki güzele yönelmedir.

SANAT ESERİ;
Doğada bulunmayan, insan yaratıcılığının ürünü olandır.

Sanat eserinin özellikleri;

96

------ Tek ve biriciktir.
------ Yarar amacı, pratik çıkar gözetmez, kullanım değeri taşımaz.

------ İçerik (öz) ile biçim (form) arasında bir uyum söz konusudur.

Zanaat Eseri;
Doğada olmayıp, insan tarafından üretilen, yarar amacı pratik kullanım değeri taşıyan ürünlere denir.

Güzel Sanatlar;
Ekonomik ve pratik bir kullanım değeri taşımayan, sadece estetik bir güzellik yaratma amacındaki sanattır.

Doğadaki Güzellik;
İnsandan bağımsız var olan, insandan önce gelen güzelliktir.

Sanattaki Güzellik;
İnsanın yaratıcılığının bir sonucu olarak sonradan ortaya çıkan güzelliktir.

Alıntıdır.

Güzellik Nedir?

"Güzellik ideadır" Platon

"Güzel, Tanrısal aklın evrendeki ışımasıdır." Platinus

"Güzellik, mutlak ruhun(tin) görünüşe ulaşmasıdır." Hegel

"Yalnız sanatçılar ve çocuklar yaşamı olduğu gibi görür."

"Her sanat izleyiciye çocukluğundan bir

181. Felsefi Bilgi Nedir ?

İnsanın bilme çabasının ve anlama arayışının sonucu olarak, evren, insan ve değerleri anlamaya yönelik geniş kapsamlı bir bilgidir.
----- Felsefi bilgi doğa ve doğa üstü(metafizik) olaylar hakkında salt düşünceye dayalı açıklamalar yapmaya çalışan bir bilgidir.
-----Bilimin aksine evreni ve varlığı parçalamadan, sınırlamadan bir bütün olarak anlamak, bilmek ve tümel açıklamaya ulaşma çabasındaki bir bilgidir.
-----"Felsefe de soru sormak en az yanıt vermek kadar önemlidir." Çünkü felsefe, bilgelik yolunda son derece eleştirici, sorgulayıcı bir tavır sergiler. Dönemin doğru kabul edilen bilgilerini, inançlarını, kanaatlerini, alışkanlıklarını sorgular, farklı bakış açılarıyla bilimlere yol gösterir.
----- Felsefenin özü, herhangi bir bilgiye sahip olmak değil, o bilgiyi aramak ve bu arayışı amaç edinmektir.

Felsefi bilginin özellikleri de şunlardır.
----- Subjektiftir (özneldir)
----- Eleştiricidir, eleştiriye açıktır.
----- Ele aldığı konular olgularla sınırlı değildir.
----- Olanın dışında olması gerekeni, ideal olanı da arar.
----- Konusu ve soruları evrenseldir.
----- Bütünsel-tümel bir bilgidir. Çözümleyici ve birleştiricidir.
----- Sistemli ve düzenlidir.
----- Kaynağı mantıksal düşünmek, akıl yürütmektir. Bu nedenle tutarlı bir bilgidir.
----- Kesinlik taşımaz, sonuçları tartışmalıdır.
----- Birikimlidir ancak ilerliyen bir bilgi değildir. Doğruluğundan ya da yanlışlığından söz edilemez.
----- Olaylar arasında bilimdeki gibi bir nedensellik bağı kurulmaz.
----- Göreli bir geçerliliğe sahiptir.
----- İNSANIN MERAK VE HAYRETİNDEN KAYNAKLANMAKTADIR.
----- Doğa olaylarını açıklamakla yetinir, kontrol altına almaya çalışmaz.
----- Refleksif bir bilgidir. Kendi üzerine de düşünce üretir.
----- İçinde geliştiği yüzyıl ve toplumdan etkilenir ancak sorgulamalarıyla ya da yanıtlarıyla çağını da etkiler.
----- Düşünme, sezgi, metodik şüphe, diyalektik yöntem gibi kendine ait yöntemleri kullanır.

183. Fatih Sultan Mehmet demiş ki; "Barbar Greklerden Truva!"

Düşüncelerimizi açıkladıkça münazaranın kendiliğinden geleceğine inanıyorum.
Başlığın devamı olarak şöyle yorum getiriyorum;
Türk Tarihinin Sümerlerle başlatılması son derece gerçekçi, zaten uzmanlarda bu sonuca varıyor. Anadolu toprakları asya topraklarıdır. Barbar Grekler Truva savaşlarının kaybedilmesi sonucu anadolu topraklarını işgal etmişlerdir.
Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldığında "Barbar Greklerden Truvalıların intikamını aldık." Demiştir.
Anadolu asya topraklarıdır, Türkler bu toprakların beşbin yıllık sahipleridir.
Barbar Grekler ve onların uzantıları hala bugün de bu toprakları kendi toprakları zannetmektedirler ve bu emellerinden hiçbir zaman vaz geçmemişlerdir ve vazgeçmeyeceklerdir de.
İç sorunlarımızın da, dış sorunlarımızın da kaynağında bu yatıyor.
Bugünkü Truvalılar Türklerdir ve kendi topraklarında oturmaktadırlar.
Barbar Greklerin bugünkü uzantılarıyla psikolojik ve siyasi savaş devam etmektedir, gerektiğinde de fiziki savaşlar da yapılacaktır.

184. Risk Nedir ?

Ben de bir öğrenciden dinlediğim, bir anıyı anlatmak istiyorum.

Vermesi gereken önemli bir sınava girmiş. Sınav sorusu ise "Risk nedir?" miş. Cevabı yazmak için uzun süre düşündükten sonra, "Risk budur" diye yazmış ve sınav kağıdını teslim ederek salonu terk etmiş.

185. Sigarayı nasıl bıraktım ?

Bırakamayınca mazeret hazır beni rahatlatıyor. Ben de bırakmak için yıllarca mücadele verdim. Denize, çöpe attığım, yırttığım sigara paketlerinin, kırdığım güzelim çakmaklarımın haddi hesabı yok ama sonunda şöyle bir taktik kullandım. Her sabah gene sigarayla çakmağımı cebime aldım, gün boyu hep cebimde avucumun içinde oldular, yakıp yapmamak için akşama kadar kendimle mücadele veriyordum. Hatta sigara isteğimin şiddetlendiği zamanlarda sigara paketini gömleğimin ön cebine koydum, kalbim attıkça sigara paketine vurduğunu hissediyordum.
Altı aylık mücadelenin sonucunda sigara isteğimi dizginleyebildim.
Artık sigarayla çakmak cebimde kalabalık yapıyordu ve birgün geri almamacasına evde bıraktım.
Şimdi de sigaraya başlamamak için savaş veriyorum, tekrar aynı sıkıntıları yaşamaktansa başlamamak daha iyi bence, insan sigarasızda mutlu olabiliyor ya da mutsuz.

186. KESİLDİ Mİ ELLERİN ?... (Mehmet EminYurdakul)-Hikaye

---- Anne anne, hişt, hişt!....
---- O kim?
---- Oh, sen misin, ödüm koptu...
---- Yeri nerde? Kalk göster!
---- Çıldırdın mı çocuk, bende para nerden olacak? Benim gibi bir dul kadın kimden para alacak?
---- Miras yedin....
---- Onu baban sağlığında bitirdi; vur patlasın, çal oynasın, şurda burda yedirdi; Param olsa el dikişi diker miyim? Böyle ben? Bir kör mumum.....
---- O masalı başkasına anlat sen; Kalk, para ver!....
---- Sarsma oğlum, Hak'tan korkun yok mudur?
---- sus dırlama....
---- Bir anaya kalkan eli.....,
---- sus dırlama....
---- vurma, dur; Beni dinle, hangi ana para vermez oğluna? Vallahi yok, olmuş olsa feda olsun yoluna.
---- Kalk diyorum. "Para, para!" şimdi seni vururum...
---- Billahi yok.....
---- Ah vuruldum, aman aman omuzum.
Oğul, oğul, beni vuran elin yere döşene....
Hain evlat, beğendin mi? Bak ananın haline
Ah!.. Ben senden son vaktimde evlatlıklar beklerken
Beni böyle al kanların içersine koydun sen!....
Ben senin için doğmuş idim, ben senin için yaşardım;
Sendin benim her düşüncem, sendin benim her derdim;
Bir parçacık benzin uçsa, bir kerecik; "of" desen,
Ne cehennem azapları çeker idim o gün ben.

İşte artık senin için çarpan yürek duruyor;
Ağlayan göz kapanıyor; gülen dudak kuruyor;
Çalışan el uyuşuyor; rahat olsun her yerin!...

Kim derdi ki, o koynumda büyüttüğüm ellerin
Benim şu ak, şu kınalı saçlarımdan tutarak
Acımadan, titremeden bana bıçak vuracak?....
Bu ne yürek?.. Para için insanlıktan geçiyor;
Bu ne alçak susayış ki ana kanı içiyor;
Seni böyle kimler etti, kanlı cellat, canavar?....

Hayır, hayır, onlarda da senden pek çok duygu var;
Senin elin, bir celladın bıçağından duygusuz;
Senin elin, kan dökücü her bir şeyden haindir,

Ah, bir cellat senin gibi kanlıları gebertir;
Bir kaplan da anasından başkasını pençeler.

Haram olsun, o uykusuz bıraktığın geceler;

Bugüne dek emeklerim dursun iki gözüne;
Kan yerine irin olsun emdiklerin.....
O kan ne?
O damlayan kimin kanı, avucunun içinde?
Yoksa beni vurur iken, bana bıçak saplarken,
Kesildi mi ellerin?
Of, sızlıyor omuz başım, yaralarım pek derin!
Kaç buradan, seni şimdi gelip burda tutarlar;
Zincir vurup o karanlık zindanlara atarlar;
Kaç buradan kuş gibi!
Ben kanımı helal ettim, sen de affet ya Rabbi!....

Mehmet Emin Yurdakul(1869-1944)

100

187. Genç Osman Destanı (Karacaoğlan)

İbtida yürüyüş oldu Bağdad'a
Sıçradı hendeği geçti Genç Osman
Vuruldu bayraktar, kaptı bayrağı
İrişti bedene dikti, Genç Osman

Kurşunlarım yağmur gibi yağarken
Tütünlerim gök yüzünde dönerken
Yıkılası Bağdad seni döğerken
Şehitlere serdâr oldu, Genç Osman

Eğerlensin kır atımın ikisin
Fethedeyim düşmanların hepisin
Sabah namazları Bağdad kapısın
Mevlâ izin verdi, açtı Genç Osman

Getirdin de Genç Osman'ı görelim
Şahbazımız var idüğün bilelim
Taht isterse tahtımızı verelim
Vezirleri posttan indi genç Osman

Sultan Murat, Sultan Ahmed'in çırağı
Ah edince getirirdi ırağı
Kudretten çatılı anın yüreği
Dal kılıç yazıldı gitti, Genç Osman

KARAC'OĞLAN bunu böyle söyledi.
Askerleri dağı taşı boyladı
Bir Bağdad'ı da gayet medheyledi
Bin yiğide bir baş oldu Genç Osman

Sana derim sana ey Acem Şahı
Üstüne Mağrip'ten asker geliyor
Tahtını yıkıp da mülkün almağa
Sultan Murat kalkmış kendi geliyor.

Otuz bindir, hanı meydan diyenler
Seksen bin de sarı postal geyenler
Doksan bini dahi serden geçenler
Sultan Murat kalkmış kendi geliyor.

Sultan Murat ulaların ulusu
Hacı Bektaş Velilerin velisi
Altmış bin de urumeli delisi
Sultan Murat kalkmış kendi geliyor.

Genç Ali Paşa da bir ünlü vezir
Yetmiş bin mızraklı yanında hazır
Hakk'tan imdat oldu yetişti hızır
Sultan Murat kalkmış kendi geliyor.

KARAC'OĞLAN der ki cenge doyulmaz
Can tatlıdır, tatlı cana kıyılmaz
Ordusu yıldızdan çoktur, sayılmaz
Sultan murat kalkmış kendi geliyor.

Hazır ol vaktına Nemse Kralı
Yer görünmez asker ile geliyor
Patriklerin inmiş tahttan diyorlar
Bir halife kalmış o da geliyor.

Yetmiş bin var siyah postal giyecek

Seksen bin var Allah Allah diyecek
Doksan bin var tatlı cana kıyacak
Yüz bini de Tatar Han'dan geliyor

Gelen Ahmet Paşam kendidir kendi
Altmış bin dal kılıç, kusuru cündi
Kaçma kâfir kaçma, ölümün şimdi
Hacı Bektaş Veli kalkmış geliyor

Şevketli efendim, sultanım vezir
Altmış bin kılıçlı yanında hazır
Deryalar yüzünde boz atlı hızır
Benli Boz'a binmiş, o da geliyor

KARAC'OĞLAN der ki, bunda durulmaz
Güleç yüze, tatlı dile doyulmaz
Gökteki yıldızdan çoktur sayılmaz
Yedi iklim dört köşeden geliyor.

188. Ölüm!....

Senin adın ölümdür.
Öldürmem lazım seni,
kafamın içinde,
ve yaşamam lazım,
ölümsüz bir yaşamda.
Tarihsiz ve saatsiz olsun şiirim.
Tıpkı ölümsüz yaşamım gibi.

189. Bir garip ölmüş diyeler

Gene Yunus diyor ki,

Bir garip ölmüş diyeler
Üç günden sonra duyalar
Soğuk su ile yuyalar
Şöyle garip bencileyin

Rahmetli teyzem de ölmeden önce, anneme nezahat benim suyumu sen harmutla yoksa sıcak sıcak döker canımı yakarlar demişti. Teyzemin cenazesini annem yıkamıştı, muhakkak ki hoşlandığı sıcaklıkta harmutlamıştır da suyunu. Garip öldüğü zaman demek ki kimse suyunu ısıtmakla bile uğraşmıyor.

190. Evliyim, iki çocuk babasıyım, İngilizce bilmiyorum.

Genelde ölen adamın arkasından televizyonda denir.
Ben kendi ölüm mesajımı yazıyorum.
"Evliyim, iki çocuk babasıyım, İngilizce bilmiyorum."
Öbür dünya da çok dayak yiyeceğim galiba niye İngilizce öğrenmedin diye.

191. ÖYLE BİR GÜNDE (Şiir) Yusuf Ziya Ortaç (1896-1967)

ÖYLE BİR GÜNDE

Özlüyorum cedlerimin döğüşdüğü cenkleri;
Başımda çelik tulga, eğri kılıç elimde,
Geniş omuzlarımda zırhların hevenkleri,
Ve tirkeşim belimde!

Gözlerim, bileyden yeni çıkmış bir bıçak,
Yanaklarımda bıyıkların kangal kangal zinciri!
Bir vuruşta kâfiri botdan boya iki şak
Edecek kadar pazılarım iri!....

Özlüyorum o eski çağları;
Şimşek nallı, rüzgar atlar üstünde,
Dağlar aşıyor dağları.....
Yaşasaydım aah öyle bir günde!

Olsaydım Osman Gazi'nin bir neferi;
Çakırpınar'da ben yatsaydım pusuya.
Kaçırsaydım Tekfur'un gelini Nilüferi,
Adını ben verseydim Bursa'dan geçen suya!

Ne olurdu, ah.... düşüp boğulsaydım;
Kendimi sallar kayan Marmara Denizi'nde.
Ne olurdu, ah.... düşüp boğulsaydım;
Suya seccade salan Süleyman'ın izinde!

Olsaydım Hacı İl'in dört bin erinden biri,
Ben de Sırp Sındığı'nda dövüşseydim.....
Dağlarda uğuldarken akıncıların tekbiri,
Canevime bir ok saplanıp düşseydim!

Fatih, Ak Şemseddin'le konuşurken o gece,
O dağın yırtmacından dinleseydim onları....
Dolmabahçe önünden ben çekseydim Haliç'e;
Kızaklara bindirip kalyonları!....

Özengimi öpseydi Nemçeli Krallar;
Affettirmek için kusurlarını!
Sinan'ın köprülerinde şakırdatıp nalları
Zorlasaydım Viyana surlarını!....

Özlüyorum Malazgird'i, Niğbolu'yu
Şimşek nallı rüzgar atlar üstünde,
Dalkılıçlar biçerken ovayı.....
Yaşasaydım aah öyle bir günde.

Yusuf Ziya Ortaç(1896-1967)

Felek her türlü esbâb – ı cefâsın toplasın gelsin
Dönersem kahpeyim millet yolunda bir azimetten(gidişten)

Namık Kemal

Yâre(Dosta)nişandır tenine erlerin;
Mevt(Ölüm) ise son rütbesidir askerin.
Altıda bir üstüde birdir yerin
Arş, yiğitler, vatan imdadına!

Namık Kemal

104

Vatanın bağrına düşman dayamış hançerini
Yok imiş kurtaracak bahtı kara mâderini(validesini)

Namık Kemal

Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara mâderini(validesini)

Namık Kemal

Vatan ve Hürriyet Şairi Namık Kemal
Doğumu 21 Aralık 1840 Tekirdağ
Ölümü 02 Aralık 1888 Sakız Adası
Ruhu şad olsun.

Yalnız adam!....
Yalnız geldin bu dünyaya,
Zannetme ki başkaları var.
Yalnız gideceksin,
bu dünyadan.

m.altınay

192. Kitabı okuyorum bir solukta, Yaşamakta bir soluk değil

Kitabı okuyorum bir solukta,
Yaşamakta bir soluk değil mi zaten.
Bitince kitap, bitmiyor yaşam.
Yeni kitaplar, yeni yaşamlar.
Hani "Buda" haksız da değil galiba,
Ruhumuzda yaşayacak,
Başka yaşamlarda.

193. KURT İLE AYI (Şiir) Ziya Gökalp (1875-1924)

KURT İLE AYI

Kurt kocaldı, kötrüm oldu,
Bunu sezen genç bir ayı,
Yakaladı kurdu yolda,
Dedi; "Haydi tüysüz dayı,

Yürü; yine yiğitlik sat;
Dar et bize yeşil yurdu"
Piçlerine dedi; "Fırsat
Kaçırmayın, boğun kurdu!"

Zavallı kurt öldü, inde
Beş yavrusu kaldı öksüz
Fakat birkaç yıl içinde
Bunlar birer yiğit, gürbüz.

Kurt olarak saldırdılar,
Yeşil yurttan ayıların,
Vucudunu kaldırdılar.

Çocuklarım ibret alın;
Her güne var bir yarın!

Ziya Gökalp (1875-1924)

Tarlada, tezgahta çalışan biziz,
Bu devlet, bu millet, bu vatan biziz.
Ey sultan, sen çekil hükümdar biziz!

Ziya Gökalp (1875-1924)

194. Yalnız adam!.... (Şiir)

Yalnız adam!....
Yalnız geldin bu dünyaya,
Zannetme ki başkaları var.
Yalnız gideceksin,
bu dünyadan.

195. Oğlum'a Miras(Şiir)

Oğlum;
Sen Cengizhan'ın torunusun,
Gelecekte Dünya'ya ve Evren'e yayılacaksınız.
Allah'ın ve Peyganber'in yolundan,
Araştırarak ve çalışarak yürümelisin.
Yılmadan, korkuyu titrererek,
Ölümü iterek yürümelisin.
Okurken, yemekten zevk alır gibi olmalısın,
Sindirip posalarını ayırmalısın,
Ve yine okuyup araştırmalısın.
Yeri geldiğinde aklının ucundakini,
Korkmadan yapmalısın.
Sen Cengizhan'ın torunusun.
Baban araştırdı, kainatın sırlarını,
Koştu gerçeğin peşinden,
Buldu atalarında dedelerinde,
Benliğinin sıcaklığını,
Aktarıyor oğluna bildiklerini.
Mutluyum, heyecanlıyım.
Allah yardımcımız olsun.

(oğlum doğduktan 4 saat sonra) 10.08.1995 00.30

Oğlum;
Kırk derviş bir halıya sığmış da iki padişah bir cihana sığmamış.
Yüzmilyonlarca kardeşinin oturduğu dünya halısına hoş geldin.
Şu anda yalnızca ağlıyorum, akan gözyaşlarımı tutamıyorum.

06.03.2003 00.45

Not: İkinci oğlum Yiğit Altınay'ın doğduğu günkü duygularım.

Oğullarım;
Vatan sahibi olmak, evinde huzurlu yaşamak daimi değildir. Zaman önüne iki seçenek getirir. Ya ölüme meydan okuyup bu vatan benim diyeceksin , ya da boyun eğeceksin. Babanın durumu bu ve boyun eğmiyor, mücadeleden kaçmak için mazeret bulmuyor. Sende yarın bu durumla karşılaşırsan babana layik ol.
Saygılarımla. 30 mart 2006 Perşembe 17.51

196. Beklettim mi sevgilim ?

Adamın işlediği cinayetten zanlı olarak sevgilisi yakalanıyor. Mahkemeler geliyor, son mahkemeye dayanıyor. Mahkeme salonunda adam sevgilisine sessizce senin hapislerde yatmana tahammül edemiyorum, artık suçumu itiraf edeceğim derken, kız hızla ayağa kalkıyor, evet suçumu itiraf ediyorum ben öldürdüm diye haykırıyor. Mahkeme kızın onbeş yıl hapis cezasına çarptırılmasına karar veriyor. Adam sevgilisini, mahkum arabasına binerken, derin manalı bakışlarıyla uğurluyor.
Başı önünde mahkeme binasının önünden ayrılıyor, az ileride durakta bekleyen başka bir sevgilisiyle sarmaş dolaş yürürken şöyle diyor. "Beklettim mi sevgilim?"

197. Namık Kemal (1840-1888) Şiirleinden küçük alıntılar.

Felek her türlü esbâb – ı cefâsın toplasın gelsin
Dönersem kahpeyim millet yolunda bir azimetten(gidişten)

Namık Kemal

Yâre(Dosta)nişandır tenine erlerin;
Mevt(Ölüm) ise son rütbesidir askerin.
Altıda bir üstüde birdir yerin
Arş, yiğitler, vatan imdadına!

Namık Kemal

Vatanın bağrına düşman dayamış hançerini
Yok imiş kurtaracak bahtı kara mâderini(validesini)

Namık Kemal

Vatanın bağrına düşman dayasın hançerini
Bulunur kurtaracak bahtı kara mâderini(validesini)

Namık Kemal

Vatan ve Hürriyet Şairi Namık Kemal
Doğumu 21 Aralık 1840 Tekirdağ
Ölümü 02 Aralık 1888 Sakız Adası
Ruhu şad olsun.

198. Yiğitlik Hakkındaki Atasözlerimiz.

Erkeğin korkağı, atın ürkeği makbuldür.
İki kedi bir arslana denktir.
İyi at yiğidindir, yiğit ise halkın malıdır.
Ağanın gözü, yiğidin sözü.
Yiğit bin yaşar, fırsat bir düşer.
Yiğidin sözü, demirin çeltiği(kertiği)
Vurmak da yiğitlik, kaçmak da.
At yiğidin yoldaşıdır.
At arıklıkta, yiğit gariplikte.
Bir yiğit kırk yılda meydana gelir.
Zengin derler maldan ederler, yiğit derler candan ederler.

Not: Türk Dünyası Atasözlerinden derlenmiştir.

201. İşkencecime (Şiir)

Ben, bir dostuma tebessüm ettim,
Bir de işkencecime.
Dostuma sevdiğim için,
İşkencecime ise, deli etmek için.
Gözbandım kazara açıldığında,
Haykırıyordu işkencecim,
Korkmuyorum senden diye,
Aslında korkuyordu,
Çünkü titriyordu ayakları.

201. Sakarya muharebesi;

"Doğunun, Batı uygarlığını, Batıya karşı savunduğu muharebe" olarak tarihe geçmeye hak kazandı.
Al işte sana bir truva savaşı daha.
http://www.adk.boun.edu.tr/ataturk/yazilar/ataturk_devrimlerinde.htm
Prof. Dr. Suat SİNANOĞLU
TÜRK HUMANİZMİ s:39-41

202. Ey Şehit Anaları!....(Şiir)

Ey Şehit Anaları!....
Açın oğullarınızın,
Boş yataklarını,
Biz geliyoruz!....
Biz dipten gelen dalgayız!....
Biz Tusunamiyiz!....
Biz Kasırgayız!....

203. Ölüm!... vız gelir bize vızz....

204. SÖYLEV(Nutuk)'tan kesitler-Mustafa Kemal Atatürk
Dil Derneği Yayınları:14

.....Gerçi benim açıkça ortaya atılmamda ve bütün ulusal ve askeri işlerin başına geçmemde, kuşkusuz, sakınca vardı. Ama o sakınca, başarısızlığa uğradığımda herkesten önce ve herkesten çok benim en büyük cezaya çarptırılmamdan başka bir şey olabilir miydi? Oysa, bütün yurdu ve koskoca " bir ulusun ölüm kalımı söz konusu olurken " yurtseverim " diyenlerin kendi sorunlarını düşünmelerine yer var mıdır?(Sayfa 43).....

ULUSAL VARLIĞA DÜŞMAN KURULUŞLAR.

.....Bu örgütlerden başka, yurtiçinde daha birtakım kuruluşlar ve girişimlerde ortaya çıkmıştı. Özellikle Diyarbakır, Bitlis, elazığ illerinde, İstanbul'dan yönetilen "Kürt Teali Cemiyeti" (Kürtleri Yüceltme Derneği) vardı. Bu derneğin amacı, yabancı devletlerin koruması altında, bir Kürt hükümeti kurmaktır.
Konya ve dolaylarında, İstanbul'dan yönetilen " Tealli İslam Cemiyeti " (İslamı Yüceltme Derneği) Kurulmasına çalışılıyordu. Yurdun hemen her yanında "İtilaf ve Hürriyet" (Uyuşma ve Özgürlük) "Sulh ve Selamet Cemiyeti" (Barış ve Esenlik Cemiyetleri) de vardı.(Sayfa 23).....

İstanbul'da önemli sayılacak kuruluşlardan biri " İngiliz Muhipler Cemiyeti " (İngiliz Dostları Derneği " idi. Bu addan İngilizleri sevenlerin kurdukları bir dernek olduğu sanılmasın. Bana göre, bu derneği kuranlar kendilerini ve kişisel çıkarlarını sevenler ve kendi varlıklarıyla çıkarlarının dokunulmazlık yolunu Lloyd George hükümeti aracılığıyla İngiliz desteğini sağlamakta arayanlardır. Bu zavallıların (Sayfa 23).....

SÖYLEV(Nutuk)'tan kesitler-Mustafa Kemal Atatürk
Dil Derneği Yayınları: 14

MÜDAFAAİ HUKUK CEMİYETİ GRUBU YERİNE FELAHI VATAN GRUBU

Atatürk, görüştüğü milletvekilleri ile "düşünce ve görüş birliğine vararak ayrıldıklarını" belirttikten sonra. İstanbul meclisinde Müdafaai Hukuk Cemiyeti Grubu yerine "Felahı Vatan – Vatanın kurtuluşu" adlı bir grup kurulduğundan söz eder. Böyle bir grup kurulmasına ön ayak olanları da Söylev'de şöyle tanımlar.

" Bu grubu kurmayı vicdan borcu, ulus borcu bilmek durum ve yeteneğinde bulunan baylar inansız idiler.... korkak idiler.... bilgisiz idiler.
İnansız idiler; çünkü, tek kurtuluş dayanağının ulus olduğunu ve olacağını kavrayamıyorlardı. Padişaha dalkavukluk ederek, yabancılara hoş görünerek, yumuşak ve incelikli davranarak, büyük ülkülerin gerçekleştirilebileceğine inanma bönlüğünü gösteriyorlardı.
Bundan başka baylar, iyilik bilmez ve bencil idiler.... Ulusal ülkünün ve ulusal örgütün kısa bir zamanda sağladığı şerefi ve varlığı küçümsüyorlardı. Yaratılan durumun ve varlığın kolayca elde edilebileceği sanısına kuruntusuna kapılmakta çirkin büyüklenme duygularını kandırma isteğine kapılıyorlardı....." (Sayfa 93)

205. İnsan Felsefesine Giriş

İnsan felsefesinin kurucusu olan Max Scheler'in İnsanın kozmostaki yeri adlı kitabındaki açıklamalar.

RUHSAL DÜNYANIN YAPISI
"Duyusal itilim" ,"İçgüdü", "Çağrışımsal Bellek", "Pratik Zekâ" (Bitki, Hayvan, İnsan)

Bugün eğitimli bir Avrupalıya, "insan" denince ne düşündüğü sorulsa, hemen hemen hiç yan yana gelmeyecek olan üç ayrı düşünce kafasında gidip gelmeye başlar. Birincisi, Adem ve Havva, yaradılış, cennet ve cennetten kovulma gibi Yahudi-Hristiyan geleneğinin (insan) düşüncesi. İkincisi Antik-Yunan düşüncesidir; buna göre insan "akıl", logos, phrınesis, ratio, mens--logos burada konuşma (söz) olduğu kadar, her şeyin "ne olduğunu" kavrayan yeti anlamına da gelmektedir—sahibi bir varlık olarak görülmekte; dünyada ilk kez insanın ben bilincine sahip olması ona kendine özgü bir yer kazandırmaktadır. Her şeyin temelinde yatan insanüstü bir akıl olduğu ve tüm diğer varolanlar arasında yalnızca insanın ondan pay aldığı öğretisi, bu düşünceyle yakın bir ilgi içindedir. Üçüncüsü ise doğa bilimlerinin ve genetik psikolojinin çoktandır gelenekleşmiş olan, insanın yeryüzündeki gelişimin en son ürünü olduğu düşüncesidir; buna göre insan, hayvan dünyasındaki daha az gelişmiş benzerlerinden yalnızca – her ikisi insanın dışındaki doğada da bulunan – enerji ve yetilerinin karışımındaki karmaşıklık derecesiyle ayrılmaktadır.

Bu üç düşünce arasında bir birlik yoktur. Bunun sonucu olarak, bugün biri doğa bilimsel, biri felsefi, biri de teolojik olmak üzere, birbiriyle hiç ilgisi olmayan, üç antropolojimiz var – ama hâlâ insanın ne olduğuna ilişkin üzerinde birleşilen bir düşünceden yoksunuz. İnsanla ilgilenen bilimlerin sayısı sürekli artmış olmasına karşın, bu bilimler – ne kadar değerli olursa olsunlar – insanın ne olduğunu aydınlatmaktan çok karartmaktadırlar. Ayrıca insana ilişkin bu üç düşünce geleneğinin sarsıldığı, özellikle de insanın kökenine ilişkin Darwinci tümüyle yıkıldığı düşünülürse, tarihin hiçbir döneminde insanın kendisi için günümüzdeki kadar sorumlu olmadığı söylenebilir.

Bu nedenle en geniş temel üzerinde yeni bir felsefi antropoloji ortaya koymaya karar verdim. Bu yazıda, insanın neliğini bitki ve hayvanla ilişkisinde ele alan, aynı zamanda insanın kendine özgü metafizik yerine değinen birkaç nokta ortaya konulmakta ve ulaşılan sonuçların küçük bir bölümü ana hatlarıyla anlatılmaktadır.(sayfa 36).....

.....canlı varlık, kendisininde farkına vardığı....."kendisi için varlığa ve bir iç varlığa sahiptir. Bu, canlının kendi başına varolabilmesinin, kendi kendine hareket edebilmesinin v.b. ruhsal yanıdır" yaşamın ilk ruhsal fenomenidir.(fenomen=Görüngü; Duyularla algılanan her şey.)(Ruhsal varlığın sınırları, genel olarak canlılığın sınırlarıyla aynıdır.)-Ek-1
İlk basamak olan "duyusal iti" bitkilerde vardır. Bitkilerdeki duyusal itilim, bitkinin ortamına göre, onun temel yönelim doğruları olan yukarıya ve aşağıya doğru, ışığa ve yeryüzüne doğru büyümesi biçiminde düzenlenmiştir;.....
Bitki, örneğin ışığın şiddetine göre tepki gösterir, ama ışığın rengine ve yönüne göre tepki göstermez.
.....bitkilerde hiçbir "duyu organı"ndan da bahsedilemez.....bitkilerin genel "büyüme etkinliği"nin unsurları olduğu ortaya çıkmıştır.
En genel "duyumlama" kavramının ne olduğu sorulursa, -- gelişmiş hayvanlarda salgı bezlerinden çıkan salgıların beyinde yarattıkları uyarımlar en basit duyumu gösterirler.....
.....bilinç, ancak duyumlamanın en basit bir refleksiyonuyla "varolur"....
.....her türlü bilinç, temelini acı çekmede bulur ve bilincin tüm yüksek basamakları temellerini gittikçe artan acıda bulurlar. Bilincin ve duyumlamanın olmaması nedeniyle, bitkide her türlü yaşam "bekçiliği" eksiktir; çünkü bu ancak duyumlamanın bekçilik işleviyle gelişir. Canlılar arasında en büyük kimyager olan bitkiler, organik yapı malzemelerini anorganik maddelerden kendileri hazırladıkları için, duyumlamalardan yoksun kalabiliyorlar. Böylece bitkinin varolması, beslenme, ve büyüme, üreme ve ölümle sınırlıdır.(Burada yazar anorganik safhadan organik safhaya geçişi de açık olarak gösteriyor.)
.....Öncelikle besin dağıtımını düzenleyen bitkisel sinir sistemi, adından bile anlaşıldığı gibi, organ bakımından insanda da bitkiselliğin bulunduğunu gösterir. Canlıda periyodik bir biçimde enerjinin kesilmesi, bitkisel sistem yararına dış güç ilişkilerini düzenleyen sistem, muhtemelen uyku ve uyanıklık durumlarının ritminin temel koşuludur. Bu açıdan uyku, insanın kısmen bitkisel bir durumudur.....

Ruhsal yaşamın nesnel basamaklar düzeninde ayrımlaşmamış ekstatik duygu itiliminden sonra gelen ikinci ruhsal varlık biçimi, bizim "içgüdü."diye nitelendirdiğimiz şeydir – işaret ettiği şey ve anlamı bakımından oldukça tartışmalı olan karanlık bir sözcüktür "içgüdü". Bu karanlıktan ancak, öncelikle psikolojik kavramlarla yapılan tüm tanımları bir yana bırakır ve içgüdüyü (diğer varlık basamaklarını da) canlı varlığın davranışı denilen şeyden hareketle tanımlarsak kurtulabiliriz. Bir canlı varlığın davranışı her zaman dıştan gözlenebilir ve betimlenebilir.....

İçgüdüsel davranışın başka bir temel özelliği, bu tür davranışın tekin kendisinin deneyimleri için değil, türün yaşamı için anlamlı olan, tipik bir biçimde sürekli tekrarlanan durumlara ilişkin olmasıdır. Bu ister onun kendi türü, isterse kendi türünün önemli bir yaşam bağlantısı içinde bulunduğu (karıncalar ve misafirleri; bitkilerde mantarların oluşması; bitkilerde döllenmeyi sağlayan kuşlar ve böcekler gibi) başka bir tür olsun, içgüdü daima türe hizmet eder. Bu temel özellik, içgüdüsel davranışı "deneme yanılma" yoluyla kazanılan "kendi kendini eğitme"den ve her türlü "öğrenme"den, ikinci olarak da her türlü "anlama yetisi"nin kullanımından kesin bir biçimde ayırır; bunların her ikisi de – ilerde göreceğimiz gibi – herşeyden önce bireyseldirler ve türe hizmet etmezler.

.....Görebilen ve duyabilen hayvan, ancak onun içgüdüsel davranışı için anlamlı olan şeyi görür ve duyar- duyuma ilişkin aynı uyarıcılarda ve duyumun duyusal koşullarında da. Tüm uyarım alan sinir sistemleri ve uyarım alan organlar, ancak

sinir sisteminin merkezinden aldığını sinirlere aktaran sinir sistemlerinin ve bunu başaracak organların oluşmasından sonra gelişmişlerdir. İnsanda bile görmenin temelinde görme itkisi bulunur ve bununda temelinde genel olarak uyanıklık itkisi vardır; uyku itkisi duyu organlarını ve duyu işlevlerini kilitler. Duyu yaşamı gibi bellek de, tümüyle içgüdü tarafından kuşatılmıştır – hem de onun içine batmış olarak. İnsanda "itkisel" davranışlar denilen davranışlar, içgüdüsel davranışların saltık bir biçimde karşılı olan davranışlardır; çünkü bütün olarak bakıldığında bunlar tümüyle anlamsız olabilir(örneğin uyuşturucu bağımlılığı)

.....Doğa nasıl çağrışımsal belleğin yeni ruhsal biçiminin kendisinden doğmasına izin vermişse, aynı zamanda (daha önce de belirttiğim gibi) onun tehlikelerinden koruyacak şeyi de bu yetenekli birlik vermiştir. Bu koruyucu (düzeltici) ilke, ilke olarak hâlâ organizmaya bağımlı olan, bizim pratik zekâ diye adlandırmak istediğimiz şeyden başkası değildir- ruhsal yaşamın dördüncü varlık biçimi. Pratik zekâyla sık bir bağlantı içinde olan bir şey de, yine onun gibi organik bağımlılık taşıyan, seçme yeteneği ve seçme eylemi, şeyler arasında birini diğerinden üstün tutabilme yeteneği ve çoğalma sürecinde türdeşler arasında, salt cinsellik dürtüsünü aşan, birini tercih edebilme yeteneğidir.....

Ek 1- Ruhsal varlığın ancak "çağrışımsal bellek"le veya hayvanla-ya da ancak insanla(Descardes)- başladığı düşüncesinin yanlış olduğu(bugün) artık ortaya çıkmıştır. Ama anorganik varlığa ruhsal varlık özelliği yüklemek de aynı biçimde keyfi bir şey olacaktır.

Alınan Kaynak; İnsanın Kosmostaki yeri-Max Scheler-Ayraç yayınevi-baskı kasım 98- Giriş ve Çeviri Harun Tepe

İKİ KÜLTÜR-İKİ RUH

.....Dilimizde can, bedene öyle bağlıdır ki, ölümde bedenden çıkmasına rağmen, sonraki varoluşunun ne gibi özellikleri olduğu, hatta var olup olmadığı üzerinde yorum yapılmamıştır; bedenle birlikte sona eriyormuş gibi gibi düşünülmüştür. Apayrı bir yapı olarak düşünülseydi, mantıksal çıkarım şunu gerektirirdi: Can, bedenden ayrıldığına göre, herhangi bir şekilde varolmalı ve bu varoluşunun tarzı bilinmeli. Oysa "can"ın karşıtı özellikler için bedene bakmaya ve çıkarımı bedenle karşılaştırmalı yapmaya gerek duyulmamıştır. Bunun da kendi mantığı vardır: Can yaşamsal işlevleri sağlayan bir güçtür ve işlevler durunca, bu içsel organik gücün kendi başına anlamı kalmaz."Canım isterse", "canım çekerse", "canım acıdı" gibi deyişler bedenin duyumlarla ve duygularla birlikteliğini dile getirme ötesinde bir anlam çağrıştırmaz. Hatta, "canı cehenneme", "Allah canını alsın" gibi beddualarda ruhun değil, bedenin eziyet çekmesi dilenir. Bu nedenle can psikoloji biliminin konusudur ve Türkçesi ruhbilim yerine canbilim olarak geçse doğrudur, çünkü ruh bir inanç kavramıdır.

Ruh kavramı dilimize Semitik kültürden girmiştir. İbranice "nefeş"den gelen Arapça "nefes", soluk alıp verme, havayla bağıntılıdır ve yalnız insanın değil, soluyan her canlının yaşama koşullarından biridir. Gene ibranice "ruah"dan gelen "ruh", kökünde "esintili hava, yel" anlamındadır. Canlı olmanın birçok dilde "havayı soluma" olarak düşünülmesi, nedensel düşünmenin ilk başarılarındandır (Sanskrikçe "atma", İng. "soul", Alm. "Seele" gibi). Nefes'in organik bir işleve işaret etmesi yanısıra ruh, aynı işlevin, yalnız beden hareketinde kalmayan, "zihin"le kaynaşan, bu nedenle de gittikçe insana özgü sayılan özelliğini belirtir. Ruhun sonraları insana özgü sayılması, bilinçli davranış ve bunun sorumluluğunu da getireceğinden, ahlaki anlamlar alarak kavram içeriğinin değişmesine yol açtı ve kavrama, kökteki anlamına ters düşecek nitelikler yüklendi. İyi-kötü ayrımının kaynağı olan ruh ilkesi, doğal canlılık anlamından çıktı, ahlakça mutlaklaştırıldı ve olması gerekenle(iyi ruh) olmaması gereken (kötü ruh) karşıtlığı ortaya çıktı. Bu karşıtlık, ölümlü bedenin, dolayısıyla "ölümlü dünya"nın değerden düşürülmesine, insanın doğal yanıyla akıl yanının birbirinden koparılmasına ve ruh-beden düalizmlerine(ikiciklemesine) olanak sağladı. Ruh-beden karşıtlığı artık dinlerde ve felsefede ön sıraya konacak, insanın ruhsal yanının ölümsüz (yahut ölümsüz yanının ruhsal) olduğu gösterilmeye, hatta mantıkça kanıtlanmaya çalışılacaktır. Oysa bu soyutlama çok tanrılı eski bir kültürde yoktur. Mısırlılar bile ölümsüzlük bedenle bağlantılıydı ve mumyalama, bedenin bozulmaması anlamında ölümsüzlük için yapılırdı.....

Uluğ Nutku- İnsan Felsefesi Çalışmaları-Bulut yayınları-sayfa 12-kasım 98 baskı

207. MÜZİK VE FELSEFE

Ahmet İNAM

Müzikte "felsefeyi"duyanlar felsefedeki "müziği"de duyabilirler. Elbette, burada, "müzik" ve "felsefe" kavramları belli bir anlamda kullanılıyor.

Müzikte felsefe, müzik diliyle düşünebilme ile ortaya konabilir ya da duyulabilir. Müzik ile düşünülebilir. Bu düşünme "müziksel" diyebileceğimiz düşünmedir. Alışılagelen akademik felsefe bakışıyla müzik dili, felsefe dili değildir. Çözümlemelerin, kavram betimlemelerinin, sorgulamaların, tartışmaların, konuştuğumuz, yazdığımız dille yapıldığı bir alan felsefe. Kendine özgü kavramları, sözcük dağarcığı var. Müzikte felsefe, müzikteki felsefe, bizi felsefeye hazırlayan felsefece düşünme sırasında, yanımızda olan "müzik"tir, bir yorumla felsefede yanımızda olandır, yolculuk arkadaşımızdır. Bestecinin kompozitörün müzik diliyle anlattığı yaşamdır, doğadır, insandır, kültürdür. Bu müziği duyabilen kulaklara düşünceler aktarılabilir.....

http://www.metu.edu.tr/home/www41/ahmet-inam/muzik.htm

208. Geçmişten Günümüze Mezar Taşı Kitâbeleri-Vahab Balman

"Üzerimde yıldızlı gökyüzü, içimde ahlâk yasası"

Kant

"Taşta bir görüntü uyuklar,
görüntülerimin görüntüsü"

Nietzche

"Anladım onlar ölmediler
Ölüm adına
Ölüm maskesini takınarak
Dönüştüler bir ışığa"

Sezai Karakoç(1933)

"Her şey geçer mi gerçekten? Kalan, yaşayan,
Ölmeyen değerli bir şeyler yok mu?"

Oktay Akbal

"O mübarek aziz şehitler ki
Hepsi seçmişler en güzel ölümü"

Orhan Seyfi Orhon

"Çanakkale toprağının
Üstü cennet altı mezar
Kavga bitmiş mezarlarda
Kaynaş olmuş yiten canlar"

Bülent Ecevit

ŞEHİT ASKER
.....
BÜYÜTTÜK BESLEDİK, ASKER EYLEDİK
SENİ SEVDİĞİNLE EVERECEĞİZ DİYE
SABIRLA BEKLEDİK
KAHBE BİR KURŞUNLA FİGAN EYLEDİK
SEN ÖLMEDİN CANIM YAVRUM
SENİ ALLAH'A EMANET EYLEDİK.
(1975-1996)

"Canı kim cânanı için sevse cânanın sever
Can için kim ki cânanın sever canın sever"

Fuzuli

"Ölmeye vaktim mi vardı seni sevmekten"

Ümit Yaşar

"İnsan bilir cihanda nedir ömrünün sonu
Ömründe bir dakikacık etmez hayal onun"

Yahya Kemal

"Mezar toprağı bile insanla şereflenir"

Mevlana

"Hoş dur bana Sen'den gelen
Ya gonca gül, yahut diken!
Ya hil'at ü yahut kefen
Kahrın da hoş lütfun da hoş"

Erzurumlu İbrahim Hakkı

İşte hayat! İşte ölüm ve tarih!

Özkan Mert

209. Bizim Konfüçyüs'ümüz Atatürk.

Konfüçyüs insan düşünce tarihinin en büyük kişiliklerinden biri, öncü bir eğitimci, toplumsal eleştirmen ve siyaset bilimcidir. Bir filozof ve öğretmen olarak Konfüçyüs insana ilişkin temel konulara, deyişlerinin BİNLERCE YIL boyunca saklanıp incelenmesine neden olan bir ustalıkla seslenmiştir.
.....ulusların yönetimi ve şirketlerin idaresinden, toplumu yönlendirme ve arkadaşlarla geçinmeye, aileyi ayakta tutma ve kişinin kendine hakim olmasına dek insan işlerine ilişkin geniş bir öğütler yayılımı.....
Günümüzde Konfüçyüs'ün adı, öğretilerinden daha iyi bilinmektedir; yine de kişilik, toplumsal ilişkiler ve insanlık durumu üzerine görüşleri, tarih, yirmibeş yüzyıl önce dillendirdiği kaygıların vehametini artırırken, daha bir nüfuz edicilik kazanmaktadır. Saldırganlık, diktatörlük ve militarizmin ilk eleştirmenlerinden biri olmakla, Konfüçyüs, insan saygınlığı ve toplumsal adaletten, çağlar boyu bilinç sahibi insanlarda raslanabilecek derinlemesine bir özlemle sözetmektedir.
Doğu'nu diğer büyük düşünürleri gibi Konfüçyüs de dogmatik bir belletici değildi; temel öğretileri genellikle, çağlar boyunca farklı kültür ve toplumların, iletisine ilişkin kavrayışlarını, kendi zamanlarının gerçekliklerine uygulayacak tarzda yeniden yorumlamasına olanak sağlayacak kertede geniştir.(sayfa12)

Alınan kaynak;Konfüçyüs Düşüncesinin temelleri-İngilizce 'ye çeviren Thomas Cleary-Türkçe'ye çeviren Sibel Özbudun-anahtar kitaplar yayınları-baskı 1996

Atatürk'te bizim Konfüçyüs'ümüzdür, sözleri BİNLERCE YIL Türk milletinin kulaklarında çınlıyacaktır. BİNLERCE YIL bize rehber olacaktır. Çok şükür ki geç de olsa bir Konfüçyüs'e sahip olduk.

210. ÖZTÜRKLER MARŞI

Millet aşkı, din aşkı, vatan aşkı uyansın

Yurduma göz dikenler alkanlara boyansın

Ya ben ya onlar diyen silahına dayansın

Türk oğludur bu Millet

Türkündün bu memleket

Düşman gözü tutamaz yanar dağlar başını

Bağrımızda saklarız vatanın her taşını

Yurdumuza yan bakan döker gözün yaşını

Türk oğludur bu Millet

Türkündür bu memleket

Can veririz her zaman hürriyetin yoluna

"Ya gazi, ya şehid"lik ne devlettir kuluna

Ata emanet etmiş namusuna oğluna

Bize Türk oğlu derler

Hep bizimdir bu yerler

Bize Öztürkler derler

Hep bizimdir bu yerler

Bize Öztürkler derler

Hep bizimdir bu iller

211. Niçin Felsefe Yapmalıyız ?

Felsefe bir düşünce etkinliği olarak bilgi peşinde koşmak ise bir değeri vardır. Kültürümüze yerleşmiş olan "felsefe bir işe yaramaz." Düşüncesi belki felsefenin maddi kazanç sağlamada pek katkısı olmadığını ya da etkisini doğrudan göremediğimizi ifade edebilir. Oysa bir şeyin değeri maddi kazançla ölçülemez. Felsefe manevi kazanç sağladığı, düşünme çeşitliliği verdiği, hoşgörü kazandırdığı, olaylara sorgulayarak bakmayı sağladığı için, mutluluğu amaçladığı, ruh güzelliği kazandırdığı, yaşam sanatını öğrettiği için felsefe yapmak gereklidir.
(Kıskançlık, şiddet, bağnazlık, dogmatiklik veya hoşgörüsüzlük felsefi tavırla bağdaşmaz.)

Alıntıdır.

212. CHP'nin 6 oku ile MHP'nin 9 ışık Doktrini arasındaki fark

Sayın alpayer_ozturk
Değişmeyen şey değişimmiş, ben bir sene önce konuştuğum arkadaşımla tekrar karşılaştığımda konuları anlatırken hep geçen seneki örnekleri veriyor, geçen bir sene içinde yeni şeyler okuyup araştırmamış, geçen seneki düşüncelerini savunuyor ama geçen seneden bugüne değişim olmuştur. Hatta beş sene önce konuştuğum arkadaşlarımla karşılaşıyorum, onlarda beş sene önceki verdikleri örnekleri veriyorlar.
Dünyanın siyasi şartları değişmiştir dolayısıyla da Türkiyeninde siyasi şartları ona göre değışmiştir, ama değişime ayak uyduramıyan insanlar hala eski örnekleri veren insanlar gibi, eski dönemin psikolojisinde yaşıyorlar.
Bunun en bariz örneği komünizm düşmanlığı, o günün koşullarında komünizm bir riskdi. Ama bugün komünist bir devrim diye bir şey söz konusu değilken bile, sanki komünist diktatörlük kurulacakmış gibi, olmayan bir sorunu varmış gibi zannetmek o psikolojiyle yaşamak, değişime ayak uyduramamak demektir. Aynı şekilde sol bir geçmişi olan insanlarda, şiddetli çatışma ortamının psikolojisi varmış gibi davranmakta ve değişen şartları algılayamamaktalar. Bu durum sunni olarak geçimsizliğe sebebiyet vermektedir. İçinde bulunduğumuz sosyal çevre, kendimizi yakın hissettiğimiz insanlar genelde eski siyasi görüşümüzde oluyor ister istemez eski psikolojimizi depreştiriyor. Benim sol bir geçmişim var, geçen gün dikkat ettim beni yakından etkileyebilecek bütün ilişkilerimde sol bir ağ var, ben bu ağın düşüncelerini kırıp olaylara değişimin penceresinden bakarsam gerçeği yakalayabilirim, yoksa sıradan kalırım.

Sağlıcakla kal.

213. "izm" devri kapanmıştır.

"izm" devri kapanmıştır. İzm'le biten bir şey savunulduğunda, savunanın eski felsefeye göre hareket ettiğinin ve sorunların gerisinden geldiğini söyleyebiliriz.
Her şeyi bilimselleştirmek, hatta topluma bilimsel bakmak (Pozitivizm) bakın gene "izm" var. Bir maddeyi inceler gibi insanı incelemek, sonsuz bir "izm'li teoriler. bunların artık mantıksal dayanakları kalmamıştır.
İnsanı temel alan "İnsan Felsefesi" devri başlamıştır.
O halde Kemalizm de, (bakın gene "izm" dedik) misyonunu tamamlamıştır, Kemalizm'de pozitivizm'e dayanarak temellendirilmiştir.
Atatürk Milliyetçiliği Felsefesi dememiz gerekmektedir artık. Atatürk milliyetçiliği felsefesinin doğasında zaten hümanizm vardır, Türk felsefesinin doğasında hümanizm vardır. İnsanı önkoşulsuz temel alan felsefe devri başlamıştır.
Buna modernizm sonrası postmodernizm yani modernizm karşıtı, "izm" karşıtı felsefe denmektedir. Artık insanlar "izm"lerle kalıplara sokulmuş düşüncelerden doğasına uygun, insanı ruh-beden diye de ikiye ayırmıyan yeni insan felsefesine yönelmiştir.
Postmodernist felsefenin mimarlarından Nietzche'nin şu deyişi mantığa dayalı "izm" felsefelerinin yanlışlığını göstermektedir.
"Mantıksız yaşam olur ama yaşamsız mantık olmaz" aslolan yaşamdır. Yaşam olmadan mantığın anlamı yoktur, o halde mantığı temel alarak hareket edemeyiz. Mantık insanın özelliklerinden sadece bir tanesi her şeyin başlangıcı değil. Yeni felsefeye hoş geldiniz. Nice "izm"siz günlere.

15 Ocak 2006 22.55 Silivri

214. Kavram Nedir ?

Kavram, kavranılmış şey demektir; ve kavramlar düşüncelerin ögeleridir. Fakat kavramlar sözcüklerden farklıdırlar. Sözcüklerin kendileri kavram değildir; ve sözcükler, harflerden oluşurlar. Halbuki kavramlar, harflerden oluşmaz. Çeşitli sözcükler, bir ve aynı kavramı ifade edebilirler; bir ve aynı sözcük türlü kavramların anlamlarını taşıyabilir; ve kavramlar belli sözcüklerin anlamını taşırlar. Fakat kavramların sözcüklerin anlamlarına gelmeleri, kavramlar için dışla ilgili ve raslantısaldır. Kavramlar, varlık yapıları bakımından sözcüklerin anlamları değildir; hatta insan düşünmesinde kavramlar, zorunlu olarak sözcüklere bağlı değildirler. Çok kez insanın düşündüğü bir kavram (yani kavranılmış bir şeyi) vardır; fakat bu konuda henüz bir sözcüğü yoktur.

Mantık belli kavramları (yani kavranılmış olan şeyleri) adlandırmak için, belli sözcükler kullanmak zorundadır. Fakat bu sözcükler öyle olmalıdır ki, onların normal anlamları ile ilgili oldukları kavramlar arasında bir uygunluk bulunsun. Mantığın görevi, ne sözcükleri, ne de sözcükler arasındaki bağlantıyı araştırmaktır. Mantık için sözcükler dayanak noktalarıdır. Mantık, belli kavramlara varmak için sözcüklerden kalkar. Fakat mantık, sözcüklerin özelliğinden söz etmez. Mantığı yalnız kavranılmış olan, yani kavramlar ilgilendirir.

Felsefeye Giriş-Takiyettin Mengüşoğlu-Remzi kitabevi-7.baskı-sayfa 111

215. Gerçekten kopek sadık, kedi nankörmüdür.

Günlük hayatta insanlar, evcil hayvanlardan köpeğe sadık, kediye nankör derler. Çünkü kedi ve köpekte öyle davranışlarla karşılaşırız ki, bu davranışlar, dış görünüşleriyle ilk kez insan dünyasında ortaya çıkan sadakat ve nankör gibi fenomenlere benzerler. Halbuki davranış biyolojisinin son araştırmalarına göre, hayvanlarda insanların ahlaklı hareketlerine benzeyen hareketler görmenin bir antropomorfizm olduğu meydana çıkmıştır.

antropoformizm=İnsan biçimcilik, örneğin ayı yogi'yi insan gibi algılarız. ay kız derken, ay'ı insan yerine koyarız. karşımızda bir insan var zannetmek.

Felsefeye Giriş-Takiyettin Mengüşoğlu-Remzi kitabevi-7.baskı-sayfa116

216. Sahte Felsefeciler.

Bunlar abi sahte felsefecilerin yüzünden oluyor. Felsefe yapmayı insanların anlıyamıyacağı konuşmalar olarak gösteriyorlar, böylece kendilerini ayrıcalıklı konuma getirmeye çalışıyorlar. Ben böyle tiplerle çok karşılaştım, hangi felsefeyle ilgileniyorsunuz deyince kalıyorlar. Felsefe de tıp gibi bir sürü dalları olan bir uğraş, gerçek anlamda bir uzmanı olamazda zaten, tıp beden sağlığıyla ilgili nasıl karmaşık bir uğraşsa, felsefe de ruh sağlığıyla ilgili karmaşık bir uğraş. Ben kitaplarından bir şey anlamadığım felsefecilerin kitaplarını okumuyorum, yazdıkları anlaşılır bir sürü felsefecilerimizin kitapları var. kitap seçerken bakıyorum yazdıkları hoşuma gidiyor alıyorum. Bu işin uzmanı yok, kendimizi geliştirmeninde başka çaresi yok.

Saygılarımla.

217. Türkiye'de Felsefe Eğitimi Üzerine;

Türkiye'de felsefe eğitiminin sorunları, Türk düşünce geleneğinde felsefenin genel anlamda kavranış tarzından bağımsız olarak düşünülemez. Bu yüzden, öncelikle, felsefenin bizim düşünce geleneğimiz içinde nasıl kavrandığından kısaca söz etmek gerekli. Genellikle Platon ve Aristoteles sistemlerinden çıkarak yeni-Platoncu okul doğrultusunda bir İslam düşüncesi temellendirmek, bu alandaki ilk girişimlerdir. Başka bir deyişle, ortaçağ islam felsefesinin dinsel yapısı ile Batı felsefesinin dinsel yapısı arasında kesin bir paralellik görülür. İslami ya da Hıristiyan bir dünya görüşünü temellendirmekte, İslam felsefecileri de, Hıristiyan felsefecileri de antik Yunan kaynaklarından yararlanırlar. Bu alandaki gelişmelerin ayrıntılı olarak üzerinde duracak değilim. Ancak şu çok önemli: Batıda Ortaçağ felsefesi, Batı toplumlarının geçirdikleri tarihsel dönüşümler sonucunda laikleşirken, Doğuda böyle bir laikleşme görülmez. Batıdaki gibi sınıfsal dönüşümler geçirmemiştir çünkü Doğu toplumları.
İslam felsefesi, İbn Rüşd'e kadar, kökende, antik Yunan düşüncesinin bir tür islami varyantı olma özelliğini korur. Antik Yunan düşüncesinin metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıları, İslami bir kılığa bürünmüş olarak, ama temelde yapısal karakteristiklerini koruyarak İslam felsefesinde yararlanır. Batı'da uluslaşma olgusu, metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıların yeniden-üretilmesinde birbirinden farklı yaklaşımları getirirken, İslam düşüncesinde bu doğrultuda bir değişiklik görülmez. Örneğin, İngiliz düşüncesi, felsefi yapıları, empirik(deneyimsel) bir yaklaşımla yeniden-üretirken, İslam felsefesi bu yapıları Farabi, İbn Sina gibi filozofların temellendirdikleri biçimiyle korumaya ya da yeniden-çoğaltmaya devam eder.
Burada, şunu önemle vurgulamak gerekli: İslam düşüncesinde metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapılarda bir değişiklik görülmez; ama, felsefenin günlük yaşamın pratik sorunlarına ilişkin alanlarında köklü yapısal değişiklikler olduğu gözlemlenebilir. Şöyle de diyebiliriz: Metafizik ve Bilgi kuramı alanında ilk islam filozoflarının yaklaşımları olduğu gibi korunurken, ahlak ve politika gibi insanın somut etkinliklerini konu edinen alanlarda düşünce büyük değişimler göstermiştir. Bunda islam ülkelerinin içinde bulundukları tarihsel ve toplumsal koşulların özgül durumlarının rol oynadığı yadsınamaz. Selçuklu toplumunda olsun, Osmanlı toplumunda olsun, ahlak ve politika (ya da dar anlamda, devlet yönetimi) alanında bir sistemleştirme çabasının, bu alanlardaki yapıların yeniden üretilmesi doğrultusunda geliştiklerini gözlemliyoruz.

Bu anlamda bir Nizamülmülk, bir politika sistemleştiricisidir; bir kınalızade Ali Efendi, bir ahlak sistemleştiricisidir. Özetle söylemek istersek durum şöyle: Selçuklu-Türk ve Osmanlı-Türk toplumlarında felsefenin Metafizik ve Bilgi Kuramı gibi alanlarında, yapıların yeniden üretimi yoluyla özgün bir sistemleştirme görülmüyor; buna karşılık ahlak ve politika alanlarında sürekli bir düşünsel yeniden-üretimin ortaya koyduğu sistemleştirmeler gözlemleniyor.

Şimdi, tartışılması gereken ana soruna gelebiliriz: Türkiye'de felsefe eğitimi, yapıcı ve yeniden-üretici olmayı amaçlıyorsa, ahlak felsefesi ve politika felsefesinin öğretilmesine ağırlık vermek durumundadır.

Çünkü, toplumumuzun geçirdiği tarihsel dönüşümlerin oluşturduğu zihinsel yönsemeler, Türk insanının ancak bu alanlarda yaratıcı ve "yeniden-üretici" olduğunu gösteriyor. Doğallıkla ahlak felsefesine, politika felsefesine, hatta ekonomi felsefesine ağırlık verilmesi, metafizik ya da bilgi kuramının, mantık ya da estetiğin okutulmaması demek değildir. Felsefe düşüncesi, elbette, birbirini tamamlayan(felsefi) bilgi alanlarından oluşan bir bütündür.

Gene de Türk düşüncesinin tarihsel gelişimesine bakarak, bu düşüncenin hangi alanlarda "yeniden-üretici" olduğunun saptanmasında zorunluluk olduğu kanısındayım. Türk düşüncesinin yeniden-üretici olduğu alanlar da, ahlak ve politika gibi insanın somut yaşam pratiğini ilgilendiren sistemleştirme alanlarıdır.

Bu bakımdan, Türk düşüncesi geleneğinin, Alman düşünce geleneğiyle belirli paralellikler gösterdiği kanısındayım. Lucien Goldmann, yeni çağlarda Fransa va Almanya'da tarihsel koşulların ulusal bir kültürün doğmasını engellediğini belirtir ve Fransa'da sağlıklı bir sosyo-politik ortamda felsefenin dış dünyaya, bu dünyayı anlamaya ve kavramaya yöneldiğini anlatır. Bilgi kuramı, matematik, psikoloji ve sosyoloji Fransız düşüncesinin temel uğraşları olmuştur, Goldmann'a göre. Oysa Alman felsefesi, sağlıklı olmayan bir sosyopolitik ortamda geliştiğinden, herşeyden önce, bu ortamın getirdiği "pratik" sorunlara yönelir. Bütün büyük Alman felsefe sistemleri, ahlak sorunundan ve Bergson'a gelinceye kadar Fransız filozoflarınca hemen hemen hiç bilinmeyen pratik sorunlardan çıkmışlardır, çıkış noktaları budur, diyor Goldmann.

Goldmann'ın Alman felsefecileri için söylediklerini, sanırım, Türk-Osmanlı düşünürleri için de geçerli saymak yanlış olmaz. Sorun, bence, felsefe eğitimini, Türk düşünce geleneğinin bu temel yönsemesini dikkate alarak, bilinçli bir yeniden-üretime yöneltmek olmalı, diyorum.(sayfa 147)

Hilmi Yavuz-Felsefe Yazıları-boyut kitabevi-2.baskı(2002)-sayfa 147

TÜRKİYEDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÜZERİNE

..... Eğitim ve öğretimin nasıl ve ne yollardan çocuğa ve gence mal edilmesi sorunudur.

Bunu değerlendirebilmek için eğitim ve öğretim işini kendi milli bünyelerine göre geliştirmiş bulunan iki milletin eğitim ve öğretim anlayışının kökenlerinden kısaca söz etmek gerekecektir. Bunun için Fransız ve İngiliz eğitim ve öğretim anlayışları üzerinde kısaca duralım.

Fransız eğitim ve öğretiminin kökenleri folklerlerinin, sanatlarının, edebiyat ve felsefesinin ürünüdür.

Şöyle ki: Fransız edebiyatı ve sanatının en belirli, önemli özelliklerinden biri: "Onlarda olaylar ikinci plandadır. Hareketler psikolojik ve bilimsel anlatışlara uyarak yavaş yavaş gelişirler. Gözle görülür bir dinamizmden yoksundurlar. Psikolojik anlatımları göreli dinamizmi sağlarlar. Bu yüzdendir ki Fransız sanatı ve edebiyatı statiktir daha çok.

Edebiyat böyle olduğu gibi felsefesinin de bariz bir özelliği vardır. Akılcıdır. Rasyonalisttir. Descardes'ten tutunuz da Bergson'a kadar hemen hemen bütün Fransız filozofları akılcıdırlar. Descardes "Düşünüyorum, o halde varım." Diyerek felsefesine başlar. Fransızlarda deney anlayışı akıldan sonra gelir.

İngiliz anlayışından söz edelim:

İngiliz edebiyatı ve sanatında Fransız anlayışına göre aksiyon ediminin değişmiş olduğunu görürüz. Onda Fransız sanatının tersine psikoloji ikinci plana atılmış gibidir. Hareketi doğuran olaylar ve karakterlerin özelliğidir. Kişilerin aksiyonları ve kişilikleri eserin havasındaki olağan hareketlerle psikolojik anlayış meydana çıkar. Hareket ve olay ön plandadır. Fransız anlayışının tersine..... felsefesine gelince, Fransız felsefesinin tam karşıtıdır. Felsefesi akılcı değildir. Deneycidir. Hobbes, Lock tecrübesi felsefe kurmuşlardır.

Şimdi bu iki karşıt diyebileceğimiz anlayışın eğitim ve öğretim anlayışını nasıl etkilediği üzerinde duralım.

Psikoloji ve bilimin ön planda olduğu Fransız anlayışını bir öğretim aracı olarak ele aldığımız zaman karşımıza şu çıkar. Olayları, gelişmeleri, rastantıları psikolojik anlayışın süzgecinden geçirerek izah etme yolu karşımıza çıkar. Bu yüzdendir ki Fransız eğitimi daha çok ezberciliğe dayanır.

Üstelik Fransız felsefesi akılcıdır demiştik. Akılcı anlayış bir fikri, bir olayı, herhangi bir açıklaması gereken verileri izah yoluyla sonlandırmak mecburiyetini yükler.

Bu anlayışa da öğretimin sorudan çok, açıklamalarla, yani izahlarla çözümlenmesini yeğler.

Bu hâl onların felsefe ve sanat anlayışından doğduğu içindir ki onlar için sakıncalı değildir. Yineliyelim.Eğitim ve öğretimlerinde kuralcılık, ezberciliğe dayanan anlayışlar felsefe ve sanatlarının onlara benimsetmiş olduğu anlayışın sonucudur.

Yine İngilizlere dönelim:

İngiliz sanatının özelliği harekettir. Hareket sonunda psikolojik anlayışın çıkışını sağlar. Fransız anlayışının tam tersi.... Hareketi ön plana almak demek neden ve niçinlerle karşı karşıya kalmak sonuç olarak da ezberciliği ikinci plana atarak sebep ve netice üzerinde durmak demektir. Bu yüzdendir ki İngiliz eğitim ve öğretim anlayışı daha çok sebep ve neticelerin karşılaştırılması üzerine kurulmuştur. Bu onların sanatlarının ve felsefelerinin benimsettiği bir gerçektir.

İngiliz, bir başka deyişle felsefesi deneycidir. Deney bize sebep ve neticeleri ön plana aldırmayı yeğler. Sebep ve neticeler ön plana alınınca ezbercilik ikinci plana atılmıştır ve muhakeme yolu açılmış demektir.(Buradan akılcılığın kuralcılığı ve sonuç olarak ezberciliğe gittiğini anlıyoruz. İngiliz felsefesinde ise deneyin temel alınması mevcut gerçeğe göre hareket edilmesi, akılı pratiğin emrine veriyor. İnsanın doğasına denk gelen pratik olarak var olmak, pratikle başlamak oluyor. Fransızların medeniyetin başlangıcında Fransız ihtilaliyle öncülük yapması hatta ingilizlerde bile o zaman Fransız hayranlığı olmasına rağmen sonradan medeniyetin egemenliğini İngiliz-Amerikan felsefelerine kaptırmasının altında yatan gerçekte bence budur.Buradan da biz kendi felsefe anlayışımızı oluşturamadığımız sürece medeniyet yarışına yokuz demektiri çıkarabiliriz.)

Şimdi Türk Eğitim ve Öğretim sistemi üzerinde duralım:

Başlarken şunu itiraf edelim ki tam anlamıyla bize özgü bir eğitim ve öğretim anlayışından mahrumuz.

Bir başka deyişle bu güne değin kendimize has bir milli eğitim ve öğretim anlayışına sahip olmadık. Bunun için neler yapmalıyız?

Önce sanatımızı ele alalım. Sonra felsefemizi. Çünkü, Fransız ve İngiliz milli eğitim anlayışını ele alırken köklerini kendi sanat anlayışıyla, felsefelerinden aldığını ileri sürmüştük. Demek ki biz özgün bir Milli Eğitim ve öğretim anlayışı meydana getirirken önce iki özelliğimizi ön plana alacağız. Bunların birincisi:

.a) Sanatımız

.b) Felsefemiz

.....a) Sanatımız konusunda:

Roman olsun, hikaye olsun, şiir olsun. Bununla ilgili sanatlarımızda olsun, kendi özelliklerimizi yansıtan başarılı eserler bulunmaktadır.... Henüz bütün sanatlarımıza kendi damgamızı vurmaktan uzağız..... Bunun için öne sürülen en geçerli delil, kimin yazdığı, nerede geçtiği belli olmayan bir eserimizi okuduğumuz zaman bu Türk sanatıdır, diyecek kadar olgunlaşmamız olmamızdır.

.....b) Felsefemiz konusunda:

Felsefemize gelince, ne yazık ki bugün bir felsefi sistem yaratmış bulunan hiçbir yazarımız yoktur. Gerçi yüzyıllar önce Farabi gibi, İbn-i Sina gibi büyük filozoflar yetiştirdik. Onlar geçmişte kalmışlardır.

Öyleyse bize özgün, eğitim ve öğretim nasıl meydana çıkacaktır? Öyle sanıyorum ki bunun için bizi yaşatan ve bizim iç dünyamızı su yüzüne çıkararak özelliklerimiz üzerinde durmak bunun için şöyle dört kanaldan yürüyerek bir sonuca varabiliriz anlayışındayım.

.a) Halk Hikayeleri
.b) Halk Oyunları
.c) Halk Mizahı
.d) Halkın Sevgi ve Saygı anlayışı

Bunlar bize özgü olduğuna ve bir milletin sanat ve felsefesinin kökeninin folklor olduğuna göre, bunların irdelenmesi bize eğitim ve öğretimimizin nelere dayanması gerektiği konusunda açık seçik fikir vereceği kanaatindeyim.(sayfa 104)

Kaynak;Edebiyat ve Sanat Üzerine- Sebahattin Engin-Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Yayınları/2732-Birinci Baskı

218. Ülkücü-Türkçü yaklaşımına farklı bir bakış.

Ben birde Ülkücü-Türkçü yaklaşımına şöyle bakıyorum. Cumhuriyetimiz kurulduğunda, ümmetçilikten milliyetçiliğe geçiş oldu. Fakat bunun özümsenmesi, sindirilmesi kuşaklar gerektiren bir olay. Bu gün anlaşılan anlamıyla Ülkücülük, ümmetçilikten milliyetçiliğe geçiş aşamasında ara bir aşamadır. Çünkü içinde hem ümmetçi unsurları barındırıyor, hem milliyetçi unsurları. Yeni popüler olmayan Türkçü tipolojisinde güzel ve değerli dinimizi ruh dünyamızdaki gerçek yerine oturtturacağız, siyasi tartışmalarda kullanmayacağız.

219. DAVRANIŞLARIMDA HANGİ DEĞERLERİ KISTAS ALMAM GEREKİR.

Benim Anladığım;
"Değerler paradigması ise neyin iyi neyin kötü, nelerin önemli ya da önemsiz olduğunu bize söyler."

İLK VARDIĞIM YARGI AHLAKİ YARGI OLUYOR O ZAMAN,ALGILADIĞIM GERÇEĞE NASIL DEĞER VERİYORUM DEĞERLERİM PARADİGMATİK YAKLAŞIMIMIN BELİRLEYİCİSİ OLUYOR. O HALDE ÖNCELİKLE DEĞERLERİMİ BİLMEM GEREKİYOR. DAVRANIŞLARIMDA HANGİ DEĞERLERİ KISTAS ALMAM GEREKTİĞİNİ ANLAMAM GEREKİYOR. BENDE BEDENİMLE VE RUHUMLA BİR DEĞERİM, ÖLDÜĞÜM ZAMANDA BİR DEĞERİMİ KAYBEDİYORUM, EN ÖNEMLİ DEĞERİMİ. FİZİKİ GÜCÜMÜN KAPASİTESİDE BİR DEĞER. DÜŞÜNSEL KAPASİTEMDE BİR DEĞERİM. DEĞERLERİMİN NİTELİĞİ, İŞE YARARLIĞI, FAYDASI NEDİR DİYE SORMAM GEREKİYOR. MEVCUT DEĞERLERİMİ VE ALGILAYIŞIMI NASIL BİR ÜST NOKTAYA ULAŞTIRABİLİRİM. DEĞERLERİMİ HANGİ ORTAMLARDA RİSKE ETMEM GEREKİYOR, ÖRNEĞİN PARAMI, ÖZGÜRLÜĞÜMÜ, CANIMI. DEĞERLERİMİ İNANDIĞIM AMAÇ UĞRUNA RİSKE EDEBİLECEK İRADE GÜCÜM VAR MI? İRADE GÜCÜMÜN KOF KALMAMASI İÇİN TECRÜBELERİMİN OLMASI GEREKİYOR.
İRADE GÜCÜM İLE TECRÜBELERİMDEN YOLA ÇIKARAK, DAHA FAZLA TECRÜBE VE GENE İRADE GÜCÜ. İRADE GÜCÜNÜN YAVAŞLAMASI YAVAŞLAMADIR, TECRÜBELERİN İŞE YARAMAMASIDIR. EVET İRADE GÜCÜM YAKITIM, TECRÜBELERİM SÜREKLİ GÜNCELLENEN YOL HARİTAM.

220. Bir şeyin karşısına başka bir şeyi getirmek ilkel ve ku

Sayın Arkın demiş ki;

"isteyen araplarla, farslarla, kıptilerle, kürtlerle, peştunlarla, zencilerle, hintlerle kardeş olup cennete gider, vaadedilen hurilerle raks edebilir....

Bize Gagauzlarla, Karaylarla, Tatarlarla, Kazaklarla, Çuvaşlarla birlikte zaten her yer cennet olur."

Bende müslümanım bende vaadedilen hurilerle raks etmek istiyorum ve Gagauzlarla, Karaylarla, Tatarlarla, Kazaklarla, Çuvaşlarla birlikte bana da her yer cennet.

Hatanız Hayal dünyanızdaki cennete gitmek için insanların önüne iki alternatif sunuyorsunuz. Birini tercih et diyorsunuz, ben iki cenneti de tercih ediyorum.
Bir şeyin karşısına başka bir şeyi getirmek ilkel ve kurnazca bir mantık. Dikotomi(İkircikleme)
Çağdaş mantıkda iki şeyin birbirleriyle uyuşan ve uyuşmayan taraflarına açıklık kazandırılır.

Saygılarımla

222. Türk Kozmogonisi (Evrendoğumu)

İnsanoğlu benliğinin idrakine vardıktan sonra, bu evren nasıl meydana gelmiştir diye kendi kendine soru sormuştur, her milletin kendine göre bir açıklama şekli var, buna kozmogoni(Evrendoğum) deniyor. Konunun uzmanı Rahmetli Felsefecimiz Prof.Dr. Hilmi Ziya Ülken'in(1901-1974) bu konudaki araştırma sonuçları.

Muhtelif parçalarını dağınık olarak gördüğümüz Türk kozmogonisinin en tam şeklini Radloff, Altay Türklerinde bulmuştur. Ona göre âlemde hiçbir şey yokken yalnız Karahan ve su vardı. Karahan(Gören) ve su (görünen) idi. Yani epistemolojik(bilgibilimsel) lisanla biri suje(özne), diğeri ise obje(nesne)'yi temsil ediyordu. Karahan şekilsiz görünmeyen(özne) bir kuvvet olarak, Su'dan(Nesne'den-Kaos'dan) kişiyi yarattı. Ve böylece kendini yalnızlıktan kurtarmak istedi.

Bu yaradış şeklinde iki akidenin esaslarını görüyoruz. Bir taraftan orada hayatın menşei olarak suyu kabul eden Thales'in kozmolojisini buluyoruz.....
Diğer taraftanda İslam tasavvufunda devam eden..... Fakat orada kuvve halinde olan şey Allah tarafından, fiili hale çıkarılmış.....
Eski Yunan'da Platon ve Aristo felsefelerinin bu kozmolojiye dayandığı görülüyor. En eski menbalarıyla yani (Hiong-Nuo ve Sumer) Türk kozmogonilerinde ve onlar vasıtasıyla yekdiğerine bağlanan Çin ve İran kozmogonilerinde umumiyetle cretionisme fikri görülür. Onların Akkadlar zamanından Kur'an'a kadar gelen bütün mukaddes kitaplarda Allah'ın âlemi ve insanı 'yoktan var ettiği' kanaati mevcuttur. Garp felsefesi Sumer ve Yunan aslından gelen eternisme ile Hıristiyanlıktan gelen creationisme fikirlerinin mücadelesine sahne olduğu gibi; İslam felsefesi de –aynı suretle- Türk, İran ve Yunan aslından gelen kozmolojik telakkilerle Kur'an'ın "hilkatçilik"i arasında bir mücadele sahnesi olmuş ve bütün İslamî tasavvuf bunu "ezelcilik" lehine tefsir etmeye çalışmıştır.

"Kişi" ve "Karahan" su üzerinde uçmağa başladılar. Fakat kişinin gururu ve ihtirası Karahan'ı aşmaya ve başını göklere yükseltmeye sevketti. Karahan onu cezalandırmayı düşündü. Suyun dibine batırarak "bilmek" ve "uçmak" iktidarlarını ondan aldı. Fakat sonradan bu tek ve sevgili mahlukuna acıyarak ona "bilmek"i iade etti. Yalnız gurur ve rekabetinin yanlış yollara sürüklediği "uçmak"ı ona geri vermedi. Onu bir yere bağlamak ve yaşatmak için denizin dibinden bir yıldız(yulduz) yükseltti. Bundan bir avuç toprak aldı ve böylece adalar ve dağlar meydana çıktı. Fakat kişi bir türlü uslanmadı. Yine yaratanla boy ölçüşmeye kalktı. O zaman Karahan (Yayık) isminde bir melek gönderdi. Onun vasıtasıyla kişiyi yeraltına tardetti ve Erlik(Yerlik) Han diye ad koydu. İnsanlar onun neslinden yetişti.

Burada kişinin Karahan'la mücadelesi, Prometheo'nun Zeus ile mücadelesini hatırlatıyor. Diğer cihetten sami kavimlerdeki şeytanın gururu, Allah'la rekabeti ve evvelce onun sevgili meleği olduğu halde sonradan yeraltına tardedilmesi üsturesi da aynı mahiyettedir. Âdemin cennetten tardı ve yeryüzüne gönderilmesi ile Türk kozmogonisinin bu üsturesi birbirine daha yakındır. Uçmak'ın kişiden alınması şayanı dikkattir. Uçmak'ın cennet olduğu ve böylece bu cümlenin aynı zamanda cennetten tardı ifade ettiği de görülüyor. Bilmek ve Uçmak, akıl ve ihtiras gibi ruhun iki kudretine takabül ediyor. İnsanın gururunu kırmak için kendisinden ihtirasın alınarak yalnızca mutedil ve sakin akılla bırakılmasını ifade etmektedir.

Türk kozmogonisinde dikkat edilecek bir nokta da kadının yaratılışıdır. Sami(Arap) kozmogonilerinde Havva, Âdem'in kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Yani ayrı bir varlık, başlı başına bir yaratılış olmayıp ondan ayrılmış bir parçadır. Halbuki Türk kozmogonisinde kadın (hatun) kişinin bir parçası değildir. O, Karahan tarafından ayrıca yaratılmış olup Yer Hatun ismiyle Yerlik Han'a muadil bir kuvvet teşkil eder. Kozmogoninin bu hususi vasfı, eski Türk ailesinin Peder-şahî değil, fakat pederî bir esasa göre kurulmuş olmasından ileri geliyor.(Yani babanın bir kral gibi mutlak otoritesi yoktur, fakat Aile reisi olarak otoritesi vardır. Burada kadının hareket alanı bulunmaktadır. Hakan'ın işi olduğu zaman devleti Hatun'un yönettiği de bilinmektedir.)

Türk Tefekkür Tarihi- Hilmi Ziya Ülken- Yapı Kredi Yayınları-1982 Baskı-Sayfa 34.

Not;
Hilkat=Yaradılış, tabiat, fıtrat

223. TÜRK DİL KURUMUNUN RESMİ SÖZLÜĞÜ ŞÖYLE YAZIYOR.
İnsanların toplumsal özelliklerini biyolojik, ırksal özelliklerine indirgeyerek bir ırkın başka ırklara üstün olduğunu öne süren öğreti:

"Bir aralık Alman zaferi muhakkak göründüğü zamanlarda ırkçılığa dahi sapmış, fakat bu devir çok kısa sürmüştür
"

http://tdk.org.tr/TDKSOZLUK/SOZBUL.ASP?kelime=%FDrk%E7%FDl%FDk

SEN KENDİ KENDİNE IRKÇILIK TARİFİ YAPMAN HİÇ BİR ŞEYİ DEĞİŞTİRMEZ, ADAM AÇAR DEVLETİN RESMİ SÖZLÜĞÜNÜ OKUR SANA. AL OKUYALIM DEVLETİN RESMİ SÖZLÜĞÜNDE NE YAZIYOR.

"İnsanların toplumsal özelliklerini biyolojik, ırksal özelliklerine indirgeyerek" İNSANLARIN BİR SEFER TOPLUMSAL ÖZELLİKLERİNİ BİYOLOJİK VE IRKSAL ÖZELLİKLERE İNDİRGİYORSUN. BU NE DEMEK BEN FİZİKİ OLARAK SENDEN ÜSTÜNÜM DEMEK.
DEVAM EDİYOR. "bir ırkın başka ırklara üstün olduğunu öne süren öğreti:" VE DİYORSUNKİ TÜRK IRKI BAŞKA IRKLARDAN ÜSTÜN.
SÖZLÜK ÖRNEK VERMİŞ VE GÖNDERME YAPMIŞ "Bir aralık Alman zaferi muhakkak göründüğü zamanlarda ırkçılığa dahi sapmış, fakat bu devir çok kısa sürmüştür" ALMAN ZAFERİ GÖRÜNDÜĞÜ GİBİ IRKÇILIĞA DAHİ SAPMIŞ DİYOR, BURADA IRKÇILIĞI ÖRNEKLENDİRİRKEN ALMAN IRKÇILIĞINI ÖRNEKLENDİRİYOR.
IRKÇILIĞIN MEŞRU VE LEGAL TARİFİ BU, SENİN BENİM KENDİME GÖRE IRKÇILIK TARİFİ YAPMAMIN MANTIĞI YOKTUR.
BU TARİFE GÖREDE IRKÇILIK İNSANLIK SUÇUDUR.
BÖYLE BİR ŞEYİ SAVUNMAK MEŞRU VE LEGAL DEĞİLDİR. MEŞRU VE LEGAL OLMAYAN BİR ŞEYİ SAVUNUP İNSANLARIN MİDESİNİ BULANDIRMAYA KİMSENİN HAKKI YOKTUR. TARİF BU. ELİN GÖZÜ KANTARDIR, DÜNYANIN HER YERİNDEN TARAFSIZ BİN KİŞİYİ TOPLA VARACAKLARI ORTAK KANI BUDUR.

224. YAŞAMA FELSEFESİ

Yaşama felsefesi, somut soyut tüm boyutlarıyla insan yaşamının içine dağ yarıklarıyla iner gibi inmektir.
İnsan yaşar. Bitkiler, hayvanlarsa sadece canlıdır.
İnsan niçin, neye göre, nasıl yaşadığını araştıran bir varlıktır.
Bir bakıma herkes yaşama-filozofudur. Her insan yaşama-sı ayık uyur, bilinçli bilinçsiz, iyi kötü-yaşama sorularına, hiç olmazsa bir bölümüyle, insanın kendisinin verdiği bir yanıttır.
Susulan yerde felsefe barınmaz.
Hazır felsefe sevenlerin ne kendilerini ne de felsefeyi sevdikleri söylenebilir.
Sorusuz sorgusuz herkesin sevdiği bir felsefeyi benimseyen: ya düşünme tembeli, ya düşünme korkağı, ya düşünme emeklisidir.
Yaşanmamış felsefeden yaşama-felsefesi olmaz.
Felsefeyi sevmek, felsefe yapmakla kuru lâf olmaktan çıkar. Felsefeyi sevmediğini söyleyen bile felsefe yapıyorsa bir bakıma felsefeyi seviyor demektir.
Dörtyana sözümona bilgelikler savurmak başka şey, eli ayağı düzgün bir yaşama-felsefesi ortaya koymak başka şey.
Felsefeyi sevmek felsefeyle varolmaktır. Felsefeyle varolmak içinse felsefede yok olmak gerekir.
Düşündüğünü düşünmediğini, yaptığını yapmadığını apaçık bilerek, kıyıbucağın hesabını vererek gerçekleştirmektir felsefe. Aynı şey yaşamak, eylemek, insan-olmak için de geçerlidir. Bu yönden bakınca özel bir uğraş, öbür uzmanlıklar türünden bir uzmanlık değildir felsefe.
Kendi yaptığı maymuncukla tüm güçlük kapılarını zorlayan filozof, giderek maymuncuğu kullanabilmek için gereksiz kilit yapımına geçer.
Yalnızca kafaya değil tüm insana yantutmazlıkla seslenen filozof, çoğun ozandır, bilgindir, hekimdir, dosttur da.
Bir filozofu, belki de en iyi, kendine yasakladığı sorularla tanımlayabiliriz.
Yaşama bir oyunsa, filozoflarla bilginler bu oyunun kurallarını koyan ya da arayıp bulan kişilerdir. – ne yazık ki çok kez oyun dışı kalırlar.
En büyük bilgisizlik, bilgili bilgisizliktir.
En büyük bilgi, bilgi diye bilinenlerden başka bilgilerinde olduğunu bilmektir.
Felsefe bilginleri ile felsefe bilenleri birbirine karıştırmamak gerekir.
Kendi felsefesini aramayan, felsefeyi sevdiğini söylemeye kalkışmasın. "Herkes yeni bir felsefe bulamaz ki; olanla yetinmek gerek" diyense, hem kendisini hem başkalarını kandırır.
Kendini ortaya koymamış da olsan, kendi felsefeni içtenlikle yoğurup özümsemen gerek.
Felsefe- türkü bir bakıma; yarım ağızla söylendikçe ne kulağı, ne gönlü, ne kafayı doğurur.
Başka alanlarda olduğu gibi felsefe de en iyi öğretici daha çok çalışma hevesi uyandıran öğreticidir.
Filozof, akılla gidilebilen yere akılla gitmeli; akılla gidilemeyen yere akılla gitmeye kalkışmamalıdır.
Yaşama-felsefesinde büyük sorunların çoğalmasını istemeyen, küçük sorunları savsaklamak alışkanlığından vazgeçmelidir.
Yaşamaya ilişkin bilgilerden pekçoğunun tutunup benimsenmesi, içten denenip gerçekten yaşanmasına bağlıdır. Bu tür bilgilerin çilesini çekmeyen değerini anlayamaz.
Felsefe-bilinciyle birlikte bir bakıma yeni bir yaşamaya ayılır insan, Bazı şeyleri yeniden anlar, bulur, öğrenir: tat, alışkanlık,-ölüm.
Yaşamanın okulu yok. Ya "okullar", ilkinden yükseğine? Olsa olsa hepsi de hazırlık okulu.
Yaşama-felsefesinde en yakıcı soru, gerçekten çözmek isteyip de çözemediğimiz sorudur. Böylesi bir soruyu çözeneyse, (azılı düşmanımız bile olsa) dörtelle sarılmamız gerekir ona. Düşmanın çözdü diye benimseyip yararlandığın çözüm-sağduyumu yitirmedimse- o çözüme ilişkin sorunun benim için önemsiz olduğunu kanıtlar.
Doğru değil ama şimdiye dek denenmiş biçimleriyle ola ki felsefenin işi bitiktir.-Denenmemişleriyle durum ne, peki?

Nermi Uygur-Yaşama Felsefesi-Kabalcı Yayınları- 4.basım-1993-sayfa 7

225. Öz kelimesinin kökenbilimsel(etimolojik) açıklamaları.

Sayın tanrikut1071;
Öz kelimesinin anlamı aşağıdadır.

Öz= öz, kendi
Özlük= şahsî, zatî, kendine ait.
Eski Türk Yazıtları- Hüseyin Namık Orkun-TDK yayınları529-Sayfa 831

Öz= öz, kendi, nefs; can, ruh, gönül.
Kaşgarlı Mahmut-Divanü Lûgat-It-Türk- Cilt 4- sayfa 470

Öz=ös=kendi, vücut, hayat, şahıs.
Eski Türkçenin Grameri-A. Von Gabaın-Çeviren Mehmet Akalın-TDK yayınları532-sayfa 291

Öz=öz, kendi
Özüm= Kendim
Özi=kendisi
Özlük=kendisine ait.
Orhun Abideleri-Prof. Dr. Muharrem Ergin-Boğaziçi yayınları-32. baskı-sayfa109

Öz=Bir kimsenin benliği, kendi manevî varlığı.
Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü-Hasan Eren-2. baskı-ankara-1999-sayfa 318

Öz=Ben,tin,kendi
Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü-İsmet Zeki Eyuboğlu-sosyal yayınlar-sayfa540

GÖRÜLDÜĞÜ GİBİ KENDİ CANI RUHU ANLAMINA GELİYOR.

Saygılarımla

226. Soy kelimesinin kökenbilimsel(etimolojik) açıklamaları.

Kaşgarlı Mahmut'ta soy kelimesinin karşılığı, soymak; deri yüzmek şeklinde(4.cilt sayfa 531)
İki kişi karşılaştıklarında birbirlerine selamlaştıktan sonra boy kim? Diye sorarlarmış(3. cilt sayfa 141)
Boy kelimesinin karşılığı ise gene Kaşgarlıda 4.cilt sözlükte şöyle;(sayfa 105)
Boy= boy, ulus; kavim, kabile, aşiret hısım(oğuzca)
Boy kelimesi14. asırda "bir aşiretin kollarından herbiri" şeklinde, anlam daralmasına uğramış.(Tarama Sözlüğü A-B 644)
Buna ilave olarak tatarlardan veya başka boylardan kız alma diye dış evlilik denen bir gelenek var, bunlardan saf Türk ırkı kavramının oluşmadığı gözükyor.
Tarama sözlüğünde soy kelimesinin anlamı söz, haber şeklinde(14.asır)(O-T cilt sayfa 3524)
1850'li yıllarda soy kelimesinin karşılığı, sülale, cins, ecdat, ırk şeklindedir.
Dede Korkut'ta da " soy soyladı boy boyladı" derken, soy soyladı söz söyledi anlamına geliyormuş.
SONUÇ OLARAK TÜRKLERDE SOY TAKİBİ HATTA SOY KELİMESİNİN BU GÜNKÜ ANLAMI 1900'LERE DAYANIYOR. ASIL BOY KELİMESİ KULLANILIYORMUŞ O DA BU GÜNKÜ ANLAMIYLA ULUS KELİMESİYLE KARŞILANIYOR.

Saygılarımla

227. Günümüzde Türk kadınının sorunlarına çözüm önerisi.

Günümüzde pratik olarak Türk kadınının sorununa baktığımızda.
Öncelikli olarak iş hayatının içinde olması gerekiyor, çocuklarına bakmak için iş hayatından ayrılsa da, muhakkak iş hayatı tecrübesi olması gerekiyor. Bir insanın hür iradesini uygulayabilmesi için öncelikle birey olarak ayakta durması gerekiyor. Buda iş hayatıyla bağlantılı, Bir ortamın gelişmişlik düzeyi oradaki kadının rolüyle belli olurmuş.
Kadın'ın söz hakkının olmadığı ya da kısıtlı olduğu ortam, az gelişmiş bir ortamdır.

Saygılar.

228. Geleceğin Türk Felsefesi Nasıl Olmalıdır.

İnsanoğlunu trende giden yolcular olarak kabul edersek, uğradığı ya da uğramak zorunda olduğu duraklar vardır, bu durakları bilmez ve duraklarda olup bitenleri göz ardı edersek varacağımız kanılarda olayların gerçek boyutunu yakalıyamayız.
Ortaçağ din esasına göre örgütlenmeydi, çağımız millet esasına göre örgütlenme gelen çağ ise insan esasına göre örgütlenme olacak, sorun burada işte Avrupa Birliği ya da Amerika'da örgütlü devletler ve diğer örgütler, insanı temel alan bir örgütlenmeye göre gidiyor, bu örgütlenmeler hangi dili konuşacaklar. Doğal olarak o milletlerden başka millet ortalıkta kalmıyacak. Yüzyıl sonra dünyada konuşulan 10 tane dil kalacağı diğer dillerin yerel olacağı tezleri var.
Biz din esasına göre örgütlenmeden, millet esasına göre örgütlenmeye geçerken olayı kavrıyamadık. Batılılaşmaya çalıştık ama herhangi bir milleti esas almadan baktık olmadı, tekrar din kardeşliği felsefesini güttük, baktık oda olmuyor. Bu sefer Türk milleti esasını temel alan batılılaşmayı başardık onun için ayaktayız.
Millet esasından, insan esasına geçiş örgütlenmesini. Türk Dili ve Kültürünü temel alarak, yüzyıl sonra kalacak on dil ve millet içinde Türk milletinin kalmasını sağlıyarak yeni vizyonda yer alabiliriz.
Bu felsefeden hareket edersek yüzyıl sonra Türk milleti ve kültürü var olur yoksa kabile dili gibi kalır sonra da yok olur gider.
Basit bir örnekle insanın doğaya bakış açısıyla lafımı tamamlıyayım.
Din çağında insanlar doğaya Allahın emaneti olduğu için sahip çıkıyorlardı. Modern çağda(millet esasına göre örgütlenmede) herşeye bilimsel bakıldı, doğa da göz ardı edildi. Günümüzde ise çevrenin uygun olmadığı fabrika kurulamıyor, demekki çağ değişiyor. İnsan esasına göre örgütlenmeye gidiliyor.
Nasıl millet esasına göre örgütlenmede, din esasına göre bir bakış açısı geliştirince geri kalıyorsak, insan esasına göre örgütlenmede de millet esasına göre bakış açısı geliştirirsek geri kalırız.
Sonuç olarak felsefemiz zaten Türkün doğasında var olan insan sevgisi ve gönül felsefesiyle, insanoğluna yeni bir misyon sunmak ve yüzyıl sonra bu misyonla insanoğlunun yarısının Türkçe konuştuğu ve Türk milletinin insanoğlunun doğal lideri olduğu dünya düzeninin egemeni olmak.
Saygılar.

229. Dinlere Bakış Açımız.

Sayın ser599
Başlık islama bakış açımız oldu mu şöyle bir ikilem çıkıyor. İslami bakış açısı ve karşı taraftan her kimse artık islama bakış açısı.
Ama başlık dine bakış açısı olsaydı. Herkes dinler hakkındaki fikrini söylerdi.
Benim bir Türkçü olarak dinlere bakış açım vardır ve ben de Elhamdürüllah Müslümanım. Müslümanlığıma herhangi bir siyasi misyon yüklemediğim için herhangi bir arkadaşımla bir problemim yok.
Müslümanlığı ya da Hıristiyanlığı siyasi bir yapılanma olarak görürsek ortaçağ felsefesine düşmüş oluruz. Ortaçağ öyleydi ve din savaşları vardı.
Çağımızda siyasi yapılanmalar millet esasına göre yapılmaktadır. Dünya da milletlerin birbiriyle münasebeti vardır.
İster Hıristiyanlık, ister müslümanlık penceresinden dünyaya bakmak ortaçağ bakışıdır.
Turan idealimiz, Türk Milletinin birliği olduğuna göre ortaçağ bakış açısına düşmezsek sorun yok demektir.
Sitemizde Hıristiyan, Ateist, Müslüman veya başka inançtan olan arkadaşlar vardır, aramızda da din tartışması olmuyor.
Bu sorunu aştık. Ortaçağ bakış açısından kurtulduk.

Saygılar.

230. Türkçü Kadroların Özellikleri Nasıl Olmalıdır.

Türkçü Kadrolar Nasıl Olmalıdır-1

Türkçü kadrolar, bedenen ve ruhen Türk milleti için adanmış olmalıdır.
Onlar kariyerizm hastalığına,şöhret felaketine yakalanmıyacak şekilde olmalıdır.
Çok büyük görevlerde yapsa sıradan insan gibi yaşamaya devam edebilmelidir.
Onun yaşamını yönlendiren sadece ve sadece görev olmalıdır.
Tirilyonların içinde yüzerken ertesi günü dağlarda şehit olmasını da bilmelidir.
Zaafları olan kadroları bünye otomatikmen temizlemelidir.
Bizim böyle kadrolara ihtiyacımız var, halktan bir insan onu gördüğü zaman bu adamın parayla, pulla, malla, mülkle, şanla şöhretle işi olmadığını hissetmelidir.
Bu kadrolar, ateşte pişen çamur gibi olup, her türlü göreve hazır olmalıdır.

Türkçü kadrolar nasıl olmalıdır-2

Yakın tarihimizde kadrolaşmayı en iyi başarmış toplum Ruslar olmuştur. Bolşevik kadrolar hem savaşta, hem de Rusya'nın kuruluşunda ve yaşamasında bel kemiği görevi görmüştür.
Bugün için bu kadrolaşmaya en iyi örnek İrandır. İranlı kadrolar önce kendilerine ideolojik rakip olan İran komünüst partisini tasviye etmiştir. Şu anda da Tacikistandan, Filistine kadar İranın ideolojisini ayakta tutmaktadırlar. Şu anda ki cumhurbaşkanları da Amerikan büyük elçiliği baskınını düzenleyen bir kadrodur.
Rus bolşevik kadroları ne zaman pasivize oldu, ne zaman herkes parti üyeliği kartını yaktı, Rusya ondan sonra battı.
Bizim kadrolarımız dağınık olduğu halde biz neden batmıyoruz dersen, bu boşluğu ordu dolduruyor.
Orduyu tasviye etmek istemelerinin esas amacı kadro işlevinden mahrum etmektir.
Atatürk, Türkiye Cumhuriyetini bize emanet etmiştir. Biz Türkiye Cumhuriyetinin doğal kadrolarıyız. Kudretimizi de damarlarımızdaki asil kandan alıyoruz.

Türkçü Kadrolar Nasıl Olmalıdır-3

Varlığımızı koruyabilmek için sağlam kadroların olması mecburiyeti vardır.
Bu kadrolarımızda her zaman var olması gerekiyor.
Kadrolarımızda olması gereken özellikleri, Ahi Teşkilatlarında yetişmiş kadrolarınkiyle aynı olmalıdır.

Ahi Teşkilatlarında kadrolara öğretilen üç özellik şunlardır.

1.Bilgi edinmek için uygulanan öğretim.(Bilgili olmak)

2.Bir uğraş alanında yetişmek için sürdürülen eğitim.(Meslek sahibi olmak)

3.Savaş gereksinmelerini karşılayacak nitelikte eğitim.(Asker olmak)

Türkçü Kadrolar Nasıl Olmalıdır-4

İnsanı inandığı yoldan alıkoyan üç tane temel zaaf vardır, bu zaaflara kapılmak şarompöldür.
Birincisi Paraya karşı olan zaaf, ikincisi makama karşı olan zaaf üçüncüsü ise kadınlara karşı olan zaaf. Bu zaaflarına karşı mücadele edip başarı kazanan ya da bu zaafları olmayan İnançlı bir Türkçü bir kadronun önünde engel yok demektir.
Tabi tekrar aynı zaaflara düşmemek içinde mücadele etmek gerekiyor.

231. İki küçük kitap(Anı)

Kelimelerin hikayeleri,
Her kelimenin bir hikayesi vardır,her aşkın bir hikayesi olduğu gibi,insan ben şu kıza aşık olacağım diye aşık olmaz,kız ilgisini çeker,yüz güzelliğiyle yaklaşılır, bir bakar ki zaman içerisinde sırılsıklam aşık olmuş,bu kadar güzel içinde neden onu seçtiğim ise, gönül ile açıklanır.İnsan gönül verdi mi her şeye katlanıyor,taa! lise yıllarından beri, edebiyat dersi en çok sevdiğim dersti. İşte bu kadar güzel arasından edebiyat beni çekti,derken felsefe,derken dil felsefesi,derken kelimeler,bu benim aşkımın, daha önceden de yaşanmış aşkların hikayeleri, kağıt yığını gibi duran kitaplara gönül verdin mi,onları her şeyden sakınırsın, geçen gün bir kitap satılan kafeteryada oturuyorum,bir çocuk da kelepir diye satılan kitapları tezgaha dolduruyor,derken tezgahta dengesizlik oldu,tezgahın ayaklarından biri boşluk yapıyor,hemen bir kitap alıp boşluk yapan ayağın altına koydu,bir an göğsümün üstünde bir masa ayağı varmış gibi hissettim,ve düşündüm o çocuk o işi yapıyor ama kitapları sevmiyor,seviyor olsaydı, sevdiğini ayaklar altına almazdı.Bir tek oğlum yiğit kitaplarını kaldırır yerlere atar,onunda aklı kesmediği için sesimi çıkarmam,üzmek istemem.Büyüyünce o da insanlara sevgimiz saygımız olduğu gibi kitaplara da sevgimiz saygımız olması gerektiğini anlıyacaktır.O da aşktan kaçılamıyacağını bir gün anlayacaktır.Parklarda ki aşıklarla, kütüphanelerdeki kitap okuyan insanlar aynı şeylerdir,her ikisi de sevgilileriyle baş başadır.İnsan evinde de sevgilisiyle baş başa kalmanın huzurunu hissedebiliyor.İnsanları unuttum zannetmeyin,kitaplarda da insanlar var,içinde insanın olmadığı bir hikaye var mı? hatta hayvan hikayelerinde bile hayvanları insanlaştırırız,aslında insanların hikayeleridir.'doğada sanat yoktur' lafı ne zamandır kafamı kurcalıyor,niye doğa resimlerinin olduğu tablolar sanat eseri değil midir. Ama ortada bir tablo var ve onu da bir insan yapmıştır,doğaya bir insan gözüyle bakmıştır.Dahası tablonun içine baktığımızda orada ki bir ev,bank ,çocuk,patika veya bir eski ayakkabı bile o tabloya canlılık verebilmektedir.İnsansız doğa tuzsuz yemek gibidir,tadı yoktur,söyleyen haklı galiba 'doğada sanat yoktur' demekle.
24 NİSAN 2005 PAZAR,14;37 diyor,bilgisayarımın göstergesi.

İki Küçük Kitap
Hava yağmurluydu, misafirliğe geldiğimiz evin önünün sağ tarafına arabamı parkettim. Arabamdan inerken kaldırımın üzerinde iki küçük kitap terk edilmiş, ıslanıyordu. Belliki haylaz bir çocuk onları oraya bırakmıştı.
Birisi atasözleri Sözlüğü yazarı Aydın Su, diğeri ise Dağların Türküsü adlı bir çocuk kitabı onun yazarı ise Sadettin Kaplan. Bu öksüz kalmış kitapları aldım, misafirliğe gittiğimiz evdeki kaleriförin üstüne koydum.
Evimize geri döndüğümüzde oğlum Cem " Baba kitaplarını rahşan teyzelerde unutmuşsun" dedi ve bu iki küçük kitabı bana uzattı. Kurumuşlardı, Atasözleri Sözlüğü zaten haşere öğrenci tarafından ciltlenmiş olduğu için fazla ıslanmamıştı. Artık okunacak kitaplarım arasında onlarda vardı, tekrar görünce onları, hikayesini de hatırlanacağım muhakkak.
5 Şubat 2006 Pazar. 20.07

232. Mustafa Altınay Kimdir?

Kadıköy vapuruyla, Karaköy'e geçerken yatacak yeri ve cebinde çeyrek ekmek alacak parası olmayan bir adam, yanındaki iki arkadaşının yanına sığınmıştı. Lapa lapa kar yağan geceyi onların bekar odasında geçirecekti, ama arkadaşları çok soğuktu ve Mustafa Altınay'a çok eğreti davranıyordu, Mustafa Altınay korkuyordu çaresizdi. Derken arkadaşları sert bir şekilde sen bekle biz on dakika sonra geleceğiz diye vapurda yanlarından ayrıldı. Karaköy'de rıhtımda vapur boşaldığında Mustafa Altınay rıhtımda yanlızdı. Karaköy'den Beşiktaş istikametine doğru yürürken hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Evet cebindeki nufus kağıdında Mustafa Altınay yazıyordu, isminin üstünde de ayyıldızlı bir bayrak vardı. Mustafa Altınay o bayrağa hiçbir zaman küsmedi.
5 Şubat 2006 Pazar 10.56

233. Yeni Ortaçağ

....Buradanda yeni bir ortaçağ doğmaktadır. Bu ortaçağı yaratan yeni din kitlelerine reklamlarla vaaz edip, mutluluk vadetmekte ve insanları her gün biraz daha büyüyen alışveriş ortamlarında ibadete çağırmaktadır. Onun büyüsüne kapılan kitlelerle çalışmakta, çabalamakta, satın alıp sahip olup mutlu olmakta, sonra evlerinde huzur içinde televizyonlarının karşısına oturmaktadırlar. Bilgi oradadır. Orada söylenenler doğrudur. Orada sunulan değerler geçerlidir, insanca yaşama da oradadır. İnsan orada mıdır?
Sorun da burada, insanın nerede olduğunda. Hangi yüce ülkü uğruna, hangi yüksek erek yolunda olursa olsun, insanı tek yanlı yaşamaya sokmak bir Ortaçağdır. Ortaçağ bir yaşama olayıdır ve yanlızca dinle olmaz. İnsan yaşamının çok yanlı gelişimini teke indirmek İnsanı yitirmektir. Pragmatizmin* insana verdiği en büyük zarar buradadır. Yanlızca yarar üstüne biçimlenmiş yaşama sonunda profanlaşmaya döner. Oysa insan yaşamanın çok yönlülüğü içindedir ve gelişimi çok yönlü olacaktır; mutluluğu gibi. İnsanı ve yaşamayı bütünlüğü içinde kavramak gerekir. Böyle bir kavrayışta insan yaşamının temel sorunlarında biri olan Bilgi-Değer bağlamı bütünüyle aydınlanacak mıdır?
Gerçekte böyle bir aydınlanma insanın varlık yapısı gereği olanaksızdır. Diyelim ki, böyle bir aydınlanmanın ulaşılamıyacak kadar çok uzakta, erişilemeyecek kadar çok küçük bir olanağı var: işte bu insan Yaşamının en büyük dilemmasıdır. Bu dilemmaya platon bir yaklaşım getirmişti, fakat o aydınlığa ulaşıldığında insan da, insan yaşamı da bitiyordu öyleyse bir yol ayrımındayız: Ya yararcılıktaki gibi tekçi bir anlayışa kapılacağız ve bir arkadyalı çoban gibi her türlü olumsuz sonucuna boyun eğeceğiz, ya da yaşamaya bütünüyle bakan ve yaşama evresini durmadan aydınlatan bir felsefi aklı hep uyanık ve işbaşında tutacağız.
Böyle bir tavır taşıyıcı olan günlük yaşamaya uzak durmak değildir, tersine o yaşamanın içinden, yani yaşanarak kavranmasını sağlar, fakat aynı zamanda ona kapılıp gitmemeyi de sağlar. Yaşamayı böyle bir akılla aydınlattığımız ölçüde görebiliriz. İnsan yaşamı o zaman hep yeni atılım alanları görür ve tükenmez. O zaman önümüzde hep uğraşacak bir sorun alanı vardır. Yaşamanın bizden durmamacasına yeni çabalar, yani yeni denemeler beklediğini o zaman görüp bilebiliriz. Her deneme, her uğraş, her çaba bilgide, değerlerde yani yaşamada yeni bir aydınlanma, yeni bir kavrayış o zaman anlamlı olur. Her yeni kavrayış ile yaşama ya da onu hep yaratıp canlı tutan insan ortaya çıkacaktır.

Alınan Kaynak;
Yaşama sorunu bakımından Bilgi-Değer bağlamı- Atilla Erdemli-Sayfa 234-Muğla Ünüversitesi Felsefe Bölümü Bilgi ve Değer sempozyumu bildirileri-Editör:Yrd. Doç. Dr. Şahabettin Yalçın- Vadi Yayınları-1.baskı 2002

*Pragmatizm=Amerikan felsefesi, yararcılık yararlı olan şey iyidirden hareket eder, diğer bütün değerleri yadsır. Ye iç yat keyfine bak felsefesi.

234. En Ağır Küfür "Ahlaksız" Kelimesidir.

Ortaçağda ahlak dinin içindeydi, adam dinsiz yani zındık(Allahsız) oldu mu otomatikmende ahlaksız oluyordu. Zındık insanın şahitliğide kabul edilmiyordu.
Yeniçağ da ahlak dinden bağımsız hale geldi.İnsanın ahlaklı ya da ahlaksız olması dinden bağımsızdır. Zındıkta olsa şahitliği kabul ediliyor.
Ortaçağda en ağır küfür "dinsiz" kelimesidir. Çünkü dini olmayanın ahlakı da olmuyor, hiçbir değere değer vermeyebilir anlamına geliyor. Şimdi ise en ağır küfür "ahlaksız" kelimesidir.
İnsan hırsız olabilir ama kadınlara sarkıntılık yapmaz. Kadınlara sarkıntılık yapar ama hırsız olmaz, ahlaksızlık insanın iradi olarak iyi ve kötü arasındakini bildiği halde kötü olanı yapmasıdır. Bir konuda ahlaksızlık yapması her konuda onun ahlaksız olduğu anlamına gelmiyor, "ahlaksız" dendiği zaman ise her konuda iradi olarak kötüyü yapan insan anlamına geliyor, bu ise en ağır suçlamadır.

235. Esnaflık nedir ?

Güler yüzlü olmayan bir adam dükkan açmamalıdır.
Çin Atasözü
Esnaf olduğum için bu söz çok önemli benim için, için kan ağlasa da müşteriye güleceksin.
İkinci olarak esnaflıkta öğrendiğim, esnaf dişidir. Esnaflıkla kabadayılık ateşle buz gibidir. Bu çek-senet tahsilat işini anlıyamıyorum. Riske edemiyeceğin parayı ya da malı başkasına vermiyeceksin, verdiysen zararına katlanacaksın. Benimde nice paralarım battı, asla öyle bir yöntem kullanmadım. O yöntemleri kullananlar piyasadan silindiler. Esnaf oluyorlar ama esnaf kalamıyorlar, batıp gidiyorlar. Esnaflığın kurallarını bilmediklerinden. Yüzlerce öyle tanıdığım insan var, bende esnafdım diyor ama öncedenmiş, şimdi değil.

Saygılar.

236. Soy Kelimesinin Açıklaması.

Kaşgarlı Mahmut'ta soy kelimesinin karşılığı, soymak; deri yüzmek şeklinde(4.cilt sayfa 531)
İki kişi karşılaştıklarında birbirlerine selamlaştıktan sonra boy kim? Diye sorarlarmış(3. cilt sayfa 141)
Boy kelimesinin karşılığı ise gene Kaşgarlıda 4.cilt sözlükte şöyle;(sayfa 105)
Boy= boy, ulus; kavim, kabile, aşiret hısım(oğuzca) .
Boy kelimesi14. asırda "bir aşiretin kollarından herbiri" şeklinde, anlam daralmasına uğramış.(Tarama Sözlüğü A-B 644)
Buna ilave olarak tatarlardan veya başka boylardan kız alma diye dış evlilik denen bir gelenek var, bunlardan saf Türk ırkı kavramının oluşmadığı gözüküyor.
Tarama sözlüğünde soy kelimesinin anlamı söz, haber şeklinde(14.asır)(O-T cilt sayfa 3524)
1850'li yıllarda soy kelimesinin karşılığı, sülale, cins, ecdat, ırk şeklindedir.
Dede Korkut'ta da " soy soyladı boy boyladı" derken, soy soyladı söz söyledi anlamına geliyormuş.
SONUÇ OLARAK TÜRKLERDE SOY TAKİBİ HATTA SOY KELİMESİNİN BU GÜNKÜ ANLAMI 1900'LERE DAYANIYOR. ASIL BOY KELİMESİ KULLANILIYORMUŞ O DA BU GÜNKÜ ANLAMIYLA ULUS KELİMESİYLE KARŞILANIYOR.

Saygılarımla

237. Irk kelimesinin masumiyeti kalmamıştır.

Sayın Gagauz;
1988 baskısı Türkçe Sözlükte Soy kelimesi karşılığı olarak ırk kullanılmış.
Ama güncel, tdk sözlüğünde kesinlikle ırk diye bir karşılık geçmiyor, soy kelimesi masumiyetini koruyor ama ırk kelimesinin masumiyeti kalmamıştır.

238. Paradigmam-değişkenim

Benim Anladığım;
"Değerler paradigması ise neyin iyi neyin kötü, nelerin önemli ya da önemsiz olduğunu bize söyler."

İLK VARDIĞIM YARGI AHLAKİ YARGI OLUYOR O ZAMAN,ALGILADIĞIM GERÇEĞE NASIL DEĞER VERİYORUM DEĞERLERİM PARADİGMATİK YAKLAŞIMIMIN BELİRLEYİCİSİ OLUYOR. O HALDE ÖNCELİKLE DEĞERLERİMİ BİLMEM GEREKİYOR. DAVRANIŞLARIMDA HANGİ DEĞERLERİ KISTAS ALMAM GEREKTİĞİNİ ANLAMAM GEREKİYOR. BENDE BEDENİMLE VE RUHUMLA BİR DEĞERİM, ÖLDÜĞÜM ZAMANDA BİR DEĞERİMİ KAYBEDİYORUM, EN ÖNEMLİ DEĞERİMİ. FİZİKİ GÜCÜMÜN KAPASİTESİDE BİR DEĞER. DÜŞÜNSEL KAPASİTEMDE BİR DEĞERİM. DEĞERLERİMİN NİTELİĞİ, İŞE YARARLIĞI, FAYDASI NEDİR DİYE SORMAM GEREKİYOR. MEVCUT DEĞERLERİMİ VE ALGILAYIŞIMI NASIL BİR ÜST NOKTAYA ULAŞTIRABİLİRİM. DEĞERLERİMİ HANGİ ORTAMLARDA RİSKE ETMEM GEREKİYOR, ÖRNEĞİN PARAMI, ÖZGÜRLÜĞÜMÜ, CANIMI. DEĞERLERİMİ İNANDIĞIM AMAÇ UĞRUNA RİSKE EDEBİLECEK İRADE GÜCÜM VAR MI? İRADE GÜCÜMÜN KOF KALMAMASI İÇİN TECRÜBELERİMİN OLMASI GEREKİYOR.
İRADE GÜCÜM İLE TECRÜBELERİMDEN YOLA ÇIKARAK, DAHA FAZLA TECRÜBE VE GENE İRADE GÜCÜ. İRADE GÜCÜNÜN YAVAŞLAMASI YAVAŞLAMADIR, TECRÜBELERİN İŞE YARAMAMASIDIR. EVET İRADE GÜCÜM YAKITIM, TECRÜBELERİM SÜREKLİ GÜNCELLENEN YOL HARİTAM.

131

239. Türkiye'de Felsefe Eğitimi Üzerine;

Türkiye'de felsefe eğitiminin sorunları, Türk düşünce geleneğinde felsefenin genel anlamda kavranış tarzından bağımsız olarak düşünülemez. Bu yüzden, öncelikle, felsefenin bizim düşünce geleneğimiz içinde nasıl kavrandığından kısaca söz etmek gerekli. Genellikle Platon ve Aristoteles sistemlerinden çıkarak yeni-Platoncu okul doğrultusunda bir İslam düşüncesi temellendirmek, bu alandaki ilk girişimlerdir. Başka bir deyişle, ortaçağ islam felsefesinin dinsel yapısı ile Batı felsefesinin dinsel yapısı arasında kesin bir paralellik görülür. İslami ya da Hıristiyan bir dünya görüşünü temellendirmekte, İslam felsefecileri de, Hıristiyan felsefecileri de antik Yunan kaynaklarından yararlanırlar. Bu alandaki gelişmelerin ayrıntılı olarak üzerinde duracak değilim. Ancak şu çok önemli: Batıda Ortaçağ felsefesi, Batı toplumlarının geçirdikleri tarihsel dönüşümler sonucunda laikleşirken, Doğuda böyle bir laikleşme görülmez. Batıdaki gibi sınıfsal dönüşümler geçirmemiştir çünkü Doğu toplumları.
İslam felsefesi, İbn Rüşd'e kadar, kökende, antik Yunan düşüncesinin bir tür islami varyantı olma özelliğini korur. Antik Yunan düşüncesinin metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıları, İslami bir kılığa bürünmüş olarak, ama temelde yapısal karakteristiklerini koruyarak İslam felsefesinde yararlanır. Batı'da uluslaşma olgusu, metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıların yeniden-üretilmesinde birbirinden farklı yaklaşımları getirirken, İslam düşüncesinde bu doğrultuda bir değişiklik görülmez. Örneğin, İngiliz düşüncesi, felsefi yapıları, empirik(deneyimsel) bir yaklaşımla yeniden-üretirken, İslam felsefesi bu yapıları Farabi, İbn Sina gibi filozofların temellendirdikleri biçimiyle korumaya ya da yeniden-çoğaltmaya devam eder.
Burada, şunu önemle vurgulamak gerekli: İslam düşüncesinde metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapılarda bir değişiklik görülmez; ama, felsefenin günlük yaşamın pratik sorunlarına ilişkin alanlarında köklü yapısal değişiklikler olduğu gözlemlenebilir. Şöyle de diyebiliriz: Metafizik ve Bilgi kuramı alanında ilk islam filozoflarının yaklaşımları olduğu gibi korunurken, ahlak ve politika gibi insanın somut etkinliklerini konu edinen alanlarda düşünce büyük değişimler göstermiştir. Bunda islam ülkelerinin içinde bulundukları tarihsel ve toplumsal koşulların özgül durumlarının rol oynadığı yadsınamaz. Selçuklu toplumunda olsun, Osmanlı toplumunda olsun, ahlak ve politika (ya da dar anlamda, devlet yönetimi) alanında bir sistemleştirme çabasının, bu alanlardaki yapıların yeniden üretilmesi doğrultusunda geliştiklerini gözlemliyoruz.

Bu anlamda bir Nizamülmülk, bir politika sistemleştiricisidir; bir kınalızade Ali Efendi, bir ahlak sistemleştiricisidir. Özetle söylemek istersek durum şöyle: Selçuklu-Türk ve Osmanlı-Türk toplumlarında felsefenin Metafizik ve Bilgi Kuramı gibi alanlarında, yapıların yeniden üretimi yoluyla özgün bir sistemleştirme görülmüyor; buna karşılık ahlak ve politika alanlarında sürekli bir düşünsel yeniden-üretimin ortaya koyduğu sistemleştirmeler gözlemleniyor.

Şimdi, tartışılması gereken ana soruna gelebiliriz: Türkiye'de felsefe eğitimi, yapıcı ve yeniden-üretici olmayı amaçlıyorsa, ahlak felsefesi ve politika felsefesinin öğretilmesine ağırlık vermek durumundadır.

Çünkü, toplumumuzun geçirdiği tarihsel dönüşümlerin oluşturduğu zihinsel yönsemeler, Türk insanının ancak bu alanlarda yaratıcı ve "yeniden-üretici" olduğunu gösteriyor. Doğallıkla ahlak felsefesine, politika felsefesine, hatta ekonomi felsefesine ağırlık verilmesi, metafizik ya da bilgi kuramının, mantık ya da estetiğin okutulmaması demek değildir. Felsefe düşüncesi, elbette, birbirini tamamlayan(felsefi) bilgi alanlarından oluşan bir bütündür.

Gene de Türk düşüncesinin tarihsel gelişimesine bakarak, bu düşüncenin hangi alanlarda "yeniden-üretici" olduğunun saptanmasında zorunluluk olduğu kanısındayım. Türk düşüncesinin yeniden-üretici olduğu alanlar da, ahlak ve politika gibi insanın somut yaşam pratiğini ilgilendiren sistemleştirme alanlarıdır.

Bu bakımdan, Türk düşüncesi geleneğinin, Alman düşünce geleneğiyle belirli paralellikler gösterdiği kanısındayım. Lucien Goldmann, yeni çağlarda Fransa va Almanya'da tarihsel koşulların ulusal bir kültürün doğmasını engellediğini belirtir ve Fransa'da sağlıklı bir sosyo-politik ortamda felsefenin dış dünyaya, bu dünyayı anlamaya ve kavramaya yöneldiğini anlatır. Bilgi kuramı, matematik, psikoloji ve sosyoloji Fransız düşüncesinin temel uğraşları olmuştur, Goldmann'a göre. Oysa Alman felsefesi, sağlıklı olmayan bir sosyopolitik ortamda geliştiğinden, herşeyden önce, bu ortamın getirdiği "pratik" sorunlara yönelir. Bütün büyük Alman felsefe sistemleri, ahlak sorunundan ve Bergson'a gelinceye kadar Fransız filozoflarınca hemen hemen hiç bilinmeyen pratik sorunlardan çıkmışlardır, çıkış noktaları budur, diyor Goldmann.

Goldmann'ın Alman felsefecileri için söylediklerini, sanırım, Türk-Osmanlı düşünürleri için de geçerli saymak yanlış olmaz. Sorun, bence, felsefe eğitimini, Türk düşünce geleneğinin bu temel yönsemesini dikkate alarak, bilinçli bir yeniden-üretime yöneltmek olmalı, diyorum.(sayfa 147)

Hilmi Yavuz-Felsefe Yazıları-boyut kitabevi-2.baskı(2002)-sayfa 147

TÜRKİYEDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÜZERİNE

..... Eğitim ve öğretimin nasıl ve ne yollardan çocuğa ve gence mal edilmesi sorunudur.
Bunu değerlendirebilmek için eğitim ve öğretim işini kendi milli bünyelerine göre geliştirmiş bulunan iki milletin eğitim ve öğretim anlayışının kökenlerinden kısaca söz etmek gerekecektir. Bunun için Fransız ve İngiliz eğitim ve öğretim anlayışları üzerinde kısaca duralım.
Fransız eğitim ve öğretiminin kökenleri folklerlerinin, sanatlarının, edebiyat ve felsefesinin ürünüdür.
Şöyle ki: Fransız edebiyatı ve sanatının en belirli, önemli özelliklerinden biri: "Onlarda olaylar ikinci plandadır. Hareketler psikolojik ve bilimsel anlatışlara uyarak yavaş yavaş gelişirler. Gözle görülür bir dinamizmden yoksundurlar. Psikolojik anlatımları göreli dinamizmi sağlarlar. Bu yüzdendir ki Fransız sanatı ve edebiyatı statiktir daha çok.
Edebiyat böyle olduğu gibi felsefesinin de bariz bir özelliği vardır. Akılcıdır. Rasyonalisttir. Descardes'ten tutunuz da Bergson'a kadar hemen hemen bütün Fransız filozofları akılcıdırlar. Descardes "Düşünüyorum, o halde varım." Diyerek felsefesine başlar. Fransızlarda deney anlayışı akıldan sonra gelir.
İngiliz anlayışından söz edelim:
İngiliz edebiyatı ve sanatında Fransız anlayışına göre aksiyon ediminin değişmiş olduğunu görürüz. Onda Fransız sanatının tersine psikoloji ikinci plana atılmış gibidir. Hareketi doğuran olaylar ve karakterlerin özelliğidir. Kişilerin aksiyonları ve kişilikleri eserin havasındaki olağan hareketlerle psikolojik anlayış meydana çıkar. Hareket ve olay ön plandadır. Fransız anlayışının tersine..... felsefesine gelince, Fransız felsefesinin tam karşıtıdır. Felsefesi akılcı değildir. Deneycidir. Hobbes, Lock tecrübesi felsefe kurmuşlardır.
Şimdi bu iki karşıt diyebileceğimiz anlayışın eğitim ve öğretim anlayışını nasıl etkilediği üzerinde duralım.
Psikoloji ve bilimin ön planda olduğu Fransız anlayışını bir öğretim aracı olarak ele aldığımız zaman karşımıza şu çıkar. Olayları, gelişmeleri, raslantıları psikolojik anlayışın süzgecinden geçirerek izah etme yolu karşımıza çıkar. Bu yüzdendir ki Fransız eğitimi daha çok ezberciliğe dayanır.
Üstelik Fransız felsefesi akılcıdır demiştik. Akılcı anlayış bir fikri, bir olayı, herhangi bir açıklaması gereken verileri izah yoluyla sonlandırmak mecburiyetini yükler.
Bu anlayışa da öğretimin sorudan çok, açıklamalarla, yani izahlarla çözümlenmesini yeğler.
Bu hâl onların felsefe ve sanat anlayışından doğduğu içindir ki onlar için sakıncalı değildir. Yineliyelim.Eğitim ve öğretimlerinde kuralcılık, ezberciliğe dayanan anlayışlar felsefe ve sanatlarının onlara benimsetmiş olduğu anlayışın sonucudur.
Yine İngilizlere dönelim:
İngiliz sanatının özelliği harekettir. Hareket sonunda psikolojik anlayışın çıkışını sağlar. Fransız anlayışının tam tersi.... Hareketi ön plana almak demek neden ve niçinlerle karşı karşıya kalmak sonuç olarak da ezberciliği ikinci plana atarak sebep ve netice üzerinde durmak demektir. Bu yüzdendir ki İngiliz eğitim ve öğretim anlayışı daha çok sebep ve neticelerin karşılaştırılması üzerine kurulmuştur. Bu onların sanatlarının ve felsefelerinin benimsettiği bir gerçektir.
İngiliz, bir başka deyişle felsefesi deneycidir. Deney bize sebep ve neticeleri ön plana aldırmayı yeğler. Sebep ve neticeler ön plana alınınca ezbercilik ikinci plana atılmıştır ve muhakeme yolu açılmış demektir.(Buradan akılcılığın kuralcılığı ve sonuç olarak ezberciliğe gittiğini anlıyoruz. İngiliz felsefesinde ise deneyin temel alınması mevcut gerçeğe göre hareket edilmesi, akılı pratiğin emrine veriyor. İnsanın doğasına denk gelen pratik olarak var olmak, pratikle başlamak oluyor. Fransızların medeniyetin başlangıcında Fransız ihtilaliyle öncülük yapması hatta ingilizlerde bile o zaman Fransız hayranlığı olmasına rağmen sonradan medeniyetin egemenliğini İngiliz-Amerikan felsefelerine kaptırmasının altında yatan gerçekte bence budur.Buradan da biz kendi felsefe anlayışımızı oluşturamadığımız sürece medeniyet yarışına yokuz demektiri çıkarabiliriz.)
Şimdi Türk Eğitim ve Öğretim sistemi üzerinde duralım:
Başlarken şunu itiraf edelim ki tam anlamıyla bize özgü bir eğitim ve öğretim anlayışından mahrumuz.
Bir başka deyişle bu güne değin kendimize has bir milli eğitim ve öğretim anlayışına sahip olmadık. Bunun için neler yapmalıyız?
Önce sanatımızı ele alalım. Sonra felsefemizi. Çünkü, Fransız ve İngiliz milli eğitim anlayışını ele alırken köklerini kendi sanat anlayışıyla, felsefelerinden aldığını ileri sürmüştük. Demek ki biz özgün bir Milli Eğitim ve öğretim anlayışı meydana getirirken önce iki özelliğimizi ön plana alacağız. Bunların birincisi:
.a) Sanatımız
.b) Felsefemiz

.....a) Sanatımız konusunda:
Roman olsun, hikaye olsun, şiir olsun. Bununla ilgili sanatlarımızda olsun, kendi özelliklerimizi yansıtan başarılı eserler bulunmaktadır.... Henüz bütün sanatlarımıza kendi damgamızı vurmaktan uzağız..... Bunun için öne sürülen en geçerli delil, kimin yazdığı, nerede geçtiği belli olmayan bir eserimizi okuduğumuz zaman bu Türk sanatıdır, diyecek kadar olgunlaşmamız olmamızdır.

.....b) Felsefemiz konusunda:
Felsefemize gelince, ne yazık ki bugün bir felsefi sistem yaratmış bulunan hiçbir yazarımız yoktur. Gerçi yüzyıllar önce Farabi gibi, İbn-i Sina gibi büyük filozoflar yetiştirdik. Onlar geçmişte kalmışlardır.

Öyleyse bize özgün, eğitim ve öğretim nasıl meydana çıkacaktır? Öyle sanıyorum ki bunun için bizi yaşatan ve bizim iç dünyamızı su yüzüne çıkararak özelliklerimiz üzerinde durmak bunun için şöyle dört kanaldan yürüyerek bir sonuca varabiliriz anlayışındayım.

.a) Halk Hikayeleri
.b) Halk Oyunları
.c) Halk Mizahı
.d) Halkın Sevgi ve Saygı anlayışı

Bunlar bize özgü olduğuna ve bir milletin sanat ve felsefesinin kökeninin folklor olduğuna göre, bunların irdelenmesi bize eğitim ve öğretimimizin nelere dayanması gerektiği konusunda açık seçik fikir vereceği kanaatindeyim.(sayfa 104)

Kaynak;Edebiyat ve Sanat Üzerine- Sebahattin Engin-Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Yayınları/2732-Birinci Baskı

250. Ziya Gökalp ve Felsefe

FELSEFEDE TÜRKÇÜLÜK

Bilim, objektif ve olumlu olduğu için, milletlerarasıdır. Bundan dolayı, bilimde Türkçülük olamaz. Fakat felsefe, bilime dayanmış olmakla beraber, bilimsel düşünüşten başka türlü bir düşünüş biçimidir. Felsefenin objektif ve olumlu sıfatlarını kazanabilmesi ancak bu sıfatlara sahip olan bilimlere uygun olması sayesindedir. Bilim kabul etmediği hükümleri felsefe kanıtlayamaz. Bilimin kanıtladığı gerçekleri felsefe ortadan kaldıramaz. Felsefe, bilime karşı bu iki kural ile bağlı olmakla beraber bunların dışında tümüyle özgürdür. Felsefe, bilimle çelişkiye düşmemek şartıyla ruhumuz için daha ümitli, daha heyecanlı daha teselli verici, daha çok mutluluk bağışlayıcı, büsbütün yeni ve orijinal varsayımlar ortaya koyabilir. Zaten, felsefenin görevi bu gibi varsayımları ve görüşleri arayıp bulmaktır. Bir felsefenin değeri bir taraftan doğal bilimlerle uyumlu olmasını derecesiyle diğer yönden ruhlara büyük ümitler, heyecanlar teselliler ve mutluluklar vermesiyle, ölçülür. Demek ki, felsefenin bir bölümü objektif, diğer bölümü sübjektiftir. Buna göre felsefe, bilim gibi, milletlerarası olmak zorunda değildir. Milli de olabilir. Bundan dolayıdır ki, her milleti, kendisine göre bir felsefesi vardır.

Bundan dolayıdır ki ahlakta, estetikte, ekonomide olduğu gibi, felsefede de Türkçülük olabilir. Felsefe, maddi ihtiyaçların gerektirmediği ve zorlamadığı çıkarsız kinsiz karşılıksız bir düşünüştür. Bu tür düşünüşe "spekülasyon" adı verilir. Biz, buna, Türkçe'de "muakale" adını veriyoruz. Bir millet, savaşlardan kurtulmadıkça ve ekonomik bir huzura ulaşmadıkça, içinde spekülasyon yapacak fertler yetişemez. Çünkü spekülasyon yalnız düşünmek için düşünmektir. Halbuki, bin türlü derdi olan bir millet; yaşamak için, kendini savunmak için, hatta yemek yemek ve içmek için düşünmek zorundadır. Düşünmek için düşünmek, ancak bu hayati düşünüş ihtiyaçlarından kurtulmuş olan ve çalışmadan yaşayabilen insanlara nasip olabilir. Türkler, şimdiye kadar böyle bir huzur ve rahata eremedikleri için, içlerinde hayatını spekülasyona adayabilecek az adam yetişebildi. Bunlar da, düşünüş yollarını bilmediklerinden, ideallerini iyi yönetemediler. Çoğunlukla dervişlik ve kalenderlik çıkmazlarına saptılar.

Türkler arasında şimdiye kadar az filozof yetişmesi, Türklerin spekülasyona yeteneklerinin olmadığına yüklenmemelidir. Bu azlık, Türklerin henüz bilimlerce huzur ve rahatlık açısından spekülasyona uygun bir seviyeye yükselmemeleri ile açıklanırsa daha doğru olur.

Bununla beraber, Türklerin felsefece geri kalmaları, yalnız yüksek felsefe bakımından doğru olabilir. Halk felsefesi bakımından Türkler, bütün milletlerden daha yüksektirler.

Rostand adlı bir Fransız filozofu diyor ki;"Bir komutan için, karışısın da ki düşman ordusunun ne kadar askeri, ne kadar silah ve cephanesi olduğunu bilmek çok yararlıdır. Fakat onun için bunlardan daha çok yararlı bir şey vardı ki, o da, karşısındaki düşman ordusunun felsefesini bilmektir."

Gerçekten de, iki ordu ve iki ordu ve iki millet birbiriyle savaşırken birisinin yenip diğerinin yenileceği sonucunu veren en başlıca etkenler iki tarafın felsefeleridir. Kişisel hayatı vatanın bağımsızlığından kişisel çıkarı namus ve görevlerden daha değerli gören bir ordu kesinlikle yenilir. Bunun tersi bir felsefeye sahip olan ordu ise, kesinlikle yener. O halde, halk felsefesi bakamından yunanlılara ingilizler mi daha yüksektir; yoksa Türkler mi daha yücedir? Bu sorunun cevabını verecek, Çanakkale Savaşları ile Anadolu savaşlarıdır. Türklerin bu iki savaşta da yenmesinin nedeni maddi kuvvetleri değildi. Ruhlarında egemen olan milli felsefeleri idi.

Türkler, maddi silahların, manevi değerleri hükümsüz bıraktığı son yüzyıla gelinceye kadar, Asya'da Avrupa'da, Afrika'da bütün milletleri yenmişler, egemenlikleri altına almışlardı. Demek ki Türk felsefesi, bu milletlere ait felsefelerin hepsinden daha yüksekti. Bugün de öyledir. Yalnız şu var ki, bu gün maddi medeniyet bakımından ve maddi silahlar dolayısıyla Avrupalı milletlerden gerideyiz. Medeniyetçe onlara eşit olduğumuz gün, hiç şüphesiz dünya egemenliği yine bize geçecektir. Mondros'ta esir bulunduğumuz zaman, orada kamp komutanı olan bir ingiliz şu sözleri söylemişti; "Türkler, gelecekte, yine cihangir olacaklarıdır."

Görülüyor ki, Türklerde, yüksek felsefe ileri gitmiş olmamakla beraber, halk felsefesi oldukça yüksektir. İşte felsefede Türkçülük, Türk halkındaki bu milli felsefeyi arayıp meydana çıkarmaktır.

Ziya Gökalp'in Türkçülüğün Esasları Kitabından Alıntıdır.
Saygılarımla.

253. Tuzlu Kahve (Güzel bir hikaye.)

ALINTI:
TUZLU KAHVE

Kıza bir partide rastlamıştı.. Harika bir şeydi. O gün peşinde o kadar delikanlı vardı ki.. Partinin sonunda kızı kahve içmeye davet etti. Kız parti boyu dikkatini çekmeyen oğlanın davetine şaşırdı, ama tam bir kibarlık gösterisi yaparak kabul etti. Hemen köşedeki şirin kahveye oturdular. Delikanlı öyle heyecanlıydı ki, kalbinin çarpmasından konuşamıyordu. Onun bu hali kızın da huzurunu kaçırdı..
"Ben artık gideyim" demeye hazırlanırken, delikanlı birden garsonu çağırdı..

"Bana biraz tuz getirir misiniz" dedi.. "Kahveme koymak için.."

Yan masalardan bile şaşkın yüzler delikanlıya baktı..

Kahveye tuz!..

Delikanlı kıpkırmızı oldu utançtan, ama tuzu kahvesine döktü ve içmeye başladı. Kız, merakla "Garip bir ağız tadınız var" dedi..

Delikanlı anlattı:

"Çocukken deniz kenarında yaşardık. Hep deniz kenarında ve denizde oynardım. Denizin tuzlu suyunun tadı ağzımdan hiç eksilmedi.
Bu tatla büyüdüm ben.. Bu tadı çok sevdim. Kahveme tuz koymam bundan.
Ne zaman o tuzlu tadı dilimde hissetsem, çocukluğumu, deniz kenarındaki evimizi ve mutlu ailemi hatırlıyorum. .
Annemle babam hala o deniz kenarında oturuyorlar.. Onları ve evimi öyle özlüyorum ki.."

Bunları söylerken gözleri nemlenmişti delikanlının.. Kız dinlediklerinden çok duygulanmıştı. İçini bu kadar samimi döken, evini, ailesini bu kadar özleyen bir adam, evi, aileyi seven biri olmalıydı. Evini düşünen, evini arayan, evini sakınan biri.. Ev duyusu olan biri..

Kız da konuşmaya başladı.. Onun da evi uzaklardaydı.. Çocukluğu gibi.. O da ailesini anlattı. Çok şirin bir sohbet olmuştu.. Tatlı ve sıcak..

..Ve de bu sohbet öykümüzün harikulade güzel başlangıcı olmuştu tabii..

Buluşmaya devam ettiler ve her güzel öyküde olduğu gibi, prenses, prensle evlendi. Ve de sonuna kadar çok mutlu yaşadılar.
Prenses ne zaman kahve yapsa prensine içine bir kaşık tuz koydu, hayat boyu.. Onun böyle sevdiğini biliyordu çünkü..

40 yıl sonra, adam dünyaya veda etti. "Ölümümden sonra aç" diye bir mektup bırakmıştı sevgili karışına.. Şöyle diyordu, satırlarında..

"Sevgilim, bir tanem..

Lütfen beni affet. Bütün hayatımızı bir yalan üzerine kurduğum için beni affet. Sana hayatımda bir tek kere yalan söyledim.. Tuzlu kahvede.. ilk buluştuğumuz günü hatırlıyor musun?.Öyle heyecanlı ve gergindim ki, şeker diyecekken 'Tuz' çıktı ağzımdan.. Sen ve herkes bana bakarken, değiştirmeye o kadar utandım ki, yalanla devam ettim.
Bu yalanın bizim ilişkimizin temeli olacağı hiç aklıma gelmemişti.
Sana gerçeği anlatmayı defalarca düşündüm. Ama her defasında korkudan vazgeçtim. Şimdi ölüyorum ve artık korkmam için hiçbir sebep yok..
işte gerçek.. Ben tuzlu kahve sevmem. O garip ve rezil bir tat.. Ama seni tanıdığım andan itibaren bu rezil kahveyi içtim. Hem de zerre pişmanlık duymadan. Seninle olmak hayatımın en büyük mutluluğu idi ve ben bu mutluluğu tuzlu kahveye borçluydum.

Dünyaya bir daha gelsem, her şeyi yeniden yaşamak, seni yeniden tanımak ve bütün hayatımı yeniden seninle geçirmek isterim, ikinci bir hayat boyu daha tuzlu kahve içmek zorunda kalsam da.."

Yaşlı kadının gözyaşları mektubu sırılsıklam ıslattı.

Lafı açıldığında bir gün biri, kadına "Tuzlu kahve nasıl bir şey"
diye soracak oldu..

Gözleri nemlendi kadının..

"Çok tatlı!.." dedi..

136

255- İdealist felsefe mi, materyalist felsefe mi

Sayın hantuman ve tanrikut1071
İdealist felsefe mi, materyalist felsefe mi?
http://www.yaziyaz.com/forum/threadnav1098-2-10.html
Burada tartışılıyor, bilgilenmek açısından bakılabilir. Kısa bir alıntı yaptım.

"Felsefi anlamda idealizm -çok çeşitli yorumlayışları olmakla birlikte- genel olarak,dünyanın, yalnızca düşüncenin ve ruhun... bir ürünü olduğunu söyleyen dünya görüşüdür. Daha doğru bir deyişle, dünya ve evren fiziksel-maddesel "gerçeklik" oluşmadan önce varolan "idea"nın bir yansıması olduğu görüşünü savunur.Çıkş noktası, temel "kabulu" budur.Bizim dışımızdaki dünyanın sadece bizim zihnimizde olduğunu söyler. O gerçeğin bir yansımasından başka bir şey değildir,der. Bir başı ve bir sonu vardır. Kısıtlı algılarımız tarafından bilinemez.İnsan bilinci onu anlayamaz. İdealizm, bu bağlamda maddi şeylerin ötesinde bir ruh olduğunu ve bu ruhun maddeyi ve maddenin en glişmiş şekli olan insanı yarattığını söyler. Bu nedenle de evrenin insan aklı tarafından bilinemez olduğunu savunur.

Materyalizm ise tam tersini savunmaktadır. Öznel duyumlarımız yoluyla algıladığımız dünya bizden bağımsız olarak vardır ve gerçektir.(Materyalizmin kabulu da budur.) Bu görüşe göre de varolan ve gerçek olan sadece maddedir. Madde evrenin temel unsurudur. Doğa üstü hiç bir şey var değildir. Düşünce ve ruh gibi fenomenler nitelik değiştirmiş maddenin (sinir sistemi ve beyin) ürününden başka bir şey değillerdir. Madde olmadan ruh ve düşünce olamaz. Yani materyalizme göre sadece duyularla algılayabildiğimiz şeyler gerçektir. Duyularla algılanamayan hiç bir şeye var denilemez.

Alıntıdır.

Saygılarımla.

257. Legal, Yarılegal ve İllegal örgütlenme nedir.

Örgütlenme kanat kanattır, devletin örgütlenmesi gibidir. Örgütlenmenin üç boyutu vardır, legal yarı legal ve illegal.
En zoruda illegaldir, kadrolar zaten illegaldir. İllegal yapı işin bel kemiğidir. Legal ve yarı legal insanlar bir günde bertaraf edilir.
İllegalite de uzmanlık isteyen birşeydir. En az 5-10 yılda öyle kadrolar yetişir. Gönüllülüğe dayalı bir birliktelik olmalıdır, çoşkusu bitenler yorulanlar bırakabilmelidir.
Bu iş çok zordur, 5 sene bir insana emek verirsiniz vaz geçer.Meşakketlidir.
Yüz kişiyle başlarsınız 5 kişi kalır. İlk önce çok heveslileri vardır, zaman içinde insanlar ya rant peşinde koşarlar, ya şan şöhret. uzun vadeli ve meşakkatlidir.
Gönüllülük esasından kesinlikle vaz geçilmemesi gerekir. Uzun yılların tecrübesi olmayan kadrolara en ufak bir görev bile verilmemelidir.
5 kişilik sağlam illegal kadro bile çok büyük bir güçtür, böyle bir kadrolaşma on yıl sürer.
Yoksa sizi kimse ciddiye almaz, ağzınızdan çıkan kanun gibi olmalıdır.
Muhabbetde herkez vardır ama icraat zordur, en yakın arkadaşının bile coşkusu bitebilir, doğal karşılamak lazım.
İnsanın iç hesaplaşması sürekli devam eder, herkes bu iç hesaplaşmaya tahammül edemez, yıllar geçmeden bazı şeyler olmuyor.
Belki onbin kişinin içinden 20 tane kadro çıkacaktır, 5 yıl sürecektir, bu da başarıdır. Bizim gibi legal ya da yarı legal insanlar ancak lojistik destek olabilir, açıktan yaptığın ticarete, mala mülke devlet el koyar. Paranın olduğu yerde problem vardır zaten, para en sağlam adamı bile değiştirir. zaaflarına karşı mücadele edebilecek insanlar olmalıdır, bu işler yıllar alır. Çok emek verip hiç sonuç alamamaya alışık olmak lazım. Yoksa konuşmada herkes konuşur.

260. Türk mitolojisinde kadın ve erkek ayrı ayrı yaratılmıştır.

Tengiz bu güzel yazı için teşekkürler.
İslam öncesi ve İslam sonrası ayırımında ortaya çıkan gerçek.
Kadına bakış açısının felsefesinde yatıyor.
Türk mitolojisinde kadın ve erkek ayrı ayrı yaratılmıştır. Müstakildirler.
Arap mitolojisinde ise kadın erkeğin sol kaburga kemiğinden yaratılmıştır. Bundan dolayı kadın erkeğin malıdır, erkeğe aittir.
Anadolu da arap etkileri ağır basmaktadır, Rumeli ve Türkmenistanda Türk gelenekleri ağır basmaktadır.
İç evlilik ve dış evliliği. arap geleneği ile Türk geleneğini ben Ailemde bizzat gözlemledim.
Annem Rumelili, Babam ise Anadolulu.
Annemin aile çevresinin yaşam tarzı Türk geleneği, babamın ailesinin çevresinin yaşam tarzı ise arap geleneği.
Tezatları anlatmak için bir kaç örnek vereceğim.
İç evlilik arap geleneği, dış evlilik Türk geleneği.
Baba tarafımda Amcasının kızıyla evlenmek yaygın. Ki bir çok amca oğlum amcasının kızıyla evli. Kız kardeşlerimide çok istediler amca oğullarına, beni de çok istediler amca kızlarıyla evlendirmeye ama annem kabul etmedi. Hatta babamın akrabaları bizim kızlar dururken niye yabancı kız aldın diye anneme kırıldılar, halen konuşulur. İkincisi kız kardeşinden başkası namahrem olduğu için ergenlik dönemlerinde aralarında kız erkek ilişkilerinde yakınlık olmaz. Mesela ben amcamın kızlarıyla karşılaşınca sadece tokalaşırdım, bir yere beraber gitme gibi durumlar olmazdı.
Anne tarafımda ise Rumeli adeti vardı, teyzesinin kızı bile kardeş sayılır, kesinlikle iç evlilik yapılmaz. Hatta konuşulmaz, abes karşılanır. Ben teyzemin kızlarıyla karşılaşınca birbirimizin yanaklarından öpüşürüz bu doğaldır ve teyzemin kızlarıyla da her yere arkadaş gibi gideriz. Ev çok kalabalık olduğu zamanlar kızlı erkekli aynı oda da yatardık. Haremlik selamlık olayı kesinlikle yoktu.
Buradan ben kendi ailemden örnek vererek, arap ve Türk geleneklerinin günümüze yansımalarını anlatmaya çalıştım.
Saygılar.

261. Türk Tarihini yazan uzman tarihçilerimiz.

Sahalarında kalıcı eser veren rahmetli Prcf. Fuad KÖPRÜLÜ, Prof Mükrimin Halil YİNANÇ, Prcf. Dr.Osman TURAN, Prof. Dr. İbrahim KAFESOĞLU, uzun yıllar birlikte çalıştığım Üstadım Phil.Dr. Hamit Zübeyr KOŞAY, Dr. Emel ESİN, Prof Dr. Bahaeddin OGEL, Prof.Dr. Faruk Sumer, Ord. Prof Dr. Arif Müfit MANSEL, Celal Esad ARSEVEN, Ord. Prof. Dr. Sedad Hakkı ELDEM, Ord. Prof. İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, hayatta olan Prof.Dr.Muharrem Ergin, halefi Doç.Dr.Osman Fikri Serkaya,birlikte çalışmaktan mutluluk duyduğum, Milli Kültür Dergisi'ni Kültür Bakanlığında ilk defa çıkarma ve ilk 11 sayısını neşretme şerefine nail olduğumuz Prof.Dr. Emin Bilgiç, Prof.Dr.Semavi Eyice, Prof.Dr. Münür Aktepe, Hocam Ord.Prof.Dr.Ekrem Akurgal, Prof.Dr.Mehmet Altay Köymen, Prof.Dr.Sedat Alp, Prof.Dr.Kemal Balkan, Prof.Dr.Ali Sevim, Prof.Dr.Yaşar Yücel, Prof.Dr. Halil İnalcık, Cumhuriyet Döneminin ilk akla gelen isimleridir.

YUKARDAKİ İSİMLER ÇOK ÖNEMLİ. TARİHİMİZ KONUSUNDAKİ UZMANLARIMIZ. BEN DE ONLARIN KİTAPLARINDAN FAYDALANMAYA ÇALIŞIYORUM.

AŞAĞIDAKİ YAZIDA İSE TARİHİMİZİN GERÇEK BOYUTU ANLATILIYOR.

Biz, Greklerden, Romalılardan, Ermenilerden önce bu topraklarda yaşadık. Anadolu bizim ana toprağımızdır. Orta Asya'dan önceki Ana Vatanımızdır..

Cumhuriyetimizin kurucusu, büyük önder, aziz A tatürk'ün de düşüncesi bu değil miydi. Hititler'in, Sümerler'in Türk ırkına mensup olduğunu sezinlemiyor muydu? Bu sebeple de iki milli bankamıza Etibank, Sümerbank adı verilmemiş miydi?

Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini 1935 yılında Atatürk, bu konuları dil ve tarih açısında aydınlatmak için kurmamış mıydı? Türk Tarih ve Dil Kurumlarını bu sebeple tesis etmemiş miydi? Biz nacizane bu önseziyi, Mukaddes kitaplardan yola çıkarak, destanlar, halk inanışları, arkeoloji, dil, tarih ve 1933-1939 senelerinde Irak-Suriye sınırı yakınındaki Mari kazılarında ortaya çıkan 13 Asur tableti ile aydınlatmaya çalıştık.

262. Yarabbi Yunus Emre'nin yüzü suyu hürmetine bir kap yeme

Gagauz, Yunus Emre dedin de, halktan birinden dinlediğim hakkında güzel bir hikaye var onu yazayım.
Evliyalar bir oda da oturuyorlarmış, yanlarında Yunus Emre de varmış. Herkes dua ediyormuş önüne yemek geliyormuş. Yunus Emre merak etmiş nasıl dua ediyorsunuzda yemek geliyor, söyleyin bende dua edeyim bana da yemek gelsin. Evliyanın birisi demiş ki; "Yarabbi Yunus Emre'nin yüzü suyu hürmetine bir kap yemek" diye dua ediyoruz.

265. TÖRE(Farabi ve Kutadgu Bilig)

Kutadgu Bilig'de törütgen Tengri(yaratıcı) tarafından türemişlerin, Tengri'nin türettiklerinin, türemelerindeki düzene göre oluşturduğu, devlet yönetiminde ve toplum hayatında mutlaka uyulması gereken asli hükümler, türetgen(törütgen) Tengri'nin tanrısal düzenidir, tanrısal kaynaklıdır. gerçekte töre koyucu, Tanrı'dır. Töre, evrenin ilahi düzenidir.
Bu gerçeğiyle töre, Tanrı(tengri) tarafından oluşturulmakla beraber akıl, ilim ve bilgide en yüksek derecelere ulaşmış, fazilet ve kemale ermiş hikmet ve irfan sahibi bilgelerin akıl ve irfanlarının terkibi sayesinde kavranarak toplumlara mal edilmektedir.....
Töre, akıl ve hikmetle marufdır.
Töre, halkın(bodunun) hakkıdır ve halk hizmetindedir.
Töre, güneş gibidir. Dünyamızı ve toplumumuzu aydınlatır.
"Töre, bütün insanlığı kucaklar. ...Töre, insanlığa kut kazandıran prensipler toplamıdır. Bütün dünya töre hükmüne girerse kut kuşağı bağlıyabilir. .....Devlette, mana itibariyle insanlığın kuta kavuşmasını sağlayan bir mekanizmadır.....
"Töre, insana kazandırdığı ahlak formu ve adâlet prensibi ile evren düzeni içinde, hayatın koşullarını hazırlamaktadır.
....Fevkalade pratik, tabi ve gerçekçidir. İyilik, fayda, yapılabilirlik, eşitçilik, adâlet, hikmete sevk etmek, insanı kendi hakikatına kavuşturmak gibi hedefler, törenin açık hükümleridir.
"Töre büyük ihtimalle, eski Türk Dini'nin adıdır. Törenin olduğu yerde kut da vardır.
"Töreyi koyup uygulamakla yükümlü hakanlar, beğler, ancak, Tanrı'dan kut aldıkları için kendilerini yetkili görmüşlerdir. Yani töre, yalnızca, Tanrı'nın izni ve kut vermesiyle uygulanabilir.....(sayfa 188)

Alınan Kaynak;Farabî Felsefesi-Burhan Ulutan- Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-2000

266. Türklerin Felsefede Gerileyişi.

Batı Dünyası, 1150'den başlayarak Toledo Piskosu Raymond'un kurduğu, "Arapça'dan Çeviri Okulu" tarafından Latince'ye kazandırılan Farabi ve İbn Sina kitaplarının, okullarında ve üniversitelerinde 18'inci yüz yıl ortalarına kadar devamlı okutmak suretiyle müsbet ilimlerin ve akılcı felsefenin aydınlığına, "Aydınlanma Çağı"na kavuşmuş, Rönesansı yapmış, akılcı felsefe izleyicilerini, doğal hukukçuları yetiştirmiş, en sonunda da sanayi devrimini gerçekleştiren Batılılar; varlıklı, zengin toplumlar oluşturmuşlar, dünya üzerinde hakimiyet kurmuşlardır.
Bize gelince, Osmanlı devletinin yükselme döneminde, öteki İslam ülkelerinden farklı olarak, Fatih'e kadar Farabi, İbni Sina kitapları devamlı okunduğu, akılcı müsbet ilimlere, araştırma ve uygulamalara büyük değer verildiği halde, Fatih'ten sonra, Orta Çağ Hıristiyanlığı'nın hurafeleriyle bulandırmış bir inanç manzumesi batağına saplatıldığımız, "Hükema" denen Farabi ve İbni Sina, din düşmanı kafirler olarak red edildikleri, bu iki akılcı ve müsbet ilimci kaynaktan mahrum bırakıldığımız; eğitim sistemimizde, araştırıcı ve yaratıcı olmaktan uzaklaştırılarak hurafelerin ve akılcı muhakemeye düşman mistik inançların doğmalarının ezberletmesine yöneltildiği için, cehalete ve ruh köleliğine mahkum edilmişiz. Hâlâ da çocuklarımızı, araştırmacı ve yaratıcı olacak biçimde değil, kendilerine ve yaşamlarına hiçbir faydası bulunmayan şeyleri ezberleterek yetiştiriyoruz.

Alınan Kaynak: Farabî Felsefesi-Burhan Ulutan-Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-2000

270. İki yüz yıl önce Kant'ın söylediği, insanın kendisi hak

İki yüz yıl önce Kant'ın söylediği, insanın kendisi hakkında aydınlanması bakımından eşsizdir:

"İnsan, ancak eğitim sayesinde insan olur. İnsanda önceden mevcut olmayan bu niteliği eğitim gerçekleştirir; çünkü insanın doğal yeteneklerinin gelişmesi kendiliğinden olup bitmez; doğa insana hazır yetenekler vermemiştir. Doğa insanı, sahip olduğu yeteneklerin, olanakların çekirdekleriyle donatmış, onları geliştirmeyi de kendisine bırakmıştır. Doğa insanı dünyaya fırlatmış ve sanki ona şunu söylemiştir: Eğer sen günün birinde bir başarıya, bir mutluluğa erişirsen, bunu başka bir kuvvete, bir varlığa değil, yalnız ve yalnız kendine borçlusun; en alt basamakta kalman da, en üst basamağa çıkman da senin kendi eserindir; başka bir kuvvetin, hatta doğaüstü, insanüstü bir varlığın da sana yardımı dokunmamıştır."(Takiyettin Mengüşoğlu'nun çevirisi)

Alınan Kaynak; İnsanın Kosmostaki yeri-Max Scheler-Ayraç yayınevi-baskı kasım 98- Giriş ve Çeviri Harun Tepe(Sayfa 152)

271. İki milletin eğitim ve öğretim anlayışının kökenlerinde

TÜRKİYEDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÜZERİNE

..... Eğitim ve öğretimin nasıl ve ne yollardan çocuğa ve gence mal edilmesi sorunudur.

Bunu değerlendirebilmek için eğitim ve öğretim işini kendi milli bünyelerine göre geliştirmiş bulunan iki milletin eğitim ve öğretim anlayışının kökenlerinden kısaca söz etmek gerekecektir. Bunun için Fransız ve İngiliz eğitim ve öğretim anlayışları üzerinde kısaca duralım.

Fransız eğitim ve öğretiminin kökenleri folklerlerinin, sanatlarının, edebiyat ve felsefesinin ürünüdür.

Şöyle ki: Fransız edebiyatı ve sanatının en belirli, önemli özelliklerinden biri: "Onlarda olaylar ikinci plandadır. Hareketler psikolojik ve bilimsel anlatışlara uyarak yavaş yavaş gelişirler. Gözle görülür bir dinamizmden yoksundurlar. Psikolojik anlatımları göreli dinamizmi sağlarlar. Bu yüzdendir ki Fransız sanatı ve edebiyatı statiktir daha çok.

Edebiyat böyle olduğu gibi felsefesinin de bariz bir özelliği vardır. Akılcıdır. Rasyonalisttir. Descardes'ten tutunuz da Bergson'a kadar hemen hemen bütün Fransız filozofları akılcıdırlar. Descardes "Düşünüyorum, o halde varım." Diyerek felsefesine başlar. Fransızlarda deney anlayışı akıldan sonra gelir.

İngiliz anlayışından söz edelim:

İngiliz edebiyatı ve sanatında Fransız anlayışına göre aksiyon ediminin değişmiş olduğunu görürüz. Onda Fransız sanatının tersine psikoloji ikinci plana atılmış gibidir. Hareketi doğuran olaylar ve karakterlerin özelliğidir. Kişilerin aksiyonları ve kişilikleri eserin havasındaki olağan hareketlerle psikolojik anlayış meydana çıkar. Hareket ve olay ön plandadır. Fransız anlayışının tersine..... felsefesine gelince, Fransız felsefesinin tam karşıtıdır. Felsefesi akılcı değildir. Deneycidir. Hobbes, Lock tecrübesi felsefe kurmuşlardır.

Şimdi bu iki karşıt diyebileceğimiz anlayışın eğitim ve öğretim anlayışını nasıl etkilediği üzerinde duralım.

Psikoloji ve bilimin ön planda olduğu Fransız anlayışını bir öğretim aracı olarak ele aldığımız zaman karşımıza şu çıkar. Olayları, gelişmeleri, raslantıları psikolojik anlayışın süzgecinden geçirerek izah etme yolu karşımıza çıkar. Bu yüzdendir ki Fransız eğitimi daha çok ezberciliğe dayanır.

Üstelik Fransız felsefesi akılcıdır demiştik. Akılcı anlayış bir fikri, bir olayı, herhangi bir açıklaması gereken verileri izah yoluyla sonlandırmak mecburiyetini yükler.

Bu anlayışa da öğretimin sorudan çok, açıklamalarla, yani izahlarla çözümlenmesini yeğler.

Bu hâl onların felsefe ve sanat anlayışından doğduğu içindir ki onlar için sakıncalı değildir. Yineliyelim.Eğitim ve öğretimlerinde kuralcılık, ezberciliğe dayanan anlayışlar felsefe ve sanatlarının onlara benimsetmiş olduğu anlayışın sonucudur.

Yine İngilizlere dönelim:

İngiliz sanatının özelliği harekettir. Hareket sonunda psikolojik anlayışın çıkışını sağlar. Fransız anlayışının tam tersi.... Hareketi ön plana almak demek neden ve niçinlerle karşı karşıya kalmak sonuç olarak da ezberciliği ikinci plana atarak sebep ve netice üzerinde durmak demektir. Bu yüzdendir ki İngiliz eğitim ve öğretim anlayışı daha çok sebep ve neticelerin karşılaştırılması üzerine kurulmuştur. Bu onların sanatlarının ve felsefelerinin benimsettiği bir gerçektir. İngiliz, bir başka deyişle felsefesi deneycidir. Deney bize sebep ve neticeleri ön plana aldırmayı yeğler. Sebep ve neticeler ön plana alınınca ezbercilik ikinci plana atılmıştır ve muhakeme yolu açılmış demektir.(Buradan akılcılığın kuralcılığı ve sonuç olarak ezberciliğe gittiğini anlıyoruz. İngiliz felsefesinde ise deneyin temel alınması mevcut gerçeğe göre hareket edilmesi, akılı pratiğin emrine veriyor. İnsanın doğasına denk gelen pratik olarak var olmak, pratikle başlamak oluyor. Fransızların medeniyetin başlangıcında Fransız ihtilaliyle öncülük yapması hatta ingilizlerde bile o zaman Fransız hayranlığı olmasına rağmen sonradan medeniyetin egemenliğini İngiliz-Amerikan felsefelerine kaptırmasının altında yatan gerçekte bence budur.Buradan da biz kendi felsefe anlayışımızı oluşturamadığımız sürece medeniyet yarışına yokuz demektiri çıkarabiliriz.)

Şimdi Türk Eğitim ve Öğretim sistemi üzerinde duralım:

Başlarken şunu itiraf edelim ki tam anlamıyla bize özgü bir eğitim ve öğretim anlayışından mahrumuz.

Bir başka deyişle bu güne değin kendimize has bir milli eğitim ve öğretim anlayışına sahip olmadık. Bunun için neler yapmalıyız?

Önce sanatımızı ele alalım. Sonra felsefemizi. Çünkü, Fransız ve İngiliz milli eğitim anlayışını ele alırken köklerini kendi sanat anlayışıyla, felsefelerinden aldığını ileri sürmüştük. Demek ki biz özgün bir Milli Eğitim ve öğretim anlayışı meydana getirirken önce iki özelliğimizi ön plana alacağız. Bunların birincisi:

.a) Sanatımız

.b) Felsefemiz

.....a) Sanatımız konusunda:

Roman olsun, hikaye olsun, şiir olsun. Bununla ilgili sanatlarımızda olsun, kendi özelliklerimizi yansıtan başarılı eserler bulunmaktadır.... Henüz bütün sanatlarımıza kendi damgamızı vurmaktan uzağız..... Bunun için öne sürülen en geçerli delil, kimin yazdığı, nerede geçtiği belli olmayan bir eserimizi okuduğumuz zaman bu Türk sanatıdır, diyecek kadar olgunlaşmamız olmamızdır.

.....b) Felsefemiz konusunda:

Felsefemize gelince, ne yazık ki bugün bir felsefi sistem yaratmış bulunan hiçbir yazarımız yoktur. Gerçi yüzyıllar önce Farabi gibi, İbn-i Sina gibi büyük filozoflar yetiştirdik. Onlar geçmişte kalmışlardır.

Öyleyse bize özgün, eğitim ve öğretim nasıl meydana çıkacaktır? Öyle sanıyorum ki bunun için bizi yaşatan ve bizim iç dünyamızı su yüzüne çıkararak özelliklerimiz üzerinde durmak bunun için şöyle dört kanaldan yürüyerek bir sonuca

varabiliriz anlayışındayım.

.a) Halk Hikayeleri
.b) Halk Oyunları
.c) Halk Mizahı
.d) Halkın Sevgi ve Saygı anlayışı

Bunlar bize özgü olduğuna ve bir milletin sanat ve felsefesinin kökeninin folklor olduğuna göre, bunların irdelenmesi bize eğitim ve öğretimimizin nelere dayanması gerektiği konusunda açık seçik fikir vereceği kanaatindeyim.(sayfa 104)

Kaynak;Edebiyat ve Sanat Üzerine- Sebahattin Engin-Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Yayınları/2732-Birinci Baskı

272. Atatürk Milliyetçiliği kavramı ile Türk Milliyetçiliği

Sayın tanrikut1071
"Atatürk Milliyetçiliği" kavramı ile "Türk Milliyetçiliği" kavramı aynı şeydir. Sizin bu kavramdan algıladığınız, CHP'sinin bu kavramı yorumlama şeklidir. Ben CHP'sinin sayfasından bile bu terimin anlamına bakmadım. Ben Sosyal Demokrat falan değilim.
Terimin anlamının felsefi bir yorumu vardır ve yoruma açıktır.
Ben Atatürk Milliyetçiliğinden ne anladığımı sorarsanız. Atatürk, Türk'ün atasıdır ve en büyük Türk Atatürktür. Yaşam tarzı ve düşünceleriyle ortada bir Türk vardır. Türk Milletinin tarihi Atatürk'ten önce ve sonra olarak algılıyorum. Atatürkle Türk Milleti bir felsefeye kavuşmuştur.
Sen bir Çin'liye Konfüçyüs Milliyetçiliği dersen gocunmaz. Çinli demek konfüçyus demektir.
"Atatürk Milliyetçiliği" kavramını bir ideoloji olarak değil, bir ideal olarak algılıyorum.
Daha öncede size Genelkurmay Başkanlığının ve Devletin, Anayasanın resmi görüşleri olduğunu söylemiştim. Bu makamları rahatsız etmeyen bir kelime sizi neden rahatsız ediyor.
Son olarak benim Atatürk Milliyetçiliğinden anladığım kelimenin geniş anlamıdır, felsefi bir yaklaşım tarzıdır.
Siz kelimeyi dar anlamıyla anladığınız için yadırgıyorsunuz. Sosyal Demokrat diyorsunuz. O zaman Genelkurmya da CHP'li sizin mantığınıza göre. Demekki kelimeyi daha geniş ve felsefi anlamıyla düşünmek gerekiyor. bu kadar kurumun hatalı sizin doğru düşündüğünüzü düşünmektense, acaba ben mi hatalı düşünüyorum diye düşünmeniz gerekiyor.
Atatürk'ün Irkçı olmadığı konusunda mutabakata varmamız güzel.
Irk ve Soy kelimeleri eş anlamlıdır. Ben soy kelimesini kullanmayı tercih ediyorum.
Saygılarımla.

276. Ortodoks ve Heterodoks islamla ilgili bu yazıyı konuya

Sayın Tigin Alpörü;
Ortodoks ve Heterodoks islamla ilgili bu yazıyı konuya ilave etmek istedim.

I.V.3. Coğrafyacı Abu Dulaf'ın .V.3. Coğrafyacı Abu Dulaf'ın (941-942) Anlattıklarına Kulak Verelim
Hazar denizinin güneyinde ve doğusunda, İran'ın kuzeyinde, Ortaasya bozkır ve kentlerinde yaşayan çok sayıda Türk toplulukları Ortodoks ya da Heterodoks İslamlıkla karşılaştıklarında, çok çeşitli dinlere mensuptular. Budizm, Zerdüşt-Mazdek, Manikheizm, Nestorianizm-Hristiyanlık, Musevilik'ten tutunuz, Şamanizm, Çoktanrıcılık-Doğa güçlerine inanma, Fetişizme ve Animizm'e kadar geniş inanç yelpazesi altındaydılar. Bu yelpazenin tümüyle kalkması birkaç yüzyılı alan bir süreç içinde gerçekleşti. Yani, resmi Türk tarihlerinin yazdığı gibi ``Türkler 10.yüzyılda toplu halde Islam dinine" girmediler.
Fetişizm=Putperestlik
Ortodoks=Kabul edilmiş dini kurallar(Örnek; Sunniler)
Heterodoks=Kabul edilmiş dini kurallara aykırı(Örnek; Aleviler)

Kaynak;

http://www.t-k-p.org/alevilik/artf-8.htm

278. Fanatik Türkçülük, Zararlı Türkçülüktür.

Komünist felsefenin, İslam Felsefesinin ve Türkçü felsefenin fanatik örgütlenmeleri ve unsurları vardır. Bence bunların hepsi bu memlekete zararlıdır. Benim fanatiğim iyidir mantığı yanlıştır, fanatikler savundukları felsefelere zarar vermişlerdir.
Gençlerimizi bu fanatik örgütlenmelerin elinden kurtaralım.
Sonuç olarak fanatik Türkçülükte zararlı Türkçülüktür.
Ben Mustafa Altınay olarak bu kişi ve örgütleri kazımıyorum.
Lafımı da esirgemiyeceğim.

Öztürkler Ailesine Sevgi ve Saygılarımla;

280. Tanzimat dönemi ve Cumhuriyet dönemi Türk Felsefecileri.

Felsefenin çıkış noktası eski Yunandır.Heraklit m.ö. 500 yıllarında felsefe kelimesini ilk kullanmıştır.Bunlara Doğa felsefecileri ya da fizikçiler de deniyor kainatın oluşumunun ilk önce sudan,ateşten yada havadan oluştuğunu savunmuşlardır.bunlara doğa üstü misyonlar yüklememişlerdir.Felsefenin doğuş sebebi de budur, diğer düşünce sistemleri doğa üstü güçlerden doğaya gelmişlerdir, Felsefe de doğadan doğa üstüne gitmiştir.Aslolan bu dünyadır deyişiyle hareket edip düşüncelerini ona göre temellendirmişlerdir.Zaten felsefe kelimesinin anlamı da bilgisever'dir. Bilgi bilmek demektir bütün insanlık tarafından kabul görür,örneğin su 100 derecede kaynar dersem bu bir bilgidir.Bunu 4 milyar insanda kabul ediyor. En iyi din hıristiyan'lık dersen bunu bütün insanlık kabul etmez, bana göre müslümanlıktır bir başkasına göre şamanızmdir.İnanç doğru bilgiyle yanlış bilginin ortasındadır, ne yanlış diyebiliriz ne de doğru, herkes kendine göre kabul eder.İnanç bilgi değildir. Bilgi insanoğlunun mutabakatını gerektirir(kaynak= felsefecimiz Vehbi Hacıkadiroğlu)Ortaçağ dediğimiz karanlık çağ ise aslolan öbür dünyadır deyip, doğa üstünden doğaya gelmişlerdir,çağımızın medeniyet dairesi gene doğayı temel almıştır, Eski Yunan felsefesiyle yeniden yapılanmıştır, bu günkü Yunanistan'ın bir fonksiyonu yoktur, dünya felsefesinde.Diğer bir adı Laik'lik medeniyeti dairesidir,doğa üstünü temel alan düşüncelere hoş görülü davranmaktadır,kendilerini ifade edebilmelerini sağlamaktadır.doğayı temel alan insanların kanunlarıyla, akılla yönetilen bir rejimdir.Bu rejimin olmazsa olmazı Laikliktir.Ümmetçi rejimler bizi tekrar doğa üstünün temel alındığı rejime götürmek istemektedir,Marksist ideolojide ise doğayı temel almasına rağmen Laiklik yoktur, ibadet haneleri kapatmıştır. Otoriter bir rejimdir,Laikliğin olmazsa olmazı düşünce özgürlüğüdür, bununda adabı vardır tabi, bu istediğini yapabilme anlamına gelmiyor.Marksist rejimler şundan yıkılmıştır, birincisi laik olmaması ikincisi otoriter olması, demek ki sadece doğayı temel alan felsefe yetmiyor. Özgürlük gerekiyor bu da düşünce ve ibadet özgürlüğüdür, devlet bunların üstünde bir kurumdur, taraf değildir,bu devleti bölme ayrı bir devlet kurma özgürlüğünü sağlamaz, devlet varlığını korumak için her türlü önlemi alma hakkına sahiptir, bu gerektiğinde radikalde olabilir, buna kimse bir şey diyemez.
Arda Denkel şöyle diyor;
"İslam felsefesi, kaynağını Eski Yunan'dan alan, bu kaynaklarla ana sorun ve yöntem seçimlerini paylaşan ve hatta aynı büyük filozofların gölgesi altında yeşeren, açık ve seçik olarak gerçekleştirilmiş bir düşünce biçimidir.Demek ki Eski Yunan felsefesinin devamıymış.Farkı doğa üstünden doğaya bakmaktadır.
Batı tipi felsefede ilk kıpırtıları ortaya koyan felsefecilerimizi kısaca tanıyalım.
Hoca Tahsin(1813-1881)
Beşir Fuat(1852-1887)
Ahmet Mithat efendi(1852-1912)
Baha Tevfik(1881-1914)
Subhi Eldem.
Memduh Süleyman.
Edhem Necdet.
Celal Nuri İleri(1877-1939)
Abdullah Cevdet.

CUMHURİYET DÖNEMİNDEKİLER;(Cumhuriyet öncesinde de bu filozoflar vardı, İstanbul ünüversitesi'nde çalışmalarına devam ettiler.)
Mustafa Şekip Tunç(kurulan felsefe bölümünün çekirdeğini oluşturan felsefecimizdir.)
Ahmet Naim.
İsmail Hakkı Baltacıoğlu.
Halil Nimetullah.
Orhan Sadettin.(Bunlar felsefe bölümünde ki ilk hocalarımızdır.)
Atatürk'ün yaptığı 1933 yılında ki reformla görevde kalan üç felsefecimiz bundan sonraki felsefecilerimizin hocaları olacaklardır.Bunlar şunlardır.
Hilmi Ziya Ülken.
Halil Vehbi Eralp.
Macit Gökberk'tir.
Reform'dan sonra Almanya'ya eğitime gidip gelen genç felsefecilerimiz,
Macit Gökberk.
Takiyyettin Mengüşoğlu'dur.
Almanya'dan Nazi zulmünden kaçıp görev yapan felsefeciler de şunlardır.
Hans Reichenbach.
Ernst von Aster.
Bunların Türk felsefesine hizmetleri olmuştur, öğrenciler yetiştirmişlerdir.
Devam edersek;
Nusret Hızır.
Hüseyin Batuhan
Mermi Uygur(Yeni rahmetli oldu.)
Teo Grünberg(Türk felsefecisidir.)
Bedia Akarsu.
İoanna Kuçurabi.(Türk felsefecisidir.)
Önay Sözer.

193

Ahmet Arslan.
Doğan Özlem.
Betül Çotuksöken.
Arda Denkel(Rahmetli felsefecimiz)
Bunlar yeşermişlerdir, bu isimlere yüz tane daha felsefecimiz eklenebilir."

281. Ergenekonda ki Mustafa Kemal Paşa;

'Türklerin vatan sevgisiyle dolu yüreği düşmanlarının kalbinde derinden bir duvar gibi yükselecektir' Mustafa Kemal Paşa,adamın hası,adamın hası havanın pusunda belli olurmuş,hava pusluydu,at izi it izine karışmıştı.Türk milleti ikinci Ergenekonuna çekilmişti.Çoğalmak ve toparlanmak için zaman yoktu, ya var olacaktık, ya da yok, hava pusluydu,at izi it izine karışmıştı,Ergenekondan mutlak çıkılması gerekiyordu,Bilge Kağan'ın Türk milletinin varolması için verdiği mücadele gene veriliyordu, o da gece uyumadı,gündüz oturmadı, tek bir derdi vardı, Türk milleti var olsun.Evet, Türk milleti var.Türk milleti Ata sözlerinden sonra, Atatürk sözlerine kavuşmuştur,bu sözler Türk milletinin kulaklarında binlerce yıl çınlıyacaktır,Türk milleti ,Türk'ün Atası unvanını ona vermiştir.Bizde gece uyumayıp,gündüz oturmayıp, Türk milleti sonsuza kadar var olsun diye çalışmalıyız, sizi bilmem ama ben öyle yapıyorum.
Mustafa Altınay

282. Akıllı Balık;

Balık yakalarken, akıllı balıklar yemi alır oltaya takılmazlardı.
Müslümanlığı alayım derken Arap ideolojisine yakalanıyoruz.Arapların adetleri gelenekleri içinde çırpınıp duruyoruz, Araplaşana kadar bu çırpınma devam edecektir.
Hümanizmi ve sosyal adaleti alayım derken de Komünist ideolojiye yakalanıyoruz, zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyi olmayanlara kanıp kendimize zincir bağlıyoruz,bu çırpınış bizi milliyetsizleştirene kimliksizleştirene kadar devam edecektir.İnsan milletsiz ve kimliksiz olmaz, sonra başka bir millete, başka bir kimliğe ait oluyorsun farkında olmadan.
Akıllı balık oltaya takılmayan balıktır.
20 Haziran 2005 Pazartesi 07.22

283. Felsefeekibi formunda ki Hüseyin bey niki ile olan mesaj

Sayın gözde
Hüseyin bey niki ile alttaki felsefe formunda da 30 mesajım var.
http://www.felsefeekibi.com/forum/forum_posts.asp?TID=35162&TPN=3

Saygılar.

284. Kitaplı dinler pagan dinlerin bir üst aşamasıdır.

Arkadaşlar kitaplı dinler pagan dinlerin bir üst aşamasıdır. Türklerde tek Tanrı kavramı olmasına rağmen kutsal kitabı olmadığı için pagan dinler sınıflamasına giriyor.
Bu doğal olarak pagan dinlerden kitaplı dinlere geçiş safhasıdır.
Pagan safhada kalmak daha geri bir safhadır.

285- Sokratesi neden seviyorum

Filozoflar ve bilginlerde dikkatimizi çeken ilk özellik, uzman oldukları ilimlerde bile ılımlı bir tevazu göstermeleri ve pek çok şey bildikleri halde, bilmez görünmeleri'dir.
İlim ahlakının ilk tezahürlerinden olan bu davranış, filozoflar ile bilginler'in ve bilge kişilerin ortak niteliğidir.....
Fakat öğrendiklerinin yanında, öğrenmeye namzet olduklarının güçlüğünü fark ettikçe insan, ister istemez kendi bilgisizlik'inden söz etmek ihtiyacını duymaktadır. Böyle bir tevazu'nun ilk örneği "—Bildiğim bir şey varsa, o da bir şey bilmediğimi bilmekten ibarettir." Diyen Sokrates'e aitdir ki, buna Sokratik İroni ismi verilmiştir.
Sokrates, her şeyi bildiğini iddia eden Sofistler'le alay ettiği için ortaya çıkan "İroni Sokratik" deyimi, "Sokratesin alaycılığı" manasına gelmektedir.
Sokrates'in tartışma metodu olan ve "alay" manasına gelen ironi kelimesi, "bilmez gibi davranarak, muhatabı sorguya çekmek" manasına gelmektedir.
Sokrates diyor ki ".. ben gene de ondan bilgin'im çünkü o hiçbir şey bilmediği halde bildiğini sanıyor, ben ise bilmiyorum ve bildiğimi de sanmıyorum. Demek ki ben ondan daha bilgiliyim."(Sayfa 11)

Alınan kaynak; Filozofların Özellikleri- Prof. Dr. Nihat Keklik-Köprü Yayıncılık-İstanbul-2001

287. Hikaye bu ya....

Güreş hocası öğrencisini yetiştirmiş. Öğrencisi öyle bir hale gelmiş ki, dünya şampiyonluğuna kadar yükselmiş, namı dört yana dağılmış.
Gene bir gün antreman salonunda sandalyesinde ihtişamıyla otururken, hocası da ayakkabısının bağını bağlıyormuş, yukarıdan yadırgar bir tavırla hocam gel seninle bir güreşelim demiş. Bunun üzerine hocası güreşelim evladım demiş. Güreşe başlamışlar, iki hamle sonra öğrenci tuş olmuş. Bunun üzerine hocasına hocam bana bu numarayı öğretmedin demiş. Hocası da "O numarayı kendime sakladım." demiş.

289. "Yapı taşı" da binanın ağırlığını çeken esas taşmış.

Bu dünyada "dikili taşı" olmuş olanlar, yani Orhun kitabelerini yazanlar.
Bir de ocağın çevresine yerleştirilen ateşe dayanıklı "ocak taşı" olmak var.
Peki "hece taşı" nedir bilir misiniz. Önce hece ne demekmiş, "bir solukta çıkarılan ses ve ses birliği." Taşa yazıyorsun ve hece taşı oluyor. Mezar taşıymış. Yaşamının sonunda bir solukta yazılan yazıyla baş başa kalıyorsun. Bu da dikili taşı olanın başka bir kitabesi, mezar taşı kitabesi.
Kaba taş, yontma taş, cilalı taş. İnsan önce taşı kaba olarak kullanmış, sonra yontmuş sonra da cilalamış.
"Köşe taşı"nı da her yerde köşeye koyarlarmış.
"Kilit taşı" da anahtar taşmış. Neredeymiş dersen kemerlerde her iki yanı bağlayan yukarda bir taş vardır orta da, kemeri tutan odur.
"Yapı taşı" da binanın ağırlığını çeken esas taşmış.
Bir de "musalla taşı" var, final orada bitiyor.

293. Ülkücü-Türkçü arasındaki anlayış farkı.

Sayın ser599
Ülkücülük, Türk-İslam felsefesine göre hareket ediyor.
Türkçülük de Türk ve İslam felsefesi şeklinde söylenmesi gerekiyor.
İkisi ayrı felsefeler, sorun felsefelerin ayrılığını kavrıyamamakta. Gerek Türkçü, Gerekte Ülkücü arkadaşlar bu ayrımı bilmiyorlar. Boşu boşuna ayrıntıları tartışıyorlar.
Türk-İslam yazmakla Türk ve İslam yazmak arasında fark vardır.
Ben Türk-İslam felsefesini değil. Türk ve İslam felsefesini savunuyorum.
Başka bir örnek vereyim. "Varoluşçuluk" yazmakla "Var Oluşçuluk" yazmak arasında felsefi fark vardır. Var olmayı, Varoluşçu Felsefeci Sartre ve ondan önceki diğer felsefeciler, "Varoluşçu" felsefeyi oluşturmuşlar ve dünyaya o felsefeyle bakarlar.
Ben o felsefi akımdan olmadığım için Var Oluş olarak yazıyorum ve bunların ayrı anlamlara geldiğini biliyorum.
Türk-İslam felsefesi ise İlahiyat fakültesinde bir kürsüdür ve dünya görüşüdür. Bu kürsü 1970 yılında kurulmuştur resmi olarak. "Varoluşçuluk" kelimesi de 1920'li yıllara dayanır. Geriye doğru yapılandırıyor ama "Var Oluş" felsefenin sorunudur yapılandırması çok daha geniştir.
Türk-İslam yapılandırması lokadir, tıpkı varoluşçuluk kelimesi gibi.
Türk ve İslam ise geniş bir yelpazedir. "Var Olmak" kelimesi gibi.
Türkçülüğün kurucusu Ziya Gökalp'tir ve şöyle demiştir.
Türk Milletindenim, İslam Ümmetindenim, Garp Medeniyetindenim.
Geniş bir yelpazedir. Ama 1970 yılında resmi kürsüsü kurulan Türk-İslam felsefesi İlahiyata dahil edilir.
Saygılar.

295. Bir kelimenin kökenini nasıl araştırırım.

ser599 demiş ki;
"ORKUN ABİDELERİ Prof.dr. Muharrem ERGİN-Boğaziçi Yayınları-32.baskı."
Ben bu kitapla Divanü-Lügat-it-Türk(Türk Dillerinin Grameri) 1-2-3-4
Kaşgarlı Mahmut'un eseri Besim Atalay'ın TDK yayınlarından yayınlanıyor. Tükenmişti, şu an yeni baskıda herhalde.
Dördüncü cildi sözlük olarak düzenlenmiş.
Kökenini merak ettiğim kelimeyi araştırırken ilk önce"ORKUN ABİDELERİ Prof.dr. Muharrem ERGİN" in kitabının sonundaki sözlüğe bakıyorum sonra Divanü-Lügat-it-Türk'ün dördüncü cildine bakıyorum, o da sözlük çünkü.
Hasan Eren- Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü-(tel; 0312 431 88 81)
Bu da çok önemli bir kaynak kitaptır.
İsmet Zeki Eyupboğlu-Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü-Sosyal yayınları
Bu kitaba da başvuruyorum.
Kelimelerin kökenlerini merak edenler için bunlar sağlam kaynak kitaplar.
Saygılar.

297. Japon mucizesinin sırrı.

Japonlarin yapmis oldugu ve yeni öğrendiğim bir tespiti aktarıyorum.

Turkiye'ye Japonya'dan bir egitim heyeti gelir. Temas ve incelemeler yapacak,
neticeyi yetkililere aktaracaklar.
Gerektigi kadar da ikili isbirligi gerceklestirecek.
Isler buraya kadar cok iyi...
Japon heyeti yurdumuzun bazı bolgelerinde gerekli incelemelerini yapar.
Sonra Bakanlikta toplanirlar.
Heyetin hakkimizdaki tespiti ilginc: "Sizin cocuklarinizda milli Suur yok".
Bizimkiler sasirir!
Bizim cocuklarin damarlarindaki kan milli duygumuzun kaynagidir."
Yine de fazla ses cikarmazlar! Ne de olsa misafirdir !
Bizimkiler sorar, "Peki, Sizin genclerinizde milli suur var midir?"
Japon uzmanlari anlatmaya baslar: Biz genclerimize ilk mektebe
baslamadan "sok testler" uygulariz.
Mesela ucak gibi hizli giden trenlerimize bindirir, bir tur yaptiririz.
Cok katli yollardan da gecen tren, onlari soyle bir sarsar.
Mini mini cocuklarimiz teknolojinin bu bas dondurucu neticesini
gorerek bir sok olurlar.
Sonra...
Bu soktan sonra Hirosima'ya gotururuz. Bolgeyi aynen koruyoruz.
Bombalanmis bu bolge hakkinda bilgilendirir; degil hayvan,
bitkinin bile yesermedigini gosteririz.
Ve deriz ki "Eger sizler calismaz, sizden oncekileri gecmezseniz
vataniniz, iste boyle dusmanlar tarafindan bombalanir.
Hicbir canli yasamayacak bicimde size birakip giderler.
Calisirsaniz, bindiginiz hizli trenleri bile gececek yeni
vasitalar yaparsiniz."
Gerisi sizin bileceginiz is. Cocuklarimiz bununla ikinci bir sok daha yasarlar.
Sizlere sunu hatirlatalim ki, Turkiye'de bircok teknik elemanlarimiz bulunmaktadir. Bunlarin herhangi birine bu konuyu sorabilirsiniz."
Bizimkiler saskinlik icinde sorarlar: "-Peki ya Turkiye icin
tespitiniz var mi? Varsa Gozlemleriniz nedir?"
Japonlar; "elbette var" derler. Bizimkinden cok daha onemli. Bir
tanesi Canakkale Savaslari'nin oldugu bolge.
Bu bolumu genclerinizin sok olmasi icin yeterde artar bile.
Bir metre kareye alti bin merminin dustugu savasta, Turk'ler her
seye ragmen galip cikiyor, olamayacagi olur hale getiriyorlar.
En son teknolojiye ve donanima meydan okuyarak, inancin
galip geldiginin ispatini yapiyorlar.
Ustelik karsilarinda tek bir dusman degil, muttefik gucler var, sizin
tabirinizle yetmis iki millet var.

Evet m² ' ye 6.000 Mermi!...
m² ' ye 6.000 Mermi!...
6.000 Mermi!...

Bileniniz var miydi ?

303. ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN TEMEL TAŞLARI-Ord. Prof. Reşet KAYNAR

Başlığa katkı amacıyla bu yazıyı da ilave etmek istedim.

ATATÜRK MİLLİYETÇİLİĞİNİN TEMEL TAŞLARI-Ord. Prof. Reşet KAYNAR

Gerçek olan şudur ki Atatürk milliyetçiliğinin temel taşı, Türk halkının ve ülkesinin bütünlüğüdür. Bu halk(ulusal ant) Misak-i Millî ile ulusal kurtuluş savaşını kazanan ve Türkiye Cumhuriyetini kuran halktır. Bu nitelik onu ırkçılıktan ayıran bir özellik taşır. Bu halk, başarının bölücülükte değil, ülke ve ulus bütünlüğünde olduğuna inanan halktır. Atatürk, bu hususu el yazıları ile belgelemiştir. Bu el yazıları Prof. Afet İnan'ın "Medeni Bilgiler ve M. Kemal Atatürk'ün El Yazıları" adlı kitabının belgeler kısmındadır. Bu konuda Atatürk şöyle der :

"Türkiye Cumhuriyetini kuran Türkiye halkına Türk Milleti denir. Millet sözünden ne anlaşılır? Millet neye derler sualine bugünkü, asrî telakkilere mutabık fennî bir tarif yapabilmek için yürüttüğümüz münakaşayı kâfi görelim. Onun üzerine bir lâhza durup düşünelim; bugün Türk Cumhuriyetini kurmuş olan Türk Milleti'ni mütalaa ederken bulduğumuz şartları, tekrar gözden geçirelim :

a. Siyasî varlığımız haricinde, başka ellerde, başka siyasi zümrelerle, isteyerek veya istemeyerek teşriki mükadderat etmiş, bizimle dil, ırk, menşe birliğine mâlik ve hattâ yakın uzak tarih ve ahlâk yakınlığı görülen Türk cemaatleri vardır. Tarihi bir hadisenin neticesi olan bu hâl, Türk Milleti için elim bir hâtıradır. Fakat Türk Milletinin Tarihen ve İlmen teşekkülündeki asaleti, tesanüdü asla haleldâr edemez.

b. Bugünkü Türk Milleti siyasî ve içtimâî camiası içinde kendilerine kürtlük fikri, çerkezlik fikri ve hatta lazlık fikri veya boşnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatandaş ve milletdaşlarımız vardır. Fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış adlandırmalar, Birkaç düşman âleti, mürteci beyinsizden maada hiçbir millet ferdi üzerinde teellümden başka bir tesir hasıl etmemiştir. Çünkü, bu Millet efradı da umum Türk camiası gibi aynı müşterek maziye, tarihe, ahlâka, hukuka sahip bulunuyorlar.
Ayrı ve birçok topluluklara (Cemiyetlere) mâlik olduklarını iddia etmiş ve bu yüzden Türklerle birleşip bir millet teşkil etmemiş olan Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar?

c. Bugün içimizde bulunan hıristiyan, musevî vatandaşlar, mukadderat ve talihlerini Türk Milletine vicdanî arzularıyla rapt ettikten sonra kendilerine yan gözle yabancı nazariyle bakılmak, medeni Türk Milletinin asîl ahlâkından beklenebilir mi?

Milletin umumî tarihi: Bundan sonra, müşterek milli fikrin, ahlâkın, hissin, heyecanın hâtıra ve an'anelerinin millet efradında meydana gelmesini ve kökleşmesini temin eden müşterek mazinin, birlikte yapılmış tarihin, vicdanları ve zihinleri doğrudan doğruya birleştiren müşterek dilin, milletlerin teşekkülünde en mühim âmiller olduğunu bir defa daha kaydettikten sonra millet hakkında, ikinci derecede unsurları kâle almayarak mümkün olduğu kadar her millete uyabilecek bir tarifi biz de alalım:

(1) Zengin bir hâtıra mirasına sahip bulunan,
(2) Beraber yaşama hususunda müşterek arzu ve muvaffakate sahip olan,
(3) Ve sahip olunan mirasın muhafazasına beraber devam hususunda iradeleri müşterek olan insanların birleşmesinden vücuda gelen cemiyete millet namı verilir.
Bu tarif tetkik olunursa bir milleti teşkil eden insanların rabıtalarındaki kıymet, kuvvet ve vicdan hürriyetleriyle insani hisse gösterilen riayet, kendiliğinden anlaşılır;
Filhakika, maziden müşterek zafer ve yeis mirası;
İstikbalde tahakkuk ettirilecek aynı program;
Beraber sevilmiş olmak, beraber aynı ümitleri beslemiş olmak;
Bunlar elbette bugünün medeni zihniyetinde diğer hertürlü şartların fevkinde mâna ve şümûl alır.
(Ayrı ve birçok topluluklar diye başlayan ve kitabın ek kısmında Atatürk'ün el yazıları ile yazılmış ve MEMNUN MUDURLAR kelimesiyle biten cümle kitabın metin kısmına alınmamıştır.)

Bir millet teşekkül ettikten sonra, efradının devlet hayatında, iktisadi ve fikrî hayatta müştereken çalışmak sayesinde vücuda gelen milli harsta(KÜLTÜR) şüphesiz milletin her ferdinin çalışma hissesi, iştiraki, hakkı vardır. Buna nazaran bir harstan olan insanlardan mürekkep cemiyete millet denir, dersek milletin en kısa tarifini yapmış oluruz.
Bundan evvel tespit ettiğimiz tariften mülhem olarak diyebiliriz ki; milliyet meselesi ferdî ve müşterek hürriyet meselesidir.
Milliyet prensibi: Bir milletin, diğer milletlere nisbetle tabiî veya mükteseb hususî karakterler sahibi olması, diğer milletlerden farklı bir uzviyet teşkil etmesi, ekseriya onlardan ayrı olarak onlara muvazi inkişafa sahip bulunması keyfiyetine milliyet prensibi denir.
"Bu prensibe göre, her fert ve her millet kendi hakkında hüsnüniyet, topraklarına bizzat kayıtsız tesahüb talep etmek hakkına ve hürriyetine mâliktir.

Bu düstur, bize hangi milletlerin hür, hangilerinin hürriyetten şu veya bu şekilde mahrum olduklarını, yani millet namını taşımaya lâyık olmadıklarını kolaylıkla gösterir."(sayfa 33)
Ord. Prof. Reşet KAYNAR

Alınan Kaynak:Atatürkçülük- 2.cilt- Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları:325-Milli Eğitim Basımevi- Genel Kurmay Başkanlığınca Hazırlanmıştır.

Not: Hocamız makalesinin geri kalan kısımlarında "Atatürkçü halkçılık,Atatürk milliyetçiliği,Atatürkçü laiklik, Atatürkçü devletçilik" gibi deyimleri kullanmıştır.Atatürk Milliyetçiliği deyiminin ilk kullanılış hallerini göstermesi açısından not düştüm.

304. 1543 senesinde kopernikus, güneşin etrafında dünyanın döndüğünü keşfetti.

1543 senesinde kopernikus, güneşin etrafında dünyanın döndüğünü keşfetti. O güne kadar insanoğlu dünyanın etrafında her şeyin döndüğünü söylüyordu. İslam alimleri de kitaplarında hep öyle yazıyor inceledim.1542 senesinde yaşayanlar bunun ne demek olduğunu bilmiyorlardı. Tutulmaya bakarken aklımdan hep bunlar geçti. İşin doğrusu o güne kadar bilinmiyordu.

305. Bana ne felsefeden

....Bazıları "Bana ne felsefeden, o, filozofların işidir. Ben işime, gücüme bakarım. Bu dünyaya bir daha mı geleceğim? Yensin içilsin; konsun göçülsün....." gibi düşünceler ileri sürerler. Oysa, bu düşüncelerde felsefidir. Bir bakıma kişinin yaşama görüşüdür.....
.....kişi felsefeyle iç içedir ve ondan kaçamaz.(Sayfa 17)

Alınan kaynak; Eğitim Felsefesi-Prof.Dr. Veysel Sönmez-7.Baskı-Anı Yayıncılık-Ankara 2005

Bizde Türkçüysek, "Türk Felsefesi" üzerinde kafa yormamız gerekiyor. Ne mi yapmalıyız. Google'a "Türk Felsefesi" yazıp başlayabiliriz.

316. "Felsefi yöntem ilkin refleksiftir_ bu doğal düşünme ...

"Felsefe nedir?" sorusu yalnızca felsefeye yeni başlayanlar, felsefeyi anlamak isteyenler için değil,bizzat bu işle,felsefeyle uğraşanlar, felsefe yapanlar için de oldukça önemli ve zor bir sorudur. (Kolay bir felsefe sorusu olup olmadığı ise ayrı bir tartışma konusudur.) Felsefenin en önemli problemlerinden birinin, bizzat felsefenin kendisinin ne olduğu problemi olduğunu söyleyebiliriz. Nitekim açık ya da örtük bir şekilde, felsefe uğraşına girenler de bu sorunun yanıtını aramayı sürdürmüşlerdir. "Felsefe nedir?" diye sormak, aynı zamanda "felsefe tarihi nedir?", "felsefenin tarihiyle ilişkisi nedir?" sorularını da beraberinde getirmektedir. Çünkü felsefenin ne olduğunu anlama uğraşı bizi, ister istemez felsefenin tarihine, tarih içinde ortaya konulmuş olan felsefelere götürmektedir.

Gerçekten de, felsefeyi anlamaya çalışırken yapılması gereken en doğru davranış, tarih boyunca kendilerine "filozof" denilen kişilerin "yaptıkları işin kendisine" bakmak olacaktır. Böyle bir bakış açısından konuya ve probleme yaklaşıldığında ise filozofların farklı zamanlarda, farklı kültürlerde, farklı amaçlar ve farklı işlevlerle felsefe ürettiğini görebiliriz. Bu bakımdan genel olarak felsefenin ne olduğunu hiçbir zaman yalın bir biçimde ve önceden söyleme olanağı bulamayız. Felsefenin özünün ve ödevinin ne olduğu,bütün çağların büyük filozofları, hatta bize en yakın olan çağımızın filozofları tarafından da çeşitli şekillerde sınırlandırılıp nitelendirilmeye çalışılmıştır.

Felsefenin ne olduğu sorusu, felsefenin ortaya çıkışıyla, kökeniyle de ilgili bir sorudur. İnsanın felsefe yapmaya neden ve nasıl başladığı sorusuna yanıt verebilmek için, aslında felsefeyi tüm tarihiyle birlikte izlemek gerekir.....

Alınan Kaynak;
Süregiden Felsefe Üzerine Bir Deneme-Dr. Mustafa Günay-Karahan kitabevi-1998 Macit Gökberk Felsefe Ödüllü-Baskı şubat 2004

318. Medeniyet ateşi hangi safhaya gidiyor.

"Medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki ona kayıtsız kalanları yakar mahveder" Mustafa Kemal Paşa...

Ortaçağda medeniyet ateşi "din esası"na göre örgütlenme idi. Osmanlı Devleti din esasına göre örgütlenmeyi hakkaniyeti ile uyguladığı için medeniyet ateşi ondaydı, medeniyet ateşine kayıtsız kalanları yaktı mahvetti.
Yeni çağda ise medeniyet ateşi "millet esası"na göre idi. Osmanlı bir milleti temel alıp medeniyet ateşini gögüslüyemedi, eski medeniyet olan ümmetçi bir anlayışla yani "din esası"na göre örgütlenmeyle ayakta durmaya çalıştı. Ama aynı medeniyet ateşi bu sefer onu yaktı mahvetti. Medeniyeti anlayamamak bilememek mahvolmaktır. Bu gün Irak ve Ortadoğu yanıp kavruluyorsa medeniyet ateşine kayıtsız olmasındandır. Ya laik demokratik "millet esası"na dayalı rejimler kurarlar ya da mahvolur giderler.
Genç Türkiye Cumhuriyeti Türk Milleti esasına göre bir örgütlenmedir ve medeniyet dairesi içindedir.
Ama medeniyet ateşi bu sefer "insan esası"na göre örgütlenmeye gidiyor. Nasıl Osmanlı yeni medeniyet ateşine ayak uyduramadığı için mahvolup gittiyse. Yerine Türk Milleti esasına dayalı bir yapılanmayla ayakta kaldıysak, şimdi de insanoğlu "insan esası"na göre bir örgütlenmeye gidiyor.
Avrupa Birliği ve ABD bu tip örgütlenmelerin ön denemeleri durumunda. Birliktelikler ne kadar insan esasına göre olsada sonuçta bir dil konuşulacaktır. O topluluk zaman içinde o millet olacaktır. 50 yıl sonra en fazla 5-10 dil arasında dil konuşulacağını uzmanlar söylemektedirler.
Biz medeniyet ateşine ikinci kez maruz kalmamak için "insan esasına" göre örgütlenmeyi zaten bünyemizde gerçekleştirmiş bulunuyoruz. Bu yeni medeniyet ateşine uygun felsefemiz "Atatürk Milliyetçiliği Felsefesi"dir. Bu ideal Atatürk'ün millet kavramından hareketle Türkiye Türkçesinin konuşulduğu bir Türk devletleri toplulukları ve Türk Milletinin asil şemsiyesiyle diğer unsurların barınması.
Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyetini kurarken açıkladığı millet kavramı yeni çağın "insan esası"na göre örgütlenmeninde temelini oluşturmaktadır. "Atatürk Milliyetçiliği" deyimine ben bu idealden bakıyorum.

Şimdi Atatürk'ün millet tanımıyla devam etmek istiyorum.

"b. Bugünkü Türk Milleti siyasî ve içtimâî camiası içinde kendilerine kürtlük fikri, çerkezlik fikri ve hatta lazlık fikri veya boşnaklık fikri propaganda edilmek istenmiş vatandaş ve milletdaşlarımız vardır. Fakat mazinin istibdat devirleri mahsulü olan bu yanlış adlandırmalar, Birkaç düşman âleti, mürteci beyinsizden maada hiçbir millet ferdi üzerinde teellümden başka bir tesir hasıl etmemiştir. Çünkü, bu Millet efradı da umum Türk camiası gibi aynı müşterek maziye, tarihe, ahlâka, hukuka sahip bulunuyorlar.
Ayrı ve birçok topluluklara (Cemiyetlere) mâlik olduklarını iddia etmiş ve bu yüzden Türklerle birleşip bir millet teşkil etmemiş olan Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar? "

Kaynak yukarıdadır.

Bu kısmına özellikle dikkat çekmek istiyorum.

"Araplar- hem de dinlerini kabul ettiğimiz halde- acaba bugünkü esaretlerinden memnun mudurlar? "

Asil Türk Milletinin mensubu olamamalarının acılarını çekiyorlar araplar bugün. Geleceği gören ve bilen lider budur.
Kürtler bu mensubiyetin kıymetini bilemiyerek arayışlar içine girmektedirler ama bugüne kadar varlıklarını asil Türklük ruhuyla koruduklarınıda bilmemektedirler.
Barzani gibi vatanını satarak vatan sahibi olmaya çalışan ve bebek katili bir insanı lider olarak görebilen insanlar asilliği ve geçmişi olmayan maceralardır ve mahvolmaya mahkumdur.

Asil Türklük ruhunun bulunduğu "Atatürk Milliyetçiliği Felsefesi" çevresindeki geniş coğrafyayla "insan esası"na dayalı yeni oluşacak medeniyet dairesinde örnek teşkil edecektir.

319. Çağımız millet esasına göre örgütlenmedir.

Sayın ATTİLA
Çağımız millet esasına göre örgütlenmedir. Milletler vardır, resmiyet budur. Türk Milleti ve Türk devleti vardır. Milletlerinde dini vardır. Almanlar hıristiyandır, hintliler budisttir.
Bu böyledir. Bir kısım Almanın müslüman olması ve bir kısım hintlinin de müslüman olması bu söylemi yalanlamaz, istisnalar kaideyi bozmaz. Dinin bir resmiyeti yoktur ama Türkler Müslümandır söylemi doğrudur. Türkler Müslüman kalacaktır ise bir arzudur benim arzum ama sen Türkler Hıristiyan olmalıdır dersin o da senin arzundur buna saygı duyulur. Laik devlette sadece insan vardır, kanun suç işleyen ya da hak talep eden iki insanı tanır, onun dini özelliklerini görmez ya da kişisel ifade özgürlüğü bazında yaklaşır. Laik olmayan devlette dinin resmi misyonu vardır, kanun maddelerinde müslüman ya da hıristiyan devlettir diye geçer ve dine dayalı maddeler vardır. Bizim hukukumuzda dine dayalı bir madde yoktur. Tek laik müslüman devleti olmamızında altındaki gerçek budur. Devletin dini islamdır diye resmi olarak yazdığın zaman din devleti olursun. Ama kalkıp Türkler müslümandır dediğin zaman hiç bir bağlayıcılığı yoktur, hıristiyana veya budiste karşı da suç işlesen kanun senin dinini görmez ve bilmez. Laik olmayan devlette bunlar olmaz.
Saygılar.

320. Bilimin felsefesinin, sanatın felsefesinin kömürleriyle ...

Bilimden ve sanattan uzak yetiştirdiğimiz tespitleriniz çok yerinde. Bilim, sanat ve felsefe üç saç ayağı. Lokomotif felsefe ama lokomotif bilim ve sanatın kömürleriyle yürür ve yol alır.
Bilimin bilimi,sanatın sanatı yoktur ama felesefenin felsefesi vardır. Bilimin felsefesinin, sanatın felsefesinin kömürleriyle felsefenin felsefesinin lokomatifi yol alıyor.
Saygılar abla.

322. Tehlikeli kitaplar hangileridir.

1977 lise yıllarındayken elimdeki kitaba bakarlardı, bu sol görüşlü okuma bunu derlerdi. Ya da bu sağ görüşlü okuma bunu derlerdi.
Solcular sol görüşlü kitapları okudu, sağcılar sağ görüşlü kitapları okudu. İki tip insan ortaya çıktı. Solcu-Sağcı.
Denseydi ki her türlü kitabı okuyun, nereye kafanız yatıyorsa oraya gidin. O zaman belki böyle kamplaşmalar olmayacaktı. Her türlü fikir konuşulsun ve tartışılsın, tartışma insanı geliştirir.
İki temel sorunumuz var.
1-Türk kimliğimizi özümsemek ve içselleştirmek. Herkesin özümseme şekline anlayış göstermek. Yaşantımızla düşüncelerimizi uyumlu hale getirmek. Herkesin bilim adamı, sanatçı ya da felsefeci olması gerekmiyor. Bir Türk olarak yaşamı algılayıp yaşamak, ona göre çoluk çocuk yetiştirmek bile bir mücadeledir.
Yaşamın tadını çıkararak yaşamak ve yeri geldiğinde de ölebilmek. Ölenler biz mutlu olalım diye ölmüşlerdir, biz mutlu olalım gerektiğinde kalanlarda mutlu kalsın diye ölelim. Zafer bu bence
2- Kürt Irkçılığına karşı mücadele etmek.
Zaten birinci maddenin gereklerini yerine getirdik mi ikinci maddeye gerek kalmıyor.

329. Kaşgarlı Mahmut'un Türk Dillerinin Grameri "(Divanü lügat-it Türk)"

Sayın odnovolk,
Kaşgarlı Mahmut'un "Türk Dillerinin Grameri"(Divanü lügat-it Türk)
Bir Türk için Kuran-ı Kerimden sonra gelen en değerli kitaptır.
Rahmetli Besim Atalay'ın Türk Dil kurumu Yayınlarında düzenlenmiş haliyle 4 cilt baskısı vardır bilirsiniz, 4üncü cildi Türkçe Sözlük olarak düzenlenmiştir. Ana sözlüğümüz aslında.
Gene bir Atasözümüz der ki;
"Atasözü Kuran'a girmez ama yanında üleşir.(Gider.)"

Maalesef müslümanlığı kabulümüzde dilimizi Arapça ve Farsça kelimeler işgal etti, isimlerimizin bile sevaptır diye Türkçelerini bırakıp arapçalarını almışız. Ama dilimiz iskeletini her zaman muhafaza etmiş, halk dili korumuş ve saklamış. Yunus Emre 700 yıl önce yaşamış ama bugün yaşıyormuş gibi rahatlıkla anlıyoruz.
Şimdi de teknoloji kanalıyla giren kelimelerin yanında -müslümanlığı kabulde yaptığımız aynı hataya düşüyoruz- günlük kullandığımız terimlerin yerine yabancılarını kullanıyoruz. Ama bu dilin iskeletine zarar vermiyor, gövdeye bir şey olmaz ama yapraklar dökülür, nasıl arapça ve farsça kelimeler döküldü günlük hayatımızdan, bu yabancı terimlerde ilk "milli bilinç" rüzgarında dökülür, bakarsınız ki durum iki senede bir numune İngilizce tabela bile zor bulunur hale gelmiş olur.
Saygılar, iyi akşamlar.

330. Yaşamanın okulu yok. Ya "okullar", ilkinden yükseğine ...

"Yaşamanın okulu yok. Ya "okullar", ilkinden yükseğine? Olsa olsa hepsi de hazırlık okulu."

Rahmetli felsefecimiz Nermi Uygur'un deyişi.

333. Her millet dünyaya egemen olmak istiyor, Almanı da fran ...

Her millet dünyaya egemen olmak istiyor, Almanı da fransızı da Amerikalısı da. Biz de dünyaya egemen olmak istiyoruz. Yahudilerde egemen olmak istiyor ve başarılılar, biz onların çalışmalarından pay çıkarmalıyız. Dünyanın her yerinde çalışıyorlar. Her milletin konsolosluğu bir kültür evi gibi kendi kültürlerini pazarlıyorlar, bizim konsoloslar ne yapıyor acaba. Çalışan kazanırmış, biz daha çok çalışalım biz kazanalım.
Saygılar serdar kardeş.

338. Bir Felsefe Geleneğimiz var mı? Prof. Dr. Kenan Gürsoy

Hepimiz biliyoruz ki, felsefede cevaplardan çok sorular önemlidir. Bu, felsefede ortaya konulan görüşlerden çok, onların nasıl oluşturulduklarına dikkat çekmek bakımından son derece önemlidir. Felsefeyi anlamak, bir yerde onun hayatiyetini anlamak; onun soru dinamizmine bağlı kalınarak inşa edilen yapısını kavramaktır.

Bu dinamizmi hesaba katmazsak, onun sadece birbirinden kopuk sistem adacıkları halinde algılar; farklı, hatta birbirleriyle çelişen, bütünlükten uzak bir görüşler yığını ile karşı karşıya olduğumuzu sanırız. Sorular, problematikler, felsefe tarihi dediğimiz bir süreklilikte yer alırlar ki, onu okumak onların her defasında biraz daha açıklığa kavuşarak, yeni hamleler ve gelişmeler kazandığını gördüğümüz bir süreci fark etmek olur. O halde soru ve sorunun bağlı bulunduğu problematikler, süregelen bir temayı ve bir tartışma geleneğini zorunlu kılmaktadır. Bir tür gelenek demek olan bu dinamik süreklilik bulunmuyorsa, felsefenin felsefece kavranmış olması mümkün görünmemektedir. Felsefe, bu noktada bir "felsefe geleneği işidir."

Böyle bir gelenek, herhangi bir kültür çevresinde oluşturulamamış, ya da böyle bir gelenekten kopulmuş ise, orada felsefe adına bir durgunluk ve kargaşa vardır. Hatta fikir hareketleri mevzii ve köksüzdür. Farklılıkların diyaloğu diyebileceğimiz felsefi platform kurulamamıştır.....

..... O halde, felsefe geleneğini oluşturmak dediğimiz andan itibaren karşımıza felsefe ile kültür arasındaki bağın kurulması zorunluluğu çıkıyor. Bir başka ifadeyle, değer derken"kültür";"kültür-insan münasebeti" derken, felsefenin gerektirdiği diyalog, tartışma bağlamında beliren "ortak yaşanmışlık"; ortak yaşanmışlık derken "bizim kültürümüz" kavramları gündeme geliyor.....

.....hareket noktası olan insan boyutuyla bütünleşmesi gerekiyor. Bunun yolu ise kültürle tanışmak o kültürden yansıyan insanı anlamak, o kültürün taşıdığı ya da sakladığı irfan toprağında zemin bulmak ve ondan güç almaktır.

TOPRAK,
kendisinde ve kendisiyle yetişdirdiğimiz, ürettiğimiz, yani kültürü işte o kültürü kıldığımız yerdir.

TOPRAK,
ORADA KENDİMİZİ BULDUĞUMUZ İNSAN OLDUĞUMUZ; BİR BAŞKA DEYİŞLE KENDİSİNDEN YARATILDIĞIMIZ VE KENDİSİNDE O YARATICILIĞA KATILDIĞIMIZ YERDİR.

TOPRAK,
içinde kök saldığımız, filiz verip serpildiğimiz, güneşe yöneldiğimiz, diğerleriyle bütünleştiğimiz yerdir.

TOPRAK,
yine kendisine döneceğimiz, ama düştüğümüz yerden, daha nice binbir hayatiyetin, kendimizi yeniden üretircesine fışkıracağı mucizesinin gerçekleştiği yerdir.

TOPRAK,
dildir, edebiyattır, san'attır, değerlerdir. Kısaca gelenek ya da geleneklerdir. ama bizim geleneğimiz, bizim geleneklerimiz; ,içinde yetiştiğimiz kültür ortamımızdır.

Hele bu toprak bir irfan toprağı ise, orada yetişen, o kültürün amacı ve mânâsı olan insandır. İrfan toprağında kök salıp yeni filizler verecek olan, artık onun insanca tefekkürü olan fikirler ve kavramlardır.
Felsefe daha ilk zamanlardan itibaren bahçe kavramını pek seviyor; bahçe kavramı ise, bahçevanı. O halde bu irfan toprağını yeniden fark edip işleyecek bahçevan-düşünürlere ihtiyaç var. Onlar bu toprakta öyle ürünler almalı ve öyle çiçekler yetiştirmeliler ki, bütün bir dünyaya kendi ürünlerimizle çıkalım ve bütün bir evreni kendi çiçeklerimizle bezeyelim.(Sayfa 7)

341. Savaşın Yenildiği Yer GELİBOLU

SAVAŞIN YENİLDİĞİ YER GELİBOLU (Kenan Pençe)adlı kitaptan alıntılar.

slogan
"Ülkenin sana ihtiyacı var."
Lord Kitchener

"Görev, bütün yiğit İngilizler tarafından acze düşülmeden yapılacaktır ve inanıyorum ki, birliklerimiz İstanbul'a ulaşan yolu zaferle donanmaya açacaktır."
Lord Kitchener 23 Nisan 1915

18 Mart 1915

ÇELİKTEN
ORDULARLA
GELENLER
ETTEN VE KEMİKTEN
DUVARLAR
BULDULAR...

SEYİD
SIRTINDA
MİLLETİNİN
ONURU
ZAMAN
MEKAN
VE
SÖZLERİN
TÜKENDİĞİ
YERDE

EZİNELİ
25 NİSAN 1915
YER, ERTUĞRUL KOYU
EZİNELİ YAHYA ÇAVUŞ VE 63 ARKADAŞI
RIVER CLYDE VE 3 TABUR(300 KİŞİ)
15 SAATLİK BİR DİRENİŞ
VE
MAVİDEN KIRMIZIYA
DÖNEN DENİZ!

57. ALAY
ONLARA ÖLMELERİ EMREDİLDİ,
GÖZLERİNİ KIRPMADAN
ÖLDÜLER...

KİRTE ZIĞINDERE
"Kadın bir keskin nişancı, İlk günkü çarpışmada vuruldu. J.C. Davies adlı bir asker annesine yazdığı mektupta şöyle demektedir:"
"Vurulduğum 18 Mayıs günü, keskin nişancı bir Türk kızı vardı. Güzel, iri yapılı ve 19-21 yaşları arasında görünüyordu. Günün uzunca bir bölümünde sürekli olarak ateş etti. gerçi bir çok adamımızı vurdu ama, gün bitmeden önce Avustralyalı bir asker tarafından vurulunca gene de çok üzüldüm. ölüsünü ele geçirdiğimizde yanında bir Türk erkeğinin cesedini de bulduk. Kadının vücudunda tam 52 kurşun vardı. Bu savaş korkunç."
"The Age" adlı Avustralya gazetesinde, 8 eylül 1915 tarihli haberden.

Biraz sonra Yüzbaşı, "Çocuklarım... sanıyorum biraz daha bekleyeceğiz... Önümüzde biraz daha zaman var. İlerde arkadaşlarımız şehit oluyor. Hem onlar için hem de vakit varken kendi cenaze namazımızı kendimiz kılalım. kabe karşımızda... "Arkasından Oflu Ali Çavuş bağırır: "Er kişi niyetine..." O gün yapılan hucumda kendi cenaze namazını kılan pek az kişi sağ kalabilmişti. onlar Allah'a verdiği sözü tuttular.

"SAVAŞTA YAĞAN MERMİ YAĞMURU, O YAĞMURDA ÜRKMEYENLERİ; ÜRKENLERDEN DAHA AZ ISLATIR.
Mustafa Kemal

SENİ SEVMEDİĞİM İÇİN DEĞİL
BÜTÜN BU KARŞI KOYMALAR,

BU KAYIPLAR, BU ÇIRPINIŞ
SADECE VATANIM İÇİN...

SAVAŞIN YENİLMESİ
Bu memleketin toprakları üstünde kanlarını döken kahramanlar! burada dost bir vatanın toprağındasınız. Huzur ve sukun içinde uyuyunuz. Sizler, mehmetçiklerle yan yana koyun koyunasınız. Uzak diyarlardan evletlarını harbe gönderen analar! Gözyaşlarınızı dindiriniz. evlatlarımız, bizim bağrımızdadır. huzur içindedirler ve huzur içinde rahat rahat uyuyacaklardır. onlar, bu toprakta canlarını verdikten sonra artık bizim evlatlarımız olmuşlardır.
1934 K. ATATÜRK

351. Yabancılaşma nedir ?

ALİCAN kardeşim ben anlaşılır şekilde açıklamaya çalışayım;
Aliyenasyon=(Yabancılaşma) Latince "Alienus" başkası,yabancı manasına gelir.Hukuki manada bir mülkiyetin,bir malın başka birisine geçmesidir. ...

"Yabancılaşma" olarak karşılığı var.
Hastalık biliminde(patoloji de) kendini bilmemesi yani kendine yabancı olmasıdır.

"felsefi olarak bir kimsenin kaybettiği bir takım özelliklerin kendi dışındaki bir varlıkta bulunduğunu farketmesi halini ifade eder"

Japonlar ziyarete gelmişler bakmışlar ki, Osmanlı paşaları birbirleriyle Fransızca konuşuyor ve bu millet batar demişler ve Osmanlı battı.

Kendi kendine yabancılaşmış, birbiriyle konuşurken bile başka bir milletin diliyle konuşuyor.

Amerikada, Fransada, Almanyada eğitim gördüğümüz alan, mimari, güzel sanatlar, felsefe ve bilim olsun ne olursa olsun. Eğitim gördüğümüz milletin insanıymışız gibi düşünerek mesleğimizi icra edersek yabancılaşırız, bizim aydınımız kendi halkını hakir görüyor. Halkına yabancılaşmış. ama bir Fransız Montaigne "Ah pazardaki manav gibi konuşabilsem " diyor. Fransız aydını, fransız manavına hayran. Bizim aydınımız ise hem Fransız aydınına hayran hem de Fransız manavına. Yani kendine yabancılaşmış.
Mimarımız Fransız mimarisina hayran, Sanatçımız Fransız sanatçısına hayran. yazarımız Fransız yazarına hayran veya başka bir milletinkine böyle devam eder işte...

Saygılar...

354. Hıristiyanlık ve Musevilik kültür dinidir ama Müslümanl

At arabasının otomobile karşı nasıl şansı yoksa, Hıristiyanlığında müslümanlığa karşı şansı yoktur.
Çünkü Hıristiyanlık ve Musevilik kültür dinidir ama Müslümanlık beynelmineldir, kültürler üstüdür. Bunu avrupalı uzmanlarda söylüyorlar. Yüz yıl sonra avrupanın tamamının müslüman olacağını söylüyorlar.
Bir örnek vereyim, Afrika sokaklarında İsa zencidir yazıyor. Neden böyle bir şey yazmaya gerek duyuyorlar, beyaz kültüre ait olduğunu düşündüğü için, batı ırkçıdır(batı medeniyeti farklı şey yanlız.) bu her şeylerine sirayet ediyor,müslümanlara karşı pervasız şiddet kullanmalarının altında da bu kültür dininin olmasının yansımaları vardır, müslüman olan ünlü batılıları medyaları hemen saf dışı bırakıyor, altında batının Hıristiyanlaşma korkusu var.
Roma devleti nasıl pagan dine karşı duramayıp, Hıristiyanlığı kabul ettiyse, Beynelminel din olan müslümanlığı da Hıristiyanlığın yerine yeğliyecektir. Bir üst teknelojiye karşı, bir alt teknelojinin şansı yoktur.
Hıristiyanlık Roma kültürünün devamıdır,çünkü Roma devleti yıkılmadan,Hıristiyan Roma olarak devam etmiştir.
Müslümanlık kurulurlarken arap kültürünün bir devamı olarak değil, yeni bir sosyal yapı olarak kurulmuştur, emeviler devrindeki arap ırkçılarının iktidarını aşarak, abbasiler devrinde beynelminel vasfını ortaya çıkarmıştır,Osmanlıda da beynelminel vasfıyla devam etmiştir, arap olmayanların iktidarında da varlığını devam ettirmiştir ve ettirecektir. Vatikanın ve batının iktidarı yıkıldı mı, Hıristiyanlıkta yıkılacaktır ki zaten gene iktidarda olsalarda yukarda belirttiğim gibi resmen müslümanlığı kabul edeceklerdir.
Durum bence bu.

359- Dört sanalın hikayesi...

Evvel zaman içinde kalbur saman içinde dört tane sanal varmış. Bunlar dört katlı bir apartmanda oturuyorlarmış. Aynı sitede yazıyorlarmış ama sanal oldukları için birbirlerini bilmiyorlarmış. Her sabah karşılaştıklarında da merhabalaşıyorlarmış. Ama hiç bir zaman birbirlerini tanıyamamışlar.
Sitedeki insanlar toplandıklarında bu sanallar için kimisi peygamber demiş, kimisi evliya demiş ama hiçbir zaman ne oldukları bilinememiş.

361. Atatürkçü felsefenin ırkçılığa hoşgörülü yaklaştığını...

Irkçılık konusunda hoşgörülü olmıyacağım bu hoşgörüsüzlüğüm benim banlanmamı gerektirse de.
Atatürkçü felsefenin ırkçılığa hoşgörülü yaklaştığını kabul etmiyorum.
Taktirinize saygı duyarım.

Aslında uluğ bey dışındaki arkadaşlarla sorun yaşamamın temelinde de bu yatıyor. Ben kendime siyasi bir misyon yüklemiyorum, banlanırsamda günlük yaşantıma devam ederim, benim herhangi bir amacım ve beklentim yoktur. Banlanana kadarda doğru olduğuna inandığım şeyleri söylemekte tereddüt etmiyeceğim.

362. Fuzûlî'nin fikir dünyası...

Her güzel şiir, uzun bir tetkik ve tefekkürün neticesinde ortaya çıkar. Kolayca insanların diline gelip gönlüne işler ve bazen dertlerine derman, bazen hislerine tercüman olur. Bazen da hayatlarına yön verir. Onun için bütün şairler,aynı zamanda birer mütefekkirdir.

Fuzûli'yi de zamanının meşhur mütefekkirleri arasında saymak mümkündür. Fakat Fuzûli'nin şiirleri zamanının sanat seviyesinin üstünde olmasına rağmen, fikir yönünden muasırları ile arasında fazla bir fark yoktur.
Çünkü Fuzûli, şiirlerinde sanat unsurunu birinci planda tutarak faydadan çok mükemmelliğe yer vermiştir. Fikirlerinde ise, her mütefekkir gibi o da insanlara faydalı olup onların hayatına yön vermeye çalışmıştır.

Fakat Fuzûli bu işi diğer mütefekkirler gibi bir vaaz, nasihat veya irşat gayreti şeklinde yapmamıştır. Fikirlerini muhataplarına şiirleri vasıtasıyla ve fark ettirmeden vermeye gayret etmiştir.

Onun için Fuzûli'nin şiirlerini fikirlerinden, fikirlerini de şiirlerinden ayrı düşünmek ve değerlendirmek mümkün değildir. Bu şiirlerdeki sanatı her zaman bütün güzelliği ile görmek mümkün olduğu halde, fikri ilk bakışta fark etmek zordur.

Çünkü Fuzûli'nin şiirleri coşkun bir çağlayan gibidir. İnsanlar suyun sesini, akışını ve güzelliğini her hali ile duyup, görüp, hissedebilirler. Ama susuzluklarını gidermek için eğilip çağlayandan kana kana su içemezler.Sadece avuçlarını uzatıp,tutabildikleri kadar su ile damaklarını ıslatabilirler.
O zaman da kendilerini bütünü ile bir sanat deryasının içinde hissederler, ama tadını aldıkları halde ona doyamazlar. Fakat insanlar bu sayede şiirlerdeki sanat zevki ile beraber fikirlerin tadını da alırlar. Şairin, sanat ve fikir şiirlerinin bağrında kardeşçe barındırmasının faydasını o zaman daha iyi anlarlar ve ikisine de doymak istemezler, ama her zaman tatmak ihtiyacı hissederler.

Fuzûli'yi bütün imkansızlıklara, ihmallere ve aradan geçen bunca zamana rağmen yaşatan ve asırlar sonra, bir başka şair olan Abdülhak Hamid'e, "Fuzûli, herkesin anlayamayacağı derecede bir şair olduğu halde, ne gariptir ki, yine herkesin sevdiği bir kimsedir." Dedirten de, onun şiirlerinin sırrı haline gelen ve insan gönlünü bütünü ile ihatâ eden fikir ve sanat kudretidir.

Çünkü Fuzûli fikirlerini, şiirlerindeki sanat ve âhenk içinde bir lazzet ve letâfet unsuru olarak eritmiş, fikirlerini sanatına sindirmiştir.

Bu, birbirinden ayrı gibi görünen iki unsuru birbiri içinde kolayca mezcetmesinin sebebi de sanatını ruhuna, fikirlerini hayatına mal etmiş olmasıdır. Fuzûli, inanmadığı ve faydasını görmediği hiçbir fikribaşkalarına anlatma basitliğine düşmemiştir.

Fuzûli şiirlerinde sanatını hayal âleminin çekirdeği haline getirmeye çalışırken, fikirlerini, insanın dünya ve âhiret hayatını tanzime teşvik edecek kadar geniş tutmuştur.

Bu da şairin fikirlerinin İslamî esaslara dayanmasından ileri gelmektedir. Çünkü, insanın maddi-mânevî hayatını tanzim ederken onu dünya ve âhiret saadetine hazırlayan tek sistem İslâm dinidir.

Onun için, bütün İslâm mütefekkirleri gibi Fuzûli de, cemiyete ölçü olarak vermeye çalıştığı fikirlerini bu temel kaideye bağlı olarak ifade etmiştir.

Aslında, şairin eğitim gördüğü medrese ve tekke de kendi usûllerine göre insanı bu neticeye hazırlamaya çalışan eğitim yuvalarıdır. Fakat medrese de, tekke de insanın belli hususiyetlerine göre ayrı ayrı sistemler halinde teşekkül ettiğinden, kendine hitap eden yönünü esas almış, insanın diğer meziyetlerini bu yönün tekâmülüne vasıta yapmıştır.

Meselâ, medreseler akla, tekkeler de kalbe hitap ederek müntesiplerinin fikir ve düşünce dünyaları ile hayat tarzlarını buna göre şekillendirmişlerdir.

Fakat, hem tekkeden feyz alan, hem de medreseden ilim öğrenen ve ikisinin de insana hitap ediş tarzını çok iyi bilen Fuzûli, insana seslenirken yalnız aklını veya kalbini esas almamıştır.

Sanatkâr bir ruh hali de taşımanın hassasiyetiyle, insanlar hakkında isabetli teşhislerde bulunduğundan ve normal bir insanın ne zaman neyi almaya hazır olduğunu iyi bildiğinden; medresenin ilmini ve tekkenin feyzini kendisinin sanat kabiliyeti ile birleştirerek insanlara doyurucu sözler söylemiştir.

Fuzûli'ye duyulan sevginin ve onun insanlar üzerindeki tesirinin, yaşadığı zamanda olduğu gibi, daha sonraki asırlarda ve günümüzde hergün biraz daha artmasının sebebi budur.

Alınan Kaynak;
Biyografiler-Fuzûlî- Selâhaddin Yaşar-Yeni Asya Yayınları-1989-İstanbul(Sayfa 94)

Bu yazıya birkaç söz ilave etmek istiyorum. Sanat-Felsefe-Bilim ve İnsan. İnsan temelli bir yaklaşımla diğer üç unsuru bir

arada, birbirine öncelik tanımadan tek potada düşünebilmek. Ruh-Beden ikirciklığini aşmak çağımızın yeni felsefesidir. Nietzche, Fuzûli'nin sanatla felsefe bütünlüğünü uygulamıştır. Ol
Türk Felsefesinin kurucusu Fûzulidir. Çünkü ana dili Türkçedir ve Türk Aile terbiyesi görmüştür yani Türk kültürüyle şekillenmiştir. Her ne kadar eserlerini Farsça ve Arapça yazmış olsa da bu gerçeği değiştirmez.
Mevlana ve Yunus Emre ile de devam eden kültürümüzün felsefesinin oluşum safhasıdır.

" Milleti oluşturan özellikler ve Dil
Sayın dinleyenlerim, bir toplumu başka bir toplumdan, bir milleti başka bir milletten ayıran bir takım özellikler vardır. Aslında toplumlara ayrı ayrı milletler damgasını vuran da, onları birbirinden ayıran bu farklar, bu değişik özelliklerdir. Söz gelişi,duygu ve düşüncelerinde kendilerine has başkalıklar vardır. Dinleri birbirinden farklıdır, hatta aynı dinin uygulanışında bile ayrılıklar göze çarpar. Gelenekleri başka başkadır. Sanatlarında kendi benliklerinden kaynaklanan öz ve incelikler yer alır. Öyle ki, bir Mevlana, bir Yunus Emre, Türk'ün dünya görüşüne bağlı bir sanat dehası gösterirken , Bir Goethe, Alman toplumunun özellikleri ile beslenen bir şahsiyete bürünmüştür. Bir Shakespeare ise, edebi dehasını İngiliz toplumunun İngiliz toplumunun yapısı ve gelenekleri içinde yoğrularak oluşturulmuştur. Demek oluyor ki her milletin kendine has bir dünya görüşü ve bu dünya görüşünden kaynaklanan değerleri ve davranış tarzları vardır. İşte bundan dolayıdır ki, milletten millete dillerde değişir. İngilizce ile Japoncanın, Japonca ile Türkçenin birbirlerinden çok farklı ayrı diller oluşları da milletlerin kendilerine has olan bu değerleri arasındaki ayrılıklardan ileri gelmektedir. İşte biz, bir milleti meydana getiren fertlerin yüzyıllarca devam eden ortak yaşayışından doğan ve dolayısıyla tarih boyunca oluşturulagelen ve o milleti özü bakımından öteki milletlerden ayıran.....
26 Mayis 1984 tarihinde Karaman'da, 24. Türk
Dil
Bayramı ve Yunus Emre'yi Anma Töreni
dolayısıyla yapılan konuşma.
429
Prof. Dr. Zeynep Korkmaz, Türk Dili Üzerine Araştırmalar, C.1, TDK Yay.:629, Ankara 1995

363. Değerler kategorisinde paradan önce insana değer vermek

Değerler kategorisinde paradan önce insana değer vermek Küflü_sincap, yaptığı bu. Önce insan sonra para, ne kadar aldansakta, bin sefer aldansakta önce para sonra insan felsefe bu olursa doğru yoldayızdır.
Bende günün sözüne bu günlerde hafızamda nakarat eden bir sözü ilave edeyim.

"Yazdıklarımın bin yıl sonra okunmayacağını bilseydim yazmazdım."
Nietzche

gerçekten doğru felsefecilerin yazdıklarını zaman eskitemiyor, sokrates, aristo, platon ve diğerlerinin ikibinbeşyüz yıl önce yazdıklarını hala okuyoruz. Yirmibeşbin yıl geçse de gene okunacak.
Bizim felsefecimiz Fûzuli'nin yazdıkları, halk felsefecilerimiz, Yunus Emre ve Mevlana'nın yazdıkları da yirmibeşbin yıl sonra okunacaktır. İnşallah daha çok felsefeciler çıkarırız, doğru yoldayız.

Saygılar.

364. Farabî Türk'tür. Türklerin övünecekleri filozoflardan biridir.

Farabî Türk'tür. Türklerin övünecekleri filozoflardan biridir. Farabî Müslüman olduğundan Müslümanların da iftihar edecekleri bir filozoflarıdır. Buna rağmen ne Türkler ve ne de müslümanlar Farabî'ye gereken önemi vermemişlerdir..... 1950'de bir özel sayı çıkaran "Belleten"(Türk Dil Kurumu dergisidir.), Farabî'nın anlaşılması için ilk adım sayılabilirdi, ama onun ikinci adımı atılmış olsaydı. Her ne ise, Farabî adına, bir felsefe enstitüsü kurulması ve orada ilk iş olarak Farabî'nin eserleri incelenip hem asılları ve hem Türkçe tercümeleri ile birlikte neşredilmelidir. Bunun örneğini Sayın Prof. Dr. Mübahat Küyel, Farabî'nin mantık eserlerini tercüme ederek aslı ile beraber neşretmekle vermiştir. Sayın Ord. Prof. Dr. H. Z. Ülken,yazdığı "İslam Felsefe Tarihi"nde, Sayın Prof Dr. N. Keklik, yazdığı "Islam Mantık Tarihi ve Farabi Mantığı" adlı eserinde, Sayın Prof. Dr.C.Sunar da yazdığı "İslam'da Felsefe ve Farabî" adlı eserinde ve Prof.Dr. Hüseyin Atay "Farabî ve İbn Sina'da Yaratma" adlı eserinde Farabî'ye önemli yer vererek,onun Türk felsefe dünyasına tanıtılmasına hizmet etmişlerdir.

366. Türk Humanizmi

Prof. Dr. Suat Sinanoğlu
.....Gerçekten, önyargılardan sıyrılmış olmak koşulu ile, Avrupa ve Kuzey Amerika'nın toplumsal, siyasal, eğitimsel ve kültürel kurumlarına bir göz atmak bile, onların temelinde hıristiyan düşüncesinin değil, Yunan dünyasından kaynaklanan hemen hemen bir zihin özgürlüğünün bulunduğunu görmeye yetecektir.....(sayfa 9)
.....Gerçekten, batı uygarlığını öbür uygarlıkların yapısından ayıran özellik, onun temelinde bulunan tam bir ruh özgürlüğü idi; bu özgürlük sayesinde batı dünyası (öbür kültür dünyalarından burada da farklı olarak) ereklerini kendi dışında aramıyor, kendi özü içinde bulunan ve hiç değişmeyen bir amaç, insanın doğal yeteneklerini özgürce geliştirme amacını güdüyordu.....(sayfa 10)
(Atatürk'ün başlattığı devrimleri kasdeterek devam ediyor.)
..... Türkiye'de bu bu düşüncelerin sonucunu göz önünde tutan bir eğitim sistemi kurulabilirse, Atatürk devriminin insanlık için sürekli bir kazanç oluşturacağı, Atatürk'ün de tarihin göğünde birden görünen ve hiç iz bırakmadan kayıp yiten yıldızlardan biri olacağı böylece anlaşılmış oluyordu; aynı zamanda ülkenin geleceği inanca altına alınacak; üstelik Türk ihtilali insanlığın fikir tarihinde yeni bir aşamayı başlatacaktı: Türk hümanizminin batılı olmayan toplumlara- çağdaş teknolojiye sahip çıkma ve batılı kurumları taklit etme sayesinde- bağımsızlıklarını koruyabilmenin ötesinde, uygar evrenin insanlık için daha iyi bir yaşam sağlama çabasına nasıl katılacağını öğretme durumunda olduğu, insanlığın manevi tarihinde yeni bir atılım dönemine geçiş oluşturduğu ortadaydı.
Ama bu atılıma götüren fikir akımına evrensel hümanizm de denebilirdi; çünkü batılı olmayan uluslar, Atatürk devrimini örnek alan ve, hiç olmazsa biçimsel olarak, anayasal yoldan, zihin özgürlüğünü amaçlayan bir temel ihtilali gerçekleştirdikten sonra, insancıl değerler sistemini özümseyebilirler ve - evrensel ölçüte dönüşen - bu sistemi elde ettikten sonra, tüm edebiyatlarını, tüm tarihlerini, tüm zihniyetlerini yeniden değerlendirebilirlerdi; böylece yeryüzündeki bütün uluslar hümanist biçimlenimin ortak paydasına indirgenmiş olurdu.....(sayfa 11)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-'.baskı-1988

367. Hırsız Hakkındaki Atasözlerimiz.

Hırsıza uzak olmaz.
Hırsız güçlü olursa, mal sahibi suçlu olur.
Hırsız hırsıza kahpelik etmez.
Hırsız hırsıza yoldaştır.
Hırsız hırsızın dilinden anlar.
Hırsızlığı da öğren, başucunda dursun.

369. Gönül Hakkındaki Atasözlerimiz.

Gönlün ağzı dili yoktur.
Gönlün pasını gözyaşı siler.
Gönlün sığdığı yere köy sığar.
Gönül taşla kırılmaz, sesle kırılır.

371. Kızlarımız Hakkındaki Atasözlerimiz.

Gül yerin güzelliği, kız evin güzelliği
Dünyanın tadı göz, aşın tadı tuz, evin tadı kız.

372. Dost Hakkındaki Atasözlerimiz.

Dost dostun ekmeğini yer.
Dostun ağzı aranmaz, düşmanın ağzı bağlanmaz.

373. Somut ve soyut nedir ?

İnsan günlük pratik yaşantısında somut düşünür. Değerli felsefecimiz Bosna-Hersek devletinin kurucusu Aliye İzzetbegoviç der ki, İnsanın alet yapması nasıl bir devrimse yaptığı bu somut alete soyut bir anlam yüklemesi de ikinci bir devrimdir. Örneğin insan oku yapmıştır ama okların içinde kutsal ya da uğurlu olanı vardır, o ok diğer oklarla aynı değildir, ona soyut bir mana yüklemiştir.
Iduk yer-sub(kutsal yer-su) Bu kavram Türklerde "vatan" kelimesinin eski anlamıdır. "yer-su" bildiğimiz "yer-su" dünyanın her tarafında olan somut yer ve sular ama "Iduk" eki eki eklendiği zaman ona soyut bir anlam yükleniyor. Bizim için bu yer-su'lar sıradan yer-su'lar değil soyut anlam yüklenmiş kutsal yer-su'lardır.
Ama zaman içinde insanlar "soyut"lamayı ileri götürmüş ve "somut" hayattan kopmuşlardır. Özellikle dinler insanlara Allah tarafından "somut" hayatta ahlaklı ve huzurlu yaşamamız için gönderilmişlerdir. Zaman içinde ise bu somut gerçeklik yok sayılarak insanlara "somut" dünyadan el çekmek, "somut" dünyayı yok saymak olarak algılandırılarak, gerçeklerle alakası olmayan bir yaşam tarzı önermiştir. Bu yaşam tarzının "soyut" büyüsüyle hayatın "somut" gerçekleri çelişmektedir. İnsana çile çekmek için geldiği ve bu dünyayı yok saymak felsefesiyle davranılmaya itmektedir. Ama dünya somut olarak vardır, biz ne kadar kendimizi soyutlamaya çalışıp, kendimize şıhlık misyonu yüklemeye çalışsakta, insanın yeyip içen ve tuvalete giden insan olduğu gerçeğini değiştirmez. Soyut düşünme birde insanı normal insanlardan farklı olmaya itiyor, cinsel güdülerini öldürmeye çalışan ve evlenmeyen, karşı cinse karşı ilgi duymayan "Erkek İnsan" tipolojileride meydana çıkarıyor. Mesela Saidi Nursi ve Fettullah Gülen'de bu mantığa hizmet ediyor. Maalesef "Kadın İnsan" olarak böyle birşey söz konusu değildir, temel mantık Ataerkildir, erkekegemendir. Cinsel güdülerine çözüm buluyorlar ama tuvalete gidip büyük ve küçük tuvaletlerini yapmalarına çözüm bulamıyorlar. Bu gerçekler onlara her tuvalete gidip gelmelerinde somut hayatta yaşadıklarını anlatmaktadır.

28.04.2006 Saat 11.20 Mustafa Altınay

376. Türk Humanizmi, Batı Humanizmlerinin İleri Safhasıdır.

..... Türk humanizmi, Avrupa'nın büyük düşünce akımlarının tersine, kaynağını yanlızca klasik evrenden değil, batı dünyasının bütününde, yani Yunan ve Roma aşamalarından başka İtalyan, Fransız, İngiliz ve Alman aşamalarını da kapsayan bir evrende bulur. Ne kadar kusursuz olursa olsun bu evren onun için taklit edilecek bir örnek değil, somut ve tarihsel hatlarıyla incelenmesi gereken insanlık deneyiminin tümüdür; Türk humanizmi, onun fikirsel değerlerini kendi açısından araştırmak ve bunlardan manevi biçimlenmesi için yararlanmak durumundadır.
Ana düşüncenin bu olduğu anlaşılıyor. Geri kalan bundan doğan sonuçlardır; bununla beraber, görüldüğü gibi, bu sonuçlar son derece önemlidir. Netekim bunlardan biri doğu-batı çatışkasının ortadan kalkmasıdır. Bir başka sonuç taklitçilik kavramının kalkıp yerine batılı olmayan toplumların insanlığın manevi evrimine katılmaya sürüklenmeleri kavramının geçmesidir. Aynı biçimde, değeri mutlaklık ölçüsünde tanınan batı düşüncesinin olası bir zenginleşmesi de bu sonuçlardan biridir. Ve nihayet sonuçta -insan aklının bir fethi gibi görünen- tarihsel bilincin tarih, gelenek, din ve dil bağlarının yerine geçme görevini yüklenmesidir; bu bağlar Avrupa evrenini Yunan-Roma evrenine bağlayan; böylece insanoğlunun manevi evrimini başlatan bağlardır.
Şu halde Türk humanizminin kuramsal doğrulaması batı dünyasının, görelilik düzeyinde değil, mutlaklık düzeyinde değerlendirilmesini, onun ilerliyen insanlığın edindiği deneyimin tek sahibi olarak görülmesini ister. Batı dünyasının batılı olmayan toplumlarca tanınmasını zorunlu kılan tek koşul budur. Bu zorunluluk aynı zamanda Türk humanist hareketinin var olma nedenini oluşturur ve, dolayısiyle, onun zorunluluk niteliğini ortaya koyar.(sayfa116)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

377. Canım Oğluma(Bir Anne)

Senin yerine düşler kurmamalıyım. Senin kendi düşlerin olmasına fırsat vermeliyim; onları gerçekleştirebilmen için elimden geleni yapmalıyım.

Her anne oğluna usulca şunu fısıldar: Cesur ol, yiğit ol. Ama ne olur, dikkatli ol!

SANA NE VERMEK İSTERDİM

Sana tek şey vermem gerekseydi, sanırım bu, cesaret olurdu. Çünkü cesaret tüm değişimlerle, tüm kayıplarla, tüm reddedilişlerle ve tüm yenilgilerle, hatta yanlızlıklarla başetmeni ve kendini daha güçlü olarak yeniden yaratmanı sağlar.

Sana aşk denen armağanı vermek isterdim. Tüm sınavlardan geçmiş ve geçen yıllarla güçlenmiş bir aşk.

Bir anne babanın çocuğu için dileyebileceği en değerli şey zihin açıklığıdır. İstekli, bilgili, düzenli, cesur, dürüst, önyargısız düşünebilme. Kucak dolusu elmas, inanılmaz şans ve olağanüstü bir güç gibi dileklerin yanında pek yavan gelebilir ama çok daha heyecanlı ve serüvenli yollara götürür.

Bütün kalbimle dilerim ki bir konuda çok çok iyi olasın. Küçük ya da büyük. Bir konu.

Alınan kaynak;Helen Exley-Armağan kitaplar- Türkçesi Fatih Erdoğan.

Not; Annem bana her sabah okula giderken Allah zihin açıklığı versin derdi. İkinci olarakta felsefe konusunda iyi olmaya çalışıyorum.

378. Gerçek Nedir ?

Bence insan hep gerçeğin peşinden koşuyor, ne olduğunu öğrenemeden ölüp gidiyor. Bazen gerçeği sımsıkı avucunda tuttuğunu zannediyor, bir avucunu açıp bakıyor ki hiç bir şey yok.
Herkesin kendine göre bir gerçeği vardır ama mutabık kalınan bir gerçek yoktur. Aslında böyle olması insanı araştırmaya sevkediyor, herşeyi bilseydik yaşamın ne tadı olurdu. Bilmediğimiz şeyleri, anlıyamadığımız şeyleri keşfetmeye çalışmak ya da doğru bildiğimiz şeylere eleştirel yaklaşanlara kulak vererek tekrar bakabilmek gerçek bu bence... gerçek gerçeğin peşinde koşmaktır...

379. İnsan neden alet yapmıştır ?

Kuşkusuz bunun en önemli nedeni, insan adı verilen canlının dünyada yaşayan diğer örneklerin içinde bedensel bakımdan en yetersizi olmasıdır. Gerçekten de insan, bedensel olarak donanımları eksik, güçsüz ve bu nedenle de yetersiz bir canlıdır. İnsan dışındaki canlıların yaşamlarını sürdürebilmelerine yarayan bedensel araç ve gereçleri vardır; bunları vücutlarının parçaları olarak üzerlerinde taşırlar. Tavşanların toprağı kazımak için pençeleri, arslanların avlarını parçalamak için pençe ve dişleri, bazı yılanların düşmanlarını yok etmek için zehirleri, farelerin yiyeceklerine ulaşabilmek için gerektiğinde betonu delebilecek dişleri, çoğu hayvanların da onları soğuktan koruyan kıl ve postları vardır. Kaplumbağalar evlerini dahi sırtlarında taşırlar. İnsana gelince, onun bu tür bedensel araç ve gereçleri yoktur. İnsan eliyle toprağı kazamaz, tırnak ve dişleriyle bir hayvanı parçalayıp yiyemez, düşmanından zehiri vasıtasıyla korunamaz, kendisini sıcak tutacak postu da yoktur. İnsan, bedensel eksikliklerini ancak alet yapmak ve oluşturduğu aletleri de kendi amaçları doğrultusunda kullanmak suretiyle giderebilir. Bu da, tabii, ancak alete gereksinim duymanın sonucu yer alabilecek bir şeydir. En önemlisi ihtiyaçtır.(sayfa 38)

Alınan kaynak: İnsan ve Evrim-Güven Arsebük-ege yayınları-ikinci baskı-ekim 1995-İstanbul

380. İnsan alet yaparken soyutlamayı öğrenmiştir.

Alet yapmak doğada bulunan bir nesneyi değiştirmek suretiyle ortaya yeni bir şey çıkartmak, bir anlamda yeni yeni şeyler üretmek olduğundan, bunun doğrudan soyutlayabilmeye bağlı olduğu da unutulmamalıdır. Soyutlamak da zihinsel bir şey olup, yanlızca insana özgüdür. Bu nedenle de, en eski taş alet örneklerini ve bunların zaman içinde oluşturdukları endüstrileri, yalnızca bazı mekanik olaylarla ve farklı alet oluşturma teknikleri olarak algılamak, kanımızca, tüm gerçeği yansıtmamaktadır. Günümüz ölçülerine göre basit nesneler olan taş aletler insanın düşünce yapısının, doğal çevresiyle olan ilişkilerinin ve doğa ile giriştiği mücadelenin de kanıtıdır. Oldowan türü en ilkel taş aletleri dahi oluşturabilmek (Arsebük, 1987) hem onlara gereksinim duymaya bağlıdır ve hem de belirli bir düşünce düzeyiyle birlikte soyutlamayı gerektirmektedir. Soyutlamanın önemi, sonuçta oluşturulacak aletin zaten yerdeki doğal taş parçasının içinde yattığının bilincine varmaya bağlıdır. Burada önemli olan, amaçlanan aleti oluşturabilmek için söz konusu taş parçasından yongalar çıkartmak veya onu sadece kırmak suretiyle o nesnenin değiştirilebileceğini algılamak, kısacası yapılmak istenen alet ve yerdeki taş parçasını birlikte ve/fakat ayrı ayrı düşünebilmektir.(sayfa 39)

Alınan kaynak: İnsan ve Evrim-Güven Arsebük-ege yayınları-ikinci baskı-ekim 1995-İstanbul

381 .Gündelik dil...

Adının da ifade ettiği gibi insanların birbirleriyle her günkü ilişkilerinde kullanılan dil şeklidir. Günlük hayatın akışını kolaylaştırmaya veya mümkün kılmaya yardımcı olan çok sayıda araçtan biridir âdeta. Bu çerçevede iki görev yerine getirir: Önce, hayatın pratik durumlarında doğrudan doğruya anlaşmaya hizmet eder. Bunun için sadece durumun verilerini belirli yerlerde tamamlaması yeterlidir. Bir resim asmaya çalışan iki kişi düşünelim. Bunlardan biri merdivene çıkmıştır, öbürü ise aşağıdadır. Yukardaki, isteklerini dile getirmektedir: Çekiç! Birde sağlam bir çivi! veya sormaktadır: İyi mi? aşağıdaki cevap vermektedir: Biraz daha aşağı! Azıcık daha! Sola! İyi! Cümleler, en kısa şekle sokulmuştur ve sadece en lüzümlu şeyleri ifade etmektedir. Mevcut durumun dışında bu konuşmayı anlamak pek mümkün olmazdı. Fakat zaten amacı da o değildir. Böyle konuşmalar işaret kelimelerini büyük ölçüde kullanır ve anlamayı el kol hareketleriyle desteklerler. Anlama konusunda asıl rolü bağlam oynadığı için, kelime seçiminin çok kesin ve titizce, nesnelerin adlandırılmasının çok ayrıntılı olması gerekli değildir.
İkinci olarak gündelik dil bir başka amaca hizmet eder. İnsanın özellikle günlük hayatta sık sık içini boşaltmaya, kızgınlığını ve sevincini hemen ifade etmeye veya kalbini açmaya ihtiyacı vardır. Burada ön plânda olan, asla ifadelerinin nesnel içeriği değildir, asıl önemli olan, bu ifadelerin, heyecanını ve kızgınlığını dışarı çıkartmaya uygun olmasıdır. Bu yüzden bazen gitgide şiddetlenen amiyane ifadeler, abartmalar ("bunu bin defa söyledim.")- nesnel olarak elbette gereksizdir, fakat duyguların boşalmasına gayet yararlı tekrarlar, bu dilin belirgin özellikleridir. Kelime seçiminde ve cümle kuruluşunda kesinlik ve titizlik hiçbir şekilde aranmaz. Buna karşılık canlı-resimsi deyimler kullanılmasından hoşlanılır ("açlıktan midem kazınıyor") ("kafam karıştı"). Bayağı ifadeler, abartmalar, resimsi deyimler sık sık tekrarlanma sonucunda kısa sürede yıpranırlar, bunların durmadan yenilenmesi gerekir. En dobra dobra ve canlı ifadelerin bile taklit edile edile çok kısa bir sürede kalıplaşıvermesi, aslında son derece tipik ve dikkate değer bir olaydır.
Gündelik dilin hizmet ettiği iki görev, görüldüğü gibi, çoğu kere aynı şekillere götürmektedir: Sadece en önemli şeyi ifade eden son derece basit bir cümle yapısı ve kesinliğin önemi olmadığından ya da durum gerekli tamamlamaları sağladığından dolayı, baştan savma bir kelime seçimi. Bu uyuşmalar, bütünlüğü olan bir dil şeklinden, yani "gündelik dil" den söz edilmesini mümkün kılmaktadır.(sayfa 184)

Alınan kaynak: Dil denen mucize-Prof. Dr. Walter Porzıg-Çeviren: Prof. Dr. Vural Ülkü-TDK yayınları-Ankara,2003**382. Soyutlayabilen bilinç ilkellikten kurtulmuştur.**

..... Bilinç soyutlama gücünü ve buna bağlı olarak yetkin yapısını çoğu felsefenin temelini oluşturan en genel kavramlarla kazanır. Soyutlayabilen bilinç ilkellikten kurtulmuştur. Bir başka deyişle, üst düzeyde genellemeler yapmak yani soyutlayabilmek azçok yetkin bir bilincin işidir.İnsan soyutlayabilen tek varlıktır. Albert Boulard genellemeyi şöyle açıklar: "Genellemek tanımlamaktır, tanımlamak da soyutun kurucu ilişkisini ortaya koymaktır. Kendilerinden edindiğimiz bilinç açısından ya da ruhbilimsel varoluşlarının en derin içtenliği içinde tüm kavramlar ikili bir alandan geçerler: birincisinde onlar nitelikler olarak sezilmişlerdir, ikincisinde ilişkiler olarak düşünülmüşlerdir." Çocukluktan yetişkinliğe geçiş duyum düzeyinden ya da imge düzeyinden düşünce ya da kavram düzeyine geçiştir, somutun alanından soyutun alanına geçiştir. Soyut çok zaman yanlış anlaşıldığı gibi bir yoksunluğu değil somutu da içine alacak biçimde bir zenginliği ortaya koyar. İnsanoğlu gerçekliği soyutlamalarla kavrar: tek tek şeylerin dünyası bize gerçekliği tam olarak vermez ya da daha doğrusu gerçekliğin kaba görünümlerini verir. Paul Foulquie der ki: "Soyutlama yalnızca düşünce [illegible]

388. Enpati, Sempati ve Antipati.

Empati (Einfühlung): Kişinin, kendisini başkasının yerine koyarak (transpozisyon) onun düşünce ve duygularını anlama yeteneği.

Sempati (Nachfühlung): Başkalarının duygu ve düşüncelerini olumlayıcı bir tavırla kendinde hissedip yaşama.

Antipati (Missfühlung): Başkalarının duygu ve düşüncelerini olumsuzlayıcı bir tavırla kendinde hissedip yaşama.

389. Medeniyet daireleri kurulan Türk İmparatorlukları

TÜRKLÜK MEDENİYETİ DAİRESİNDE KURULAN TÜRK İMPARATORLUKLARI

Hun İmparatorlukları.
Moğol İmparatorluğu.
Uygur Devleti.
Göktürk İmparatorluğu.

İSLAM MEDENİYETİ DAİRESİNDE KURULAN TÜRK İMPARATORLUKLARI

Karahanlı Devleti.
Selçuklu İmparatorluğu.
Osmanlı İmparatorluğu.

LAİKLİK(BATI) MEDENİYETİ DAİRESİNDE KURULAN TÜRK İMPARATORLUKLARI.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti.
Bağımsızlıklarını yeni kazanan Türk Cumhuriyetleri.

Görüldüğü gibi dünya egemenliğindeki iddiada tarihin en zayıf safhasındayız. Fakat rejimimiz doğru olduğu için önümüzde engel yoktur.
Nasıl Rusya Laiklik Medeniyeti Dairesinde bir rejimi olmadığı için.Laik demokratik bir hukuk devleti olmadığı için, siyasi, ekenomik ve askeri gücü olmasına rağmen battıysa. İran, Çin, Araplar ve diğer Laiklik medeniyeti dairesinde olmayan devletlerde batmaya mahkumdur.
Biz doğru medeniyeti dairesindeyiz. "Medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki ona kayıtsız olanları yakar, mahveder."
Onlar yanıp mahvolmaya mahkumdurlar.
Biz ise yine tarihteki gibi güçlü bir imparatorluk kuracağız.

390. Sak çobandan, sağır it yeğdir.

Sak, dikkatli, uyanık, tetikte anlamına geliyor. Eski anlamı, Sakınmak; düşünmek. Sakçı; nöbetçi, bekçi.
Sak! sak! deyişi nöbetçiye ya da bekçiye dikkatli ol demek anlamına geliyor.
Uyanık olmak, uyumuyor anlamına gelmiyor. Aynı zamanda tetikte olmak anlamına geliyor. Dede Korkut "Oğuz'un düşmanı uykudur" der.
Sakınmak, uyanık olmak, düşünmekle eş anlamlı tutulmuş. Uyku ölüm demektir.
Kül Tegin şöyle diyor;
"Düşman karargahı bastı, Kül Tegin atına binip dokuz eri mızrakladı. Karargahı vermedi. Annem hatun, büyük annelerim(kaynanalarım), ablalarım, gelinim, prenslerim içinde sağ kalanlar cariye olacaklar idi. Ölülerle yurtta, yolda yata kalacak idiniz. Kül Tegin yok olsa idi; hep ölecek idiniz. Küçük kardeşim vefat etti, ben yaslandım(sakındım). görür gözüm görmez gibi; bilir bilgim bilmez gibi oldu. ben yaslandım(sakındım). Zamanı Tanrı takdir eder; kişioğlu(insanoğlu) ölmek için türemiş. böyle yaslandım (sakındım) Gözden yaş gelerek, etten, gönülden feryad gelerek yanıp yakıldım."
(Alınan kaynak; Eski Türk Yazıtları-Hüseyin Namık Orkun)
Düşman karargahı bastığında Kül Tegin sakmış(uyanıkmış, düşünüyormuş.) Hemen atına binip baskına karşı koymuş. Eğer karargahı verselerdi. Baskından sonra sağ kalanlar düşmana cariye olacaklardı. Erkeklerse köle olacaklardı. O zaman köleler tarlalarda çalıştırılıyormuş. Ölülerimiz yurdumuzun ortasında kalacak idi,kimse sahip çıkmayacaktı demek istiyor. Ben ölseydim bunların hepsi olacaktı, diyor. Küçük kardeşi ölünce yaslanıp,düşünceye dalmış, insanoğlunun ölmek için türetilmiş olduğunu düşünüp, ağlamış,üzülmüş, düşünmüş.
Bu güne döndüğümüzde sanki binüçyüz yıl önce olmuş bir olay değil, dün olmuş bir olay. O gün onlar kaygı çekmeselerdi, var olma mücadelesi vermeselerdi. Bu gün için Türkçe konuşan bir millet olmıyacaktı. Tarihte yok olmuş medeniyetler gibi, biz de binüçyüz yıl sonrasının kaygısını taşımazsak yok oluruz. Öylesine geldik gidiyoruz değil,varlığımızın temeli olan dilimizi, dinimizi, çağdaş anlamda yorumladığımız geleneklerimizi, ikiyüzelli yıllık medeniyet dairesindeki Laikliğimizi, gözbebeğimiz olan cumhuriyetimizi, atamızın, babamızın gösterdiği hedef olan muasır muasır medeniyet üstüne, en yükseğe çıkmak için yılmadan çabalamamız gerekiyor. İnsanlar, devletler, medeniyetler kendiliğinden yürümezler, devamlı sak! sak! uyarısıyla kendimizi yenilememiz gerekiyor.
Sak çobandan, sağır it yeğdir sözünde insanın zaafiyeti gizli. İt sağırda olsa görev bilinciyle içgüdüsel olarak yaşar. İnsan ne kadar sak olsa da gene boşluk bırakır avlanır. Hayvan gibi ani refleks geliştiremez.
Fazla söze gerek yok son söz gene SAK! SAK! olsun.

Mustafa Altınay.2004

403. İnanç doğru bilgi ile yanlış bilginin ortasındadır

Din ve Bilim konusuna birde şöyle yaklaşılıyor. İnanç'dan bilgiye şeklinde.
Din bir inançtır, bilim ise bilgidir.
İnanç doğruluğu mutlak olarak kabul edilen ve tartışılmayan bilgidir, bilgi ise tartışmaya açıktır ve bir mutabakata varılır.
Ben müslümanım bu bir inançtır, diğeri hıristiyandır, ateisttir veya budisttir. Bunların hepsi inançtır, doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılmaz öyle kabul edilir. Herkesin kendi kabul ettiği doğrusudur.
Bilim ise bütün insanların mutabakata vararak kabul ettiği doğrudur.
Mesela ben su yüz derecede kaynar dersem, bu bilim ile alakalıdır. Sen buna itiraz edip hayır doksan derecede kaynar dersin kaynatırız ve doğrusunu buluruz, bilim evrenseldir. İnançlarda evrensel söylemlerdir ama bir mutabakatla sonuçlanmazlar sonuç olarak şöyle deniyor.
İnanç doğru bilgi ile yanlış bilginin ortasındadır, ne doğru diyebiliriz ne de yanlış ama bizim kabul ettiğimiz doğrudur.
Bilgi ya da bilim ise insanların ortak mutabakatıyla varılan bilgidir. Tartışmaya açıktır, değiştirilebilir. İnançlar ise olduğu gibi kabul edilir.
İnanmak taraf tutmaktır, insan doğal olarak bir taraf tutuyor hani derler ya her peygamber kendi ümmetini tutar diye.
İnsanoğlu tarihinde inançtan bilgiye geçmiştir. bilimin yönettiği ve inanca saygılı olan ve herhangibir inancın tahakkümüne girmeyen yaşam, işte laik yaşamda bu. Laiklik inandığın gibi özgürce yaşayabilmektir, özgürlüğümün sınırının karşımdaki insanın özgürlüğünün sınırında bittiğini bilebilmektir. Bunu sağlayabildik mi, diğer inançtan olan insanların yaşamasının bizim hoşgörümüzün lutfunda olmayıp, kendilerininde benim gibi özerk olduğunu kabul edebilmek, kendini egemen inanç olarak iradi üstünlük sağlıyamamak, işte ortaçağ'dan çağımıza çıkış noktasıda burası.
Ortaçağ'ın yıkılışı dini tahakküme isyandır, gericiler yani ümmetçiler bizi tekrar dini takakkümün olduğu ortaçağa götürmek istiyor.
İnsanoğlu inançtan bilgiye geçmiştir. İnançlar insanların ruh dünyalarını aydınlatmaktadır, bilgi ise ortak kullandığımız dış dünyamızın egemenidir.

404. Atatürk'ün felsefesi ogünkü felsefi akım olan pozitivizm

Atatürk necidir sorusuna verilecek en güzel yanıt, felsefesi nedirdir.
Atatürk'ün felsefesi ogünkü felsefi akım olan pozitivizm'dir.
Bugünkü felsefi akım ise "İnsan Felsefesi"dir. Bugün Atatürk'ün humanist yanından hareketle Atatürkçü Felsefeye çağa uygun olarak yaklaşılmalıdır.

406. Humanist felsefe sosyalizmin malı değildir ki ...

alpaslan17
humanist felsefe sosyalizmin malı değildir ki, Türk felsefesi de humanisttir. Yunuslarımız, mevlanalarımız bizim humanist felsefemizin uygulayıcısıdırlar. Çinlilerin humanist felsefesinin uygulayıcısı da konfüçyusdur.
Bir felsefenin içinde humanizm yoksa o felsefe evrensel değil, yereldir, Atatürkçü felsefede de humanizm olduğu için evrenseldir. Yoksa Cezayirli'leri veya başka milleti ilgilendirmezdi.
Atatürkçü felsefenin özünde Türk Humanizmi vardır ve evrenseldir.
Saygılar.

407. Tuvalet kapılarında da felsefe yapılır...

Sayın aybak_karahan
Tuvalet kapılarında da felsefe yapılır, tekkelerde de yapılır. İnsan neredeyse felsefe oradadır.
Saygılar...

408. Felsefe eğitimi ...

Felsefe eğitimi, bireye toplumsal olaylarla başetme özelliği kazandırır.
Alıntıdır.

409. Laiklik bizim şah damarımız ...

Saldırı Laik Cumhuriyete yapılmıştır. Laiklik bizim şah damarımız, laiklik gitti, iş bitti. Laikliği savunan her kimse ben onun yanındayım.
Laikliğe karşı olan her kimse ben ona karşıyım.

410. "soy sop" kelimesinin açılımı ...

"...cermenlerde olduğu gibi soy ile sop birleşti; yâni çocuk hem ana, hem baba tarafından akraba tanırdı."
".... yani Türklerde, en eski zamanda, Budun dört ulusa ve her ulusta bir takım soplara bölünerek...(sayfa 72)
Edebiyat Araştırmaları- Ord. Prof. Dr. M. Fuat Köprülü

sonuç olarak sop kelimesi hem ana hem baba tarafından karışık akraba olan geniş bir ailedir, örneğin Afşaroğulları dendiği zaman oradaki insanların içerden birbirleriyle evlenmelerinden gelen akrabalık bağları.Yani Afşaroğulları bir soptur diyebiliriz.

Güncel sözlükte "soy sop" kelimesinin karşılığı, "Bütün soy ve hısımlar." olarak açıklanıyor.

sonuç olarak soy baba tarafından akrabalık, sop hem ana hem baba tarafından akrabalığı gösteriyor.
akraba evliliği doğal olarak sop olmuş oluyor. Hem ana, hem baba tarafından akrabalık kasdedilmiş oluyor.

411. Türkçe yok olacak mı ?

..... Osmanlı döneminde arapça ve Farsça'nın isitlâsına uğrayan Türkçe, bugün ayrıca Batı dilleri tarafından istilâ ediliyor. Resmî ve özel eğitim kuruluşları da kullanılarak Türkçe'nin yerine İngilizce ikâme edilmek isteniyor. Türkçe, Batı'da yapılan bir araştırmaya göre, 21. yüzyılda yok olacak elli dil arasında sayılıyor. Dilini kaybeden bir millet acaba kendi varlığını devam ettirebilecek mi?

...O, Onuncu Yıl Nutku'nda, Cumhuriyetin "temeli" olan "Yüksek Türk Kültürü" nün, başka kültürlere de sirâyet ettiği için "medeniyet" denilen Avrupa kültürlerinin üstüne çıkarılması gerektiğine işâret ediyordu. Ona göre bu yarışın yolu da "... ilim ve irfandı". Atatürk'ün "hayatta en hakikî yol gösterici bilimdir." sözünü herkes bilir. Fakat onun bilimin özünü ifade eden şı sözü, çok daha anlamlıdır: "İnsanların hayatına, faâliyetlerine hâkim olan kuvvet yaratıcılık ve icat kabiliyetidir." Atatürk'ün bu kalkınma ve gelişme felsefesi, bilimsel çözümlemelerle millî kültür temellerinin ve dinamiklerinin keşfinin, dünyadaki teknolojik ve sosyo-kültürel bütün gelişmelerin idrakiyle bütünleştirilerek, yabancılaşmaksızın, yaratıcı bilim ve icatlar sayesinde, Türk millî kültürünün yeniden kurulması olarak özetlenebilir.

Alınan kaynak;
Türkiye'de Terörizm dünü, bugünü, gelişimi ve alınması gereken tedbirler-Makale-Kültür ve Terör- Prof. Dr. Bahaeddin YEDİYILDIZ.

DİN MUHABBETİNİ VE UZMANLIĞINI İLAHİYATÇILARA BIRAKALIM, BİZ TÜRK MİLLETİNİN VARLIĞINI NASIL KORURUZ ONA BAKALIM...
DİN MUHABBETİNDEN BAŞKA MUHABBET YAPMIYORUZ...
HERKES DİN UZMANI, BAŞKA HİÇ BİR ALANDA UZMAN OLMA DİYE HİÇ KİMSENİN BİR NİYETİ YOK...
DİN ALANLARDAN BİR TANESİDİR AMA MAALESEF TÜRK GENÇLİĞİ OLARAK SADECE DİN ALANINDA UZMAN OLMA GİBİ BİR NİYETİMİZ VAR...
BİZ DİN TARTIŞMASI YAPARKEN TÜRK DİLİ VE KÜLTÜRÜ YOK OLACAK...
BAŞKA ALANLARA DA KENDİNİ ADAYAN VE ADAYACAK OLAN ARKADAŞLARIMIN ÇOĞALMASI VE FİKİRLERİNDEN FAYDALANMAK ÜMİDİ İLE...
VATAN VE DİL BAŞKA TÜRLÜ KORUNAMIYACAKTIR...

412. Din ve Felsefe

Din,bireysel ve toplumsal yanı bulunan,düşünce ve uygulama açısından sistemleşmiş olan,inananlara bir yaşama tarzı sunan onları belli bir dünya görüşü çevresinde toplayan bir kurumdur.
Değişik bilgi dallarana konu olan din,felsefenin de konusudur.Felsefe için din,etik ya da estetik gibi sadece bir problemdir Felsefe her konudaki sorgulayıcı tutumunu,din konusunda da sürdürür.bilen,eyleyen,sanat yapan bir varlık olan insan aynı zamanda inanan bir varlıktır.işte din felsefesi,insanı bu yanıyla ele alır inancın yapısını,"ne olduğunu"araştırır.dinsel bilgi ile diğer bilgi türleri arasındaki farkı ve arasındaki farkı ve aralarında nasıl bir ilişki olduğunu sorgular.
Felsefe ne dinin buyruğundadır ne de dini buyruğu altına alma isteğindedir.Din felsefesi dine rasyonel,objektif,eleştirel ve hoşgörülü olarak yaklaşır
Din felsefesinin amacı dinin doğası üzerine felsefi olarak düşünmek,dinin temel savlarını akla dayanarak soruşturmaktadır.Bu nedenle din felsefesi,nesnel olmak ve eleştirel bir tutum takınmak zorundadır.yani dini incelemeye,herhangi bir dinin yanında ya da karşısında olmadan,her türlü peşin hükümden uzak bir tavırla başlamak demektir.

413. Atatürk'ün Laiklik hakkındaki sözleri

Laiklik, yalnız din ve dünya işlerinin ayrılması demek değildir. Bütün yurttaşların vicdan, ibadet ve din hürriyeti demektir. (1930)
Laiklik, asla dinsizlik olmadığı gibi, sahte dindarlık ve büyücülükle mücadele kapısını açtığı için, gerçek dindarlığın gelişmesi imkanını temin etmiştir. (1930)
Din bir vicdan meselesidir. Herkes vicdanının emrine uymakta serbesttir. Biz dine saygı göst[]eririz. Düşünüşe ve düşünceye karşı değiliz. Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, kasıt ve fiile dayanan tutucu hareketlerden sakınıyoruz. (1926)
http://tr.wikipedia.org/wiki/Atat%C3%BCrk_%C4%B0lkeleri#Laiklik_ve_inan.C3.A7_.C3.B6zg.C3.BCrl.C3.BC.C4.9F.C3.BC

Biz sadece din işlerini, millet ve devlet işleriyle karıştırmamaya çalışıyor, KASIT VE FİİLE DAYANAN TUTUCU HAREKETLERDEN SAKINIYORUZ. (1926)

TÜRBAN SORUNU KASIT VE FİİLE DAYALİ TUTUCU HAREKETTİR...
AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ TARAFINDANDANDA BU UZUN TARTIŞMALAR SONUCUNDA KABUL EDİLMİŞTİR VE "TÜRBAN SİYASAL BİR SİMGEDİR" DENMİŞTİR VE ÖYLEDİR...

414. Laiklik Ümmetçilikten milliyetçiliğe geçiş için getirilmemiştir.

Laiklik islam rahat yaşatılsın diye getirilmemiştir. Laiklik Ümmetçilikten, milliyetçiliğe geçiş için getirilmiştir. Laik toplum herhangi bir dinin rahat yaşatılmasıyla ilgilenmez. Kimin neye inandığına karışmaz. Rasyonel hukuka göre yönetilir ve hukukunda dini ibare belirten tek bir madde yoktur.
Belki İran tipi bir laiklikte islamı rahat yaşatma diye bir felsefe vardır, zaten onunda laiklik olmadığı malumdur.
Spor olsun diye laikliği savunmakla, laikliğin medeniyetin şah damarı olduğunu anlayarak savunmak arasında fark vardır.
Ümmetçiler için laiklik kelimesi itici bir kelime ama Atatürk kullandığı için bir şey diyemiyorlar.
Atatürk'ün meclisten laikliği ümmetçi kafaları korkutarak nasıl zorla geçirdiğini daha önce anlatmıştım.
Sulandırılmış, İran tipi laiklik diye bir laiklik yoktur.
Laiklik ümmetçiliğin panzehiridir ve ümmetçilerin korkulu rüyasıdır, onun için Atatürkçü aydınlar öldürüldü sindirildi yerine dandik Ümmetçi Atatürk'ü savunan göya aydınlar bırakıldı, şimdi de laik devletin yargı mekanizmalarına şeriat devleti için saldırılar yapılmakta, ümmetçi kafalar ise durumu örtbas etmenin edebiyatını yapmaktadır. Olayı kişiselleştirmeye çalışmaktadır. Şeriatçılara hoşgörülü yaklaşmak pkk'ya hoşgörülü yaklaşmak kadar tehlikelidir, milyonlarca insanımızın ölümüne sebebiyet verecek bizi Irak'tanda beter duruma sokacak ümmetçiliğe karşı durulması ve çok iyi anlatılması gerekiyor.

415. Nietzche'nin üst insan deyimi yanlış algılanıyor

Sayın aybak_karahan
Nietzche'nin "üst insan" deyimi yanlış algılanıyor. İnsan nasıl maymundan insana döndüyse bu bir üst aşamaysa, insandan da üst insana dönecek daha ileri bir aşama kaydedecektir. Bu bütün insanlık için söylenmiş bir şeydir ama Almanların üstün insan olduğu şeklinde çarpıtılarak anlatılıyor. Adamın görüşleri açık.
Saygılar.

417. Ölüm ve Felsefe

"Ölümünden sonrasına dek kimseye mutlu demeyin." diye yazar mutsuz Aşil. Çok daha mutlu Epikurus "ölüm hiçbir şeydir." diye fikir yürütür. Erken döneminde Wittgenstein "Ölüm yaşamın içindeki bir olay değildir. Ölüm yaşanmaz." diye yazar. Belki benzer bir mantık izleyen Woody Allen ölümden korkmadığını söyler ve ekler: "Sadece, gerçekleştiğinde orada olmak istemiyorum, hepsi o" Konu ölüm olduğu zaman, espirilerle derin içgörüler, zarif nüktelerle kasvetli düşünceler birbirine karışır. Ölüm marazi bir konu olabilir, ama ölüm konulu sohbetler ve paylaşılan düşünceler kasvetten çok neşe ve keyif üretme, yaşamın değerini arttırma ve dostluklar kurma olanağı taşır.....

Alınan kaynak;
Ölüm ve Felsefe-Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006

418. Her yanlış bir nakıştır.

teşekkürler... sera_dolunay

Mehmet Kaplan çok değerli bir hocamızdır. Halı ören bir köylü kızıyla konuşurken arada kızmız şöyle bir deyim kullanmış."Her yanlış bir nakıştır." İsmini duyunca hep bu anısını hatırlarım.
Saygılar...

419. Felsefenin Doruğu Empatik Toplum(Geleceğin toplumu)

Felsefenin Doruğu: Empatik Toplum

Empatik toplumun siyasal partilere gereksinimi yoktur. Çünkü, bireylerin haklarını gasp edecek sahte demokratlar; demokratik toplum, empatik topluma dönüşürken silinip gitmiş olacaklardır. Empatik toplumda ideolojilere gerek yoktur. Çünkü; felsefe herkesin kendini ifade edeceği kadar geniştir.

Empatik toplum, komünizm gibi sınıfsız bir toplum değildir. Üretim araçlarının, bireyler tarafından kullanılma biçiminin yarattığı sosyal yaşam düzenleri, demokratik toplumlarla birlikte nötralize olmuştur. Sosyalist işverenler, burjuva yaşam özentisi içinde işçiler, artık alışıldık bir durumdur.

Empatik toplumu, empatik bireyler oluştururlar. Empatik bireyler, okullu ya da okulsuz, patron ya da işçi, politikacı ya da sermayedar olabilirler. Şu ya da bu sınıftan gelmiş olabilirler. İki empatik birey sadece insan ve bireydirler. Bu nedenle de; şu ana kadar olası olmayan birçok şey, empatik toplumda kendiliğinden olağanlaşabilir: bir devlet başkanının, bir işportacı ile evlenebilmesi gibi...

Empatik toplum, kültürün maddi unsurlarının yarattığı değişime açık olduğu için, empatik değerler, metafizik unsurlardan daha çok arınık ve önyargılara daha fazla uzaktır. Dolayısıyla, bu dönüşümün, dinde de, gelecekte radikal değişimler yaratması olasıdır. Dindeki değişimlerin seyrini bugünden öngörmek, her ne kadar mümkün olmasa da, dinin sevgiyi merkeze alan bir dönüşüm geçirmesi kaçınılmaz olacaktır. Bu nedenle de, dini inanç sistemlerindeki çeşitliliğin devam ediyor olması ya da olmaması çok önemli görünmektedir. Ama, şu yargıda bulunmak kehanet olmayacaktır: "empatik toplumda, Tanrı ile birey arasındaki bütün yapay kurumlar ortadan kalkmış olacaktır".

Empatik toplum; düşünen, soru soran, önce kendisinden başlayarak, evreni anlamlandırmaya çalışan bireylerden oluşur. Bu tip toplum, insanlık tarihinin bir döneminde varoldu mu bilmiyorum ama, günümüzde varolmadığı kesin... Bu tip toplum; dünyanın şu veya bu ülkesinde değildir. Şu ya da bu milletin özelliklerinden oluşmaz. Şu ya da bu tür kişilik özelliklerinden oluşmaz. Bu tip toplum uluslar, dinler, kültürler üstüdür. Bu tip toplumu oluşturan bireylerin hemen hemen bir tek ortak özelliği vardır: doğdukları andan itibaren bağımsız bir varlık olarak algılanıp, öyle büyütülen, analitik düşünme becerisi kazanmış, evreni sorgulaması engellenmemiş kendini gerçekleştiren bireyler olması.

Empatik toplumun neden bugün varolmadığı üzerinde biraz durmak istiyorum. Empatik toplum bireyleri; bağımsız ama birbiri ile ilişkili, ben merkezli ama başkasına karşı adil, kendi değer ve normlu, ama başkalarının değer ve normlarına da severek ve isteyerek saygı duyan özellikleri içselleştirenlerdir. Bu tip topluma demokratik toplum demeyişimin sebeplerini de şöyle sıralayabilirim:

—demokratik toplumlar ancak demokratik kurumlarla vardırlar. Empatik toplumun bireyleri, kurumlarla değil, kendi bağımsız algıları ile vardırlar.

—demokratik toplumda, özgürlük yasaların varlığı ile vardır. Empatik toplumda, bireyler özgürleyici oldukları için özgürlük diye bir sorun da yoktur. Kimse kimseye özgürlük bahşetmez. Dolayısıyla bir sorun olarak özgürlükten bahsedilmesine de gerek yoktur.

—demokratik toplumlarda harç görevini yasal kurumlar yapar, empatik toplumda harç; bireylerin analitik düşünebilme becerilerini yaşama yansıtmasıdır. Neden sonuç ilişkisi içinde elde edilmiş düşünceler, her zaman doğru olmasalar bile yanlışlanabilir olma özelliklerinden dolayı değişime açıktırlar. Değişime açık analitik düşünceli insanlar; sorunlara rasyonel çözümler bulmada istekli olurlar.

—demokratik toplumların kazanımları uzun yıllar sürmüş; dogmatik düşüncenin egemenliğindeki sınıf savaşlarının bir sonucu oluşmuştur, empatik toplum; bağımsız doğmuş ve öyle olduğunu inanılarak yetiştirilen insanların kendilikli (spontane) bir bileşimidir. Bu açıdan bakıldığında; demokratik toplum empatik toplumun öncülüdür. Demokratik toplumda; kendini keşfetme olanağı bulan bireyler; başkalarının da kendilerini (ve dolayısıyla evreni) keşfetmelerini olanaklı kılacaklardır.

Kendini gerçekleştirmenin ve keşfetmenin yolu felsefedir. Kendini keşfetmiş bireyler topluluğu olan empatik toplumun düşünme ekseni felsefe odaklıdır.

http://www.felsefeekibi.com/dergi/s4_y7.html

"empatik toplumda, Tanrı ile birey arasındaki bütün yapay kurumlar ortadan kalkmış olacaktır".
Bu kısım çok önemlidir, çünkü Tanrı ile birey arasında hiç bir kurumun olmadığı din müslümanlıktır. Dünyanın tamamının birgün müslüman olacağına inanıyorum.

420. Batının düşün, sanatsal yaratma ve bilimsel araştırma

batılı toplumlar,... her şeyden önce laik olmak zorundadırlar; bu yüz sonsuz ruh özgürlüğünün yüceliğini, Yunanlıların bulup ortaya koydukları ve batılı toplumların ana çizgileri ile korumuş oldukları hali ile yansıtmalıdır.
Şu halde batılı toplumlar, uygarlıklarının laiklik niteliğini daha derin bir bilinçle belirtmek zorundadırlar. Çünkü laiklik batılı uygarlıkların kaynağında vardır ve bugün yadsınamıyacak bir gerçek olarak ortada durmaktadır. Batılıların toplumsal, hukuksal ve siyasal düzen anlayışları öz bakımından laiktir; düşün, sanatsal yaratma ve bilimsel araştırma alanlarında kurdukları özgürlükte bu laik anlayışın ürünüdür.(sayfa 167)

Alınan kaynak- Türk humanizmi- prof. Dr. Suat Sinanoğlu-Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-2.baskı-1988

422- Türk humanist uyanışının başlangıcını oluşturan Atatürk

423. Oğlum sen adam olamazsın.

...Örneğin Türk halk sağduyusu insanca olanı saptamasını ve etkili güzel bir öykü biçiminde dile getirmesini bilmiştir. Öykü, İstanbul'da yaşayan oğlunu iyi bir insan olarak yetiştirme umudunu yitirmiş yaşlı bir kunduracının öyküsüdür. Kunduracı oğlunun kötü bir hareketini gördü mü başını sallar, üzüntü ile: "Oğlum sen adam olamazsın" dermiş. Aradan yıllar geçmiş bir gün dükkânında çalışıyormuş, zaptiyeler gelmiş, yaka paça vezire götürmüşler. Bakmış oğlu vezir olmuş. "Gördün mü, demiş oğlu, bana adam olamazsın derdin; bak vezir oldum". Korkudan hâlâ kendine gelemiyen mutsuz ihtiyar: "Ben sana vezir olamazsın demedim, adam olamazsın dedim" demiş.
Günlük yaşamın kazandırdığı deneyim Türk toplumuna insanı insan diye anılmaya gerçekten değer kılan niteliklerin onun toplumdaki yerine, gücüne, zenginliğine ve hattâ yetiştirilme biçimine bağlı olmadığını öğretmiştir. Türk toplumu bu deneyimini bir öykü biçiminde dile getirmekle yetineceği yerde, onu sanat eserlerini yaratırken esin kaynağı olarak kullanmasını bilseydi, onu felsefi araştırmalarının mayası yapsaydı, her kuşağın yeniden ele alacağı ve yeni katkılarla zenginleştireceği bir inceleme konusu ederek, öğretiminin, eğitiminin ve kültürünün temeli ve özü yapsaydı, klasik uygarlığa her bakımdan ve tümüyle uyan bir uygarlığı kendi yurdunda geliştirebilirdi.(sayfa 157)

Alınan kaynak;
Türk Humanizmi-Suat Sinanoğlu-1988 baskı

425. .... olanca gücümle ölümü şiddetle reddediyorum. Ölümü kabul etseydim o zaman bir katil olurdum.

.....1. "İnsanın ölümsüzlük hakkındaki tüm planları yaşamda kalmaya dönük büyük bir arzu içerir. .
.2."Yaşamda kalma âni iktidar ânıdır."
.3."Ölümden duyulan dehşet, ölmüş olanın bir başkası olmasından duyulan memnuniyete dönüşür. yaşamda kalan ayakta dururken, ölmüş olan yerde yatar."
"Pekela, o öldü, ama ben yaşıyorum."

Ölümsüzlük arzusunun değeri kesinlikle çlümün var olmadığı kanısında yatar. En şiddetli arzulanan olanaksız şey odur. İnsan bu arzusunu bilemeli, her kanıtla bilemelidir ve gerçekleştirilebilir olmadığını binlerce kere kanıtlamalıdır. İnsana yakışan yalnızca korkunç, bitmek bilmez bir gerilimdir. Onu gölge boksu gibi görmek aşağılık bir zihniyetin göstergesidir. Kişinin, ölümlü olduğu bilgisine boyun eğmesi zavallılıktır. Güçleriyle sizi ezen tanrılara yakarmanız zavallılıktır. Ölümsüzlüklerini ellerinden almaya çalışmaksa, sırf başarısızlığa mahkum bir çaba diye, zavallılık değildir."

Canetti.
Alınan kaynak;
Ölüm ve Felsefe-Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006-Jeff Malpas ve Robert C. Solomon

426..... çünkü ölüm için daha başka sözler edilebilecek olsa da, ölüm hepsinden öte kişisel bir şeydir.
Gerçekten de, felsefi görüş noktamız her ne olursa olsun, ölümün kişisel yüzünden kaçamayız.(sayfa 16)
O zaman yaşamı paylaşırız, ölümü ise bireysel olarak yaşarız.

Alınan kaynak;
Ölüm ve Felsefe-Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006-Jeff Malpas ve Robert C. Solomon

Ölüme Eğilmek

Uyumaya değil
Rüyalarıma gidiyorum
Orada yaşayacağım isteğimce
Uyanıkken hiç yaşayamadığım

Hepsi de gençti güzeldi
Sevdim sevildim diye aldanarak
Son gördüğüm onlar olacak
Bunca yıldır sevgiye dayanamadığım

Ölüme değil
Sonsuzluğa gidiyorum
Orda dinleneceğim gönlümce
Yaşarken hiç mi hiç dinlenemediğim

Kalemim yine elimde
Kağıtlarım da önümde
Son uykusunda düşecek başım
Sağlığımda hiç eğmediğim

Nazım Hikmet Ran

Bu şiiri çok seviyorum.

427. Laikler yani halktan insanlar, Fransa'da Dinsel tahakkümü yıkarak iktidara gelmişlerdir. Ülkemizde de Humeyni bozuntusu Fettullah Gülen gibi şahıslar ülkemizde tekrar dinsel tahakkümü kurmak istiyorlar, adım adım sinsi planlı, gerektiğinde de insanları diri diri yakan planlarını uyguluyorlar. Ama laik Türk gençliği cumhuriyetine sahip çıkacak bunlara fırsat vermeyecektir.
Ne mutlu laik Türk genciyim diyene...

428. LAİK CUMHURİYETİN KUBİLAYLARI ÖLDÜRÜLMEKLE BİTMEZ!...

431. Terör örgütleri neden seri hareket ediyorlar ?

Türkiye'de faaliyet göstermiş olan ve halen faal olan terör örgütlerini üç ana grupta toplamak olasıdır. Bunlar; ideolojik-devrimci, etnik-ayrılıkçı ve radikal dini motifli terör örgütleri olarak tanımlanabilir. Bu örgütlerin motifleri farklı olmakla birlikte ortaya koydukları genel stratejilerinde büyük bir örtüşme söz konusudur.....
..... ilk iki kategorideki örgütlerin sivil yurttaşlar ile güvenlik güçlerini hedef aldıkları gözlemlenirken, üçüncü kategoride yer alan Hizbullah terör örgütünün öncelikli olarak kendisine rakip olarak gördüğü legal ve illegal oluşumlara karşın mücadele ettiği ve devlete karşı silahlı mücadelesini ise güvenlik güçlerinin bu örgüte yönelmesinden sonra gerçekleştirdiği görülmüştür. Burada hizbullah terör örgütünün kendine özgü geliştirdiği stratejinin farkı....(Hizbullah terör örgütü İran'da iktidarı ele geçirene kadar İran Komünist Partisi(TUDEH) ile beraber hareket etmiştir. Şah'ı devirdikleri gece TUDEH'in işini bitirmiştir ve acımasız şekilde ortadan kaldırmıştır.).....
Terör örgütlerinin bir diğer özelliği ise karar verme mekanizmalarının seri çalışabilmesi ve birbirleri arasındaki koordinasyon sağlamada verimli olmalarıdır. Özellikle eylem yapan aktif militanını, yani örgütsel söylem içinde "askeri kanat üyelerini" yetiştirmiş olan terör örgütleri, eylemlerini gerçekleştirmekte çok daha seri hareket edebilmektedirler. Yani örgütün yönetim kademesinde stratejiler elden geldiğince hızla belirlenmekte ve değişen konjonktüre göre belirlenen daha yeni taktiklerin tekniklerin geliştirilmesi ve seri olarak uygulanabilmesi olası hale gelmektedir. Terör örgütlerinde bıktırıcı ve usandırıcı bürakrasinin olmadığını görürüz. Bu durum ise terör örgütlerine çabuk bir hareket üstünlüğü sağlamakta ve güvenlik güçlerini sürekli onları takip eden, izleyen bir konumda bırakmaktadır ki bu durumda güvenlik güçlerince aşılması gereken bir diğer önemli noktadır.....(sayfa 71)

ANCAK KARŞILARINDA DAHA SERİ HAREKET EDEBİLEN BİR ÖRGÜT OLURSA İŞLERİNİ BİTİRİR....

Alınan kaynak;
Türkiye'de Terörizm-Dünü, bugünü, gelişimi ve alınması gereken tedbirler-Türk Tarih Kurumu-mayıs 2000

432. Batıyı Doğudan öne çıkaran ve egemen yapan nedir ?

Batı medeniyetini Batı medeniyeti yapan ve onu bir birlik haline getiren şeyin bilim olduğunu herkes görmektedir. Bilim ile batı medeniyeti arasındaki bu rabıtayı kavrayabilmek için Batı biliminin menşeine yani Antik Yunan'a uzanmak gerekmektedir. Yunan bilimi, insanların o döneme kadar bildiklerine ve bilgi addettiklerine nispetle tamamen yeni bir şeydir. Yunan'lılar bu bilimi tesis etmekle batıyı şarktan koparıdlar ve Batı'nın kendi yolunu çizdiler. Yunan'ları bilimi yaratmaya sevk eden şey bilgiye, bilmeye, bilinmeyenin, mucizevi olanın ve nadir rastlanan şeylerin tedkikine karşı emsalsiz bir talep ve ihtiras taşımaları, diğer tarafta ise ortalıkta anlatılanlara ve bu anlatılanlarda hakikat süsü verilen şeylere karşı şüpheyle yaklaşmalarıdır.....
.....Herşeye karşı böylesine şüphe duyulması Yunan insanının bilgiye karşı duyduğu susuzluğu ve hakikate ulaşma arzusunu bilime dönüştürebilme kabiliyetini izhar etmektedir.

Alınan Kaynak;
Hakikat nedir?-Gadamer-Heidegger-Adorno-Dilthey-Felsefi Fragmanlar-efkar yayınları

YUNANCA HAKİKAT KELİMESİNİN KARŞILIĞI GİZLİ OLMAYANDIR. HAKİKAT GİZEM YAPMADAN ANLAYABİLMEKTİR. HAKİKAT GİZEME ELEŞTİREL YAKLAŞMAK VE AÇIĞA ÇIKARMAKTIR. HAKİKAT GİZEM BATAKLIĞINA SAPLANIP KALMAMAKTIR.
Biz ne zaman ki " GARP MEDENİYETİNDENİM." dedik ve gizem bataklığından kendimizi kurtardık, onun için bugünlere geldik. Türk Millletini tekrar gizem bataklığına sokacak ilkel doğu felsefelerinin tesirinden uzak durdukça önümüz açıktır. Çünkü; "Medeniyet öyle kuvvetli bir ateştir ki, ona kayıtsız olanları yakar mahveder." Jakoben Mustafa Kemal Paşa...

Ortadoğu bugün batı medeniyeti ateşine kayıtsız olduğu için yanıp kavruluyor. İçimizde ki ilkel doğu medeniyeti zihniyetli unsurlar bizi sonuçsuz ve nafile ve sonucu mağlubiyet olacak o ateşe çekemiyecektir, çekemiyeceklerdir.

433. Mesele coğrafya değil, mesele batı medeniyeti, bu da eski Yunan da doğmuştur, coğrafyaya bakarsan gene Anadolu da doğmuştur. doğu topraklarında doğmuştur.
emperyalizme gelince medeniyet Afrikalıların elinde olsaydı, o emperyalist olacaktı. Medeni milletler medeni olamayan milletleri ezmişlerdir. Doğru ya da yanlış ama durum bu.
Biz batı medeniyetini tercih ederken zihinsel olarak batılı gibi düşüneceğiz, dinsel tahakkümden zihnimizi kurtaracağız. Dini inancımız olacak tabi ki ama inancımıza göre dış dünyaya da egemenlik kurmaya çalışmayacağız. Batı zihniyetinin temelinde yatan demokratik anlayış bu zaten. Her batılı batı zihniyetini layikiyle uygulamadığı gibi, Japonya ve Kore ve benzeri doğu ülkeleri de batı zihniyetiyle yani laik demokratik rejimlerle yaşamaktadırlar.

434- Bir Oktay Sinanoğlu batılı zihniyete sahip ama vatanını

Sayın Asi-Deniz öncelikle katkıların için teşekkürler...
Batılı olmak zihniyet meselesi, insanlar birey olarakta, kurumlarda batılı zihniyete göre şekillenirse batılı oluruz ama maalesef batılı zihniyet aşamasını tamamlıyamamanın sıkıntısını çekiyoruz.
Batılı olmamız ilk önce günlük çevremizdeki insanlarla ilişkilerimizden aile ilişkilerimize, hatta bizim buradaki ilişkilerimize kadar alakalı. toplumumuzda batı zihniyetli ve doğu zihniyetli insan tipolojileri ve aileleri vardır.
Ama bir İspanyol toplumunun batı zihniyeti safhasını tamamlama diye bir sorunu yoktur.
Batılı ve doğulu zihniyeti bir örnekle açıklamak istiyorum.
Batılı zihniyette özerk bireyler ve bireylerin bir arada duruş sergiledikleri kurumlar vardır. birey kuruma hizmet eder. ailesi ise bu kurum ki aile de bir kurumdur, daha iyi bir özerk bireylerden oluşan aile nasıl oluşturabilirim. bu işyeri içinde buradaki bizim ilişkilerimiz içinde geçerli. Ben özerk birey olarak Öztürkler Ailesine nasıl katkı da bulunabilirim, bu kurumu nasıl ileri götürebilirim. Ama doğulu zihniyetle bakarsam, ben kendimi merkez görüp feodal bir ortam oluşturarak kendimi merkez görerek, bana itiat eden insanlardan oluşan bir durum nasıl oluştururum, bilinçaltım beni öyle yönlendirir, ailemde de aynı feodal mantık geçerlidir, iş yerimde de çünkü ben doğulu feodal bir mantığa göre hareket ediyorumdur.
Ama feodal yanımla mücadele edip kendime ve çevreme nasıl özerk bireylerin olduğu batılı zihniyetli bir birey olarak örnek olabilirim. Değişimi kendimde yaparak nasıl yürürüm, başkaları beni kurtarsın veya yol göstersin diye düşünmeden.
Bir Oktay Sinanoğlu batılı zihniyete sahip ama vatanını tercih eden bir insan bu örnekler çoğalarak fedekarlıklara katlanarak bunları aşacağız.
batılı ve doğulu zihniyete bakış açım böyle.
Saygılar...

435. Benim ilgi alanım felsefe, hobim ise kitap okumak aslında ikisi birbirine bağlı. Araba kullanmakta beni rahatlatıyor. El becerisi gerektiren bir hobi bul diyorlar kendine, düşünmüyor değilim.

438. Şimdi burada karıştırılan şey batı ile batı medeniyetidir. Batılı İngiliz, Fransız, Alman vesairedir. O coğrafya da yaşayan insanlar demektir.
Batı medeniyetinden olmak zihinsel olarak batı medeniyetini kavrayabilmektir. Bugün Japonlar Batı medeniyetindendir ama doğuludur, Koreliler de öyle. Bir batılı da dogmatik düşünüyorsa doğu medeniyetindendir. Her batılı batı medeniyetinden değildir.
Şimdi "İnsan Felsefesi"ni temel alan yeni medeniyet dairesine doğru insanlık gidiyor. Burada gene doğulu felsefeler rol oynasa da pratik uygulaması batı da olduğu zaman gene batı medeniyetinin devamı olacaktır.

439. Batı medeniyeti doğu medeniyetinin içinden doğmuştur. Ama doğu medeniyetini geçmiştir. Bunu biri iyi diğeri kötü olarak algılamamak lazım. doğu medeniyeti batı medeniyetine göre geri durumdadır. Doğu medeniyetinin de değerleri vardır ama batı medeniyeti üstündür.
O zaman Türkiye Cumhuriyeti kurulurken Ziya Gökalp neden "Garp Medeniyetindenim" demiştir de "Şark Medeniyetindenim" dememiştir.

440. Bir medeniyet daha ileriyse egemen olur.

Sorun şu turkpomak neden batı medeniyeti dünyaya egemen de, doğu medeniyeti değil. burada doğu medeniyeti ile batı medeniyeti arasındaki zihniyet farkı var.
Bir medeniyet daha ileriyse egemen olur. Çıkış menşei konusunda çeşitli fikirler yürütülebilir ama mesele batının egemen güç olması.
Batının egemen güç olmasının altında da zihinsel olarak özerk bireylerin olması yatıyor. Bir kişinin özgür diğerlerinin ona bağımlı olduğu bir feodal mantık yatmıyor.
Bugün doğu hala feodal bir yapıya sahip, batı öyle değil.
Sorun burada biz her şey doğudan çıktı diye öğünmemizin bir anlamı yok. Av vuranın değil, alanındır. adamlar her şeyi doğudan almış olabilirler ama sistemleştirerek rantabil hale getirmişler. dağdaki saf altın bir işe yaramaz alıp onu işleyip piyasaya sürmek. Sen istediğin kadar altın benim tarlamdan çıktı de.
Saygılar...

441. egemen olan medeniyet diğer medeniyetleri ezmiştir.

turkpomak demiş ki;
"neden batı medeniyeti dünyaya egemen de, doğu medeniyeti değil."

Bu mantığa tam anlamıyla pes. Bu çok kompleksli bir mantık. Kurtulun bundan."

doğu medeniyeti geri bir medeniyettir halihazırda, bence kompleks bunu hazmedememektir.
Saddam masum, Bush gaddar mıdır? Hayır saddamın elinde aynı güç olsaydı o Amerikayı vuracaktı.
Burada egemen olan medeniyet diğerini eziyor. Bizde saddam gibi feodal kafayla düşünürsek bizi de ezer. doğulu gibi değil batılı gibi düşünmek gerekiyor, duygusal çıkışlarda bir doğulu göstergesi.

443. Yüzyüze görüşmeyince eksik iletişim oluyor ve yanlış algılanıyor.

Şimdi hantuman sorun nerden kaynaklanıyor biliyor musun?
Yüzyüze görüşmeyince eksik iletişim oluyor ve yanlış algılanıyor.
Ben Tengiz ve Oğuzhan34 ile diğer bir çok arkdaşlarımla yüzüyüze görüştükten sonra onları daha iyi anliyabiliyorum.
Hepimizin bir arada olduğu yüzyüze görüşmelerimiz oldukça tartışmalarımızda azalacaktır.
İnsan yüzyüze görüştüğü insana bu kadar alıngan yaklaşmıyor.
Tengiz de sizden iyi olmasın değerli bir arkadaşımızdır. Yüzyüze gelinmediği sürece yanlış zihin okumalar devam edecektir.
Ben yüzyüze görüştükten sonra aynı insanla site de sorun yaşamadım. Yaşasamda ister istemez mesafeli davrandım ya da karşımdaki mesafeli davrandı.
Hepinize iyi geceler...

444. Neden Türk Felsefesi ?

.....Toplumlar diğer toplumlara kendi külterel miraslarını anlatabildikleri ölçüde bu milletlerarası arenada varlıklarını sürdürebileceklerdir. Çağdaş Türk Felsefesi sahip olduğu kültürel birikimi ile eksikliği hissedilen hoşgörü düşüncesinin gelişimi en çok katkıda bulunabilecek konumdadır. Bu nedenlerden ötürü, bu yönde yapılacak tüm çalışmalara ülkemizin ve dünyanın ihtiyacı olduğu bir gerçektir.

Alınan kaynak;
http://guncelo.sitemynet.com/amac_ve_gerekce.doc

447. Felsefe kendinden başlayarak herşeyi sorgular.

"Bana göre felsefenin insan hayatını daha verimli kılmak veya insanı iç anlamda daha huzurlu yapmak gibi bir gayesi yok ve de olamaz. Felsefe kendinden başlayarak herşeyi sorgular. Bence kendini tanımak ve kendinden şüphe etmek felsefe yapmaktaki ilk adımdır."

Alınan kaynak;
http://spaces.msn.com/encunstein/blog/cns!4E95F480417E200E!426.entry

449. Söylem nedir ?

Söylemlerde kullanılan sözcüklerin anlamları "neyi açıkladıkları"na ve "nerede açıklandıkları"na göre değişir. Bir diyalog süreci olarak söylemin değişebilirliğinde, aynı kelime birbirleriyle zıtlaşan iki içeriği gösterebilir. Bir fabrikanın çalışan kesiminin söylemiyle yöneticilerin söylemi, hastanedeki hastaların söylemiyle doktorların söylemi çelişebilir. Fakat ne çalışan kesimin söylemi ne de yönetimin söylemi, ne hastaların ne de doktorların söylemi hastanenin söylemini belirleyemez. Bu bütün kurumsal yapılarda: üniversitede, okulda, hapishanede, ailede vs böyledir. Tekcil birimlerde söyleme ilişkin dil pratiği, tek başına varolamaz ve tek başına ortaya çıkamaz. Söylemin ya da söylemlerin bir diğeriyle ilişkisi veya diğer söylemlerce karşılıklı yeniden üretilmesi söz konusudur. Bu türden ilişkiler, söylemin hem diyaloğa dayalı inşasına hem de söylemin kendi kendisini inşasına katkıda bulunur.

Alınan kaynak;
Söylem-Edibe Sözen-Paradigma-birinci baskı-kasım-1999

450. Aristo'nun kenti Assos bir rüyadır.

Assos'u gezerken Aristo'nun öğrencisi gibi kendimi hissediyorum.
Felsefecilerin düzenledikleri gezi görüntüleri aşağıdadır.
http://www.philosophyinassos.org/TR/index.htm

451. Söylem mi ? Gözlem mi ?

Kubbeyi ayakta tutan kilit taşıdır. Felsefeyi ayakta tutan kilit taşı var mıdır? Acaba. Söylem mi? Gözlem mi? Ya da her ikiside mi? Yoksa hiç birisi mi?
Ada da gözlem(Deney), Kıta da söylem(hermenotik)
Gözlemciler Platon'dan başlar, Söylemciler Aristo'dan.
Göz ve söz "z" harfi çift olduğuna işarettir. İkiz, boynuz, diz, göz, söz, biz. Söz dediğimizde de bir çift söz anlamına mı geliyor acaba?
O günkü anlamıyla atalarımızda kör=gör , körgü=itaat, körüg=haberci, körüklüg=manzara, seyir. Körüşmüş=buluşmuş görüşmüş.
Göz aldanır yanılır, bir ön aşamadır. Önseldir, söz ise tanı olarak bilinemiyeni dillendirmektir. Anlam sözle olur, hayvan da söz yoktur sadece göz vardır ve hayvan da anlam yoktur.
Gözümüzle yola çıkarsak hayvanlığımızla, sözümüzle yola çıkarsak insanlığımızla yola çıkmış oluruz.
Baş gözü hayvanlığımızın, Gönül gözü insanlığımızın göstergesidir. Gönül gözünün baş gözüne egemenliği, insanın hayvana egemenliğidir. Baş gözünün gönül gözüne egemenliği ise hayvanın insana egemenliğidir.
O halde insanı egemen kılalım Söylemci olalım.

Esinlenilen kaynak yazı aşağıdadır.

Batı entelektüel tarihini, çok genel düzeyde, iki ana geleneğe ayırmak mümkündür (elbette bütün ayırımlar gibi bu ayırım da bir anlayışın ürünüdür): bu ana geleneklerden biri okülersentirik/GÖZMERKEZCİ/ görme merkezci gelenek (Platoncu gelenek, kartezyenizm, anglo-sakson gelenek, analitik, post-analitik gelenek veya genelde locikosentirik/mantık merkezci gelenek de denilebilir); ikincisi, logosentirik/SÖZMERKEZCİ/dil merkezci gelenek(Aristotelesci gelenek, retorik gelenek, hermenotik gelenek veya Kıta avrupası geleneği de denilebilir).
.....Batı'da yirminci yüzyılın ilk çeyreğinden sonra ivme kazanan "dile dönüş". "akıl"dan, "olgu" dan "dil"e dönüş akımı.....
.....Batı'da hemen hemen aynı zaman dilimi içinde gerçekleşen iki" dile dönüş" hareketinin farklı entelektüel yönelimler oldukları unutulmamalıdır. Bu kitapta yeralan yazılar, Analitik gelenek içinde gelişen dile dönüş akımına değil, Kıta Avrupası geleneği içinde gelişen bir dile dönüş akımına aittir.

Son olarak Nietzche der ki; "mantıksız yaşam olur ama yaşamsız mantık olmaz."
Yaşıyor olmamız ve yaşadığımızında farkına sözle varmamız anlamamızdır önemli olan.

Alınan kaynak;
Hüsamettin Arslan(Derleme ve Tercüme)-İnsan Bilimlerine Prolegomena-Dil, Gelenek ve Yorum-Paradigma-İstanbul,Mart 2002

452.
"Ergenekon'un çocukları birbirlerine görülmez bağlarla bağlıdır."
Bizi anlatan en güzel söz bu.

453.
evet kırım hanı... egolarımızı, ekonomik ve siyasi yaklaşımlarımızı Türklük bilincinin sonrasına bırakabilirsek, zaferler bizimdir...
Saygılar...

459. Felsefe Nedir ?

Felsefe basitçe düşünmedir, kafa yorma, sorulara cevap aramadır. Sadece insanla ilgili değil, çevremizde gördüğümüz ve görmediğimiz maddi manevi her türlü konuda sorular soran ve açıkçası cevap bulmaktan çok sadece soru üreten bir bilim dalıdır. Çünkü sizin bulduğunuz cevaplar sadece sizi bağlar ve bunları diğer bilim dallarında olduğu gibi deney yoluyla ispatlayamazsınız. Ancak ikna etme yoluna gidebilirsiniz.

Alınan kaynak;
http://www.mutasyon.net/kultur/kultur/felsefe/default1.asp

461. Ölüm ile Aşk;yaşamın trajik olduğunu gösteren ikili.

Etkileri bakımından tüm yaşantılardan çok daha yoğun ve iz bırakıcı olan aşk, her insansal etkinliğe-sanata, bilime, felsefeye- her zaman konu olacak denli merak uyandırmıştır. Merak uyandırmıştır, çünkü bütün yoğunluğuna ve her dönemde her insanı denetimi altına alacak denli geniş bir etki alanına sahip olmasına rağmen, en gizemli yaşantılardan biri olarak varlığını sürdürmeyi başarmıştır. Varlığını kalıcı izli etkilerle hissettirdiğinden, reddedilemez, karşı konulamaz duyguların başında gelir. Bu nedenle, ne denli gizemli, karmaşık, ele avuca sığmaz olursa olsun, ölümün yanı sıra itiraz kabul etmeyen mutlak bir hakikattir aşk. Ölüm kadar gerçek ve güçlüdür. Ölüm ile aşk; yaşamın tam anlamıyla trajik olduğunu gösteren ikili Trajedi bir tür çatışmadır. Ama nelerin çatışması? Olgular ile değerlerin. Olgu, olandır; buna karşılık değer olması gerekendir. İkisinin çatışması: Olmaması gerekenin olmasıdır. O trajedi, olmaması gerekenin ya da olmaması istenenin olmasıdır. Ölüm bir olgudur, aşk bir değer. Ölüm istenmeyendir, aşk istenen. Öyleyse, asli özellikleri yaşatma ile yok etme olan aşk ile ölümün şekillendirdiği yaşam, özü itibariyle trajiktir. Trajik duygu, derin bir duygu olduğundan, yaşanması varlığının kesinlenmesidir; çünkü onu doğuran temel bileşenler olan ölüm ile aşk kesindir. Aşk ile ölüm mutlak birer hakikat olduklarını oldukça güçlü bir şekilde dayatırlar. Sert ve soğuktur; dondurucu bir etkiye sahiptir hakikat. Karşımıza çıktığı an bakışlarımızı dondurur, karşıt iddialar geliştirecek olan düşünme gücümüzü etkisiz hale getirir. Dolayısıyla, tıpkı ölüm gibi aşkı da reddetme konusunda hiçbir dayanağa sahip değildir insan, olsa olsa saf bir inatçılıkla karşı durabilir.....(sayfa 9)

Alınan Kaynak;
ULUĞ NUTKU'ya armağan-İnkılap Kitapevi-2006-Makale adı:Sevenin seçimi olarak sevilen ya da gözü kör olmayan aşk-Makale yazarı:Yavuz Adugit(Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü)

462. Sanat Toplumu

Bir toplum felsefesiz de yaşar ama eleştiri yeteneği güdük yaşar.
Felsefenin en yakın bağı sanatladır; çünkü temel insani sorunları ve paradoksları ancak felsefe ve sanat gösterir. Bilim ve din ise çelişkileri dışlamaya çalışır.
Felsefenin bir işi de dünya görüşüyle kendisi arasındaki sınırı çizmektir. Çizdiği an, belli bir kültür içinde, o kültüre karşıt bir kültür oluşturur, mutlak karşıt değil, eleştirel karşıt, yani özümseyeceği ögeleri alarak.
Sanat ve felsefe toplumun geliştirici karşıt kültürüdür ve toplumu ayağından aşağıya çeken günlük siyasetlerden kurtarıp kültürün üst basamaklarına taşırlar.
Eleştiri eleği felsefenin biricik aracıdır. Filozof bu elekten geçirdikleriyle hem düşüncesinin tarihsel geçmişini hem de kendisini ortaya koyar.(sayfa 91)

Alınan kaynak;
Uluğ Nutku'ya armağan-inkilap kitabevi-2006-Makale adı; Sanat Toplumu?- Makale yazarı; Meral Sarıoğlu.

463. Copernicus'dan beri insan merkezden X'e doğru yuvarlanmaktadır.

Copernicus'dan* beri insan merkezden X'e doğru yuvarlanmaktadır.
Nietzche

*Copernicus'a kadar insan evrenin merkezindeydi, çünkü dünya evrenin merkezi sayılıyordu. Darwin'le "eşref-i mahlukat"lığını yitirdi. Freud'la ruhunu cinsel dürtülere teslim etti.

464. Ölüm ve Felsefe

Ölüm ve **Felsefe**
"Ölümünden sonrasına dek kimseye mutlu demeyin." diye yazar mutsuz Aşil. Çok daha mutlu Epikurus "ölüm hiçbir şeydir." diye fikir yürütür. Erken döneminde Wittgenstein "Ölüm yaşamın içindeki bir olay değildir. Ölüm yaşanmaz." diye yazar. Belki benzer bir mantık izleyen Woody Allen ölümden korkmadığını söyler ve ekler: "Sadece, gerçekleştiğinde orada olmak istemiyorum, hepsi o" Konu ölüm olduğu zaman, espirilerle derin içgörüler, zarif nüktelerle kasvetli düşünceler birbirine karışır. Ölüm marazi bir konu olabilir, ama ölüm konulu sohbetler ve paylaşılan düşünceler kasvetten çok neşe ve keyif üretme, yaşamın değerini arttırma ve dostluklar kurma olanağı taşır.....

Alınan kaynak;
Ölüm ve **Felsefe** -Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006

.... çünkü ölüm için daha başka sözler edilebilecek olsa da, ölüm hepsinden öte kişisel bir şeydir. Gerçekten de, felsefi görüş noktamız her ne olursa olsun, ölümün kişisel yüzünden kaçamayız.(sayfa 16)
O zaman yaşamı paylaşırız, ölümü ise bireysel olarak yaşarız.

Alınan kaynak;
Ölüm ve **Felsefe**-Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006-Jeff Malpas ve Robert C. Solomon

.... olanca gücümle ölümü şiddetle reddediyorum. Ölümü kabul etseydim o zaman bir katil olurdum.

.....1. "İnsanın ölümsüzlük hakkındaki tüm planları yaşamda kalmaya dönük büyük bir arzu içerir.
.2."Yaşamda kalma âni iktidar ânıdır."
.3."Ölümden duyulan dehşet, ölmüş olanın bir başkası olmasından duyulan memnuniyete dönüşür. yaşamda kalan ayakta dururken, ölmüş olan yerde yatar."
"Pekela, o öldü, ama ben yaşıyorum."

Ölümsüzlük arzusunun değeri kesinlikle çlümün var olmadığı kanısında yatar. En şiddetli arzulanan olanaksız şey odur. İnsan bu arzusunu bilemeli, her kanıtla bilemelidir ve gerçekleştirilebilir olmadığını binlerce kere kanıtlamalıdır. İnsana yakışan yalnızca korkunç, bitmek bilmez bir gerilimdir. Onu gölge boksu gibi görmek aşağılık bir zihniyetin göstergesidir. Kişinin, ölümlü olduğu bilgisine boyun eğmesi zavallılıktır. Güçleriyle sizi ezen tanrılara yakarmanız zavallılıktır. Ölümsüzlüklerini ellerinden almaya çalışmaksa, sırf başarısızlığa mahkum bir çaba diye, zavallılık değildir."

Canetti.
Alınan kaynak;
Ölüm ve **Felsefe**-Makaleler- Çeviren Nur Küçük-ithaki yayınları-Mart 2006-Jeff Malpas ve Robert C. Solomon

İnsanda iki temel iç güdü (Veya dürtü) vardır.
1- Yaşama iç güdüsünü ve cinsel iç güdüyü kapsayan LİBİDO
2- ÖLÜM

Alınan kaynak;
http://www.felsefeekibi.com/forum/forum_posts.asp?TID=35400&PN=1&TPN=1

Genellikle ölümü yaşamın son ânı olarak anlasak da, bir değişim ve yenilenme cephesi olarak ölümün yaşamın her yanında hep mevcut oluşu önemli bir anlam taşır: Geçen her bir an geçmiş deneyim haline gelerek 'ölür'; yeni deneyimlenmiş her bir an, gelecek şimdi haline gelir gelmez 'doğar'. an be an, başlangıçlar ve sonlar biteviye çakışırlar.....

Alınan kaynak;
Ölüm ve Aydınlanma-Tibet Ölüler Kitabı'nın Sağaltım Psikolojisi- Robert Wicks

465. Felsefe Tarihinde Türkler

FELSEFE TARİHİNDE TÜRKLER

Türkiye ikinci Tarih Kongresinde Ernst Von Aster'in verdiği, FELSEFE TARİHİNDE TÜRKLER (1937) konulu konferansının metni...

Her birey ve her millet için, kendi milli tarihi ve eserleri hakkında kendi kendini sorgulamak ve geçmiş zaferlerin defne dalları üzerinde istirahata koyulmayıp, başarılarını yeni çalışmalara çıkış noktası yapmak ihtiyacı duyduğu bir zaman gelir. Her millet, çalışmalarında ilk önce kendisine karşı ve sonra tabiatın ve talihin kendisine faydalı olması gereken bir unsur olarak içine yerleştirdiği bütüne, yani devlete ve insanlığa karşı sorumludur. İşte Türk Milleti, tarihinin vâdilerle dolu bir dönemine girdiği önemli bir anda, kendisine düşen vazifeleri şimdiye kadar nasıl başardığını, benliğine has bir milli kültürün yaratılmasında ne gibi aşamalardan geçtiğini ve dünya kültürüne ne gibi yardımlarda bulunduğunu haklı olarak kendi kendisine sormalıdır. Burada, Türklerin, **felsefe** tarihindeki payından bahsetmekle bu sorunun ufak bir parçasını düşünmüş olacağım. Fakat şunu da unutmayalım ki, **felsefe** tarihi, yani kâinatın özü ile insan hayatının manâsına dair olan ebedi mesele etrafında insanların ileri sürdükleri fikirlerin tarihi, insan kültürü tarihinin bir kısmıdır.

Sözlerime, şu olguya işaretle başlıyorum. Batı felsefesinin başlangıçları gözümüzün önünde ilk defa olarak Küçük Asya sahillerindeki eski beldelerde, yani bugün Türk Devletinin nüvesine ait olan bir coğrafyada belirmektedir. Burada yaşamış olan ilk ve en eski tabiat feylesoflarının kökenleri hakkında pek az şey biliyoruz; mamafih, meselâ bir Thales'in kaynağının hiç olmazsa kısmen olsun Karya'da ve binaenaleyh Anadolu'nun içinde bulunduğu muhtemeldir. Fakat şu nokta bizim için daha önemlidir. İyonya düşünürlerinin toplu ve bütünlükçü bir dünya imajı kurmak hususundaki teşebbüslerinde gökteki cisimler aleminin büyük bir yol oynamış olduğunu biliyoruz. Daha evvel gelen Sümerlerin ve Babillilerin, asırlarca süren çalışmalar neticesinde elde etmiş oldukları gözlem ve bilgilerin teşkil ettiği o fevkalâde mühim kültür mirası İyonyalılara intikal etmemiş olsaydı, bunlar hiç bir zaman astronomik tasavvurlarını kuramayacaklardı. Sümerlerle Türk Milleti arasındaki -Preistuvarcılarınızın başlıca çalışma mevzularından birini teşkil eden.sıkı münasebeti doğru ve hakiki bir olgu olarak kabul edelim;o zaman burada preistorik atalarımızdan fışkıran bir bilgi kaynağının Batı felsefesi başlangıçlarına kadar akıp geldiğini görüyoruz.

Fikirler, düşünceler, düşünülür, bulunur, keşfolunurlar. belli milletlerde, belli zamanlarda baş gösterirler. Fakat bunlar münhasıran bir bireye, yahut bir tek millete ait şeyler değillerdir. Düşünme, biyo-psikolojik bir olaydır. Düşünülen şey, yani fikir ise zamanın dışında bulunan entellektüel bir varlıktır. Fikirler hakikatlerden ibarettir. Hakikat belli bir insan, yahut belli bir

millet için muteber değil, genel olarak muteberdir. Bir ferdin, yahut bir milletin bulduğu bir fikir, bir hakikat, insaniyete bir armağandır. Bunun için başka taraftan alınmış olan hakikatlerden ibaret bir tefekkür hazinesini muhafaza etmek vazifesi, yenilerini bulmaktan daha önemsiz bir görev değildir bilgi kaynağının Batı felsefesi başlangıçlarına kadar akıp geldiğini görüyoruz.

Fikirler, düşünceler, düşünülür, bulunur, keşfolunurlar. belli milletlerde, belli zamanlarda baş gösterirler. Fakat bunlar münhasıran bir bireye, yahut bir tek millete ait şeyler değillerdir. Düşünme, biyo-psikolojik bir olaydır. Düşünülen şey, yani fikir ise zamanın dışında bulunan entellektüel bir varlıktır. Fikirler hakikatlerden ibarettir. Hakikat belli bir insan, yahut belli bir millet için muteber değil, genel olarak muteberdir. Bir ferdin, yahut bir milletin bulduğu bir fikir, bir hakikat, insaniyete bir armağandır. Bunun için başka taraftan alınmış olan hakikatlerden ibaret bir tefekkür hazinesini muhafaza etmek vazifesi, yenilerini bulmaktan daha önemsiz bir görev değildir.

Bu kanaatle; **felsefe** tarihinin Türk Milletine ait kuvvetli şahsiyetler yetiştiği bir dönemde en büyük açıklıkla ifade olunmuştur. Doğu Ortaçağ felsefesini kasdediyorum. Bu zamanlarda Türk Milletine mensup yüksek zekâlara rastgeliyoruz; hepsini kısa bir konferansta saymaya imkân olmadığından, en önemlileri olan Farabi ile İbni Sina'yı irdelemekle yetineceğim.

Ortaçağ Felsefesinin bütünü hakkında –Rönesans ve aydınlanma dönemlerinin etkisi altında- olumsuz hükümler vermek ve onu, düşünüşün tükenişi ve düşünüşte kısırlık olarak görmek adetinin hakim olduğu zaman henüz uzak bir maziye karışmış değildir. Orijinallikten yoksunluk, otoriteye iman, teoloji ve taassuba bağlılık, gözlem ve deneye dayanan bir tabiat ilminin mevcut olmaması... İşte bütün bunlar bu döneme karşı ileri sürülen suçlamalardı. Biz bugün artık Ortaçağ Felsefesini başka açıdan görmeyi ve hakkında daha adil bir hüküm vermeyi öğrendik. Eflâtun'la Aristo'nun eserlerinin felsefeye sokulmasının, **felsefe** bakımından büyük bir iş olduğunu artık biliyoruz. Ortaçağın mahiyet itibariyle büsbütün başka türden orup devletle toplumu tamamen değiştirmiş olan dini dünya görüşünü İlkçağ felsefesi ile birleştirmenin ne kadar bağımsız bir iş olduğunu görüyoruz. Ortaçağ düşünce âleminin yeni zamanların ta içlerine kadar tesirler yaptığını ve izler bıraktığını, ve bir Descartes'ın bir Spinoza'nın ve bir Leibniz'in evvelce zannedildiğinden çok fazla ölçüde Ortaçağ tesiri altında olduklarını, Roger Bacon'nun tabiat araştırmasına temel olarak deneyi gösterdiği vakit, Ortaçağa ait bir takım eskilere dayandığını biliyoruz ki dogmanın ve mukaddes kitapların metinleri ile çelişik olmamak mecburiyeti, Ortaçağ düşünürlerini, çok defa felsefi düşünmeyi daraltmaktan ziyade dini eserlerin gayet geniş ve sembolik bir şekilde tefsirine yöneltmiştir. Bu sözün, Ortaçağın bilhassa İslâm düşünce çevresi ve bu çevre içinde de bilhassa Doğu kısmı için, yani şimdi irdelemek istediğim zaman ve şahsiyetler için doğrudur. 8. yüzyıldan 11. yüzyıla kadar geçen uzun zaman bu

düşünürlerin, Batıdaki şahsiyetlere nazaran hem **felsefe** , hem tabiat ilimlerinde –ve tıp ile matematik- hakim mevkide bulundukları şüphe götürmeyen bir gerçektir.

Hıristiyan Avrupa'nın iskolastik adını taşıyan Ortaçağ felsefesi birbirinden açıkça ayırt edilebilen iki aşamaya ayrılmaktadır; birinci aşama ile ikinci aşamanın arasındaki esas farkı, ikincisinde Aristo'nun eserlerinin İslâm düşünce aleminden Batıya geçmiş olması teşkil eder. Aristo'nun kavimler göçü sırasında kaybolup gitmiş olan eserlerin Arapça tercüme ve tefsirler sayesinde Doğudan Batıya tekrar intikal ettiği malûmdur. Batıda ise Aristo'nun başlıca yazıları, Eflâtun'la Yeni Eflâtunculaın eserleri ile birlikte, muhafaza edilmiş bulunuyor. Yahut şöyle diyebiliriz: Tâ ilk zamanlardan beri Doğuda, Eflâtun ile Pisagor'un fikirleri ile birlikte Aristoculuğa ve Revakiliğe ait unsurları ihtiva eden Yeni Eflâtunculuk, Elkindi, Farabi ve İbni Sina gibi şahsiyetlerde Eflâtun'la Aristo'yu ahenkli bir surette birleştiren bir **felsefe** karakterini –Batıda olduğundan daha yüksek bir derecede- muhafaza etmiştir. Sonraları, İslâm kültür çevresi içinde de Aristo hakim mevkie çıkmıştır; fakat bu, ancak Mağrib, yani Endülüs-Fas çevresinin ve bilhassa İbni Rüşd'ün tesiri ile gerçekleştirilmiştir. Ancak İbni Rüşd'den itibarendir ki Hıristiyan Ortaçağ felsefesi, Ortodoks bir Aristoculuk manasında otoriteye boyun eğen bir karakter kazanmıştır ve İbni Rüşd'ün bu istikamette yaptığı tesir, Sen Toma'nın İbni Rüşd ve taraftarlarına (Averroistlere) karşı açtığı mücadeleye ve belirli noktalarda bizzat kendi tefsirinin Aristo'dan hayli sapmasına rağmen, pek büyük bir önemi içermektedir. İbni Rüşd, sık sık İbni Sina'ya ve bazen de Farabi'ye karşı keskin surette hücum ettiği vakit, dayandığı yer , Aristo'nun, doğruluğunu onlara karşı ispata kalkıştığı metinleridir. Böylece Hıristiyan yüksek iskolastiği, kökeni daha ziyade Fas ve İspanya olan Ortodoks bir Aristoculuğun tesiri altında bulunmaktadır; halbuki Türk-İslâm yüksek iskolastiği, daha ziyade doğrudan doğruya Farabi ile İbni Sina'ya dayanmaktadır.

Bundan başka, Avrupai Hıristiyan iskolastiği ilk dönemi esas itibariyle teolojiden ibarettir; daha doğrusu, Hıristiyan doğmalarını akla kabul ettirmeyi, bunları imanla bilginin, meşhur "Credo ut intelligam" (=Evvelâ inanıyorum ve inandığımın doğruluğunu ondan sonra aklımla idrak ediyorum) sözleri ile tespit edilmiş olan münasebetine bağlayan mantıkla temellendirmeyi kendisine vazife bilen bir teolojidir. Şüphesiz Farabi ve İbni Sina gibi düşünürler de imanla bilginin çelişik olamayacağına inanmış, samimi mü'minlerdir. Fakat bunlarda, fikir ve lisan bakımından kesin olarak tespit edilmiş doğmaların sonradan ispatı meselesi çok önemsiz bir rol oynamaktadır. İslâm felsefesinde Allah'ın iskolastik tarzda ispatlarının mevcut olduğuna, fakat bunların Hıristiyanlarda oynadığı rolden çok daha az bir rol oynadığına çok defa işaret edilmiştir. Bunun sebebi Hristiyan iskolastiğinin Allah'ın mevcudiyetini kabul için ispatsız olarak kabul etmeleri değildir; hakiki sebep şudur: "dogma"nın kilise otoritesi altında kesin bir şekilde formüle etmiş olduğu münferit bir kuralı, mektebe uygun tarzda ispat niteliğin, İslâm feylesoflarına önemsiz tali derecede olan bir iş olarak görünmektedir.

Ortaçağın İslâm ve Hıristiyan felsefelerinde görülen müşterek noktalardan biri, tabiat ilimlerine karşı alakanın yavaş yavaş kuvvetlenmesi ve tabiat hadiselerinin izah ve tasavvurunun Yeni Eflâtunculuktan ziyade Aristo tarzına yaklaşmasıdır. Ortaçağ İslâm felsefesinde de esas itibariyle Yeni Eflâtunculuğa eğilimli bir felsefeden, Aristo'ya dönük bir felsefeye geçişi müşahede etmekteyiz; yalnız, buradaki geçit Avrupa'dakinden daha yavaş, daha içten olmuştur.

466. Felsefe Rönesansı

Felsefe Rönesansı

Bugün kendimizi, felsefi açıdan iltimaslı diye niteleyeceğimiz bir durum içerisinde buluyoruz. Sonuç olarak modernitenin yaklaşık iki yüzyıldır uygulamaya koyduğu sanayileşmeci programın sonuçlarını değerlendirebiliriz. İnsanlar gerçekten de Descartes'in önerdiği gibi "doğanın efendileri ve sahipleri" haline geldi. Ancak bunu yaparken bu doğayı, biyolojik ortamlarını yok etmeye başladılar, bu nedenle de kendilerini ekolojik adı verilen ve türümüzün hayatta kalması sorunlarından başka şey olmayan yeni sorunlar içinde buldular.....
..... Bilim bizim yerimize düşünemez. Çok yakınımızdaki 21. yüzyılın isteklerine dair sorunsalı gün ışığına çıkarmak bize düşer.(sayfa 239)
..... Bu uyanışın, bu **rönesansın** olabilmesi için insan-filozofun günümüzde dilbilim ya da epistemoloji gibi başka disiplinlere bağımlı sözümona uzmanlıklara boğulmuş, sabitlenip kalmış durumdaki "profesyonel filozoflar"dan farklılaşması gerekir. İletişimin, özellikle de onun medyatik biçimlerinin daha önce defalarca ilan edilen önemini dikkate alan bu yarının insan-filozofunun, iletişimsel deneyimden belirsiz bir yüzyılla yüzleşmesi için gereken tüm dersleri alması gerekecek ve kendini enerjik bir şekilde felsefeyi iletişime açık hale getirmeye verecektir.
Satır aralarında düşüncenin, eylemin ve yaratıcılığın hiçbir kısmını yok saymaksızın özelliklerini tahmin etmeye çalıştığımız gelecekteki insan-filozof, özellikle bir filozof-iletici haline gelmeli ve böylece gelecek zamanların örnek insanı gibi olmalıdır. Ne bilge, ne aziz, ne kahraman; henüz sezemediğimiz, ama özelliklerini tahmin etmenin mümkün olduğu bir insan tipi teşkil edecektir.(sayfa 248).....
..... Bir iletici haline gelen yeni tarzdaki filozof, kendi devreye girişiyle medyatik düzeye gelmiş iletişimin yeniden doğan felsefeden neler alabileceğini ispat edecektir.
Bu yolla **felsefe** ile iletişimin birbirlerine ihtiyaç duymuş oldukları, duydukları ve duyacakları tüm açıklığıyla ortaya çıkacaktır. Ve iletişime referans yapmayan bir felsefenin temel insan çıkarlarından yoksun bir kurgu haline geldiğini ve felsefeyle bağ kurmayan bir iletişimin kendisini üreten ve geliştiren varlıklara karşı gelecek bir canavar haline geldiğini söylemek abartılı olmayacaktır.(sayfa 256)

Alınan kaynak;
Bir Medya Felsefesi İçin Sokrates İnternet'te-Denis Huisman-Güncel Yayıncılık- Türkçesi;Kerem Eksen

467. Türkiye'de Felsefe Eğitimi Üzerine

Türkiye'de **Felsefe** Eğitimi Üzerine;

Türkiye'de **felsefe** eğitiminin sorunları, Türk düşünce geleneğinde felsefenin genel anlamda kavranış tarzından bağımsız olarak düşünülemez. Bu yüzden, öncelikle, felsefenin bizim düşünce geleneğimiz içinde nasıl kavrandığından kısaca söz etmek gerekli. Genellikle Platon ve Aristoteles sistemlerinden çıkarak yeni-Platoncu okul doğrultusunda bir İslam düşüncesi temellendirmek, bu alandaki ilk girişimlerdir. Başka bir deyişle, ortaçağ islam felsefesinin dinsel yapısı ile Batı felsefesinin dinsel yapısı arasında kesin bir paralellik görülür. İslami ya da Hıristiyan bir dünya görüşünü temellendirmekte, İslam felsefecileri de, Hıristiyan felsefecileri de antik Yunan kaynaklarından yararlanırlar. Bu alandaki gelişmelerin ayrıntılı olarak üzerinde duracak değilim. Ancak şu çok önemli: Batıda Ortaçağ felsefesi, Batı toplumlarının geçirdikleri tarihsel dönüşümler sonucunda laikleşirken, Doğuda böyle bir laikleşme görülmez. Batıdaki gibi sınıfsal dönüşümler geçirmemiştir çünkü Doğu toplumları.
İslam felsefesi, İbn Rüşd'e kadar, kökende, antik Yunan düşüncesinin bir tür İslami varyantı olma özelliğini korur. Antik Yunan düşüncesinin metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıları, İslami bir kılığa bürünmüş olarak, ama temelde yapısal karakteristiklerini koruyarak İslam felsefesinde yararlanır. Batı'da uluslaşma olgusu, metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapıların yeniden-üretilmesinde birbirinden farklı yaklaşımları getirirken, İslam düşüncesinde bu doğrultuda bir değişiklik görülmez. Örneğin, İngiliz düşüncesi, felsefi yapıları, empirik(deneyimsel) bir yaklaşımla yeniden-üretirken, İslam felsefesi bu yapıları Farabi, İbn Sina gibi filozofların temellendirdikleri biçimiyle korumaya ya da yeniden-çoğaltmaya devam eder.
Burada, şunu önemle vurgulamak gerekli: İslam düşüncesinde metafiziğe ve bilgi kuramına ilişkin yapılarda bir değişiklik görülmez; ama, felsefenin günlük yaşamın pratik sorunlarına ilişkin alanlarında köklü yapısal değişiklikler olduğu gözlemlenebilir. Şöyle de diyebiliriz: Metafizik ve Bilgi kuramı alanında ilk islam filozoflarının yaklaşımları olduğu gibi korunurken, ahlak ve politika gibi insanın somut etkinliklerini konu edinen alanlarda düşünce büyük değişimler göstermiştir. Bunda islam ülkelerinin içinde bulundukları tarihsel ve toplumsal koşulların özgül durumlarının rol oynadığı yadsınamaz. Selçuklu toplumunda olsun, Osmanlı toplumunda olsun, ahlak ve politika (ya da dar anlamda, devlet yönetimi) alanında bir sistemleştirme çabasının, bu alanlardaki yapıların yeniden üretilmesi doğrultusunda geliştiklerini gözlemliyoruz.

Bu anlamda bir Nizamülmülk, bir politika sistemleştiricisidir; bir kınalızade Ali Efendi, bir ahlak sistemleştiricisidir. Özetle söylemek istersek durum şöyle: Selçuklu-Türk ve Osmanlı-Türk toplumlarında felsefenin Metafizik ve Bilgi Kuramı gibi alanlarında, yapıların yeniden üretimi yoluyla özgün bir sistemleştirme görülmüyor; buna karşılık ahlak ve politika alanlarında sürekli bir düşünsel yeniden-üretimin ortaya koyduğu sistemleştirmeler gözlemleniyor.

Şimdi, tartışılması gereken ana soruna gelebiliriz: Türkiye'de **felsefe** eğitimi, yapıcı ve yeniden-üretici olmayı amaçlıyorsa, ahlak felsefesi ve politika felsefesinin öğretilmesine ağırlık vermek durumundadır.

Çünkü, toplumumuzun geçirdiği tarihsel dönüşümlerin oluşturduğu zihinsel yönsemeler, Türk insanının ancak bu alanlarda yaratıcı ve "yeniden-üretici" olduğunu gösteriyor. Doğallıkla ahlak felsefesine, politika felsefesine, hatta ekonomi felsefesine ağırlık verilmesi, metafizik ya da bilgi kuramının, mantık ya da estetiğin okutulmaması demek değildir. **Felsefe** düşüncesi, elbette, birbirini tamamlayan(felsefi) bilgi alanlarından oluşan bir bütündür.

Gene de Türk düşüncesinin tarihsel gelişimesine bakarak, bu düşüncenin hangi alanlarda "yeniden-üretici" olduğunun saptanmasında zorunluluk olduğu kanısındayım. Türk düşüncesinin yeniden-üretici olduğu alanlar da, ahlak ve politika gibi insanın somut yaşam pratiğini ilgilendiren sistemleştirme alanlarıdır.

Bu bakımdan, Türk düşüncesi geleneğinin, Alman düşünce geleneğiyle belirli paralellikler gösterdiği kanısındayım. Lucien Goldmann, yeni çağlarda Fransa va Almanya'da tarihsel koşulların ulusal bir kültürün doğmasını engellediğini belirtir ve Fransa'da sağlıklı bir sosyo-politik ortamda felsefenin dış dünyaya, bu dünyayı anlamaya ve kavramaya yöneldiğini anlatır. Bilgi kuramı, matematik, psikoloji ve sosyoloji Fransız düşüncesinin temel uğraşları olmuştur, Goldmann'a göre. Oysa Alman felsefesi, sağlıklı olmayan bir sosyopolitik ortamda geliştiğinden, herşeyden önce, bu ortamın getirdiği "pratik" sorunlara yönelir. Bütün büyük Alman **felsefe** sistemleri, ahlak sorunundan ve Bergson'a gelinceye kadar Fransız filozoflarınca hemen hemen hiç bilinmeyen pratik sorunlardan çıkmışlardır, çıkış noktaları budur, diyor Goldmann.

Goldmann'ın Alman felsefecileri için söylediklerini, sanırım, Türk-Osmanlı düşünürleri için de geçerli saymak yanlış olmaz. Sorun, bence, **felsefe** eğitimini, Türk düşünce geleneğinin bu temel yönsemesini dikkate alarak, bilinçli bir yeniden-üretime yöneltmek olmalı, diyorum.(sayfa 147)

Hilmi Yavuz- **Felsefe** Yazıları-boyut kitabevi-2.baskı(2002)-sayfa 147

468. TÜRKİYEDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÜZERİNE

TÜRKİYEDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM ÜZERİNE

..... Eğitim ve öğretimin nasıl ve ne yollardan çocuğa ve gence mal edilmesi sorunudur.

Bunu değerlendirebilmek için eğitim ve öğretim işini kendi milli bünyelerine göre geliştirmiş bulunan iki milletin eğitim ve öğretim anlayışının kökenlerinden kısaca söz etmek gerekecektir. Bunun için Fransız ve İngiliz eğitim ve öğretim anlayışları üzerinde kısaca duralım.

Fransız eğitim ve öğretiminin kökenleri folklerlerinin, sanatlarının, edebiyat ve felsefesinin ürünüdür.

Şöyle ki: Fransız edebiyatı ve sanatının en belirli, önemli özelliklerinden biri: "Onlarda olaylar ikinci plandadır. Hareketler psikolojik ve bilimsel anlatışlara uyarak yavaş yavaş gelişirler. Gözle görülür bir dinamizmden yoksundurlar. Psikolojik anlatımları göreli dinamizmi sağlarlar. Bu yüzdendir ki Fransız sanatı ve edebiyatı statiktir daha çok.

Edebiyat böyle olduğu gibi felsefesinin de bariz bir özelliği vardır. Akılcıdır. Rasyonalisttir. Descardes'ten tutunuz da Bergson'a kadar hemen hemen bütün Fransız filozofları akılcıdırlar. Descardes "Düşünüyorum, o halde varım." Diyerek felsefesine başlar. Fransızlarda deney anlayışı akıldan sonra gelir.

İngiliz anlayışından söz edelim:

İngiliz edebiyatı ve sanatında Fransız anlayışına göre aksiyon ediminin değişmiş olduğunu görürüz. Onda Fransız sanatının tersine psikoloji ikinci plana atılmış gibidir. Hareketi doğuran olaylar ve karakterlerin özelliğidir. Kişilerin aksiyonları ve kişilikleri eserin havasındaki olağan hareketlerle psikolojik anlayış meydana çıkar. Hareket ve olay ön plandadır. Fransız anlayışının tersine..... felsefesine gelince, Fransız felsefesinin tam karşıtıdır. Felsefesi akılcı değildir. Deneycidir. Hobbes, Lock tecrübesi **felsefe** kurmuşlardır.

Şimdi bu iki karşıt diyebileceğimiz anlayışın eğitim ve öğretim anlayışını nasıl etkilediği üzerinde duralım.

Psikoloji ve bilimin ön planda olduğu Fransız anlayışını bir öğretim aracı olarak ele aldığımız zaman karşımıza şu çıkar. Olayları, gelişmeleri, raslantıları psikolojik anlayışın süzgecinden geçirerek izah etme yolu karşımıza çıkar. Bu yüzdendir ki Fransız eğitimi daha çok ezberciliğe dayanır.

Üstelik Fransız felsefesi akılcıdır demiştik. Akılcı anlayış bir fikri, bir olayı, herhangi bir açıklaması gereken verileri izah yoluyla sonlandırmak mecburiyetini yükler.

Bu anlayışa da öğretimin sorudan çok, açıklamalarla, yani izahlarla çözümlenmesini yeğler.

Bu hâl onların **felsefe** ve sanat anlayışından doğduğu içindir ki onlar için sakıncalı değildir. Yineliyelim.Eğitim ve öğretimlerinde kuralcılık, ezberciliğe dayanan anlayışlar **felsefe** ve sanatlarının onlara benimsetmiş olduğu anlayışın sonucudur.

Yine İngilizlere dönelim:

İngiliz sanatının özelliği harekettir. Hareket sonunda psikolojik anlayışın çıkışını sağlar. Fransız anlayışının tam tersi.... Hareketi ön plana almak demek neden ve niçinlerle karşı karşıya kalmak sonuç olarak da ezberciliği ikinci plana atarak sebep ve netice üzerinde durmak demektir. Bu yüzdendir ki İngiliz eğitim ve öğretim anlayışı daha çok sebep ve neticelerin karşılaştırılması üzerine kurulmuştur. Bu onların sanatlarının ve felsefelerinin benimsettiği bir gerçektir.

İngiliz, bir başka deyişle felsefesi deneycidir. Deney bize sebep ve neticeleri ön plana aldırmayı yeğler. Sebep ve neticeler ön plana alınınca ezbercilik ikinci plana atılmıştır ve muhakeme yolu açılmış demektir.(Buradan akılcılığın kuralcılığı ve sonuç olarak ezberciliğe gittiğini anlıyoruz. İngiliz felsefesinde ise deneyin temel alınması mevcut gerçeğe göre hareket edilmesi, akılı pratiğin emrine veriyor. İnsanın doğasına denk gelen pratik olarak var olmak, pratikle başlamak oluyor. Fransızların medeniyetin başlangıcında Fransız ihtilaliyle öncülük yapması hatta ingilizlerde bile o zaman Fransız hayranlığı olmasına rağmen sonradan medeniyetin egemenliğini İngiliz-Amerikan felsefelerine kapturmasının altında yatan gerçekte bence budur.Buradan da biz kendi **felsefe** anlayışımızı oluşturamadığımız sürece medeniyet yarışına yokuz demektiri çıkarabiliriz.)

Şimdi Türk Eğitim ve Öğretim sistemi üzerinde duralım:

Başlarken şunu itiraf edelim ki tam anlamıyla bize özgü bir eğitim ve öğretim anlayışından mahrumuz.

Bir başka deyişle bu güne değin kendimize has bir milli eğitim ve öğretim anlayışına sahip olmadık. Bunun için neler yapmalıyız?

Önce sanatımızı ele alalım. Sonra felsefemizi. Çünkü, Fransız ve İngiliz milli eğitim anlayışını ele alırken köklerini kendi sanat anlayışıyla, felsefelerinden aldığını ileri sürmüştük. Demek ki biz özgün bir Milli Eğitim ve öğretim anlayışı meydana getirirken önce iki özelliğimizi ön plana alacağız. Bunların birincisi:

.a) Sanatımız

.b) Felsefemiz

.....a) Sanatımız konusunda:

Roman olsun, hikaye olsun, şiir olsun. Bununla ilgili sanatlarımızda olsun, kendi özelliklerimizi yansıtan başarılı eserler bulunmaktadır.... Henüz bütün sanatlarımıza kendi damgamızı vurmaktan uzağız..... Bunun için öne sürülen en geçerli delil, kimin yazdığı, nerede geçtiği belli olmayan bir eserimizi okuduğumuz zaman bu Türk sanatıdır,'diyecek kadar olgunlaşmamız olmamızdır.

.....b) Felsefemiz konusunda:

Felsefemize gelince, ne yazık ki bugün bir felsefi sistem yaratmış bulunan hiçbir yazarımız yoktur. Gerçi yüzyıllar önce Farabi gibi, İbn-i Sina gibi büyük filozoflar yetiştirdik. Onlar geçmişte kalmışlardır.

Öyleyse bize özgün, eğitim ve öğretim nasıl meydana çıkacaktır? Öyle sanıyorum ki bunun için bizi yaşatan ve bizim iç dünyamızı su yüzüne çıkararak özelliklerimiz üzerinde durmak bunun için şöyle dört kanaldan yürüyerek bir sonuca

varabiliriz anlayışındayım.

.a) Halk Hikayeleri
.b) Halk Oyunları
.c) Halk Mizahı
.d) Halkın Sevgi ve Saygı anlayışı

Bunlar bize özgü olduğuna ve bir milletin sanat ve felsefesinin kökeninin folklor olduğuna göre, bunların irdelenmesi bize eğitim ve öğretimimizin nelere dayanması gerektiği konusunda açık seçik fikir vereceği kanaatindeyim.(sayfa 104)

Kaynak;Edebiyat ve Sanat Üzerine- Sebahattin Engin-Türkiye Cumhuriyeti Kültür Bakanlığı Yayınları/2732-Birinci Baskı

469. Yabancılaşma nedir ?

ALİCAN kardeşim ben anlaşılır şekilde açıklamaya çalışayım;
Aliyenasyon=(Yabancılaşma) Latince "Alienus" başkası,yabancı manasına gelir.Hukuki manada bir mülkiyetin,bir malın başka birisine geçmesidir. ...

"Yabancılaşma" olarak karşılığı var.
Hastalık biliminde(patoloji de) kendini bilmemesi yani kendine yabancı olmasıdır.

"felsefi olarak bir kimsenin kaybettiği bir takım özelliklerin kendi dışındaki bir varlıkta bulunduğunu farketmesi halini ifade eder"

Japonlar ziyarete gelmişler bakmışlar ki, Osmanlı paşaları birbirleriyle Fransızca konuşuyor ve bu millet batar demişler ve Osmanlı battı.

Kendi kendine yabancılaşmış, birbiriyle konuşurken bile başka bir milletin diliyle konuşuyor.

Amerikada, Fransada, Almanyada eğitim gördüğümüz alan, mimari, güzel sanatlar, felsefe ve bilim olsun ne olursa olsun. Eğitim gördüğümüz milletin insanıymışız gibi düşünerek mesleğimizi icra edersek yabancılaşırız, bizim aydınımız kendi halkını hakir görüyor. Halkına yabancılaşmış. ama bir Fransız Montaigne "Ah pazardaki manav gibi konuşabilsem " diyor. Fransız aydını, fransız manavına hayran. Bizim aydınımız ise hem Fransız aydınına hayran hem de Fransız manavına. Yani kendine yabancılaşmış.
Mimarımız Fransız mimarisina hayran, Sanatçımız Fransız sanatçısına hayran. yazarımız Fransız yazarına hayran veya başka bir milletinkine böyle devam eder işte...

Saygılar...

470. Başkasının ben'i

.Başkasının Ben'i

.....Bu, bir ruhbilimsel araştırma değildir. Çünkü ruhbilim beni bilgilerim, sanılarım, davranışlarımla birlikte ele alır. Bense bütün bunlardan soyunuyor, sadece bir görünen (fenomen) olarak kalıyorum. O halde yapacağım bu inceleme, fenomenolojik bir incelemedir. Kendimi, sadece bir fenomen olarak inceleyeceğim ve betimleyeceğim. Kendimdeki ve çevremdeki bütün dünyalıları —eşdeyişle bilgileri, sanıları, davranışları— bir çantaya koyup ortadan kaldırınca (Husserl buna parantez içine almak diyor) ortada saltık bir ben (Absolut Ego) kalıyorum. Kendimden başka hiç bir şeyin bilincine varamam. Evreni kavramak için önce kendimi kavramalıyım. Kaldı ki kendimden başka hiç bir şeyi kavrayacak durumda da değilim (Buradaki öncelik Husserl'e göre bir zaman önceliği değil, bir düşünce düzeni önceliğidir, çünkü zaman da paranteze alınmıştır). Kendimi kavramam için bir bilinç eylemi gerçekleştirmeliyim. Ben'im için kendini belli eden tek şey vücudum'dur. Vücudum, bütün nesneler içinde biricik nesnedir. Vücudum ne türlü bir nesnedir? Dıştan bakıyorum, gördüğüm bir cisimdir. İçten bakıyorum, gördüğüm bir organdır, cisimden bambaşka bir şey olan canlı bir organizmadır. Demek ki vücudum, hem cansız bir cisim hem de canlı bir organizmadır. Başka türlü bir deyişle canlı organizmam cansız cisimli bir şeydir.

Bu bir ikilik değil, bir tekliktir. Organizmalıkla cisimlilik vücudunda birlikte vardır. Ben, vücutlu-ruhlu bir bütünüm. Ne vücudumu ruhumdan, ne de ruhumu vücudumdan atamam. İkisini de bir birliktelik içinde taşımak zorundayım, çünkü ben ancak böylelikle ben' im. Ben, somut psiko-fizik bir bütünüm. Bir cisim, eşdeyişle bir madde olan vücudumun aynı zamanda bir algı organı olması, vücudumun kendi kendime verilişini açıklamaktadır. Başkalarını algıladığım gibi kendikendimi de algılamaktayım. Sol elim özne olur, sağ el nesnemi algılar; sonra sağ elim özne olur, sol el nesnemi algılar. Vücudum bana çift olarak verilmiştir. Vücudum, sadece bir algı organı değil, aynı zamanda bir irade organıdır. Onu keyfimce —eşdeyişle irademe göre ve özgürce— kullanırım. Ben'imi, vücudumun içinde bir buyuran varlık olarak yaşarım. Her şeyi vücudumla denerim, evrene vücudumla açılırım Maddi ruhlu vücudum ölçümdür. Bütün dünyalılar —eşdeyişle bilgiler, sanılar, davranışlar— onunla anlam kazanırlar. Uzak ona göre, yakın ona göre, sağ ona göre, sol ona göre, ötesi ona göre, berisi ona göredir. Bana verilen her şey vücudumla verilir, daha doğrusu her şeyle birlikte bana vücudum da verilir. Başka'yı bilebilmek için, ben'i bilmek zorundayım (Husserl böylelikle bütün nesneleri ve tümelleri insan bilincine bağlamakta, bireysel insan bilinciyle özdeşleştirmektedir). Kendi ben (Ego, fenomenoloji zorunlu olarak bir egolojidir)'imden başkasının beni (Alter Ego)'ne nasıl geçebilirim? Başka ben, bana diranebilen bir bendir. Başkasının vücudunun, ancak kendi vücudumla anlam kazanabileceğini öğrenmiş bulunuyorum. Başkasını, ancak kendi vücuduma dayanarak algılayabilirim (Husserl buna anlam aktarması diyor.

Ona göre bilgi, nesneye yönelen öznenin bilincidir). Ama başkasının vücudunu kendi vücudum olarak değil, başkasının vücudu olarak algılamalıyım. İkisi arasındaki benzerlik'ten ötürü kendi vücudumdan aldığım vücut anlamını başkasının vücuduna aktarırım. Başka vücudun, benim için başkasının vücudu olarak varolabilmesi, kendi vücudumun örneklik etmesiyle mümkündür. Kendi vücuduma bakarak başka vücudun ne olduğunu bilebilirim. İlk kurduğum vücut kendi vücudum olduğuna göre başkasının vücudunu kendi vücudumdan yapacağım bir aktarma ve çağrışımla kurarım. Bu çağrışım, nesnelerden birinin kayarak öbürünün anlamıyla birleşmesidir. Bilgilerimin, sanılarımın, davranışlarımın tümünü paranteze alıp ortadan kaldırmışım. Görünen (fenomen)'den başka hiç bir bilgim, bilgim olmayınca hatırlamam da yoktur. Dünyalı olarak hiç bir aracıdan yararlanmıyorum. Fenomenolojik tasarımlarımı düşünsel bir soyutlamayla elde ediyorum (Husserl'e göre düşünme, ruhbilimsel bir akt değil, düşüncenin zamandan ve mekandan soyutlanmış içeriğidir). Yaşadığım dünyalı daha iyi kavramak ve yeniden kurmak için, fenomenolojik yöntemle çalıştığım sürece, yaşadığım dünyadan isteğimle vazgeçmişim. Çalışmam, demek ki. dünya-dışı bir çalışmadır. Elde ettiğim tasarımları da bu açıdan değerlendirmek zorundayım; yani onlara hiç bir bilgi, sanı, davranış katamam. Elde ettiğim fenomenler dünyalı fenomenler değildir, örneğin vücut derken sözünü ettiğim fizyolojik bir vücut değil, sadece cisimli-ruhlu saltık bir bütündür. Kendi vücudumdan aldığım bir anlam aktarmasıyla başkasının vücudunu kuruyorum. Şimdi iş, başkasının vücudundan başkasının beni'ne geçmektir. Başka ben'i, ilkin, vücudumun algısına dayanarak bir cisim olarak buluyorum. Onu denemeye başlayabilirim. Denemelerim sırasında bu cisme ait olan bir ben görüyorum. Sadece bir kanadını gördüğüm kapının görmediğim kanadını nasıl algılayabilirsem, vücudunu gördüğüm başkasının benini de öylece algılayabiliyorum.

Bu, bir varsayım, bir tahmin, bir sezgi değildir; doğrudan doğruya bir algıdır. Vücut, ruhlu bir cisimdir; ruh vücutta kendini verir. Bu verilişi, kendi vücudumda nasıl yaşamışsam, başkasının vücudunda da öylece yaşarım. Başkasının benini alagılayışım, elbette orjinal bir algılama değildir; başkasının benini dolaylı olarak, onun vücudu dolayısıyla algılamaktayım. Bu algılayış, başkasının vücudunu denemekle gerçekleştirilmiştir (Husserl bu denemeye fenomenolojik einfühlung diyor). Başkasının benini, böylece, kendi benim gibi yaşamaya başlıyorum. Kendi benimi hiç bir kuşkuya kapılmadan nasıl biliyorsam, başkasının benini de öylece bilmekteyim. Bu bilgi, bana tek başıma yaşamadığımı öğretmektedir. Ben, ego'sunun içinde kapanmış biricik ben değilmişim, fenomenolojik egonun uçsuz bucaksız alanında başka benlerle birlikteymişim. Fenomenolojik anlamda başkası benim için öylesine temel bir varlık olmuştur ki artık onu kendi ben'imden ayıramam. Artık biliyorum ki kendi ben'imin içinde bir yabancı yaşamaktadır, içimde başkaları var, bende başkaları var. Demek ki ben onlarla birlikte ben'im. Şimdi, kendimi de daha bir aydınlık görüyorum. Kendimden başkasına gittim, başkasından da kendime geldim. Artık biliyorum ki ben-insan, ancak başka-insan'larla birlikte vardır. Varlığımı başkasına borçluyum. Kendimi aydınlık olarak kavrayabilmem için başkalarıyla birlikte olmam gerekiyormuş. Öyleyse dünya, benim için değil, bizim içindir (Husserl'in fenomenolojisi, böylece, egolojiden yola çıkarak sosyolojiye varmaktadır).....

http://www.felsefe.gen.tr/oharfi.asp

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

Nerede bir Türk varsa Öztürkler oradadır...
http://www.felsefeturk.com/

Nerdeyse yarım yüzyıldan beri "Başkasının Ben'i Sorunu" ile birlikteyiz. Kimi çökertici bir ağırlık üstümde, kimi sevindirici bir çekim; neye elatsam, bazan zorluklara iteler, bazan da hafifletici bir akışla beni içine alır başka-ben uğraşları. Özüme özgü yaşama-sözlüğümde kısacık bir deyim ama, nice onyıllar kuşatımlı yaşama-gerçekliğimde eşsiz önemi var. Duyumlarım, eylemlerim, karşılaşmalarım, şaşmalarım, değişimlerim,- kendimi bildim bileli, hep bu soruyla, ayrılmazcasına, örgülenerek sürüp gitmekte. Bu dünyadaki tarihim coğrafyamla, akla gelebilecek çeşit çeşit beden-düşünce-anlam-değer vargılarımı, canlı bir varlık olarak, hep bu soruyu sorma ve yanıtlama deneyişlerimle yaşadım içimde dışımda. Meğer 50 yıl olmuş.....(sayfa9)

Rahmetli Felsefecimiz Nermi Uygur bu konudaki giriş düşüncelerini böyle ifade etmiş...

Alınan kaynak;
"Edmund Husserl'de Başkasının Ben'i Sorunu"- Nermi Uygur-ykb bankası yayınları-1988

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

Nerede bir Türk varsa Öztürkler oradadır...
http://www.felsefeturk.com/

Başkasının ben'i sorununa tarihsel-sistematik kuşbakışı;

....başkasının ben'i sorunu, batı felsefe geleneğinin dışında kalmaktadır....
...Şimdiyedek " başkasının ben'i" sorununun tarihini aydınlatmak için hiç bir deneme yapılmamıştır. Bu, kuşku yok ki, sorunun sistematik durumu ile ilgilidir.....
.... bunun başlıca nedeni, belli ki "başka-ben" çeşidinden bir kavramın ortaya çıkabilmesi için, daha önce kurulmuş olması gereken "ben", "subjekt".("özne") ya da "insanın kendi üzerindeki bilinci" kavramlarının, Antik felsefesinin ancak pek çok sonraki bir döneminde günışığına çıkarılabilmesinden ileri gelmektedir. Modern Çağ'da başka bir ben'i göstermek için bazan başvurulan, ama günümüzde artık pek kullanılmayan "alter ego" sözü, hiç kuşku yok ki, antikçağın bir başarısıdır. Ancak, apaçık olan bir şey varsa, o da alter ego'nun eskiler için yalnızca dostu göstermesidir. Dost: güven, sevgi ve yakınlık bakımından kendimden ayrılmadığım ikinci bir ben'dir. Ortaçağda, başkasının ben'i sorunu hemen hemen hiç araştırma konusu yapılmamıştır. Toptan bakıldıkta, bu çağa damgasını vurmuş olan Tanrı odaklı, teosentrik bir dünya anlayışı, başkasının ben'i sorununun ortaya çıkmasına engel olmuştur. Yeniçağda, başkasının ben'i sorunuyla ilgili bilinç, oldukça örtük biçimde ortaya çıkan çeşitli yönlerde görünmektedir. Bu yönlerin büyük bir kısmını, araştırmada genişçe ele alınacak olan birkaç tipik başlık altında: "Solipsizm" (Stirner, Descardes), "Idealizm"(Fichte, Hegel) "Anoloji öğretisi" (Malebranche, Berkeley) ve "Einfühlung" (Liips, Volkelt) başlıkları altında toplamak yerinde olur. Ama sorun asıl atılışı çağımızda yapmıştır (çoğu fenomenoloji doğrultusunda düşünüp araştıran M. scheler, M.Merleau-Ponty, J-P. Sartre, M. Heidegger, K. Jaspers, F.J.J. Buytendijk, N. Berdjejew, M. Nedoncelle, M. Chastaing, J. Wisdom).....
Başkasının ben'i sorunu üzerine tartışmalar, 1953 yılında Brüksel'de toplanmış olan XI. Milletlerarası Felsefe Kongresi'nde yoğunluk bakımından tepe-noktasını bulmuştur. Kongredeki "başkasını-deneme" başlığı altında günlerce süren çoğu yapıcı tartışmalar, bunun en büyük tanığıdır. Çeşitli uluslararası filozofların bildirileri, başkasının ben'i sorununun, günümüzün düşünme doğrultularında, değişik ülkeleri ve araştırma-alanlarını kucaklayan en güncel sorunlardan biri olduğunu açığa vurmaktadır....(Sayfa 32)

Alınan kaynak;
"Edmund Husserl'de başkasının ben'i sorunu"-Nermi Uygur-Y.K.Bankası yayınları- Baskı 1988

Re: Başkasının Ben'i

öncelikle katkıların için teşekkürler bozkurtsoylu kardeş.... yukarıda şöyle söylüyor....
"....Kendimden başkasına gittim, başkasından da kendime geldim. Artık biliyorum ki ben-insan, ancak başka-insan'larla birlikte vardır. Varlığımı başkasına borçluyum. Kendimi aydınlık olarak kavrayabilmem için başkalarıyla birlikte olmam gerekiyormuş. Öyleyse dünya, benim için değil, bizim içindir.... "
Benliğimizin farkına başka benlerle(insanlarla) varıyoruz... başka benlerde benliğinin farkına benim benliğimle varıyor.... burada benler özdeş gözüküyor ama bireysel benlerde var....

konuya gene bir alıntıyla devam edeyim....
..... Bir cismin, benim için "başkasının bedeni" varlık-anlamını kazanabilmesi için, kendi bedenimin işe karışması; algı-nesneme, kendi bedenime dayanaraktan 'beden' anlamını aktarmam gerekmektedir....yönelimsel (intentional)kuruluşun özünden çıkan bu sonucu, Husserl: "anlam-aktarması","anlam-kayması" diye adlandırmaktadır. Bu anlam aktarmasına neden gerekseme olduğunu Husserl şöyle dile getirmiştir: "...Kendi bedenim,beden olarak (işgören organ olarak) en ilk ve en özden konstitue edilen ve konstitue edilebilen biricik beden olduğuna göre; beden olarak kavranan 'oradaki' cisim, bu anlamı benim kendi bedenimden kalkarak yapılan apperzeptiv bir aktarma ile kazanmak zorundadır; hem bu öyle bir aktarmadır ki, bedenliliğin özel niteliklerinin gerçekten aracısız(direkt), böylelikle de primordial bir halde gösterilmesini, en özden algı ile gösterilmesini dışarıda bırakmaktadır" Husserl'in bu tümcesi, başka-bedenin konstitutionundaki yönü bütünüyle görmek bakımından büyük bir önem taşır: Başka-bedenin, benim için başkasının bedeni olarak varolabilmesi ancak, bana özden verilmiş olan kendi bedenimin örneklik etmesiyle sağlanır. Ayrıca, başka bedeni hiçbir zaman kendi bedenim gibi en özümden deneyemeyeceğimden, bir beden olarak başka bedene aktardığım "beden" anlamının apperzeptiv bir niteliği vardır. "Apperzeptiv" sözü, burada, bu söze felsefe geleneğinin, bu arada Leibniz'in kazandırdığı anlam-değeriyle anlaşılmamalıdır; "Apperzeptiv" sözü, burada, büsbütün bilince çıkarılmış apaçık algıyı dile getirmemektedir. Husserl, "apperzeptiv" sözünü, daha çok etimolojik anlamda kullanmaktadır: (Ad-percipere'den: birşey ile, başka birşey aracılığıyla algılamaktan) "apperzeptiv", Husserl'e göre, başka-bedeni, beden olarak kendi bedenim gibi doğrudan doğruya, özümden algılamadığımı (perceptio); başka bedenin algısına kendi bedenimden kalkarak(ad) vardığımı göstermektedir. İşte, Husserl'in, hiçbir yazısında rastlanmayan, ama doğruluğunu, Husserl'in gerek apperzeption'la gerekse de aynı anlayışla başvurduğu öbür sözlere ilişkin içerik açıklamalarından alan bu sözyorumu, başka-bedeni kavramada ilk yöngösterici ışığı getirmektedir: başka bedeni apperzeptiv olarak algılarım; yani başka-bedeni, yukarıda bildirilen anlamda kendi bedenim dolayısıyla algılarım.(sayfa 134)

Alınan kaynak;
Edmund Husserl'de başkasının ben'i- Nermi Uygur

Aşk daha farklı bir şey bozkurtsoylu kardeşim...
Aşk karşı cinse karşı veya Allaha karşı duyulan duygu yoğunluğu... aşık, aşık olduğu sevgiliye veya Allaha yoğun duygularla yaklaşır ama yoğun duygular geçebiliyor yani eski yoğunluğunu kaybedebiliyor...
Buradaki başkasının ben'i her yaşadığımız an'da bir başkasıyla beraber olduğumuz, kendi benliğimizi başkasının beniyle kıyaslıyarak gördüğümüz, hatta şöyle bir ipucu veriliyor.... insan kendi kendine düşünürken bile bir başkasına anlatıyormuş gibi düşünürmüş... hiç kimse yok ben düşünüyorum aslında anlatıyorum, kime anlatıyorum kendi kendime... demek ki kendimde kendi kendisiyle bir başkasıymış gibi konuşuyor.

"Ben" kelimesinin dilimizdeki yansıması...
Me-"ben"(Sümerce),men,man,ben-"ben"(Türkçe)-(kaynak1)
Men kelimesi Sümerce'den beri dilimizde vardır...
ben beni(kendi kendime), bencileyin(benim gibi),bendeş(bektaş) eş, benzer... demek ki bektaşiler bizim eşimiz benzerimizmiş, "benlik eylemek", kendini üstün görmek...biz olmayı ihlal etmek... ben bizin içindedir ama bizden üstün değildir...
"beni bana komaz"... beni kendi halime bırakmaz, irademi elimden alır, hayatıma kasteder... ben, benlik eylemiyeceğim ama bende irademi vermeyeceğim... kendi halimde kalacağım...
Ben kelimesiyle dilimizde yaptığımız kaynaklardan kısa yolculukta "ben" kelimesine ve "başkasının ben'i" ne kökensel yaklaşımda, kültürel bakışımızın ipuçlarını yakalamaya çalıştım....

Not;
kaynak1-Yazı'nın dili-Olcas Süleyman.
Diğer kaynaklar;
Derleme Sözlüğü(TDK)
Tarama Sözlüğü(TDK)
Yeni Derleme Sözlüğü(TDK)

471. Felsefe Nasıl Varoluyor ?

Çotuksöken, felsefenin ilkin düşünmede ve ardından da dilde beliren bir varolan olduğunu ifade eder. Felsefe aynı zamanda varolanlar arasındaki ilişkileri de inceleyen bir bilgi dalı olarak görülebilir....(sayfa 66)

Alınan kaynak;
Süregiden Felsefe üzerine bir deneme- Dr. Mustafa Günay- karahan kitabevi- şubat 2004- 1988 Macit Gökberk Felsefe Ödülü

SAYIN MUSTAFA ALTINAY BANA KISA VE ÖZ FELSEFEDE İRONİYİ AÇIKLARMISINIZ
YADA HİÇ BİŞEY BİLMEYİP ÇOK ŞEY BİLİYO GİBİ DAVRANMAYA FELSEFEDE NE DENİYODU AÇIKLARMISINIZ

Sayın dişi budun;
"İroni:(eski yunanca eironeía) Söylenenin tam tersinin kastedildiği ifadedir. Söylenen ya da yapılan eylem, ciddi görüntüsü altında, karşıt söylenceyi ya da eylemi, çelişki noktasına çekmeyi hedefler.Mizahdan farkı olarak ,ironi daha eleştirel yaklaşır .İroni mimik, jest ve tonlama ile söylemek istenenin altını, dolaylı çizer."
Bu açıklamayı yazanda felsefi bir yaklaşım sergilemiş...

Bulduğum İroninin yukarıdaki anlamı bu... hiç bir felsefeci veya felsefeyle ilgilenen çok şey biliyorum demez derse yanılmış olur...
Sokrates'in bu konudaki şu lafı felsefeciler tarafından benimsenmiştir. "Bir şey biliyorum, o da hiç bir şey bilmediğimdir." bilinen şeyler felsefenin konusunun dışına çıkmış şeylerdir, felsefe bilinmeyen şeylerle ilgilenir, nasıl bilinilebilir diye kafa yorar.
Felsefeye iki türlü yaklaşım tarzı var birde... felsefe felsefecilerin işidir, birde halktan insanlarda felsefeyle haşir neşir olması için halkıda felsefeye ilgili hale getirmeye çalışılan tavırdır.

Kişisel düşüncelerime dayalı olarak bir şeyler ilave etmek isterim... Halktan herhangi bir insanın felsefe kelimesine negatif değilde nötr yaklaşması bile Türkiye'de felsefenin gelişmesine bir hizmettir. Ben felsefeyi seviyorum... formasyonum(yeterlilik derecem) ne kadarsa o kadardır. Biliyorum ya da bilmiyorum diye bir sorunum yok... formasyonumun yeterli olmadığı konularda arkadaşlarımın yazdıklarınıda anlamaya çalışıyorum anlayabildiğim kadarıyla... kısa dediniz ama gene uzun oldu özür dilerim bu da geveze olduğum gerçeğinin bir onayı daha...
Saygılarımla...

Konu tekrar ön tarafa gelmişken bir şeyler söylemek isterim....

"Çotuksöken, felsefenin ilkin düşünmede ve ardından da dilde beliren bir varolan olduğunu ifade eder. Felsefe aynı zamanda varolanlar arasındaki ilişkileri de inceleyen bir bilgi dalı olarak görülebilir....(sayfa 66)

Alınan kaynak;
Süregiden Felsefe üzerine bir deneme- Dr. Mustafa Günay- karahan kitabevi- şubat 2004- 1988 Macit Gökberk Felsefe Ödülü"

Değerli hocamızın dediği düşüncede varolan sözü üzerine durmak istiyorum aklımın kestiği kadarıyla... Düşünce içsel söz içimizden kendi kendimize söylediğimiz söz, dilde belirmesi sözü dışa vurmamız. Demirci için çekiç neyse felsefeci için söz odur.Çekici olmayan demirci olmazsa, sözü olmayan felsefeci de olmaz. Sözün yazıya dökülmesi kalıcı olması, felsefi metinlerin yaşaması. Sözsüz müzik felsefemidir, Resim felsefemidir, hayır değildir. Söz varsa felsefe vardır, söz yoksa felsefe yoktur.

472. Batılılara bile felsefe öğretebiliriz

Batılılara bile felsefe öğretebiliriz

..... Batılılar Farabi, İbn-i Sina, İbn-i Rüşd gibi Doğulu düşünürlerden de yeniden öğrenmişlerdi felsefeyi. O filozofların hayatları kendi ülkelerinde kovuşturulmakla, cezalandırılmakla geçmiş olsa da. Evet bazı dindar entellerimizin, 'İslam Filozofi' diye andıkları bu düşünürlerin bu şekilde sadece istismar edildiğini gözden kaçırmamak gerekiyor, çünkü bu filozoflara kendilerini dindar gören kimselerce onca acı çektirildiği gözden kaçırılmakla kalınmıyor, bol bol özgürlük taleplerinin yükseldiği ülkemizde bu filozofların fikirleri bugün de yasaktır.....
.....Felsefe adına saçmalıklar yapma bize özgü değil, Batı'da da çok yaygın, felsefe ile fasafisoyı ayıramayan böylelerine felsefe öğretebiliriz demek istedim.....
.....Gel de Nasreddin Hocayı anma, bu işin kavukla olacağı sanılıyor! Bunu söyleyince de kavga çıkıyor benim gibi açık konuşanların tavrı demokratik (!) bulunmuyor çünkü.....

Abdullah Kaygı Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi
http://www.felsefeekibi.com/forum/forum_posts.asp?TID=35179&PN=1

473. Türklerin Felsefede Gerileyişi.

Türklerin Felsefede Gerileyişi.

Batı Dünyası, 1150'den başlayarak Toledo Piskosu Raymond'un kurduğu, "Arapça'dan Çeviri Okulu" tarafından Latince'ye kazandırılan Farabi ve İbn Sina kitaplarının, okullarında ve üniversitelerinde 18'inci yüz yıl ortalarına kadar devamlı okutmak suretiyle müsbet ilimlerin ve akılcı felsefenin aydınlığına, "Aydınlanma Çağı"na kavuşmuş, Rönesansı yapmış, akılcı felsefe izleyicilerini, doğal hukukçuları yetiştirmiş, en sonunda da sanayi devrimini gerçekleştiren Batılılar; varlıklı, zengin toplumlar oluşturmuşlar, dünya üzerinde hakimiyet kurmuşlardır.
Bize gelince, Osmanlı devletinin yükselme döneminde, öteki İslam ülkelerinden farklı olarak, Fatih'e kadar Farabi, İbni Sina kitapları devamlı okunduğu, akılcı müsbet ilimlere, araştırma ve uygulamalara büyük değer verildiği halde, Fatih'ten sonra, Orta Çağ Hıristiyanlığı'nın hurafeleriyle bulandırmış bir inanç manzumesi batağına saplatıldığımız, "Hükema" denen Farabi ve İbni Sina, din düşmanı kafirler olarak red edildikleri, bu iki akılcı ve müsbet ilimci kaynaktan mahrum bırakıldığımız; eğitim sistemimizde, araştırıcı ve yaratıcı olmaktan uzaklaştırılarak hurafelerin ve akılcı muhakemeye düşman mistik inançların doğmalarının ezberletmesine yöneltildiği için, cehalete ve ruh köleliğine mahkum edilmişiz. Hâlâ da çocuklarımızı, araştırmacı ve yaratıcı olacak biçimde değil, kendilerine ve yaşamlarına hiçbir faydası bulunmayan şeyleri ezberleterek yetiştiriyoruz.

Alınan Kaynak: Farabî Felsefesi-Burhan Ulutan-Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı-İstanbul-2000

474. Türkçeyle bal gibi felsefe yapılır...

Bizim dilimizde bal gibi felsefe yapılır ve yapılıyor.
Afşar Timuçin
-Genelde felsefe dediğimiz zaman yalnız bizde değil başka toplumlarda da mesela özellikle Almanya´da son derece karmaşık düşünce dizgeleri anlaşılır. Burada elbette filozofun seçkinci bir tutum içinde oluşunun etkileri vardır. Ama aynı zamanda filozofun anlatma güçlüğü çektiğinin de belirtileri vardır. Ben öyle düşünüyorum ki; gündelik dille anlatılamayacak kadar zor hiç bir düşünce yoktur. Yeter ki biz düşünceyi gündelik dile götürebilelim. Pek çok filozof, mesela bana sorarsanız bunların başında Hegel gelir; gündelik dile felsefeyi götürmekte ya isteksiz olmuşlardır ya da büyük zorluklar çekmişlerdir. Bu da sonunda felsefeye meraklı okuyucuyla, filozof arasındaki bağların kurulamamasını getiriyor. Hatta derler ki; Hegel: ´´Beni şu dünyada bir tek kişi anladı, o da bir öğrencimdir ama o da yanlış anladı´´ demiş. Demek ki bir anlamda Hegel´i anlamak olası değildir bile diyebiliriz. Ben kendi payıma her Hegel okuyuşumda Hegel´e yaklaşacağım yerde ondan uzaklaşmışımdır. Ama mesela bir Descartes XVII. yüzyılın fransızcasıyla yazdığı halde; pırıl pırıl bir dille karşılaşırsınız. Hatta kendi de: ´´Yapıtlarım bir roman kadar kolay anlaşılsın´´ der. Gerçekten de bir roman okur rahatlığıyla okuruz Descartes´ın yazdıklarını. Söylediklerinde anlaşılmayacak hiç bir şey yoktur. İşte ben o felsefeden yanayım. Çünkü felsefeyi insan için yapıyoruz. Hatta felsefeye meraklı bir takım seçkinler için de değil, bütün aydınlar için yapıyoruz. Çünkü biliyoruz ki; felsefe bütün aydınlar için gereklidir. Bütün aydın insanlar felsefe kaynağından beslenmelidir. O zaman felsefeyi en anlaşılır dille yapmak gibi bir yükümlülükle karşı karşıya kalıyoruz. Bunun bir çabayı, bir ustalığı gerektirdiğini de rahatça söyleyebilirim. Yani anlatımcı bir felsefe dilini oluşturmak elbette ki kolay bir iş olmasa gerek. Ama ben kendi payıma felsefe alanında şu ya da bu düşünceyi anlatmakta hiç bir zaman zorluk çekmedim. Derler ki: \"Türkçeyle felsefe yapılmaz.´´ Bu sonuna kadar yanlıştır. Bizim dilimiz oldukça gelişmiş bir dildir. Bir Fransızca, İngilizce, Almanca gibi anlatımcı, güçlü bir dildir. Bizim dilimizde bal gibi felsefe yapılır ve yapılıyor. Yeter ki yalın düşünmeyi becerebilelim.

475-Türk Felsefesine Farabiden giriş

Felsefe Çalışmasından Önce Gerekli Bilgiler:

Farabi, gençleri felsefede eğitmeye, dürüstçe çabalayan öğretmenler için birkaç kural ortaya koyar. Hiçbir genç tabiat bilimleri ile iyice tanışmadan felsefe çalışmasına başlamamalıdır. Zira, İnsan tabiatı, mükemmel olmayandan mükemmele doğru adım adım yükselmeyi gerektirir. Matematik genç felsefecinin zihnini eğitmede çok önemli bir konudur, çünkü duyulur olandan anlaşılır olana kolayca geçmesine yardım eder ve aynı zamanda zihnini tamkesin ispatlara aşina kılar. Doğruyu yanlıştan ayırt eden bir araç olarak mantık çalışması, asıl felsefe çalışmasına başlamadan önce büyük eğitim değeri taşır.
Kişinin kendi karakterini, içgüdülerini ve eğilimlerini talim ettirmesi, (eğitmesi) felsefeye başlamasından önce gelmelidir; zira bu yapılmadıkça öğrenci daha yüksek ve daha sabit hakikatleri tam olarak hiçbir zaman kavramayabilir; çünkü zihni halâ duyarlığın sisi tarafından kaplanmıştır.
her şeyden önce felsefe, Tanrı'nın bütün şeylerin yaradan ve etkin sebebi olarak, Bir olarak, kımıldatılmaz olarak bilgisini edinmek için çalışır.
Felsefe öğrencisi çeşitli felsefelerin adlarını aldıkları kaynaklardan öğrenim görmelidir. Mesela ona, bazı felsefelerin adlarının öğretildikleri tarzda geldiği söylenmelidir.-bir bahçede aşağı ve yukarı dolaşarak tartışılan Peripatetizm felsefesi gibi. Ona başka felsefelerin adlarını kurucularından aldıkları öğretilmelidir, -Platononizm'i Platon'dan, Aristotelizm'in de Aristoteles'ten gelmesi gibi; ve daha başkalarının da adlarını koydukları gayeden aldıkları öğretilmeli; -haz'zı gaye edinen Epikurosçuluk gibi.
Öğrenimde iki aşırılıktan kaçınılmalıdır. Öğretmen ne aşırı sert, ne aşırı yumuşak olmalı. Zira çok sert olursa, aşırılıktan dolayı yanılır ve çok yumuşak olursa noksanlıktan dolayı yanılır. Öğretmen, sertliği yüzünden sevimsiz olursa, aşırı yumuşaklığından da saygı görmez hale gelebilir. Bu sebeplerden dolayı öğretmen, aşırılıktan olduğu kadar noksan kalmaktan da kaçınmalıdır.
Genç adam, eski Arap deyişine-"Damla taşı deler", arasıra dikkati çekilerek felsefe çalışmasında sabırlı olmaya ikna edilmelidir.
Öğretmen, öğrencisinin, bir zaman içinde yalnız bir şeye dikkatini vermesini sağlamalıdır. Zira belli bir zamanda ancak bir konuya hakim olunabilir. Bu kuralın sebebi, öğrencinin dikkatini çalışma nesnesinde yoğunlaştırması ve başarıya ulaşmasıdır.

Felsefenin Tarifi ve Bölümlendirilmesi:

Farabi'ye göre, felsefe, düşünceden, yani kavramların biliminden başka bir şey değildir. Felsefenin gayesi göğün ve yerin yaradanı olan Tanrı'yı bilmektir.
Farabi'nin felsefesi mantık, teorik felsefe ve pratik felsefe diye bölümlenebilir. Teorik felsefenin altbölümleri metafizik ve psikoloji, pratik felsefenin altbölümleri ahlak, siyaset olarak ayrılabilir.(sayfa 10)

Alınan kaynak ;
Farabi felsefesi ve ortaçağ düşüncesine etkisi – Robert Hammond -- Çeviri: Gülnihal Küken-Uluğ Nutku

Felsefe eğitim felsefesidir şiarından hareketle bir Türk olan Farabi'nin felsefeye bakışı ile Türk Felsefesinin kuruluşunu Türk gibi düşünen bir felsefeci olarak Farabi'ye kadar bağlayabiliriz.
Her felsefeci kendi kültürünü felsefesinde dışa yansıtır. Farabi'de Türk kültürünü felsefesinde dışa yansıtmıştır. Konuya anladığım kadarıyla giriş yapacağım.
Türkler pratik hayatla düşünceleri çok iç içe yaşamış ve pratik hayatı ve pratik çözümleri ve yaklaşımları yaşam felsefesinde yaşatmıştır. Asker bir millet olmasından dolayı da uzun konuşmalardan ziyade kısa net ve yaşamda pratik çözümler sunan deyişler ve sözleri şiar olarak benimsemiş ve içinde bulunduğu durumu iki cümlelik söylemle net olarak aksettirmiştir.
Bunuda Farabi'nin felsefesinde şöyle gözlemliyorum.
"Matematik genç felsefecinin zihnini eğitmede çok önemli bir konudur, çünkü duyulur olandan anlaşılır olana kolayca geçmesine yardım eder ve aynı zamanda zihnini tamkesin ispatlara aşina kılar."
İnsan matematik ya da mantıkla bir yargıya bir karara varıyor. Çıkış noktası olarak mantığı alıyor. Çünkü mantıkla bir yargıya varıyoruz. Duyularımızla dış dünyaya ya da iç dünyamıza açılıyoruz. Duyularımızdan yola çıkmamız duyularımızın algıladığı tabiatı, dış dünyayı öğrenerek felsefemize başlamamız gerektiği düşüncesi pratik olarak pratik yaşam felsefesini temel alan düşünceyi ortaya koyuyor. Duyularımızla çıkış yaptığımız bir yaşam içinde yaşıyoruz. Duyularımızla algıladıklarımızı anlamlı hale getirmemiz anlaşılır olana anlama söze ulaşmamızı sağlıyor. Bir başka açıdan bakarsak hayvanlaşmadan insanlaşmaya gözden hareketle söze ulaşmaya. Göz'ü temel alan Platon felsefesinden Söz'ü temel Aristo felsefesine ulaşmaya. Hakikate ulaşmak Farabi'de Tanrıya ulaşmaktır. Hakikate yani Tanrıya mistik yoldan değil nesnel dünyadan çıkış yaparak ulaşıyor.

"Kişinin kendi karakterini, içgüdülerini ve eğilimlerini talim ettirmesi, (eğitmesi) felsefeye başlamasından önce gelmelidir; zira bu yapılmadıkça öğrenci daha yüksek ve daha sabit hakikatleri tam olarak hiçbir zaman kavramayabilir; çünkü zihni halâ duyarlığın sisi tarafından kaplanmıştır."

Burada da duyularımızın harekete geçirdiği güdülerimizi yani hayvani yanımızı eğitmemizi duyulardan anlama geçmemizi insanlaşmamızı öngörmektedir. Ama mistik bir yaşam öngörmüyor ve Farabi mistik bir yaşam yaşamıyor. Farabi mistik bir yaşam felsefesi gütmüyor. Bu da Türk olmasından Türk gibi düşünmesinden kaynaklanıyor. Türklerin mistik bir din olan budizmi tercih etmemeleride pratik yaşam felsefesini temel almalarından kaynaklanıyor. Mistik yaşam, bitkisel yaşamla özdeşleştirilmektedir. Bitkisel yaşam hayvansal yaşamın daha geri safhası olduğu için, mistik yaşamı temel alan dinde mistik olmayan dinin daha geri bir safhası. Mistik yaşam bitkisel yaşama geri dönüştür aslında. Meditasyon yapmak bu dünya da olduğunun farkına varmamaktır. Pratik olarak eylememektir. Edilgen olmaktır. Bu da bitkisel yaşamdır.

Mustafa Altınay 16 Temmuz 2006 16.20 Kumbağ

Gönül Bilimlerine Giriş.

Zamansız mekan tuzsuz çorba gibidir.

Mekan bardağın içinde ki suysa, zamanlı mekan gürül gürül akan sudur.Zaman hareket demektir,mekan var olandır.Var olan oluş halinde iken varoluş denir ama var oluş şeklinde yazılması gerekir.Varoluş şeklinde yazdınız mı bu varoluş felsefesini savunduğunuzu gösterir.Varoluş felsefesi deyince ilk aklıma gelen, zaman yoktur, varoluşsal anlar vardır deyişi gelir.Kastedilmek istenen zaman ve mekan bir bütündür.Biz pratikte mekan boyutunu göz önünde bulundururuz.Zaman boyutunu göz ardı ederiz.Mekanı temel alarak düşünürüz, mekan varsa zaman vardır diye algılarız.Zaman ve mekân bir bütünse önce onu ifade ediş biçimimizde göstermeliyiz.Bu da varlığı mekân, zamanı da oluş kabul edersek, var oluş demekle varoluş demeyi ayrı ayrı algılarız.Birincisinde mekan temel alınıyor ikincisinde zaman ve mekan bir bütün kabul ediliyor.zaman ve mekânıda aslında zaman-mekân şeklinde yazmak gerekiyor.
Şimdi burada yazarken aklımdakileri dökmüyorum.Düşünce akışım ne şekilde giderse onu yazıyorum,bu yazının nasıl gideceğini, nasıl biteceğini bende bilmiyorum ama bilinçaltımda zaman-mekân tahlili var.

Efendim,aklıma hemen gelen dış dünyada-düşüncede-dilde bileşkesini değerlendirmeye çalışayım,dış dünyada var olan düşüncemize ,düşüncemiz de var olan dilimize veya dilimizde var olan düşüncemize zaman ve mekân bunun neresindedir.Ya da zaman ve mekânı bununla nasıl bağlantılarız.Aslında madde derken yanlış düşünüyoruz.Sabit duran bir şey olarak algılıyoruz.Ama biz fark etmesekte ortada duran sabit bir şey yok.Gerçeğe bakarsak elimizde tutabileceğimiz bir madde yok, Max Planck'ın mutlak boşlukta yaptığı deney hep aklımı kurcalar.Bütün havası ve ışığı emilmiş bir laboratuar ortamında,gözlemlenen,çeşitli yönlerden gelen dalgalar ve dalgaların çarpışmasından doğan kuarklar(maddeyi meydana getiren küçük parçacıklar).Her şey enerjidir tezi doğrulanmış oluyor.Peki zaman ve mekân bunun neresinde.Zaman ve mekân tek bir boyut mu.Zaman ve mekân insandan bağımsız olarak var mı,buna sonra gelelim dağıtmıyalım.Zaman ve mekânı birlikte algılıyacağız ve bunu dış dünya,düşünce ve dil bağlamıyla değerlendireceğiz.Zaman ve mekanın tek bir boyut olduğunu kabul ettik,şimdiye kadar olan düşünce alışkanlığımızda da zamanı gözardı ettiğimizi de kabul ettik.Dış dünya,düşünce ve dil bağlamında zaman ve mekân nerede.Burada vucudumuzda dış dünyaya dahil oluyor.Dış dünya düşüncemize resim olarak geliyor.Resimlerin sessel karşılığı olan dil ve düşünce aynı şey aslında, düşünce dediğimiz şey seslerle yapılıyor, burada karanlık bir odada olduğumuzu kabul edersek, dış dünyadan karanlıktan başka bir şey algılamıyoruz,vucudumuzuda görmüyoruz,düşünce gene var.Daha önceden algıladıklarıyla hareketine devam ediyor.İşte burada Descardes'in Düşünüyorum,öyleyse varım'ına gelivoruz.Benim varlığımı ispat eden tek şey düşüncemdir,diyor.

At dediğimiz zaman karşımızda bir at olmasa da hayalimizde at canlanır,kavram dediğimiz şey bu.İlginç olan at dendiği zaman insanların kafasında hep aynı at mı canlanır.At deyince sütçünün kafasında alacalı beygiri canlanıyordur.Seyisin kafasında arap atı canlanıyordur.Benim kafamda da bazen yaralı bereli sokaklarda başı boş gezen atlar canlanır.Atları hep sahipli gördüğüm için belki ,başı boş olmaları bana ilginç geliyordu.

Dağıtmadan dış dünyada düşüncede dildeyi çözmeye çalışalım.

İç-dış desek.İç dünya, dış dünya desek.Baş gözü,gönül gözü desek.Baş gözü dış dünyayı resmeder,gönül gözü ise iç dünyayı resmeder.Önce baş gözü vardı.Hayvan ve insan ayrışmamıştı.Ben bilincine varmasıyla gönül gözü açıldı.Baş gözü doğa bilimleri, gönül gözü sosyal bilimleri ifade eder.İnsan benliğinin bilincine vardıktan sonra insan oldu.Gönül kelimesinin içinde duygu vardır.Doğada duygu yoktur.İnsanda duygu vardır.Hayvanda da duygu vardır diyeceksiniz,doğrudur.Ama ben bilinci yoktur.Bilmediğiniz şey size ait değildir.Hayvan bilmediği için,onun için duygunun anlamı yoktur. Her şeyden önce kendini bilmiyor.Hayvan için hayvan hiçbir şeydir
Buradan doğa bilimler hayvan bilimleri, sosyal bilimler insan bilimleri sonucunu çıkarabiliriz.İnsan gönlünün farkına vardıktan sonra insan oldu,insan bilimlere de gönül bilimleri diyebiliriz.

Bilmek kelimesinin gönül bilimciler elinde bir anlamı vardı.Hayvan bilimcilerin eline gecince anlamı kararda,zaten hayvan bilimcilerin eline geçipte ne kararmadı, ne çirkinleşmedi,hayvan bilimciler deyimini hakaret olarak görmüyorum.:Gönülden uzaklaşıldığı için bu sonuca varıldı.Bilinçli olarak hayvanlık tercih edildi.Hayvanız biz denildi.Ama duygusuz hayvan,hayvanda duygu var.Yani ben bilinci olan,duyguları olmayan hayvan.Böyle bir hayvan doğada yok.Eleştirilen İngiliz-Amerikan felsefesi bu.

Amerika'ya gidip öğrenilen şey bu, kendileri de bilmiyorlar ne öğrendiklerini.Öğrendikleri bu felsefenin kendi meslek dallarına yansımış hali.
Önce insan vardır.İnsanı da insan yapan gönlüdür.
Bir mantıktır,delinin diline dolaması gibi tutturmuş gidiyorlar.Mantık nedir bilen yok.Mantık uzmanları daha mı mantıklıdır,yoo.Ben duymadım,siz duydunuz mu.Lise de Mantık dersi gördük, saçma sapan şeyler.Aslolan yaşamdır.Onlara Nietzche'nin şu sözü yeterde artar bile. "Mantıksız yaşam olur ama, yaşamsız mantık olmaz". En sevdiğim laflardan birisi"kıtalar arası yolculuk yapan iklimini değiştirir,aklını değil" Kant, Almanya'da yaşadığı kasabanın dışına pek çıkmamış,Almanya'yı bile doğru dürüst gezmemiş ama insanoğlunun düşünce hayatında bir dönüm noktasıdır.Bir Kant'tan öncesi vardır,birde Kant'tan sonrası vardır.

En uyuz olduğum bir şeyde biriyle konuşmaya başlıyorsunuz, biraz sonra yabancı dil biliyormusunuz,bilmiyorum ne olacak tamam cahilsiniz işte,Yabancı dil bilmiyorum ama yabancı dil ne demek onu biliyorum.Kırk dilde bilsen yabancı dil ne demek bilmedikten sonra benlik bilincine varamamış hayvandan farkın olmaz.Önce yaban kelimesini öğreneceksin sonra yabancı nedir öğreneceksin,sonra yabancı dil nedir onu öğreneceksin sonra yabancı dil öğreneceksin.Tabi ki yabancı dil bilmekten güzel bir şey yoktur.Ama önce kendi dilini bileceksin.Yabancı dil bilsende,önce adap erkan nedir bileceksin.

Geçenlerde bir baba oğul Almanya'dan evlerine giderken yollarının üzerinde olduğum için bana uğradılar.Ben onları sıcak kanlılıkla hoş bir şekilde karşıladım,muhabbet ederken aralarında Almanca konuşmaya başladılar,misafirdir dedim dinledim,tam bir saat, ayıp olmasın diye yanlarından kalkmadım.Ama onlar ayrıcalıklı ve üstün olduklarını zannettiler.

Efendim,bektaşinin evine hırsız girmiş,neyi olacak bektaşinin bir yatağıyla yorganı almış gitmiş,bektaşi yatağı ile yorganını göremeyince başlamış ağlamaya,komşuları gelmiş sen ağlama demiş biz sana yatakla yorgan vereceğiz,bunun üzerine Bektaşi demiş ki yatakla yorganın gittiğine üzülmüyorum,öbür dünyada bunun hesabını nasıl verecek ona ağlıyorum. Bende orada oturup ağlasam derdin nedir ağlama diye belki de beni teselli edeceklerdi.

Saat, 06;36 olmuş,günüm çok kötü geçti,Birde Bebek Katilinin yeniden yargılanması muhabbeti,tuz biber oldu.Psikolojik savaşlar bize sökmez, zaman bize çalışıyor,yeter ki biz çalışalım,sizi bilmem ama ben çalışıyorum.Tarih göstergesi 13 Mayıs 2005 Cuma diyor.

M.A.
Ek;

1- Dilde iki çeşit kök vardır: isim kökleri, fiil kökleri. Çünkü kâinatta iki çeşit varlıktan söz edebiliriz:
A- A--Hareket(zaman)
B- B--Nesne(Mekân)

Gönül Bilimlerine Giriş - 2

Gönül Bilimlerinin Temelleri;

Önce gönül kelimesine açıklık kazandıralım.

GÖNÜL 07.05.2005

Gönül; sevgi, istek , düşünüş, anma ve hatır gibi kalpte var sayılan duygu kaynağı diyor güncel sözlük,(www.tdk.gov.tr) ne demek var sayılan, var olup olmadığı belli olmayan,var olmadığı halde var gibi kabul edilen, varsaymak, yok ile var arasında olan, duygu kaynağı nerede peki,bu açıklama gönlümü incitti, gönül kalbin içinde mi?,hayır kabul etmiyorum.İnsanın gönlü vardır,bu açıklama bence sığ bir açıklama,hocalarım beni bağışlasınlar.

Bakın efendim, Kaşgarlı Mahmut'ta rahmetli Besim Atalay şöyle yazmış,

Köngül= gönül,kalp,yürek;anlayış

Efendim,gönül,kalp,yürek eş anlamlıdır,kelimenin karşılığı da anlayıştır.İnsan anlayan hayvandır,insan Gönlü olan hayvandır.
Gönül kelimesinin karşılığı anlayıştır.Anlayış yani anlam da başlı başına bir bilim dalıdır.Anlambilim.

Anlayış kelimesini nasıl anlam karşılıyamıyorsa, Anlambilimede gönül bilimleri diyemeyiz.

Anlam, konuştuklarımızın karşılığıdır.Anlayış ile konuşmasakta bir şeyler anlatırız.

Gönlü olan anlayışlıdır.Anlayışsız olana zaten Kara Gönüllü deriz.

İrademiz bize bir şeyi yapmamız konusunda seçenek sağlar,benim tercih ettiğim seçenek dışımda ki insan tarafından algılanma şekli ahlaklımı-ahlaksızmı.Ben yaptığım davranışı birey olarak ahlaklı kabul edebilirim.Karşımdakide bunu ahlaksız olarak algılayabilir.Burada başka bir otorite devreye giriyor,içinde bulunduğum toplumun kuralları.Bir televizyon programı seyrettim, spiker Almanya sokaklarında dolaşıyor.Yoldan geçen Almanlara karınızı öpebilirmiyim diyor. Kimse itiraz etmiyor.Spiker Alman hanımları kocalarının yanında tanımadığı bir adam da olsa rahatlıkla öpebiliyor.Sokaktan geçen gurbetçi vatandaşlarımıza bu soruyu sorduğunda hayır öpemezsin diyor. Kimse kabul etmedi.Onların ahlak anlayışlarının yanlış olduğunu söylemiyorum.Söylemek istediğim ahlak anlayışı toplumdan topluma değişebiliyor.Mesela bir Alman da buna karşı çıkabilir, bu da onun ahlak anlayışına bağlıdır.Bireylerinde topluma uymasa da kendine özgü ahlak anlayışları vardır.Bütün filozofların ayrı ayrı ahlak felsefeleri vardır,din anlayışları da ayrı ayrı olabilir, aynı şekilde algılamamak insanın doğasında vardır,aynı şekilde robotlar düşünür,aynı şekilde düşünen insanlar robotlaştırılmış insanlardır.Çoğu Hıristiyan olan filozoflar dini ayrı ayrı algılamışlardır.Bu zenginliktir.

Abbasilerin filozoflara değer vermesi, dini farklı algılayan filozofları yetiştirmesi İslam dinine zenginlik kazandırmıştır.Gazali kendisinden başka bütün İslam filozoflarını kafir ilan etmiştir.

Maalesef bu mantık İslam dünyasında yerleşmiş, İslam dünyası da Gazali'den sonra filozof yetiştirememiştir.Tek boyutlu insanlar yetişmiştir, bu gün memleketimizde bile Gazali'den başka İslam filozofu kabul edilmemektedir.İbni Sina'nın, Farabi'nin, İbni Rüşd'ün adını kimse ağzına almıyor.Varsa da yoksa da Gazali.Çünkü Gazali hepsine kafir demiştir,Müslümanlık hakkında en ufak ufuk açıcı fikri olan kafirdir.Müslümanlık statikleşmiştir.Bu gün hala Gazali'nin felsefesi günümüze uyarlanmaktadır.Ama Hıristiyan alemi yüzlerce filozof çıkarıyor, Hıristiyanlığı farklı algılasa da onu kimse kafir ilan etmiyor.

Hıristiyanlarda ezan sistemi olsaydı emin olun herkes kendi dilinde ezan okuyacaktı.

O zaman misvak denilen sopa vardı, diş temizliği onunla yapılıyordu.Şimdi diş fırçası macunu var, hala bazı insanlarımız sopayla dişini karıştırıyor.Peygamber efendimiz bu gün yaşıyor olsaydı dişlerini diş fırçasıyla fırçalardı.

Dini inanç bir insanın ruh dünyasının temelini oluşturuyor, Türk dünyasının %90'ının Müslüman olması, Müslüman dünyaya da Gazali'nin felsefesinin egemen olması.Dünyanın en pratik yaratıcı ve üretici insanlarını köreltmektedir.Müslümanlığa asla karşı değilim, egemen olan Gazali felsefesine karşıyım,Gazali felsefesinin mutlak olmasına karşıyım.O zamanında görüşleri olan bir filozoftu,sezgiciliğinde kurucusudur(felsefi bir akım), ama her şey değildir.Bırakın 700-800 yılı insanların düşüncesi 10 yılda eskimektedir.

Din sömürüsü yapan siyasetçiler bunu bildikleri halde toplumu oy toplamak için aldatmışlardır.Atatürk'ü bile dinsiz ilan etmişlerdir.Dini sağlam olanların camilerinde insanları girip öldürüyorlar, dinsiz dedikleri Atatürk'ün cumhuriyetinde huzur içinde camilerine girip çıkabiliyorlar.Köşe başlarında Hıristiyan askerleri beklemiyor.Bir Müslüman olarak bunları yazmak beni üzüyor.Ama kabahatli Gazali mantığıdır.Bizde bu mantığa saplandık mı işimiz bitiktir.

Önderimiz dinsizmiydi.Ama Önder olduğu için dini kendine propaganda malzemesi olarak kullanmamıştır.İnanmasa da basın mensuplarını toplayıp Cuma namazına gitmeyi beceremiyormuydu.Halkının saf ve temiz duygularıyla asla

oynamamıştır.

Bu gün aklıevvel dinci yazarlarımız,Felluce direnişi, Çanakkale'den daha şanlıdır diyor.Orada sıkıştırılmış zavallı insanlardan kendince bir rant bulmaya çalışıyor.
Çanakkale savaşının sonucunda Rusya'ya yardım gidemediği için Rus imparatorluğu yıkılmıştır.İnsanlık tarihinin akışı değişmiştir.İnsanlık tarihinde yedi düvele karşı verilmiş bir direniştir.Türk'ün ne olduğunu insanoğlu bir kez daha görmüştür.Bilinç altında yatan aklınca Türklüğü aşağılamak, Türk milletiyle diğer İslam milletlerini aynı kategoride algılamak.İslam milletlerine de saygımız vardır ama Türk milleti ayrıcalıklıdır.Türkoloji araştırmaları olmayan dünyada hiç bir tarihi kurum yoktur.Tarihten Türk'ü çıkarırsanız geriye bir şey kalmaz.Türk olmasaydı islamiyette kıtalararası din olmazdı,İsrailliler'in dini gibi Arapların dini olarak kalırdı.

Değerli yazarımızda Arap hayranlığı olduğu için bunları algılayamaz, yakasız gömlek giyip Müslümanlık taslamakla bu işler olmaz, düşüncelerin insanlığa hizmet etsin. Başka bir millete hayranlık duyan bir insan benim gözümde anlamsızdır.

Efendim; Gönül bilimleri Türk insanının doğasıdır.Pratik içinde çıkarılır,teorik olarak yapılandırılamaz.Teorinin kapsamı ve biçimi vardır, insan gönlünü anlatabilmenin biçimi yoktur.Bu onbinlerce yılda oluşmuştur.Türk insanın başarılarının, imkansızları olur yapmalarının, temelinde gönül yatar.Türk insanı Müslümanlığın özünü kavramıştır.Şöven Emevilere karşı durmuştur.Abbasilerin hoş görüsü, Müslümanlığa ulus üstü bakması, belli bir ulusun değil insanlığın malı olduğunu ortaya koyabilmesi,Türklerin Müslümanlığa gönül vermesini sağlamıştır.Gazali mantığından kurtulunsa dünyanın bir numaralı dini olacaktır.Pratiktir,Allahla kul arasında herhangi bir merci yoktur.Bütün dinlerde arada otoriteler vardır,kurallar vardır,Müslüman olmak için hiçbir kural yoktur, ben müslümanım diyen Müslüman kabul edilir,Müslümanlıktan çıkarmak içinde hiçbir mercinin yetkisi yoktur.Camiye giden hiçbir insana sen camiye gidemezsin diyecek bir kişi yada kurumu Müslümanlık kabul etmez.Bir gecede yüz kere Müslüman olup, yüz kere Müslümanlığı reddedebilirsiniz bu tamamen Allah'la sizin aranızdadır, üçüncü şahısların tavsiyecilikten başka bir yetkisi yoktur.Pratikliği buradan geliyor.Müslüman olduğunuzu kimseye ispatlamak mecburiyetiniz yoktur.
En yüksek teknelojili din Müslümanlıktır,diğer dinler kültür dinleridir.Müslümanlık kültür üstüdür.Kültür dini nedir onu da ek olarak yazacağım.
Sorun Müslümanlığın Gazalinin mantığına saplanıp kalmasıdır.Bunu aştığı zaman diğer dinlerin Müslümanlık karşısında şansı yoktur.Batılılar şiddet yoluyla Hıristiyanlığı yaymaya çalışıyorlar, bu dinlerin doğasına aykırıdır.Batılı uzmanlar yüzyıl sonra Avrupa'nın Müslüman olacağını söylüyorlar inanırım.Galatasaray'ın ilk maçında UEFA şampiyonu olacağını söylemişlerdi inanmamıştım.Demek ki doğruları tespit edebiliyorlar.

Türkün Gönlüyle Müslümanlığın doğasının temelinde insan sevgisi vardır.Türkler bunu hissettikleri için Müslüman olmuşlardır.
,Bu Türk-İslam felsefesini desteklediğim anlamına gelmez.Çağımız millet esasına göre kurulmuştur.Din esasına göre bu dünyaya yönelik felsefe geliştirmeye kalkarsanız.Ortaçağ medeniyetine düşersiniz,yeni medeniyet ateşi sizi yakar kavurur.Millet başka şeydir,Din başka şeydir.İkisini bir paydada değerlendiremezsiniz.Ben Müslümanlığın dinlerin yüksek teknelojilisi olduğunu söylüyorum ama Türk milletinin mutlak Müslüman kalacağı gibide bir şey savunmuyorum.Din insanların bireysel özgür iradeleri dışında bir şey kabul etmez.Zorla güzellik olmazda Gönül felsefesi vardır.Güzellik gönülle olur, Dinde gönülle olur.Bunu ideolojileştiremezsiniz.Nasıl Gönül'ü ideolojistiremiyorsanız, insan olmakla insani değerlerle iç içeyse,Dinide ideolojistiremezseniz.İnsanın Gönlüyle Din ayrı şeylerdir.Önce insanın gönlü vardır,din bunun içindedir.Gönül ferman dinlemezin,Dine uyarlanmış açıklaması, ona ispat ederek açıklayarak bir sonuca varamazsın.Ancak inanırsın, inancında mantıksal açıklaması yoktur.

İnanç nerededir,Gönül'ün içindedir, Gönül verdi demek inandı demektir,ama mutlaklık, kayıtsız şartsızlık yoktur.Gönül onu harmanlar uyarlar.Müslümanlığı bu günkü gönlümüzle anlayıp uyarlamalıyız.Felsefede Gönül'ün içindedir,Gönül insanın insanlaşmasıdır.İnsan felsefeyi Gönlü'yle yapar.İnsan Dine Gönlü'yle ulaşır.Kainatın içi insanın Gönlüdür.Ona her şey sığar,insanın onunla yapamıyacağı bir şey yoktur.Türk'ün ayrıcalığı Gönlü'ne bağımlı yaşamasıdır.Gönül felsefesinin toplumsal yanı da vardır.Türklerin ya istiklal ya ölüm demelerinde, Gönüllerince düşünüp yaşama istekleridir.Türk'ün Gönlü kalbe dönüştümü, o Türk değildir artık.Gönülde;azim,irade,şevk vardır.Yaşama sevinci vardır.

Yabancı bir ülkede hapiste yatan bir Türk'ün yanına on sene sonra bir Türk ziyaretine gitmiş.Artık ölsemde gam yemem demiş.Bu durumu bu duyguyu Türk'ten başkası anlıyamaz.
Bir Türk için başka bir Türk'ün varlığını hissetmek güven kaynağıdır,yaşama sevincidir.Bu insanın duygu olarak olgunlaşmış en son teknelojisidir.İnsanoğlu kainatı keşfedecekse,avucunun içine almak istiyorsa bu bir milletin iradesiyle olur, o işi yapabilecek millet Türk milletinden başkası değildir.Kiristop Kolomp Amerika'ya gitmeden orayı keşfetmiş millet gene Türk milletidir.Gazali mantığı Türk milletini durdurmuştur.
Türklüğün yanında Gazali mantığını dayatarak artık bu milleti kimse körleştiremez.Biz o mantığı yıkmak için çok bedeller ödedik.Öbür dünya korkusu psikolojisiyle bu dünyada Türk'ü kimse tahakküm altına alamaz,din adı altında Arap ideolojisini bu millete kimse yediremez.Camiye uğramıyan Türkler bile Camide yatıp kalkan Araplardan yüz kat daha kral Müslümanlardır.Müslümanlığın temelinde Cami kapısı yoktur,İnsanın gönlünün kapısı vardır.

Gönül'ün ne olduğununda anlatılması gereken en son millette Türk milletidir.Çünkü o pratik yaşantısında Gönlü'yle yaşıyor.Türk milletinin ayrıcalığı Gönlü'nün sesine kulak vermesidir.Kendini hayvan gibi hissedip ağaçlara tırmanmamasıdır.Yarın yanağından gayri her şeyini paylaşabilmesidir.Türk insanın Gönlü bu toprakları bin yıldır koruyor.Son bin yılda başka bir yere yerleşipte kimliğini kaybetmemiş tek millettir.Hiç bir millet sınırlarını genişletmekten başka bir şey yapamamıştır.
25 Mayıs 2005-Lüleburgaz

Kültür Dini Nedir;

Hıristiyanlık bir kültür dinidir, temelinde Roma Kültürü yatar.Bu gün Kuzey Afrika sokaklarında İsa zencidir yazıyor,zenci Hıristiyanlar kendilerini ispatlıyabilmek için isa zencidir diyor,Hıristiyanlığı kabul eden milletler kuşaklar aktıkça o kültürün insanı olurlar.
Hıristiyanlık bu yüzden teknelojisi eski bir dindir.Bakın Bulgarlara, Macarlara Slavlaşmıştır.

Burada Gagavuz Türkleri ayrıcalık gösteriyor,onların Türklük bilincine, Irak Türkmenleri gibi aşırı sadakatleri başarılarının anahtarıdır.
Yahudilik ise en eski teknelojili kültür dinidir.Tevrat'a inananlar sonuçta Yahudileşecektir.

Müslümanlık Enternasyoneldir,kültürler üstüdür,böyle olmasaydı biz bin yılda çoktan Araplaşmıştık.Hiç bir zenci Müslüman aşağılık kompleksine kapılıp Muhammet zencidir demez, bu insanoğlunu kucakladığının göstergesidir.Gazali mantığının frenlemesine rağmen Müslümanlık dünyada hızla yayılmaktadır,bunun sebebi dinlerin yüksek teknelojisine sahip olmasıdır.Dünya da nasıl medeniyetlerde yüksek tekneloji olan batı medeniyeti dışındaki medeniyetlerin şansı yoksa.Dinlerde de yüksek teknelojiye sahip olan Müslümanlığın dışında ki dinlerin şansı yoktur.Burada her iki yüksek teknelojiye sahip olan Türk milleti, Gazali mantığını aşabilirse ki aşacaktır,kendiliğinden egemen güç olacaktır.Bu doğal bir egemenlik olacaktır,Türk insanının Gönül felsefesi insanoğlunu yeni ufuklara götürecektir.

Gönül Bilimlerine Giriş - 3

Bir milletin dilinin içinde dünya görüşü saklıdır,dünya görüşünün içinde dili saklıdır;
Dilimizi inceliyerek dünya görüşümüzü anlayabiliriz, dünya görüşümüzü inceliyerek te dilimizi anlayabiliriz.
Gönül kelimesi ve Gönül kelimesinin açılımları dilimizdedir.İnsanlaşmamızı Gönül kelimesiyle ifade etmişiz.Varolan duygumuzun kelimesel karşılığı,tespit ettiğimiz yazılı kaynakların ilkinde(Orhun Kitabelerinde) bu kelimeyle karşılaşıyoruz.Elimizdeki ilk metinlerden günümüze kadar Gönlümüzün incelemesini yapmalıyız.Ben bunu sadece bir kelime olarak algılamıyorum.Nasıl er kelimesinin yüzlerce türevi var, bunu somut bir şey olarak anlıyoruz.Gönül kelimesi ise soyut bir şey, bunu somut olarak izah edemiyoruz.İnsan zaten somutla soyutun bileşkesi.İnsanın ne kadarı somut ne kadarı soyut bilemiyoruz.Bileşke olarak algılıyoruz, aslında ayrı ayrı şeyler değil biz ayrıştırıyoruz.Gönül'lü dediğimiz zaman,insanın içinde Gönül var.Gönülsüz dediğimiz zaman insanın içinden Gönül'ü çıkarıyoruz, bir şeyi doldurup boşaltmıyoruz, sana gönülsüz yaklaşıyor,başkasına gönüllü yaklaşabilir.Burada insanın subjektifliği ortaya çıkıyor, ben kendime göre Gönül'lü ya da Gönül'süz diyorum,başkası da kendine göre bakıyor.

Bu iyi ya da Kötü ikircikliğinden(dikotomisinden) daha ileri bir safhadadır.İnsanlar binlerce yıl iyi ya da kötü ikircikliği şeklinde düşünmüşlerdir.Gönül'lüye iyi Gönül'süze kötü diyemeyiz.İyi ya da kötüde bir adam ya iyidir ya kötüdür.Bir adam ya Gönül'lüdür,ya Gönül'süzdür diyebiliriz.Gönül'lü adamı Gönül'süz,Gönül'süz adamı Gönül'lü olarak algılayabiliriz.Bir adama on dakika önce Gönül'lüydü şimdi Gönül'süz diyebiliriz.İyi bir adama on dakika sonra kötu diyemeyiz,kötü bir adamada on dakika sonra iyi diyemeyiz.Bir insan ya iyidir ya kötüdür diye bir şey yok buna çocuklar bile inanmıyor.Ama insanoğlu binlerce yıl böyle düşünmüş.Ama binlerce yıldır, insanoğlu(Türkoğlu) Gönül'lü ya da Gönül'süz demiştir.Bu günde günlük hayatımızda bunu defalarca kullanıyoruz.

Gönlümüzü inceliyerek dünya görüşümüzü anlayabiliyoruz,dünya görüşümüzü inceliyerek de Gönlümüzü anlayabiliyoruz.
Türkler neden soykırım yapmamışlardır,egemenlikleri altında ki milletleri yok etmemişlerdir,siz benden önce söyliyeceksiniz.Gönül'leri el vermediği için.bakın Gönlünüz el vermiyor, Gönlünüz bırakmıyor.
Türk milleti neden hiçbir millete karşı kin besliyemiyor, tarihte bize soykırım yapmış millettlere karşı bile içimizde kin ve nefret yoktur, bu tesadüfi değildir.Senin Gönlün var,Gönlün el vermiyor.
Çanakkale Savaşı'nın başarısının sırrı nedir, Gönül birlikteliğidir,Atatürk"Türklerin Vatan sevgisiyle dolu yüreği düşmanlarının kalbinde derinden bir duvar gibi yükselecektir" deyişinde, Türklerin Gönül birlikteliğinin sırrı vardır.İrade üstü bir davranıştır, bilimsel sonuçlar işin içinde Türkler olunca tutmuyor.Bir örnek daha vereyim, gerillaya karşı mücadelede düzenli ordu başarısız olmuştur.Dünyada bu güne kadar ki uygulamaya göre bu böyledir.Yapılan araştırmalarda bir gerillaya karşılık düzenli ordudan dört kayıp verilmektedir.Kabul edilen bilimsel sonuçlar böyledir.Güneydoğu'da terörü başımıza bela saldıklarında bu sonuçlara göre bunların işi bitik dediler, dağlarda ki beş yıllık tecrübeli gerillaya karşı üç aylık acemi askerin şansı yoktu, ama unuttukları bir şey vardı o askerin gönlü vardı.Bu Vatan'a Gönül vermişti.Artık bilimsel kurallar geçerli değildi, Sıfır zayiatla onlarca terörist kayıp vermiştir.Düzenli ordu gerillaya karşı başarı kazanmıştır.
Tansu Çiller zamanında da ekonomik hesap yaptılar, yüzde yüz enflasyon olursa bunların maaşları ekmek almaya yetmez,Brezilya gibi halk ayaklanır, bir baktılar ki hiçbir şey yok,bu milletin vatan sevgisi devletine sadakati yani iafı uzatmıyalım Gönül vermesi o günleride atlatmasını sağlamıştır.Açlığından ölüp gururundan taviz vermiyen böyle asil bir milleti yeryüzünde bulamazsınız,yeryüzüne de gelmez.Bunların hepsinin sırrı Gönül Felsefesinin içinde saklıdır, bize düşen var olan bir şeyi açığa çıkarmaktır.
Bunlar yoklukta, birde varlıkta gör sen, Gönlümüz körelmezse insanoğlu başarılardan başarılara koşacaktır.Kaç senedir bir Mars'a gitmeyi beceremediler, o tekneloji bizde olsaydı elli sefer Mars'a giderdik.

Zaten torunuma vasiyetim,Türklerin ilk yerleşecekleri gezegene benim mezarımın taşıyla beraber götürülmesidir.
Biz her şeyi başarırız, yeter ki Gönlümüzün sesine kulak verelim.

30 Mayıs 2005 Pazartesi 21.59

Gönül kelimesinin sanal T.D.K sözlüğünde ki anlamı değiştirilmiş,benim faksımın faydası oldu mu bilmiyorum ama bu şekilde olan ifade(Gönül; sevgi, istek , düşünüş, anma ve hatır gibi kalpte var sayılan duygu kaynağı), bu şekilde değişmiş,(Sevgi, istek, düşünüş, anma ve hatır gibi kalpte oluşan duyguların kaynağı).Varsayılan kelimesi yerine oluşan gelmiştir.Açıklama bu şekilde tatminkardır.Oluşan oluş halinde olan, kendini değişik biçimlerde gösterebilen.Evet, tatminkar bir cevapta olsa bu bir bilim dalıdır, bu bir felsefe dalıdır.Çeşitli felsefecilerimizde bu konunun üzerinde durmaktadır.

Diğer Türk lehçelerinde Gönül kelimesini incelediğimiz zaman; ruh ve can yerinede kullanılmaktadır.İnsan demek can demek, insan demek ruh demek, insan demek Gönül demek eş anlamına gelmektedir.

Kaynaklarını aşağıda göstereceğim açıklamalara gelmek istiyorum.

Gönlünü aramak=Kalbini yoklamak, fikrini araştırmak, düşüncesini anlamak istemek.Gönlü aranan insanın fikirleri düşünceleri de öğrenilir.
Gönlü sarsılmak=Acımak, merhamete gelmek
Gönlü donmak=Hareketsiz kalmak.
Gönül arılığı= Kalp temizliği
Gönül biriktirmek=Gönülleri,fikirleri bir araya getirmek.
Gönülde yazılmak=Zihinde nakşolunmak.
Gönül gözü= kalp gözü (İç göz de diyebiliriz.)
Gönül suyu= Göz yaşı. Burada Gönül'ün somut dışa vuruşu var.
Gönülsemek= İmrenmek
Gönülsümek= Gönül'den istemek
Gönüllemek= Gönül almak
Gönül erinci= Gönül rahatlığı,hiçbir üzüntüsü ve acısı olmama, başın dinç olması durumu.
Muharrem Ergin'in Orhun Kitabelerinde ki açıklaması şöyle;
Köngül=Gönül,kalp,yürek.-iç,fikir,düşünce,akıl.-anlayış,arzu,ülkü.

Dikkatinizi çekerim,bir milletin ülküsü gönlünde diyor.

Bu açıklamada da insana ait olan her şey var.Tek tek açıklanmaya çalışılan şeyler bir harmonidir.Türk bunun pratik uygulayıcısıdır.
Yahya Kemal Beyatlı'nın "Türk ana babadan doğmak, Türk ismi almak yeterli değildir.Türk gibi düşünmek gerekir" deyişinde,Türk insanının dünya görüşünü, yaşam tarzını, hissiyatını kavrayabilmek demektir.Bu yaşantımızda ki anlardan, genel dünya görüşümüze kadar bir bütünlük arz etmektedir.Türk büyüklerimiz bunu içselleştirip, kafasında en ufak bir tereddüte sebep vermiyecek şekilde bunu algılamış insanlardır,ölürken Gönüllerini bize devretmişlerdir,biz de çocuklarımıza devredeceğiz.Bu hissederek bilinçli bir yaşamdır.Yaşamımızı anlamdıran budur.

Arap adetleri ve gelenekleri, eğreti kalmaktadır,sığdır.Bizi birbirimize yabancılaştırmaktadır.
Dün birisi Irak'taki din kardeşlerimiz öldürülüyor diyor.Banane dedim, biz öldürülsek sanki koşa koşa gelecekler.Düne kadar başımıza bela idiler,bize tehtid oluşturuyorlardı, şimdi sıkıştılar, din kardeşi olduk.Arap ideolojisine akıtacak kanımız yoktur.Türk Türk'ten başkası için kanını akıtmaz.

Gönül eri=Hoşgörüsü geniş, açık yürekli,güvenilir kimse,rint(Farsça, Gönül eri),ehlidil(Arapça,Gönül eri)-tdk
Gönül bağı= Sevgi bağı,duygusal ilişki-tdk- Türk milletini millet yapan Gönül bağıdır.
Canıgönülden=Çok istiyerek-tdk-Tüm varlığıyla, Gönül'lü yapılan işle, Canıgönül'den yapılan iş arasında fark var. Canıgönül'denlikte bir kararlılık vardır,bir ayak direme vardır.

Durum olağanüstüleştikçe Gönül; Gönülsüzlükle,Canıgönülden'lik arasında sıkışır.Burada bilgi ile donatılmış inanç varsa direnir.İnanç olmadan olmaz, bilgisiz inanç'ın ufku dar olur.İnançsız bilgi de bir işe yaramaz.Biliyorsun ama pratiğe geçiremiyorsun, inancını bilgiyle beslersen ve Canıgönül'den olursan, riyakarlığa ve hilekarlığa düşmezsen, doğru davranmış olursun.İnandırıcı olursun, ciddiye alınırsın.Çok popüler olup ismini unuttuğumuz bir sürü insan var.Ama bir Rauf Denktaş dediğimiz zaman onda inanç ve kararlılığı net olarak görebiliyoruz.

Gönül borcu= Yapılan iyiliğe karşı kendini borçlu sayma, minnet, minnettarlık, şükran-tdk-
Bizim bu vatana gönül borcumuz var.Bu güne kadar rahat huzurlu bir yaşam sürdük,dedelerimizden devraldık.Akıllı ve bilinçli davranarak,gerektiğinde gerekeni yaparak,çocuklarımıza devretmeliyiz.Burada bilgi, bilinç gene karşımıza çıkıyor,olmazsa olmaz.
Gönül açmak= İnsanın iç sıkıntısını gidermek, iç açmak-tdk
Bizim iç sıkıntılarımızı gidermemiz de birbirimize karşı samimi duygularımızla yaklaşmamızdadır.

Kaynaklar;

Gönül birliği yapmak=gönül koşmak(Tarama Sözlüğü-Dizin-Türk Dil Kurumu Yayınları sayfa 138)
Gönül yakıcı=göynüklü
Gönül üzüntüsü=Öz Göynüğü
Gönül yakıcı=Göynüklü (Tarama Sözlüğü-Dizin-Türk Dil Kurumu Yayınları sayfa 138)

Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü-cilt 1-sayfa280-Kültür Bakanlığı Yayınları-Baskı:1991
Türkiye Türkçesi=Gönül
Azerbaycan Türkçesi=Könül
Başkurt Türkçesi=künil,ruh,yörak(yürek)
Kazak Türkçesi=könil,jan(can),jürek(yürek)
Kırgız Türkçesi=könül
Özbek Türkçesi=köngil
Tatar Türkçesi=can,ruh,künil
Türkmen Türkçesi=könül,gövün
Uygur Türkçesi=könül,can
Gönüllü Gönülsüz=İkircikli, Ömer Asım Aksoy-Deyimler sözlüğü-sayfa 805
Gönlü açık=Endişesiz,kedersiz,içi rahat,şen. Gönlü kapılmış=Aşık. Gönlü kopmak= Çok heyecanlanmak. Gönlünü aramak=Kalbini yoklamak, fikrini araştırmak, düşüncesini anlamak istemek. Gönlü sarsılmak=Acımak,merhamete gelmek Gönlü tonmak(donmak)=Hareketten kalmak. Gönül arılığı= Kalp temizliği Gönül berkitmek(berk=sert,sağlam)=Kendini bir işe bağlamak(sağlamcana) Gönül biriktirmek= Gönülleri,fikirleri bir araya getirmek. Gönüldeş=Ahbap,yakın dost. Gönülde yazılmak= Zihinde nakşolunmak. Gönül gözü=kalp gözü. Gönül suyu= Göz yaşı -Tarama Sözlüğü cilt 3 sayfa 1760
Gönülsemek=İmrenmek. Gönülsümek=Gönülden istemek Gönüllemek=Gönül almak-Derleme Sözlüğü-T.D.K. Yayınları-sayfa2156
Gönül Erinci=Gönül rahatlığı,hiçbir üzüntü ve acısı olmama,başın dinç olması durumu.Dirlik ve Gönül rahatlığı-Eğitim ve Eğitim Bilimleri Sözlüğü-Remzi Öncül-Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları-İst-baskı 2000
31 Mayıs 2005 Salı-Silivri 20.05

İnsanlar ilk önce kendilerinin, doğada ki neslerden türediklerine inanmışlardır(Ağaç, hayvanlar,güneş, ay v.b).Kendi benliklerinin bağımsız olarak farkında değillerdi,ya doğaüstü güçlerin ya da doğal nesnelerin bir devamı olarak kendilerini algılıyorlardı. Buradan Çok Tanrılı dinlere geçiş aşaması olmuştur.Bunlara Pagan(çok Tanrıcı dinler) dinler deniyor.Tek tanrılı dinlerin ön safhası, Tek Tanrılı dinlerde pagan dinlerin gelişmiş halidir.Dağınık düşüncelerin, doğa anlayışlarının toparlanmasıdır.Pagan dinlerinin en önemlisi Şamanizm'dir.Dünyanın her tarafına yayılmıştır, bu tesadüfen olmamıştır,Şamanizm'i dünyanın her tarafına yayan Türklerdir,Şamanizm'de bir Türk dinidir.Tarihe bakışımızı bu günkü koşullara göre yapıyoruz.Bu yanılgıdır, o gün kü koşullarda kitaplı dinler yoktu,Tek Tanrı ve evrenin bütünlüğünü savunan tek tanrılı din felsefesi de Türklerde görülmektedir.Şamanizm'den Tek tanrılı dinlerin yolunu açan gene Türklerdir, bu Sümer efsanelerinde açık olarak görülmektedir.

Efendim,İnsanlar kendi benliklerinin ve çevresinin farkına vardıktan sonra, kendi kendine şu soruyu sormuştur.Ben kimim bu çevremdekiler nedir, nasıl oluşmuşlardır.Önce dağınık olan düşünceler, milletlerin oluşmasıyla her milletin bu sorulara ayrı ayrı cevapları olmuştur.

İlk sorulan soru, ben ve evren nasıl meydana gelmiştir.Türk milleti bu soruya nasıl cevap vermiştir.Türklük Bilimi uzmanlarının tespitleriyle bunu anlamaya çalışalım.Bu incelemelere uzmanlar evrendoğum diyor.

Kaynak: Türk Tefekkürü(Düşünüş) Tarihi-Hilmi Ziya Ülken(Felsefecimiz)-Sayfa-24

Başlık; 1-Türk Kozmogonisi(Evrendoğum'u; Çevresinin oluşumunu kendine göre yorumlayıp, kendisini de bu oluşumda bir yere oturtması)
"Tarihin en eski evrendoğumları incelenecek ve birbiriyle kıyaslanacak olursa, aralarında sıkı ilişkiler, Gönül bağları olduğu görülür.Bu Gönül bağlarından bir kısmı çeşitli milletlerin az çok aynı sosyal olgunlaşmayı geçirmiş olmasından; ve aynı doğal olaylar karşısında bulunmasından ileri gelir.Fakat önemli bir kısmı bu nedenlerle açıklanamaz.Çünkü onlarda ortak olan yalnız dinsel ve akrabalık yaşantılarının benzeyişi, tabiat temalarının aynı oluşu değildir.Fakat onlarda doğanın açıklaması , var olan olaylara verilen anlam, hatta bazı deyişlerde de yakınlık vardır.İşte bu yakınlık bizi, bazı eski evrendoğumlar arasında ilişkiler, hatta çıktığı yerleri aramaya g.ötürür."
Evrendoğumların aynı kaynaktan çıktığı ve Sümerlere dayandığını hocam(Rahmetli Hilmi Ziya Ülken 1901-1974) belirtmektedir.
Evren doğumların temelinde ikicilik(dualite)vardır.

Gök-Yer ikiciliği Türk evrendoğumunun temelinde vardır.Orhun kitabelerinde;Üstte mavi gök, altta yağız yer kılındıkta ikisin arasında kişioğlu(insanoğlu) kılınmış.Türküde insanoğlunu yönetmekle görevlendirilmiş.Dağlar nasıl dünyayı bastırıyorsa, yer-suların kalkıp kargaşaya meydan vermelerini engelliyorsa.Türk'te insanoğlunun kargaşaya düşmemesi için gönderilmiştir.
Türk ikiciliği karanlık-yarığ(karanlık-aydınlık, yer-gök), Çinlilere yin-yang şeklinde geçmiştir.İran dinleri de(Mani ve Zerdüşt) bu ikilik üzerine kurulmuştur.Bunlar iyilik-kötülük temasıyladır ve birbirleriyle uzlaşmazlar.

Türkler bu ikiliği bir bütün olarak kabul etmişlerdir.

Yahudilerin kitabı Tevrat'ta, Sümerlerden esinlenilmiş bu ikilik üzerine kurulmuştur.

Japon evrendoğumu da, Türk evren doğumundan etkilenerek oluşmuştur.

Türk evrendoğumunda gök hakanı, yer hatunu temsil eder.(anam yer-atam gök)

Radloff(Türklük Bilimi uzmanı),Türk evrendoğumunu Altay Türklerinde bulmuştur.

Karahan(Öz varlık)-gören ve görünen ise su idi.Karahan sudan kişiyi yaratarak kendini yalnızlıktan kurtarmıştır.(Burada Bilgibilim(Epistomoloji),bilginin kaynağı, nasıl biliriz sorusuna da cevap vardır.).Gören ve Görünene yardımcı olmak maksadıyla aşağıda görmekle bakmak arasında ki fark ek olarak işlenmiştir.

Miletli Thales'de(felsefenin kurucusu yunanlı filozof, M.Ö.500 civarı) yaşamın sulardan başladığını söylemesi bu evrendoğumuna dayanıyor.

İslam tasavvufunda yer alan Allah insanı yoktan var etti, bir damla sudan yarattı felsefesinin menşeide buraya dayanıyor. Eski Yunan'da Aristo ve Platon felsefeleride bu evren doğumuna dayanıyor.

Kişi(insan) ve Karahan su üzerinde uçmaya başladılar.Fakat kişinin(insanın) gurur ve ihtirası Karahan'ı aşmaya başladı. Karahan onu cezalandırmayı düşündü.Suyun dibine batırarak "bilmek" ve "uçmak" iktidarlarını ondan aldı Fakat bu tek ve sevgili mahlukuna acıyarak ona tekrar "bilmek"i iade etti.(Burada Musa aleyhisselamın, yarabbi insanı ne için yarattın sorusuna "bilesiniz" diye demesiyle örtüşüyor.).Yalnızca gurur ve karşı çıkışını cezalandırmak için ona "uçmak"ı geri vermedi.Onu bir yere bağlamak ve yaşatmak için denizin dibinden bir yıldız yüksetti..Bundan bir avuç toprak aldı ve böylece adalar ve dağlar meydana geldi.Fakat kişi(insan) bir türlü uslanmadı.Yine yaratanla boy ölçüşmeye kalktı.O zaman Karahan Yayık isminde bir melek gönderdi. Onun vasıtasıyla kişiyi yer altına terk etti. Erlik(Yerlik) han diye ad

koydu. İnsanlar onun neslinden yetişti.

Burada kişinin(insanın) Karahanla mücadelesi, Preumetheus ile Zeus'un mücadelesini andırıyor.Diğer taraftan sami(Araplar,Asurlar,İbraniler(Yahudiler) ve Habeşler), kavimlerindeki şeytanın gururu, Allahla rekabeti ve evvelce onun sevgili meleği olduğu halde sonradan yer altına atılması aynı mahiyettedir.Adem'in cennetten kovulması ve yeryüzüne gönderilmesi, Türk evrendoğumuna yakındır.Uçmak'ın kişiden alınması dikkat çekicidir.Uçmak'ın cennet olduğu ve kişinin cennetten kovulduğu görülüyor.Bilmek ve Uçmak, Akıl ve İhtiras gibi ruhun iki kudretine tekabül ediyor.İnsanın gururunu kırmak için ihtirasın alınarak aşırıya kaçmayan sakin akılla bırakıldığı ifade edilmektedir.

Türk felsefesinin temelinde akıl vardır.Farabi de bir Türk'tür onun felsefesinin temelindede akıl vardır.Kesin ve tartışılamıyan buyruklara dayanan vahiy felsefesiyle akıl uyuşmamaktadır.İnsan aklı temel alınmalıdır.Vahiy felsefesi(Gazali mantığı) insan aklını kayıtsız şartsız her şeye itaat etmesini istiyor.Ama Allah insanlara bilgiyi araştırmasını emrediyor.Bunu da akılla yapacaktır.

Türk evrendoğumunda dikkat edilecek bir hususta kadının yaratılışıdır.Sami(Arap,Yahudi,Asur,Habeş) evrendoğumunda Havva ademin kaburga kemiğinden yaratılmıştır.Ayrı ayrı varlık olmayıp ondan ayrılma parçadır.Halbuki Türk evren doğumunda kadın(hatun) kişinin bir parçası değildir. O Karahan tarafından ayrıca yaratılmış olup Yer Hatun ismiyle, Yerlik Hana denk bir kuvvet teşkil eder.Soy babadan devam etmiyor, baba idareci olsa da.Kızlara değer verilmemesi bir Arap adedidir,haremlik selamlıkta Arap adedidir.Temelinde kadınlar erkeklerin bir parçası olduğu için, erkeğin malıdır felsefesi yatar, Maalesef Müslümanlık diye Arapların ilkel adetleri bize yutturuluyor.

2-Türk Kozmolojisi(Efsaneleri)

Evrendoğumdan efsanelere geçiş,Gizemci(mistik,ilahiyatçı) düşünceden,Akla dayalı düşünceye geçiş.Bu Tanrıların yaşantısından insanların yaşantısına evrilme, bu birdenbire olmamış, yarı insansı yarı doğa üstü güçleri olan insanlardan, kahraman dediğimiz sadece insansal vasıfları olan insanlara yönelme.Halk arasında anlatılan efsanelerde bunlardır.Bizim en önemli efsanemiz Oğuz Kağan destanıdır.
Hint-Avrupa dedikleri, Avrupalıların Hintlilere dayandırdıkları efsanelerider,Sümer efsanelerinden alınmadır.Onun kaynağı da Türk efsaneleridir.

Radloff'un Türk efsanelerinin tam şeklini Yakutlar ve Altaylıların efsanelerinden çıkarmıştır.

"Göğün 17nci katında ve kainatın üstünde bütün ilahların babası, ezeli hakim Tanrı Karahan oturur ve dünyayı emri altında bulunan bir çok ilahlarla beraber idare eder.göğün muhtelif katlarında oturmakta olan bu ilahlar tanrı Karahan'dan çıkmış ve onun vasıtasıyla vucut bulmuştur.Bunlardan üçü(Bayülken,Kayağan Tanrı, Mergan Tanrı) en önemlileridir,diğerleri bunlara bağlıdır.

Bayülken;Göğün 16ncı katında, altın dağda ve altın bir taht üzerinde oturur.

Kayağan Tanrı; Göğün dokuzuncu katında oturur.

Mergan Tanrı; Göğün yedinci katında oturur.

Yedinci kat gökte ayrıyeten, göğü ve yeri aydınlatan büyük Tanrıça Gün Ana=Güneş oturur.

Altıncı katta ay Tanrısı Ay Ata vardır.

Beşinci kat gökte Koday Yayçu oturmaktadır.

Üçüncü kat gökte Bayülken'in iki oğlu Yayık ve Mayter oturmaktadır.

Hint-Avrupalıların efsaneleri bundan esinlenilmiştir.

O meşhur Yunan mitolojisinin kökeni de buradadır.

En kalabalık gök üçüncü kat göktür.Tanrılardan başka insanların cenneti olan Ak ülke ve bütün hayatların kaynağı olan Sütgölü vardır.

Demek ki uçup gidince gittiğimiz yer göğün üçüncü katı oluyormuş.

Yakutların itikatına göre bir çocuk dünyaya geleceği zaman aşk, güzellik ve doğum Tanrıçası olan Ayzıt bir damla süt alarak çocuğun ağzına koyar. Bu damla ona hayat ve ruh verir.Altaylarda ise bu işi Bayülken'in oğlu Yayık yapmaktadır.

Sami mitolojisinede sütgölü bizden geçmiştir.(Ab-ı Kevser)

Kur'an'ın cennet tasvirleride Türk mitolojisini andırmaktadır.

Yunanlıların olimpos dağı mitolojisi, Altay mitolojisine dayanmaktadır.Olimpos dağlarıda Altay dağlarıdır.

Sonuç olarak; Karahan,(gören) Kişiye(insana),(görünene) bakıyor.Suların üstünde onun farkına varıyor.Zaman zamanda Kişi(insan) kendini fark ettiriyor.(gösteriyor) Böylece Karahan hem görmüş oluyor, hem de bakmış oluyor.Kişi(insan) içinde aynı şey geçerli.

Burada Gönül gözü görüyor.Baktığınız (farkına vardığımız) bir şeye gönlümüzü kaptırıyoruz.
Kendini gösteren(farkına varıdttıran) da Gönlumuzü alabiliyor.

Vatanımızı Gönül gözüyle görüyoruz.(farkına varıyoruz).Vatanımızda güzelliğiyle kendini fark ettiriyor.Canıgönülden vatanımızı iliklerimizde hissediyoruz.

02.06.2005-Silivri 13.35

Gönül Bilimlerine Giriş - 6

Akıl vezirdir, Gönül padişah.Buradan başka bir felsefecinin söylediği lafa gelelim."Akılsız yaşam olur ama yaşamsız akıl olmaz."
Yaşamın akıldan daha önce geldiği, akıl'ın yaşamı açıklıyamıyacağı, Saf akılın tuzsuz yemek olduğu, yaşamı tatlandıranın Gönül olduğu açıklık kazanmaktadır.
İnsan akıllı hayvan değil, Gönlü olan hayvandır.
Akıl objektif bir sonuca ulaşmaya çalışır. Ama insanın doğası subjektiftir.Gönülde de subjektiflik vardır, insanın doğasını açıklar. Akılı yok saymaz, akıl gönlün hizmetindedir.
Aslolan yaşamdır, yaşam harikulade bir şeydir, yaşamı da gönlümüzce yaşamalıyız.Gönül bize yaşama özgürlüğü sunmaktadır, yaşama sevinci vermektedir.
İnsanlaşma aşamasında ilk önce duygu vardı, sonra göz oluştu sonra söz.
Gönül duygudan başlayıp, göz ve söz'ün harmenosidir.
Gönül'ün kökleri duygudadır,insanında kökleri duygudadır.
Yeni Antropolojik sınıflandırmaya göre yaklaşırsak.

1. İnorganik aşama(önce cansız maddeler vardı)
2. Organik aşama(canlılar oluştu,bitkiler)
3. Ruhsal aşama(Göz'le oluştu, hayvanlar)
4. Tinsel aşama(Söz'le oluşmuştur.İnsan ruhu, hayvan ruhunun bir üst aşamasıdır.)

İnorganik aşamada duygu yoktur, organik aşamada duygu vardır. Çiçeklerin sevgiden anladığı, sevildiklerini bildiği, sevgiden yoksun kalınca öldüğü bilinmektedir. Bu bilimsel ispatlıdır.Gönül'ün kökleri organik aşamaya dayanıyor.
Bu dört alan bu günde birbirine bağımlılığını sürdürmektedir. Örneğin vucudumuzda ki tuz eksikliği(inorganik madde),Tinsel dengemizi(psikolojimizi) bozabiliyor.
Bu aşamaların hiç birini birbirinden ayıramayız, ancak yorumlarız. Nasıl bedeni ruhtan ayıramayıp yorumluyorsak, bu aşamalar içinde aynı şey geçerlidir.
12 haziran 2005 Pazar 14.59

Gönül Bilimlerine Giriş - 7

Nesne(enerji)-Duygu-Göz-Söz
Her şey enerjinin nesneye dönüşmesiyle başlamıştır.
Cansız'a, Can'ın gelmesi beraberinde duyguyu getirmiştir.
Göz ve genel zekayla(deneme-yanılmayla) çalışan uzay-zaman bilinci bize önsel olarak verilmiştir.Bu görüntülerle çalışan bir sistemdir.Bir kalıp görüntünün sessel karşılığına kavram deriz.Sessel karşılıktan görüntüye ulaşırız, görüntüden sessel karşılığa ulaşırız.
Dış dünyada gördüklerimizin daha önce zihnimizde yer eden kalıp görüntülerin karşılığına geldiği zaman, sessel(sözlü) karşılığını da bulmamız düşünce dediğimiz sistemin çalışması demektir.

Nesne-Duygu+Göz+Söz(Gönül)=Nesne+Gönül(özne)=İnsan
Nesne; Dış dünya, buna vucudumuzda dahil.
Özne dış dünyayı algılıyor,çıkış noktamız özne.
Algılayan özne varsa nesnenin anlamı vardır.
Algılayan özne, Gönül Gözüdür.
Duygu, Baş gözü(Nesneye dahildir.), Söz; Gönül gözünün iradesindedir.
Duygu ile Baş gözü uzay ve zaman içinde deneme-yanılma yöntemiyle(genel zekayla) var olmuştur.
Düşünce anlamlı sesle başlamıştır.Deneme-yanılma yöntemi(genel zeka),ilkel akıldır.
Akıl(gelişmiş genel zeka;ilkel akıl'ın gelişmişi) ise baş gözüyle sesin harmonisidir.
Dış dünyanın zihnimizde ki görüntülerine sesle karşılık vermemizle düşünce başlamıştır.

Sonuç olarak;
Gönül gözünü temel alarak,dış dünyayı algılarız(vucudumuzda dahil), dış dünya da algıladıklarımızın sessel karşılığını buluruz.
Karanlık bir odada yalnız başımıza da olsak kendi kendimize çıkardığımız seslerin karşılıkları görüntüye dönüşür anlarız.Sesin şifresini çözerek oluşturduğumuz görüntüye anlama deriz.Kafamızda başka bir görüntü oluşturarak onu sessel olarak şifrelemeye de anlatma deriz. Böylece kendi kendimize fıkra anlatıp gülebiliriz.Düşünce dediğimiz de iç konuşma değil midir zaten.
15 haziran 2005 Çarşamba-20.18
Not: Akıl zekaların toplamıdır.Görme bilme organı, işitme düşünme organıdır.Düşünme organını geliştiren konuşuyor olmaktır, düşünmede bir çeşit kendi kendine konuşmadır.Görmek egemen olmak, işitmek muhatabına kulak kesilmektir. İşitmek dinlemek; dinlemek saygıdır.
İnsan işitme organını tam anlamıyla kullanmaya başladığında insanlaştı.
Görme organını kullanıyordu, biliyordu ama işitme organını az kullanıyordu, konuşmasını geliştirmesi işitme organını geliştirdi.
İnsanlaşmasını hızlandırdı.
Yararlanılan Kaynak;Bilgi ve Değer adlı kitaptaki-Hüsamettin Arslan'ın makalesinden-sayfa 97

Gönül Bilimlerine Giriş - 8

Felsefeci Hocalarım; Prof. Dr. Bedia
Akarsu ile Prof. Dr. Ahmet İnam'dan gönül bilimleri hakkında ki görüşlerini yansıtan iki alıntı yaptım.

"Scheler'de insanı insan yapan ilke artık yalnız akıl değil, tindir. Kişi de tinin taşıyıcısı edim merkezi olarak ortaya çıkar. Tin, aklın yanında emotional(duygusal) edimleri de, sevgiyi de içine alan bir şey. M. Scheler'in ahlakı da, Kant'ın akla dayanan biçimsel ahlakına karşı, aklın yanında "gönül"ün ilkelerini içine alan....."
Görüldüğü gibi gönül'ün bir ilkeleri olduğu ve bir bilim olduğu belli oluyor.

(Kaynak;Max Scheler felsefesi'nde kişi kavramı ve insan-olma sorunu. Prof. Dr. Bedia Akarsu.)

Ersin YILANCI: Peki nedir sizi "gönül" diye yollara düşüren ateş?
Ahmet İNAM: Belki kendimi bulma ateşi... Gönül'e ancak kendi dünyamızda ulaşabiliriz. Çünkü tam bize ait has bir sözcüktür; başka dillere çevrilmesi pek mümkün değildir. Gönül sadece kalp, aşk, şevk sözcükleriyle karşılanamaz; ondan çok daha zengin ve derindir. Dolayısıyla gönlümüzü keşfedebilirsek karşımıza inanılmaz ufuklar çıkabilecek... Onun için her kavramın asla yıpranmaması gerekir. Zaten ben derslerimde asla bundan bahsetmem.

Ersin YILANCI: Biz bu felsefeye nasıl ulaşabiliriz?
Ahmet İNAM: "Gönül Felsefesi" sadece lafla söylenen değil yaşanan bir duygudur. Onu yaşamak gerekir. Mesela ben "Gönül Felsefesi" derim ama "hıyarın" biriyim. Yani "Gönül Felsefesi" desem ne olur demesem ne olur! Ama hıyarlıktan kurtuluyorsam işte o zaman "gönül"ün bir manası var demek. Çünkü gönül edeptir. Divan-ı Lügat-ı Türk'te edebın karşılığı erdemdir. Gönül sahibi olmak; erdemli, edepli insan olmak demektir. Zaten bizim tasavvufi kültürde çok derin biçimde karşımıza çıkar.

- Felsefeciler genellikle "akıl" kavramını ön plana çıkarırlar; siz ise ısrarla "gönül felsefesi" diyorsunuz. Nedir bu felsefe?

Aydınlanma döneminden bu yana insanın akıllı bir varlık olması öne çıkartılıyor. Oysa insanı tanımlamada gönül felsefesi, akıldan önce gelir. Gönül felsefesi bizim toprağımızın felsefesi olacaktır. Tasavvuf alanında, sanatın birçok alanında gönülleriyle yaşayan insanlar kültürümüzde çoktur. Gönlün Türkçe bir kelime olması ve yüzyıllardan beri kullanılması da çok düşündürücüdür. Aynı zamanda gönül, Batı felsefesindeki birçok soruna ışık tutabilecek bir hazinedir
-Peki gönül nedir?

Gönül dört şeydir. Öncelikle bedendir çünkü Anadolu"da midemiz bulandığı zaman gönlümüz bulanıyor, deriz. İkinci olarak gönül duyguları içerir, dolayısıyla kalple çok yakındır, "Gönlüm yaralı, bilmiyorum yar bana ne oldu" diyen bu kültürün insanının gönlü yaralıdır. Fakat bu gönül yarası yeterince trajik bir şekilde yaşanmamıştır. Yaşanmışsa da ifade edilemediği için felsefeye çok büyük bir ateşle gelemiyor. Çünkü biz gönlümüzün yaralı oluşunu mazoşist bir keyifle de yaşıyor olabiliriz. "Benim gibi yaralı bir insan olamaz" deyip tadını çıkarıyoruz ve gönlü yaralı olmanın bir marifet olduğunu düşünüyoruz. Gönül ancak büyük bir çabayla erişilebilecek bir şeydir. Gönül üçüncü olarak akıldır; çünkü biz gönlümüzle düşünürüz. İradedir; gönül rızasıyla bir işi yaparız veya yapmayız.

-Gönül sözcüğünün felsefesini anlatıyorsunuz; peki ya akıl? Örneğin Türklerin akıllarını kullanarak bilgi üretemedikleri söylenir hep.

Türk toplumu olarak bilime de, sanata ve felsefeye de katkımız oluyor. Ama özgün ve bize özgü yani 'özgül" bilgileri henüz yeterince üretemedik. Bunun anlamı şudur: Başka bilgilerin altına gireriz ve dünyanın kaç bucak olduğunu başka kültürler bize öğretir. Türkiye"nin türküye doğru gitmesi lazım, ama biz makinalara, silahlara ve siyasi kavgalara doğru gidiyoruz. Kimse turkü söylemiyor; bizde türkü psikiyatrların tavsiyesiyle canımız sıkıldığı zaman söylenen bir şeydir. Gönül, bizde oluşmadığı ve zenginliğiyle kendini ortaya çıkaramadığı için henüz Türkiye türküsünü yakamamıştır. Türkü söylemeyen bir Türkiye"yi de bütün dünya kolayca yönlendirebilecektir.

-Peki, Türkiye"de felsefenin yeri nedir?

Bizde felsefe de bir reçete olarak anlaşılıyor. Yani felsefe okuduk mu bütün problemleri çözeceğiz. "Felsefe, gel beni kurtar", böyle bir şey olabilir mi? Bizim insanımız birtakım beleş bilgiler edinmek istiyor. Bir kitap bulayım, bir kere okuyup problemi çözeyim veya şeyh gelsin, derdime çare olsun. Çile çekmeden, yıllarca hücre içinde kendi nefsimizle mücadele etmeden, dergaha kırk yıl odun taşımadan, bu iş gerçekleşebilir mi?
-Gönlü, aklı ve felsefesi yeterince oluşmayan bir Türkiye"nin doğum sancısı çektiğini söyleyebilir miyiz?

Gönülden bahsettik ama gönül havada bir şey değildir. Gerçekçi yani maddi bir yönü vardır. Birey için bu bedendir, toplumlar içinse sosyo-ekonomik yapıdır. Ekonomik açıdan bu kadar yoksul ve problemli oluşumuz bizi çok zor bir duruma düşürüyor. Borcumuzun faizini öderken bile çok büyük sıkıntılar çekiyoruz. Acı çektiğimiz doğrudur. Birçok problem içerisindeyiz, Avrupa Birliğiyle ilgili, Ortadoğu"daki konumumuzla ilgili. O acıların muhakkak bir doğum yaratıp yaratmayacağı meselesi tartışmalı görünüyor. Bu bir doğum sancısı mıdır, yoksa boş sancılar mıdır? Çektiklerimiz

sonunda daha aydınlık ve daha müreffeh bir ortama gelebiliriz. Ama bunun bir garantisinin olduğunu sanmıyorum. Bu acıların birçoğu saçma sapan, irrasyonel olduğu için yaşananların boşuna olma ihtimali de vardır. Aynı zamanda bu sancının bir doğum sancısına dönüştürülebilme imkanı da vardır. Bu bir bilinç meselesidir, gönül meselesidir. Bu ülkenin kendi kültürünü yaşatmak için tutkuyla çalışma meselesidir. Bu büyük bir davadır; biz bu dünyada kendi kulturumuzle ve gönlümüzle var olacağız. Biz Müslüman bir kültürüz ama diğer Müslümanlardan farklıyız. Arap değiliz, İranlı değiliz, Endonezyalı değiliz, dolayısıyla biz kendi içimizde kendi Müslümanlığımız, kendi İslami yorumumuzla var olacağız. Bu sözlerde faşist bir hava da sezilebilir. Gönul mönül lafının arkasında biz üstün ırkız, üstün diniz, üstün kültürüz gibi düşünenler de olabilir. Hiçbir kültürün diğerinden ve insanın diğer bir insandan üstünlüğü yoktur. Ama biz farklıyız ve bu farklılığımızı dünyaya fark ettirecek atılımları henüz yapamadık. Bu farkı fark ettirmek, evrensel kültüre yapılacak büyük bir katkıdır. Belki de Tanrı bizi sınıyor. Bir sürü çileyi ve acıyı çekmek zorundayız. Bu kadar ıstırabı göğüsleyen bir toplum da felaha ermeyi hak etmiş olacak zaten. Ama sıkıntıların beleşten, falanca iktidarın gelmesiyle, filanca yasanın çıkmasıyla çözülebileceğini sanmak çok büyük bir gaflettir.
-Gönül Felsefesi, İslami tezlerle örtüşüyor. Fakat "İslamcı terörist" tanımı da oldukça yerleşti. Bu bir paradoks değil mi?

Müslüman olmak, benim bu kültürde yaşayan biri olarak anladığım kadarıyla tahammüllü insan olmaktır, iyimser insan olmaktır. Gaflet asla Müslümanın vasıflarından biri olmamalıdır. Sadece Müslüman bir anneden doğdum diye Allah"ın hep yanımda olmasını istemek Allah"tan çok fazla torpil istemem oluyor. Bugün ben Türkiye Müslümanlarının bir kesiminin -ki yakından tanıdığım insanlar da buna dahil- İslamiyet"i çok içten yaşadıklarına inanıyorum. İslamiyetin yaşadığı en büyük tepki İslamın bugün maddi bir ideolojiye dönüşmekte oluşudur. Müslümanlar giderek kendi inançlarını bile çıkar konusu haline getirmeye başlıyor. Duyulması gereken manevi zenginliğin hiçbirini duyamazken, İslamiyet sadece politik ve ticari bir kavganın sloganı ve bayrağıymış gibi ortaya atılıyor ki bu çok büyük bir tehlikedir. Ahmet Yesevi, Yunus Emre ve Türkçe yazmamış olsa da Mevlânâ çizgisinde düşündüğünüzde bu topraklar belki bütün dünya insanlarına çok güzel mesajlar verecektir. Öte tarafta insanımızın inanılmaz pragmacı bir yanı da var. Her şeyde muhakkak bir sonuç elde etmek gibi pragmatik bir anlayışları olduğundan dinlerini de fazlaca şekilci ve maddi hale getiriyorlar. Halbuki Müslüman mütebessim, sıcak ve sevecen bir insandır. Zor bir mücadeledir ama İslamın asıl mücadelesi kendisinden olmayanları da yaşatma mücadelesidir. Patlayan bombalar İslamiyetin güzelliğine konan bir bombadır.

kaynak; http://www.mdu.edu.tr/home/www41/ahmet-inam/ropart.[illegible]

Gönül Bilimlerine Giriş - 9

Kulak eşitse köñül bilir. Köz korse üyik kelir. (I. 211) Kaşgarlı Mahmut.

(Kulak işitse gönül bilir, göz görse sevinç gelir.)

İnsan önce işitti, sonra gördü.Kulak işitince Gönül bilir.Bilen Gönüldür.

Çocuk annesinin karnında önce işitir. Gönlü bilir. Çünkü; önce Gönül gözü açılmıştır. Sonra baş gözü açılacaktır.

Aslında baş gözü olmasa da annesinin karnındayken, okşamaları gene sevinç verir.

İnsan işitir, işitince sevdiğini sesinden bilir. Sesin geldiği yerdeki sevdiğine bakar ve sevinç duyar.

25 Haziran 2005 Cumartesi 21.45

Gönül Bilimlerine Giriş - 10

NİCOLİA HARTMAN'IN AHLAK FELSEFESİ VE FELSEFESİNDE GÖNÜL'ÜN YERİ.

NİCOLAİ HARTMAN DÖRT TEMEL DEĞERDEN SÖZ EDER;

1. İYİLİK;

Bunlardan en yüksek ve en temel olanı, hiç kuşku yok ki, iyiliktir. Tıpkı Platon'un dünyamıza anlam değer kazandıran İdea olarak iyi İdeasını bütün ideaların üstüne, varlık ve bilginin ötesine yerleştirmesi gibi, Hartmann'da iyiyi değerlerin temeline koyar. Bütün değerler gibi iyilikte tanımlanamaz olup, onda ahlâken değerli olan en yüksek ahlâkî değerle özleştirilir. Ona göre, iyilik ne ideal varlık ya da değer kavramı, ne de sadece değerlerin fiilî varoluşudur, fakat sadece değerleri gerçek dünyada en yüksek amaçlar olarak arama ve hayata geçirmeye çalışmadır.

(Buna en güzel örnek Misafir Perverliğimizdir. Temelinde iyilik yatar, uzak yoldan gelen madur insanları ağırlamak mecburi bir görev haline gelmiştir. Zaten bunu gönüllülükle mecburiyete gerek kalmadan yapılmaktadır. Ama misafiri ağırlamama gibi bir olasılığa da fırsat bırakmamaktadır.)

2.YÜCEGÖNÜLLÜLÜK;

" Onun iyilikten sonra gelen ikinci değeri yücegönüllülüktür. Yaygın tavırlara karşıt olan ağır bir ahlakî değer olarak yücegönüllülük, Hartmann'a göre, değerle ilgili bütün uzlaşımları küçümseyerek, kendisini özgürce büyük, kendine yeter ve yüksek ruhlu olana adayan bireyin tutumunda örneklenir.

(Türk milletinin yüksek değerleri olan vatanına, milletine ve bayrağına olan bağlılığı buna en güzel örnektir.
Ayrıyeten Yücegönüllülük Türk insanının yaşam tarzıdır. Bu topraklarda onu barındıran, Mevlanalarda, Yunuslarda bariz bir şekilde açığa vurulan Türk'ün doğasında var olan yücegönüllülüktür.
Bu Yücegönüllülük aynı zamanda insan bilimlerinde ki yüksek teknelojisidir. Biz bu yüksek teknelojiye sahip olduğumuz için bu topraklarda varız, bütün dünyanın uğraşmasıyla hiçbir millet ayakta kalamamıştır. Bizi yok edebilmek için değerlerimizden koparmaktan başka çareleri kalmadığını anlamışlardır ama Türk'ün Yücegönlü içgüdüsel olarak buna engel olmaktadır, refleks olarak tepki gösterip yine Yücegönlünü ortaya koymaktadır. Dış düşmanlarımızın ve içerdeki hain güruhun oluşturduğu duruma karşılık Türk'ün Yücegönlü yeni bir refleks yaratmaktadır, Bünye kendini asalaklardan ve pis mikroplardan temizliyecektir.)

3. DENEYİN ZENGİNLİĞİ

Üçüncü değer ise deneyin zenginliği olup, o yeni, zengin, tam deneyimler peşinde koşma ve bunları "mümkün en büyük çeşitlilikteki en büyük birlik ilkesini" hayata geçirecek şekilde bir birlik içinde sentezleme çabasında ifadesini bulur.

(Deneyin zenginliği demekle pratik yaşantıyı kastediyor, dünyanın en pratik milleti de Türk milletidir. Savaşlardaki başarılarının sebepleri de pratiğin içinde yaşayarak kendilerini geliştirmeleridir. Binlerce insan kışlaklardan yazlaklara göçtüğünde çadırlarında ki yaşantısında da kışlaktaki yerleşik yaşantısından farklı en ufak bir sıkıntı çekmemektedir. Toparlanma yerleşme düzenleri, pratik tecrübelerine dayanır. Çadırı nasıl kuracağı hangi hacedi nereye asacağı, nasıl konuşlanacağı deneylerle elde ettiği pratik tecrübeleridir. Bu yaşantı tarzı bizim ruh dünyamıza da sirayet etmiştir.)

4. SAFLIK

Söz konusu üç değere dayanak oluşturan veya onları tamamlayan değer ise, saflıktır. İçtenliğin, cesaretin ve açıklığın temelini de meydana getiren, ve bir kez yitirildiğinde bir daha ele geçirilmesi mümkün olmayan saflık, yürek temizliğine dayanır.
(Bizim insanımız saf ve temiz olmasa bu din bezirganları kullanabilir mi?
Türk'ün saflığını ve yürek temizliğini ortadan kaldırmak için uğraşılan çabalar, ağaçtan koparılan yapraklar gibi kalmaktadır, bu saflığını ve temizliğini yitiren anası babası Türk olan da olsa bünye bunu kabul etmemektedir. Türklük ruhunun cani gönüldenliğini yitiren zaten belli olmaktadır.)

Hartmann hiyerarşinin(basamakların) ahlâken yüksek değerlerini ele almaya geçtiğinde:

" Onun iyilikten sonra gelen ikinci değeri yücegönüllülüktür. Yaygın tavırlara karşıt olan ağır bir ahlaki değer olarak yücegönüllülük, Hartmann'a göre, değerle ilgili bütün uzlaşımları küçümseyerek, kendisini özgürce büyük, kendine yeter ve yüksek ruhlu olana adayan bireyin tutumunda örneklenir. Üçüncü değer ise deneyin zenginliği olup, o yeni, zengin, tam deneyimler peşinde koşma ve bunları "mümkün en büyük çeşitlilikteki en büyük birlik ilkesini" hayata geçirecek şekilde bir birlik içinde sentezleme çabasında ifadesini bulur. Söz konusu üç değere dayanak oluşturan veya onları tamamlayan değer ise, saflıktır. İçtenliğin, cesaretin ve açıklığın temelini de meydana getiren, ve bir kez yitirildiğinde bir daha ele geçirilmesi mümkün olmayan saflık, yürek temizliğine dayanır.
Söz konusu değerler, en yüksek değerler olmakla birlikte, Hartmann'ın "güç ile yüksekliğin ters orantısı yasası"na göre, aynı zamanda en güçsüz olan değerlerdir. İnsan bir değer duygusuyla onlara sokulur ve bu değerleri bedeniyle bağlı bulunduğu maddi dünyaya, yeryüzü gerçekliği içine çekebilir ve değerleri burada gerçekleştirebilir. İnsan böylelikle, gerçek varlık dünyasından değerin taşıyıcısı, gerekliliğin yürütücüsü olur; o bundan dolayı, değerleri dünyaya sokan bir kapıdır, dünyanın anlam vericisidir.
"Değerlerin güçsüz oluşu insanın gücünü kurabilmesinin koşuludur."
Diyen Hartmann, İNSANIN GÜCÜNÜ YİNE DEĞERLERLE İLİŞKİ İÇİNDE OLACAK ŞEKİLDE, ONUN ÖZGÜRLÜĞÜNDE BULUR.

Kaynak;Etiğe Giriş-Ahmet Cevizci- Sayfa 327

Gönül Bilimlerine Giriş - 11

Gönül ve Tanrı hayatımızda her zaman var olmuş iki asıl konudur.
"Gönül Tanrıdır"
Deyişi Mani Türk Rahibi Çısıya Tutung'a aittir.(7.inci Yüzyıl)
Burada alevi felsefesi de yatmaktadır.
Google'dan "Gönül Tanrıdır" kelimelerini girdiğimiz zaman Alevi-Bektaşi siteleriyle karşılaşıyoruz. Türk Kültüründe Totemizm'den Şamanizme, Budizm'den Maniheizm'e ve Alevi Müslümanlığından, Mevlana'nın Sunni Tasavvuf felsefesine kadar Hepsinin temelinde Gönül ve Tanrı vardır.
Türk'ün Gönlü vardır, Tanrı da hep Gönlünde olmuştur.

Not ve Kaynak;
I.V.3. Coğrafyacı Abu Dulaf'ın .V.3. Coğrafyacı Abu Dulaf'ın (941-942) Anlattıklarına Kulak Verelim
Hazar denizinin güneyinde ve doğusunda, İran'ın kuzeyinde, Ortaasya bozkır ve kentlerinde yaşayan çok sayıda Türk toplulukları Ortodoks ya da Heterodoks İslamlıkla karşılaştıklarında, çok çeşitli dinlere mensuptular. Budizm, Zerdüşt-Mazdek, Manikheizm, Nestorianizm-Hristiyanlık, Musevilik'ten tutunuz, Şamanizm, Çoktanrıcılık-Doğa güçlerine inanma, Fetişizme ve Animizm'e kadar geniş inanç yelpazesi altındaydılar. Bu yelpazenin tümüyle kalkması birkaç yüzyılı alan bir süreç içinde gerçekleşti. Yani, resmi Türk tarihlerinin yazdığı gibi ``Türkler 10.yüzyılda toplu halde İslam dinine" girmediler.
Fetişizm=Putperestlik
Ortodoks=Kabul edilmiş dini kurallar(Örnek; Sunniler)
Heterodoks=Kabul edilmiş dini kurallara aykırı(Örnek; Aleviler)

Kaynak;

http://216.239.59.104/search?q=cache:BFRtBU1yfZQJ:www.t-k-p.org/alevilik/artf-8.htm+Emel+esin&hl=tr&ie=UTF-8

http://66.102.9.104/search?q=cache:LxF_FpARFSEJ:www.kutadgubilig.com/3.htm+%C3%A7%C4%B1s%eC.1%8B1yo+tung&hl=tr&ir=lang_tr

Gönül Bilimlerine Giriş -12

Gönlüyle düşünen, bedeni, duygusu, kültürüyle düşünür. Heyecanlı coşkuludur. Canı vardır çünkü, özgürdür. Gürlüğü özünden gelir.(Öz-Gür kelimesi özü gür demektir.) Sadece özgür değildir.
Özgündür de. Kendi hareket alanının meyvalarını topladığı için.
Özgüldür. Kültürüyle, kendine özgü kültürle bağ kurduğu için.
Özerktir. Baskı altında olmayıp, iç dünyasıyla ilgili kararları kendi verebildiği için.

Kaynak;
Ahmet İnam, Düşünce Özgürlüğünden Özgür ve Özgürleştirici Düşünceye..... adlı makale.
Düşünce Özgürlüğü-Hazırlayan Hayrettin Ökçesiz-Afa yayınevi-1998-Sayfa 44
HFSA-Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi Arkivi Yayınları: 3

Gönül Bilimlerine Giriş -13

Gönülden bilime;

Bilim, gönülle yapılmalı, bilgi, gönülden yaşanmalı. Gönül ise hiçbir inancın tekelinde değildir. Gönül inanç sistemlerinden önce gelir. Gönül inanç sistemleriyle yönlendirilemez.
Gönlü olan anlar. Sever, bağışlar, sorgular, araştırır.

"Gönülden Bilime" yolculuklar kitabı-Ahmet İnam-Hece Yayınları-1. baskı-ekim, 2002- sayfa 180.

"Gönül neden salt bir duygu, duyguların yuvalandığı bir kalp değil? Çünkü duygudan,"kalp"ten fazla. İçinde kültürü taşıyor. Bir geçmişi. Bir hayat anlayışını. Bir yaşama biçimini. Bir insana bakış tarzını."

Ahmet İnam-Teknoloji benim neyim oluyor?-ODTÜ yayıncılık-mart 2005-sayfa-7

Gönül Bilimlerine Giriş - 14

Gönlümüz var mı? Olmalı. Hazır olarak yok. Gönül, yaratılan bir şey. Düşünce ve sanatla. Duyguyla, insanın tüm özelliklerinin bir araya geldiği güç ile.

Gönlün biyolojik bileşeni gönlümüze bağlı. Politik yanı topluma, yönetime. Duygusal bileşeni, duygu akışımıza, öfkelerimize, sevinçlerimize, umutlarımıza, inançlarımıza. Dile getirilebilen ve dile getirilemiyen(sözsüz), anlatım yanı, anlam verebilme bileşeni, hüner, bilgi, bilgelik(yaşama ustalığı) bileşenleri var. Gönlün içinde bir ölçüde denetim var.(Murakabenin anlamlarını anımsayın!) Yarışma, kendini aşma yanı var. (Beceri anlamındaki "uzluk" sözcüğünün dayandığı "uz", Eski Türklerde "anıng atı uzdı" tümcesinde olduğu gibi, "onun atı(bir başka atı) geçti." Anlamındadır.)

Şunu demek istiyorum: Gönül teknolojiden ayrı değil, onun karşısında, üstünde ya da altında değil. Onunla iç içe. Kendimizi gerçekleştirmemiz teknolojik olarak birşeyler yapabilmemiz gönlümüze bağlı.
(Kaşgarlı Mahmut-cilt3,s239,tdk,1986 baskı)
Könğül kiming bolsa kalı yok cıgay
Kılsa küçün bolmas anı tok bay

(Kimin gönlü çok yoksulsa, güç ile o tok ve zengin yapılamaz.)deniyor.Gönül dışarıdan denetimle güçlendirilemiyor; gönül denetimi ayrı bir "denetim" biçimidir. İsterseniz ona gönülleme diyelim. Gönülleme, teknolojik, teknikle yürütülecek bir denetim değildir. Gönüllenmiş gönüller, gönül olabilmiş, sindirim gücünü, özerkliğini kazanmış gönüllerdir. Anlam verebilen, amaç koyabilen, teknolojik denetimle sıkı ilişkide de olsa, ondan farklı olabilen bir çabadır gönülleme.

Kaynak;Teknoloji benim neyim oluyor?- Ahmet İnam-ODTÜ yayınları-sayfa38

Gönül Bilimlerine Giriş - 15

Yaşama Sanatı nedir?

Her sabah hayatımızı değiştirmek için bize yeni bir fırsat doğmaktadır. Hep karanlık görülen, hep şikâyet edilen hayat kime ne kazandırmıştır ki... Olgun ve gelişmiş insan, yavaş yavaş şikâyet ikliminden ayrılır. Hayatı olduğu gibi görmeye ve kabul etmeye doğru gider. Yavaş yavaş hayrı konuşan, yayan ve yaşayan bir insan olur. Önemli olan hayatın kabuğundan özüne doğru inebilmektir. Burada san'at eserleri bize çok faydalı olur. Gerçek san'at eserlerinde biz varlığın özü ile temasa geçeriz. Nasıl çeşitli san'at eserleri varsa bir de hayat san'atı, yaşama san'atı vardır. Asıl önemli olan, yaşama san'atında usta olabilmektir. Elde edilmesi en güç dostluk, insanın kendi kendisiyle olan dostluğudur.

Yunus'un ısrarla belirttiği gibi, insan hayatında önemli olan gönüldür. Gönül çalabın tahtıdır ve dünyaya hükmeden odur.

http://www.gonulsohbetleri.net/ana_sayfa.html

Sabri Tandoğan

Gönül Bilimlerine Giriş - 16

Çokanlamlılık;

Daha xıx. Yüzyılda dilbilimcilerin belirttikleri bir yargı, bir sözcük çok anlamlı ise, onun dilde çok kullanılan, çeşitli bağlar içinde yer alan ve "sağlıklı durumda" bulunan bir öge sayılabileceğidir. Dilbilimde temel söz varlığı içinde bulunduğu benimsenen ögeler bu özelliği gösterir. Örneğin, bugün Türkiye Türkçesindeki çıkmak eylemini 60, almak eylemini 40 kadar, gelmek ve çekmek'in 30'dan fazla, vermek eyleminin ise 20 kadar değişik anlamı ve kullanımının bulunduğu, bunların çeşitli deyimler ve anlatım kalıpları içinde de yer aldıkları görülür.(Bu 300 kelimeyle konuştuğumuz masalını çürütüyor. 300 kelimeyle 3000'de, 30000'de kavram anlatılabilme kabiliyeti vardır.)

Temel söz varlığı içinde bulunan bu ögelerin yanında kimi sözcükler de vardır ki, bunlar ancak, dilin çeşitli alan ve kesimlerinde uzun süre kullanılmaları, sanat ve bilim yapıtlarında yer almaları sonucunda çokanlamlı duruma gelmiştir. Bugünkü Türkiye Türkçesindeki gönül sözcüğü 'sevgi', 'istek', 'düşünüş', 'hatır' gibi çeşitli anlamlara gelmekte, ayrıca 60'tan fazla deyim içinde yer almaktadır.

Çokanlamlı sözcüklerin bir başka özelliği, genellikle, başlangıçta somut bir nesneye ad olmaları, çeşitli benzetmelere dayanan aktarmalar, benzetmeli kullanımlarla zaman içinde yeni somut ve soyut kavramları yansıtmalarıdır. Örneğin iğne ve taş başlangıçta birer somut nesnenin adı iken zamanla yeni somut şeyleri ve soyut kavramları dile getirir olmuştur: Türkçe Sözlük'te iğne'nin 11somut anlamı gösterilmekte, bunun yanısıra "üstü kapalı olarak söylenmiş onur kırıcı, üzüntü verici" söz anlamı bulunmaktadır. İğnelemekte de aynı kavramla ilgili olarak bunun türevidir. Taş adı ve taşlamak eylemi de aynı niteliği gösterir.
Gönlü bulanmak deyimi midesi bulanmak anlamında somut bir deyimdir. Gönül suyu deyimi de goz yaşına denk gelmektedir, bu da somut bir deyimdir.

Buradan gönlün içi midemiz yani içimiz sonucu çıkıyor, gönlümüzün dışı da bedenimiz oluyor bu durumda. Gönül suyunda göz yaşı olduğunu düşünürsek somut içimizden, somut dışımıza akan şey somut göz yaşımızdır, gönül somut insanı anlatmaktadır.
Diğer Türk lehçelerinde Gönül kelimesinin ruh kelimesinin yerine kullanıldığını da düşünürsek.
Gönül kelimesi ruhu-bedeni birleşik olarak insanın tamamını kapsamaktadır. İnsan ruhu ve bedeniyle bir bütün olarak gönlün içindedir.
Buna Mani Türk Rahibi Çıstıya Tutung'un "Gönül Tanrıdır" deyişini de eklersek,Gönlümüzün soyut dışa açılımıyla Tanrıya ulaşıyoruz, bu dış dünyayı soyut olarak algılamaya denk geliyor. Dış dünyayı somut olarak da gönlümüzle algılarız.
Dış dünyayı soyut-somut algılayışımız gönlümüzle olmaktadır.
Algıladığımız iç ve dış dünyayı gönlümüzle dile getiririz, dil gönlümüzün bir yansımasıdır. Gönlümüzden yansıyan bu dilin içinde kültürümüz vardır.Dilimizi araştırarak geçmişte gönlümüzden doğan bilincimizi bu gün hissedebiliyoruz.
Aşağıda günümüzde kullanılan deyimler, iç dünyamızı ve dış dünyamızı somut-soyut olarak algılayışımızı net olarak göstermektedir.
Diğer Türk lehçelerinde ve geçmiş de kullanılan deyimler gönlümüzü sonsuz derecede derinleştirmektedir
Gönülle ilgili diğer çalışmalarda ek de 15 başlık altında gözükmektedir.

http://www.ozturkler.com/forum/viewtopic.php?t=11006&highlight

Not; Çeşitli Kaynaklar kullanılmıştır.

GÖNÜL YA DA GÖNLÜ
isim
1 . Sevgi, istek, düşünüş, anma, hatır vb. kalpte oluşan duyguların kaynağı: "Gönüllerin birbirine kaynaştığı o günler milli bayramlarımızdan biriydi."- O. S. Orhon.
2 . mecaz İstek, arzu.

ATASÖZÜ, DEYİM VE BİRLEŞİK FİİLLLER;,

1)-Gönlü akmak=Birine karşı güçlü sevgi duymak.
2)-Gönlü bulanmak=1)-Kusacak gibi olmak. 2)- mecaz Kuşkulanmak
3)-Gönlü çekmek.= İmrenip istemek.
4)-Gönlü çelinmek. = Güzel sözlere aldanmak, kapılmak.
5)-Gönlü çökmek. =Yaşama gücü azalmak, ruhsal dengesi bozulmak.
6)-(birinin) Gönlü ile oynamak. = Birini sever görünüp eğlenmek.
7)-Gönlü kalmak. = 1)- İsteyip de edinemediği bir şeyi istemekten vazgeçmemek. 2)- Gücenmek.
8)-Gönlü kanmak. = Bir işle ilgili kaygısı kalmamak, mutmain olmak, müsterih olmak.
9)-Gönlü kaymak. = Sevmeye eğimli olmak.
10)-Gönlü kırılmak. = Üzülmek, incinmek, yerinmek
11)-Gönlünde kalmak. = Çok istediği hâlde ulaşamamak, elde edememek
12)-Gönlünden geçirmek.(veya geçmek) = Çok istediği hâlde ulaşamamak, elde edememek
13)-Gönlünden kopmak. = Kendiliğinden vermek.
14)-Gönlüne doğmak. = İçine doğmak, sezmek, hissetmek.
15)-Gönlüne dokunmak. = Üzülmek, rahatsızlık duymak
16)-Gönlüne girmek. = Üzülmek, rahatsızlık duymak
17)-Gönlüne göre. = Dileğine göre, isteğine uygun olarak.
18)-Gönlünü çalmak. = Kalbini çalmak.
19)-Gönlünü çelmek. =1)- Kandırmak, yola getirmek, aşkını kazanmak. 2)- Kendi yanına çekmek, sempatisini kazanmak
20)-Gönlünü düşürmek. = Âşık olmak, sevdalanmak.
21)-(birinin) gönlünü etmek. (veya yapmak) = Birini razı ve hoşnut etmek.
22)-(birinin) gönlünü hoş etmek. =Birinin dileğini yerine getirerek onu sevindirmek.
23)-Gönlünü kaptırmak. = Âşık olmak.
24)-Gönlünü karartmak. =
25)-Gönlünün dümeni bozuk. = İsteklerinde, özellikle gönül işlerinde tutarlılık göstermeyen, sık sık istek değiştiren.
26)-Gönlünü pazara çıkarmak. = Sevmek için kendine yakışanı seçmeyip rastgele birini sevmek.
27)-Gönlünü serin tutmak. = Sakin, soğukkanlı olmak, hemen heyecanlanmamak.
28)-Gönlünü söndürmek. = Küstürmek, kırmak, incitmek.
29)-Gönlünü yaralamak. = İncitmek, kırmak, üzmek.
30)-(bir şeyde) gönlü olmak. =Sevip istemek.
31)-(bir şeye) gönlü olmak. = Razı olmak.
32)-Gönlü razı olmamak. = Hiç istememek.
33)-Gönlü takılmak. =1)- Bir şeye karşı ilgi duymak. 2)- Aşk ile sevmeye başlamak.
34)-Gönlü varmamak. = İstek duymamak, istememek, çekinmek.
35)-Gönül açmak. = İnsanın iç sıkıntısını gidermek, iç açmak.
36)-Gönül akıtmak. = Âşık olmak, sevmek.
37)-Gönül almak (veya gönlünü almak)=1)-Sevindirmek. 2)- Kırılan bir kimseyi güzel bir davranışla hoşnut etmek.
38)-Gönül avlamak. = Huyunu suyunu yakından bilerek olumlu davranışta bulunmak, tavlamak.
39)-Gönül avutmak. = Hoşça vakit geçirmek.
40)-Gönül bağlamak. = Severek bağlanmak, içten sevmek, âşık olmak.
41)-GÖNÜL BULANDIRMAK. =1)- Mide bulandırmak. 2)- mecaz Kuşkulandırmak.
42)-Gönül çekmek. = Sevdalı olmak.
43)-(birini) Gönülden çıkarmak. =Sevmez veya anmaz olmak.
44)-Gönülden çıkarmamak. = Sevilen kimseyi hiç unutmamak.
45)-Gönülden ırak olmak. = Sevilmekten yoksun kalmak, sevilmemek.
46)-Gönül eğlendirmek. = Geçici bir ilgi ve sevgi göstererek hoşça vakit geçirmek.
47)-Gönül ferman dinlemez. = Gönül sevdiğinden asla vazgeçmez.
48)-Gönül gezdirmek. = Seçmek için aklından birçok şey geçirmek.
49)-Gönül indirmek. = Kendisine yakıştıramadığı bir şeye razı olmak.
50)-Gönül kırmak (veya yıkmak). = Birini çok üzecek bir davranışta bulunmak, gücendirmek.
51)-Gönül kimi severse güzel odur. = Güzellik anlayışı kişiden kişiye değişir.
52)-Gönül kocamamak. = RUHEN dinç kalmak.
53)-Gönül koymak. = Gücenmek, alınmak, darılmak.
54)-Gönül okşamak. = Birini hoş bir söz veya davranışla sevindirmek, iltifat etmek.
55)-Gönül vermek. =1)- Sevmek, âşık olmak.2)- Bir şeyi sevmeye, istemeye veya yapmaya içten yönelmek, eğinmek, meyletmek
56)-Gönül yakmak. = 1)-İnsanı aşırı derecede etkilemek, sarsmak, kendinden geçmesine yol açmak. 2)- Aşk dolayısıyla iç yangınına tutulmak.
57)-Gönül yıkmak. = Birini çok üzecek bir davranışta bulunmak, gücendirmek, gönül kırmak.

BİRLEŞİK SÖZLER

58)-gönül avcısı. = Geçici aşklar arkasında koşan kimse, çapkın.
59)-gönül bağı. = Sevgi bağı, duygusal ilişki.
60)-gönül belası. = Aşkın verdiği sıkıntı, dert.
61)-gönül birliği. = Duygusal anlaşma.
62)-gönül borcu. = Yapılan iyiliğe karşı kendini borçlu sayma, minnet, minnettarlık, şükran.
63)-gönül borçlusu. = Yapılan iyiliğe karşı kendini borçlu sayan kimse, minnettar.
64)-gönül çöküşü. = Yaşama gücünün yitmesi, ruhsal dengenin bozulması.
65)-gönül darlığı. = İç sıkıntısı.
66)-gönül dilencisi. = Sevdiğinden ayrılmamak için onun her davranışına katlanan kimse.
67)-gönül eğlencesi. = İnsanı oyalayıp hoşça vakit geçirten şey.
68)-gönül eri. = Hoşgörüsü geniş, açık yürekli, güvenilir kimse, rint, ehlidil.
69)-gönül ferahlığı. = İç rahatlığı, dertsizlik.
70)-gönül hoşluğu. = Hiçbir baskının etkisi altında olmama.
71)-gönül maskarası. = Sevda yüzünden gülünç durumlara düşmüş kimse.
72)-gönül meselesi. = Aşk yüzünden ortaya çıkan sorun, aşk derdi.
73)-gönül okşayıcı. = Hoşa giden.
74)-gönül rahatlığı. = İç rahatlığı iç huzuru, baş dinçliği, huzur
75)-gönül rızası. = İç rahatlığıyla olur verme.
76)-gönül tokluğu. = Doygunluk, istiğna.
77)-gönül uğrusu. = Gönül almayı bilen kimse.
78)-gönül yarası. = Bir kimseyi derin üzüntü içinde bırakan acı.
79)-gönlü bol. = Yeterli imkânlardan yoksun olmasına karşın cömert, eli açık davranmak isteyen (kimse).
80)-gönlü dar. = İçi sıkıntılı olan (kimse).
81)-gönlü gani. = Cömert ve gözü tok, gani gönüllü (kimse).
82)-gönlü hoş. = Dileği yerine gelmiş, sevinmiş (kimse).
83)-gönlü kara. = Başkalarının kötülüğünü isteyen (kimse).
84)-Canıgönülden. = İçtenlikle, çok isteyerek.
85)-gönlü tok. = Zorunlu ihtiyaçları karşılandığında bununla yetinen, fazla mal ve para istemeyen (kimse), müstağni
86)-gönlü zengin. = Para ve malını imkânları ölçüsünde esirgemeden veren (kimse).
87)-gönlü yaralı. = Âşık, tutkun, aşkı karşılık görmeyen (kimse).

http://tdk.org.tr/TOKSOZLUK/SOZBUL.ASP?kelime=g%F6n%FCl

Gönül Bilimlerine Giriş - 17

"Maddiyat ve maneviyatı dengeleyin."
Formülünüz 'bilim' + 'gönüldür.' Bu iki kanadın biri
eksik olursa ne kendinize ne de insanlığa hayrınız dokunur.
Unutmayın ki Türk olmak bir kafa gönül işidir.

Oktay Sinanoğlu

http://www.ozturkler.com./forum/viewtopic.php?t=13323&highlight=

Gönül Bilimlerine Giriş - 18

Türk Dil Kurumu Tarama Sözlüğü-2.Baskı-1996

1- Gönlü açuk= Endişesiz, kedersiz, içi rahat, şen

Otururlar idi meğer bir gece.
Gönülleri açuk yapılu baca.(XIV.yy-Süheyl'ü Nevbahar)
(Dumanın dişarı vurması için nasıl baca yapılıysa, gönüllerindekini dışarı vurmak için gönül bacası yapılı)

2- Gönlü aktarılmak= Midesi bulanmak.

Bir kimsenin bir nesneden gönlü dönmek ve gönlü aktarılmak.(terceman.XV. 213)

3- Gönlü kapılmak= İnanmak, kanmak, aldanmak.

O tatlı sözlere gönlü kapıldı.
Yüreği tazelendi, su serpildi.(Dah. XIV. 60)

4- Gönlü kapılmış=Âşık

5- Gönlü kararmak= Ye'se kapılmak, hüzün içinde olmak.

Bana öğüt vergil gönlüm kararmasun.(Tez. Ün. XV. 7-2)

6- Gönlü karartmak= Ye'se düşürmek, küstürmek.
Akartır sakalı,kızartır gözü.

Karartır gönülü sarartır yüzü.(XIV.yy-Süheyl'ü Nevbahar-274)

7- Gönlü kopmak= Çok heyecanlanmak.

İki gözünde anı sundu öptü.
Veli anın dahi hem gönlü koptu.(Işk. XIV.yy-255-2)

8- Gönlüne bırakmak= İlham etmek

Bir gün hak Taâlâ Dihye'nün gönlüne bıraktı.
(Allahın gönlüne bıraktığı duygu ve düşünceler.)
(Leys. Ar. XV. 649)

9- Gönlünü açmak=Gönlünü ferahlandırmak.

Yedi gün feryad edip su içmedi.
Yas ü matem duttu gönlün açmadı.(Battal.XVIII.yy-65)

10- Gönlünü aramak= Kalbini yoklamak, fikrini araştırmak, düşüncesini anlamak istemek.

Görür vermedi kimse ona cevap
Henüz anlamadı ol evi harap
Dedi hey benim ile oyun kurar
Gerek sevdiğim böyle gönlüm arar.
(XIV. yy Süh. 219)

11- Gönlünü düzetmek(gönlünü düzmek)= Hatırını almak, gönlünü hoş etmek.

Anın ıldızı benden alçakdurur
Aramızda erlik hem ancakdurur
Ki gönlüm düzetür birlik eder
Ne fursat gözetür ü dirlik eder
(Süh. XIV. 279)

12- Gönlünü eğmek= gönlünü bir tarafa çekmek, meylettirmek.

Yerince ol kızı hatun eğerdi
Ki ya'ni oğlunun gönlün eğerdi.
(Dah. XIV. 80)

13- Gönlü oturmak= Müsterih olmak, mutmain olmak.

Ümit dutarven kim işbu kaygu benden gide idi ve gönlüm oturadı.
(Enb. XIV. 843)

14- Gönlü sarsılmak= acımak, merhamet etmek.

İsa'nın ana gönlü sarsıldı ve tanrıya dua kıldı.
(Enb.XIV. 19)

15- Gönlü tar olmak= İçi sıkılmak.

Çün başmakçı avratı geri geldi, ol karındaşlaştığı avratın burnu kesilmiş gördü, yavlak gönlü tar oldu.
(Kel. XIV. 19)

16- Gönlü tonmak= Hareketten kalmak.

Geldi paşa hazreti k'anı göre
Hatırını, hasteliğini sora
Gördü içi taşı tutuşmuş yanar
Geh giderdi öğü, geh gönlü tonar
Altı gün hasta olur sonra ölür
(Enveri. XV. 67)

17- Gönlü yapılmak= Meyletmek.

Yiğidin aşkına gönlü yapıldı
Kararı kalmadı kızın kapıldı
(Şeh. Ş. XVI.yy-541)

18- Gönlü yavuz olmak= Canı sıkılmak.

Kişi duymadın çare etmek gerek
Durup tizcek odaya gitmek gerek
Süheyl işitip oldu gönlü yavuz
Dedi taliim onmamıştır henüz
(Süh. XVI. 119)

19- Gönlü yufkalmak= Rikkate gelmek.(incelmek, nazikleşmek)

Kaçan kisri(Berzaveyhin) beşerinde renç ve gurbet eserin müşahe kıldı, gönlü yufkaldı, gözü yaş doldu ve eyitti...

20- Gönül= Yürek

21- Gönül ağrıtmak= gönül incitmek.

Hatırın gözler rakibin ol melek
Hiç şeytan gönlünü ağrıtmadı.

22- Gönül akıtmak= Gönül kaptırmak, gönül meylettirmek.

Mumîlat(Ar.)= Erenlerin gönüllerini kendülere akıdan avratlar.
(Bab. XVI. 2, 330)

23- Gönül akmak= Temayül etmek(Bir tarafa eğilmek.) heves göstermek.

İstanbul'a akarsa gönül....(Nabi. XVII-XVIII. Yy 234)
Nice akmaya gönül su gibi Sadabata (Nedim. XVIII.196)

24- Gönül aldırmak= Gönül vermek, Gönül kaptırmak.

Kendin aldırdın gönül noldun ne hal olmuş sana.
(Nedim. XVIII. 133)

25-Gönül arılığı= kalp temizliği.

Andan ol iki kurbanların dağ üstünde kodular, pes gökten od indi ol kuzuyu ve südü ve tereyeği yedi, kaabil kurbanından bir dane yemedi anınçün kim gönül arılığiyle değildi ve Hâbil kurbanı kabul oldu anınçün kim gönül arılığiyle idi.
(Enb. XIV. 61)

26- Gönlü azmak= Çok yimekten mide rahatsız olmak.

Nâguvâr(Fa.)= Çokyemekten gönlü azmış.
(Şamil. XVI. 519)

27- Gönül bağlamak.

Eğer sevmeğe baş edersen bükül
Sen ana ol ayruğa bağlar gönül
(Süh. XVI. 519)

28- Gönül berkitmek= Kendini bir işe bağlamak.

Ol gelenlerle gönül berkitti
Hal yoluna canını terketti ol
(Is. XIV-XV. 533)

29- Gönül biriktirmek= gönülleri, fikirleri bir araya getirmek.

....İmdi eğer müyesser olursa(kolaylıkla ortaya çıkarsa) gönül biriktirmiş dostlar meselin(örnek alınacak sözün) aydivergil ve buların dostluğa başladığını ve dostluk semeresinden birbiri ile gönendiğin....
(Kel. XIV. 77)

30- Gönül birle(gönül ile)= İçten, gönülden, samimi olarak.

Ve günde beş namaz oldu ve gönül birle tevbe kılsa kabul kıladı.
(Enb.XIV. 3)

31- Gönül bulanmak- Gönül dönmek

32- Gönül çekinmek= hasret, iştiyak duymak(özlemek, göreceği gelmek)

Bir nesneye arzu eylemek manasınadır ki gönül çekinmek ta'bir olunur.
(Kam. XVIII-XIX. 2, 323)

33- Gönül çekinmesi= Hasret, iştiyak

İştiyak(Ar.)= Gönül çekinmesi, kalp çekinmesi ve hareketi.
(Bab. XVI. 2, 323)

34- Gönül çürüklüğü= Fesat, kötü düşüncelilik.

Gışş(Ar.)= Kin, haset ve gönül çürüklüğü.
(Bab. XVI. 1, 170)

35- gönüldeş= Ahbap, yakın dost.

Yürürler iki yanında temanet yetmişer bin hub
Karavaşlar, peri-veşler, gönüldeşler heme hem-zâd
(Muham. XV. 439)

36- Gönülde yazılmak= zihine nakşolunmak.

İntiba(Ar.)= Gönülde yazılmak.
(Müntehab. XVII. 8-2)
İntiba kelimesinin bu günkü karşılığı izlenim, iz bırakmayı çağrıştırıyor.

37- Gönül dileği= arzu, istek.

Buhe(Fa.)=Arzu, ya'ni gönül dileği.

38- Gönül dölenmek= İçi rahat etmek.

Helallık dilendi dölendi gönül
Özenü ağır oldu dizgin yenül.

39- Gönül döndürmek= Mide bulandırmak.

Acıdan kim dımağ sevmeye, tatlıdan kim gönül döndüre, ekşiden kim diş kamaşa...
(Kel. XIV. 43)

40- Gönül dönmek(gönlü dönmek, gönül bulanmak)= Mide bulanmak, kusmak.

Eğer ot içmezden üç gün önürdü kusa, ot içdüğü vakıt gönlü dönmek ve kusmak olmaya.
(Yadigar. XIV. 31-2)

41- Gönül düşürmek= Gönül kaptırmak.

Kızıl altun ile ak gümüşe düşürme gönül
Bunda anlar kalur en son seni yer bu kara yer
(D. B. XVI. 6)

42- Gönül eri= Temiz yürekli, ehl-i dil.

İlahi bizi gönül erleriyle celis et.
(Tazarru. XV. 166)

43- Gönül evi= Kalp

Gönül evi hak evidir.
Gel gönüle, gir gönüle.
(Alâ. XVI. 45)

44- Gönüle yörenmek= hatıra gelmek.

Mübarek gönlüne yörendi ki evvelki ümmetlerin ömürleri uzun.
(Cev. Ah. XV-XVI. 670)

45- Gönül götürmek= feragat etmek, vaz geçmek.

Ben varıp hot fariğ otura idim.
Dünyadan gönlümü götüre idim.
(Man. Tayr. XIV.247)

46- Gönül gözü= Kalp gözü, basiret

Eğer gönül gözü varsa ibret al, imdi hak taâlanın kudretlerine nazar eyle, sun'inin kemalin anla.
(Hazain. XV. 57-2)
Basiret=Doğru görüş, uzağı görüş, seziş, uyanıklık, anlayış, kavrayış, dikkat, sağgörü:
"Kanal'ı müdafaa edenler, yüz millik cephe üzerinde çok basiretle vazife görmeye mecbur idiler."- F. R. Atay

47- Gönül indirmek= Tenezzül göstermek(Alçak gönüllülük göstermek)

Da'vet itsen dinine girse heman
Hem sana arka ola ol pehlevan
Didi âlimdir, dinime girmez ol
Değme kimseye gönül indirmez.
(battal. XVIII. 133)

48- Gönül katılığı= Şecâet(yiğitlik), metanet(dayanıklılık, sağlamlık).

Şecâat(Ar.)= Gönül katılığı
(müntebah. XVIII. 53-2)

49- Gönül koşmak= gönül, istek birliği yapmak.

Elin şeştiler anı duttular hoş
Dediler sen dahi gönlün bize koş
(Işk. XIV. 179-1)

50- Gönül koymak= Gücenmek,

Katibi düşman sözüne uyamam
El sözüyle dosta gönül koyamam
(Katibi. XVII. 23)

51- Gönüllenmek= Gücenmek

Dedim vefa ile al gönlüm eyle terk-i cefa
Gönüllenür gibi oldu biraz o mâh-lika
(Ruhi. XVI. 93)

52- Gönüllü= Cesur

Ohu gönüllüye ceri(Ar.)= vü cesur.
(Uc. Gar. XV. 9)

53- Gönül pası= 1. Vesvese, gıllügış, kötü düşünceler.

Tutgıl bir Tanrı hasını, gel ikrar et erenlere
Sileler gönlün pasını gel ikrar et erenler
(Yunus XIII-XIV. 95)

2. Keder.

Henüz dahi diri idi anası
Gönülde yoğ idi zerrece pası
(Dah. XIV. 75)

54- Gönül suyu= Göz yaşı

Gönül suyu gözlerimden akıyor
Ah ettikçe ciğerimdem kan gider.
(Kara. XVII. 166)

55- Gönülsüzirek= İstemeye istemeye

Pes aklı azlığından gönülsüzirek müselman(müslüman) oldu ve Süleyman'ı katı sevdi.
56- Gönül uğrusu= Gönül çalan, gönül alan.
Mütebbir(önlem alan) ve mütebassır gönül uğrusu kimesle imiş.
(Ev. XVII. 45)

57- Gönül varmak= gönül arzu etmek, istemek.

Gönül varmaz kim anı(onu) terk idesi
Kıyına kim gelir gelmez gidesi
(Çeng. Dâi XV. 199)

58- Gönül yazmak= Gönül eğlendirmek

Gerekse gayri dilberle gönül yaz
Ki zira bir çiçekle yarımaz yaz
(güvahi. XVI. 102)

59- Gönül yıkmak= Gönül kırmak

Aşktan ah etmesün aşık yıkar gönlüm
Hiç sultanım deyen mülkünü viran istemez.
(fuzuli. XVI. 153)

60- Gönül yufkalığı= merhamet, Rikka-i kalp

gönül yufkalığı ve şefkat bana galip olur.

Kaynak; Türk Dil Kurumu Tarama Sözlüğü-212/III-2.Baskı-1996-Sayfa;1760-1771 arası

Gönül Bilimlerine Giriş - 19

8 inci yüzyıl

Gönül kelimesinin elimizde bulunan ilk kaynağı Orhun Abideleridir.Prof. Dr. Muharrem Ergin'in-Boğaziçi yayınlarından-2004 Ağustos'ta basılmış 32. baskısındaki kitapta üç yerde gönül kelimesini görebildim.
Dördüncüsü ise 800-825 yılları arasında yaşamış bir Uygur Hanının namına dikilmiştir. Bu Yazıt'ta da könli=Gönlü kelimesi geçmektedir.

1-Taş tokıtdım. Köngülteki sabımı ururturdum.
(Taş yontturdum, Gönüldeki sözümü vurdurdum.)

Duygularımı, düşüncelerimi ve içimde ne varsa taşa yazdırdım. İnsana ait ne varsa Gönlümde var, Gönlümdekileri dışarı vurdurttum der, Bilge Kağan, M.S.732'de kardeşi Kül Tigin için diktirdiği Âbide'de.

Kaynak; Aynı eser- Sayfa 6, 12.kısım, satır 3

2-Ança sakındım. Közde yaş kelser tıda köngülte sıgıt kelser yanduru sakındım.

(Öyle düşünceye daldım. Gözden yaş gelse mani olarak, Gönülden ağlamak gelse geri çevirerek düşünceye daldım.)

Kardeşi Kül Tigin vefatından sonra Bilge Kağan derin bir düşünceye daldığını söyliyerek, Gönülden gelen Ağlamak'ın, gözden yaş olarak gelmesini geri çevirerek düşünceye daldığını söylüyor.

Zamanı Tanrının yaşayacağının, İnsanoğlunun ölmek için türemiş olduğunu düşünmüş.

Düşüncelerinin devamında iki devlet başkanının,küçük kardeşinin oğlu olan yeğeninin, oğlunun, beylerinin, milletinin gözü kaşı kötü olacak deyip düşünceye daldım der.

Sebebi ise yapılan matem törenlerinde, o zamanın adetlerine göre insanlar suratlarını yaralıyorlarmış, yaradan akan kanla, göz yaşının karışımı kanlı gözyaşı oluyormuş. Kanlı gözyaşının anlamı bu törenlere dayanıyor. Hatta bu törenlerde matemin şiddetiyle kulağını kesenler bile oluyormuş.

Yeğeninin, oğlunun, beylerinin ve çevresindeki ileri gelenlerin bu törende yüzlerini yaralayıp gözleri ve kaşlarının kötü olmaması için, onların yerine ağlayıcı tutmuş. Düşünceye dalmasının bir sebebi de buymuş.

Kaynak; Aynı eser sayfa 29- 11. kısım, satır 2

3-Bu süg ilt tidi. Kıyınıg könglüngçe ay, Ben sanga ne ayayın tidi.
(Bu orduyu sevk et dedi. Cezayı Gönlünce söyle. Ben sana ne söyleyeyim dedi.)

Kaynak; Aynı eser- Sayfa 74-8. kısım.

4-Könli=Gönlü

Kaynak; Bu yazıt 800 ile 825 yılı arasında iktidarda bulunan bir hanı namına dikilmiştir.
Üçüncü Uygur Yazıtı D kısım 3. harf
Hüseyin Namık Orkun-Eski Türk Yazıtları-Ankara-1994-Türk Dil Kurumu Yayınları/529 Sayfa;231

Elimizde bulunan en eski dört kaynak olarak bunları tespit ettim.

Ek;

5-Kaganım(ben) özüm Bilge Tonyukuk ötüntük ötünçümün eşidü birti. Könglüngçe uduz tidi. Kök Öngüg yoguru Ötüken yışgaru uduztum. İngek kölükün Toglada Oguz kelti.

(Kağanım benim kendimin Bilge Tonyukukun arz ettiği maruzatımı işiti verdi. Gönlünce sevk et didi. Kök Öngü çığneyerek Ötüken ormanına doğru sevk ettim. İnek, yük hayvanı ile Toglada)

Orhun Abideleri-Prof. Dr. Muharrem Ergin'in-Boğaziçi yayınlarından-2004 Ağustos'ta basımı.

Gönül Bilimlerine Giriş - 20

10 ncu yüzyıl

Budacılığa ilişkin Uygurca El Yazması;
İyi ve Kötü Prens Öyküsü,
Metni Düzenliyen; J.R. Hamilton-Türkçeye çeviren; Vedat Köken-Türk Dil Kurumu Yayınları/682- Ankara-1998 Baskısı
!0. yüzyılda yazıldığı tahmin edilmektedir.

1-könülçe berdi ol edgü kü at tört bulun-da yadıltı.
(Gönlüne göre verdi(onun)bu iyi, şanlı ad, dört bir yana yayıldı.)

Aynı eser sayfa;14-7/1.satır.

2-könülüg berzün könlin bertmenler ötürü künine tıdısız berdi
(Onun gönlünü kırmayın!.. bu durumda günlerce engel görmeden verdi.)

Aynı eser sayfa;14-8/4.satır.

3-ögüküm könlin neçük berteyin.
(yavrumun gönlünü nasıl kırarım.)

Aynı eser sayfa;15-9/6.satır.

4-et burxan ög qan tetir qayu kişi ög qan könlin bertser ol tınlıy tamuluy bolur
(Buda'ya ana baba denir. Hangi kişi anne ve babasının gönlünü kırarsa, o kişi cehennemlik olur.)

Aynı eser sayfa;16-11/5

5-könül-teki küsüşün qantur-yalı
(gönlündeki arzuları doyurmayı düşünürse.)

Aynı eser sayfa;17-14/5

6-amtı könülçe alın
(Şimdi siz onları gönlünüzce alın.)
Devlet gelirlerinden bahsediyor.

Aynı eser sayfa;18-16/5

7-uluy ögrünçülüg könlin poşı bermek asyı nomladı
(Büyük sevinçlerle dolu bir gönülle sadaka vermenin yararlarını vaaz etti.)

Aynı eser sayfa;33-46/5

8-tegin könline yek saqınçı kirdi
(Prensin Gönlüne şeytani bir düşünce girdi.)

Aynı eser sayfa;38-56/4

9-tegin uqtı könli yerinti...
(Prens bunu anladığında gönlü burkuldu.)

Aynı eser sayfa;44-68/5

10-könlünüzni kim bertdi
(Gönlünüzü kim yaraladı.)

Gönül Bilimlerine Giriş - 21

11 inci yüzyıl

Kaşgarlı Mahmut'un Divanü Lûgat-İt-Türk'teki(Türk Dillerinin Gramerindeki) Gönül kelimesinin kullanıldığı yerlerden bazıları.
Ankara-1999 Baskı-Günümüz Türkçesine Çeviren;Besim Atalay-4 Cilt-T.D.K. Yayınları/524

1-könğül=gönül, kalp, yürek; anlayış.

Aynı Eser;4. Cilt-Sayfa;361/13

2-köngül isigligi kerek

(Gönül sıcaklığı gerek)
isiglik=Sevgi.

Aynı Eser;1. Cilt-Sayfa162/22

3-Kulak işitse köngül bilir
Köz körse üdhik gelir

(Kulak işitse gönül bilir
Göz görse sevinç gelir.)

http://www.ozturkler.com/forum/viewtopic.php?t=11401&highlight

Aynı Eser;1. Cilt-Sayfa212/1

4-köngül açıldı

(Gönül açıldı.)

Diğer örnekler;
ış açıldı=iş açıldı, kök açıldı=gökyüzü açıldı,

Aynı Eser;1. Cilt-Sayfa194/2

5-köngül bulgandı

(Gönül bulandı-Midesi bulandı.)

Aynı Eser;2. Cilt-Sayfa238/9

6-köngül tun boldı

(Gönül tundı,rahat etti.)
tun=tunma, dinlenme

Aynı Eser;3. Cilt-Sayfa137/21

7-sağ köngül

(Temiz, sağlam, sıcak kalp)

Aynı Eser;3. Cilt-Sayfa154/12

8-Köngül kiming bolsa kalı yok cıgay
Kılsa küçün bolmas anı tok bay

(Kimin gönlü yok yoksul olursa güç ile o tok ve zengin yapılmaz.)

Aynı Eser;3. Cilt-Sayfa239/1

9-Bardıng nelük aymadıng
Kirü körüp kaymadıng
Köngül berü yaymadıng
Boldung erinç bolmagu

(Gittin neden söylemedin,
geri bakıp kayırmadın,
gönül verip meyletmedin,
olmıyacak bir şey oldun.)

Aynı Eser;3. Cilt-Sayfa245/17

Gönül Bilimlerine Giriş - 22

Kullanılan kaynak;
Romanya ve Gagauz Türk edebiyatı- Kültür Bakanlığı Yayınları/2336 Türk Dünyası Edebiyatı dizisi/32

Bir köp tatar balası
Bilmiy kim su anası
Toktanız men aytayım
Gönline nur katayım.

(Bir çok tatar çocuğu, ay
Bilmiyor kim su anası
Durunuz ben söyleyeyim.
Gönlüne nur katayım)
.....
.....sayfa;64-Romanya edebiyatı

Kasap eti pek yağlıdır.
Gönlüm sana sevdalıdır.
.....
.....Sayfa; 76-Romanya Türk Edebiyatı

Atma taşı vurursun
Sonra pişman olursun
Gün geçer, gönül geçmez
Sonra pişman olursun.

Not; "Gün geçer, kin geçmez" diye bir Atasözümüz de var.

Sayfa;83-Romanya edebiyatı

Elim altın tas tutar
Tasın altı pas tutar
Yüzüm ahırsız güler
Gönlüm gizli yaş tutar

Sayfa;281- Gagauz Türk Edebiyatı

Burada; Orhun kitabelerinde geçen aşağıdaki cümleyle benzeşme gözüküyor.

2-Ança sakındım. Közde yaş kelser tıda köngülte sıgıt kelser yanduru sakındım.

(Öyle düşünceye daldım. Gözden yaş gelse mani olarak, Gönülden ağlamak gelse geri çevirerek düşünceye daldım.)
http://www.ozturkler.com/forum/viewtopic.php?t=13447&highlight=

Kullanılan Kaynak;
Kırım Türk-Tatar Edebiyatı-Kültür Bakanlığı Yayınları 2337-Türk Dünyası Edebiyatı dizisi-32

Ağzı sırrın ey gönül fâş itme başın gitse hem
Âlem içre nesne yok râz-ı nihândın yahşırak

(Ey gönül, başın gitse de sevgilinin ağzının sırrını açıklama, çünkü dünyada gizli sırdan daha güzel şey yoktur.)

Sayfa; 254-Kırım Türk-Tatar Edebiyatı

Râyete meyl iderüz kâmet-i dil-cû yerine
Tuğa dil bağlamışuz kâkül-i hoş-bû yerine

(Gönül alıcı boy yerine sancak direğine meyl eyleriz. Hoş kokulu kâkül yerine tuğa gönül bağlamışız.)

Sayfa;255-Kırım Türk-Tatar edebiyatı

Gönül Bilimlerine Giriş - Şiirler - 23

İki sandık yüz yüze,
Sapı kırık, hay ölen
Kızım varıp gidiyor,
Gönlüm kırık, hay ölen.

Sayfa;42 Türkmenistan Türk Edebiyatı.

Ay gönül, bel bağlama, ay
Çoğunu geçir, dünya sen.
Bu ölümün şerbetin,
Halka içir, dünya sen!
Sayfa;49 Türkmenistan Türk edebiyatı.

Gönül gönülden su içer, kamış-kökünden.

Sayfa;54 Türkmenistan Türk Edebiyatı.

Yunus Emre der, hoca, gerekse git bin hacca,
Hepsinden iyisi bir gönüle girmektir.

Sayfa;267 Türkmenistan Türk edebiyatı.

Gönlümün kanı kaynayıp hep taşacak,
Gözümün yaşında kevser bulunacak.

Sayfa; 270 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönüldeki kanı su, gözümün yaşını kan,
Benzimin gümüşünü altın eder aşk kimyası.

Sayfa; 272 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Bu gönlümün denizi taşsa gerek,
Düşman vursun başını taşa gerek.

Sayfa; 274 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Yürek gözünün yoluna yüz parça gerektir
Gönül, zülüflerinin içinde avare, perişan gerektir
Şu saçlarınla miskin kalan bu biçareye
Bu lâl dudağından, ey tapılası güzel çare gerektir

Zülüf=Şakaklardan sarkan saç lülesi:
"Eser seher yeli zülfün dağıtır / Gerdana dökülen tel incinmesin."- Karacaoğlan

.....
Gönül kuşunu avlamak için eğer o tüyleri tuzak ettiyse
.....
Derviş, gönlü yanık olursa bizim gibi olsun.
.....
Gamzelerinin okuyla gönlü yaralıyım efendim.
.....
Can geldi ve ben dedim ona; gamze vurgunusun
Ten geldi ve ben dedim ona; gönülden vurgunsun
Göz geldi ki şikâyet etmek ister saçından onun
Dedim ki acele etme ne olur, sevda vurgunusun.

Meclisi kim hoş tutar; amber, amber
Gönülleri kim alır; dilber, dilber
Dünya ehlinin başını kim çatar
İşini doğru yapan serdar serdar

Senin gibi güzel dünyada az imiş
Nameni rast anladım, şehnaz imiş
Gönüller kekliğine bu dünyada
Muhakkak şahin gözlerin şahbaz imiş

Rast=Düzgün
Şehnaz=Klasik Türk müziğinde bir makam adı.

Gönül alan dünyada dilber, dilber
Ki okuruz güzelliğini ezber ezber
Alemde bin kargaya bir sapan az
Dünyada serdar gerek, serdar, serdar

Sayfa;277 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Ey gözümün ve gönlümün nuru, yüzüne müştakım
Ey beğenilmiş sevgili, yüzüne müştakım

Sayfa;281 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Ey gönlümün hakimi dilberim, sensin ebedî yârim
Ey vefalı sevgilim, yüzüne müştakım.

Sen bana eğer yar isen, var, ey gönül, yar isteme
Gönül hakimi yardır o sana, başka gönül hakimi yar isteme.

Ey gönül, arı, saf söz, gerçeklerin nutkundadır.
Her dili eğride yoktur, arı, saf söz isteme.

Sayfa;282 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Ey bana"misk kokulu saçından gönlünü kurtar"diyen
Hangi gafildir zincirlerden çıkar divanesi.

Madem ki viran gönlüm ey can mesken oldu aşkına
İstemez başka imaret gönlümün viranesi.

Sayfa;283 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönlümün maksudu sensin, dileği Hak'tan budur,
Gönlüm dileğinden başka nesne kesinlikle istemez.

Gönlümün hasreti göz yaşına boğdu beni,
Bunca ağlatma beni ey güleç yüzlü gül, beri gel.

Sayfa;285 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönlümün viranesinde gizli hazine bulmuşum,
Olmuşum o şaha kurban, cansız lâl bulmuşum.

Dişlerinin aksi, ey tapılası güzel, gönlüme nakış eyledi,
Gözlerimin denizinde her dem inci mercan bulmuşum.

Sayfa;286 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Aşığım güzelliğinin yoluna, hasta gönlümün merhemi,
Yüz cefa kılsan da bana, ey sevgili, senden dönmem.

Sayfa;287 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Nasıl ki onun sümbül saçından sıkıntıya düştü gönül,
Tutuştu aşk ateşinden hararete düştü gönül.

O perinin yanağındaki ayetleri görünce,
Yüzündeki harflerle "ümmülkitaba" düştü gönül.

Nasıl kavuşmaymış ki onun ayrılığının hasretinde,
Gâh aşka, gâh ıstıraba düştü gönül.

Gözümden bağrımın kanını yaş olarak akıtalı,
Kınalı dilberin eline eteğine düştü gönül.

Ne zaman ki tan yeli onun amber saçan saçından esti,
Misk rüzgarı ile tümüyle halis miske düştü gönül

Sevgilisi, kınama ve naz ile yaktı Hakiki'yi,
O naz ehliyle kınama nazına düştü gönül

Tevhit kadehi Allah'ın ebedî aşkı ile doldu,
Çünkü ebedî vahitle hataya düştü gönül.

Sayfa;292 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Kavuşmuştur ezelden tâ ebede kadar can ve gönül
Gâh lutuf ve ihsanının cemaline, gâh celalin kudretine.

BU FASIL GÖNÜLE KAYGI-GAM GETİREN İŞLER BEYANINDADIR.

On nesne gönüle gam getirir,
Sevincini gam içinde geçirir.

Ayakta giymek pantalonunu,
Diş ile kesmek sakal ve saçlarını

Eşik üstünde oturmak bir dahi
Oynamak halkın içinde şakşak

Yumurta kabuğuna basmamalı kişi
Sol eliyle yememeli ekmeği, aşı

Özürsüz koyun arasından geçmemeli
Yalnız başına her yola da gitmemeli

Mezarlık arasında gülmemeli,
Sağ eli ile taharet kılmamalı.

....Geceleri sakın gitme evine,
Yürüme büyüklerin önünde.

Almamak gerek yoksullardan yiyecek,
Yememeli o yiyeceği zengin veya yoksul.

Dikmemek gerek beden üzerine elbise
Sürtmemek gerek toprağa yağlı ellerini.

Küçük su döktüğün yerde taharet etmemeli,
Bırakmamalı bir vakit namazı kazaya.

Bırakmamalı tabağını çanağını yıkamadan,
Namazdan ayrılmamalı tesbih ve dua etmeden.

Bir başkası çok ant, yemin içmek oldu,
Bil ki toplam yirmi dört oldu hepsi.

Sayfa;299 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönül kırıktır ve yok cefaya takatim, lakin
Kırgın gönlüme, ey can, cefa edip gidersin

Sayfa;302 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Arılar da petek verir sır ilen,
Gönlümün gamı da doldu nur ilen,

Sayfa;318 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönül okşayan ve mutluluk veren nasihat alan kişinin bedenine can erişir ve şafak karanlığı, yol giderken bin haftalık ay gibi parlak olur.

Sayfa;322 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Aşk şarabından içsem,
Sahraya çıkıp coşsam,
Gönül vaktini hoş etsem,
Çimenli bahçeler isteyip.

Sayfa;346 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Bu ne müşkil gündür devran içinde,
Gönlüm doldu yüz bin sıkıntı içinde,
Yârim varıp düşmüş zindan içinde,
Hazan vuran gül gibi solarsam solayım.

Sayfa;352 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Ben sana söyleyeyim gönlümün muradını,
Ol hizmetimde sağlam, Kaşamşam!
Al haber deryanın baş kaynağından,
Bin kulum var, işler daim Kaşamşam.

Sayfa;358 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönlümden gamları berbat eyleyeyim,
Pehlivanlar içinde üstad eyliyeyim,
Çok bahşişler verip, azat eyleyeyim,
Varıp tutup bize getir Ali'yi.

Sayfa;360 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Bir yâr ver etli kanlı,
Gönlü geniş, göğsü meydanlı,
Dil ile aklı kemâlli,
Yüzü de olsun gösterişli.

Sayfa;396 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönlüm kuşu kanat takıp,
Uçsam diye arzu eyler.
Altın kâseye kuyup şarap
İçsem diye arzu eyler.

Sayfa;518 Türkmenistan Türk Edebiyatı

Gönlüm gam ile dünyadan,
Geçer ayın-yılın senin,
Bilemem iki alemde,
Nedir ikbalin senin.

Türkmenistan Türk Edebiyatı-Kültür Bakanlığı Yayınları/2125 Türk Dünyası edebiyatı Dizisi/32

Gönül Bilimlerine Giriş - 24

1- Gönlün yazı var, kışı var.
2- Gönlüne bir ok saplandı.
3- Gönlüne danış.
4- Gönlünün arzusuna tâbi
5- Gönül açıklığı.
6- Gönül almak.
7- Gönül azabı.
8- Gönül başa belâdır.
9- Gönül bilen hicran bilir.
Hicran=Bir yerden veya bir kimseden ayrılma, ayrılık.
10- Gönül bir hümâdır, istediği yere konar.
Hüma=Başına konduğu kimseye mutluluk getirdiğine inanılan talih kuşu.
11- Gönül bir sırça saraydır kırılırsa yapılmaz.
12- Gönül çocuğa benzer, gördüğünü durmayıp ister.
13- Gönül dostunu bilir.
14- Gönül eğlencesi kuru kestane.
15- Gönül evi düğün evinden kalabalıktır.
16- Gönül hoşluğu.
17- Gönül hoşluğu ile olur ibadet.
18-X Gönül hüküm altına girmez.
19- Gönül ister, yüz utanır.
20- Gönül kalmak.
21- Gönül kalsın, yol kalmasın.
22- Gönül kimi severse güzel odur.
23- Gönül kocamaz.
24- Gönül kolay düştüğü yerden güç kalkar.
25- Gönül var otluğa konar, gönül var çöplüğe konar.
26- Gönül yapmak arş yapmaktır.
27- Gönülden gönüle yol vardır.
28- Gönülden kopan, ihsânın hayırlısıdır!
29- Gönüldendir şikâyet, kimseden feryadımız yoktur.
30- Gönüle kötek olmaz, aşığa edep.
31- Gönülsüz davara giden köpekten hayır çıkmaz.
32- Gönülsüz kopek av avlamaz.
33- Gönülsüz namaz göklere ağmaz.
34- Gönülsüz yenen aş, ya karın ağrıtır ya baş.

Kaynak; Türk Atasözleri ve Deyimleri I- Milli Kütüphane Başkanlığı-Milli Eğitim Basımevi-2001 baskı-Sayfa 138

1- Gönlü büyük.
2- Gönlü çamurdan alıp boka sokmak.(Birini)
3- Gönlüm yoktur vermeğe, un sererim örmeye.
4- Gönlünde var, elinde yok.
5- Gönlünü dolaştırmak.
6- Gönlünü görmek.
7- Gönlünü ısıran sözler söylemek.
8- Gönlü vezir gönlü, yatağı it yatağı.
9- Gönül bu eşeğe, biner de gelin olmaya gider.
10- Gönül düştü bir boka, o da misk gibi koka.
11- Gönül düştü bir boka, o da müşkül koka.
12- Gönül düştü kediye, kedi döndü duduya.(kadınlara verilen unvan, hanım)

Bölge Ağızlarında Atasözleri ve Deyimler 1-2 ankara-2004-Türk Dil Kurumu Yayınları- Sayfa-319

1-Gönüllemek= Ağırlamak

Derleme Sözlüğü-XII-Ek-I 2. Baskı-Sayfa-4513

1-Gönül verme evliye, eve gider unutur.
2-Gönül ummadığı yere küser.
3-Yarım elma gönül alma.
4-Gönlünün dümeni bozuk olmak.
5-Gönlü(gözü) tok.
6-Gönül darlığı=1-İç sıkıntısı. 2- hoş görmezlik.
7-Gönül okşamak.
8-Gönüllü gönülsüz.
9-Gönül yarası.

Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü-Ömer Asım Aksoy-İnkılap kitabevi-Baskı-1988-1. ve 2. Ciltler.

1-Gönül ağrıtmak= Gönül incitmek.
2-Gönül berkitmek= kendini bir işe bağlamak.
3-Gönül çekinmek= özlemek, istek duymak.
4-gönül çekinmesi= hasret, özlem.
5-gönülde yazılmak=zihne yerleşmek.
6-gönül dölenmek= içi rahat etmek.
7-gönüle yörenmek= hatıra gelmek.
8-gönüli aktarılmak=midesi bulanmak.
9-gönüli kopmak= çok heyecanlanmak.
10-gönüli oturmak= müsterih olmak.,
11-gönüli sarsılmak= acımak, merhamet etmek.
12- gönüli tar olmak= içi sıkılmak.
13-gönül koşmak= İstek, gönül birliği yapmak.
14- gönül koymak= gücenmek.
15-gönül uğrısı= gönül çalan, gönül alan.
16-gönüldeş= ahbap, yakın dost.

Yeni Tarama Sözlüğü- Türk Dil Kurumu yayınları-Ankara-1983 basım-No;503- sayfa-98

BİLİNÇ ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Prof. Dr. Ahmet İNAM
Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Felsefe Anabilim Dalı

GÖNLÜMÜZDE, NASIL BİR İNSANIN DÜNYA GEZEGENİNDE YAŞAMASINI İSTİYORUZ? GÖNLÜ OLAN İNSANIN.GÖNÜL SAHİBİ İNSANIN BU YAZI ÇERÇEVESİNDE ŞİMDİLİK ON TEMEL ONTO-ETİK[1] KAREKTERİ, ÖZELLİĞİ İÇİNDE TAŞIDIĞINI DÜŞÜNÜYORUM.

1. ÖZGÜRDÜR, gönlü olan insan. Bu özgürlük ona "yalnızca dışarıdan" yasalar ve toplumsal düzenlemelerle sağlanmış özgürlük değildir. İnsanın "iç" özgürlüğünden söz ediyoruz. Kararlarında, seçmelerinde,belirleyiciler altında "özgür" olabilen; kendini belirleyen etkilerin, engellerin, zorlukların neler olduğunu anlamaya gönüllü, açık; anlayabilen insandır özgür insan.

2. ÖZERKTİR. Otonom. Özgürlüğünün sağladığı hareket olanağı, onu "kopya çeken", "özenti" biri yapmamalıdır. Özerk insan, "iç dünyası" egemenliğine, istiklaline kavuşmuş, bağımsız bir kişidir. Özgürlüğünün erki kendindendir. Özerk "başına buyruk" biri değildir, bir anlamıyla. Özerkliğinin diğer insanların özerkliğine bağlı olduğunu bilir.

3. Diğer insanlara bağlılığının, bağımlığının verdiği bir özellik de onun ÖZGÜL olmasıdır. Özgüllük, bir kültüre, inanç düzenine, yaşam biçimine özgü oluştur. Özgürlük ve özerklik ancak özgüllük içinde gelişebilir. Özgül insan, belli bir toprağın, kültürün insanıdır. Çağımız böyle bir özgül insana pek sıcak bakmıyor. (Globalleşme, dünyanın bir "köy" oluşu savı!)

4. ÖLGÜNDÜR. Özgün olmaya çabalayandır. Orijinalliği, özüne uygun etkinlik içinde oluşundan gelir. Sahip olduğu gizil güçleri (potansiyelleri) gerçekleştirmeye, taşıdığı yetenekleri kuvveden fiile çıkarmayla uğraşır. Özünü oluşturmaya, kurmaya, keşfetmeye doğru yönlendirir yaşamını.

5. ÖZDENDİR. Burada "özdenliği" kendiliğindenlik, içtenlik anlamında yorumluyorum. Kendi özünden çıktığı için, özgün, "orijinal" olabilir. İki yüzlülük taşımadığından.

6. ÖZLEMLİDİR. Oluşturacağı "öz", "benlik", bilinç düzeni, sürekli üzerinde çalışılması gereken, "inşası bitimsiz" bir özellik taşıdığından, içinde yaşanılanla varılması hedeflenen arasından ortaya çıkan kapatılamaz uçurum, gönlü olan kişiyi özlemli kılar: Özlem, yaşayabileceği özgür, özerk, özgül, özgün, özden... kişilerin bulunduğu dünyayadır. Özlem, bu özelleri edinebilme, taşıyabilme olgunluğuna erişebilmeyedir.

7. ÖZENLİDİR. Titiz, çalışkan: Ayrıntıları unutmayan. Akıl yürütmesinde gedikler vermemeye çalışandır.

8. ÖZVERİLİDİR. Değerler yaşayan bir insandır çünkü. Sahip olduğu değerler için tehlikeleri göze alır. Değerleri yaşar, yaşamaya çalışır, yaşadıklarının bedelini öder, ödemeye hazırdır.

9. ÖZGEDİR. Bu sözcüğün Türkçe'deki alışılmış anlamları "başka, diğer, yabancı"dır. Ben bu çalışma bağlamında, Kazak, Özbek, Uygur Türkçe'lerindeki anlamını yeğliyorum. Özge, bu anlamıyla "değişik" demektir. Türkçe'de kullanılan anlamlarıyla birlikte özge oldukça zengin anlam renkleri taşıyor. (Örneğin Divan-ü Lugat-it Türk, III, 155-4' de, -Türk Dil Kurumu, Besim Atalay çevirisi, 1986) özge, "öze" anlamında, bana, kendime, özüme olarak geçiyor; o dönemin, o coğrafyanın telaffuzuyla! Özge, özgül, özden olan insanın bağnazlığını, ruh darlığını önleyen bir özellik: Özünüze özge olabilmek! "Değişik" anlamın özgeyi özge kılan da budur: Hem öze yöneliktir, hem öze yabancı, özden başkadır! Öze varabilmek, bilinç düzenini sağlam kurabilmek özge olmayı gerektirir: Bilinç düzeninin devingenliği, özgelik olmadan öze yürümenin zorluğunu gösterir sanırım. (Kendimizi "ötekiler" yardımıyla öğrenebileceğimiz olgusu!)

10. Özgeliğin öze giden yolda katkısı ancak özümseme ile olanaklıdır: ÖZÜMSEYENDİR. Özgeliği özdenlikle, özgüllükle, özgünle birlikte özümlemiştir. Özümseme, bilinci oluşturan öğelerin ahengi; duygu, düşünce ve davranışların bir bütünlük içinde yoğrulması demektir.

Bu saydığım özellikleri anlatan kavramlar beş ayrı kavram çifti oluştururlar: (Özgürlük, Özenlilik), (Özerklik, Özverililik), (Özgünlük, Özgüllük), (Özdenlik, Özlemlilik), (Özgelik, Özümseyenlik).
Her kavram çiftindeki kavramların taşıdığı özellikler, birbirlerini tümlerler; bilinç taşıyan insanın bilinç düzeninin olgunlaşmasına katkıda bulunurlar.

Alınan Kaynak;

http://www.metu.edu.tr/home/www41/ahmet-inam/bilinc.htm

Not; ONTO- ETİK* kavramı üstüne açıklama.

Onto=Varlık; Yokluğa karşıt olarak , varolan şey.

Felsefe Sözlüğü-Ahmet Cevizci-ekim 2002 baskı- sayfa;1072

Etik=Ahlâk ve ahlâklılığın olgusal ve tarihsel olarak yaşanan bir şey olduğu, tek tek her bireyin şu ya da bu ölçüde şekillendirdiği,.....

Felsefe Sözlüğü-Ahmet Cevizci-ekim 2002 baskı- sayfa;381

Buradan onto-etik kavramıyla, varlık olarak insanın ahlaksal karekteri ile ilgili demek istediğini anladım.

Gönül Bilimlerine Giriş - 26

Canıgönülden;

.....Dilimizde can, bedene öyle bağlıdır ki, ölümde bedenden çıkmasına rağmen, sonraki varoluşunun ne gibi özellikleri olduğu, hatta var olup olmadığı üzerinde yorum yapılmamıştır; bedenle birlikte sona eriyormuş gibi düşünülmüştür..... Can yaşamsal işlevleri sağlayan bir güçtür ve işlevler durunca, bu içsel organik gücün kendi başına anlamı kalmaz. "Canım isterse", "canım çekerse", "canım acıdı" gibi deyişler bedenin duyumlarla ve duygularla birlikteliğini dile getirme ötesinde bir anlam çağrıştırmaz.....

Kaynak; Uluğ Nutku- İnsan Felsefesi Çalışmaları-Kasım 1998-Bulut Yayınları-Sayfa;11

Canıgönülden;
Canın içindeki gönülden, canda ister ama canın içindeki gönülden istemek daha içtendir.
Candan istenilenden vazgeçilebiliyor ama Canıgönülden istenilenden vazgeçilemiyor.

Gönül Bilimlerine Giriş - 27

İleri Ögeler;

Hem Orhun yazıtlarında, hem de Uygur belgelerinde karşımıza çıkan ve yaygın, eski, çokanlamlı bir sözcük olan könül(gönül)'gönül, dilek...' bunlardan biridir. Bu ögenin kön- gibi bir kökümü vardır, yoksa Clauson'in (s.732) könül'den türemiş bir eylem saydığı könle- 'hatırlamak, düşünmek' eylemi bu köke mi dayanıyordu, bunu bilemiyoruz.
Bütün bu sorular, Arkeolojik kazılarda elde edilebilecek, aynı döneme ve öncesine ait yeni yazıtların, belgelerin bulunmasıyla aydınlatılabilir. Ancak bu bölümde üzerinde duracağımız birçok öge, İleri Ögeler ve öteki bölümlerde değineceğimiz çeşitli özellikler Orhun yazıtlarının dilinin çok daha eski bir dilin devamı olduğunu göstermektedir.

Kaynak;En Eski Türkçe'nin izlerinde-Prof. Dr. Doğan Aksan-sayfa 16-17,MULTILINGUAL 2003

Gönül Bilimlerine Giriş - 28

A.Von Gabain'in Eski Türkçenin Grameri adlı kitabında geçen Gönül kelimeleri-Çeviren; Mehmet Akalın-T.D.K. yayınları-532

296-öd iyin=zamana uygun alarak(öd=zaman)
könül iyin=Gönlüne göre(gönlüne uygun olarak),arzuya göre.

401-Ruhî endişe ifade eden soyutlamalar(Abstrakta) önlerinde, vasıflık olarak manayı veren isim soylunun bulunduğu sakınç "düşünce" yahut könül "gönül,kalp" ile teşkil edilirler: kirtü könül "inanmış gönül", yani "inançlılık, iman"; yarlıkançucı könül "merhamet"; küni sakınç "kıskançlık"

Not: görüldüğü gibi merhamet kelimesinin müslümanlığı kabulümüzden önce Türkçe karşılığı varmış."yarlıkançucı", yarlıkançucı könül=Merhametli gönül anlamına geliyormuş, birde kirtü könül="iman" yerine kullanılıyormuş.

368-ikileme;
önin önin yarlıkançuçı könül turgurup "onlardan her biri acıyıp"(gönlünden merhamet edip)

411- +ka yaklaşım hali eki, nadiren vasıflık olarak kullanılır: ewirgü+ka könül= Çevrilecek Gönül(Döndürülecek görüş.)

424- könülin adnagunun edgüsine küni sakınç turgurdumuz erser "eğer gönülden başkalarının iyiliğine kıskançlık duyduysak"

200- bo üç tiginler öz öz könüllerinteki sakınmış sawların sözleşip " bu üç prens(her biri) kendi gönüllerindeki düşündükleri işlerini (sözlerini) konuşup..."

201-kentü könlünçe "kendi gönlünce"

242-könülümte arıtı sakınmaz erdim "gönlümde hiç düşünmezdim"

444-könülümüz busuşsuzun kadgusuzun turzun "yüreğimiz elemsiz kedersiz olsun(dursun)!"

450- könüli az kogşadı ol tıltağın, kim ince eşidti."gönlü şu sebepten biraz zayıfladı, çünkü böyle işitti(böyle işittiği için gönlü biraz zayıfladı)"

193- könül+i+n içre= könülin içre "gönlünün içinde, gönlünde"

87- könülker= "düşünmek" (könül "gönül, kalp")

Gönül Bilimlerine Giriş - 29

Arslan Kaynardağ-.....Max Scheler'in "Geist"ı ile bizim Gönül dediğimiz kavram arasındaki benzer yönler hangileridir?.....

Bedia Akarsu-.....Scheler'in tini(1) ise aklın yanında duygusal edimleri de, sevgiyi, gönülü de(2) içine alan bir şey. Sonunda Scheler insanı tanrılaştırır, insanın oluşu ile Tanrının oluşunu birbirine bağlar. Tam-insan, Tanrının özniteliklerini kendisinde taşıyan insandır. Tam-insanı, Tanrı ile özdeşleştirmiştir Scheler.

1-Tin safhası en gelişmiş safha olarak kabul ediliyor, geçiş yönleri şöyle sınıflandırılıyor.(İnorganik=Cansız, Organik=Canlı(Bitkiler), ruhsal(Hayvanlar) ve Tinsel(İnsan) safhalar olarak sınıflandırılıyor.)
http://www.ozturkler.com/forum/viewtopic.php?t=11839&highlight=
2-Gönül tanrıdır.

Alınan Kaynak;Bedia Akarsu armağanı, hazırlayan Betül Çotuksöken-Doğan Özlem, İnkilap kitapevi-2000 baskısı

"Kant bile, insanı salt bir akıl varlığına götürürken, etiği(ahlak'ı), akıl yasalarına boyun eğip, duygularından, isteklerinden, sevgi ve nefretlerinden arındırılmış bir akıl varlığına bağlamıştır."
.....
"Scheler işte bir Kant eleştirisine paralel olarak, Pascal'ın meşhur "yüreğin; aklın kendilerinden bihaber olduğu, kendi gerçeklerinin olduğu" deyişini benimseme durumuna gelir. Onun gönül düzeninde ya da yüreğin mantığından hareketle de, gönlün kendine ait bir alanı olduğu, yüreğin, zihnin mantığı ve mantıksal değerleri kavramasına benzer bir tarzda, değerleri hissettiği sonucuna varır. Buna göre, değer dünyası kendisiyle, aklın yardımı olmadan, yani zihinden bağımsız olarak temas edebilen bir gerçeklik alanı meydana getirmek durumundadır."

BURADA SCHELER VE PASCAL AKLIN GÖNÜLÜN İÇİNDE OLDUĞUNU SÖYLÜYOR.
İNSAN GÖNLÜ OLAN HAYVANDIR SONUCUNA ÇIKABİLİYORUZ.

Etiğe Giriş- Ahmet Cevizci-Sayfa316-Paradigma yayınları-2001

Gönül Bilimlerine Giriş - 30

GÖNÜL ve DİN

Prof. Dr. Ahmet İNAM

Beni dindar insanların topluluklarında, yayın organlarında gören dostlarım, "zaten biliyorduk, dine kayacağını; "gönül" "gönül" diye diye, sonunda vardın, varacağın yere" diye takılırlar. Suçlayanları da vardır. Gericiliğe hizmet ettiğimi söyleyenleri de.

Galiba, insanın en yakınları, onu en az anlayanlardır. Yıllardan beri anlatmaya çalıştığım gönlü, en yakınımdaki dostlarıma anlatamadım. Bilimle, hakikat aşkıyla olan ilgisini duyuramadım. Elbette, henüz, "gönül" kavramının felsefi çatısını çatmış değilim. Ben gönlü, okuyarak, salt düşünerek ortaya koymak istemiyorum. Yaşayışımdan devşirmek istiyorum. Zamana ihtiyacım var. Üzerinde çalıştığım filozoflar ve onların sorunlarının ardında bu temel kavram var: Onu sömürmek, duygusal yapışkanlığın, mistik karartmaların sığlığında yitirmek istemiyorum. Yol çok uzun: Derin bir kültür geçmişinden gelip, bitimsiz bir geleceğe gidiyor. Benim yolculuğumsa ömrümle sınırlı. Ölünce gönül araştırmaları bitmeyecek. Benden sonra ölecek arkadaşlara emanettir gönül. Bu topraklardaki hayatın, bu hayattan çıkacak felsefenin çekirdeğidir.

http://www.metu.edu.tr/home/www41/ahmet-inam/din.htm

Ortaçağı akıl bu günkü Amerika'yı ise başparmak yapmıştır.' Ahmet Haşim.
Başparmak;yapmaktır,etmektir,kılmaktır.Bununda altında deneme-yanılma yöntemi vardır.
İnsan, atom bombasını buldu denedi,kopyalamayı buldu denedi,insan bulduğu bildiği şeyi dener,yapar,kılar.
Göz'ün bir üst aşaması olan söz pratik hayatımızı kolaylaştırdı.Gözden;gözlü söze geçmek insanlaşmadır.Fakat zaman içinde söz gereksiz ve yanıltıcı kullanımlarıyla işlevsiz hale geldi.

Burada gözü kullananlar,göze dayalı felsefe üretenler,(pozitivistler) karmaşada ön plana çıktılar,bu atların kavgasından dolayı eşeğin rağbet görmesidir,başarısıdır.

Söz insan için yüksek teknelojidir.Atları uzlaştırıp,atların güvenilirliğini sağlayıp, eşeğin hakimiyetine son vermeliyiz.
Türk felsefesi ise gönül felsefesidir,doğal hümanizmdir.Yürek,kalp eti çağrıştırıyor.Gönül demek insan demektir.İnsanlarda ve hayvanlarda ortak olan,sevgi,sadakat,saflık,temizlik,içtenlik gibi duygular hep gönül'ün içindedir.Kalbe,yüreğe insanı sığdıramazsınız,ama
gönül'ün içine insan sığar.Gönül verdim deyince herkes anlar bilir,ek bir söze gerek yoktur.

Türkler Müslümanlığa gönül vermişlerdir,Türkler Anadolu'ya gönül vermişlerdir, bu uğurda milyonlarca insan ölmüştür.İnsanlar ölürler ama gönülller dillerde destan olarak kalırlar.

Göz ve Söz'ün insandaki gerçek harmonisi gönüldedir.İnsanı insanlaştıran gönüldür.

'Söz var iş bitirir,söz var baş yitirir'(ata sözü),

Yabancı bir seyyah Kanuni'nin seferine katılmış,şöyle diyiyor.On binlerce kişi sessiz ve sakin bir şekilde bekliyordu,çoğu belki biraz sonra ölecekti,herkes ne yapacağını biliyordu,sessizlik ve sakinlik vardı. Her şey Söz'le yürüyordu diyiyor ve devam ediyor,bizimkilerde ise savaştan önce bağırtı,çağırtı egemendi,kargaşa egemendi.

Onlar sukuneti öğrendiler,kargaşalarınıda 14.asırdan beri toplanan konsülleriyle bize devrettiler.Bakın İslam dünyasında kaos ve kargaşa vardır,her an her şey olabilir.Onlardaysa asla yaprak kımıldamıyor.Ne yapmalıyız.Toplumu bırakıp önce kendimize bakalım,ben kaos mu yaratıyorum yoksa kaosu önleyicimi davranıyorum.Evimde,işyerimde,yaşantımda bağırıp çağırıyormuyum.Düşkünlüğün göstergesi gürültüymüş.Televizyonun sesi sonuna kadar açık,herkes bağırıyor,kimse dinlemiyorsa orada kaos vardır.Birileri amaçlarına ulaşmıştır. Kanuni'lerin kazandığı savaşları da artık onlar kazanmaktadır.

Mustafa Altınay

Can ve Gönül

Can ve gönül, mücerret (Soyut)kavramlar olup âşığın sevgilinin bakışlarından etkilenen en önemli manevi unsurlardır. Yetim ile aralarındaki ilgi ise ayrılık ve yalnızlık sebebiyle kurulmuştur. Nasıl ki yetim, onun için en değerli iki varlık olan anne ve babasından ayrılmış ise can ve gönül de âşık için çok kıymetli olan sevgilinin baygın bakışlı gözlerinden mahrum kalarak yetim olmuşlardır. Gönül ve can bedenin içinde yaşar. Dolayısıyla beden, onların evidir. Sevgili bakışlarını onların üzerinde başka tarafa çevirerek onları dert sahibi edip bu evde yalnız bırakmıştır. Bu hâliyle onlar öksüz kalmış iki kardeş gibidirler. Aşağıdaki beyitte de Hilâlî (16.yy) can ve gönlün bu maceralarını dile getirmiştir. Sevgilinin bakışları âşığın gönlüne tesir ettiği için, bakışların âşık üzerinde başka tarafa çevrilmesi ondan uzaklaşması demektir ki bu da onu hasta etmeğe yetmiştir. Bu hâliyle gönül ikiz kardeşi gibi olan canı da etkilemiştir. Dolayısıyla can da hasta olmuştur. Can ve gönlün bu hâli kimsesi olmayan iki öksüz kardeşin bir yerde hasta olarak yatması ve hiç kimsenin onlarla ilgilenip yarasını sarmaması durumuna benzetilmiştir. Beden de onların evi olarak düşünüldüğünde beyitteki gam evini hatırlatır. Diğer taraftan, "çeşm-i bîmâr" terkibindeki bîmâr kelimesi aslında hasta anlamına gelmekte beraber burada "hasta edecek derecede etkili" anlamını taşımaktadır. Beyitte bu kelimenin tercih edilmiş olması hasta kelimesiyle tenasüplü olarak kullanılmasındandır:

Çeşm-i bîmârun fırâkıyle dil ü cân hastadur
İki öksüzdür yatur gam-hânede tîmârsuz

(Baygın bakışlı gözden ayrıldıkları için gönül ve can hastadır. (Bu hâliyle onlar), gam evinde yaralı bir hâlde yatan ve yaraları sarılmayan iki öksüz gibidir.)

Alınan kaynak;
Türk Kültürü İnceleme Dergisi 11, İstanbul 2004, 87-110.
Makale adı;
Klâsik Türk Şiirinde "Yetim"- Sebahat Deniz.

Gönül Bilimlerine Giriş - 33

Fuzûlî'de Gönül kelimesinin geçtiği şiirlerden mısralar...

.1-Bir Nigâr-ı anberîn-hatdur gönüller almağa
Gösterir her dem nikâd-ı gaybdanruhsâr söz

(Söz, gönüller almak için gaybî örtüsünün altından her an ayva tüyleriyle yüzünü gösteren bir güzeldir.) Sayfa 157

.2- Gönül yetdi ecel zevk-imruh-ı dil-dâr yetmez mi
Ağardı mûy-ı ser sevdâ-yı zülf-i yâr yetmez mi

Ey gönül, ecelin gelme vakti yaklaştı. Sevgilinin yandığını düşünmen yetmez mi? Başındaki saçların ağardı. Sevgilinin saçlarının sevdasını çektiğin yetmez mi? Sayfa 159

.3- Kılmagıl muhkem gönül dünyâya, akd-i irtibât
Sen bir âvâre misafirsin bi bir vîrân ribât

(Ey gönül! Dünyayı sağlam bir şey zannedip öyle sıkı sıkıya bağlanma. Sen bir avare yolcusun, o da virâne bir kervansaraydır.) Sayfa 169

.4- Gönül her sûret-i Şirîne verme iç mey-i mânâ
Hazer kıl daşa çalma şîşeni Ferhâd-ı şeydâ tek

(Her tatlı şeye gönül verme.Mânâ şarabını iç. Çılgın Ferhat gibi ar ve namus şişesini taşa çarpıp kırma.)

.5- Demen kim adli yok yâ zulmü çok her hâl ile olsa
Gönül tahtına andan gayrı suhtan olmasın yâ Rab

(İnsanlar, sevgilinin adaleti yok ve zulmü çok diyorlar, ama benim için bunların değeri yok. Gönül tahtına ondan başka sultan olmasın.) Sayfa 173

.6- Katı gönlüm neden bu zulm ile bî-dâda rağıbdır
Güzeller sen tegi olmaz cefâ senden ne vâcibdir
Senin teg nâzenîne nâzenin işler münâsibdir
Gözüm cânım efendim sevdiğim devletlü sultanım

(Senin katı gönlün neden bu kadar zalim ve adaletsiz. Güzeller senin gibi olmaz, cefâ etmek sana yakışmaz. Senin gibi nazlı birine nazlı işler yakışır. Gözüm canım efendim, sevdiğim devletli sultanım.) Sayfa 176

Biyografiler-Fuzûlî- Selâhaddin Yaşar-Yeni Asya Yayınları-1989-İstanbul

Gönül Bilimlerine Giriş - 34

Gönül gözü-Baş gözü.

Wittgenstein, zettel'de göz dışa dönüktür der. İşitmek, duymak içe dönüktür. Jean Paul Sartre; "Konuşmanın amacı gördürmektir" der. Bu durum, "sözcükler, kulağa gözde görüntüye dönüştürülsün diye iletilir" demektir. Çünkü; sözcükler görüntü yüklenmiş ses dalgalarıdır.
TDK'nun, tarama sözlüğünde, "baş gözü", gönül gözünün karşıtı olarak söyleniyor. Kendi kendimizle kaldığımız; düşündüğümüz zaman görüyoruz demektir. Düşünüyorum demek, görüyorum demek öyleyse. Kendi kendime konuştuğum zaman kendi kendime bir şeyler gösteriyorum.

İnsan ilk önce işitirmiş, annemizin karnında ilk önce işittik. İşittiğimiz sesleri görüntüye çeviremedik. Çünkü; görüntüyü sonradan öğrendik. Sanki bilge Kağan'ın Türk Budunu(Milleti) sözlerimi işit, dediğini duyar gibiyim. Gece uyumadım, gündüz oturmadım, Türk budunu yok olmasın diye, Çinlilerin ipeklerine, cariyelerine kanmadım, fakir budunumu zengin yaptım. Ben bunları görmeden işittim sanki, gönül gözüyle dünyayı gördüm.

Dış dünyaya çıkınca baş gözümle; işittiklerimi, gördüklerimi, kendi kendime işittirdiklerimi gördüm.

Baş gözü; dışa dönük, gönül gözü; içe dönük. Hayır, gönül gözümde dışa dönük, süpernova patlamasının ışığı gibi, baş gözüme yansıyor. Düşmanlarım o gözüme bakamıyor. Türk'ün atası, Atatürk; "Türklerin vatan sevgisiyle dolu yüreği, düşmanlarının kalbinde derinden bir duvar gibi yükselecektir." Der. Gönül gözümdeki bu kelimeler, görüntüye dönüştüğünde düşmanlar yanmamak için kaçacak, dostlar şefkatle ısınacaktır.

Tarama sözlüğündeki deyimlerle gözün dışa dönüklüğünü daha iyi anlıyorum. En çarpıcısı "gözü ısırmak" dışarıdaki bir şeyi tanımak. Birde göz hasmını tanır derler.

İşitmek, duymak içe dönük, aslında yansıma, içe vuran şey değişik biçimde, dışa yansıyor. İçimizdende düşünsek, dışa yansıtıyoruz, İnsan dilinin altında saklıdır derler. Kurnaz birisi ip uçlarından içimizdekini anlayabilir, illaki bir yerlerde gizlediğimiz şeyleri farkında olmadan dışa vururuz. Gizli gelinde boşa dememişler. Gizli diye bir şey yoktur o zaman.

Gönül gözü, baş gözü, sözle anlamlaşmıyor mu? Sözsüz, anlam var mı? Hayvanlarda söz yok, anlam yok, düşünce sözler değil mi? Görüntüler söze dönüşmese, sözler görüntüye dönüşmese ne anlamı olur. Hayvanların gözünün olmasının anlamı yok. Anlam demek söz demek.

Sözle anlatılamayan yapılamıyan bir şey yok. Uzak yerin sözünü göz getirebilir mi? Hayvan yularından insan sözünden tutulurmuş.
Göz, deney ve işitmek. Bedensiz tin olmazsa. Gözsüz, deneysiz ve işitmesiz de söz olmaz.

Gönül Bilimlerine Giriş - 35

Gönül'ün "mani"lerde yansıması.

1
Kaleden iniş olmaz,
Ham demir gümüş olmaz.
Güzele gönül verdim,
Ölürüm dönüş olmaz.

2
Suyu verdim soğana,
Gönlüm düştü oğlana,
Oğlan beni almazsa,
Bıçaklana doğrana

3
Kaşların ok dedikçe
Kirpiğin çok dedikçe
Pek mi gönlün büyüdü
Sen gibi yok dedikçe

4
Canımı yakma sakın
Ellere bakma sakın
Seni pek sevdi gönlüm
Beni bırakma sakın

5
Bahçalarda gül var mı?
Gül dibinde yol var mı?
Gece yanına gelsem
Bana bir yerin var mı?

Bahçamızda gül de var,
Gül dibinde yol da var,
Hoş geldin safa geldin,
Gönülde yerinde var.

6
Dağıdır
Çıktım dağlar başına
Sordum bu ne dağıdır
Felek bana ses verdi
Dedi sevda dağıdır
Çirkin otağın kurmuş
Gelir güzel dağıdır
Ellerle gönül oynar
Bana çene dağıdır

7
Nar tanesi
Nur tanesi
Sen gönlümün
Bir tanesi

8
Çadırıma dolu düştü
Çok ağladım gözüm şişti
Kınamasın eşler dostlar
Güzel idi, gönlüm düştü.

9
Bu dağlar mavili kaldı
Kuş uçtu yavrulu kaldı
Anahtarı yâr koynunda
Bu gönlüm kilitli kaldı

10
Çorum'un dilberleri
Yüksektir evleri
Kızları naz etse de
Gönülde kalır yerleri

11
Mardin'in al bileziği
Oynar durur beziği
Başka ezik geçerde
Geçmez gönül eziği.

12
İzmir'de Karşıyaka
Yüzümü verdim hakka
Sevdalı gönüllerle
Edilir mi böyle şaka?

13
Sevgilim aslın nereli
Derler Büyükdereli
Aklım başımda değil
Sana gönül vereli

Alınan Kaynak;Türk dili dergisi- Türk şiiri özel sayısı-TDK yayınları-Ocak-Haziran 1989

Türkülerimizde Gönül'ün yansıması.

1
Burcun kalası görünmez oldu,
Saç bağısı salınmaz oldu,
Azap çobanda bulunmaz oldu.

Güzel gitmiş bugün gezmeğe,
Seyredenlerin gönlünü ezmeğe,
Allah yaratmış onu sevmeğe(Sayfa 67)

2
.....
Destimalım yere düştü,
Üstüne kumrular üştü,
Benim gönlüm sana coştu.
.....(sayfa 81)

3
Böyle ıkrar ilen, böyle yolunan,
Mihnetli yâr bana lâzım değilsen,
Deli gönül sevmiş, vazgelmek olmaz,
Cefalı yâr, bana lâzım değilsen.

Gönül kalk gidelim sılaya doğru.
.....(sayfa 89)

4
Saz Şiiri(1481-1512 arası)

Bir iken beş eyledüm derdümü
Yaradan'dan istemişem yardımı
Terkeyledüm zeminimi yurdumı
Neyleyim yenemezüm gönlümi(sayfa 110)

5
Siyah ebrûların duruben çatma
Gamzen oklarını âşıka atma
Sana gönül verdim beni ağlatma
Benim gözüm nûru gönlüm sürûru
.....(sayfa 130) Kul Pirî-17.yy

6
Gurbet ile düştü yolum
Ağlayup gezer yürürüm
Efkâr ile deli gönlüm
Dağlayup gezer yürürüm

Oldum işimden avâre
Yakarım sînemi nâre
Gönlüm zülf-i dilbere
Bağlayıp gezer yürürüm.(sayfa 151)
.....Kâtibî(1623-1640)

7
Gönül kuşu kanat açıp gezersin
Şu aşk ikliminde yâr illerini
Gülüstân-ı lafzın bağın çözersin
Acep var mı kokar şu güllerini(sayfa 171)
.....Âşık Halil(1761-1808)

8
Güzel ahlâkına dil oldu hayran
Mevlâm işimizi eylesin âsân
Hatıra geldikçe oğul Ali can
Çıkarma gönülden Şem'i Babayı(sayfa 193)
....Âşık Şem'î(1783-1839)

9
Emrahî fedâdır uğruna canlar,
Bu yolda can verdi gedâlar hanlar,
Yâr yârına kavuşacak zamanlar,
Zamâne bir koşça gönül şen gerek

Dedim dilber sen de sevdekâr mısın
Dedi senden evvel nâre ben yandım
Dedim doğru söyle bana yâr mısın
Dedi sâdık yârim gönülden andım.(sayfa 207)
..... Erzurumlu Emrah(1777-1819)

10
Dizgin etsem gönül atın
Geçer göğün yedi katın
Yalan dünya maslahatın
Kâh bitmez kâh biter çektim(sayfa 215)
.....Seyrânî(1800-1866)

11
Çıkıp gurbet ele boşa dolaşma
Gel benim sözümü tut dedim gönül
Vefasız bir yâra gidip bulaşma
Sadık Yâra doğru git dedim gönül(sayfa 221)
.....Âşık Ferahî(1934-1969)

Alınan kaynak; Türk Şiiri dergisi-TDK yayınları-sayı ocak-haziran 1989

Tekke Şiiri'nde Gönül'ün yansımaları

1
Pür oldı ma'nîde cânun sefînesi
Dürr ü cevâhir doldı bu gönlüm hazinesi

2
Hakikat gevheri bite cânumda
Cevâhir gönlüm içinde cân oldı.

3
Gel Hakk'a olma asi
Tâ gide gönlün pası
Dört kitabûn ma'nîsî
Var edep öğren edep

4
Ben gelmedüm dâvîyiçün benüm işüm seviyiçün
Dôstun evi gönüllerdür gönüller yapmağa geldüm.
(Yunus Emre)

5
Yûnus emre dir hoca girekse var bin hacca
Hepisinden eyüce bir gönüle girmekdür

6
Bir kez gönül yıkdunısa bu kılduğun namâz değül
Yitmiş iki millet dahı elin yüzin yumaz değül

7
Hiç kimse çekebilmez güçtür feleğin yayı
Derdine gönül virme bir gün götürür vayı
.....
Miskin Hacı Bayram sen dünyaya gönül verme
Bir ulu imâretdür alma başa sevdâyı

8
N'oldı gönlüm n'oldı bu gönlüm
Derd ü gam ile doldı bu gönlüm
Yandı bu gönlüm yandı bu gönlüm
Yanmada derman buldı bu gönlüm

Yan ey gönül yan yan ey gönül yan
Yanmadan oldı derdine derman
Pervâne gibi pervâne gibi
Şem'in ışkun yandı bu gönlüm

Gerçi ki yandı gerçeğe yandı
Rengine ışkun cümle boyandı
Kendüde buldı kendüde buldı
Matlabını hoş buldı bu gönlüm
.....
Bayramî imdi Bayramî imdi
Bayram idersin yâr ile şimdi
Hamd ü senâlar hamd ü senâlar
Yâr ile bayram kıldı bu gönlüm.

9
Her kimin gönlünde zerre denlü dünya hubbı var
Anı mahrûm itdi bilsin nefsinin emâresi

10
Bu gönül hücrelerini tahliye kıldı kamu
Âdemiyet noktasından sildi süpürdi bu ışk

Şimdi hâkim gönlümün ikîmine ışkdur benüm

Akla nefse tene câna hükmüni sürdi bu ışk

11
Gel bu ışk bâzârına gir yoğa sat hep varını
Gel berü küllî hevesden gönlüni boş eylegil

12
Bu gice yine bir hoş hâlet oldı
Gönül seyrân ider dost illerini
Çü zillet gidüben hep izzet oldı
Gönül seyrân ider dost illerini

Geçüp andan bir ulu bahra vardum
Bir oynamaz yeşil deryâya irdüm
O yerde çok acâyip şeyü kıldum
Gönül seyrân ider dost illerini

13
Ayırayın halktan seni şöyle hâk ideyin teni
Ayaklar altına yani bırakayın gönül seni

14
Yine dostan haber geldi
Gel hey gönül şimden girü
Yine içtin nefs ağusın
Kan hey gönül şimden girü

Anmaz mısın öleceğin
Kara sine gireceğin
Başına ne geleceğin
Bil hey gönül şimden girü

Bunca demdür yedün içdün
İnsâf eyle hadden aşdun
Sünbül eydür yeter uçdun
Kon hey gönül şimden girü

15
Sana gizli sözüm var
Gel gönüle gir gönüle
Sen senliği elden bırak
Gel gönüle gir gönüle

İlmüne bakup güvenme
Zühdüni görüp aldanma
Bundan cana başa kalma
Gel gönüle gir gönüle

Bulam dirsen feth-i bâbın
Kaldur sen senlik hicâbın
Bilem dersen ışk kitâbın
Gel gönüle gir gönüle

Zühüd zâhid tuzağıdur
İlim amel nefs bağıdur
Gönül evi Hak evidür
Gel gönüle gir gönüle

Kaygusuz bu böyle olur
Hakk'a doğrı yol kim varur
Bulanlar gönülde bulur
Gel gönüle gir gönüle

16
Senün ışkun benüm gönlüm içinde
Ayân oldı ayân elhamdülillâh

17

Gönlümde ağyâr kalmasun
Senden gayrı yâr kalmasun
N'olduğum kimse bilmesün
Hû diyeyim yana yana

18
Gönül kuşu eski yuvadan uçtu
Giden gelsin bizimle dost iline
Katarlar bağlandı kafile göçtü
Giden gelsin bizimle dost iline.

19
Aşkıdır gönlüme zînet verecek ol şûhun
Kalb-i sâfî olana cevher-i îmân yaraşır

Alınan kaynak; Türk Şiiri dergisi-TDK yayınları-sayı ocak-haziran 1989

38. Gözü gönlü açılmak: Ferahlamak, iç huzura kavuşmak."Maşallah ayparçası gibi kız. Severim güzelleri, baktıkça gözüm gönlüm açılır"N.Cumalı-Gömü-26
Göz ile gönül'ün bağını görebiliyoruz. Göz dışımızı görmemizi sağlıyorsa, gönülde içimizi görmemizi sağlıyor.
Güzel kelimesinin kökü gözelmiş yani gözle görülmeye değer anlamına geliyormuş.
Göz gözle görülmeye değeri gördüğü zaman gönül gözünüde açıyor demekki. Aslında sadece gözümüzün değil bütün duyularımızın gözel yanları var. Sevdiğimizin sesi de gözel geliyor, evet kulakla duymaya değer bir gözel. Ya koku alma ve dokunma duyularımız ve henüz belki de tespit edilmemiş duyularımız gözelle ilgileniyor ona bakıyor. Normal zamanda gözele denk gelene kadar kendi halinde duruyor, Gözel bir durum onları harekete geçiriyor.
10.00 05.07.2006

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi
Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

39.http://tdk.org.tr/TDKSOZLUK/sozbul.ASP?Kelime=%20gönüllü
Gönüllü
1 . Bir işi yapmayı hiçbir yükümlülüğü yokken isteyerek üstlenen:
"Yabancı dil bildiği için de Kore'ye gönüllü olarak göndermeye kalkmışlardı."- Ç. Altan.
2 . Çok istekli:
"Henüz nizamiye ve gönüllü taburların neferleri dağılmamıştı."- Ö. Seyfettin.
3 . isim Seven kimse veya sevgili.

... gönüllüsü
... isteklisi.
gönüllü gönülsüz
Yarı istekli yarı isteksiz olarak.

alçak gönüllü
Kendi değerini olduğundan aşağı gösteren, başkalarını küçük görmeyen, büyüklenmeyen (kimse), mütevazı:
"Güzel çehreli müsteşar bey, nazır beyin kapıcısından daha alçak gönüllü idi."- Ö. Seyfettin.

ayran gönüllü
Çabuk âşık olan.
gani gönüllü
Cömert, eli açık (kimse).
geniş gönüllü
Her olayı hoş karşılayan (kimse).

Buradan şöyle bir sonuca varabiliriz. Türk düşünce sistematiği dikotomik(ikilemli) düşünce sistematiğinden daha ileri bir safhadadır. Türk'ü ayrıcalıklı ve ileri kılanda budur. Şöyle devam edeyim, bir insan ya iyi ya kötü şeklinde algılanıyordu. Ya kara ya ak gibi. Ama gönül kelimesinin kapsamındaki Türk düşünce sistematiği bunun daha ileri safhasındadır. İnsanın gönlü vardır iyi ya da kötü olmasından ziyade gönüllü ya da gönülsüz olması şeklinde algılanmaktadır. Kesin çizgilerle belirlenmiş bir insan tipolojisini kırarak iyi insanla kötü insan arasında bir köprü oluşturup kötü insanı iyiye yönelmesini sağlayabilecek bir kapı gibide görünmektedir. Aslında iyi ya da kötü yoktur sadece gönül vardır. Gönlü kara olan, gönlü temiz olan, canigönülden olan, gönülsüz olan, gönül veren, gönül yıkan insan vardır.
Aslında İnsan Düşünen hayvandır diyen Pascal'a hayır insan gönlü olan canlıdır demek gerekiyor.

Ek olarak gönül ile ilgili isimleri yazıyorum.
Kız isimleri;
Aygönül
Güngönül
Şengönül
Gönül
Gönülay
Gönülden

Erkek isimleri;

Ergönül
Gönüldeş

http://www.tdk.org.tr/adsozlugu/AdArama.asp

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

40.Gönül

.Bu incelemeler boyunca yapılmış olan bütün açıklamalar göstermiştir ki, kültürümüzde, insan, hikmet'e, akıl ile ulaşır, Ama, gönül ile de ulaşır. Tıpkı, akılın kalp denen organda yerleştirilmiş olmasındaki gibi, gönül'ün de akıl anlamına geldiği metinler, kolaylıkla gösterilebilir. Bunun anlamı, Türklerde, Hikmet'e, hem Akıl ile, hem de, Gönül ile ulaşılabildiğidir. Bunun hemen verebileceğimiz en yakın zamandaki misâli, Fâtih'in oğlu Cem Sultan'ın, Dîvân'ı Cemşîd u Hurşîd (Münevver Okur Meriç, AKM, 1996, s.125) den alınmış olan şu beyitidir:
"Anın çün gönlini yarattı Allah
K'olasın hikmetinden anın agâh" (356).
(Allah, kendi hikmetinden haberdar olması için, insana, gönül verdi). Bu beyiti, yine, Cem Sultan'ın "Yakîn it hikmetine her sözin" (7) mısraı ile bağlamamız da uygun olur. Ama, Cem Sultan, aynı Dîvân'ında, "Dilini gönlin ile eyle muvâfık" (356, 378) ve "Gönül her ne dilerse itmek olmaz" (1742) dediğine göre de -Halkın "Deli ile zengin alkına geleni tutar (yapar)" hikmeti hatırlansın-, hem, takıyyeden menetmekte, hem de, gönülün istek, arzu, tutku, coşku gibi başka anlamlara da geldiğini bilerek, insanın gönlünü, fiillerinde sınırlandırmaktadır.93 Sultan Cem, bunun yanında, "İnsan, İlâhiyatı ve Tanrıyı akıl yoluyla bilir" (31) de demektedir; ve, "Akıl, Tanrıya en yakın olan varlıktır", "Akıl insan rûhunun en şerefli parçasıdır"dan da haberdardır.
Şikago'dan, eski diller uzmanı M.Sprengling'den öğreniyoruz ki, tarihte, hiç bir kültürde, Orhun Anıtlarındaki hitabet metni kadar etkisi kudretli bir metin daha gösterilememektedir (Erdem). İşte bu metinlerde, hükümdarın ağzından dökülen "Gözde yaş, köngülde sığıt", "Köngüldeki sabımı urturdurn", "Bilir biligim bilmez teg boldı" cümleleri, bize, gönülün, hem, derin üzüntülerin, sevginin, dolayısıyle duygunun, hem, sözün, dolayısıyle de düşüncenin, akılın, insanın iç dünyasının, rûhunun yeri olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, Anıtlarda, gönül, henüz, "er kişi"nin kullanacağı bir silâh olarak yer almamıştır.
Fârâbî, "Bizim dili kullananlarda, bilge ile yasa koyucu aynı anlama gelir" demekle birlikte, biz, onun, bu ibâre ile, gönül kelimesine telmihte bulunduğu hakkında, şimdilik, bir metin gösteremiyoruz, ama, onun, "Hukemâ, Akl-ı Fa'âl'den gelenleri basâ'ir-i enfüsihim bilir" (Arâ, s.69) dediğini biliyoruz. O, "Akıl, öyle bir nefis gücü ve kuvvetidir ki, insan, onunla, yakîn'i anlar " (Fî'l Akl, 40), "Tanrı, varlıkları yarattığında, itidale en yakın mizacı insana vermiş olduğu için, insan, Nefs-i Nâtıkayı kabul eder hale gelmiştir", "İnsan, ancak, bir toplum içerisinde insandır; toplum dışında bir Sab' (Wild beast, vahşî hayvan, vahşî canlı) dır", "Kalp, insanda, nefsin ilk yeridir" ('Uyûn, 22. Bahis), "Rûh, bedenin bir parçası olan kalpte bulunur", "Vâhid-i Evvel'i yakînen bilmek ile, insanın en son gâyesi olan Sa'âdet-i Kusvâ' ya varmak aynı şeydir" (Arâ, 67), "Varlıklara, insana, fazileti ve kemali veren, ebedî Vâhid-i Evvel"dir (Arâ), "Toplumda, tabiî yol ile reîs olan Reîs-i Evvel, apodeiktikten haberi olmadıkça, hikmet sahibi olmadıkça, toplumu eğitemez; toplumu Sa'âdet-i Kusvâ'ya ulaştıramaz"... demektedir.
Kutadgu Bilig'de gönül can, kalp, akıl, rûh, nefs, lisan, söz, bağlılık, inanç, iman, hâfıza, unutma, menfaat, arzu, tutku, heves, sır saklama yeri anlamlarına gelir. O, yakînin, inancın, şefkatin, hâfızanın, sevginin, acımanın da yeridir. O, en çok akıl ile içiçedir. Kutatgu Bilig'de, gönülün sayılmış olumlu ve olumsuz halleri ve vasıfları vardır: "Öklü", "tatlı dilli", "aydınlık", "temiz", "iyi", "inançlı", "emîn", "mümin", "king", "ferah", "huzurlu", "doğru yollu", "şefkatli", "canı çeken", "tutkun", " hevesli", "arzulu", "istekli", "zevk alan", "hoşnut"... gibi olumlu, "şüpheci", "haramla kararmış", "kara", "alaca", "tozlu", "sırınçga", "titiz", "kendini beğenmiş", "çalımlı", "hiyanet", "akılsız", "hava ve hevesine esir", "inançsız olma" -işte, gönülü öldüren budur ve acının kaynağıdır-.... gibi olumsuz. Kutadgu Bilig'e göre Gönülü Tanrı yaratmıştır ve aydınlatmıştır. Tanrı, devlet adamlarına akıl ve gönül vermiştir. Gönül kuttur. Gönül insandır. Gönül insanlıktır. -"Togar kün arıg ya arıgsız timez. Yarukluk birür kamıya, hiç eksümez" ekiyle, burası, Türklerdeki, hümanizma anlayısının o görkemli taç kapısıdır. Bütün insanlar, birleşmek için içeriye o kapıdan girerler; içeriye oradan dahil olurlar. Varlığın temelinde Tanrı, toplumun temelinde ise gönül vardır. Halkın "gönlünü ağrıtmamak" gerekir. Değer veren de gönüldür, değeri geri alan da gönüldür. Ahireti kazanmanın yolları, olumlu vasıfları olan gönülden geçer. Gönülün "alacası" ise, takıyyeyi mümkün kılar. "-İnsanın alacası içinde, hayvanın alacası dışında"dır diyen halk hikmeti hatırlansın-.
Kaşgârlı'nın Dîvân'ında, gönülün, derin üzüntülerin, ince sızıların olduğu kadar, kızgınlık duygularının da yeri olduğu hakkında, açık ibareler bulunmaktadır: "Öpke yürek kagrılır" (K.13) gibi. Kaşgârlı'daki, gönül yerine kullanılan, "yürek" ve "bağır"a, daha sonra, Türkçede, aynı manâya gelen kelimeler de eklenecektir: "Kögüz", "ciger", "cân u dil" (Yesevî) gibi. Merzubannâme Tercümesi'nde ise, gönülün, hem, "yüz", "göz", "gûş" olarak, hem de, "can", "nefs", ve "hûş" olarak tanıtıldığını göreceğiz. Mu'în ul-Murîd'de, bu mukayese, "Şeriat", "Tarîkat", "Hakikat" zeminine kayacaktır: "Şeriat" dildir, "Tarikat" kulaktır, "Hakikat" gözdür gibi. Veya, "Şeriat" "Resûl'ün kavlidir", "Resûlün bir hâlidir". Veya, "Şeriat", "vücûdun canıdır" , "Tarikat", "Resulün fiilidir", "Hakikat" ise "Gönüldür" gibi. Gönül kelimesi yerine kullanılmış olan kelimelere, Arapçadan katılmış olan şu kelimeleri de eklemek gerektir: "Sadr", "Fu'âd", "Kalp", "lubb" gibi. Kur'ân-ı Kerîm' de, satır arası Türkçe kelimelerde, bunların karşılığı yine gönüldür. En-Nûrî'ye göre, "Sadr, İslâmın bulunduğu yerdir", "Fu'âd", marifetin bulunduğu yerdir", "Lubb ise, tevhîdin ilk bulunduğu yerdir" (Araştırma, Aydın Sayılı'ya Armağan Sayısı, XIII, 1999, s. 207.)
Gönül, Yûnus'ta, "Hak durağıdır". O, "Vücûdun şahı olan ve baş denen tahtta oturur." "Gönülün düşmanı kindir. Akılı nefs, nefsi tamahkârlık azdırır; fitne kopar." Burada, halen, "Gönülsüz" kelimesinin, "isteksiz" anlamına geldikten başka, asıl, "kibirsiz" anlamına da gelmekte olduğunu hatırlamak uygun olur. -Halk hikmetinde, "Gönülsüz namaz. Göğlere ağmaz" söylemi hatırlansın-.
Burkhancı muhitte, gönülü ele almazdan önce, onun, Manici muhitteki durumuna bakalım: Aprın Çur Tekin, Kül Tarkan, Sunku Seli Tutung, Kiki, Prataria Şri, Asıg Tutung, Çısıya Tutung, Kalın Kayşi, Çuçu gibi, adı bizce bilinen en eski şairlerimizin "tüzetmiş" oldukları ve bize ancak bazıları intikal etmiş bulunan "koşug"larından öyle anlaşılmaktadır ki, Manici görüşte, Tanrı, "Yıdlıg" (Kokulu), "yıparlıg", "yaruklug" (Işıklı), "yaşuglug", "biliglig", "bilge", "biliglig köküzlüg", "Kün Tengri yarukunteg", "küçlüg", "edgü", "körtle", "bekrek", "tüzün", "külüg", "küzünç", "bulunçsuz", kendisinden "kut, kıv" dilenen, "elmastan ötvi", "kedmiden yiğ"dir; ve, aynı zamanda, "alp"tır. Manici inançta, gönülü çağrıştıran bir sıfat, olsa olsa, Tanrının "edgü" (iyi) oluşudur. Ama, literatürde, Manici inanç, düalist olarak sunulmuştur. O'nun, İyilik ve

Kötülük gibi iki Tanrı kabul eden Zerdüşt inancı ile bağlantısı gösterilmiştir; ama, Zerdüşt inancının, aslında monist olduğu hakkında da litaratür mevcuttur. Manicilik, karşıt inançlar tarafından, ümit yoksulu bir din olarak tavsif edilmiştir; aşırı olumsuz değerleri yerleştirmekle itham edilmıştır. Ama, yüce ahlâkî değerlerin dini de sayılmıştır.
"Mani İçin Büyük İlâhî"de, "Köngül" kelimesinin sık sık kullanılmış olduğunu görmekteyiz. Orada, gönülün olumlu ve olumsuz sıfatları belirgince sayılmıştır: "Tengridem", "Kün Tengri yarukunteg", "ayançang", "asra", "bilge", "agınçsız", "ulug", "ulug yarlıgançucı", "arınmış", "Sansar emgekindin ozgalı", "sıntaksız", "edgü", "kirtkünç", "öklüg", "ögsüz", "sizik", "bulganyuk", "tümke". Bunların son dördü, gönülün olumsuz sıfatlarıdır. "Büyük İlâhî"deki "ögsüz köngülsüz" ibâresinden, biz, hendiadioin ilişkisinden dolayı, gönülün bir anlamının da, akıl olduğunu bütün açıklığıyle, anlamış bulunuyoruz. Bu hal, Tengricilik'tekiyle aynıdır. Demek ki, bulanık olan, ipham içerisinde bulunan, sadece gönül değildir, düşünce ve akıldır da. Bu durumda bir mesele ortaya çıkar. O da, "yakîn'in yeri" meselesidir. Rûhumuzda, "yakîn"e varan, "yakîn"e ulaşan tarafımızın veya şüpheye -"Kuşku"ya demekten, bilinçlice sakınalım-, düşen tarafımızın, Türklerde, gönül olduğu anlaşılmaktadır. Bu sûretle, "yakîn" bahsine, "iman" konusu da dahil edilmiş olmaktadır. Şüpheci bir gönül veya akıl, Manici Gerçek'i , Doğru'yu, İyi'yi ve Güzel'i , yani, Manici değerleri kabul etmeyen bir gönüldür. Bu bakımdan acaba Manici Tanrı "Nizâm-ı Âlem"in değil de yoksa "İhtilâlât-ı Âlem'in mi Tanrısı sayılıyordu?
Budhist Türklere göre, Burkhan, hem, en büyük Tanrıdır, "Tengri Tengrisi"dir, hem de, kuttur. Ses İşiten İlâh kitabında, bu İlâh, kendisini, gönülü "tükenmez", "arıg", "süzük", "kirtkünç", "ögrünçülük", "ulug", "yarlıgançucı", "ulug yarlıgançıcu", "yaruk", "bilge", "Kün Tengriteg bilge biligli", "alkınçsız", "köküzlüg" gibi olumlu bir takım sıfatlarla sıfatlanmış bir ilâh olarak sunmaktadır; ve, insanlar da, gönüllerini böyle sıfatlarla bezemeye özendirilmektedirler. İnsan, Budha'yı taklîd ede ede Budhalaşmaktadır. Başka tâbirlerle, Boddhisatva, Maitreya, Cinnah, "Uyanmış", "Uyandırılmış" olmaktadır. İnsanın bu hali, daha sonra, kültür dairesi değişiminde, "Uyur idik uyarıldık" ile veya "Mehdî" ile paralellikler gösterecektir. Budhist Japon Simran'ın, insanların en aptalına ve en fakirine bile, Budhalaşmayı lâyık gördüğünü biliyoruz. Yine biliyoruz ki, Budhalaşma yolu üç kademelidir: 1. Sila (Kılınç. Olumlu erdemlerin gerçekleştirilmesi). 2. Samadhi (Temaşa. Körünç. İstiğrak. "Extase", belki, "Transe".) ve 3.Prajna (Bilge bilig).
Burkhancı metinlerde, gönülün, hem olumlu, hem de olumsuz sıfatları sayılmıştır: "Kirtü", "kirtkünç", "arıg", "kirsiz", "tüzün", "öz", "ayançang", "asra", "agınçsız", "ulug yarlıgançıcu", "arınmış", "Sansar emgekindin ozgurmış", "sıntaksız", "bilig". Bunlar, gönülün olumlu, oysa, "agınçsız", "öksüz", "saçuk", "övke", "ozalmır", "ayuk", "bilıgsiz" ise olumsuz sıfatlarıdır. Bilen gönüldeki bilginin de, ayrıca, olumlu sıfatları vardır: "Çın", "Kirtü", "arıg", "süzük", "yaruk", "uz", "terin", "tıdıksız", "bilge", "bilge bilig", (Prajna, fetânet, Intuitive Insight) . Özellikle, bu sonuncu sıfat, tıpkı, Burkhan'ın bir kut olmasındaki gibi, bir kuttur. Hele bu "bilge bilig", bir de "yaruk (aydınlık)" olursa, o, artık, Hikmet'in, tâ kendisi olmuş olur demektir. Çünkü, o, artık, "Yakînî ve doğru bilgi"dir; belki Stoa köklü olan, Fârâbî'nin deyimi ile "İntıbaka intibak"tır. Yani, Gerçek Varlık ile Doğru Bilgi'nin biribirlerine karşılık geldiği hakkında, ikinci bir defa daha sahip olunan şuurdaki karşılıklılıktır. -Eğer, ortada, tesadüfî bir ses benzeşmesi yok ise, "Manas" dahi, hikmet demektir.
Elde, bir de, "Köngül Bilig (Vijnana. Gönülün sahip olduğu iyi ve olumlu bilgi hakkında bilinç)", burkhancılığın öteki görüşlere, inançlara tercih edilmesi vardır. "Bilge bilig" ile "Köngül bilig"den, bu ikisinden birden, "Köngül erki" yardımı ile gerçek Varlık, doğru Bilgi, onların deyimi ile "Gerçeklik Halısı dokunur"- Burada Florilegium hatırlansın-. Olumlu yüce değer, "Köngül Özi"nden, "Köngül tüpi"nden fışkırıp çıkar. Bu demektir ki, varı var eden gönül olduğu gibi, yok olanı yok eden de gönüldür. Doğruyu doğru kılan gönül olduğu gibi, yanlışı yanlış kılan da gönüldür. Değeri yüce değer yapan gönül olduğu gibi, yüce değer yapmayan da gönüldür. -Vapsı Bakşı, Köngül Kökü adlı bir eser kaleme almıştır; çok daha sonra, Schopenhauer de Tabiatın Dördüzlü Kökü'nü kaleme alacaktır.-
"Köngül tözi"ne inanç, "Ben körüm (görüm)" nazariyesinin zıddı, karşıtı, olan bir inançtır. Bu karşıt inanca göre, 'Gerçekten var olan nedir?' sorusunu sormak, yani, Varlık'ı "körmek", "ukmak", "bilmek", "tuymak", "ötkürmek" gerektir. Eğer, "Ben Körüm" benimsenecek olursa, yani, insan, duyumlar, duygular, algılar seline kendisini bırakırsa,94 varlıkta aynıyetin hiçbir karşılığı olmadığı için, insan, "Sansar"da yuvarlanır durur. Bu yuvarlanış, "emgek"tir, "acıg (acı)"tır, "irinç"tir, "tar-sıkış"tır, "bung"dur, "sevigsiz"dir. O halde amaç, "emgeki kidermek"tir. Sıkıntıyı gidermenin üç yolu, yukarıda sayılmış olduğu gibi "Sila", "Samadhi", "Prajna"dır.
Burkhancı muhitteki metinlerin incelenmesi, bize göstermiştir ki, insanın gönülü, anlayış, kavrayış, düşünce ve akıl anlamlarına geldiği gibi, hâfıza, kanaat, inanç anlamlarına da gelmektedir. İnsan gönülü, aynı zamanda, istek ve duyguların da yeridir. Onun iman manâsı da vardır. Gönülün gelmiş olduğu bu anlamlar, bir araya getirilecek olursa, onun, "Rûh" ve "Tın" olduğu da görülür. Eğer, biz, "Gök Yüzünü Gevezelik Boyası İle Boyayan" bilge şairimiz Çısıya Tutung'u okursak, onun, "Tanrı gönüldür değil, bilakis, Gönül Tanrı'dır" görüşünde olduğunu anlarız. İnsan, bir yandan, henüz, "uyanmamış", "uyandırılmamış" halde, özellikle de, Brahmancı değerlere ve "Ben körüm"e dayanarak yaşarken veya "Sansar"da yuvarlanırken, ancak, gönül denen köke sarılırsa, insan gönülünün tanrılığa aday olduğunu kabul ederse, kurtulur; Kurtuluş'a=Moksa'ya erer. İşte bu "Kurtuluş" çabası, cesaret ister. O, bir erlik işidir. Budha=Sidharta işte bu er kişiliği yaşamış, bir "Gönül eri"dir.
-Yesevî, ileride, "Köngül közin yarutmayan dergâha makbul imes" diyecektir-.
Araştırıcılara göre, her kültür, karma bir kültürdür. Mezopotamya kültürü, Dravidalar yoluyla, nasıl, Hind'e girmişse, İç Asya şamanizmi de Hind çevresinde yaşamaya devam etmiştir. Şöyle ki: Gerçi, "Extase" başka bir ruh halidir, "transe" ise başka bir halettir, ama, "Transmigration", "Métamorphose", "Tenâsuh", "Ruh göçü" bir şaman telâkkisidir. Hattâ Buddha'nın kendisi bir çeşit şamandır, denir. Hattâ, Korkut Ata bir şamandır diyenler bile vardır. Ama, şurası bilinmektedir ki, Budha, Brahmacılara karşıdır. Brahman, (Kendilik, Zât, Self, Âtmân), hem, varlığın esasıdır, hem de ilâhların yaratıcısıdır. "Atmân" ile "birikmek", birleşmek, aynılaşmak demek, Brahmanla birleşmek demektir. Bu "birikmek", hem, insana "Aham Brahmasmi (Ben Brahmayım. "Ene'l-Hakk".) yolunu açar, hem de, insanı, "Dinler, ancak, Brahma'nın kucağında -Sumerlilerde ise, Nin Kursag'ın kucağında- birleşebilir" sonucuna götürür. Türklerde ise, bu, tahlillerimize göre, Gönül ile gerçekleşebilecek bir hususdur. Şaman, "ton" değiştirdiğine göre, sanki, "Bir silkinip filân şey olduğuna göre", kendisinin metamorfoze olduğuna inanmaktadır. Tundrada yalnız kalmak ("Yalnız gezen kaz") gibi, müzik ve dans gibi, "trans" gibi bir takım ruhsal ve bedensel tekniklerle, beden âleminden çıkıp, ruhlar âlemine yükselerek, şaman, o âlemden, "doğru ve yakînî" olduğuna inandığı bilgileri edinmeye, derlemeye çalışıp çabalar, didinir. Onun bu çabası, onu, "Doğru ve yakînî bilgi" demek olan Hikmet ile alâkadar kılar; onu hikmetin peşine düşürür.

Şamanın, tundrada, yapayalnız, tek başına kalması, Ruhlar Âlemi gibi, gizemli bir âleme, korkmadan "seyahat" etmesi, ölmüşlerin ruhlarının "Öte Dünya"ya rahatça gitmelerinde onlara refakat etmekten çekinmemesi, sanki, "Ölmeden önce ölmekten" ürkmemesi, onu, cesur bir er kişi durumuna ve konumuna getirir. Bu savaşımında, o, silâh kullanmaz. O, sadece, rûh gücünü artırmaya bakar. Hastaları sağaltırken, sanki, "Can yerine can bulmuş" (Kılkamış ve Dede Korkut ifadeleri) konumuna girer. Darda kalmış olanlara, şefkat, acıma hissi, ve davranışı içerisinde olarak, belki de sevgi ile, yaklaşmış olur. Şamanın ruhlarla olan ünsiyeti, ileride, kültür dairesini değiştirecek Türkler için, hem, "Mûtû kable en temûtu"yu anlayabilecek bir genişliktedir -Hikmetin bir tarifinin de, bu, "Ölmeden önce ölmek" olduğunu bize el-Hindî, Tazkira li Cumal al-Falsafa'sinde bildirmiştir-, hem de, dünyaya Budhist açıdan bakmayı kolaylaştıracak bir davranıştır. Şamanın davranışında, sevgi yoluyla gönülün, cesaret yoluyla da erkişiliğin kapsama alınmış, hattâ, birbirleriyle karışmış olduğu görülmektedir. Şaman, Gerçek, Doğru, İyi ve Güzel'in peşinde koşan bir bilgedir; o, toplumun bilgesidir, o kadın kişi olsa bile, o, er kişidir; babayiğittir; bir çeşit gönül eridir.
Gönülün, akıl, anlayış, kavrayış, düşünce, insanın iç dünyası, rûhu anlamlarına, Burkhancı muhitten, kanaat, hafıza, inanç ve iman da eklenmiştir. "İman", Burkhancı muhitte, vaktiyle de kullanılmış olan "Kirtkünç köngül"dür. "Kirtkünç"ün, "kirtö" ("kirtü") ile ilgisi, gerçek kelimesinin türetilmiş olduğu kök, Abdülkadir İnan ve Osman Fikri Sertkaya tarafından gösterilmiştir.95 "Kirtkünç köngül", hâlis, sâf, temiz, katışıksız, samimî, "tüz", yani, inançlı, mümin anlamlarına gelir. Gönülün, sayıp dökmüş olduğumuz bu anlamlarına, onun, "Çın Burkhan", yani, Tanrı anlamını da eklersek, o zaman, gönülün taçlanmış olduğu noktaya ulaşmış bulunuruz. Bu nokta, "et-öz"ün eritilip, "til"in (dilin, lisanın) ve "Köngül"ün (Gönülün) eşdeğerlileştirildiği -başka deyimle, "takıyye"nin ortadan kaldırıldığı- noktadır da. Bu nokta, hayret veren bir şekilde, Sumerlilerin, gönülü, "Tanrı meskeni (bercail)" olarak telâkki ettiği, dildeki birliğin, gönüllerde de birlik oluşturacağına inandıkları noktadır. Cem Sultan'ın
"Anın çün gönlini yarattı Allah
"K'olasın hikmetinden anın agâh
.....
"Dilin gönlin ile eyle muvâfık
dediği de bundan başka bir şey değildir.
Mahayâna (Ulu Kölüngü) ya gelince: Hindistanı kuzeyden istilâ eden ve kendilerine "temiz (Arya)" adını veren kavimlerin görüşüne, Brahmanizm dendiği bilinmektedir. Brahmanlara göre, Evren, Toplum, İnsan, rta denen düzene uyar. Rta, doğru olan yol'dur; akla uygunluktur; varlığın gidişidir; zıdlardaki birliği (coïncidentia oppositorum) görebilmektir. Evren, bir kağnı tekeri (çakra, çark, çıkrık) gibidir; döner durur. Tekerin ortasında, iki yana doğru, büyük birer çıkıntı bulunmaktadır. Bu çıkıntı, "Yer-Gök Dağı"nı oluşturur. Bu teker, suyun üzerinde yüzer. Bu "Evren Tekeri" döndükçe, evrende gelişmeler olur. Bu değişmeler, Zaman, Mevsim, Hayat, Toplum, Bilinç... teki değişmelerdir. Bunlardaki herbir değişme de, yine, bir küçük tekerleğin dönmesi gibi, düşünülür. İşte bu yüzden, çeşitli değişmelere ve değişmelerin sebeplerine, "Doğuş Çarkı", "Bilgi Tekeri" gibi adlar verilir. Evrendeki bu değişmeler, bu dönmeler, rûhu sarsar. Çünkü, bu dönme içerisinde, insanlar, doğarlar, hasta olurlar, fakir düşerler, vefasızlığa uğrarlar, ihtiyarlar, ölürler. Ölüm acı verir. İnsan, fakirlik, hastalık, ihtiyarlık, vefasızlık ve ölüm karşısında, "Bu dünyanın bir acı kaynağı olduğuna" inanır. Evreni "Iztırapla dolu bir rüya", bir "Maya" olarak algılar. Ruhu, bu sarsıntılardan, özellikle de ölüm acısından "Kurtarmak" gerekir. "Kurtuluş", iki yolla gerçekleştirilir: Birinci yol, ölümü, rûhun beden değiştirmesi, rûhun, bedenden bedene geçmesi olarak görmektir, onu, "tenâsuh"ta olarak algılamaktır. Böylece, rûhun, terketmiş olduğu beden yok olsa bile, ebediyeti temin edilmiş olur. Ama, bu "Hayat Tekeri" (Çarkı, Çakra), döndükçe, bir bedenden çıkıp, bir başka bedene giren rûh, yeniden, o girdiği bedende doğduğu için, sarsıntılar ve acılar (Budhacı tabirle "Hayat Seli"; Samsâra) yeniden başlar. Bu yüzden, daha başka bir "Kurtuluş" yolu aramak icabeder. Bu ikinci yolda, Brahman adayı, rûhundaki sarsıntılardan ve acılardan "Kurtulmak" için, özel bir eğitim görür. Bu eğitimin temelini, "Gerçekten var olan Ben'dir" iddiası oluşturur. Ancak, bu "Ben", Brahman adayının "Ben"idir. Brahman, böylece, varlıklara, istediği biçimi vereceğine veya verdiğine, onları yarattığına inanır. Böylece, o, kendisini, "Tenâsuh"un dışına almış, "Brahmanlaşmış", "Nirvana"ya ulaşmış, (Budhist terim ile "Moksa"ya ermiş), yani, "kurtulmuş" olur.
Budha, Brahmanların bu temel görüşüne karşı çıkar. Ona göre, "Ben", gerçek varlık olmak şöyle dursun, bir "Hiç"tir. "Ben"in ve onunla birlikte bütün varlığın, bir "Hiç" olduğunu kabul etmeye, "Nihilizm" dendiği bilinmektedir. Bu görüş sahiplerine göre, "Nihilizm" insanı, bütün ruh sarsıntılarından kurtarır, "tenasûh"un dışına alır; Budhalaştırır. Bunu öğrenmek için, özel bir eğitim gereklidir. Budhizmde, tek ferdin kurtuluşuna Küçük Gemiyi=Kiçi Kölüngü'yü Kurtarmak=Hinayâna denir. Eskiden, Türklerin bir kısmı, Budhizmin bu şeklini değil, alplık ve bilgelik ile uzlaştırabildikleri için, toplumsal kurtuluşu amaçlayan şeklini kabul etmişlerdir. Çünkü, "Canlılar acı çektikçe, merhametliler mutlu olamazlar". Bunun adı da Büyük Gemiyi=Ulu Kölüngü'yü Kurtarmak=Mahayâna"dır. İşte bu inanca göre, varlığın kaynağı Gönüldür.
Bütün bu açıklamalar karşısında, Türklerde, felsefe geleneğini, "Bilgelik" olarak, ilkin, hükümdarın kendisinde, sonra buyruklarında aramak tabiîleşiyor. Bilge olan hükümdar, "Küfr ile dünya durur, amma, zulm ile durmaz" şeklinde ifade edilen ve tarih araştırmaları literatüründe "Très turque" olarak vasıflandırılan, "Türklerde adâlet"i, nazarî olarak tarif etmekten çok, onun uygulamasını yaparak tarif etmektedir. Hükümdar, tabir caiz ise, adâletin "Operasyonel tarifini (Operational definition)" yapmakta, adâleti, göstererek, uygulayarak tarif etmektedir, bu, bir "Praxis" Felsefesi yapmak demektir. Acaba, onlarda, Platon'un özlemi gerçekleşmiş midir? "Arkhont filozof, Filozof da Arkhont" olmuş mudur? Belki daha fazlasıyla! Çünkü, Hakan, yalnız "Törüg" itmez; yasa koymaz; bir alp olarak, konulmuş yasayı korur. İşte Fârâbî, böylece, "...Bu 'İlm" ile, Tahsîl'inde, Genel+Zarûrî+Doğru+Yakînî bilgiyi kastetmiş olmasıyle ve "Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" sözü ile, Türklerdeki felsefe geleneneğini, şahikasında taçlandırmış oluyor.
Alınan kaynak;
Fârâbî'ye bir hazırlık olmak üzere İslâm öncesi* Türklerde felsefe
Mübahat Türker-Küyel* *
http://www.kutadgubilig.com/makaleler/1.php?id=33
"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

41.

Değerli bilim ve felsefe adamımız Ordinaryus Prof. Dr. Aydın Sayılı'nın
Makalesinden Türk'ün gönülle ilişkisini gönlüyle yaşayan ideal insan tipolojisini tarifi üzerine Yunus Emre'yi örnek alarak yaptığı örneklemeler....
Alınan kaynak ;
http://www.akmb.gov.tr/turkce/books/yunus%20emre/aydin%20sayili.htm

.....Yunus Emre'nin hayatı Anadolu'da özellikle Moğol istilâsının ardından başgösteren ekonomik, siyasî ve idarî sarsıntıların çok olduğu bir zamana rastlamıştır. Yunus Emre bu ortamda devrinin tasavvufî düşüncelerinin etkisi altında bulunmuş bir kişidir. Kendisi insanı yücelten ahlâk değerlerini yaygınlaştırarak insanların acılarını dindirmeye, bencil hırslara kapılmış insanlara dünyanın faniliğini hatırlatmaya, böylece de gönüllere hoşgörünün ve sevginin tohumlarını ekip tomurcuklandırmaya çalışmıştır.

Gelin tanış olalım, işi kolay tutalım
Sevelim sevilelim, dünya kimseye kalmaz.
... ...
Gönül Çalap'ın tahtı, Çalap gönüle baktı
iki cihan bedbahtı, kim gönül yıkar ise.
iki cihan bedbahtı, kim gönül yıkar ise.....

Yunus Emre Tanrı vasıfları olan esmâ-i hüsnâ'nın hepsinin insanda bulunması gerektiğini ve insanın bu yoldan "mükemmel yaratık" ve "insan-i kâmil" vasfına hak kazandığını düşünmüş, buna inanmış, insanın, kendinin kökenini teşkil eden ilâhî kaynağa bu suretle lâyık olmağa çalışması gerektiği fikrini savunmuştur. Böylelikle, Yunus'un ahlâk felsefesinin temelinde bir Allah sevgisi kavramı sağlamca yer almaktadır.

Ne varlığa sevinirim, ne yokluğa yerinirim
Aşkın ile avunurum, bana seni gerek seni
... ...
Ben gelmedim da'vi için, benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir, gönüller yapmağa geldim.....

..... Zekât ve vakıf müesseselerinin diğer Müslüman topluluklarından çok Türkler arasında revaç bulup uygulandığını da görüyoruz. Ahilik ve fütüvvet de bir Türk müessesesidir v.....
Zekât ve vakıf müesseselerinin diğer Müslüman topluluklarından çok Türkler arasında revaç bulup uygulandığını da görüyoruz. Ahilik ve fütüvvet de bir Türk müessesesidir ve "'ehl-i dil" ya da "gönül eri" veya "gönül adamı" tipi de Türkler arasında doğup gelişmiştir. Binaenaleyh, Yunus Emre'nin insan sevgisinin, bir vicdan borcu olarak, Türk ulusunun tarih boyunca kendini gösteren bir özel vasfını belirgînleştirdiği düşünülebilir. Yalnız, Yunus Emre bu gönül bağını, bu gönül gücünü, Tanrı vecdi ile meze etmek suretiyle doruklaştırmıştır.

Yunus'un sevgisi Tanrı'ya onun en şerefli yaratığı olarak insana, hattâ yaratıkların hepsine yöneliktir. Yunus Emre, şiirlerinde ideal insanı bulmayı, ona ulaşmayı söz konusu eder. Kendisi de özellikle ideal insan olmayı amaçlamıştır ve böyle bir amacı her insana öğütlemiştir. Yunus Emre1 ye göre dostun ağırlanma yeri ve sevginin kaynağı olan gönül çok değerli ve çok yücedir. Onun için kendisi daima gönüle girmeyi, gönüller kazanmayı öğütler. Gönül evinin her türlü noksandan arındırılmasını ister.

*

Çok ilginçtir ki Yunus Emre aklın önemini de vurgulamak gereksinimini duymuş, bu konuyu ihmal etmemek yoluna gitmiştir. Sempozyumumuzun bir bildirisi sayın Müjgân Cunbur'un tebliği, bu konu üzerindedir. Yunus'un akıl üzerinde böylece durmuş olması Atatürk'ün büyük önem atf ettiği ve modern hayatın temelinde aşikâr ve inkâr edilmez bir yer işgâl eden entellektüel kültür kavramı bakımından çok ilgi çekici olduğu için burada bu özel konu üzerinde de bir nebze durmak istiyorum.

Konuya sayın Müjgân Cunbur'dan aldığım şu üç beyiti delil göstererek başlıyayım:

İşbu vücut bir kal'edir, akıl içinde sultanı
İşbu gönül bir hazine, ışık dutmuştur bekler anı.
... ...
Akıl taht eyledi başı, şöyle bilir her bir işi
Dünya içre âkıl kişi, değmez kimseye ziyanı.
... ...
Baştır bu vücudun şahı, başta aklın tahtgâhı
Katı boşmagıl nigâhı, boşudur aklın düşmanı.5

Tasavvuf ehli çok zaman insan aklının önem ve değerini kabul etmekte tereddüt ettikleri halde Yunus Emre akla böylece açık seçik biçimde değer vermiş olmasını Türk millî kültüründen aldığı bir etkiye borçlu olabilir mi? Onun akla tanıdığı önemin ölçü ve mahiyetinin kesin sınırları ne olursa olsun, akıl konusunda onda şahidi olduğumuz bu olumlu eğilimi

Yunus Emre'de temelde bulunan millî kültürün bir tezahürü olarak açıklama yoluna gitmek istemek makul sayılabilir mi?

Ayrıca, Türk millî kültürü ile Yunus Emre arasındaki bu bağlantının tesbiti bize millî kültürümüzün temel öğelerinden birini akılcılıkla olan yakın ilişkisinin oluşturduğu tezi veya düşüncesi de, kendi başına kültür tarihimiz bakımından büyük önem taşır. Çünkü bu suretle bizim millî seciyemiz ve kültürümüzün oluşturucu bir temel öğesi ve bizim için karakteristik bir ilkesi de ortaya çıkmış, saptanmış oluyor. Millî kültürümüzün özü hakkında sağlam bir bilgiye sahip olmak ve millî kültürümüzden kopmak ya da kopmamak sorununu açık seçik temellere dayanılarak tanımlamak meselesinin ise genellikle bu gibi yollardan sarahat kazanacağı tabiîdir.

Orta Çağ İslam Dünyasındaki entellektüel kalkınmanın boyutlarının büyüklüğü saptanıp değerlendirilirken bunun dünya tarihî perspektifi içine yerleştirilmesi gereklidir. Ayrıca, Arabistan yarımadasında tarih sahnesine çıkan yeni bir dinin ilk ortaya çıkışında içinde bulunduğu kültür ortamının durumunun dikkate alınmasında da yarar vardır. Orta Çağ İslâm Dünyası birkaç asır içinde uygarlık ve kültür alanında çok büyük mesafeler almış ve başardığı bu büyük hamle sayesinde dünyanın en ileri ve kültür düzeyi en yüksek topluluğu haline gelmiştir. Bu durumu sayesinde Orta Çağ İslâm Dünyası evrensel tarihte, yani dünya tefekkür tarihinde, çok önemli bir yer işgal etmektedir. Orta Çağ İslâm Dünyası onikinci asırda Arapçadan Latinceye yapılan bilim, felsefe ve tıp eserleri tercümeleri sayesinde Batı Avrupa'nın Karanlık Çağ'ı geride bırakmasını, Onikinci Asır Rönesansı olarak adlandırılmış olan büyük bir tarihsel olayı mümkün kılmıştır.

Böylece, uygarlık oluşturulmasında alınmış olan bu yolun, uygarlık tarihinde başarılmış olan bu hamlenin, Orta Asya'ya çok şey borçlu olması, Orta Asya'nın bu katkısının büyük önemi, hiç bir suretle göz ardı edilemez ve bunda Türklerin katkısının bir tesadüfe bağlı olmayışı gibi bir durumun tarih sürecinde gün ışığına çıkarılması bu bakımdan büyük önem taşımaktadır. Ancak, bu durumda Orta Asya İslâm öncesi Türklük Dünyasının bilim ve tefekkürünün ayrıntılı bilgisine henüz sahip değiliz. Bu konuda ancak bazı ipuçlarına sahibiz ve bu bilgimizin geliştirilmesi sürecinin hangi kaynaklardan ne suretle temin edilebileceği konusu da tahminlerin yapılmasına elverişli olmaktan uzaktır. Burada olsa olsa büyük ölçüde nankör ve çok yönlü uzun çalışmaların şans eseri olarak yer yer bu konuyu zenginleştirmesi söz konusudur. Bu aynı zamanda birbirlerinden çok farklı uzmanlık dallarında uzun ve çetin çalışmaların birbirlerini zaman zaman tamamlamaları yoluyla giderek gerçekleşme yoluna gidebilecektir.

Bu önemli konuların Orta Çağ İslâm Dünyası'nın kendinde ne dereceye kadar anlaşıldığı ve bilindiği kadarıyla ne şekilde yorumlanabildiği hususunun da ilgi çekici olduğu muhakkaktır. Burada, iki misal üzerinde kısaca duralım. Ünlü tarihçi İbn Haldûn bilim ve tefekkür alanında İslâm Dünyası'nın gösterdiği önemli başarıları gerçekleştiren kişilerin büyük bir çoğunluğunu Arap olmayan (acem) kişilerin oluşturduğunu yazıyor.28 Burada İbn Haldûn bu vesile ile Iranlılara ve İran ile Horasan ve Maveraünnehir bölgelerine atıf yapmaktadır. Böylece İbn Haldûn önemli bir noktaya parmağını basmaktadır. Fakat bu durumu dile getirirken onun İranlıların rolünü biraz abarttığı söylenebilir. Nitekim, bu entellektüel çaba ve başarıda İranın kendisi ile de coğrafi bölge olarak Orta Asya'ya kıyasla biraz geri plânda kalmaktadır.

Zeki Velidi Togan'ın anlayış ve yorumuna göre, Beyrûnî uygarlık dünyasının iki büyük kısımdan oluştuğu düşüncesinde idi. Bu iki kısım Doğu ile Batı dünyaları idi. Bunlardan Doğu, Hindistan ile Çin'i ve Türkleri içermekte idi. Burada Beyrûnî'nin zihnindeki Türklük dünyası her halde Kuzey Hindistan'la (yani takriben bugünkü Pakistan ile Afganistan) Horasan ve Meveraünnehir'i de kısmen olsun kapsamı içine almakta idi. İslâm Dünyası ise bu tasavvur tarzına göre Batı'yı temsil etmekte ve eski Yunan kültürünü de içine almakta idi. Böylece, Beyrûnî'nin Yunancadan bilim, felsefe ve tıp alanlarında tercüme yapılmasına harcanmış olan yoğun çabalara çok büyük önem atfettiği müşahede edilmektedir. Yine, Zeki Velidi Togan'a göre, Beyrûnî, Türklerin İslâm dinini kabul edişlerinin Batı Dünyası'nın büyük ölçüde genişlemesine yol açtığına bunun Batı uygarlığına büyük bir katkıyı oluşturduğuna ve böylece büyük çapta bir tarih olayının gerçekleşmiş olduğuna inanmakta idi.29

Alınan kaynak;
http://www.akmb.gov.tr/turkce/books/yunus%20emre/aydin%20sayili.htm

---

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

42.

Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu

200.000 yıl: Son iki yüz bin yıldır bugünkü insan türünün (homo sapien sapien) toplumsal evrimi.

- 80.000 yıl: Seksen bin yıldır da [toplumun gönlü dediğim] kültürün gelişimi.

Hocamın alıntı yaptığım yazısı;
http://www.sinanoglu.net/modules.php?name=Sections&op=viewarticle&artid=140

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbî

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

43.

Gönül medeniyeti

Ben şahsen medeniyetle "gönül" arasında bir paralellik olduğunu düşünüyorum. Beşeriyet "gönül"ü keşfettikçe medenîleşmiş, medenîleştikçe de insana saygı artmıştır. "Âlemden maksat âdemdir, âdem ise gönülden ibarettir" sözü böyle bir medeniyetin ürünüdür.
Türkçede eskiden beri var olan gönül, bilhassa Anadolu coğrafyasında "yapmak" ve "kırmak" mastarlarıyla birleşerek büyük bir mânâ derinliği kazanır. Şâirlerimiz gönül kırmayı Allah'ın evini (Beytullâh) tahrip etmek, gönül yapmayı da Kâbe inşâ etmek olarak görmüşler:
Gönül yıkmak harap etmek gibidir beyt-i mâmûru
Velî yapmak hezârân Kâbe bünyâd etmeden yeğdir.
(İbn Kemâl)
Gönüle verilen bu önem şüphesiz ki insanı yüceltmiştir. Artık insan sıradan bir canlı olarak görülmemektedir. O, eşref-i mahlûkattır. Âlemin seçilmişi, kâinatın göz bebeğidir:
Hoşça bak zâtına kim zübde-i âlemsin sen
Merdüm-i dîde-i ekvân olan âdemsin sen.
(Şeyh Gâlip)
Ademoğlunun bu derece yüceltilmesinde: "Yere göğe sığmadım da inanan kulumun gönlüne sığdım" mealindeki kutsî hadisin etkili olduğu muhakkak. Gönlün Allâh'ın evi olarak tasavvur edilmesinin temelinde de yine bu kutsî söz vardır.
Gönül Allâh'ın evi olunca gâyet tabii, gönül yapmak en büyük tâat, gönül kırmak da kötülüklerin başı olacaktır:
Kesr-i hâtır günehin ekberidir
Cümleten mâsıyetin bedteridir
Eyle hâtırları tâmîre şitâb
Eyleme arş-ı İlâhîyi harâb.
(M. Naci)
Bizim kültürümüzde gönüle o kadar değer verilmiştir ki ecdadımız, yaradılışın gâyesi olan ibadetin arka planında gönül kazanmanın yattığını ve gönül kıranların yaptıkları ibadetlerin şekilden öteye bir mânâ ifade etmeyeceğini söylemekten çekinmemişlerdir. Yunus Emre'nin şu beyitlerinde bu gerçek çok açık bir şekilde dile getirilmektedir:
Ak sakallı bir koca ne bilsin kim hak nice
Emek vermesin hacca bir gönül yıkar ise.
***
Bir kez gönül yıktın ise bu kıldığın namâz değil
Yetmiş iki millet dahi elin yüzün yumaz değil.
***
Yunus Emre der hoca gerekse bin var hacca
Hepisinden iyice bir gönüle girmektir.
Bence bir milletin medeniyet dünyasındaki yerini tespit için öncelikle o milletin atasözü ve deyimlerini incelemek gerekir. Türkçe atasözü ve deyimleri tetkik edenler, özellikle "gönül" maddesini gözden geçirenler nasıl bir "gönül medeniyeti" ortaya koymuş olduğumuzu hayretle göreceklerdir.
"Gönül gözü, gönül dili, gönül kulağı, gönül kitabı, gönül evi, gönül kapısı, gönül şehri, gönül yolu, gönül eri, gönül bağı, gönül birliği, gönül terazisi, gönül yapmak, gönül kazanmak, gönülden sevmek" vb. deyimler yahut "Gönül Allâh'ın evdir", "Gönül yapmak Kâbe yapmaktır", "Gönül bir sırça saraydır, kırılırsa yapılmaz", "Gönül eri, baş üzere yeri", "Gönül Kâbe'dir", "Gönül kimi severse güzel odur", "Gönül yıkan Tanrıya ermez", "Gönülden gönüle yol vardır..." gibi atasözlerinin Türkçe dışında bir başka dilde daha bulunabileceğini tahmin etmiyorum.
Milletlerin ruh yapısını ve fikir dünyasını en iyi atasözü ve deyimlerin yansıttığını bilenler yukarıda sıraladığımız atasözü ve deyimlere bakarak, vücuda getirmiş olduğumuz medeniyetin niteliklerini kavramada sanırım zorlanmayacaklardır.
Gönül şehrinde oturan, gönül gözüyle gören, gönül diliyle konuşan, gönül kitabından okuyan, birbirine gönül bağıyla bağlanan, gönül terazisiyle tartan, gönülü Allâh'ın evi bilen, gönül kazanmayı en büyük ibadet sayan ve nihayet gönülden seven bir milletin inşa ettiği medeniyete "gönül medeniyeti"nden başka ne ad verilebilir?.. (YÜZAKI'ndan)

44.

"Gerçeklik yalnız usla görülür, gönül gözü ile de görülür, gönül gözünün de kavrayıcı, bilici bir gücü vardır." Pascal

---

"Bizim dilde, kanun koyucu ve bilge aynı anlama gelir" Fârâbi

Ergenekonun çocukları birbirlerine görünmez bağlarla bağlıdırlar...

45.

Fatih sultan Mehmet'in Gönül ile ilgili şiiri

Sevdün ol dilberi söz eslemedün vay gönül
Eyledün kendözüni aleme rüsvay gönül
Sana cevr eylemede kılmaz o pervay gönül
Cevre sabr eyliyemezsin n'ideyin hay gönül
Gönül eyvay gönül vay gönül eyvay gönül

Bilmedüm derd-i dilün ölmek imiş dermanı
Öleyin derd ile tek görmeyeyin hicranı
Mihnet ü derd ü game olmağiçün erzani
Avniya sencileyin mihnet ü gam-keş kanı
Gönül eyvay gönül vay gönül eyvay gönül

http://www.osmanlimedeniyeti.com/index.php/Fatih+Sultan+Mehmet

46.

Atımızla dünyayı fethettik...
Gönlümüzle kainatı fethedeceğiz...
Akıp gideceğiz kainatın derinliklerine...
Akıp gideceğiz kainatın yüksekliklerine...

47. İyi ve Kötü Prens Öyküsü(X.yüzyıl)

X.yüzyılda yazılmış buda metni hikâyesi şöyle, kralın iki tane oğlu var. Biri iyi diğeri kötü prens. İyi prens deniz yolculuğuna çıkıp incileri bulmak istiyor. Babası zorla razı oluyor, kötü prens kardeşi kıskançlığından bende geleyim diyor. Beraber mahiyetindekilerle deniz yolculuğuna çıkıyorlar. İncileri buluyorlar, kötü prens uyurken incileri çalmasınlar diye kardeşine veriyor. Kötü prens kardeşinin gözlerini mimliyerek, geri dönüyor ve kedeşinin öldüğünü söylüyor. Babasıda onu gördükçe diğer oğlunun acısını hatırlatacağı için bu oğlunu da zindana attırıyor.
İyi Prense ada da bir melek yardımcı oluyor, kurtulduğunda kardeşini öldürtür diye babasının yanına dönmüyor. Dilenci olarak yaşamını sürdürüyor.
Diğer yardım ettiği dilencilere "Budha'nın sonsuz mutluluğunu bulursam sizleri ve hepinizi kurtaracağım." der.
Son olarakta " bu yeryüzünün yasası öyledir ki sevilende ayrılır, sevende ayrılır." dedi.
Aşağıda bu metinde geçen gönül kelimelerini kısmi olarak anlaşılır şekilde açıklamaya çalışacağım.
İyi prensin babası oğlu için,
.1)- " könülüg berzün könlin bertmenler ötürü." Mal ve mülkünden bahsederek "Gönlünden istediğini yerine getirin gönlünü kırmayın!" der. (sayfa 14)

Gene İyi prensi kasdederek babası der ki;
.2)- " amrak ögüküm könlin neçük berteyin." Sevgili yavrumun gönlünü nasıl kırarım?(sayfa 15)

İyi prens şöyle der;
.3)- " közünür et burxan ög kan tetir kagu kişi ög kan könlin bertser ol tınlıg tamulug bolur ogul kızka sanmaz men amtı... ög kan könlin bertmeyin." ... görünürde ki ete kemiğe bürünmüş Budha'ya ana ve baba denir. Hangi kişi ana ve babasının gönlünü kırarsa, o kişi cehennemlik olur, oğul ya da kız sayılmaz. Ben şimdi anne ve babamın gönlünü kırmayayım.(sayfa 16)

Bu konu dışı olsa da Fârâbi'nin "Bizim dilde bilge ve yasa koyucu aynı anlama gelir." Deyişini tasdikleyicidir.
4)-" yeme bir bilge nom bilir er ince tep tedi." Yine, bilge ve yasa bilir bir adam şöyle söyledi;(sayfa 17)

Babası iyi prensine şöyle der;
.5)- "amrak ögüküm menin elte kazgançım sizin ermez mü amtı könülçe alın." Sevgili yavrum benim develet gelirlerim sizin değil mi? Şimdi siz onları gönlünüze göre alın.(sayfa 18)

İyi prens dilenciyken emanet edilen yerden istenmediğini anlar ve gitmek ister, emanet eden şöyle der iyi prense;
.6)- "könlünüzni kim bertdibarman tep tedi." Gönlünüzü kim yaraladı? Gitmeyin!. dedi.(sayfa 44)

Gene prens'e bir kızın yaklaşması anlatılıyor.
.7)- "mana könli boltı tegin uktı" gönlü bana oldu... prens anladı...(sayfa 54)

Alınan kaynak;
Budhacılığa İlişkin Uygurca El Yazması, İyi ve Kötü Prens Öyküsü- Fransızca'ya çeviren James Russell Hamilton- Türkçe çeviri Vedat Köken- TDK-682 Ankara- 1998

Düzenliyen; Mustafa Altınay 30 Kasım 2006 13.18 Silivri

48.

.....Könül= Gönül, istek, dilek..... (sayfa 55)
.....İlginç olan kavramlar arasında, bugün fâni biçiminde, Arapçasını kullandığımız kavramın ölgeli sıfatıyla dile getirilmiş olması gösterilebilir. Bengü, iduk sözcükleri ve çok anlamlı könül.....(sayfa 57)
Bugün "Bir adam gönderin/Bir adam yollayın, Bana haber yollamış/Bana haber göndermiş" örneklerinde olduğu gibi, birbirinin yerine kullanılabilecek kadar eş anlamlı olan bu çift, eski dönemlerde daha değişik anlamlara geliyor. Örneğin Uygurcada "gerçek, dosdoğru, tamam" anlamına gelen köni, könilig "adaletli, doğru", köntül- "dürüst yönetilmek" türevleriyle bir kön- doğrulmak düzelmek" köküne dayandığı anlaşılan göndermek üç yüzyıl sonra Divan'da köndgür ve köndger- "doğrultmak, düzeltmek, yola kılavuzlamak" biçiminde karşımıza çıkıyordu. Divan'daki "ol ana yolka köndgerdi" bizim için ilginç bir kullanımı ortaya koyuyordu. Kutadgu Bilig'de "doğrult-" , "yönelt-" anlamında köndür eylemiyle karşılaşılıyordu. Sözü geçen bildirimizde, daha sonraki dönemlerden verdiğimiz örnekleri bir yana bırakırsak sözcüğün temelinde "doğrultmak, düzgün hale getirmek" kavramının bulunduğu görülür ki, şöyle bir şemayla bunu gösterebiliriz:
Doğrultmak----- bir yöne doğru-----göndermek
Düzeltmek yönlendirmek(sayfa 66).....
..... Hem Orhun yazıtlarında, hem de Uygur belgelerinde karşımıza çıkan ve yaygın, eski, çokanlamlı bir sözcük olan könül'den türemiş bir eylem saydığı könle- "hatırlamak düşünmek" eylemi bu kökemi dayanıyordu, bunu bilemiyoruz.....(sayfa 34)
.....Yazıtlardaki bir çok sözcük, bir türev görünümünde olup bunların kökenleri bilinmemektedir. Örneğin, Orhun yazıtları döneminde çok anlamlı bir nitelik taşıyan könül sözcüğü bunlardan biridir.....(sayfa132)
Bizce, Orhun yazıtlarının konumuz bakımından en dikkati çeken örneklerinden biri, könül(gönül) sözcüğünün yazıtlarda, bugünkü kullanımlarına yakın, koşut bir biçimde geçmekte olmasıdır. Bugün Türkiye Türkçesinde gönlümden geçen ...., gönlüne göre, gönlünce gibi kullanımlarını gördüğümüz gönül, yazıtlarda şu tümcelerde karşımıza çıkıyor:
.1. "...könlünçe uduz tedi"
"(orduyu) gönlünce sevk etti"
.2. "kıyınıg könlünçe ay... tidi"
"cezayı (cezalarını) gönlünün istediği gibi söyle (ver) dedi"
.3. "könülteki sabımı urturdum"
"gönlümdeki sözümü (diyeceklerimi) (taşa) hâkkettirdim."
.4. ".... Könülte sıgıt kelser yanturu sakıntım"
" gönülden feryat gelse (onu) geri çevirerek yas tuttum."
Bu kullanımlar incelenince 1. ve 2. tümcelerde "istek, kişisel karara dayanan davranış."anlamının, 3. tümcede "düşünce, içten geçen düşünceler", 4. de ise "ruh, insanın duygu yönü" anlamlarının söz konusu olduğu görülür. Bu denli kısa metinlerde sözcüğün anlamlarının çeşitliliği, onun o dönemde başka kullanımlarının da bulunabileceğini akla getirmekte, dilin o çağdaki gelişmişliğine de bir ipucu olarak ortaya çıkmaktadır.....(sayfa 81)
..... Bu tapla- eki eyleminin kökü- yazıtlarda görülmemekle birlikte- Uygur metinlerinde geniş bir sözcük ailesine sahip olan tap "istek, rıza, güç" sözcüğüdür; ayrıca ikilemeli olarak könülünçe tapınça "rıza, kabul, hoşluk" anlamında taplag, taplaçsız " istenmiyen, taplanguluk, tablagusuz gibi türevleri de vardır..... (sayfa 86)

Not; Burada ikileme olarak "kölünçe tapınça" ya ilk defa rastlıyorum. Könül'le, Tapınç'ın ikileme anlamlı kullanılması ilginç. "Gelir gider", "Alır verir" gibi "kölünç tapınç"da bir anlam bütünlüğü sağlıyor.

49.

GÖNLÜM KATI, DİLİM ACI, KENDİM ZALİM;

KUR'ÂN OKUYUP AMEL KILMAZ SAHTE ÂLİM;

GARİP CANIMI HARCAYAYIM, YOKTUR MALIM

HAK'TAN KORKUP ATEŞE GİRMEDEN PİŞTİM İŞTE...

Ahmet Yesevi

.....Sevmiyorlar bilginler sizin Türkçe dilini
Erenlerden işitsen açar gönül dilini
Ayet - hadis anlamı Türkçe olsa duyarlar
Anlamına erenler başı eğip uyarlar
Miskin hafız Hoca Ahmet yedi atana rahmet
Fars dilini bilir de sevip söyler Türkçe'yi.....
Dertsiz insan insan değil, bunu anlayın
Aşk'sız insan hayvan cinsi, bunu dinleyin
Gönlünüzde Aşk olursa, bana ağlayın
Ağlayanlara gerçek Aşk'ımı hediye eğledim.
Aşk'sızların hem canı yok, hem imânı,
Resûlullah sözün dedim mânâ hani.
Ayrıca, Yesevî'liği kabul eden kişinin de :

1. Hakk'ı bilmek,
2. Kalbinde Allah ve İnsan sevgisi taşımak,
3. Cömert olmak,
4. Gerçekleri kabul etmek,
5. Geçer ve doğru bilgili olmak,
6. Kanaatkar olmak,
7. Nefsine hakim olmak,
8. Kendini bilmek,
9. Gönül gözü ile görmek,
10. Felsefeye yatkın olmak gibi hasletleri kendisinde toplaması gerekiyordu.

http://www.historicalsense.com/Archive/yesevi.htm

GÖNÜL DEDİKLERİ

Erol TÜREDİ
Test-Teknik Dershanesi
Felsefe Öğretmeni

İnsanda yaşamın başlangıç noktası belki de duyumdur. Uyarılma ile meydana gelen yalın, fizyolojik olaya "duyum" denir. Görme, işitme, dokunma duyumu gibi... Duyumun insanda bıraktığı etkiye de "duygu" denir. Bir koku duyarsınız kokunun sizde bıraktığı etki (haz ya da elem) duygudur. İnsan duygulu canlıdır. Duygusallık ise insanın duygu öncelikli ve yoğunluklu düşünmesi ya da davranmasıdır. İnsan duyguludur ama duygusal olmak zorunda değildir. Duygululuk insan olmanın gereğidir. İşte duygululuğun adıdır **gönül**. Sözlüklerde şöyle ifade edilmiş: Yürekte olduğu varsayılan nitelik, sevgi, istek, anış, düşünüş gibi duygu kaynağı, kişinin iç dünyası.

Gönül, fiziksel ya da fizyolojik bir oluşum olmayıp duygusal bir oluşumdur, beş duyumun ötesinde bir durum söz konusudur. Gazeteci Esra Kahraman bir yazısında şöyle ifade eder bu durumu: Homo Sapiens'in orjinal anlamı, tat alabilen insandır. Beş duyu organından aktarılan tatların aroması ise altıncı duyumuzdur, gözlerimizin kapalı olduğu zamanlarda bedensel devinimi hissettirendir bize. Sevgiyle dinginleşen, neşeyle zenginleşen, hüzünle yoğrulan, kısaca insancıl tüm duyguların harmanı, kaynağıdır. Gönül sözcüğünün çağrıştırdıklarını bir araya getirelim.

Estetik değerler **gönül gözü**nün değerleridir. Güzellik algısı özneldir, özne çıkışlıdır, nesnel bir güzelden söz edilemez. Güzellik öznenin bakışındadır, gönülden yorumlanmasıdır. bilinen hikayedir. Kerem ile Aslı'nın aşkı dillere destan... Kerem Aslı'ya aşkından perişan durumdadır. Arkadaşları bir çözüm bulamazlar ve dönemin padişahına çıkarlar:
– Padişahım Kerem çok perişan Aslı'ya aşık ama bir araya gelemiyorlar.
Padişah hemen olaya el koyar.
– "Getirin şu Kerem'i görelim" der.
Kerem padişahın huzuruna çıkarılır, bitkin, perişan bir şekilde geçer padişahın karşısına. Padişah:
"Ne oğlum bu halin, istediğin bir kız olsun. Benim cariyelerden birini vereyim sana" der.
– "İstemem" der Kerem. "Ben Aslı'yı isterim". Padişah merak eder Aslı'yı ve emir verir.
– "Getirin şu Aslı'yı görelim"
Hemen Aslı'yı bulup padişahın huzuruna çıkarırlar. Padişah Aslı'ya bakar ve şöyle seslenir Kerem'e:
– "Bu mu oğlum senin uğruna perişan olduğun Aslı? Kara kuru bir kızcağız" der. Kerem o zaman şöyle der padişaha:
– "Padişahım siz ona bir de Kerem gözüyle bakın.

"Kerem gözü gönül gözüdür işte.

Ozan türküsünde "gönül gel seninle muhabbet edelim, araya kimseyi alma sakın der." insan gönlü ile konuşur, dertleşir, kimseye söyleyemediklerini gönlüne söyler. **Gönül birliği** eder, **gönüldaş** olur, kendi gönlü ile dostluk kurar.

Gönül Yarası filmini izlemişsinizdir. Şener Şen'in Meltem Cumbul ile yaptığı çok iyi filmlerden biri. Bu yara başka yaralara, özellikle fiziksel, fizyolojik yaralara benzemiyor. Başka bir yara, tedavisi de başka doğal olarak, belki tedavisi olanaksız. Şener Şen ne kadar insan, ne kadar insancıl değil mi? Tam bir **gönül adamı**. Kendine ve değerlerine inanmış, değerleri ve inandıkları uğruna yaşayan, gönlünce davranan, gönlünce yaşamaya çalışan bir gönül insanı. Gönülden sevdi Dünya'yı; çıkarsız, sömürüsüz, koşulsuz ve karşılıksız sevdi. Zor zamanında ona kucak açması da, çocuğu ile ilgilenmesi de, sonra her koşulda yanında olması da ve ardından Mardin'lere kadar gitmesini sağlayan da aynı idi. Gönül...

Bir şarkı vardı bilir misiniz? Uslan artık **deli gönül**, bak gelip geçiyor ömür. Gönül gençlik yıllarında deli de olabiliyor, sonra duruluyor, uslanıyor ya da öyle görünüyor. Dışımızdaki maske, içimizdeki gönül sesini bastırıyor belki de...

Bir başka şarkı" sana gönül borcum var" diye başlar, yani bir de **gönül borcu** var. Gönülden yapılan bir işe, yardıma duyulan minnet, şükran borcu, borçlu hissetme durumu. Maddi borç olsa kolay, ödenir parası işlem biter, ama gönül borcu para ile ödenmez, gönülden ödenecektir...

İlerleyen yaşlarda **gönül dostları**nın önemini daha çok anlar insan ya da daha çok gereksinim duyar gönülden iletişime ya da daha açıktır gönül dostlarına. Beklentiler, hırslar, istemler azalmıştır. Geriye kalan zamanı iyi, mutlu, dostlarıyla birlikte geçirmek isteği belirginleşir. İşte tam bu aşamada gönül dostluğu, gönüldaşlık giriyor devreye. İlerleyen yıllarda gönüldaşlarınız yoksa, edinememişseniz, dünyaya gönül gözü ile bakamamışsınız, hiç gönül almamış, hiç gönüllü olmamışsınızdır. Vay halinize, artık çok geç... Size de kimse gönülden bakmayacak, sizi kimse gönülden sevmeyecektir. Yanınızda gibi duracaklar ama her şeyi görev gibi yapacaklardır.

Sadece insanlara değil, çevremizdeki tüm varlıklara, ağaçlara, hayvanlara, bitkilere, hatta dağa, denize, bulutlara bile **gönül gözüyle** bakmalıyız, **gönül bağı** kurmalıyız. Göreceksiniz onlar da değişecekler, daha doğrusu algılarımız değişecek, sanki dile gelip konuşacaklar. İnanmazsanız deneyin. Çiçeklerle konuşun, denizle konuşun, tıpkı gönlünüzle kurduğunuz muhabbet gibi denizle sohbet edin, edersiniz... "Bu felsefeciler zaten biraz tuhaf olurlar" dediğinizi duyar gibiyim. Deneyin başarırsınız.

Gönülden bakabilsek, gönül gözü ile gönül penceresinden bakabilirsek farklı göreceğiz. Beş duyumdan farklısını göreceğiz. O zaman algımız, tavrımız, tepkimiz farklı olacak; daha gönülden, daha içten, daha hesapsız, çıkarsız, bencillikten kurtulmuş, daha sevecen, daha empatik olacaktır. Yani daha insancıl, insanca olacaktır; aksi halde gönül gözü kör, bağnaz, katil, çıkarcı, fizyolojik ve sosyal dürtüleri ile hareket eden birer canlıya dönüşecektir. Sevgisiz, saygısız, iletişime kapalı, şüpheci, uyumsuz, kendisi ve başkaları ile barışık olmayan tipler çıkacak ortaya. Çıktı da, çıkacaktır da.

Sosyal etkinliklerde **gönüllülük** esastır; yani içten, isteyerek, ödev gibi görerek, yalın, beklentisiz, önkoşulsuz, sivil toplum örgütlerinde, derneklerde, vakıflarda insanlar böyle çalışıyorlar.

Bir insanı istemeyerek de olsa kırıyorsunuz ya da incitiyorsunuz, sonra ne yapıyorsunuz? Gidip **gölünü**

alıyorsunuz, üzülmemesi gerektiğini söylüyorsunuz, teselli ediyorsunuz, tıpkı "yarım elma, **gönül alma**" da olduğu gibi... Gönülden vermişseniz, elmanızın yarısı bile çok değerlidir: veren açısından da alan açısından da.

Kimimizin cebi, cüzdanı zengindir, kimimizin **gönlü zengindir**. Cüzdandaki zenginlik, verdikçe, harcadıkça azalırken gönül zenginliği verdikçe, harcadıkça çoğalır.

Bazen insanlar bizi yanlış anlar, değerlendirir ve sonuçta bize **gönül koyarlar**. Tam olarak darılma, kırılma değildir ama gönülden sitemdir belki de.

Gönlünüzü açarsınız birine ya da günlüğünüze, günlüğünüz gönüllünüzdür. Paylaşırsınız, içten samimi, açık... Rahatlarsınız sonra ayrı düşersiniz dostlarınızdan, uzaklara giderken şöyle dersiniz birbirinize "**gönüller bir olsun**" mesafenin ne önemi var. Bazen de durum tersine döner "gözden ırak olan **gönülden de ıraktır**" diye açıklarız fiziki uzaklıkları, mesafeleri, bu çok doğru değil. Gönül gözden daha kapsamlı, daha kalıcıdır. Belki gözle desteklenmelidir, tazelenmelidir.

Gönülsüz yapılan işler vardır, istenmeden, laf olsun diye yapılır. bazı ziyaretler, bazı konuşmalar, bazı selamlar bile gönülsüz yapılır. "**Gönülsüz aş** ya karın ağrıtır ya baş" demiş atalar. Aş bile gönüllü olmalı, gönlünüzce olmalıdır.

İnsanların olumlu kişilik özellikleri içinde bir de **alçak gönüllülük** vardır. Kibirli olmama, mütevazi olmayı ifade eder.

"**Gönül ne kahve ister ne hakvehane, gönül bir dost ister kahve bahane**" der atalar. Gönül ne istediğini iyi biliyor, yeter ki sesini dinleyebilelim.

Gönül bu, baskıya gelmez, seçimini kendisi yapar, sonuçlarına da katlanır "**gönül ferman dinlemez**" demiş atalarımız, boşuna mı?

"**Gönül kapım** açıktır, çalmadan gir içeri" der davetkar bir gönül sahibi, ya da **gönül penceresi**nden ansızın bakıp geçer, bir yangının külünü yeniden yakıp geçer davetli.

"**Gönlümün sahibi** sensin, orada yalnız sen varsın" der diğeri. O sahip **gönlün sultanı**dır, aynı zamanda baş tacıdır.

Bizim insanımızda gönül paşadır. "**Paşa gönlün bilir**" der insanımız bir şeyin olurunu, onayını karşısındakine bırakırken. Gönül zorlamaya gelmez, baskıya gelmez, kendisi karar verecektir. İçten, samimi, açık, gönlünce...

Evet, son olarak bir mektubun sonunda, bir ayrılığın öncesinde iyi dilekler sunarken karşımızdakine, en çok şöyle sesleniriz: "**Her şey gönlünce olsun**"

Her şey gönlünüzce olsun gönül dostlarım...

51.

Gelir mihmân-ı gam cânâ şeb-i fırkat hücum eyler

Gönül zenbûr-veş inler ne bal eyler ne mum eyler

(Gam gelip cana misafir olur, ayrılık gecesi hücuma geçer. Zavallı gönül eşek arısı gibi inler ama ortaya ne bal çıkar ne de mum.)

Beyitte klasik şiirde sık sık karşımıza çıkan bir gece tasviri söz konusudur. Hakikate de uygun olan bu tasvire göre günün bitimiyle birlikte hücresine çekilen ve sevgiliden ayrılık derdiyle baş başa kalan aşığı iki hasım beklemektedir. Bunlardan biri -aşığın dertlerini arttırdığı için hücum eden bir hasım gibi gösterilen- gece, diğeri ise davetsiz konuk gibi çıkagelen ve cana çöreklenen gam misafiridir.

Şair, ilk elde bu şekilde anlaşılabilecek olan birinci mısrayı farklı birkaç mânaya gelebilecek şekilde kuruyor. Nitekim, cânâ kelimesi ikinci anlamıyla okunduğu takdirde mısra şu anlamı kazanır: "Ey can, ey sevgili! Gam misafiri gelir, ayrılık gecesi hucuma geçer." Cümle keza: "Ayrılık gecesinde gam misafiri gelir ve cana karşı hücuma geçer." şeklinde tercümeye de müsaittir.

Ayrılık gecesinde dertlerin hücumuna uğrayan aşığın yapacağı tek şey ağlayıp inlemektir. Ta gönülden gelen bu kesik kesik inleyişler ve hırıltılar bir nevi arı vızıltısını andırır. Ne var ki bu inlemeler -sevgili katında herhangi bir değer taşımadığı için-beyhude inlemelerdir. Yani sonuçta aşığın elde ettiği herhangi bir şey yoktur. Şair bu güçlü iniltileri ne bal ne de mum yapmayan, emeği gürültüden ibaret olan eşek arısının beyhude gayretine benzetiyor.

Yahya Bey, kelimelerin mısrada kullanılmayan uzak anlamlarıyla da çeşitli sanatlar yapıyor. Bal kelimesi aynı zamanda gönül mânasına geliyor ve böylece mısradaki gönül'le iham-ı tenasüp yapılıyor. Bal ve mum kelimeleri bir araya gelince balmumu ortaya çıkar. Balmumu ise gece aydınlatmada kullanılan mumun hammaddesidir. Normalde gece yalnız kalan aşığın arkadaşı kendisi gibi eriyip duran mumdur. Ancak burada aşığın böyle bir arkadaştan da mahrum olduğu anlaşılmakta.

http://www.yagmurdergisi.com.tr/konu_goster.php?konu_id=12018&yagmur=bolum28sid=278kat=24

52.

Felsefe...

Dün Felsefe ile ilgili bir kitaba takıldım. Tercüme bir kitap. Anla anlayabilirsen, sanırım tercümeyi yapanda anlamamıştır. Yahu dedim kendi kendime, aslında bize ve topluma ne kadar uzak işler bunlar ama hakikaten böyle mi olmalı? Biz kendi düşünce biçimimizi, hatta Türk Felsefesini neden yaratamıyoruz? Yaratabilirsek bile bu felsefe kendini spekülatif tarzda yani hayattan ve kültürden kopuk bir biçimde fil dişi kulede sadece kavramsal ve çıkarsama düzleminde hapseden bir felsefe olmamalı. Bizde tefekkür edebiyat ile bütünleşmiştir, şiir ile bütünleşmiştir, sanatla bütünleşmiştir. Hatta pratik hikmet diyebileceğimiz irfan ile bütünleşmiştir. Tüm bunları gözden uzak tutarak Türkiye'de özgün bir felsefe oluşturmak mümkün mü? Elbette felsefe edebiyat değildir, sanat değildir, pratik bilgelikten fazla bir şeydir. Ama felsefe bunlardan istifade etmeli ve bunlarla birlikte bir tefekkür oluşturmalıdır. Türk edebiyatından kopuk, Türk şiirini hissetmeyen, Türk sanatlarından tamamen uzakta ve Türk pratik bilgeliğinin felsefece ne anlama geleceğini asla düşünmeyen bir felsefeyi hayatımıza ne oranda dahil edebiliriz ? Ancak bu noktada üzerinde önemle durulması gereken bir husus var. Bir felsefenin tutarlılığı iç hesaplaşmasının sağlamlığından gelir. Bir takım heyecanları gerektirse de heyecanlara sürüklenmez. Doğası gereği sanatçının dünyasında her zaman duygu taşmaları ile karşılaşmak mümkündür. Filozoflar coşkuyu, coşkuyla gelen sereserpeliği sanatçılara bırakmışlardır. Felsefe duygu taşmalarından çok sabrı, dış dünyada dağılışlardan çok iç dünyada arayışları gerektirir. O yüzden filozoflar arasında arkadaşını kurşunlayan ya da kulağını kesen birine rastlamak pek mümkün değildir. Eğer felsefe bizimse kendi zenginliğini Türkçe'de bulan bir felsefe olmalı. Eğer bu topraklarda oluşturulmak istenen düşünce tarzı Türkçe'nin farkına varmadan, onun taşıdığı üslupları içine sindirmeden, onun miraslarına nüfus etmeden sadece tercüme ediyoruz diyerek kendi ürettiğimiz ve kerameti kendinden menkul bir dille yapılacaksa bunun hayata geçirilme zorluğunu hep beraber tartışmamız gerekir. Hayatımıza monte edebileceğimiz bir felsefeden bahsediyorsak bu bizim dilimizden çıkmalı. Ama hemen şu yanlış anlamayı da ortadan kaldırmak gerekir. Onu evrensel boyuttaki felsefe ile karşı karşıya getiren onlardan tercümeler yaparak ama onlara da tercümeler yaparak bu dilin sınanması, bu dilin zenginleştirilmesi gerekir. Bu felsefenin çıkış noktası yerel ama ufku evrensel olmalı yani kaynağında bizim, kavrayışında evrensel olmalı. Felsefe kültürün içinde yerini bulur. Yerel kültürün doğurgan bir düşünce kaynağı haline gelmesinde felsefenin yadsınamaz rolü vardır. Eğer bize özgü bir düşünce tarzı, bir felsefe geliştireceksek bu sahip olduğumuz kültürde kendimizi ifade ettiğimiz bir dil olmalı. Bizim dilimize baktığımızda tam bizim düşünce tarzımızı, tefekkürümüzü yansıtan aynı zamanda Batı dillerine tercüme etmekte zorlanacağımız belki de tercüme edemeyeceğimiz terimlerle, kavramlarla karşılaşırız. Örneğin karşılığında ne dersek diyelim, tercüme etmekte çok zorlanacağımız bir kelime. Gönül. İster kalp, ister yürek diyelim tam tercüme edemeyiz. Ama bu kültürde yetişmiş olanlar bunu çok iyi anlarlar. Çünkü bizim yaklaşımımız adeta bir gönül medeniyetidir. Gönülden konuşuruz, gönülden severiz, gönülsüz olabiliriz belki de, hakikati anladığımız yerdir gönül. Kısacası bana göre gönülsüz bir Türk düşüncesini ortaya koymakta epey zorlanırız. Batı dillerinde karşılığı tek kelime ile anlatılamayacak bir terim daha ; edep. Edep ölçüdür, kendini bilmektir, kendi sınırlarını bilmektir, kibar olmaktır, nerede ne yapacağını bilmektir. Hatta tasavvufta, Allah'ı her yerde görüyormuşçasına hareket etmektir. Kısacası zor tüketilecek bir kavramdır. Neden bu kavramlar üzerine felsefe yapmıyoruz. Bunlar bizim zenginliğimiz ama biz bu zenginliğin farkına varmıyoruz. Sadece montaj sistemlerle düşünce tarzımıza yön vermeye çalışıyoruz. Eğer bir gün bir Türk felsefesi olacaksa, bu felsefe kendi kültüründen aldığı ışıkla dünyayı bilen, onunla içli dışlı olan ve dünyayı en uzak köşelerine kadar kavrayan bir felsefe olmalıdır.
Sabah sabah buna neden taktıysam :-))

53.*Cahil kişiyi, kendi şerrinden korumak bize düşmez.*

İnsansal ve toplumsal ilişkilerimizi "*tarihimizin ziyaretçileri*" durumuna getirebilirsek "*geri dönüşümlülüğün*" kazanımı anlamında "*etten yapılmış bir gönül*" yaratırız: İnsansal ve toplumsal ilişkilerimiz tarihimizi "*terk etmediği*" sürece "*etten yapılmış gönlümüz kıpırdar*". "*Kıpırdayan gönül*", hem "*geçmişe*" hem de "*geleceğe*" yolculuk yapar.

Kendini bilmek isteyen kişi "*aracıya*"değil "*amaca*" bakmalı; amacı ne ise onu gözlemlemelidir. Bunu yaparken "*karşıtların birbirinin öğretmeni*" olduğunu hiçbir zaman unutmamalıdır. Bu bağlamda, "*Umudunu, ummadığına bağla*", özdeyişi, "*umudunu, ummadığın yerden daha fazla gözle*" anlamınadır. **Gönül** gözüyle görür, akıl **ve** sezgiyle bakarsan "*hünersiz*" kişi senin "*öğretmenin*" olur. Hz. Ali'ye sorarlar, "*-Edebi kimden öğrendin?*", diye. O da cevaplar, "*-Edepsizden*". Hz. Ali'nin cevabı bize "*karşıtların birbirinin öğretmeni olduğunu*" anlatır. Tenini-bedenini, "*tembelliğe*" alıştırma: Bunun için "*tenini-bedenini örsele*", onu "*hüner*" edinmeye zorla. Ten-beden, tembellik etmekten hoşlanır; bunu bil, onu kendi haline bırakma; örsele, iş gördür, dinlendirme. Unutma ki beden-ten, "*senin buyruğunla hareket eder*". Düşüncesini örselemeyen, düşüncesine iş gördüremeyen, yani "*düşünsel deneyim*" yapamayan, "*ferman yazamaz*". Tam da bu nedenle bedenini-tenini tembel bırakırsan bedenine-teinine "*itaat edersin*", örseler-iş gördürürsen o sana "*itaat eder*".

"*Kendi kendisinin efendisi olamayan insan, efendisiz bir dünyada yaşayamaz*", temel görüşünden hareketle yola çıkıyoruz: Geçmişte **ve** şimdide, egemen kimlik **ve** değerlerden farklı bir "*hiççi*" sayıyoruz kendimizi. Sürdürülebilir bir isyandan "*daha edepli*" bir isyandan yanayız. Kendi dilimizden, bu toprakların kültüründen beslenen **ve** adına "***gönül felsefesi***" denen felsefenin çerçevesini çizdiği bir yaşam biçiminin tüm çelişkilerini, acılarını, umudunu **ve** yalnızlığını yaşıyoruz.
Biz, "*insanlar arası ilişkiler*" **ve** "*insanlar ile doğa arasındaki ilişkiler*" konularıyla uğraşan bir felsefeyi felsefe kabul ediyoruz. "*İnsan ilişkileri*", geçmişte "*yerel*"di **ve** "*geri dönüşümlü*" idi; bugün artık tipik olarak "*küresel*" **ve** "*geri dönüşümsüz*". Kaçınılmaz gözüken **ve** "*yazgı*" gibi öne çıkarılan "*küresel ve geri dönüşümsüz*" insan ilişkilerine "*dur*" diyebilmek için, küresel-ulusal sistemin bizi bizden **ve** doğadan uzaklaştıran "*ezberine*" karşı, Anadolu Aleviliğinin insandan **ve** doğadan kopmayan, çok boyutlu, çok anlamlı "***gönül felsefesi***"ni çıkarıyoruz. "*İhanete uğramış*" **ve** "*unutulmaya*" terk edilmiş "*yaşam bilgeliğini*" tarihimizin içinden "*alıp*" yaşadığımız ana taşımak değil mi çabamız. Dünyayı, hazır, verildiği gibi kabul edenlerden "*olmak istemiyoruz*"; bunu gerçekleştirdiğimizdebelletilenin "*dışına*" çıkarız: Umutsuzluğa kapılmaya gerek yok; ilişkilerimizi "*geri dönüşümlü*" duruma getirdiğimizde kesinlikle "*kendimize rastlarız*". İşte biz "*rastladığımız bu kendimizi*" diriltеceğiz **ve** dondan dona taşıyarak daha yaşanmamış geleceğe bir "*işaret fişeği*" olarak göndereceğiz.

Zamanın Yerine Geçmek ya da Zaman Olmak

Anadolu Aleviliğinin tarihsel-toplumsal geçmişiyle örtüşmek, onu büyütmek, güncele **ve** geleceğe taşımak; doğayı **ve** tarihi aşmak temel amacımız gibi. Yalnızca "*düşünsel deneyim*" yaparak "***gönül felsefesini***" **ve** bu felsefenin "*ilişkilerini*" anlayamayız: Çünkü Alevilik bir "*bilme kültürü*" değil, bir "*değiştirme kültürü*"dür. O zaman Bâtını felsefe yaşamın içinden, yaşamın sonuçlarından "*devşirilmeli*"; "*yaşanan ana, geçmişe **ve** geleceğe dönüşümlü*" duruma getirilmelidir. Derin bir kültür geçmişinden gelip "*bitimsiz bir sona*" uzanan "***gönül** felsefesine*" gerekli katkıları yapacağız **ve** çocuklarımıza-torunlarımıza "*zenginleştirmeleri*" için emanet bırakacağız.
Doğa, yapısında "*gizli*" olan "*neden*" tarafından "*belli bir sona yazgılıdır*": Örneğin "*tohum*", ağaç olmaya, "*yumurta*" civciv olmaya yazgılıdır. Bu yazgıyı "*yazana*" tanrı adı verilir. Kendini yetiştiren "*yazgı defteri*" olarak algılanan "*levh-i mahfuzda*" yazılanları okuyabilir; "*zamanın yerine geçer*" ya da "*zaman olur*" **ve** "*hareketi ölçer*". Sen zamanı ölçemezsen, zaman seni ölçer; küfretmek isterse küfreder, dövmek isterse döver. Bu nedenle kimi kez kötü iş yapanlar bunu zamandan bilir; bu doğru değildir. Kendini zamanın yerine geçiremeyenler için "*zaman*", yaşamın ayak bağıdır; bilinçsiz olursan, yani kendini bilmezsen "*zaman*" denilen zincire bağlı kalırsın.

Kesreti Anlamayan Vahdeti Anlamaz

Vahdet, "*birliği*" ifade eder; onun için Tanrı "*birdir*" deriz. Kesret, "*çokluk*"tur; çokluk hep "*çifttir*", yani "*ikişer-ikişer*"dir: Örneğin nesne-can, dağılma-derilme, akıl-nefs vb. gibi. Nesne-can "*karşıtlığında*", varlık yokluktan, zâhir-bâtından, güzellik-çirkinlikten "*iyi*"dir; bu "*iyi*" düşünebilmemizin "*aracı*" olmasından dolayıdır. Yoksa zâhirin "*özü*" ile bâtının "*niteliği*" arasında bir özdeşlik vardır; demek ki o da "*iyi*"dir. Daha doğrusu "*karşıtlara*" iyi-kötü nitelemesiyle bakılmaz. Güneş, aydınlığa "*aracıdır*", bulut yağmura. "*Aracı*" ortadan kalkarsa "*düzen*" bozulur. Kendini bilmek isteyen kişi "*aracıya*"değil "*amaca*" bakmalı; amacı ne ise onu gözlemlemelidir. Bunu yaparken "*karşıtların birbirinin öğretmeni*" olduğunu hiçbir zaman unutmamalıdır. Bu bağlamda, "*Umudunu, ummadığına bağla*", özdeyişi, "*umudunu, ummadığın yerden daha fazla gözle*" anlamınadır. **Gönül** gözüyle görür, akıl **ve** sezgiyle bakarsan "*hünersiz*" kişi senin "*öğretmenin*" olur. Hz. Ali'ye sorarlar, "*-Edebi kimden öğrendin?*", diye. O da cevaplar, "*-Edepsizden*". Hz. Ali'nin cevabı bize "*karşıtların birbirinin öğretmeni olduğunu*" anlatır. Tenini-bedenini, "*tembelliğe*" alıştırma: Bunun için "*tenini-bedenini örsele*", onu "*hüner*" edinmeye zorla. Ten-beden, tembellik etmekten hoşlanır; bunu bil, onu kendi haline bırakma; örsele, iş gördür, dinlendirme. Unutma ki beden-ten, "*senin buyruğunla hareket eder*". Düşüncesini örselemeyen, düşüncesine iş gördüremeyen, yani "*düşünsel deneyim*" yapamayan, "*ferman yazamaz*". Tam da bu nedenle bedenini-tenini tembel bırakırsan bedenine-teinine "*itaat edersin*", örseler-iş gördürürsen o sana "*itaat eder*".

Şunu unutma: Bilimin, edebin, alçakgönüllülüğün, günahtan-olumsuzdan kaçınmanın, doğruluğun vb.'nin "*sermayesi*" utanmadır. Bunun da bir ölçüsü vardır: Utanmaktan kendine yarar geleceğini görüyorsan, o zaman utanmak gereklidir. Yok eğer "*ziyan*" gelecekse o zaman "*utanma*".

11/4/2007 - Kendi Kültür Hazinemiz Üzerine Özsel Bir Felsefi Bakış?

bağlanmalar

ÖNSÖZE ÖNSÖZ ya da MUKADDİME Çalışmamın başlığına neden "Gönlün Görüngübilimi" adını verdiğime kısaca değindikten sonra içerikle ilgili bir iki noktaya değinmek, **ve** okuru ilerleyen sayfalarda sıkacağını düşündüğüm dil, kavram, biçem (üslup) **ve** yargılarım hakkında şimdiden bilgilendirmek, aydınlatmak **ve** böylece bazı olası yanlış anlamaları da önceden ortadan kaldırmak isterim. Bu yüzden bu önsözün önsözü niteliği taşıyan satırlarımı, kendi yazılı geleneğimizdeki Mukaddime?lere benzetebilirsiniz. Neden **Gönül**? Çünkü her kültür, belirli bir dünya görüşü olarak yaşama farklı bir açıdan bakışı anlatır. **Gönül**, bu topraklada üretilmiş bu bakışın en komplike ama aynı ölçüde yaşamsal kavramıdır. Kültür, kendini oluşturan unsurlarla birlikte dinamik bir bütündür; insanın, doğadan belirli bir amaç için koparıp, tekrar ona yansıttığı **ve** kendini de doğayla birlikte yeni bir şekle taşıdığı tinsel bir tarladır. Bu tarlanın mahsulleri her türlü insansal ürünlerdir **ve** her üründe kültürün bütünü içerilir. Kültür bu biçimiyle ele alındığında Türkçemizde ekin sözcüğü ile karşılanmıştır. Kültür bir yaşam biçimi olarak her kültürün ortak değerleriyle beslenir. Kolektif insansal değerler, uygarlık denilen büyük binayı oluşturur ya da bu ideal bina içinde kendilerine yer bulurlar. Zamanla evrim geçiren değerler, yeni uygarlık biçimlerini doğurur. Çağdaş uygarlık, önceki uygarlık binaları üzerine yükselen en taze, en dirimsel Tinin Evi?dir. Uygarlığı, mimari bir yapı gibi düşünürsek; projesi, araç **ve** gereçleri, duvarcı ustaları, işçileri, mühendisleri, temeli, dekoratif unsurları, sahibi, kiracısı ya da misafirleri de kültür ürünlerini içine alan öznel **ve** nesnel Tin ürünlerine benzetilmelidir. Tarihsel dünya, sonsuz bir gereçtir. Spekülatif kavramının gerçek anlamı bu sonsuz gerçekten üretilen özgür edimlerdir. Peki bu özgür edim bugüne dek neler üretmiştir? Merkezinde emek olan bu insansal edim mitlerden sanata, dinlerden felsefeye, bilimden siyasete, mimariden folklöre bir dizi olgu **ve** kavram üretmiştir. Bütün bunlar insanın yapıp etmelerinin en özgün **ve** biricik tarihini oluşturur. Bu tarihi sahnenin dekoratif aksesuvarlarını mitler, estetik yapısını sanat, biçimlerini din, içeriğini bilim oluşturur. Bütün bunlar arasındaki iletişim ise felsefe yoluyla gerçekleşir. Felsefe bu bağlamda "Benin" kendini eksiksiz bilme yolunda dışsallaşmasını anlatan en yüksek görüngüdür. Her kültür bu eksiksiz görüngüye kendinden bir kavram katarak, bireleşen legolar gibi büyük yapı içinde eksiksiz dünya tinini oluştururlar. Bu oluşum kuşkusuz sürüyor. Çünkü tarih, dingin bir durumdan dev dalgalara, dev dagalardan dinginliğe devinen bir okyanus gibidir, bir dalga ultra dengesine yükseldikten sonra bütün dalgalarla uyum içinde diner, **ve** yerine bir başkası yükselti için zemin bırakır. Bu bağlamda her kültür, bu sahnede kendi özsel rolüyle yer alan ussal bir zemindir, zorunludur. Şimdi, bu bağlamda Çağdaş Uygarlık Evinin bir üyesi olan kendi kültürüme şunları soruyorum: 1. Anadolu Tininin bu sahnedeki özsel **ve** özgün rolü nedir? Hangi zemini temsil etmekte **ve** hangi zemin üzerine yükselmektedir? 2. Anadolu?da şekillenen bu zemin (Türk Tasavvuf geleneği) başka zeminlerle ussal bir buluşma gerçekleştirebilir mi? (Ör. Batı"nın, özellikle spekülatif felsefi bakış açısıyla buluşabilir mi?) 3. Anadolu bilgeliği arı kavramsal bir dile taşınıp, Büyük İskender?den beri sorunları savaşarak çözmeyi kendine ilke edinen dünya tini için bir barış ilkesi üretebilir mi? 4. Arı kavramsallığa taşınmış bir tasavvuf/bilgelik dizgesi, bir bilim olarak dünya tarihini yeniden yorumlayabilir mi? 5. Evrensel açık seçikliğe taşınan bilgelik geleneğimizin ürettiği **Gönül ve** Dost kavramları Çağdaş Uygarlık Tinine yeni bir insan **ve** dünya paradigması kazandırabilir mi? 6. Kendi kültür hazinemizin içinde yer alan değerler **ve** yapı öğleri, dünya tarihiyle ussal düzlemde ilişkilendirilerek evrensel insanlık ülküsüne ne katabilir? 7. Son çözümlemede modern çağın baskın politikaları tarafından gözden düşürülmeye çalışılan, insanlığın gerçektan gereknimi duyduğu bir felsefe adına, yaşamın özündeki çatışma **ve** karşıtlık sorunsalına Gönlün Görüngübilimi yeni bir çözüm getirebilir mi? İşte bu sorulara yanıt bulabilmek için çıktığım düşünsel yolculuğumun ürünlerini değerli usuna **ve** yüreğine sunmaktan mutluluk duyuyorum. Bu deneme kuşkusuz pek çok eksiklerle doludur **ve** eleştirilecek çok yönleri vardır, ama felsefe durağan bir etkinlik olmadığından bu da bitmiş **ve** tamamlanmış bir çalışma değildir. Yedi çalışmamın ilki olan Gönlün Görüngübilimi, tarihsel zeminde tarihin etkin öznesi Tinin, özgür edimselliğinde kendi karşıtıyla (anti-Tını) Andolu?da yüzleşmesini **ve** bu yüzleşmede kendi aynasından kendine yansıyan yine kendi olan belirişlerini konu alır, **Gönül**, bu belirişlerden en arı, en yalın, en aşk dolu olumsuz bağıntıdır. Evrensel bir ilkedir ki evrensellik ile doludur **ve** kendi varlığı, saltık yokluğun en üst bilincidir. Tin bu yokluktan seyreleyen özbilinçtir (İnsan insanın aynasıdır) :.

21/4/2007 - Selam!!!

Yazan: gulvedag

Sevgili Dostum,

Sizi yüksek ses **ve** alkışlar ile okudum… İlk önce düşündüğünüz için, düşündüğünüzü güzel diliniz ile gerçekliğini bozmadan da ifade edebildiğiniz için bir okur olarak size Felsefe adına teşekkür etmek isterim… Bir düşünüre, bir yazara özellikle oluşturduğunuz karmaya cevap vermenin ne kadar zor olduğunu amma velakin bir o kadar da düşüncenize bir katkıda bulmam gerektiğininin farkındalığı ile klavyenin başında gayet dikkatli bir şekilde kendinize sorduğunuz soruları bir başka göz ile cevaplamak isterim… Sevgili dostum alkışı gerçekten hak ediyorsunuz… Düşünmenin asıl önemli eylem olduğunu savunanlardanım… Hele günümüz gerçeğinde sözün değerinin anlaşılmadığı düşünülürse… Kaybolarak düşünün desteğini vereceğim size… Ama sizde aynı zamanda yazabilmenin de gücü olduğu bir başka gerçek… Umarım sesinizi duyurabildiğiniz güzel bir ortamınız vardır. Eğer derseniz ki yalnızlığın için boğuldum, inanın ki bir süreliğine olacaktır. Ne kadar ne bırakabiliyorsanız bu dünyaya onu bırakıp devam etmeniz gerekli olacaktır yolculuğunuza…

Lütfen sorularınız **ve** cavabım şeklinde devam etmeme izin verin…

1. Anadolu Tininin bu sahnedeki özsel **ve** özgün rolü nedir? Hangi zemini temsil etmekte **ve** hangi zemin üzerine yükselmektedir?

Anadolu insanını doğu insanının bir karması olarak görürüsek… Karışıklığın içinde bir fiil varolabilecek alt yapısının olduğu sonucuna varabiliriz. Ne istediğini bilen, ne istediğini alan… Fazla geleçek için kaygılanmayan… Ama şu anı belli bir karakter ile çok rahat bir şekilde çözümleyebilen… Dininden, kişiliğinden **ve** tarihinden hiç bir zaman vazgeçemeyen. Dünyada bir yerlerde bir şeyler unutulduğu zaman sanki insanın kimliğini hatırlatmak için varolan bir topluluk… Günümüz gerçeğine hem yakın hem uzak… Karmaşayı çözebilecek yeteneğe sahip ama karmaşada yaşamayı seven… Karmaşadan güç alan… Zekası her zaman diri… Sistem karşıtı ama kültür yanlısı… Olması gerektiği gibi… Kendisi…

2. Anadolu?da şekillenen bu zemin (Türk Tasavvuf geleneği) başka zeminlerle ussal bir buluşma gerçekleştirebilir mi? (Ör. Batı"nın, özellikle spekülatif felsefi bakış açısıyla buluşabilir mi?)

Batı ile bağlantıyı Romantizm devrinde kaybettik… Romantizmin insancıl yanını maalesef toplumsal olarak benliğimize kabul ettiremedik… İki topluluğun arayış farklılığı buradan geliyor. Arayış farklı olunca, oluşlar da farklı oluyor… Bence her iki zemin bir karması yapılması gerekli… Biz bir şeyler unuttuğumuzda onlar hatırlatacak… Onlar unuttuğunda biz hatırlatacağız. Ama zeminler birleşirmi bilemem… Belki de hatırlatmanın **ve** çeşitliliğin olması gereği hiç bir zaman da birleşmeyecekler… Eğer batının Marksizm gibi sadece insana dayalı bir yönetim felsefesini spekülatif felsefe olarak tanımlıyorsanız… Onun çöktüğünü şimdiden size bildirebilirim… İnsanlığın Tanrı’ya yürüyüşünün başladığını da!!!! Bunu kitapçıları Bestseller olarak tanımladığı kitaplardan çok aşikar olduğunu göreceksiniz. Modern toplumda maddeye ulaşmanın getirdiği boşluğu şu an evren olarak tanımladığı ama gerçeğinin Tanrı olduğunu ancak dinin kurallarının ağır olduğundan kendilerince oluşturduğu yumuşak zemin içerisinde bunu yapmaya çalıştıklarını görmekteyim… İnsanlık için bu bir adımdır ama hakikat açısından bizler bir kuluz **ve** eğilmemiz gereklidir… Anadolu insanı da bu konu hakkında bir gün Modern topluma öncülük edecektir. Ama Tükiye’nin şu anki gerkçeği ile değil…

3. Anadolu bilgeliği arı kavramsal bir dile taşınıp, Büyük İskender?den beri sorunları savaşarak çözmeyi kendine ilke edinen dünya tini için bir barış ilkesi üretebilir mi?

Bilgelik toplumsaldır. Bu yılı dünya, Mevlana’nın yılı olarak belirledi. Olumlu düşününce öğretiyi kabullendikleri söylenebilir. Ama öğretiyi tam olarak anlaya bilmeleri için o kesmin kanının da taşınması gereklidir. Bilgi dıştınta olduğu gibi aynı zamanda içeridedirde… Bir ney çalındığında benim tüylerim ürperirken, Batılıda kemana tepki verir. Sabit bir bilgeliğin diğer toplumlar tarafından kabullenilmesi sadece bir süreliğine olabilir… **Ve** sadece bilgeliğin belli yönleri kabul olunur… Bu tür düşünceler ütopiktir, tarihe bakıldığında bir şey ne kadar güzel olsa da kendisine aittir. Tanrı çeşitliliği sever… Olayın bütününe bakabilmemizi ister… Tarihte hiç bir zaman mutlak güç bir kavme uzun süreliğine verilmemiştir. Doğanın döngüsü insanlık için de geçerlidir. Sorunuzun cevabı bir süreliğine evet… Dünayaya bir şeyler hatırlatacağı bir gerçek ama karmaşanın içinde kalacağı da başka bir gerçek… Bir de kanımızda halen savaşarak çözümlemenin olduğu düşünülürse… Barışın Anadolu insanının getireceğini düşünmüyorum… Ne kadar **gönül** adamı olsakta bir tarafta savaşçı olduğumuzu kabullenmemiz gerekli… **Gönül** adamlılığımız sayesinde de savaşı kurallarına göre yapabilenlerdeniz diyeceğim… Ama insanlık tarihinde de sadece barışın olmadığı gözönünde bulundurulmalıdır. Tassavuf **felsefesi** açısından bakarsanız burada hepimiz misafiriz. **Ve** belki de tamamen barşçıl bir dünya sadece Cennette olacaktır… Zaten her şey bir rüya imiş, hakikatı bilenlerin söylediğine göre… Bunu kabullenememiz gerekli… Barşçıl bir dünya belki olamyacak ama bu dünyanın içinde insan olmayı öğrenmemiz gerekli… Allah isteseydi olurdu ama zannedersem sadece O’nun yanına gittiğimizde hayalimizde güzelleştirdiğimiz güzel insan topluluğunu bulabileceğiz. İnsan toplulukları her zaman kontrol altında olmuştur… Biz medeniyet oluşturmaya çalışırız, ama bir bakarsınız ki o medeniyet yok oluvermiş… Bunun üzerinde de düşünmek lazımdır. Neden?

4. Arı kavramsallığa taşınmış bir tasavvuf/bilgelik dizgesi, bir bilim olarak dünya tarihini yeniden yorumlayabilir mi?

Yorumlayabilir ama sorunuz gene yorumlamanın ötesine de geçebilir mi ise, hayır… Sadece kendi sınırları içinde ise, evet!!!!

5. Evrensel açık seçikliğe taşınan bilgelik geleneğimizin ürettiği **Gönül ve** Dost kavramları Çağdaş Uygarlık Tinine yeni bir insan **ve** dünya paradigması kazandırabilir mi?

Eğer doğru bakılırsa zaten onların da var!!! Sadece isimlendirme **ve** uygulama farklılığı sizi aldatmasın.. Batı’lının ödediği kişisel bedeller o kadar fazla oldu ki, bizden daha çok kalpleri ile konuşabilir oldular… Burada Batı’lı **ve** Doğulu olarak “Çağdaş Uygarlığı” ayırdığımı bilmenizi isterim… Bilgeliğin kültürün içinde gizlendiğini sevdiğini **ve** arada sırada da o kültüre hatırlatmak için bilgelerin geldiğini düşünüyorum… Bütün dünya farklı bir bilgiye **ve** bilgeliğe sahiptir. Ama doğuluların bilgiyi uygulayışı Tasavvufa daha yakındır… İslam’ı evrenin dini olarak biliyorsak, İslam’ın dışındaki topluluklarda da İslam’ın zaten varolduğunu bilmemiz gerekli… **Gönül ve** Dost kavramlarının kültürel sergilenişinin sizi yanıltamsını istemem…

6. Kendi kültür hazinemizin içinde yer alan değerler **ve** yapı öğleri, dünya tarihiyle ussal düzlemde ilişkilendirilerek evrensel insanlık ülküsüne ne katabilir?

Merak…

7. Son çözümlemede modern çağın baskın politikaları tarafından gözden düşürülmeye çalışılan, insanlığın gerçektan gereknimi duyduğu bir felsefe adına, yaşamın özündeki çatışma **ve** karşıtlık sorunsalına Gönlün Görüngübilimi yeni bir çözüm getirebilir mi?

Modern çağda herkes maddeye ulaşmayı öğreniyor… İnsanlık adına baktığımızda da bunu öğrenmemiz gerekli idi… Ancak daha korkunç bir tablo var önümüzde… Söz değerini yitiriyor… Kişisel gelişim adına yayınlanan her kitap, ortaya çıkan her kişi **Gönül** adamını yok ediyor. Var olabilmesi için gönlünü ortaya koyduğu söz gücünü kaybediyor, sevgili dostum…
Benim asıl üzüldüğüm **ve** korktuğum konu da bu!!! Ben kouşarak karşımdakine artık ulaşamıyorsam, sözümün güzelliği ile karşımdakini etkileyemiyorsam **ve** hatta karşımdaki de bana artık **gönül** dilimi sorguluyorsa… Biz ne yapacağız…

Size sonsuz saygılarımla, düşünmeye devam edin dostum….

21/5/2007 - tesekkür ederim

Yazan: feta
gulvedag rumuzlu kişiye,
saygılarımla...

öncelikle yorumlarınızı için teşekkür ederim. yazılarımı kaydedeğer bulduğunuza çok sevindim çünkü bazen kuşkuya kapılıyorum, acaba bu sorguladığım şeyler yalnızca birer zan mı? elebtte birer zan ama en azından hayırlı...
Satırlarınızdan yayılan irfan kokusunu aldım. çok mutlu oldum... bir zamanlar bir zerre idim, bir irfan bahçesine savruludum, bir zaman kaldım, sonra rüzgar beni başka bir yere savurdu... iyi ki uğramışım o sofraya diyorum şimdi... nereye gitsem, o sofranın hatırası ile aşka gelirim.
yazdıklarım, anlamaya çalıştıklarım da bu aşkın galeyana gelmesidir.
ayrıca satır arası önerilerinizi defalarca okudum **ve** Gönlün Görüngübiliminin gelişimi için dikkate alacağım.
tekrar teşekkür eder
sevgi **ve** selamlarımı sunarım
kaan demirdöven

55.

Pascal

Yazar, matematikçi ve filozof özelliklerini bir arada barındıran önemli düşünürlerden birisidir. Jansenistler arasında yetişmiş, Descartes gibi rasyonalist düşüncenin temel ilkelerine ve matematiksel yönteme bağlı kalmıştır.Çok erken yaşta ölen *Blaise Pascal*, ana yapıtı "!Din Hakkında Düşünceler" kitabıdır.Kartezyen felsefeden etkilenmiş ve benimsemiş olmakla birlikte, Pascal'da derin bir din duygusu vardır.Bu duyguyla onun rasyonalist felsefenin çercevesinin dışına çıktığını, mistisizme varan bir yön izlediğini söylemek gerekir.Descartes felsefesinde, özellikle töz ve bilgi anlayışında mistisizme varan bir yol sözkonusudur; *dünya*`yı ve *ben*`i bilmek mutlak ve sosuz töz olan Tanrı'yı bilmek olarak belirlenince, buradan mistisizme varacak bir yol bulmanın olanağı sözkonusudur.Malebranche ve Spinoza'da aynı yoldan başka şekillerde bir tür mistisizme varacaklardır.Akıl kendi çercevesi içinde bulunan her şeyi açık ve seçik olarak ortaya koyabilir, ancak kendi sınırlarına geldiğinde ötesini kavrayamaz, "sonsuz varlık" akıl için kavranamaz olarak kalacaktır.İnsan'ı özü itibariyle nasıl bir varlık olduğunu açıklayamaz, bunu ancak Pascal'a göre içimize, gönlümüze yönelerek başarmak mümkündür. Çünkü, insan sonsuzluk ile hiçlik arasında bulunan bir varlıktır. Hayatın ve varoluşun gerçek bilmecelerine akıl ya da bilim kendi başına yanıt veremez. Bu bakımdan insan, akılla kavranamayacak kanıtları olan gönül bilgisini de dikkate almalı ve ona kulak vermelidir.Bir rasyonalist olmakla birlikte Pascal, akla sınır çizmektedir ve duygu, gönül ve sezgiyi devreye sokmaktadır.

56. Ahlak ve jen

Konfüçyüs'e göre tüm toplumsal, siyasal erdemler, temelde, genişletilmiş kişi erdemleriydi. Eğitim ahlak bilgisi edinmekti. Ama bu bilgi, belirli eylemlerle tutumların iyi olduğunu söyleyen bir bilgi olmakla kalmazdı; aynı zamanda uygulamada, deneyim aracılığıyla -iyi olmakla, iyiyi yapmakla- edinilen bir bilgiydi. Kişi hocasını örnek alarak öğrenir; başkalarına da, onlara örnek olarak öğretir. Konfüçyüs, böylesi bir eğitimin erken yaşlarda başlayıp, yaşam boyu sürmesi gerektiğini savunurdu.

Ahlaksal iyilik kavramının merkezinde jen, yani iyilikseverlik ya da insan sevgisi düşüncesi vardır. Çince仁deki bu sözcüğün tam karşılığını bulmak güçtür. İnsanlar arasında kurulması gereken en iyi ilişki biçimini karşılamak üzere, kimi zaman 'iyilikseverlik' kimi zaman da 'insancıllık' diye yorumlanır. Doğuştan gelme bir yeteneğin alıştırmalarla güçlendirilmesiyle değil, kişinin kendini eğitme çabasıyla geliştirilen özel bir yetidir jen. Konfüçyüs, Konuşmalar'da 仁jen仁 ya da iyilikseverlik hakkında şöyle der: "Eğer gerçekten dilersek olur." Konfüçyüs'e göre jen, 'efendi' ya da 'üst insan' dediği kimsenin en önemli, biricik sıfatıdır. Bu kişi öğrenmeye öylesine düşkündür ki, içtenlikli öğrenme uğraşı ona "yemek yemeyi unutturur", "yaşlandığının farkına varmaz."

İyilikseverlik, kişinin kendisine dönük ilgisinin, kendinden hoşnutluğunun üstesinden gelmesini gerektirir; iyilikseverliğin yolu; her yönüyle insan davranışlarını düzenleyen, örnek eylemlere ulaşmasında kişiye kılavuzluk etmek üzere tasarlanmış olan bir kurallar ya da ilkeler bütününe uymaktır. Bunların ayrıntıları hep aynıdır. Bunlar, işlem, eylem ve tüm törenlerin yanı sıra, jestlere, tavırlara, giysilere, devinimlere, yüz ifadelerine ilişkindir.

Konfüçyüs, gerçek iyilikseverlik ya da gerçek insancıllığın, gönül ile zihnin dışsal davranışlarla tutarlık gösterdiği bir kişi bütünlüğünü gerektirdiğini savunurdu.

Konfüçyüs, öngörülen ahlaksal bütünlüğün sonucu olan eylemi, yani hep yararın, öğretmenin amaçlandığı bir kişi ahlakını geliştirmekle oluşan bütünlüklü iyilikseverliğe ahlak bakımından uygunluk diye tanımlardı. Öğrenme sevdası, burada gereken kavrayış biçiminin edinilmesindeki temel öğedir. Konfüçyüs'e göre, "öğrenme sevdası olmaksızın iyilikseverlik sevdasına düşmek insanı aptal eder"; iyi niyetli olmak yetmez. Örneğin, cömert olduğunu göstermek için, varlığını ayırım yapmaksızın başkalarına dağıtmak yetmez.

Bilgi ile öğrenme, ahlaksal kavrayışı geliştirmeye yardımcı olur; kişi, böylece, cömertliğini nasıl gerçek bir iyiye göre yönlendireceğini görebilir. Bilgi, öğrenme, deneyim, kişinin yaşamda nelerin değiştirilemez olduğunu görmesine, bunları çabayla değiştirilebilir olanlardan ayırmasına yardım eder. Konuşmaların sonunda şunlar söylenir: Konfüçyüs dedi ki 'Yazgı anlaşılmadıkça iyiliksever olmak da olanaklı değildir' Konfüçyüsçü öğretide yazgı değişmezleri yönetir, yani yaşam süresi, ölümlülük gibi şeylere ilişkindir. Değişmez zorunluluklar hakkında düşünmek, kişinin bunları değiştirmeye çalışmanın boşuna olduğunu kabul etmesini, çabayı geliştirilebilir olanla, yani ahlak yetileriyle, ahlak anlayışıyla uğraşmaya yöneltmenin daha iyi olacağının ayrımına varmasını sağlar.

58. sıfır hakkında

James Joyce Ullysess'te Dublin'de geçmiş tek bir günü 1000 sayfada toparlamıştır. Çünkü bir satır üst beyin dili kullandıysa kırk satır alt beynin sembol dilini kullanmış ve ölümünden sonra ABD'de çok sayıda bilim adamı ne dediğini anlamaya çalışarak çok sayıda tercüme ve açıklama kitabı yazmıştır.
Şeklin ötesine geçin, psiko-estetik felsefeyle tanışın.
Sıfır'ı bulun. Gönül gözünüz açılsın.
Boşluğun yerine tamı tamına boşluk anlamına gelen bir çizgenin koyulabileceğini ve koyulması gerektiğini düşünebilmek... İşte, çok vakit, çok imgelem ve kesinlikle büyük bir zihin olgunluğu gerektirmiş olan son soyutlamadır bu. Bu yüzden matematikte son temel keşif sıfır olmuştur.
Önceleri ayrı kavramlar olarak düşünülen boşluk ve hiç'in aynı şeyin iki görünümü olduğunun farkına varıldı. Böylece sıfır imi sonunda günümüzün cebiri ile matematiğin temel kavramı olan yok sayı'nın değerini simgelemeye başladı.
Mezopotamya tarihinin geç dönemlerinde M.Ö. IV. yüzyılda tarihin ilk sıfırı olan Babil sıfırı, birkaç yüzyıl sonra Maya sıfırı ortaya çıkmışsa da bugünkü kullanımı Hint uygarlığına borçluyuz.
Hintliler'den bizlere Rabbi ben Ezra adında Yahudi-Ispanyol bilgini taşımış görünüyor çağdaş kullanımıyla sıfır'ı. 1139'daki uzun Doğu gezisinden sonra Hint kökenli hesap yöntemlerini İbrani dilinde kaleme alıp "Sefer ha Mispar" (Sayı Kitabı) adını verdiği bir yapıtta sergilemiş. Birden dokuza kadar olan rakamları harflerle simgeleyerek, yanlarına kah sifra (boşluk anlamına gelen Arapça bir sözcük), kah galgal (tekerleğin İbranice adı) adını verdiği küçük yuvarlak biçimli bir im eklemiş. Sıfır sözcüğünün Arapça sifra'dan (boşluk) veya İbranice sefer'den (sayı) gelmiş olabileceğini de böylece anlamış olduk.
Fakat biz sıfır'ı psikiyatride -biz psikiyatristlere kafa doktoru denildiğine göre- kafa biliminde kullanımını, yaratılışını borçlu olduğu hiç'lik ve boşluk kavramları ile irdeleyeceğiz.
Kafa içi boşluğu dolduran beyni iletişim kolaylığı açısından ikiye ayıracağız önce. Üst beyin -ki biz bu beyin bölümüne cortex diyoruz- 1mm kalınlığında olduğundan ve iki beyin yarım küresini sarmaladığından ve soymayı becerebilirsek bu kabuğun 1,5 metrekarelik bir alanı kapsadığından anatomik bilgilerimiz nedeniyle eminiz. Onunla okuduğumuzu, yazdığımızı, çok sıfırlı rakamları dahi hesaplayabildiğimizi, analiz ve sentezler yapabildiğimizi yine üst beynimizle çözümlüyoruz. Fakat çoğumuz böyle düşünüp, felsefe yapabilen bir cortex'e sahip olduğumuz ve başka canlılarda örneğini göremediğimiz için, megalo bir süreçle tüm beynimizi üst beyin zannediyoruz.
Oysa anatomik olarak üst beyin, tüm beynimizin en çok %28'ini kapsıyor. Geriye kalan beyin bölümlerine anlatım ve anlama kolaylıkları bakımından alt beyin diyelim. Onun tamamı Latince olan (Thalamus, Amygdeal Nucleus, Substantia Nigra, Pons, Bulbus vs) bölümlerini ayrıntılı olarak incelemeye başlarsak konumuz bir anatomi dersi niteliği kazanır ve ben enbaşta olmak üzere çoğumuz "sıfır" alırız.
Alt beyin sistemi duygularımızın ve içgüdülerimizin kaynağıdır öncelikle. İkinci olarak atalarımızdan RNA (Rubo-Nucleic Asid) denilen bir molekül yardımıyla bilgi şifrelerini taşır ve depolar. (1989'da ispatlandı; ispatlayıcıları ABD'li Thomas Cech ve Kanadalı Sydney Altman Nobel Kimya Ödülü kazandı. Üçüncü önemli fonksiyonu da otonom sinir sistemi kanalı ile nöro-hormono-transmitter bir mekanizmayla iç organlarımızı refleksif olarak komuta etmesidir. Bu nedenle de haklı olarak beynimizin %72 hücresini kullanır.
Bu aşamada bir buzul gibi düşünelim beynimizi. Buzulun üstü göründüğü için herkes konuşuyor, cortex bilimi yapıyor - konuşsunlar ve yapsınlar da- buzulun altı bir mikrokozmos olduğu halde din ve felsefe dışında tanımlanmıyor.
Üst beynin "iyi insan ol, takma kafaya (ona göre de kafa sadece üst beyindir), sev birbirini" nutuklarını yazdığı kitapları zamanında best-seller (en çok satan) olan Dale Carnegie'nin intihar ederek öldüğünü duymuş muydunuz?
Üst beynin en hakim olduğu ülkelerin başında gelen ABD dahi "yaşasın üst beyin" öğretisinin "otomatik portakallar" yarattığını farketmiş olmalı ki "EQ , IQ'yu döver" kitaplarına ödün vermeye başladı.

* EQ: Duygusal katsayı -alt beynin işlevlerinden sadece biri
IQ: Zekasal katsayı -üst beyin işlevleri

Ayrıca bilgisayarlar üst beynimizi çok iyi taklit etmeye başladıklarından ve de ortalama 70-80 yıl yaşayan bir insan üst beyninin biriktirebileceğinden çok daha fazla bilgiyi depolayabildiklerinden "yaşasın üst beyin" eğitimi ufak çaplı bilgisayarlardan da inferiprite duygusu hissetmemize neden oluyor.
Cep telefonları, internet, materyalist felsefe, aşırı üst beyin faaliyetlerine, bu da strese neden olarak beyin sağlığını giderek artan bir şekilde bozuyor.
İşte şimdi; Mevlana'nın Mesnevi'de "hiç'i bulunuz, gönül gözünüz açılsın" deyişini anlamaya başladık.
Hatta Budist rahiplerin niçin kendilerini mağaraya kapattıktan bir yıl kadar sonra "Üçüncü gözümüz açıldı" dediklerini veya Kur'an'da "Ben size şah damarınızdan daha yakınım" demesini Allah'ın...
Tasavvufta hiçliğin, nokta gibi olmanın, kalbe giden yol olduğunu... Dikkat ederseniz gönül, üçüncü göz, şah damarı, kalp, alt beyin yerine kullanılmış; hiçlik, izolasyon üst beynin devre dışı bırakılması yerine kullanılmıştır.
Yunus Emre'nin "Bir ben vardır bende, benden içeri" sözüne uygun içteki ben'i hissetmenin yolu üst beyni devre dışı bırakmak, hiçleştirmek, sıfırlamaktır.
Hintliler'in Transandantal Meditasyon (düşünceyi aşma) yöntemi dahi aynı sıfırlaştırmayı amaçlar.
Biraz üst beyninizle düşünerek örnekleri arttıracağınızdan eminim.
Niçin bir yığın öğreti; üst beyinde hiçliği bulmanın, alt beynin farkındalığını azaltmaktaki rolünü kendi kavramları ile işlemiş?
Son araştırmalar bir RNA molekülünün 20 milyon bilgi taşıdığını söylüyor. Bu durumda belki de milyonlarca yıllık bir bilgi birikimine sahip alt beyin sistemi, tabiidir ki pek çok öğretide bir mikrokozmos olarak tanımlanacak.
Üst beyinde hiçliği bulun, alt beyinde mikrokozmosla tanışın.
Zerdüşt öğretilerinin beyaz enerjisiyle, I. Ching felsefesinin aydınlığı ile, hatta Isis-Osiris öğretilerinin hiyeroglif gözüyle, yaratıcılıkla, Rahim-Rahman, anima-animus, Yin-Yang güçleriyle tanışın, arkatiplerle, sembollerle, gizemle tanışın. Şeklin ötesine geçin, psiko-estetik felsefesiyle tanışın. Sıfır'ı bulun. Gönül gözünüz açılsın.

Psiko-estetik kavramlarını yan yana ilk defa benim üst beynim bir araya getirdi. Ayrıntıları merak eden okurlarım için Sistem Yayıncılıktan çıkan Psikoestetik isimli kitabımı okumalarını önermem belki de yeni bir sıfır'a neden olacaktır.
Biraz da sıfır'ın yuvarlaklığından bahsedelim;
Çok eskilerden beri onun yuvarlaklığı "rahim"i simgelemişti. Bir zamanlar mandala (yuvarlak) yapılar·mimaride çok modaydı ve insan cenininin rahimdeki rahatlığını üst beyinsel yaşamda da bulabilecekleri düşünüldü mandala yapılarda. Belki de yuvarlak hatlı arabalardan bir süre sonra yuvarlak hatlı yapılar yeniden moda olacak. Ben şahsen yuvarlak bir yatak aradım Modoko'da, bir türlü bulamadım. Sonra vazgeçtim. Alt beynim rahime regresi(gerileme) olur diye. Fakat alt beyinlerimizi anacığımızın rahmine doğru gerileten o kadar çok neden var ki aslında. Anne kalp sesini taklit eden ritimdeki müzikler, rahim kaynaklı libido kullanan anneler... (İster toprak, ister su, ister ateş, rahim olsunlar doğurdukları çocukların alt beynini büyütmezler. Bunu keşfeden bazı yazarlar da "İçinizdeki çocuğu sevin" derler. Oysa o çocuğu büyütmezsek kolay kandırılan, kolay saldırabilen, kolay uyutulabilen bir çocuk kalırız, üst beynimiz büyüse de.) Babanızın, amcanızın, dayınızın mesajlarını biteviye yenileyenler, yalnızca üst beynin eğitim ve otoritesini kullanan eğiticiler, alt beyinde sıfırı tüketmiş materyalist otomatik portakallar, insanın özgürlüğüne ve özgünlüğüne saygı duymayan doğa yıpratıcıları...
Son olarak sıfır'ın rahimden ürediği "boşluk" duygusundan bahsetmek istiyorum;
Bebeklerin salıncakta, beşikte veya ayakta sallanarak büyütüldüğü, herkesin vıcık vıcık bir arada uyuduğu bir toplumda boşluk duygusu çok sıktır. Birincisi boşluğun sallanarak hissedilmesi; ikincisi de çok sert seksüel içerikli alt beyin takıntılarına neden olarak, alt beynin hissedilmemesi için boşluk duygusuna sığınılması olarak koca bir boşlukta minicik mikroplar olduğumuz duygusuna götürür bizi. Oysa uzayda boşluk zannettiğimiz karanlık dahi esir denilen bir maddeyle doludur. Dünyamız saniyede 18 millik bir süratle güneşin etrafında döner. Ve yaşamı sadece cortex yaşamı kabul edersek 70-80 yılda biter. Milyonlarca yıllık bir uzay zamanında bir noktadır, hatta bir hiçtir, bir sıfırdır cortex yaşamı.
Sıfırlayın üst beyin yaşamını, boşluk duygusundan kurtulun. Bizde bilinmediğine bakmayın, Batı ülkelerinin psikiyatristlerinin çoğu rüya analizi ile yardımcı oluyorlar danışanlarına. Ben de öyle... Evrenin sembol dili ile kuş dili (mantıkut tayr) ile yardımcı oluyorlar. Çünkü alt beynin kullandığı tek dil sembol dilidir.
Okuduysanız James Joyce Ullysess'te Dublin'de geçmiş tek bir günü 1000 sayfada toparlamıştır. Çünkü bir satır üst beyin dili kullandıysa kırk satır alt beynin sembol dilini kullanmış ve ölümünden sonra ABD'de çok sayıda bilim adamı ne dediğini anlamaya çalışarak çok sayıda tercüme ve açıklama kitabı yazmıştır.
Aynı Babil Kulesi efsanesinde Tanrı'nın insanları o zamana kadar aynı dili konuşuyorken, konuştukları dili farklılaştırıp birbirini anlamaya mahkum etmesi gibi. Aynı dili bile konuşsak üst beyinde birbirimizi anlamayacak hale geldik.(Siz beni anladınız mı ki?) Bunun da nedeni doğduğumuzda üst beynimizin olmamasıdır.
Okuyamazsın, yazamazsın, konuşamazsın, çişini bile tutamazsın, üst beyinler sonra gelişir. Çevre, anne, baba, ekonomi her şey farklı, tıpkı yüzler gibi üst beyinler de farklıdır. O halde üst beyinlerde anlaşamayız.İnin alt beyninize, hakiki aşkı bulun, yazın rüyalarınızı, kuş dilini öğrenin, hükmetmeyi öğrenin, yaratıcılığı, barışçılığı, mikrokozmosu, gücü keşfedin.

59.

Dinsiz veya günahkâr, daha aşağı mevkide bir insan olarak karanlıklar dünyasının ruhları arasında cinler ve hayvanlarla bir arada, 18 cehennemden birinde doğar. Cehennem ebedi değildir. Çekilen cezaların şiddeti ve süresi işlenen suçlara göre değişir. Ceza bittikten sonra, ruh varlıklar zincirinde vaktiyle işlemiş olduğu edimlere göre lâyık olduğu yeri alır. Tanrıların gücü de, mutluluğu da bağımlıdır. Basit birer memurdur bunlar. Belli bir zaman için evreni korumakla görevlidirler. Onlar da ölüp ölüp dirilmek zorundadırlar. Yalnız buddhalar yeniden doğmaz. Onlar Nirvana'nın sonsuz mutluluğuna erişmişlerdir.

Mahayana Buddha'cılığı çok farklı görüşlere dayanır. Theravada'nın ileri sürdüğü ahlâk yerine gönül ve düşünce yolunu öğütler. Tarih boyunca Buddha'cılığın bu iki şeklini geniş bir edebiyatı olan felsefe okulları temsil eder.

60. Akıl ile Gönül...

Posted on *Eylül 17th, 2007*.
Bir "şey"dir gül. Gönül adamı da bakar ona, botanik bilgini de. Gördükleri büsbütün farklıdır birbirinden. Gittikleri yol da... Ama vardıkları nokta hep aynı olacaktır.
Gönül adamı kemal gözüyle bakar güle ve onda "ekmel-i mahlukât"ı görmek isterse görür. Botanik bilgini şüphe gözüyle bakar güle ve hakikatini; renginin, kokusunun kaynağını arar durmadan ve bir gün bulur da. Şüphesinin bittiği yer, onun da ekmel-i mahlukâtı gördüğü yer olur genellikle. Burada daha kazançlı olan botanik bilgini midir, yoksa gönül adamı mı?Gönül adamı bulunduğu noktada statiktir, durağandır; ama botanik bilgini çaba içindedir, enerji üretir. Elbette çaba ve üretim miskinlikten çok ötede bir kazançtır. Tersinden okuyalım: Gönül adamı bulmuştur. Bulmuşluğun bilgisiyle bilgelik kazanmıştır; ama bulduğuyla yetinmektedir. Botanik bilgini hiç durmadan sorar ve arar. Onun "Neden?", "Nasıl?", "Niçin?"leri karşısında gönül adamının "Daha!" "Dahası!.", "Ötesi!", "Mâverası!" gibi arzuları yoktur nedense. O büyük bir teslimiyet ve tevekkül ile kendini yinelemekte; ama yenilememektedir. Gönül adamı bir sistemin muhafızıdır.
Gönül adamı ile botanik bilgininin çatışmasından bütün bilim ve felsefe teorileri nasibini almış, tartışmalar, hakaretler ve küfürler medreseleri ve tekkeleri, akademileri ve kiliseleri doldurmuş, zahid ile rind; şarap ile riyazet, bilgi ile sezgi, madde ile manâ, yazı ile söz, kitap ile aşk birbirlerine gülümseyerek bakmamış yüzyıllarca. Oysa ne kadar da ihtiyaçları vardı birbirlerini anlamalarına ve ne kadar da muhtacız şimdi zıtları birleştirmeye. Laboratuvarlarda gül damıtmak, gönül potalarında kor çelikler dökmek gerekiyor artık. Dünyanın döndüğünü Konya'da Yunus'lar, suyun kaldırma gücünü Kırşehir'de Bektaş'lar, yerçekimi kanununu Simavna'da Bedreddin'ler haykırmalı artık. Biz Gazzalî'lere, İbn Arabî'lere, İbn Haldun'lara muhtacız yeniden. Akıl ile gönlü buluşturmaya muhtacız.
Newton yahut Keppler; Hallac yahut Mevlana... Hepsi de geldikleri son noktada aynı hakikati buldular: Yaratıcı'yı... Bütün botanik bilginlerinin, bütün gül araştırmalarının sonunda gelecekleri yer, gülün hakikat-i Muhammedî olduğunun idraki noktası, yani gönül adamının bulunduğu yerdir. Bir botanik bilgini aklıyla yaptığı bütün araştırmaların ve bütün yolculukların sonunda, başarısıyla mutlu olacağı nihai noktada önce gönlü, sonra da gönül adamlığını bulur. Bütün mutlulukların idrak edildiği yer gönüldür çünki. Başka türlü ifadesiyle, aklın ulaştığı nihai noktada, kendi mutluluğu için gönüle ihtiyacı vardır. Bu durumda gönül ile aklın birbirini yalanladıkları, büyük bir yalan; yekdiğerini tamamladıkları ise en büyük gerçektir. O hâlde akıl bir şey başarınca bunu gönülde hissedebilirken; gönül duyacağı mutlulukları neden aklıyla ölçemesin?!... Akıl adamı olmak gönül adamına yasak mıdır? Akılla koşmak gerektiğini gönül adamı inkar mı eder?!..
Botanikçi, gönül adamı misali teenni gösterse bilgin olabilir mi sizce?
Bir gönül adamı olmak, elbette akıl ile gelinebilecek ilerlemelerin ötesindedir. Gönül adamı, gönül adamlığı iddiasında değildir. Gönül adamlığı ne yalnızca hırkada, ne yalnızca posttadır. O bir duyuş, o bir hissediştir ki değme kula nasip olmaz. Buna rağmen yalnızca gönül adamı olma iddiası kuru bir efsaneden ibarettir. Neden mi böyle söylüyoruz? Bilgi ile donatılmamış bir gönlün idrak ve irfanı, bir fikr-i sabit gibi, belki bir kısırdöngü gibi aynı çember içinde devinmeye, kendini tekrara mahkumdur da ondan. Bir gönül adamı botanik bilgini olamıyorsa kapatsın gönlünün kapılarını gitsin. Ve botanik bilgini gönül adamı olamıyor diye ne kimse kötülesin onu, ne de küçük görsün.
Gül bir "şey"dir. Botanik bilgini ona renk ve kokunun nasıl geldiğinin peşinde koşarken, gönül adamı o rengi görüp kokuyu hisseder. Botanik bilgini güle renk ve kokuyu veren gücü bulduğu an gönül adamının bulunduğu yere ulaşır. Gönül adamı ise, renk ve kokunun nasılını düşünmedikçe botanik bilginine asla yetişemez!?..
Gönüllerimiz birer Yusuf, akıllarımız Ken'an diyarı. Yusuf'u bulanlar Ken'an'dan uzak, Ken'an'dakiler Yusuf'u aramıyorlar ve belki Ken'an'a bir Yusuf gerektiğini de unutmuşlar.
Sonuç: Gönül, akıl ile ulaşabildiğimiz bütün zirvelerdeki mutluluğun adıdır ve galiba bizim, botanik bahçelerinde yalnızca bilginlere değil, gönül adamlarına da ihtiyacımız var. Gönül Kâbe'leri bilim adamlarını özledi.
İskender Pala

61.

Peki" GÖNÜL" nedir...
Gönül bir bayan veya KIZ arkadasimizin ismimidir sadece yoksa ugruna teredddüt etmeden
" GÖNÜL " verdigimizmidir..
Ben bu "GÖNÜL" kelimesinin BATININ hic bir Dilinde karşiligini göremedim..Zira Kalp, Yürek vardir, batilinin dilinde ama iste O "GÖNÜL" yoktur..
Bu Gurbette 12 yasimdan beri yaşiyorum ama Yüregim, Kalbim hep Vatan ASKI ile yanmiştir benim.
Ya" ASK "..Bence BATIDA bu kelimenin bile karşiligi yok."LIEBE, LOVE" varda..
Sevgi ve sevmek gibi işte O "ASK" yok bence..LEYLA ve MECNUN Aşki gibi.
GÖNÜL ve ASK bu iki kelimeyi evlendirememiştir batililar bizim gibi..
Peki biz ne kadar koruyabildik bu iki kelimeyi..Yazdigimiz mektuplarda veya "en güzel sözler" kolleksiyonumuzdami duruyor ..Yoksa gercekten " GÖNÜL" verebiliyormuyuz...
"ASK kavuşamamaktir" bence, kavusunca bitme tehlikesi dogar cünki..Memleket aşkida bu olsa gerek.

62.

Bu arada " **GÖNÜL NEDİR** ?" diye sormuştum bütün arkadaşlara duyurulur.
Bir konu üzerinde araştirma yaparak birazda bilimsel yada ciddi olmasi için kişinin kendini ilgilendiren düşüncelerinden değilde (bu arada şimdiki yazim her ikisinide kapsiyor.)bir seri şeklinde bütün katilimci arkadaşlarin konu üzerindeki yoğunlaşmalari ve konsantrasyonunun fazla olacağini düşünüyorum.
Şimdi bir konu: Bütün katilimci arkadaşlar bir konu seçsin ve herkez bu konunun başliğini yazsin ve bir yazi dizisi şeklinde araştirarak açiklamalarda bulunsun.
Çünkü sitede gördüğüm kadariyla herkez aklina gelen bir şeyi soruyor ve karşiliğinda çokta ciddi olmayan (bazilari hariç) düşünceler ileri sürmüş.Ben çok konuştum yada yazdim galiba
Düşünmek: Ruhun kendi kendisiyle konuşmasidir.
Gönülden sevgi, saygi ve hürmetlerimi sunuyorum tüm arkadaşlara.

63.

"...Gençler,
Türkiye' de adet haline gelmiş
Göstermelik işlerden kaçının.

Sırf "evrenkent (üniversite) bitirdi" desinler diye,
Ananız babanız "Amerika'da mastır yaptı" diye öğünebilsin diye
Yükseköğretime gitmeyin.
Sonunda ancak kendinizi kandırırsınız.

Temel gayeleriniz,
Kendinizin ufak çıkarları ötesinde,
Kendiniz dışında, bu ülke, bu ulus,
Türk dünyası, Avrasya ,insanlık için olsun.

Yüksek hedefleriniz için çalışın. O zaman, kendi durumunuz da
Kendikiğinden düzelecektir.

Maddiyat ile maneviyatı dengeleyin.
Formülünüz "bilim"+ "**gönül**" dür.
Bu iki kanadın biri eksik olursa
Ne kendinize ne de insanlığa hayrınız dokunur.
Gündelik siyaset, çıkar grupları,
dışardan güdümlü gizli veya açık ucu dışarıda "cemiyet" lerden uzak durun.

Atatürk'ün dediklerini bol bol okuyun;
Onları işte bu günler için demiş, yazmış.
Türkiye'nin şerefli, refahlı, itibarlı
Ve bağımsız geleceği için
Atatürk yolumuzu çizmiştir.

Dış ülkelerden,
Onların yerli kuyruklarından medet ummayın.
Gayeleri bize yardımcı olmak değil,
Türk adını tarihten silmektir.

Dünyanın neresinde olursanız olun,
Kimliğinizi, Türk dilini; Türk tarih bilincini,
Binlerce yıllık geleneğini kaybetmeyin.
Dış ülkelerde ne kadar kimliğinizi korursanız yabancılarda size okadar itibar edecektir.

Başkasını taklit etmeyin.
Kendi yolunuzu çizip azimle yürüyün.
O zaman herkes sonradan sizi taklit edecektir.

Eğitimde önce bir meslek, gerçek bir beceri,
bir altın bilezik sahibi olmaya bakın.

Ne yaparsanız yapın en iyisini yapın.
Siyasetçinin, bilimcinin en kötüsü olunacağına,
Tamircinin parmakla gösterilen en iyisi olmak yeğdir.
Bulabilirseniz Türk okuluna,
Eğitimin türkçe verildiği okullara gidin.

Konulara merak sarın; not için çalışmayın.

O meslekte yararlı olacak bir yabancı dili öğrenin.
Bülbül gibi konuşup yabancıdan ayırt edilemez
Hale gelmek hiç şart değil.

Unutmayın ki
Türk olmak bir kafa, **gönül** işidir.
Türk; kültürüyle, diliyle, ata sevgisiyle Türk'tür.
Soy sop meselesi karıştırılarak,
O her şeyimizi borçlu olduğumuz şerefli atalarımızı
Karalamaya çalışan iç düşmanların kitaplarına,

Safsatalarına, iftiralarına kulak asmayın.
Kültür genleri, ırk genlerinden daha önemlidir.

Vatanı, milleti için her türlü fedakarlığa hazır
bir taban gerekiyor.
Bu taban son elli yılda hayli eritilmiş,
Kafası, gönlü karıştırılmış, birbirine düşen kesimler, dışa bağımlı sahte aydınlar,
İçinde vatanın geleceğini düşünmeyen,
Daha da acısı vurdum-duymazlaşmış kalabalıklar oluşturulmuştur.
Bu durumda gerçek bir önder çıkabilse bile
Başarılı olması ihtimali pek azdır.

Ancak:
Hızla bu toplumun yeniden kaynaşmasın, bilinçlenmesine,
Vatanını, milletini kendisinden önce düşünen insanların
Çoğalmasına önayak olmaktır.
....
OKTAY SİNANOĞLU

64.

Anlamad ı er sırrın avrat iken der erim
Silmedi gönül kirin zamane dervişleri
9 Gönülnedir bilmedi Hakkı anda bulmadı
Can amelin kılmadı zamane dervişleri

10 Can ameli sevidir gönül anın evidir
Nefs etinin kuludur zamane dervişleri
11 Er yoluna ko varı eri sev ol âri
Bal yapamaz her arı zamane

65.

Gönül; İçimizdeki Allah!
- Gönül kavramının Batı dillerinde karşılığı yok. Nedir gönül sizce?
- Gönül sadece Batıda değil Arapça'da da yok. Sadece Türkçe'de var!
- Nedir gönül?
- Bunu benden mi istiyorsunuz?
-Evet Gönül Sohbetleri yapan sizden istirham ediyorum.
- İçimizdeki Allah!.. Evet gönül; içimizdeki Allah!.. Batılı bu kavramlardan o kadar uzak ki?..

66.

Alevi İslâm inancı,Ahmet Yesevi,Hünkar Bektaşi Veli,Yunus Emreler'in Pir Sultanların ve Anadolu Erenlerin ,Sarı Saltıkların ,Düzgün Babaların, Dersimde ki Ocakların, Kuranı en iyi yorumlayan Filozof Velilerin görüşlerinde ilham alarak yaşam bulmuştur.Alevilik,Hz.Muhammed,Ehl-i Beyt taraftarı,Hz. Ali ve onların soyunda gelenlere büyük bir saygı ile bağlılıktır.Alevilik, Ehl-iBeyt yoludur.Alevilik,İslâmiyet'in Kuran'a dayalı Hz. Muhammed'in buyruklarına göre,İslâm'ın evrensel boyutlarıyla yorumlayıp yeryüzü insanlığına yeni kapılar açan bir büyük düşünce akımı olan tasavvuf felsefesinde hayat bulan Tanrının insanda tecelli eteğine inanır. Tanrı korkusu yerine sevgisini benimseyen, şeriat kapısını aşıp,marifet yoluyla hakikat dünyasına ulaşan,Kuran-ı Kerim'in şekline değil,özüne inen akıl ve gönül ile ruhsal olgunlaşma yoludur.

67.

Mevlanadan Aşkın Tanımı;

"Bir aşkı başka aşk söndürebilir. Aşkta ne yükseklik, ne alçaklık, ne de akıllılık ve akılsızlık vardır. Hafızlık, şeyhlik, müritlik yoktur. Sadece kepazelik, aşağılık ve rintlik vardır. İnsanın toprağını aşk şebnemi ile yoğurdukları için alemde yüzlerce fitne ve kargaşalık peyda olur. Aşkın yüzlerce neşteri, ruhun damarlarına sokuldu ve oradan gönül adı verilen bir damla aldı... Aşk öyle engin bir denizdir ki, ne kenarı vardır, ne de ucu bucağı"

Mevlana

68.

ON BAŞLAP, ADKANĞULARKA BİLİGLER KAÇAR
ÜKÜŞ KARA AYAĞ YOLLUĞ URUGUĞ SAÇAR
ÖGLÜĞ KİŞİ İYİSTİN-TUTÇI YAŞMAKSIZ BAÇAR
ÖŞELİKSİZ YİĞ NİRVANNIN KAPIĞIN AÇAR
BURKAN KENTÜ KÖNÜL ERÜR, KÖNÜL ÖK BURKAN
BULARNI-MAT BÖLSER, BOLUR SANSARTA TURĞAN
BODULMASAR İKİGÜKE BOLUR OL NİRVAN
BU BİR SÖZNİ SETİREK BOLDI BAKŞITA SORĞAN
TERCÜMESİ:

Renklerden başlıyarak, hasselere bilgi kaçar. Maddi kara istikametinde tohumlar saçar.
Feylesof kişi varlığını koruyarak , yanılmadan dikkat eder.
Böylece en üstün Nirvan'ın kapısını açar. Burkan gönüldür, gönül ise Burkan...
Bunlara böyle bilen Sansar'da yaşar Her ikisine de bulaşmıyan ise Nirvan'ı bulur.
Bu BİR sözünü artık hocaya soran nadir oldu, azaldı.

69. Mani Türkler.

Hıristiyanlıktan sonra Fırat ile Dicle arasında doğan Sogdlu'lar arasında yayılan Mani inancı Türklere geçer. İran'da, Doğu Türkistan'da, Altaylarda ki Göktürk (Tukyu) kalıntıları arasında yayılır, 762'de Uygur ödüs (devlet) inancı olarak benimsenir. Mani inancı, iyilik ile kötülüğün birlikte, bir gövdede barındığına inanır. Maninin Zerdüşlük'ten ayrılığı ise, kötülükleri yenmek için " bir lokma bir hırka" ile yetinme düşüncesini taşımasıdır. Zerdüşlük ise, çalışmayı, özellikle toprağı işlemeyi , varlıklaşmayı över. Maniler, ayda bir 7 gün oruç tutar, günde 4 kez Tanrıya yakarırlar (dua ederler), ağızlarından kötü söz çıkmazdı. Mani inancında; dil,el,gönül kötülükten uzak tutulur. İslam içinde ki bugün Bektaşi'lerde de benzer biçimde; el , bel, dil kötülükten sakınır.

"Manicilik genelde Anadolu batiniliğini,özelde Anadolu Aleviliğini derinden etkiledi.Alevi gelenek göreneklerinin;bunlar üzerine yapılan Alevi ahlak ilkelerinin başat kaynağı oldu.Bu kaynaktan belenerek Aleviler;"ağız-el-gönül" üçlemesini "el-dil-bel" temizliğini belirten üçlemeye evrilterek;yine Manicilikte öne çıkartılan sevgiyi,hem inanç alanında Tanrı'ya ulaşmanın,hem düşünce alanında kardeşliğin,uzlaşmanın,barışın,eşitliğin kaynağı durumundaki "aşk"a dönüştürerek,toplumsal ölçekte etik bir felsefeyi Anadolu toprağında yaşama geçirdiler"

Gerçekten de Anadolu Aleviliğinde temel kuralların başında gelen "eline-diline-beline" önemli bir yer tutmaktadır. Yine kadınlı erkekli Ayın-i cemlerin Anadolu'ya taşınmasında maniciliğin etkileri olmuştur. [28] Mani misyonerleri her zaman bir lokma bir hırka anlayışında dolaşarak dinlerini yaymaktaydılar. Bizde Anadolu Aleviliğinin temelini oluşturan Kalenderiler de aynı amaç ve kılıkta dolaşan dervişlerdi. Mani din adamları evlenmekten kaçınırlar, Anadolu Alevi-Bektaşiliğindeki mücerretlik buradan gelmektedir. Mani din adamlarında şehvet duygusuna kapılma yoktur. Ağızlarından incitici bir söz çıkmaz. Bazı Anadolu Bektaşi geleneğinde bu "fakire diye açıklanır ki her şeyin doğrusunu yapan, kendisini hiçbir varlık olarak görmeyen bütün dünyalıklardan arınmış, temiz ve pak olmuş, benlik duygusunu yıkmış kimsedir. Ellerine asla haram almazlar. Üretmeden tüketmeye karşıdırlar. Bizim Bektaşi ocaklarındaki sistem de budur. Manicilikte asla bıyık kesilmez, sakal gerektiğinde uzatılır. Anadolu Aleviliğinde de böyledir.

70.

Alevilik şekli ibadete inanmaz. İnanç da ibadet de özseldir. Ve Allah'ın, namaza-oruca ya da hacca ihtiyacı olduğunu iddia etmek Alevilik tarafından kabul edilmez.
Kabe ve hac konusunda en akılcı ve nesnel dünyaya dayalı sözler söyleyen Hacı Bektaş-ı Veli olmuştur: "Ve hem beytülmamur (yedinci katta bulunduğuna inanılan Cennet köşkü) var, Kabe var. Lakin gönül ikisinden dahı yeğdir... İnananın gönlü Kâbe'ye benzer. Kabeye varan ayağı ile yürür, ama gönül isteyen yüzü üstü yürüse gerek... Kabe'de ihram giymek, hakkı batıldan seçmektir...Ve hem yoldan taş arıtmak, Kabe'de Arafat ta taş atmaya, kendi nefsini (kötü) heveslerini depelemek ise Kabe'de kurban kesmeğe benzer" (Hacı Bektaşi Veli, Makalat, Haz. Sefer Aytekin, İstanbul, 1954, s.74-75

72.

..... Başka bir şiirinde;
"Ayrılmadım pirimden / Ayrılmadım şeyhimden / Aşktan bir kadeh aldım / İçtim bir dağ içinde"Ma'rifet kapısında ölmeden önce ölür. "can gönül gözün açar" mana sarayına girer.Hakikat aşamasında mekansız, yersiz bir şehre varır. Bu şehir Tanrı mekanıdır. Burada Allah ile bâki olur(Beka-billah);

"Yunus Emrem kâmil oldu imanım
Hazret-i Hakk'a vasıl oldu canım
Lâmekân şehridir şimdi mekânım
Beka-billâh oldum Elhamdülillah".....

.....Yunus, Mevlâna'nın (1207-1273), Hacı Bektaş Veli'nin çağdaşıdır. Mevlâna ile görüştüğü, muhtemelen onun medresesinde bir süre kaldığı anlaşılmaktadır. Bunu şiirlerinden anlıyoruz;

Mevlâna Hudâvendgâr bize nazar kılalı
Onun görklü nazarı gönlümüz aynasıdır".....
....."Yunus'a Taptûğ u Saltûğ u Barak'tandır nasib
Çün gönülden cûş kıldı ben nice pinhân olam"

Bu mısralar Yunus'un "nasip alma" ile tarikat yoluna girdiği, tarikatın ana kuralı olan bir şeyhe bağlandığı ortaya çıkmaktadır. Taptuk Emre Hacı Bektaş'ın halifelerinden olduğuna göre, Yunus'un Hacı Bektaş Veli'nin "Yol"una girdiği kabul edilebilir.....

73.

Sekiz bilgi, Sekiz tomar anlamlarına gelmektedir. Eserde beş duyu organı ve bazı manevi bilgiler anlatılmıştır.

Sekiz Yükmek'in bölümleri şunlardır:

1. Köz bilig (görme)
2. Kulgak bilig (duyma)
3. Til bilig (tatma)
4. Burun bilig (koklama)
5. Etüz bilig (< et + öz bilig "dokunma")
6. Köŋül bilig (gönül)
7. Adra-tigre bilig (akıl-ayırma bilgisi)
8. Ağılık bilig (hazine bilgisi – dini kitaplardan bahseder)

http://edebiyatsayfasi.blogcu.com/4313322

UYGUR METİNLERİNİN ÜZERLERİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR

Eserler üzerindeki incelemeler, eserlerin ortaya çıkarılmasından sonraki ilk beş-on yıllık zaman dilimi içerisinde yapılmaya başlandı. Eserlerin bir kısmı dizi halinde bir kısmı ise tek olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dizi halindeki yayınlar

Eski Uygur Türkçesi ile ilgili beş adet dizi şeklinde yayın vardır. Bu dizilerden birincisi, önemli bir Uygurca uzmanı olan **Müller**'e ait **Uigurica** adlı dört ciltlik eserdir. Bu dizinin ilk kitabı 1908 yılında yayımlanmıştır. Dördüncü cildi ise 1931 yılında **Gabain** tarafından tamamlanmıştır. İlk üç cildi Müller yayımladığı için eserin yapımcısı olarak o gösterilmektedir.

İkinci dizi Türkçesi ismi "**Eski Türkçe Çalışmaları**" olan ve 1909-1912 yılları arasında altı cilt olarak neşredilen eserdir. Rusya'da **Radloff** tarafından Almanca olarak yayımlanmıştır.

Üçüncü dizi, Almanya'da yayımlanan ve Türkçe ismi "**Hoço'dan Türkçe Mani Metinleri**" olan, Turfan seferlerine bizzat katılan ve Alman heyetinin başkanı olan A. von Le Coq'un 1911-1922 yılları arasında üç kitap olarak neşredilen eserdir.

Dördüncü dizi yine Türkçe ismiyle "**Türkçe Turfan Metinleri**" (Türkische Turfantexte) olan on kitaplık bir dizidir. **Willy Bang**[1] ve **Annemarie von Gabain** tarafından hazırlanmıştır. Bang, ilk beş kitabı Gabain ile birlikte yazmıştır. Eserin geri kalan beş kitaplık kısmı ise Gabain tarafından ve Uygur ile Karahanlı Türkçelerinin en büyük uzmanı olan **Reşid Rahmeti Arat[2]**'ın katkılarıyla hazırlanmıştır. Altıncı kitapta en iyi işlenmiş metin olan Sekiz Yükmek yer almaktadır. Yedinci kitabı, sadece Arat 1936'da yayımlamıştır. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra ise Gabain seriyi tek başına devam ettirmiştir. Ekip, bu on kitabın dışında bir de analitik (gramatikal) indeks hazırlamıştır. Bu indeks kitabında, dizin içerisinde bulunan tüm kelimelerin anlamları, nerede yer aldıkları vb. bilgiler bulunmaktadır.

Beşinci dizi "**Berlin Turfan Metinleri**" adını taşımaktadır. Turfan'dan getirilmiş ve Berlin'de muhafaza edilen metinlerden oluşmuştur. 1971 yılında yayımlanmaya başlamış ve yayımı halen devam etmektedir. En son 2001 yılında dizinin 21. kitabı yayımlamıştır. Bu dizi sadece Uygurca metinleri içine almaz. Turfan'da bulunmuş başka dillerdeki metinler de bu dizide yayımlanmaktadır. Dizi, **Georg Hazai** ve **Peter Zieme** tarafından hazırlanmıştır (Zieme, Gabain'in üçüncü nesil öğrencilerindendir). Dizi Doğu Berlin'de başlamış, şimdiki birleşik Berlin'de ise devam etmektedir.

Kitap Halindeki Yayınlar

Irk Bitig (Fal Kitabı), Stein tarafından Köktürkçe uzmanı olan **Thomsen**'e getirilmiş ve 1912 yılında **Thomsen** tarafından çözülüp yayımlanmıştır. Bu kitabı Türkiye'de **Hüseyin Namık Orkun** dört ciltlik dizisi içerisinde ikinci kitabında yayımlamıştır.

Prens Kalyanamkara ve Papamkara adlı hikaye **Pelliot** tarafından 1914 yılında neşredilir.

Malov'un Sarı Uygurlar arasında bulduğu **Altun Yaruk** da 1913-1916 yılları arasında Radloff ve Malov tarafından yayımlanır. Bu eser yedi yüzden fazla sayfadan oluşmaktadır ve içerisinde sadece Uygur harfli metinlere yer verilir. **Saadet Çağatay[3]** 1945 yılında **Altun Yaruk'tan İki Parça** adlı eser yayımladı. **C******* Kaya**, Altun Yaruk'un tamamının transkripsiyonunu[4] ve dizinini de hazırlamıştır.

Sekiz Yükmek, 1915'te Japonya'da neşredildi; fakat en iyi neşri Türk Turfan Metinleri adlı dizi içerisinde altıncı kitaptadır. Bunların dışında 1928'de Radloff ve Japon **Nobuo Yamada**, Uygur hukuk belgelerini yayımlanmışlardır.

Oğuz Kağan Türkiye'de Arat tarafından, **Hüen-Tsang** adlı biyografi ise 1935-1938 yılları arasında **Hongaben** tarafından yayımlanmıştır. Hüen-Tsang üzerinde, **Semih Tezcan** 1975'te çalışmıştır.

Eski Türkçe'nin Grameri adlı eseri Gabain yayımlamış, **Marcel Erdal** ise 2004 yılında İngilizce olarak neşretmiştir. **Ahmet Caferoğlu**, Azerbaycan'dan İstanbul Üniversitene gelmiş ve Almanya'da doktorasını yapmıştır. İlk Uygurca sözlüğü 1934'te çıkarmış, 1968'de ise genişletmiştir. Fakat 1977'de **Klaus Röhrborn** tarafından fasiküller halinde yayımlanan Uygurca Sözlük, bu sözlüklerin en kapsamlısıdır.

1959 yılında Doğu Türkistan'da **Maytrısimit**'in yeni nüshaları bulundu ve **Geng Şi-min** tarafından tanıtıldı. Aynı yıl **Dolkun Kamberi** tarafından Maytrısimit ve Kutadgu Bilig'i bir sahne eseri olarak değerlendiren doktora çalışması yapıldı.

UYGUR TÜRKÇESİNİN DİL ÖZELLİKLERİ

Gabain, Uygur metinlerini *y* ve *ń* ağzı olmak üzere iki ağız grubuna ayırır. Köktürkçe'deki *ń* (ny) sesini *ń*'ye çeviren metinler *ń* ağzını, *y*'ye çevirenler ise *y* ağzını oluştururlar. Mani metinleri çoğunlukla *ń*, Burkan metinleri ise *y* ağzını temsil eder. Köktürkçe ile Uygurca arasında sesler, ekler ve söz varlığı açısından fazla fark yoktur.

Ses Özellikleri

a. Köktürkçe'nin *ń*'si Manici Uygur metinleri ile Köktürk harfli Uygur metinlerinde *ń*, Burkancı Uygur metinlerinde ise *y*'dir.

Örn:
ańıg ~ anıg/ayıg (kötü)
koń ~ kon/koy (koyun) vs.

b. Köktürkçe'de kelime içi ve kelime sonundaki *b* sesleri çoğunlukla *w* olmuştur.

Örn:
ebir- > ewir (çevirmek)
sebin- > sewin- (sevinmek) vs.

Biçim Özellikleri

a. Köktürkçe'de sadece kişi, konçuy gibi insanla ilgili kelimelerde kullanılan +lAr çokluk eki, Uygur Türkçesinde her türlü isim, sıfat ve zamirde kullanılabilir hale gelmiştir.

Örn:
bu-lar (bunlar), köl-ler (göller) vs.

b. Köktürkçe'de ilgi hali eki ünlülerden sonra +lŋ, ünsüzlerden sonra ise +nIŋ biçimindeyken Uygurca'da her iki biçimde de +nIŋ biçimindedir.

Örn: teŋriler- iŋ > teŋriler - niŋ vs.

c. Yükleme hali eki Köktürkçe'de de Uygurca'da da üç türlüdür (+(X)g, +nI, +n), fakat Uygurca'da bazen +nI ekinin anılan zamirler dışında da kullanıldığı görülür.

Örn: teŋri-ni, buz-nı vs.

ç. Köktürkçe'de bulunma hali eki +DA çıkma hali için de kullanılırdı. Uygurca'da ise çıkma halinin asıl eki +DIn'dır.

Örn: orunlık-tın (tahttan), töpü-din (tepeden) vs.

d. Uygurca'da Köktürkçe'den farklı olarak -yUK ekli görülen geçmiş zaman vardır.

Örn: tüşe-yük men (düş gördüm), ba-yuk sen (bağladın) vs.

e. Köktürkçe'de gelecek zaman -DAçI eki ile yapılırken Uygurca'da -gAy ile yapılmaya başlandı.

Örn: barma-gay sen (gitmeyeceksin), bir-gey biz (vereceğiz) vs.
f. -sAr eki Köktürkçe'de zarf-fiil eki olarak kullanılırken Uygurca'da bu ekten sonra şahıs zamirlerinin kullanılmasıyla şart kipi oluşmuştur.

Örn: bar-sar men (gitsem), teg-ser siz (ulaşırsanız) vs.

Söz Varlığı

Morris Swadesh tarafından yüz temel kelimenin karşılığı hazırlanmıştır.

Örn: 1. ad: ad/at | 2. ağaç: ıgaç/sögüt | 3. ağız: agız | 4. ateş/od: ot | 5. ayak: adak ... gibi.

Köktürkçe ile Uygurca'yı birbirinden ayıran alan dindir. Uygurca'da bulunan Mani ve Budist dinlerine ait olan kelimeler Köktürkçe'de yoktur. Sanskritçe, Çince, Soğdakça ve Toharca'dan alıntılanan kelimeler Türkçe'nin yapısına uydurulmuştur. Örn: Skr. jâtaka > Çatik veya Skr. Sûtra > Sudur vs. gibi.

74.

Sevgi çok nadirdir. Bir insanın gönlüne ulaşmak büyük bir devrim yaşamaktır; çünkü eğer bir insanın gönlüne ulaşmak istiyorsan, o kişiye de senin gönlüne ulaşma olanağını sunman gerekir. O zaman savunmasız olursun, tamamen açılır ve korunmasız kalırsın.

Bu risklidir. Bir başkasının gönlüne ulaşmasına izin vermen riskli ve tehlikelidir çünkü o kişinin sana ne yapacağını bilemezsin. Bütün sırlarını öğrendikten, bütün gizlediklerin açığa çıktıktan, kendini tamamen açığa çıkarttıktan sonra diğer insanın ne yapacağını asla bilemezsin. Korku oradadır. Zaten o yüzden kendimizi hiç açmayız.

Sadece tanışıklık olan bir şeyi sevginin gerçekleşmesi gibi yorumlarız. Çeperler buluşur ve biz tanıştığımızı zannederiz. Sen çeperin değilsin. Aslında çeper senin bittiğin sınırdır, sadece etrafında oluşmuş olan çittir. O sen değilsin! Çeper senin bittiğin ve dünyanın başladığı noktadır.
Yıllarca birlikte yaşamış olan karı kocalar bile sadece tanışıklık yaşamış olabilir. Belki birbirlerini gerçekten tanımamışlardır. Biriyle ne kadar uzun süre birlikte yaşarsan, onun gönlüyle hiç tanışmamış olduğunu o kadar çok unutursun.

O yüzden anlaşılması gereken ilk şey, tanışıklığı sevgi olarak görmemektir. Sevişiyor olabilirsin, cinsel yakınlığın olabilir ama seks de çepere aittir. Gönüller buluşmadığı sürece seks sadece iki bedenin bir araya gelmesinden ibaret olur. Ve iki bedenin bir araya gelmesi sizin buluşmanız demek değildir. Seks de tanışıklık olarak kalır; fiziksel, bedensel ama hâlâ sadece bir tanışıklık. Birinin senin gönlüne girmesine ancak korkmadığın zaman, korku yaşamadığın zaman izin verirsin.

İki tür yaşam vardır: korku yönelimli ve sevgi yönelimli. Korku yönelimli yaşam seni asla derin bir ilişkiye götürmez. Korkmaya devam eder ve diğerine asla izin veremezsin. Onun, senin özüne ulaşmasına asla izin veremezsin. Ona bir ölçüye kadar izin verirsin ve sonra duvar oluşur ve her şey durur.

Sevgi yönelimli insan gelecekten korkmayan insandır. Sonuçlardan ve olası bedellerden korkmaz, şimdi ve burada yaşar. Sonuçları kafana takma; bu, korku yönelimli zihinlere ait bir şeydir. Sonunda neler olacağını düşünme. Burada ol ve tüm benliğinle davran. Hesapçı olma. Korku yönelimli insan sürekli hesap yapar, planlar, düzenler ve koruma duvarları oluşturur. Bu şekilde tüm hayatını heba eder.

Yaşlı bir Zen rahibi hakkında bir hikaye duydum:

Ölüm döşeğindeymiş. Son günü gelmiş ve o akşam artık öleceğini ilan etmiş. O yüzden müritleri, havarileri ve arkadaşları gelmeye başlamış. Onu seven çok insan varmış ve hepsi gelmek istiyormuş. Çok uzaklarda olanlar bile gelmiş.

En eski müritlerinden biri ustasının ölmek üzere olduğunu duyunca hemen pazara koşmuş. Biri sormuş: "Usta kulübesinde ölüyor, sen neden pazara gidiyorsun?" Eski mürit yanıtlamış: "Ustamın özel bir çeşit pastayı çok sevdiğini biliyorum. Gidip ona o pastadan alacağım."

Pastayı bulmak hiç kolay olmamış ama akşam üstü bir şekilde bulmuş ve elinde pastayla kulübeye koşmuş.

Kulübede herkes endişeliymiş. Sanki Usta birini bekliyor gibiymiş.

Gözlerini açıp etrafı taradıktan sonra tekrar kapatıyormuş. Mürit, kulübeye gelince hemen sormuş: "Tamam, sonunda geldin. Pasta nerede?" Mürit pastayı çıkartmış. Usta pastayı sorduğu için de çok mutlu olmuş.

Ölmek üzere olan Usta pastayı eline almış... ancak eli titremiyormuş. Çok yaşlı olmasına rağmen elleri titremiyormuş. O yüzden biri sormuş: "Bu kadar yaşlısın ve ölmek üzeresin. Yakında son nefesini vereceksin ama ellerin bile titremiyor."

Usta yanıtlamış: "Ben asla titremem çünkü korkum yok. Bedenim yaşlanmış olabilir ama ben hâlâ gencim ve bedenim geride kaldıktan sonra bile genç olarak kalacağım."

Sonra pastadan bir lokma alıp çiğnemeye başlamış. O sırada biri sormuş: "Son sözün ne olacak, Usta? Yakında aramızdan ayrılacaksın. Neyi hatırlamamızı istersin?"

Usta gülümsemiş: "Ah, bu pasta çok lezzetli."

Şu anda, burada yaşayan adam budur: Bu pasta çok lezzetli. Ölüm bile önemsiz. Bir sonraki an anlamsız. Bu anda, bu pasta çok lezzetli. Eğer bu anın içinde olabiliyorsan, şimdiyi bu an içinde her şeyiyle yaşayabiliyorsan ancak o zaman sevebilirsin.

Sevgi nadiren açan bir çiçektir. Sadece arada bir gerçekleşir. Milyonlarca insan sevgili oldukları yanlış inancına kapılmıştır. Onlar sevdiklerine inanıyor ancak bu yalnızca onların inancı.

Sevgi nadiren açan bir çiçektir. Arada bir olur. Nadirdir çünkü ancak korkunun olmadığında gerçekleşebilir, daha önce değil. Yani sevgi ancak derin ruhsallığa sahip, dindar birinin başına gelebilir. Seks herkes için mümkündür. Tanışıklık

herkes için mümkündür. Sevgi değil.

Korkmadığın zaman saklayacak bir şeyin yoktur; ancak o zaman bütün sınırları kaldırıp açık bir insan olabilirsin. Ancak o zaman bir başka insanı kendi gönlünün derinliklerine ulaşması için davet edebilirsin.
Ve unutma; eğer birinin gönlünün derinliklerine girmesine izin verirsen, o biri de senin kendi gönlünün derinliklerine girmene izin verecektir. Güven yaratılmıştır. Sen korkmadığın zaman diğeri de korkusuz olur.

Senin sevginde her zaman korku vardır. Koca karısından korkar, kadın kocasından korkar. Sevgililer sürekli korkar. O zaman yaşanan sevgi olmaz. Yaşananlar sadece birbirine dayanan iki korku dolu insanın arasında yapılmış olan bir düzenlemedir. Kavga, sömürü, manipülasyon, kontrol, hükmetmek, sahiplenmek vardır ama bu sevgi değildir.

Eğer sevginin oluşmasına izin verirsen duaya ihtiyaç kalmaz, meditasyona ihtiyaç kalmaz; her hangi bir kilise ya da tapınağa ihtiyaç kalmaz. Eğer sevebiliyorsan, Tanrı'yı tamamen unutabilirsin. Çünkü sevgi sayesinde her şeyi yaşamış olacaksın: meditasyonu, duayı, Tanrı'yı. İsa, "Sevgi Tanrı'dır"derken bunu kastediyor.

Ancak sevgi zordur. Korkunun geride bırakılması gerekir. İşin garip tarafı da bu; kaybedecek hiçbir şeyin olmamasına rağmen bu kadar korkuyor olman.

Kabir isimli mistik bir yerde şöyle söylemiştir: "İnsanlara bakıyorum. Çok korkuyorlar, nedenini anlamıyorum çünkü kaybedecek hiçbir şeyleri yok. Onlarınki, tıpkı çıplak olmasına rağmen elbiselerini nerede kurutacağını bilemediği için nehirde yıkanmaktan korkan birisinin durumuna benziyor." Senin de durumun bu; çıplaksın, hiç elbisen yok ama sürekli elbiseler için endişeleniyorsun.

Kaybedecek neyin var? Hiçbir şey. Ölüm bu bedenini elinden alacak; ölüm onu almadan önce, onu sevgiye ver. Her şeyin elinden alınacak; alınmadan önce neden onları paylaşmıyorsun? Ona sahip olmanın tek yolu bu. Eğer paylaşıp verebiliyorsan, efendi sensin. Zaten elinden alınacak; hiçbir şeyi sonsuza dek elinde tutamazsın. Ölüm her şeyi yok edecektir.

Eğer beni doğru anladıysan mücadelenin ölümle sevgi arasında olduğunu anlarsın. Eğer verebiliyorsan bir ölüm olmayacak. Senden bir şey alınmadan önce sen onu çoktan vermiş, onu hediye etmiş olacaksın. O zaman ölüm olamaz.

Seven birisi için ölüm söz konusu değildir. Sevmeyen biri için her an ölüm demektir çünkü sürekli ondan bir şeyler kopartılmaktadır. Bedeni kayboluyor, her anı kaybediyor. Ve sonra bir de ölüm gelecek ve her şey yok olacak.

Neden korkuyorsun? Neden bu kadar korkuyorsun? Hakkındaki her şey biliniyor olsa bile, açık bir kitap olsan bile neden korkuyorsun? Sana nasıl zarar verebilirler? Bunlar sahte kavramlardır, toplumun neden olduğu şartlandırmalardır. Toplum her şeyi gizlemen gerektiğini, kendini korumak zorunda olduğunu, sürekli mücadele içinde olman gerektiğini, herkesin düşmanın olduğunu ve herkesin sana karşı olduğunu söyleyip durur.

Hiç kimse sana karşı değil! Birinin sana karşı olduğunu hissetsen bile, o bile, sana karşı değildir. Çünkü herkes kendisiyle ilgilenmektedir, seninle değil. Korkacak bir şey yok. Gerçek bir ilişkinin oluşması için önce bunun hayata geçirilmesi gerekiyor. Korkacak hiçbir şey yok.

Bu konu üzerinde iyice bir düşün. Sonra başkalarının sana nüfuz etmesine izin ver, onları içeri davet et. Hiçbir yerde bir engel yaratma. Bir koridor ol; her zaman açık, kilitsiz ve kapısız ol. Üzerinde kapalı bir kapı olmasın. O zaman sevgi mümkün olabilir.

İki gönül buluştuğunda sevgi oradadır. Ve sevgi simyasal bir olgudur; tıpkı hidrojen ve oksijen bir araya geldiğinde su gibi yeni bir şeyin yaratılması gibi. Hidrojenin olabilir, oksijenin olabilir ama eğer susamışsan bunlar hiçbir işine yaramayacak. İstediğin kadar oksijene, istediğin kadar hidrojene sahip olabilirsin ama susuzluğunu gideremezsin.

İki gönül bir araya geldiği zaman yeni bir şey yaratılır. Bu yeni şey sevgidir. Ve tıpkı su gibi, birçok hayatın susuzluğunu giderir. Birden doyarsın. Bu, sevginin görünür işaretidir; sanki her istediğini elde etmiş gibi tatmin olursun. Artık ulaşılacak bir hedef kalmamıştır; amacına ulaşmışsındır. Başka bir hedef yok, yazgını gerçekleştirdin. Tohum bir çiçeğe dönüştü, mutlak olgunluğuna erişti.

Sevginin görünür işareti derin bir tatmin hissidir. Bir insan sevdiği zaman derin bir tatmin yaşar. Sevgi gözle görünmez ancak kişinin çevresindeki o huzur, derin tatmin duygusu görünebilir... her nefesinde, her hareketinde tüm varlığı mutluluğa ulaşmıştır.

Sevginin seni arzusuz yaptığını söylersem şaşırabilirsin ama arzu tatminsizlikten ortaya çıkar. Sahip olmadığın için arzularsın. Arzu edersin çünkü eğer o şeye sahip olursan seni tatmin edeceğini düşünürsün. Arzu, tatminsizlikten ortaya çıkar.

Sevgi olduğu zaman; iki gönül buluşup, kaynaşıp, bütünleştiği zaman yeni bir simyasal nitelik doğar ve tatmin oluşur. Sanki tüm varoluş durmuş gibidir, hareketsiz. O zaman yaşanan an, varolan tek an olur. İşte o zaman "Bu pasta çok lezzetli" dersin. Sevgiyi yaşayan bir insan için ölüm bile herhangi bir şey ifade etmez.

CESARET
Ganj Kitap

75.

AKILŞubat 18th, 2007 at 10:54 pm (Necip Fazıl Kısakürek)
Akıl akıl olsaydı adı gönül olurdu
Gönül gönlü bulsaydı bozkırlar gül **olurdu**..
Kalıcı Bağlantı Yorum yapılmamış GÖLGELERŞubat 18th, 2007 at 10:53 pm (Necip Fazıl Kısakürek) Gönlüm uçmak dilerken semavi ülkelere;
Ayağım takılıyor yerdeki gölgelere...

76.

Din insanlara "**gönül** huzuru" verir. Akılla açıklayamadığı soruları cevaplandırır. ....

Vedizm-Brahmanizm-Hinduizm-Jianizm-**Budizm** ...

77.

Gönlün Görüngübilimi--- Gönül Aşka düşen Tin'dir.

13/11/2006 - Türk Aydınlanma Süreci

bağlanmalar

Orta Asya Türkleri İslam Devletileri Selçuklu Osmanlı Nizamülcedid - Yeniçeri ocağının kapatılması Tanzimat - Kapitülasyonlar 1. Meşrutiyet - 2. Meşrutiyet İttihat ve Terakki Jöntürkler - Türkçülük Turancılık= Türk İslam Sentezi Türk Devrimi İlkeler Anayasa Cumhuriyet - Kültür Dil Tarih Sanayi Ekonomi Politika Sanat Türk solu Türk Aydını Laik aydınlar Solcu aydınlar Partizan aydınlar Dinci aydınlar Anadolu Aydınları Tasavvuf Felsefe Bilim Dil Tarih Bilinci Eğitim Üretim Gönül

7/11/2006 - düşünce-olgu-yasa ve özdek

olgudaki ussallık düşüncedir. çekme nesneye içkindir, bu kendi içinde ussal anlamda iki çekmenin birbirini çekmesi ve bu noktada birbiri içine yansıması ve bir itmeye dönüşmesidir ki bu ikisinin birliğinde nesne, özdek olarak belirir. Özdek, itme ile çekminin birliğidir. olgunun süreci ussaldır ve düşünce belirlenimi taşır.

6/11/2006 - VARLIK VE EREK YA DA EREKSEL VARLIK

VARLIK VE EREK YA DA EREKSEL VARLIK Anadoluda Felsefeye Giriş ve Bilincin Biçimlenişinin Deneyimi Temelli Varlığın Son Açılımını Felsefe ve Tasavvuf Yoluyla Kavrama Girişimi 2005 Beyoğlu BAŞLANGIÇ Varlık (Vücud) Üzerine §1 - §19 1. Başlangıç başlangıç değildir. Artık varlık olarak varlığı nasıl bulduğumuz değil, varlıkta ne bulduğumuz önemli bir sorundur. Çanka varlık şu veya bu şekilde çıkarsanabilir, sezilebilir, kavranabilir ve yine evet, her yöntem, varlık algımızı değiştirebilir ama varlık birdir, ve bunun sezgisi ya da akıl yoluyla kavranması arasında fark yoktur. Asıl fark onda ne bulduğumuz ile ilgilidir. 2. İşte yeni çalışmam bu sorunla ilgili. Varlık ve onda bulduklarım. Bu yüzden çalışmamın başlığını haklı olarak Varlık ve Erek koydum. Çünkü Varlık?ta bulduğum aynı zamanda O?nun kendisini sonuçta ne olarak koyacağı ile ilgilidir. 3. İnsan boşluğa bakıp ne düşünebilir, ya da sıfırda kavranacak olan şey nedir? Arı mantıkla bakılırsa, özdeşlikten öte ya da daha iyi bir sonuçla olumsuz özdeşlikten öte bir şey bulamayız, ancak varlığın ne olduğu ile ilgilenmiyorum, onda ne bulduğum ile ilgileniyorum. Öyleyse soru mantığın alanına düşmüyor. Peki neyin alanına düşüyor? Görüngülerin. Ama öyle ki görüngüde olmayan bir kavram varlık, ama onda bildiklarım aynı zamanda varlığın öznelliği, öznellikteki nesnelliği. Yani varlık burada ve şimdi, ben ile, (bu herkes için geçerli), onda bulduğum kendimin şeyleri, ama onda öyle bir şey buluyorum ki bende yok, işte bu şey, heryerdelik, bu bende yok (kimsede yok, eminim), öyleyse varlık, bende olmayan bir şeye sahip. Ve bu şey benim öykündüğüm bir şey. İşte bu yüzden numen/gayb. 4. Erek, numen ile ilgili olmalı. Burada ve şimdi yok, var ama bende değil, onda, ve o bende, ya da ben ondayım, ama burada ve şimdi olarak. Ve o, şimdi tam da önümde bir erek gibi duruyor. 5. Varlık var çünkü var olma durumunda. Her şeyden önce var olma durumu var. Diyelim her şey yoktan var edildi, ama yokluk da bir var olma durumunda, yoksa ondan her-şey yaratıl(a)mazdı. 6. Ne ki ussaldır, o varlıksaldır ve ne ki varlıksaldır o ussaldır. 7. Var olma aynı zamanda bir yok olmadır, çünkü var olma kendinden başka hiçbirşeye iye değildir. Kendi ise bir var olma durumudur. Bu, henüz içi boş bir şeydir, kendi içinde kendi karanlığına gömülen bir durumdadır. Ama var olma da vardır. Kendi içinde kendiyle bir daralma durumundadır, ama bu durum, onun olumsal durumunu ortadan kaldırır. Bu ortadan ?bir anda- kalkış, onun kendi içinde sonsuz yayılmasıdır ki böylece var-yok bir olma durumu edimselleşir, ikisi bir olur. Bu ikili birliktelik, bir birliktir, bir olumsuzluktur. Çünkü varda yok, yokta vardır. 8. Bir şeyi var eden başka bir şey ise o başka bir şeye yöneliriz. Çünkü o bir şeyi var eden nedir diye bakarız ama burada elimizdeki her şeyi var eden bir var olma durumudur. Peki var olma durumunu var eden nedir diye sorduğumuzda, yanıt kendiliğinden gelir, var olma durumunu var eden, bir olma durumudur. 9. Olma, var olmanın ilkidir. Olmada yok, yine bir olma durumudur. Peki olmayı var eden nedir? Olmayı var eden, bulunmadır. Orada bulunma. 10. Orada bulunma dolaysızca bir mekan imler. Ama bu mekan mekansız bir mekandır. Salt bir bulunma olarak, kendisi sonsuz mekan olan bir bulunmadır. Bu bulunmayı var eden ise salt kavramdır. 11. Kavram, nedeni kendinde olandır. Nedeni kendinde olan ise varlıktır ve varlık kavramdır, kendisi olarak kavranadır. 12. Varlık, şimdi burada kavradığım biçimiyle kavranamaz gibi durmaktadır ama bu olumsuz durum tam da onun kavramıdır. Böylece Varlık deyince tüm imgelem durmaktadır. Var olan bir şeyi düşünebiliriz, hayal edebiliriz ama var olmayı düşünemeyiz. Yok olmayı var olmanın yokluğu olarak düşünürüz. Bu da yok olmanın yokluğu olarak bize var olmayı düşünme olanağı tanır. 13. Çünkü aslında ortada bir bir bulunma olarak yokluk vardır. Yokluk vardır diyorum çünkü yokluk olmazsa hiç bir şey yokluktan var olamazdı. Öyleyse yokluk, baştan aşağıya varlık olan bir yokluktur. 14. Sonuçta varlık, bundan bin yıl önce de aynı varlıktı, bugün de, bin yıl sonrada aynı varlıktır, çünk varlık zamansız ve mekansızdır. 15. Şimdi geldiğim notkayı başka bir açıdan ele almalıyım. Varlığın içine gömülmeliyim. Ona dışarıdan bir elma gibi değil, bir solucan gibi içeriden bakmalıyım. 16. Varlık sonsuzdur. Elbette bu önerme çok mantıklı geliyor kulağa, ancak biraz daha derin düşündüğümde mantıksız buluyorum. Çünkü varlık, sonlu. Varlık sonlu, çünkü varlığın sonu yine kendi. Kavram, sonu kendi olan demektir. Öyleyse onun sonsuzluğu, kendinin kendi içine yansımasından dolayıdır. 17. Varlık, dolaylı sonsuzluktur, yani sonludur Ama sonlu demek, bitimli demek değil. Tıpkı elbiseler içinde birini ayırt etmek için ?işte kırmızılı olan? diye bahsettiğimizde olduğu gibi, varlık, işte o sonlu olan dediğimde, bir öz nitelik belirtimş olurum. Elbette varlık sonludur, yoksa sonlu şeyler var olamazdı. Çünkü var olma bir sonluluktur. 18. Buradan şu çıkıyor ki başlangıçta varlık, bir sonluluktur ve onun açılımı sonsuzluktur. Dogmatik bakış açısının tersine sonludan sonsuz doğmuştur, sonsuzdan sonluluk değil. 19. Bu yeni çıkarsama benim için yeterli tanıtlarla doludur. Çünkü sonluluk, özbelirlenimdir. Varlık sonlu ki ondan sonsuz kadar sonlu türer. Kavramı ya da belirli varlığı sonsuz diye tanılarken bile onun salt kavram olduğundan dolayı sonlu olduğunu gözden kaçırdık. Aslında kavram kendinde sonludur ve onun sonsuz olduğunu söylerken bile sonludur. Dinlerde Tanrı?ya töz olarak yüklenen sonsuzluk bile içi boş olarak kalmıştır ve salt bu yüzden dolaysız yazgı anlayışı çözümsüzdür. Çözümsüzlükten çıkış, varoluşta aranmalıdır, sonlulukta. ÇIKIŞ Varoluş (Mevcud) Üzerine §1 - §7 1. Varoluş, varlığın sonsuz yansımasıdır. 2. Sonsuz yansıma, kavramın sonluluk alanıdır. 3. Sonluluk alanı, varlığın sonsuz belirişleridir. 4. Sonsuz beliriş, sonlu kavramlar birliğidir. 5. Sonlu birlik, sonsuz ilişkiler ağıdır. 6. Sonsuz ilişkiler, varlığın son açılımıdır. 7. Son açılımı, varolan varlıktır (adem). BELİRİŞ Varolan Varlık (Adem) Üzerine §1 1. Varolan varlık, varoluşta her varlık belirlenimini varlığın kendisi olarak koyar. Her belirlenim, sonludur, varolan varlık da bir sonludur ve varlık belirlenimleri arasında kendini ayrı bir varlık olarak bulur. Bu bulma durumu, varolan varlığın gerçekliğidir. Varlık, bu gerçeklikten kendini seyreder. Kendini seyreden varlık, varolan belirli varlıktır. Sonsuz kavramlar birliği olarak, sonluluğun sınırıdır. Sonluluğun sınırı, yine kendi olan bir ve aynı varlıktır ancak başlangıçtakinden bir farkla ki, artık dolaylı olarak varlık ve kavram ayrımındadır. Bu ayırım zorunludur, çünkü varlık sonsuzlukta sönmüştür. Bu sönüş ya da son-uç numendir (gayb). AYRILIŞ Numen (Gayb) Üzerine §1 1. Gayb, bilinmeyen olarak çevrilir, aslında bilinmeyen değil, bilinirlik ilkesidir. Şöyle ki evrendeki her şey derken, evren ve her şeyi ayırmış oluruz. Kendimize soralım: Evren ve evrendeki her şey kavram olarak ayrı ama varlıkta olgusal olarak bir olabilirler mi? Hatta varlıkta diye bile ayırmaya gerek var mı? Evren bir kavramdır ve evrendeki her şey demek bu kavramın içine düşer, öyleyse ayırım boş ve anlamsızdır, varlıkta demek de bir o kadar saçmadır. Evren, varoluştaki belirişlerin bir kabı gibi durmaktadır. Bu kab, gayb?dır. Öyleyse gayb, tözdür (cevher). TOPLANIŞ Töz (Cevher) Üzerine §1 1. Cevher, görüngüleri bir arada tutan kavramdır. Sonluluktur. Sonluluk her zaman sağlamdır. Sonsuzluk ise daha parçalınr, dağılır ve çürüktür.

78.

Kaan Demirdöven 7 Ocak 1975?te Flensburg?da doğdum. İlk, orta ve lise eğitimini İstanbul?da tamamladım. Küçükken rahmetli amcam Nurettin Demirdöven"in Asimov serisiyle yazın dünyasının büyüsüyle tanıştım. Giderek simgesel anlatım diline ilgim arttı ve bu bağlamda dünya kültürlerinin yer altı kaynaklarına yöneldim. Nihayetinde yer altı kaynaklarının tümünün Anadolu?daki bilgelik okyanusunda birleştiklerini gördüm. Bu okyanus en açık biçimiyle Gönül kavramıydı. Çeşitli felsefe ve kültür dergilerinde Anadolu?da felsefe konulu bir dizi yazılarım yayımlandı: Anadolu'da Felsefeye Giriş, Sohbetin Fenomenolojisi, Anadolu Felsefe Tarihi, Bilincin Biçimlenişinin Deneyimi, Kavram ve Çeviri Sorunu gibi... İstanbul?daki felsefe etkinliklerine katılıp dirimsel felsefenin olanağının farkına vardım. Anadolu tasavvuf geleneği ve felsefe tarihinin önemli eserlerini okudum ve iki dizge arasında çeşitli bağıntıları internette tuttuğum günlüklerde hala yayımlıyorum. Bu bağıntılar beni tasavvufun kavramlarıyla felsefenin kavramlarını buluşturma fikrine taşıdı. Bu bağlamda yaptığım çalışmalar Düşün Taşın (Tin Atelyesi) adını veriyorum. Yüksek kavramların hakim olduğu bu çağda, kendi kültür geleneğimizin dinamikleriyle yoğrulmuş dizgelerin üretilebileceğine ama bunun felsefi bir bakış açısıyla olanaklı olduğuna inanıyorum. Bir yandan da sosyal yaşam devam ediyor. Era Medya?da dergi editörlüğü, Stüdyoimge Yayınevi?nde yayımlanan yeraltı edebiyatı kitaplarına editörlük yapıyorum. İş dışında kalan zamanında Anadolu?da Felsefeye Giriş çalışmalarına ağırlık veriyorum. Hegel?in Tinin Görüngübilimi?nde yaptığı bütünsel-spekülatif kavrayışın benzerini Anadolu?da Tinin İçeriğinin Belirlenmesi, Bilincin Biçimlenişinin Deneyimi ve Ekinsel Töz başlıklı çalışmalarımla denedim. Nihayetinde Gönlün Görüngübilimi ortaya çıktı. 2004 yılında sinema metinlerine -özellikle Hollywood- merak saldım ve ilk senaryomu yazdım. Adı Makara. Senaryo yazımında kendince geliştirdiği Makara tekniğiyle sinemada, izleyici ile ritüelik bir bağ kurup kuramayacağım konusunda hala deneysel çalışmalarım sürüyor. 2005 yılında yazdığım senaryoların sayısı 7?iye yükseldi. Bu arada fikirlerimi nette oluşturduğum blogcu günlüklerinde toplamaya başladım. 2006 yılında ilk kısa filmimi çekip Kanaltürk'e gönderdim. Kendi kişisel projelerimi insanlarla paylaştığım internet sitesi www.makaraci.com aynı yıl devreye girdi. 2007?de blogcu günlüklerimi konulara göre ayırdım (blogsme.blogcu.com). Evliyim ve okuma ve anlama düzeyinde İngilizce dilini bilirim. Halen özel bir reklam ajansında reklam yazarı olarak çalışmaktayım ve Türkiye?deki ulusalcı görüşün Atatürk ilke ve inkilaplarına kendi tasavvufi ve felsefi kaynaklara dönüş yaparak sahip çıkabileceğini konu alan projeler üzerine kafa patlatıyorum. Teknoloji üreten beyindir ama teknolojiyi kullanan Düşüncedir.

79. Gönül Bilimlerine Giriş...

Gönülsemek;
Gönülsemek: Belli etmeden küsmek.

Gönülsemek: Herhangi bir şeye istek duymak, heves etmek.

kail olmak;
1.gonulsemek, gonlu olmak, kabul etmek.
2.destekleyerek kabul ederek manasında da kullanılıyormuş gibi, şurdan bakınca:

"oğlan mailem oğlan
sözüne de 'kailem oğlan'
enişte bana pışt dedi
yalan aslanım yağlan.
http://sozluk.sourtimes.org/show.asp?t=kail+olmak

80. Gönül Bilimlerine Giriş...

Gönlek; Gömlek.
Od gönlek; ateş gömlek.
Yunus Emre'den alıntı.
Şunlar ki çoktur malları, gör nice oldu halleri
Sonucu bir **gönlek** geymiş, onun da yoktur yenleri.

***Gönlek** geymiş* : gömlek giymiş.
Yen : iç gömlek kolu.

Gönlek gönül örtüsü şeklinde de söylenmektedir. Kökenbilimsel olarak "gönül"ün göğüs kelimesiyle ve göğüsle bağlantısı var mı ? Gönül kelimesinin kökenbilimsel anlamına ışık tutabilir mi acaba?....

81.

Hartmann'ın Tin Felsefesinde Gönül'ün yeri...

Gönül 1.kişisel tin'de "İnsanın gönlü vardır der." 2.Nesnel Tin'de " Türk toplumu gönül vermiştir der." 3. Nesnelleşmiş Tin "düşünsel, sanatsal, kültürel ürünleri toplumdan etkilenen kişinin gönlünden çıktığı için sanatsallaşır, gönülden olmayanın sanatsal değeri yoktur."

1. **Kişisel tin:** Belli bir insanın tinidir.

(Gönül 1.kişisel tin'de "İnsanın gönlü vardır der.")

2) Nesnel tin: İnsan bireylerini belli varlık biçiminde toplayan, bireyin üstünde bir toplumun oluşmasını sağlayan "reel güç"tür.

(2.Nesnel Tin'de " Türk toplumu gönül vermiştir der.")

3) Nesnelleşmiş tin: İnsan yaratmalarının, insan buluşlarının oluşturduğu bir süreç niteliğindedir; diri, canlı değildir, ancak kişisel tini gereksinir. Bütün düşünce ürünleri, sanat yapıtları, kültür varlıkları bu nesnelleşmiş tinle ilgilidir ve o nesne-konu niteliği kazanmış bir bütündür. İnsanın gelişmesini, düşünmesini, yaratmasını sağlayan yalnız nesnel tindir. Dil, hukuk, ahlak, bilim, sanat, din bu nesnel tin ile oluşur. Bütün değerlerin ortaya çıktığı bir varlık alanında kişi, özgür istencine dayanarak özel bir tutumu benimseyebilir. Değerler, bütün varlık türlerinden bağımsızdır. Birey yeterince gelişmiş, güçlenmiş ise, nesnelleşmiş tinin etkisi karşısında kendi öz yapısını korur, bunu başaramazsa, yaratıcı gücü verimsiz bir duruma düşer.

(3. Nesnelleşmiş Tin "düşünsel, sanatsal, kültürel ürünleri toplumdan etkilenen kişinin gönlünden çıktığı için sanatsallaşır, gönülden olmayanın sanatsal değeri yoktur.")

http://www.felsefeekibi.com/site/default.asp?PG=1571

27-8-2020

-1-

"ağzın dilin kurusun"

.....Yal/Yar yani "su/tükürük" sözcüğü vücudun türettiği bir sıvıdır. Ağız içinde bu sıvının yokluğunda konuşma eyleminin gerçekleşmesi zorlaşır. Ağız içindeki konuşma için gerekli ortamı sağlayan su yani tükürük, zamanla dilin kendisine ad olmuştur. Tükürüğün konuşma için gerekliliği, olmaması durumunda ise konuşmanın gerçekleşemeyeceği olgusu ağızlarda "ağzın dilin kurusun" bedduasında da yaşamaktadır. Aslında mecazen "öl" anlamlarına gelen bu beddua cümlesi "söz söyleyemeyecek duruma gelmek" ilk anlamı etrafında yapılandırılmış ve bu gerçek durum daha sonra hiç söz söylemeyecek duruma gelmek" yani "ölmek" mecazi anlamına taşınmıştır. Bu durum su/tükürük>dil/söz ilişkisinin Türk milletinin hafızasında metaforlaşma aşamalarını göstermesi bakımından da son derece önemlidir.....
.....Bu konunun aydınlatılmasında bize ışık tutabilecek en önemli sözcük ise salyar sözcüğüdür. Türkçenin en eski ikilemelerinden olan bu sözcük bir taraftan sözcükteki r>l, y>s değişimlerini ortaya koyarken, yar/yal/sal>tıl/til>dil sözcükleri arasında da ilişki kurmamıza olanak sağlamaktadır.....

Alınan kaynak; 'Yarlıg sözcüğü üzerine yeni bir köken bilgisi denemesi' adlı makale. Makale yazarı Mehmet Vefa Nalbant

3-285

Yeni Uygur Dönemimiz ve Felsefe.

Eski Uygur dönemimiz Göktürk kitabelerinin yazıldığı dönem olan 5-8. yüzyıllar arasından sonrasına denk gelir. Devlet olarak 8-10. yüzyıllar arasında gözükse de etkileri Türklerin ağırlıklı olarak müslümanlaşmayı tamamladığı 16-17. yüzyıla kadar devam eder. Uygur döneminin önemi nedir? Uygarlık kelimemimizin de oradan öykünülenerek türetildiği çeşitli dinden insanların bir arada yaşadığı dönemdir. O dönemde hiç bir din baskın unsur değildir. Medeniyet kelimesi direk Islam medeniyetini çağrıştırdığı için ayriyeten garp medeniyeti deyiminin de türetilmesine ihtiyaç hissedilmiştir. Günümüzde hala medeniyet kelimesinin kullanana göre anlam yüklemesi farklı olmaktadır. Medineli olan müslüman şehirli anlamında da, batılı medeni bir insan anlamında da kullanılmaktadır. Bizim bu kavramı incelememiz siyasal ayrışmamızın da fay hattını göstermektedir. Medeni olarak kabul ettiğimiz insan tipolojisi iki tiptir. Birincisi klasik Medineli dini bütün, dünyaya din penceresinden bakan bir tipoloji. Ikincisi ise dünyevi, laik, seküler bir yaşamı tercih etmiş dünyaya dini reddetmese de din penceresinden bakmayan bir tipoloji. Işte bizim bu ikinci tip tipolojimiz Uygurlar dönemi tipolojidir. Bizim kendi rönesansımızdır/yenidendoğuşumuzdur. Dünyevi olanın egemen ve baskın unsur olmasıdır. 5-10. yüzyıllar arası bizim kültürel medeniyetten felsefileşmiş medeniyete geçiş dönemimizdir. Bu geçişin zihin yapımızdaki göstergesi, kelimelere yüklenen dini kavramlarla düşünmektir. Felsefileşmek, kelimelere bütünlük arzeden dini kavramlarla düşünerek başlamaktır. Bu dönemimiz 5-10. yüzyıllar arası dönemimizdir. Kültürel medeniyetten felsefileşmiş medeniyete dönüşümüzü tamamladık. Modernizm ise dinden bağımsız düşünce hareketi, felsefesidir. Modernizm din tahakkümüne isyan olarak olarak patlak vermiştir. Uhrevi egemenliğe karşı dünyevi egemenliğin tekrar eskisi gibi kurulmasıdır. Felsefelerimiz de Uygurlar dönemindeki gibi bu sefer modern felsefenin gidişatına göre dinden bağımsız felsefelerdir. Dilimizin ve kültürümüzün felsefileşmesi için din içi felsefenin yapıldığı dönem hem bizim çağının gereklerine uygun davranmamızı sağlamış, hem de dilimizi ve kültürümüzü felsefileştirmiştir. Yeni Uygur dönemimiz 'Modern Felsefe' dönemimizdir. Dinden bağımsız da felsefeler üretebildiğimiz dönemdir. Cumhuriyetimiz dinden bağımsız ürettiğimiz bir felsefenin ürünüdür.

3-286

Türk Lehçelerindeki Düşünme Kavramları Üzerine

Düşünmek yargılamaktır der Kant. Duyular ve duygularla toplanan verilerin değerlendirmesi sonucunda verilen bir karardır. Yaygın olarak kullanılanları kafa içindeki ve göğüs kafesindeki boşluğa gönderme yaparlar. Sakin sakin nefes alıp vermemiz düşünmemizin eylem halidir. Düşünmek hep nefes alıp verme ile irtibatlı düşünülmüştür. Düşünmenin ilk amacı kendimizi korumaktır. Sakınmak ve sakınç, 'sa' saymak kökünden gelen temel anlamdır. Tetik, atik ve uyanık davranmakta düşünce ile yapılan reflekslerdir. Düşünmek, öğürmek, alışmak, evcilleşmektir. Vahşi hayvanların evcil hayvanlar içinde ehlileşmesinden öykünülmüştür. Genç insanın düşünceleri de vahşi hayvanın düşünceleri gibi ehlileşmemiştir. Ögelerden, bilgelerden sürekli fikir alarak düşüncelerini ehlileştirmelidir. Devleti yönetenler bilge olmalıdır ki hataya mahal vermesinler. Onun için hep Bilge olan Kağanlar devleti yönetmiştir.
Düşünen insanın haleti ruhiyesi hep oyuğun içinde dönen hava akımı gibidir. Oy(oyuk), Es(havanın esmesi), Düşün(içe in) gibi yaygın kullanılan düşünce kavramları da hep bu mantığa göre türetilmiştir.
Yaygın olmasa da direk düşünceye gönderme yapan bazı kelimelerimiz ise köör(gör) 'düşünmek' (Teleüt Ağzı). de 'demek', deer 'düşünce' (Teleüt Ağzı). yet 'aklı yetmek, kavramak' (Teleüt Ağzı). kögüs 'göğüs', kögüstü ' akıllı, hikmetli' (Altayca). könül>gönül 'anlayış, düşünce' kelimesi de göğüs kafesine gönderme yapar.

3-282

alış ve ayrış' uzay ve zaman

Insanoğlunun uzay ve zaman içinde kendi benliğinin ve çevresinin farkına varması iki şekilde olmaktadır. Uzay, iki şeyi 'yan yana' algılamak. Zaman ise 'art arda' algılamaktır. 'alış' kelimesi iki şeyin karşılıklılığıdır. Iki şey birbirine alışıyor. Öğrenmekte alıştırmak, yabani hayvani sürü içinde evcilleştirmek, ögürmek köküne aittir. Yabani olan hayvan ile evcil hayvanı birbirine alıştırmak, 'yan yanalık' eylemini gerçekleştirmek. 'sa' kökü ise saymaktır. Iki tane 'yan yana' olan şeyi saymak, düşünmek olan sanmak ve sanı da gene 'yan yana'lık köküne gönderme yapmaktadır. Bellemek, belirlemek de 'yan yana' olan şeylerin farkına varmaktır, vardırmaktır. Düşünmek de 'yan yana' düşmektir.
Ayrış, 'art ardalık' ise adrış>ayrış, adımdır. Adım atarken ayağımız 'art arda' ayrışır. Zihin yapımızın uzay ve zamanı en eskicil biçimde algılayışı alış-ayrış fiillerinde açık bir şekilde gözükmektedir.
Sonuç olarak düşünmek de zihnimizdeki eski bilgilere yeni bilgileri alıştırmaya çalışmaktır.

'alış' fiili için yaralanılan kaynak; 'Türkçede alışmak anlamlı kelimeler yapılar ve anlam ilişkileri' adlı Vahit Türk'e ait makale.

3-288

uç...
Somutun bittiği nokta, somuttan soyuta gideriz. Uçmak ise soyut mekanımız olan cennettir. Nasıl gideriz? Ne gider? Giden nefestir, ruhumuz bir nefestir. Nefesimiz bir kuş olur, uçar gider yukarı, ay altı dünyamızın sınırına, oradan da ruhumuz ay üstü dünyadaki cennete, sonsuzluğa, zaman ve mekâna bağlı olmayan dünyaya geçer, atalarımızın yanına gider.

3-289

saç...
Saç rüzgarda dalgalanandır. Rüzgarda saçı dalgalandıran tın 'nefes, ruh' da rüzgardır. Ruhun rüzgara bırakılması da saçıdır. Saç derli toplu iken düzen vardır. Hep Türklerin saçları bağlıdır. Somut düzen bozulunca saç artık soyut olur. Türk bağlı saçını çözer. Bağı kaldırır atar. Eskiden kara haber alınınca saç bağımızı çözer atardık. Şimdi ise şapkamızı yere vururuz, kadınlarımız tesettürü unutur, başartüsünü aşağı çeker. Saçı yapmak da vardır. Saçı yapmak kanlı ve kansız olur. Kansız olanı yiyeceklerimizden saçı yaparız. Arpa, buğday ve sütü ve benzerlerini varsa paramızı dağıtırız, saçarız ölmüşlerimizin ruhuna... Kanlı olanı ise ıduk>adak 'gönder'iriz Tanrıya, ölmüşlerimizin ruhu için kurban ettiğimiz hayvanın ruhunu...

13 5 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-290

ikindi 'ikinci' (Gülensoy - 339)
Günün ikinci yarısıdır. Günün birinci yarısı ise öğlene kadar olan zamandır.

9 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-291

İnsanoğlu eskiden kaç ana kelime ile konuşuyormuş?

Şu anda sıradan herhangi bir köyde yaşayan eğitimsiz bir insanın 200 kelime ile konuştuğu söylenmektedir. Clauson'un hesaplamasına göre (Clauson 2004: 166-167) günümüzde 200 kelime olan konuşma 1000 yıl önce 160 kelime, 2000 yıl önce 128 kelime, 4000 yıl önce 82 kelime, 5000 yıl önce 66 kelime, 12000 yıl önce ise 14 temel kelime imiş.

21 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

D-292

ocak 'ateşin konulduğu kap', kucak 'kollarımla oluşturduğum kap biçimi'.

19 3 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-293

so:n/so:ru

10

son 'karanlık, bilinmeyen,gece, kuzey', soru 'bilinmeyeni merak etmek, sonu merak etmek' Son kuzeyse, kuz 'gölge, karanlık' ise, baş da güney olması gerekiyor gibi düşünürsek yanılırız. Yüzümüz güneşin doğduğu yere dönüktür. Güneş döngüseldir. Doğuyor, kün(güneş) ortası, öğlen oluyor ve kün(güneş), batımı ile geç zamana dönüyoruz, gece/tün ile gün devam ediyor. Günün bitmesi döngünün kuzeye gelmesidir. Döngü doğudan güneşin doğması ile başlayıp, gün ortasında güneş yukarı çıkar ve gün sonunda batar, güneşin batması döngüyü durdurmuyor döngü kuzeye yöneliyor. Gün ortası gibi gece ortası da vardır. Döngünün bitmesi sondur. Soru da aynı kökten gelen sonu merak etmektir. Gün bitince ne oluyor? Günün bitmesi zamanın dolması sonun gelmesidir, sondur/sorudur. Asıl sorumuz/sonumuz budur? Diğer sorularımız tali sorudur.

10

5 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-294

ır 'genişletmek, açmak, germek'.

ırıl 'açılmak, gerilmek'. ıraa 'uzaklaşmak. ıraklaşmak', ıraak 'uzak, ırak'. ırgay 'kıvrılmak, kıvranmak, ırgalanmak'

Teleüt Ağzı Sözlüğü - Sayfa: 40

8 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-295

dal...
Ilk aklımıza gelen ağacın dalıdır. Ikinci aklımıza gelen aşagï doğru dalmaktır. Eksik olan ise yukarı doğru dalmaktır. Orta dünyadan üst dünyaya dalmaktır, alt dünyaya dalışımızı tasavvur ediyoruz ama üst dünyaya dalışımızı tasavvur edemiyoruz. Bu durumda zihin yapımızı eksik anlamamıza sebebiyet veriyor. Dalmak alt orta ve üst dünyamızı bir arada tutan kutsal ağacımıza inip çıktıgïmız merdivenlerdir. Kutsal ağacın kökü yerin altında, alt dünyada, gövdesi orta dünyada, üst ucu ise kutup yıldızındadır. Kutsal ağaç/demir kazık evreni dagïlmadan bir arada tutan ağacımızdır. 'kalıg' dedigïmiz ay altı dünyadaki havada kuşlara ait olan orta dünyaya aittir. Kutsal alanımızın sınırı Ay ile başlar. Ay üstü dünya kutsal dünyamızdır. Kutsal ağacımız da zaten bu üç dünyayı bir arada tutandır. Kutsal ağacımız ayı aşıp kutup yıldızına kadar uzanır.
Orta dünyadan kopmamız iki şekilde olur, ya alt dünyaya dalarız, ya da üst dünyaya dalarız. Ölünce bedenimizi ait olduğu yer olan alt dünyaya, toprağa gömeriz. Ruhumuz da üst dünyaya atalarımızın yanına gider. Dalarak alt ve üst dünyalarımızdaki ilk halimize geri döneriz.

3-296

١٦

Umutlu, mutlu.

Umutlu olmaktaki 'u' harfinin düşmüş olmasının hali mutlu olmaktır. Demek ki umutlu olmakla mutlu olmak arasında sıkı bir bağ var. Bu da bizim optimist(iyimser) olmamızdan kaynaklanan bir özelliğimizdir. Evet, umutluyuz ve dolayısıyla mutluyuz. Mutluluğa giden yolumuz umudumuzdan geçiyor.

18 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-297

Ne bilebilirim? Ne yapabilirim?
Ne bilebilirim sorusuna teorik aklımızla karar veriyoruz. Ne yapabilirim sorusuna da pratik aklımız karar veriyor, gönlümüz karar veriyor. İnsanı son kertede hareket ettiren gönlüdür. İnsan gönlü olan canlıdır.

18 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

tök 'hafif tümsek yer', tökezlemek 'oraya takılıp düşmek'.

Alınan kaynak makale; Tökezlemek kelimesi üzerine - Seyfullah Türkmen

karak 'küçük karartı', karak aynı zamanda göz bebeği demek. Tökez ise ayak içi çıkıntılar, aşık kemiğinin çıkık kısmı, tümsek olan kısmı. Onların birbirine çarpması ile tökezlenmek düşünülmüş. tök kelimesinin kökünü de tıpkı karak kelimesinin kökü gibi düşünebiliriz. tök 'takılınabilecek, yerden yüksek, tümsek olan çıkıntı' şeklinde düşünebiliriz. tökez ise takılınılan çıkıntı.

15 6 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

3-299

ayak ve yürek...
Ayak ayırmak, yürek de yürümekten türemiş. Ayağımız her ne kadar adımlarımızı ayırsak da yüreğimizle yürürüz.

Alınan kaynak;

LINGUISTICS.BOUN.EDU.TR
linguistics.boun.edu.tr

3-300

82.

Lotze, farklı bir felsefe alanı ortaya çıkarır. O, değer kavramını felsefeye sokan ve yeni bir felsefe disiplini oluşturan isimdir. Felsefi bir tavır olarak, teolojik idealismin temsilcisi olup yeni Kantçı olarak sıfatlandırılır. Bilimle ve felsefeyle ilgili çalışmalarını bir araya getirir. Bu birliktelik alanı değer alanıdır. Der ki: "Evren değerlere bağlı olarak adlandırılır. Doğayı anlamak sadece duyum ve zihinle ilişkili değildir; evrende duyguyla anlaşılacak değerler de vardır. Evreni tam olarak anlamak, bu değerleri bilmekle mümkündür." Böylece duygu ve değer alanının önemine işaret eder. Duyguyu felsefenin içine taşır. Öznelci, duyguya dayalı bir değer alanının varlığını savunur. Özellikle kutsal değerlerin mutlaklığından bahseder. Böylece evreni değer ışığında anlamlandırabileceğimizi söyler.

Lotze Eklektizmi

Değer felsefesinin kuruluş ve gelişiminde ilk anılması gereken filozof R.H. Lotze, ilk felsefe akımı ise 19.yüzyılın ortalarında ortaya çıkmış olan Yeni Kantçılıktır. Şu sakıncasız söylenebilir ki, "değer" kavramını köklü bir şekilde felsefeye sokan ve "değerler felsefesi" adıyla yeni bir felsefe disiplininin kuruluşuna öncülük eden filozof, Lotze'dir. Lotze, felsefi tavrı bakımından teleolojik idealizm içerisinde değerlendirilen bir filozof olmakla birlikte, faal bir bilim adamı, bir tıp uzmanıdır ve kendi felsefesinde teleolojik idealizm ile doğabilimsel mekanizmi bağdaştırma denemesiyle anılır. Lotze'ye göre evrenin nedenselci/mekanist yoldan gözlemlenmesi ve açıklanması faaliyetine, " aynı evrenin değerlere göre anlamlandırılması" faaliyeti eşlik etmelidir. Doğa yalnızca duymda ve zihinde kavranılmaz; hatta daha fazlasıyla duyguda (sempati-antipati, sevgi-nefret) ve değerde kavranır. O, zamanının pozitivizminin deneyimi bilgide biricik kalkış noktası sayan tavrını reddeder ve doğa biliminde metafiziğe giden bir köprü kurmak ister. Ona göre, tekil nesneler arasındaki karşılıklı etkileşim nedeni, gözlem konusu olmayan bir tözdür; öyle ki, bu töz, tinsel olsun cisimsel olsun, her şeyin köküdür. Gerçi doğada kesin mekanik yasalar geçerlidir; fakat mekanik belirlenim altındaki bu doğa bile en nihayet yüksek bir ereğe hizmet eder ve dünyanın mekanist yoldan incelenmesi, aynı doğadaki içkin ereği kavramamızı engellemez. Lotze doğa biliminden bir teleolojik metafiziğe bu yolla geçmiş olur. Lotze, duygu dünyamızın, "gönül"ün, doğabilimsel mekanizmin demir kafesi içine hapsedilemiyeceğini belirtir. O, bir "gönül mantığı", bir "gönül felsefesi" peşindedir. Gönül filozofu olarak lotze, açıktır ki, değerleri duygusal kökenli saymakla, değerler sorununda öznelci bir tavra sahiptir. Fakat aynı Lotze, kendi teleolojik idealizmi doğrultusunda, değerlerin, özellikle kutsal değerlerin idealitesinden ve mutlaklığından söz eden nesnel ve teleolojist idealizme bağlı bir tavır içerisinden de seslenir ve tüm çabası bu iki tavrı bağdaştırmaya yöneliktir. Ne var ki, birçok felsefe tarihçisi, Lotze'nin bu bağdaştırma denemesinin, bu eklektizminin başarılı oladığı kanısındadır.

Alınan kaynak;
Bilgi ve Değer- Vadi yayınları- 1. baskı kasım 2002-Doğan Özlem-Değerler Sorununda Nesnelcilik/Mutlakçılık ve Öznelcilik/Rölativizm Tartışması Üzerine adlı makaleden alıntıdır. Sayfa 290

Buradan hareketle, gönül'ün duyum ve zihinle açıklanamıyacağı, gönül'ün duyguyla oluştuğu açıklık kazanmaktadır. Duygunun oluşumu ise bitkisel safhada var olduğu, bitkilerde duygusal gerçeklik sabittir. İnsan gönlü olan canlıdır ve gönül gözü duygu safhasındaki bağlantısıyla, baş gözüne ihtiyaç duyarak işlevini gerçekleştirmesi için oluşan biyolojik bir evrimin gereksinimidir. Gözün görmek dışındaki derin manasının, sesin duymak dışındaki derin manasının temelinde bu bitkisel safhaya giden derinlik vardır.

83.

Tanrı Gönüldür-Gönül Tanrıdır- Gönül Tanrısız da vardır.

Türk Felsefesinin net söylemi, "İnsan Gönlü olan canlıdır." Türk'ün Pagankende Gonlü vardı, bunu Orhun Kitabelerinde görebiliyoruz. Budist olduğunda da Gönlü vardı, bu meşhur Türk Budist Rahibi Cısıya Tusung'un "Gönül Tanrıdır." söyleminde de dile geliyor. Türk Müslüman olmuştur. Tasavvuf Felsefesi de, Tanrının Gönül olduğu ya da Gönül'ün Tanrı olduğunu tartışmıştır. Ateist Türk'te Gönül verir. Gönlü vardır. Gönül söylemi Türk'ün insanlığa bir armağanıdır.

Mustafa Altınay

84.

Gönülün bitkisel temelleri...
İnsanın meditasyon yapması, bitkisel yaşama geri dönme isteğidir. İnsan inorganik, organik, ruhsal ve tinsel dediğimiz safhaları bünyesinde barındıran bir canlıdır.
İnorganikler cansızlar, organikler canlıların ön safhası bunlara bitkilerde dahil, ruhsal safhası hayvansal safha, tinsel safhası ise insansal safha. Yeni insan felsefesi insanların bu dört safhayı bünyesinde barındırdıkları ve birbirleriyle içiçe olup, etkileşimlerinin nasıl olduğu bilinememekle beraber, inorganik bir madde olan tuzun ya da suyun bünyemizde eksilmesi, ruhsal ve tinsel yapılarımız üzerinde etkileri hemen görünmektedir. Ama bu dört safhanın cansızdan canlıya ve ruhu olan canlıdan, ruhun gelişmiş hali olan tini olan canlıya yani insana geçişi, hayvanlarında ruhu vardır ama tini yoktur, insan ruhsal yaşamdan tinsel yaşama geçiş yapmıştır.
Konumuza dönecek olursak, canlı safha buna bitkisel safha diyelim, ruhsal safhanın bir ön safhası, insanların duyguları bitkisel safhada oluşmuştur, bitkilerin ağladıkları, sevildiklerinde daha çok geliştikleri açıldıkları artık bilinen bir gerçek, duygu bitkisel safhada vardır, ruhsal dinginlik ve sukunet arayışı, ruhsal safhamızdan önceki safhaya geri dönüş özlemi, meditasyon burada insanın bitkisel haline dönme özlemi ve çalışmasıdır ama ruhsal safhaya geçmiştir, dönüş olamıyacaktır. Bitkisel safhada ses ve duygu vardır. Burada insanın gönlünün oluşması ses ve duygunun harmonisidir. Sesin içe dönük ve derin etkisinin olması, gözle beraber gelen ruhsal safhadan daha derin ve etkileyici olmasıdır. Göz insanın ruhsal safhasına geçişinin göstergesidir ama ses ve duygunun etkisiyle nesnel gözün oluşumunun bir ön safhası olan gene nesnel gönül gözüdür. Gönül gözünü öznel olarak bilmemiz bir yanılgıdır ki gönülle ilgili hiç bir şeye nesnel ve öznel diye yaklaşamayız, zaten bu nesnel ve öznel ikircikliği yanlış bir yaklaşımdır, insanı ruh ve beden diye bölmesi gibi gerçekliği var olan bir şey değildir, sanal bir yaklaşımdır.Gönül gözünün nesnel-öznelliğini anne karnındaki çocukta tespit edebiliriz, çocuğun önce gönül gözü açılmaktadır. Annesini sesinden bilir, okşamasıyla da duygusal olarak anne karnındayken hisseder. Öznel-nesnel gönül gözü önce açılmaktadır, dış dünyaya çıktığında baş gözü gönül gözünün bir ileri safhası olarak işlev yapmaktadır. Görmekle bakmak arasındaki fark aslında baş gözü ile gönül gözü arasındaki farktır. Baş gözü doğal görme işlevi görür, gönül gözü ise baş gözüne egemen baktırandır. doğal görme işlevini anlamlandırandır. Materyalist ve pozitivist felsefeler baş gözünü temel alarak hareket eden felsefelerdir, dolayısıyla eksik felsefelerdir ve içsellikten yoksundurlar. Varolan felsefeler bu derinliği kavradıkça, insanın gerçek boyutunu kavrayacaktır, felsefede doğuya dönüş aslında bu derinliği aramaya dönüştür, akılla her şeyin açıklanamıyacağı, aklın sadece insanın özelliklerinden bir tanesi olması ve akılla bütün özelliklerini açıklamaya çalışması, batı aklıyla her şeyi anlamaya çalıştı ama olmadı, doğu aklı hepten yok saymaya çalıştığı için üstünlüğü batıya kaptırdı, ama batının eksikliği ayan beyan çıktı ortaya ve doğuya dönüş başladı, batı akıldan hareket etme alışkanlığını terkedemez ama doğuda akılı yok saymaması gerektiğini artık öğrenmiştir ya da batı ona öğretmiştir çektirdiği acılar ve yaptığı katliamlarla.
Süreç doğudan yanadır, Nietzche'de bunu görebiliriz, batının en son büyük filozofunu büyük yapan doğudan ilham almasıdır, Zerdüşt böyle buyurduyla, doğulu Zerdüştü rehber almasıdır ve de demiştir ki gene aynı Nietzche... " Akılsız yaşam olur ama yaşamsız akıl olmaz." Aklı yok saymadan yaşamı temel alarak gidersek, yaşamı temel alan felsefelerin doğuda olduğunu bilirsek, devşiren batıya bu değerlerimizi kaptırmazsak güneş gene doğunun üstüne döner, neden Mevlana dünya gündeminde, neden sözde islam düşmanı batı mevlana'yı baş tacı yapıyor, bütün dinler ve insani değerler doğuya aittir ve sezar'ın hakkı sezar'ın olacaktır, bütün dinleriyle ve felsefesiyle doğu gene dünyanın egemen felsefesi olacaktır, hemde sonsuza kadar, çünkü doğu batıya hor bakmamıştır, insan olarak kabul etmiştir ama batı onu insan olarak görmemiş, yok etme felsefesiyle hareket etmiş ve dediğimiz gibi "doğu" bir coğrafi terimle numaralı bir mahkum haline sokulmuştur. Fars, Arap,Çin, Hint, Japon ve adı şu anda aklıma gelmeyen bir sürü medeniyeti yok saymakla kalmamış, yok etmeye çalışmıştır, batı bu medeniyetlerin üstünlüğünde ve onlara çektirdiği acıların bedelini doğunun yanında başı eğik yaşıyarak, egemenliği ona teslim ederek yaşamasına devam edecektir, doğu gene de onu yok etmeye çalışmıyacaktır, doğunun büyüklüğü buradadır, bir doğu milleti olan Türk milleti de kendini her fırsat bulduğunda soykırıma uğratan batıya hoşgörü ve yaşam hakkı tanıyarak insan olmanın erdemini öğretmiştir evet... gönlümce yazdım ve baş ve gönül gözümüzle gözle insanlığa baktım....
Saygı ve sevgilerimle Aikido forum dostlarına...
Mustafa Altınay

21.26 04 Kasım 2007 Pazar.....

1٣

töz yıldız 'kök, esas'

Geldiğimiz yer, kökümüz yıldızlardadır. tözger tüpker 'dibi ortaya çıkarmak, aslına ulaşmak', tözüm ıduk 'kutsal tözüm',

Alınan kaynak; Eski Uygurca Ikilemeler Üzerine - Mehmet Ölmez.
Teleüt Ağzı Türkçesi Sözlüğü'nde geçen iki deyim de bu durumu destekliyor. ak yarık '1. Evren, alem, dünya. 2. Parlak ışık'. Akay 'ecdat, ata'.

4-301

17

yar>yaz...

"Türkçede yaz- fiili[ni] 'kazımak, hakketmek, oymak, çentmek, nakşetmek, resim yapmak" gibi anlamları olan yar- fiilinin son
sesindeki r~z nöbetleşmesi sonucunda ortaya çıkmış ve "yazı yazmak" anlamını kazanmış bir fiil" olarak değerlendirmiştir. Kerten, kesen, çenten insan da bu edimini türlü ihtiyaçlarında
kullanır olmuştur ki sözleşmelerin kaydı da bunlardan biridir.

Alınan kaynak;

ACTATURCICA.FILES.WORDPRESS.COM
actaturcica.files.wordpress.com

4-302

gerçek...

"gerçek" sözcüğünün kökeninin <*kert-(bir şeyi yarmak, kertmek) olduğu, (Yiğidin sözü, demirin kertine denktir). Eski Türkçe'de ise kertü>kirtü"doğruluk" şeklinden kirtü+çe+ok>*kirtüçek>kirtçek>kirçek> girçek>gerçek

Alınan kaynak;
http://www.sosyalarastirmalar.com/cilt8/sayi41_pdf/1dil_edebiyat/isi_hasan.pdf

DLT'de de(Ercilasun-Akkoyunlu 722) aynı kökten türemiş dini terimler. kirtkün- 'iman etmek (Allahın birliğini)', kirtü 'gerçek, gerçeğin yeri', kirtü 'yemin', kirtüle- 'doğrulamak, tasdik etmek', kirtün 'iman etmek'. kirtgünç"inanç, iman" (Eraslan, 2012:581)

SOSYALARASTIRMALAR.COM
www.sosyalarastirmalar.com

bod>boy 'vucüd, beden', bodun ' millet, halk'.
el>il 'devlet'.

İnsanın vucüdu ve elinin uzanacağı yer. Vucüdum içinde bulunduğum millet, elimin uzandığı yer ise devletim. İl gider töre kalır, elim koparsa vucüdumun diğer organlarını koruyarak bütünlüğümü sağlamalıyım. Bunu da ancak töre ile yapabilirim. Töre ise binlerce yıllık tecrübelerden oluşmuş ve gelenek haline gelmiş düşünce ve davranışlardır. Türklerin mevcut devletleri dağılmıştır ama töre ile yeni devletlerini kurmuşlardır. Kuramadıkları dönemlerde de hep devlet özlemi ile yaşamışlardır. Bu özlemleri bittiğinde ise bulundukları toplum içinde eriyip gitmişlerdir.

14 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

Türkiye...
Marco Polo 13. yüzyılda Anadolu ve Orta Asya'yı gezdiğinde, Anadolu'ya Küçük Türkiye, Orta Asya'ya ise Büyük Türkiye demiştir. Bizim zihin yapımız başkenti dönen tekerleğin göbeği olan iki merkez etrafında dönmüştür. Orta Asya'daki göbek Ötüken, Anadolu'daki göbek ise İstanbuldur. Zaman içinde zihin yapımız İstanbul merkezli düşündüğü için Orta Asya'daki eskicil biçimi unutulmuştur. Büyük Türkiye deyimi de Süleyman Demirel'in siyasi söylemi olarak zihnimizde kalmıştır. Geçmişimize bakarken bu zihin yapımızın merkez fikrinden bakmamız gerekmektedir. Geleceğimizi de merkezlerimizi gözardı ederek inşa edemeyiz. Eski döngümüzü zihnimizde yeniden canlandırmamız gerekmektedir.

25 8 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-305

"Ötüken; dua, öğüt ve ses anlamına gelen öt kökünden türetilmiştir."

Ötüken kurulup dağılan bütün Orta Asya Türk devletlerinin başkentidir, merkezdir. Aynı dönemlerde batıda da Istanbul merkez kabul ediliyordu.

Alınan kaynak: Türk Mitolojisinin Ana Hatları - Yaşar Çoruhlu - Sayfa:105

4-306

tün kün

tün gece, kün gündüz. Zihin yapımız öncelik derecesine göre dizer, elim ayağım derim. Ellerimden ayağıma indiğim gibi geceden gündüze ineriz. Ellerim ayaklarımdan daha önemlidir ve değerlidir. Gece de gündüzden daha önemlidir ve değerlidir. Aslında gece ve gündüz Türk mitolojisinde birbirini yuvarlak bir şekilde tamamlayan yayın iki parçasıdır. Önceden gece ve gündüz sadece güneşin doğup batması gibi değil, evrenin karanlık ve aydınlığa geçmesi gibi algılanıyordu. Gece ve gündüzü yerel, güneş merkezli değil, evrensel olarak düşünmeliyiz. Önce gece vardı, gecenin ışığını yaran döngü aydınlık, yaratılış gecede, biz gece olunca öbür dünyamızı görüyoruz. Göktanrının yeri yarattıktan sonra gök çıkrısını çevirerek zamanı akıtıp oturduğu kutup yıldızını görüyoruz. Göktanrının evinden sonraki öbür dünyanın bütün katlarını oluşturan yıldızları da geceleyin görüyoruz. Gündüzü bu dünyamızda yaşıyoruz, gece ise öbür dünyamızda yaşıyoruz. Gece uykuya dalıp gitmemizde zaten düşlerimizde öbür dünyamıza gitmemiz değil midir? Uyandığımızda da bu dünyamıza uyanıyoruz.

11

4-307

tın 'can', tınlıvar 'hayvan'
(CC Türkçe 370)

4-308

25

tetik 'akıllı, zeki, bilge' (CC Türkçe 838)
Tetik, hızlı ve seri hareket eden anlamında somut bir kelimedir. Hızlı, seri, çözüm bulan ve pratik düşünebilme Türklerin realist, gerçekçi olduğunun bu sözde de gözüken bir başka izidir. Sonuç olarak bilge insandan kesin, net, somut sonuçlar bekleriz. Soyutlamasında somut bir durum gibi açıklık beklenir.

21 6 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-309

Odun Kömür
od 'ateş', odun 'ateşte yanacak olan'. kö 'parlamak, yanmak', kömür 'parlayıp yanacak olan'.

13 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

altun yaruk>altın yarık

Altın paslanmadığı için sonsuzluğun ölümsüzlüğün sembolüdür. Yarık ise karanlığı yarandır, ışıktır. Altun Yaruk ise karanlığı yaran sonsuz ışıktır.

4-311

Tanrı kelimesinin kökeni.

Azerbaycanlı Türk araştırmacı M. Seyidov'a göre, eski Türklere ait tangrı sözcüğünün kökü tan(g)'dır. Eski Türk yazıtlarında ve bir çok çağdaş Türk lehçesinde tan, güneşin doğduğu yer. Bu nedenle tangrı sözcüğü güneşle ilişkilidir ya da güneşi çağıran, doğmasını sağlayan anlamındadır.

Alınan kaynak; Türk Mitolojisinin ana Hatları - Yaşar Çoruhlu - Kabalcı Yayınları - Baskı 2012 - Sayfa: 24

29

öz 'iç', töz 'kök,temel'.

DLT'de (794) öz 'kendi'(1), öz 'bir şeyin içi, iç kısmı' (2), öz 'ruh, can, kalp' (3), öz 'kalp ve karın bölgesindeki organlar' (4), öz 'ağacın özü, yağı' (5), öz 'vadi, dere' (6), öz 'yakın, akraba', (7), öz 'sağır' (8).
tös/töz 'temel başlangıç' (Altayca Sözlük 185), tözöş 'temel atmak', tözöl 'temel'.
Sonuç olarak özüm, kendim. Tözüm ise özümün başlangıcıdır. Tözümün başlangıcı neresidir? Tözü aramak, her şeyin kökünü, başlangıcını aramaktır.

14

4-3/3

30

toymak>doymak ile tıkınmak arasındaki fark.

Doymak to/do kökünden gelen doldurmak. do:ymak ve to:k olmak aynı köke gönderme yapar. Doymak mideyi doldurmak anlamına geliyor. Tıkınmak ise bir şeyi tıkamak, bir boşluğu bir şeyle tıkamak. Akan çeşmeyi sopayla tıkamak gibi. Tıkınmak da boğazımıza hızlı hızlı bir şeyler bastırmak, tıkamak eylemini yapmak, mideyi hızlı bir şekilde tıkarcasına doldurmak.

13

9-314

Felsefe yapan nasıl belli olur?
Sıradan düşünme kabiliyetimizi dört işlem matematik gibi kabul edersek, felsefe yapmak da yüksek matematik olur. Her iki matematiğinde kendi içinde bir sistemi vardır. Yüksek matematik bilmeyen birisine yanlış teoremleri de yüksek matematikmiş gibi anlatsak gene inanır. Aynı şekilde felsefenin kavramlarını ve felsefi kavramlarla sistemli düşünmeyi bilmeyen birisi de felsefe yaptığını zannedebilir, dinleyen de inanabilir. Her iki tarafta bilinçsiz bir yanılsamaya düşebilir. Felsefe yapmak kavramları bütünlüklü bir denklem içinde kullanmak gibidir. Başı sonu olmayan bir matematik denklemi olamayacağı gibi başından sonuna felsefi kavramlarla bir düzen içinde gitmeyen bir felsefi söylemde olamaz.

35 27 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-315

Gecenin Güneşi Aydır.
Ay güneşten daha değerlidir. Gecenin karanlığını ay yarar. Güneş ayın karşısında duramamıştır, yenilmiştir. Her şey şafağın atması ile başlar. Tan önümüzde, karşımızda atar. Önümüzü, alnımızı güneşe döneriz. Sağ elimiz öng>ong eldir. Elimizi almak için öne uzatırız. Aklımıza direk sağ el gelir. Çünkü tanı atan güneş sağımızdan yukarı çıkar. Her şey sağımızdan başlar, güneşin/künün/günün yukarıda olması kün/gün ortasıdır. Güneş arkamızdan tanın attığı yer hizasından tekrar geri batar. Gece geçendir, gidendir. Geçen giden ise güneştir. Gece aya karşı mağlup olmuştur. Gündüz ay gözükmese de gece bir kahraman gibi ortaya çıkmaktadır, bizi aydınlatmaktadır. Gökte aydan başka yıldızlar vardır, yıldızların ve yerin merkezi ise kutup yıldızıdır. Gök ve yer kutup yıldızının etrafında döner. Zamanın akışı kutup yıldızının etrafında yerin ve göğün dönmesidir. Tanın atmasından güneşin batmasına kadar çizdiğimiz yay sağımızdadır. Solumuzun başlangıcı ise güneşin battığı andır, tekrar şafak atana kadar geçecek zaman solumuzdadır. Sağ yaşamın sembolüdür. Sol ölümün sembolüdür. Biz ölünce solumuzdan Göktanrının olduğu yere, kutup yıldızına doğru gideriz. Kutup yıldızından yere uzanan ve yerin altına doğru da gidip, yeri ve göğü bir arada tutan demirkazık/hayatağacı'da solumuzdadır. Solumuz soyut olan uhrevi yanımızdır. Sağımız somut olan dünyevi yanımızdır. Böyle buyurdu Türk Mitolojisi...

10

4-316

"Gerçekleri söylemekten korkmayınız" Atatürk.
Korkmuyoruz Atam...

52 3 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

Düşünce tarihi ve biz...

Düşünce tarihi dış dünyada olup bitenleri bir bütün olarak anlama çabasıyla başladı. Mitolojik dönemimiz bu bütünlüğü kurma çabasıyla geçti. Logistik dönemimiz ise bu bütünlüğü doğal olaylarla anlamdırmaya başlama çabamızdır. Bu çabaya ontolojik çaba diyoruz. Bu ontolojik çabayı yapan insana yönelmemiz ise epistemolojik çabadır. Epistemolojik çabanın şiarı 'her şeyin ölçüsü insandır'. İnsandan çıkan bir çaba, epistemolojiden ontolojiye giden bir çaba. Böylece felsefi sistemin iskeleti kurulmuş oluyor. Epistemolojiden ontolojiye bakış ya da ontolojiden epistemolojiye bakış. Her felsefi sistemin kendine göre bir epistemolojisi ve ontolojisi vardır. Bu iskelete sinir sistemi, kan dolaşım sistemi, sindirim sistemi kurup üzerine et ve deri giydirerek çalışır bir beden ortaya çıkarmak demektir. Felsefileşmiş milletlerin bilinçli ya da bilinçsiz böyle bir beden kurmuşlukları vardır. Bu bedeni ilk kuran milletler Hintliler, Çinliler ve Farslılardır, sonradan buna Mezopotamya kültürel altyapısı ile Grekler eklenmiştir. Türkler de Sekizinci yüzyılda önce Fars Mani dini ile daha sonra Hint Budizmi ve İslamiyet ile devam etmiş, şimdi de modern felsefe ile bu felsefileşmiş medeniyet sürecini devam ettirmektedir.

 9

4-318

35

'tek' ve 'tekin'(plasenta) kavramlarının içeriği....

.....Neticede bir erkekle bir kadını bağlayıp 'eş' ettiği gibi, ana karnında göbek bağı iki 'ruh'u birbirine bağlamış ancak 'eş ruh'un bedeni tecelli etmemesi ve bu bağın doğum olayı ile kopması ile 'eş ruh' boşta kalmış ve 'tekin' olmuştur.....
http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/adem_aydemir_tekin_kultu.pdf... **Devamını Gör**

TURKOLOJI.CU.EDU.TR
turkoloji.cu.edu.tr

4-319

Türklerin Diyalektik Tarzı...

Marx, Avrupa tarihini göz önünde alarak diyalektiğin alt yapıdan başladığını söylemişti. Çünkü Avrupa tarihi, ortaçağda alt yapısal kurum olan tarımın sanayileşmesiyle başlar. Oysa bizim gibi tüm yenilikçi, ilerlemeci hareketlerin devlet katından, yani üst yapıdan geldiği toplumlarda sürecin Marxçı değil, ama Hegelci diyalektik tarzda işlediğini söylemek doğru olur.....
.....1945'e gelindiğinde tez (CHP), artık kendi içinden kendi karşıtı olan anti tezi (DP) çıkaracak olgunluğa ve sona varmıştır. DP'nin devamı olan AP, ANAP ve AKP hükümetlerinin giderek artan modern karşıtı tutum ve davranışları, bu anti tezin olgunluğu ve sonunun başlangıcı olarak görülebilir.....
Ömer Naci Soykan

32

Laik hukuk saf akıl demektir. Eş deyişle su katılmamış saf süttür.

34 25 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-32/

or...
or 'yer', orta 'yerin ortası', ordu 'komutanın karargahı, askeri yönetim merkezi, bozkırda komutanın karargahı ortada olur ve diğer birlikler de çepeçevre karargahın etrafında yerleşim sistemlerine göre yerleşirlerdi. Merkez Karargah fiziki olarak da orta>ordu kelimesi ile eş anlamlıdır.'

13

4-322

Türkiye...
13. yüzyılda Anadolu'ya gelen Marco Polo diyor ki " ... Buraları , eski Bizans ülkesi değil artık ... Dağ taş Türkmen dolu ... Herkes Türkçe konuşuyor ... Buralara Turchia
demek evladır."
İşte o gün bugündür burasının adı Türkiyedir.

Alınan kaynak; Eski Türk Yazı Dilinin Özellikleri Üzerine Düşünceler adlı makale - Şinasi Tekin

24

43 4-323

Türklerde sağ ve sol.
Sağ, yaşamın dinamizmin canlılığın aydınlığın sembolüdür. Sol ise ölümün, karanlığın, öbür dünyaya giden yolun sembolüdür. Sağımız güneydir, solumuz kuzeydir. Yüzümüz doğuya dönüktür. Arkamız batıdır.

4-324

4/

sü...
sü/su(asker) uyur, düşman uyumaz. sübaşı/subaşı 'Osmanlı İmparatorluğunda Genelkurmay Başkanlığı'. Süngü ve sürmek de aynı köke gönderme yaparlar.

Yararlanılan ve ayrıntılı bilgi olan makale;

TURKBILIG.COM
www.turkbilig.com

4-325

salgan-algan ve aldaçı

Salgan Göktanrının canımızı salmasıdır, vermesidir, göndermesidir. Algan ise verdiği verdiği canı geri almasıdır. Aldaçı da can alma işini yapan azraildir.

Alınan kaynak; Türk Mitolojik Sistemi - 2007 - Fuzuli Bayat - Sayfa: 334

9

4-326

u > um/ım/im > uma > umay

U... Güçlü olmak, erklilik. um 'umulan, beklenilen', ay ' ışıklı, kutsal ', umay ' güçlü kutsal beklentimizin olduğu anamız.' Umay anamız.

Alınan kaynak; Türk Mitoloji Sistemi 2 - Sayfa: 76 - Fuzuli Bayat

13

4-327

Türk Mitosundan Logosuna

Türk mitosunda her şey hareket halindedir. Canlı ve cansız her şeyin dinamizmini sağlayan bir iç ruhu vardır. Bu gökteki yıldızlardan, onlara aşkın olan Göktanrıdan, yazı yazdığım bilgisayarıma kadar her şeyin ruhu vardır. Bu ontolojimizdir. Görünen ve görünmeyen, varlığını farkettiğimiz ruhlar ile varlığını farkedemediğimiz ruhlar arasındaki iki dünya ise epistemolojimizin belkemiğidir.
Insan bedeni maddeye bağımlı olduğunu düşündüğümüz bedenimizin ruhu ile madde olarak kabul etmediğimiz hava yoluyla içimize girip çıkan ve dışımızda da bağımsız olarak var olan ruhlardan derlenmiştir.
Bu ruhlara kut ya da iççi denmektedir. Biz iççi diyerek devam edelim. Ayaltı dünyada zaman sınırlıdır. Ölüm vardır ve yeni canlılar da belli bir zamana tabi olarak sürekli oluşmaktadır. Ama ayüstü dünyada zaman sınırsızdır. Ölülerimizin ruhu orada sınırsız yaşamaktadır. Ana iççimiz ayüstü dünyadan gelmektedir. Bedenimiz olan toprak iççimiz ise topraktan oluşmakta, hava iççisi ise nefes almamızı sağlamaktadır. Sür iççi ise bu üç iççiyi senkronize bir şekilde hareket ettiren yaşam dinamizmimizdir. Sür iççi adından da anlaşılacağı gibi sürdürendir. Insana verilen zaman dolunca sür iççisi görevini sürdüremez. Ölüm gerçekleşir ve bütün iççiler dağılır. Ana iççi Göktanrının yanına, ayüstü dünyaya gider. Toprak iççisi toprağa karışarak dağılır. Hava iççisi ise havaya karışarak dağılır gider.
Zihin yapımızın kültürel felsefi iskeleti bu şekilde oluşmuştur. Mevcut felsefi ekollere kültürel kodlarımız bu perspektiften bakmaktadır. Yeni felsefi ekoller oluşturacak olsak da gene bu perspektifimiz zemin olacaktır.

4-328

sünük>künük>kemik

16 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-329
~~432~~

Salgın...

Bağlı olmayan, bağ bağlanmak. Salgın hava ile irtibatlı hareket etmektir. Birisine bağlandığımızda da artık salgın değiliz bağlıyız. Sanal olarak bağlı oluruz. Bağın yerle fiziki bağı vardır. Mecazi olarak kullandığımız bağı da sanki yere fiziki bağı olan bir şey varmış gibi düşünürüz. Bağ deyince aklımıza üzüm bağı gelir hemen, onun salkımları birbirine bağlıdır. kötür/götür'ürken bağlı olan bir şeyi salgın hale getiririz. Örneğin üzümü koparıp salgın hale getirip sonra götürürüz. kö/gö kökü yerle bağlantısı olmayan şeyler için kullanılır. Salgın olan düşüncemizdir, bağlı hareket etmez, konuşmak da salgın olmaktır. Saymakta salgın olan bir harekettir. Salgın düşünmek görerek düşünmek değildir. Görerek düşünmek anlamaktır. Konuşmak da görmeden düşünceleri dışa vurmaktır. Konuşmakta salgındır.
Buraya kadar anlattıklarımla Sibirya Grubu Türk lehçelerinde türetilmiş kelimelerle düşünürsem salgın konusu daha açıklık kazanmış olur. sagış (Şor) ' 1. akıl, zeka. 2. Şuur, bilinç. 3. Düşünce, fikir, düşünme. sagış sanan (Şor) ' düşünmek, düşünceye dalmak, tefekkür etmek'. san (Tuva) 'sayı, adet', sanal(Hakas) ' 1. Fikir, düşünce. 2. Konuşma'. sanaa (Altay) ' 1. bilinç, düşünce, akıl. 2. Ruh. sana (Hakas) ' hesaplamak, saymak'. sanat (Hakas) 'saydırmak, hesap ettirmek'. sanay (Hakas) 'Tamamen, bütünüyle, sayılacakların hepsi'. sanayğa ' ebediyen, ilelebet, sonsuza kadar'. sagış (Teleüt) ' Akıl, düşünce, bellek'. sagıştu (Teleüt) 'akıllı, düşünceli'. sanan (Teleüt) 'düşünmek.

16 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

47

"Artık kendi hikayemizi yazmanın zamanıdır". İbrahim Kalın

Hikaye yazılmış, adı da laik demokratik hukuk devletidir. Sizin yazmaya çalıştığınız hikaye daha önce çamura battığımız hikayedir. Sizin yazmaya çalıştığınız hikaye mezhepçilik hikayesidir. Sizin yazmaya çalıştığınız hikaye elimizde kalan son toprak parçasını da elden çıkarmaya çalışma hikayesidir. Beğenmediğiniz Atatürk'ün Cumhuriyetini yıkarsanız sizin gravatlı mezhepçilik zihniyetiniz bizi hiç bir yere götürmez. Anca bizi seri 15 Temmuz hikayelerine götürür.

32 2 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-331

5 8

kol+altı-k>koltık>koltuk 'koltuk altı'

Zaman içinde kelimenin gerçek anlamı ikinci anlam olmuş. Koltuk deyince ilk aklımıza gelen kol koyma yeri olan koltuk geliyor. İkinci anlamı olan 'koltuk altı'na da 'altı' ekini getirerek anlam ihtiyacımızı tamamlamış oluyoruz.

Kaynak: Cahit Başdaş 'Türkçe organ adlarında kelime sonu -k ünsüzü ve çokluk' adlı makale.

8

5-332

Eski Yunanca philosophia> Arapçaya falsafa > bize de Arapçadan > felsefe olarak geçmiş. philos 'dost, seven', sophia 'bilgi, ilim' (Tietze III - 53)

4-333

edgü>eygü>eyü>eyi>iyi

ed>et 'yapmak', edgü 'iyi olanı yapmak'. gör 'görmek', görgü ' görgülü olmak, iyi davranmak' gibi.

Kaynak 1: Anlam Değişimleri - Hülya Arslan Erol - Sayfa:256
Kaynak 2: Türk dilinde ekler ve kökler üzerine bir deneme - Besim Atalay - Sayfa:142

4-334

51

yenggc>yenge, yeng 'yan', yengge 'yanında olan'. (Gülensoy 919)
Anlamı çok önceden daralmış, mecazlaşmış. Hatta DLT'de(610/503) bile bugünkü kullandığımız anlam olan 'ağabeyin zevcesi, yenge' olarak geçiyor. Ağabeyimin yanında olan, daha geniş kullanımı ise ağabeyim gibi kabul ettiğim büyüklerimin yanında olan, onunla beraber olan anlamındadır.

20 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-335

Türk:istan mı, Türk:iye mi?
Türk 'istan' eki Farsça aidiyettir. Yani Türk diyarı demek. Türk 'iye' eki ise Arapça aidiyet ekidir, o da Arapça Türk diyarı demektir. Türkçesine ise Türk:ili ya da sadece il deniyormuş. Fakat il kelimesi anlam daralmasına uğramış küçük bir vilayeti temsil eder hale gelmiştir.

25 8 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-336

Gönül Kelimesinin Tarihsel Evrimi.

Somut anlamı konusunda çok değişik görüşler olsa da insanın göğüs kafesinin olduğu bölgedir, göğüs kafesinde bulunan bütün iç organlara gönderme yapar. En belirgin olanları yürek(kalp) cesaretin, ciğer merhametin sembolüdür.
Gönül can ile beraber var olmaktadır. Insan gönlü olan canlıdır desek yanlış söylemiş olmayız. Göğüs kafesinde canlı olduğumuzun en önemli göstergesi olan akçiğerlerimiz de vardır. Tın(nefes) de ruhtur. Gönül kavramı içine ruhumuzu da rahatlıkla koyabiliriz.
Belirlenmiş Türk tarihinde ve şu anda yaşayan eski toplumlarımızından kalan en küçük Türk topluluklarında dahi gönül kelimesi yaşamaktadır.
Türk gönlü ile yaşamıştır ve yaşamaktadır. Gönül en başta iradi kararları verebilmektedir. Yakut Türkçesinde Gönül kelimesi iradi karar verebilme olan özgürlük kelimesi yerine halen kullanılmaktadır. Budist Türkler gönlü ile Tanrıyı aramışlardır. Meditasyon yapmaya da gönüllenmek demiştir. Türkler gönül kavramını derin düşünmek olarak da algılamıştır. Aklımız her ne kadar kararlar verse de son kararı gönlümüz verir. Müslüman olunca da Gönül Erenlerimiz olmuştur. Gönlü ile Allah'ı aramıştır. Her ne kadar Müslüman olduktan sonra kalp yerine kullanılmış olsa da gönlümüz kalpten çok daha fazla olan bir şeydir. Göğüs kafesimizde var olan somut organlarımıza soyut anlamlar yüklenmiş bir bütündür. Türk'ün tarih felsefesi gönlünün felsefesidir.

4-337

1543 Kopernikus Devrimi

1543 insanoğlunun zihin tarihinin bir kırılma noktasıdır. Nietzsche Insanoğlu Kopernikus devrimi ile merkezden x'e doğru yuvarlanmıştır der. Dünyanın etrafında dönen bir evren vardı, bu evren de yaratıcı tarafından bu şekilde yaratılmıştı. 1543 Kopernikus devrimi ile dünyanın merkez olmadığı anlaşılınca insanoğlu merkezden bilinmeyene doğru yuvarlanmıştır. Merkez arayışı ise Descartes'in meşhur söylemiyle bitmiştir. "Düşünüyorum, öyleyse varım". Evet, artık bir merkezimiz vardır, o da insan zihnidir. Felsefenin yönü dışarıdan içeriye gelen felsefelere değil de içeriden dışarıya doğru giden felsefelere dönmüştür.

55

Kant'ın iç dünyasında kurduğu sistem, Farabi'nin dış dünyasında kurduğu sistemdir.

Farabi'nin sistemi Mantık, Teorik Felsefe ve Pratik Felsefedir. Mantık sistemi Aristo'nun kategorileri, Teorik Felsefesi metafizik, Pratik Felsefesi ise ahlak ve siyasettir. Bu sistemi dış dünyada kurar.
Kant'ın mantığı da Aristo'nun kategorileri, Teorik aklı metafizik, Pratik aklı ise ahlak felsefesidir.
Aralarındaki fark Kant'ın sisteminin zihnin içinde olması, Farabi'nin sisteminin ise dış dünyada olmasıdır.

 26

7 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-339

56

tün-kün>dün-gün (gece-gündüz)
Gündüzün geçmesi gece, gece geçmek. tün>dün'de gece demektir. Anlam kaymasına uğrayarak bir önceki günü anlatır hale gelmiştir. Gece kelimesini kullanmadan önce 'gece gündüz' yerine 'dünü günü' diyormuşuz. tüner 'kararmak', tünerik ise mezarmış, karanlık olan yer. (DLT - E.A. - 213). Tünemek de gecelemektir. Karanlığın basması yerin altını ve ölümü çağrıştırıyor. Dünyamız kararınca da hayatımız gece gibi karanlık oluyor. Sanki yerin altına girmiş gibi oluyoruz. kün>gün ise 'güneş'tir. Hem içimizi hem de dışımızı ısıtır.

11 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-340

52

ba-kı-ki-ko-kö-sa-sı-si-su-tı-tu-to-tu-tü-ya-yu-yü.

ba- 'bağlamak', ba- 'batmak', kı-'kırmak', ki-/gi-'girmek', ko-'koymak', kö-'gözetmek', kö-'bakmak', sa-'saymak', sı-'kırmak'(sıpıt 'kır at'), si- 'işemek', su- 'tükürmek', tı- 'tıkamak, engellemek, yasaklamak', tu-'tutmak', to->do- 'doymak', tu- 'kapatmak, tıkamak', tü- 'tüy', ya- 'yanmak', ya- 'yaymak', yu- 'yıkamak', yü-'yüklemek',

8

4-341

58

a-ı-o-u-ü-e-i-ö
a- 'ayrılmak, bölünmek, şaşırmak', ayrıl. ı- 'göndermek', ıduk>adak 'gönderilen'. o- 'karşıdaki', orada, o. u- 'uyku', ü- 'yığmak', üglün 'yığılmak', üglüş 'birbirinin üzerine yığmak. e- 'iyileşmek, edgü 'iyi'. i- 'olmak' ne idügü belirsiz 'ne olduğu belli değil', ö- 'düşünmek', ög 'akıl', öge 'bilge'

4-392

koy>kuy 'dökmek', kuyumcu 'değerli madenleri sıvılaştırarak kalıplara döken ve satan kişi'.

4-343

od karak(göz bebeği)
od ateş demektir. karak ise küçük karartılı olan her şey. Göz için sadece karak da denmektedir. Hatta ürün(beyaz) karak gözün akı, kara karak da gözün karasıdır. Gözün karasının merkezinde olan ise od karak(göz bebeği)dır. Neden göz bebeğini belirtmek için od(ateş) denme ihtiyacı hissedilmiştir? Ateşin üstünün örtülmesi uyku halidir. Ateşin üstünün açılması ise uyanıklık halidir. Göz kapağımız kapalı olduğu zaman ateşin üstünün kapalı olması gibidir. Göz kapağımızı açtığımız zaman ise ateşin üstünün açılmasıdır. od:umak 'uyanık olmak', ud:umak 'uyumak'. odumak-udumak zaman içinde uyumak-uyanmak olmuş. köz>göz kelimesi de iki anlamlıdır. köz ateştir, aynı zamanda da göz'ün eski halidir. kö kökünden kömürün de türetildiğini düşünürsek, ateşle iç içe yaşadığımız gizemli dönemin izleri bunlar. Iz>is değişimi de olmuş. Istemek de izlemekten türemiş. Eskiye giden izimizi sürüyoruz derken istiyoruz da demiş oluyoruz.

4-344

61

Halk Etimolojisi

Bar desem hemen aklımıza içki içilen mekan gelir. Bardım desem bu sefer de kafayı buldum anlamına gelir. Barış kelimesine de barda kafayı bulanlar anlaşmış desem olur. İşte bu tip köken araştırmasına halk etimolojisi diyoruz. Biraz Türk etimolojisi bilgisi olan b>v değişimini bilir. Bar kelimesini duyunca hemen aklına var gelir. barış>varış, karşılıklı gidiş geliş. Barışık olduğumuz insana barırız>varırız. Gider geliriz. Az da olsa etimoloji bilgimizin olması bizi uzman yapmasa da basit hatalara düşüp halk etimolojisi yapmamızı engeller.

16 3 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-345

62

Bir tek farkındalık vardır.

O da uzay ve zaman içinde olduğumuzun farkındalığıdır. Daha ileriye gitmek spekülasyondan başka bir şey değildir. Her şeyi uzay ve zaman içinde tasavvur ederiz. Uzay ve zaman dışında hiç bir şey tasavvur edemeyiz. Uzay ve zaman dışında tasavvur ettiğimizi zannettiğimiz her şeyde uzay ve zaman içindeki tasavvurlarımızdır. Uzay ve zaman dışı hiç bir zaman ulaşamayacağımız duvarın arkasıdır.

26 17 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-346

60

Farabi ve Kant

Farabi'de kendi kendine hareket eden şey Tanrıdır, bundan ilk akıl doğmuştur. Ilk akıldan ikinci akıl doğmuştur ve aşağıya doğru akıllar zincirleme doğa doğa Ay'a onuncu akıl olarak gelmiştir. Ayın aklının, Ayaltı dünyaya yansıması ise insan aklıdır. Toprak, su, hava ve ateş de Ayaltı dünyanın dört elementidir. Ayaltı dünya bu dört elementin devinimi ile çalışır. Reel dünya ile Ideal dünya bir bütünlük oluşturur. Insan reel ve ideal dünyanın sentezidir, bir vücutta nüfus etmesidir. Kant'ta ise tam tersi idealite kendi kendine hareket eden insan zihninden başlamıştır ve dışarıya uzanmıştır. Içerideki ideal dünyadan dışarıdaki reel dünyaya uzanılmıştır.

Kant ile Farabi'nin bir başka ortak özelliği ise kendinden sonra gelen felsefi akımlara çıkış kaynağı olmalarıdır.

"Farabi, Determinist iradesiyle Fahrettin Razi'yi, Psikoloji sınıflamasında Gazali'yi, Nâsır Tusi ve diğer ahlak filozoflarını da ahlak görüşleri ile, Ilim felsefesi ve Mantığı ile Ibni Sina'yı, Rasyonalizmi ile Ibni Bacce'yi, Faal akıl görüşüyle Sürreverdi'yi, Psikolojik ve Metafizik görüşleri ile de Ibni Arabi'yi etkilemiştir. (Farabi - Cavit Sunar - Sayfa 72)"

Kant ise Romantizm akımını etkileyenlerdendir. Ayrıca Transandantal Ben ile Husserl-Heidegger ve Sartre çizgisini, Mantığı ile Frege-Russell-Wittgenstein çizgisini, Rasyonalizmi ile Fichte-Schelling-Hegel olmak üzere üç ana çizgiyi etkilemiştir.

4-347

69

ö...
Ilk çağrıştırdığı şey ögürmek, içimizdekini dışarıya çıkarmaya çalışmak. ö 'düşündükten sonra anlamak' (DLT I-11). Tıpkı ögürür gibi düşüncemizde anladığı şeyi dışarı vurur. Düşünüyoruz yerine ögürüyoruz desek yanlış olmaz. Sonuçta o da içimizdekini dışarı vuruyor. ög 'düşünce, öge 'düşünür, bilge'dir. ölçmek 'düşünceyle şekillendirmektir'.
Içimizdekini dışarı nefes yoluyla çıkarırız. Nefesimiz ise akciğerimize gidip gelen havadır. Öpke 'akciğer', öpke>öfke ise akçiğerimizle hızlı hızlı nefes almaktır. Öpmek 'dudağımızla içimize çekmektir', Öç'ü içimizde hissederiz. öd 'zaman', içimizde ve dışımızda akandır. öl 'artık onun için akmayan zamandır, düşünememektir', öz 'içimizdeki hareketliliktir'

4-348

65

Kıbrıs doğuda mıdır, batıda mıdır?
Batılıların olduğu yer batıdır, olmadığı yer doğudur. Türkiye'ye yakındoğu derler, onlar yoktur. Ortadoğu'ya Ortadoğu derler onlar yoktur. Uzakdoğu'ya uzakdoğu derler gene onlar yoktur. Peki Kıbrıs doğuda mıdır, batıda mıdır? Kuzey Kıbrıs doğudadır, Güney Kıbrıs batıdadır. Eğer tamamını alabilirlerse tamamı batıda olur. Yunan adaları doğuda mıdır, batıda mıdır? Yunanlılara ait adalar batıda, Türklere ait adalar ise doğudadır. Avustralya, Yeni Zelanda, Kuzey Afrika, Amerika hep batıdadır. Oralar kurtarılmış bölgelerdir. Dünyanın geri kalanı doğudur. Dünyanın doğu olanını Grekler ve Latinler işgal edip, oralarda Batı dilleri konuşturtmadıkça hep doğu kalacaktır. Gerçi artık fiili olarak işgal edip batılı yapmıyorlar. Daha kolayını bulmuşlar, zihinleri işgal edip batılı yapıyor. Işgal olmuş zihinlerin yaşadığı doğuyu fiili olarak işgal edince de doğal bir şey yapmış oluyorlar. Zihnini işgal ettiğin bir insanın ülkesini işgal edersen itiraz etmez. Çünkü oralara medeniyet götürdüğüne seni inandırmıştır. Tıpkı Irak ve Afganistan'a götürdüğü gibi. Amerika'ya da ilk önce medeniyet götürdüklerinde Kızılderililer itiraz etmişti ama artık kalanları alıştılar, artık Kızılderililer de medeniyet içinde yaşamaktadırlar.

4-349

ba... kö... yo...
ba 'bağlamak', ba+r>va+r, bağlı olanlar vardır, yerdir. kö 'kaldırmak, yerle bağlantısını kesmek', yerle bağlantısı olmayan kö+k>gö+k, göktür. kö+tür>gö+tür'ürken yerden kaldırırız. yo 'yukarı', yo+karu>yu+karu, yukarıdır. Yukarı neresidir? Gök'ün üstünde olan ay, güneş ve yıldızlardır. Ayaltı dünya göktür, Ayüstü dünya yokarıdır. Ayüstü dünyada zaman sınırsızdır, Ayaltı dünyada zaman sınırlıdır. Yer ile yokarı arasında gök vardır. Gök kuşların uçabildiği alan olup, yerde yaşayan kuşların ayın sınırına kadar uçtukları göktür. Gök yerin uzantısıdır. Orada da zaman sınırlıdır Ay ve Ay üstü yokarı olan kutsal alandır. Öldüğümüz zaman ruhumuz kuşlar aracılığıyla yokarının sınırına götürülür, Ay üstü dünyadaki atalarımızın yanına giderler. Zamanı sınırsız yaşarlar. Yerle bağlantısı kopan bütün kavramlarımız kö kökü ile açıklanmaktadır. Kö:k'ümüzde yokarıda olan Köktanrıdadır>Göktanrıdadır. Örneğin kö+z>gö+z, gözün yerle bağlantısı yoktur. kö+güs>gö+ğüs'ün de yerle bağlantısı yoktur. kö+l>gö+l, gölün suları yukarıdan(gökten) gelmektedir. Yerle bağı olmadan yerin üstünde durmaktadır. Yerin içine sızsalarda yere ait değildirler. Buharlaşınca gene gök'e, eski yerine geri dönmektedirler.

16 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-350

Kutadgu Bilig (Kutsal Bilgi)
Kitapta dört temel karakter vardır. Kün-Ay (Güneş-Ay), Ög-Od (Akıl- Gönül). Tek ölen karakter de Od'dur. Bu da halkın ölüp doğan insanlarla devamlılığıdır. Akıl ölümsüzdür, yaşayan insanlarla devamlılığını sürdürmektedir. Yerde yaşayan insanlar oldukça akıl da devam edecektir. Gönül ise canla beraberdir, kişiseldir. Akıl dışımızdır herkesi bağlar, gönül içimizdir kendimizi bağlar. Dış dünyamız biz olmasak da devam eder, iç dünyamız bizimle beraber Tanrının yanına göçer gider. Bütün bu sistemi çeviren ise Kutup Yıldızı olan Tanrıdır, zamandır. Gök'ün döngüsü Kün-Ay ile Yer'in döngüsü ise Ög-Od iledir. Bütün bu döngüler Kutup Yıldızının(Tanrının) etrafında dönen döngüdür.
Kün-Ay üst olan Gök'tür. Bunlar Han-Vezir'dir. Göktanrı Han'ı görevlendirmiştir, Vezir'de onun hukuğa dayalı emirlerinin uygulayıcısıdır. Yer ise Akıl ve Gönül'dür(Ög-Od). Bunlar da halktır. Güneşin etrafında ayın dönmesi gibi, Han'ın etrafında da Vezir dönmektedir. Dolaylı olarak da halk adaletli yönetilmektedir. Gökün dönmesi ile yerin dönmesi gibi bir döngüdür. Halk ise tabiat gibi ölüp doğmaktadır. Kün(Han) devlet ve kanunlar (töre), Vezir(Ay) ise onu uygulayan devlet organlarıdır. Devlet adil olacak, halk da devletini destekleyecektir. Hem halkın hem de devletin vazifeleri vardır. Göğün direği yerin altından kutup yıldızına uzanır, yeri ve göğü bir arada tutmaktadır. Bu direğin adı adalettir. Devlet adaletsiz olursa göğün direği yıkılır, üstteki gök çöker, alttaki yer yarılır. Bütün Türk Devletleri adaletsizlik yüzünden yıkılmıştır. Ilahi döngüye karşı çıkıldığı için yıkılmıştır. Gerçek bilgelik acı tok, fakiri zengin yapma hedefi gütmektir. Bu Türk'ün Müslüman olmadan öncede önüne koyduğu ilahi hedeftir. Müslüman olduktan sonrada aynı hedef doğrultusunda hareket etmektedir.

4-351

Kurtlar insanoğlunu eğitmiştir.
Neden Kurt? Çünkü Kurt insanoğlunun yaşadığı bütün coğrafyalarda yaygın olarak vardır. Nereye gitsek, orada bir Kurt türü ile muhakkak karşılaşmışız. Kurtların gözümüzün önünde kendinden çok büyük hayvanları da parçalaması, kurtları gözümüzde ilahlaştırmıştır. Eskiden yeni evlenen erkeğin kızın gözü önünde kediyi parçalayıp gözünü korkutması gibi doğal olarak da kurtlar gözümüzün önünde kendinden büyük hayvanları parçalayarak bizim gözümüzü korkutmuş kendilerini ilahlaştırmıştır. İnsanlar kurtların avına nasıl saldırdığını da gözlemleyerek düşmanlarına da nasıl saldırması gerektiğini öğrenmiştir. Bu ilk aşama fetişizm aşamasıdır.
İkinci aşama ise güce tapmanın bir ileri aşaması onun gibi olmak istemesidir. Bunun yolu da onun soyundan geldiğine inanmaktır. Benim atalarım dedelerim kurt, ben de kurt gibi güçlüyüm. Biz de kurt gibi beraber hareket edersek biz de güçlü oluruz. Bu aşama Totemizm aşamasıdır.
Üçüncü aşama ise kurtlarla insanları ya da hayvanları birbirinden ayırma aşmasıdır. Onlar ruhları olan ayrı canlılar, bizler de ruhları olan ayrı canlılarız. Sadece hayvanların bitkilerin değil, taşın, toprağın, suyun, havanın, hatta kullandığımız kap kaçağın bile ruhunun olduğuna inandığımız Animizim(Canlıcılık) aşamasıdır. Onun için doğada hiç bir şeyi incitip ruhlarının bize zarar vermesine sebebiyet vermeyelim. Zaten başımıza gelenler de bir şeylerin ruhlarını incitmemizden dolayı, incittiğimiz şeylerin ruhlarının kızıp bize zarar vermesidir. Hatta kötü ruhlar içimize girip bizi hastalandırmaktadır.
Animizm araştırmacısı Mary Kingles "İlacın ruhu, hastalığın ruhu üzerinde etki yapar" der.

19 5 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-352

69

Koş...
Koş 'çift, çifte'. Koş+mak 'çift ayakla yapılan eylem'. koş at 'yedek at', koş bıçak 'makas(çift bıçak)'. Öküz koşmak 'çift öküzle saban sürmek'. DLT

4- 353

Kork...
Kor ' korumak, savunmak', 'k' pekiştirme eki. Kork 'kendini koru, kendini savun', kork+mak ' kendini korumak için şiddetli istek duymak' (Doerfer)

71

Coğrafya Kaderdir

Der İbni Haldun. Bizim coğrafyamız neresi? Bizim kaderimizde hangi milletler var? Bizim coğrafyamız Avrasyadır. Bizim kaderimizde Avrasyanın bütün milletleri var. Dolaylı olarak da buralardan giden diğer kıtalardaki milletler.

19 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4- 355

72

uçı-tübi (ucu-dibi) 'hakikat, gerçeklik'

Ne hakikat gibi ne idügü belirsiz bir kelime, ne de gerçek gibi adamı gerim gerim geriyor. Tabi ya... Ucu-dibi belli olan, hakikattir, gerçektir. Ucu dibi belli olmayan gerçek değildir. Teşekkür ediyorum Teleüt dili konuşan soydaşlarımıza, her ne kadar artık son konuşanları kalmış olsa da....

4-356

yıl 'kaymak, sürünmek', yıl+an 'kayan, sürünen', yıl+lar 'kayarak akıp giden zaman'

56 9 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

75

Unutmak...
Ne konuşacağını bilememek. unçuguş 'konuşmak', unçuk 'ses vermek', undı 'unutmak', undıçak 'unutkan', unutkan 'unutulmuş'.
Alınan kaynak: Teleüt Ağzı Sözlüğü - TDK Yayınları - Sayfa: 124

11

4-358

Dil de ülke gibi işgal edilir.

Islamiyeti kabul ettikten sonra Türkçe isimlerimizi bıraktık Arapça isimler aldık, hatta gündelik dilde kullandığımız kelimelerin bile çoğu Arapça ve Farsça kökenli, Türkçe "ad" kelimesini bırakmışız yerine Arapça "isim" kelimesini kullanmışız. Dilimizi yabancı kelimeler istila etmiş, zamanla Türkçeleşmiş ama yabancı kelimelerden Türkçe kelime gibi kelime üretemezsin, dilin üretim faaliyetine engel olur. Artık olmuş bitmiş. Şimdi de dilimizi Ingilizce kelimeler işgal ediyor. Hadi teknoloji kelimelerinden vazgeçtik gündelik dildeki kelimelerimiz bile Ingilizce. Az önce dört kişi arkadaşlık isteği göndermiş, isimlerinden Türk olup olmadıkları belli değil, tanımadığım yabancı uyrukluların arkadaşlık isteklerini kabul etmediğim için Türk olduklarını anlamak için ayriyeten dördünün de profilene bakma ihtiyacı duydum. Gene üzüldüm, gene aynı hatalarımızı tekrar ediyoruz.

4-359

Ay altı alem ne demek?
Yer ile ay arasında atmosferde diyebileceğimiz havanın olduğu kuşlara ait olan bölgedir. Kuşlar bu atmosferi aşıp aya uçamazlar. Kutsal olan alem ay ile başlayıp, güneş ve yıldızlara doğru gitmektedir. Dağların doruklarına çıkmamız kutsal âleme gitme çabamızdır. Kutsal ağacın üst dalları bizi üst dünyaya çıkarır, kökleri ise alt dünyaya götürür. Bizim yaşadığımız dünya ise Orta dünyadır. Ay onyedi katlı göğün ilk katıdır. En üst katı olan kutup yıldızında ise Tanrı Kayra Han oturmaktadır. Orası sabittir ve göğün merkezidir. Oradan Kayra Han Gök Çıkrısını çevirerek zamanı akıtır. Yerin yedi katının son katı da cehennemin dibidir. Orada da Erlik(Şeytan) oturmaktadır.

Farabi'nin Türk Diyalektiği

"Farabi, evrenin ve göklerin kuruluşunda akıllar, felekler ve feleklerin ruhları üçlüsünü birbirine bağladığı gibi insan bahsinde de beden, ruh ve akıl üçlüsüne yönelmiştir".

Alınan kaynak; Farabi Felsefesi - Burhan Ulutan - Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı - Baskı 2000 - Sayfa: 65

Farabi Türk Mitolojisinin ve Felsefesinin birikiminin nitel sıçramasıdır. Bu da Türk felsefesinin diyalektiğidir. Farabi Felsefesindeki Türk Mitolojisinin izini takip edersek, Göktanrı kulağımıza üflemiş can(ruh), burnumuza üflemiş akıl vermiştir. Öncesinde de zaten bedenimizi çamurdan, kemiklerinizi de ağaç kabuğundan şekillendirmişti. Farabi Türk epistemolojisinin diyalektiğini, empirik realite olan beden ile Transandantal idealite olan can ve akıl ile inşa etmiştir.
Ontolojimiz ise gene diyalektik zaman döngüsü ile, felek dediği zaman ile yapmıştır. Zaman göklerden yere gelmiştir. Merkez mekan değil zamandır. Zaman(Felek), Zamanın döngüselliği(Feleklerin hareketi), Akıl ise bu iki karşıtlığın üst aşamasıdır. Gök hareket ettiği için yer de hareket etmektedir. Gök zaman demektir, gökte zamanın kendi iç diyalektiği vardır. Bu makro kozmos olan ontolojidir. Mikro kozmos olan evrenin diyalektiğinin Epistemolojisi ise insandır. Her ikisi de birbirlerini anlamamızı sağlayan varoluşsal nedenlerdir.

17 1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-361

Ters...
Alt dünyada her şeyin ters durduğuna inanılırmış. Alt dünya aynı zamanda kötülüğün de geldiği yerdir. Bir insanın ters ters bakmasını kötü ruhların onu etkilediği şeklinde de düşünebiliriz. Örneğin Kazakça'da tersi kuzeydir. Kuzey karanlıktır. Diğer lehçelerde Müslüman olmayan herkese de kötü anlamında ters kelimesi kullanılmaktadır. Ters... Zihin yapımızın derinliklerinde olan bir kelimedir.

Not: Yalnış bir cümle kurmuş olmayayım diye Çağdaş lehçelerde, Etimoloji sözlüklerinde ve Eski lehçelerdeki anlamlarına tek tek baktım.

 14

4-262

Göz, Söz ve Öz (Metafizik)...

Yaşam suyun altında başladı ve göz yoktu. Yukarı ışığa doğru koşan canlılarda göz oluştu, göz ışığına kavuştu. Göz eş deyişle bilim bizim doğayı kendimize göre algılayıp yönlendirmemizi ve doğa içindeki her şeyi de araç olarak kullanmamızı sağladı. Söz ışığa olan yolculuğumuzda bir üst aşamadır. Bu ışık aklın ışığıdır, aklın ışığı evreni tasavvur edip zihninde anlamaya çalıştı. Bu da bir üst aşamaya Metafizik ışığa sıçradı. Insanoğlu bu metafizik sıçramasını tek Tanrı kavramını üreterek tamamlamıştır. Suyun altından başlayan ışığa yolculuğumuz, akıl ışığı ile devam edip Tanrı ışığını içimizde hissetmekle bitmiştir.

4-363

Türk Terminolojisinin İskeleti

Dil, Din ve Bilim olarak olarak mitostan logosa geçişini sağlayabiliriz.
Mitos altyapısında somuttan soyutun oluşturulmasının epistemolojisi ve ontolojisi gözümüzle göremediğimiz ama varlığını bildiğimiz hava ile oluşmaktadır. Ruhumuzun epistemolojisi de üç parçadan oluşmaktadır. Toprağın buharlaşması ile topraktan çıkan buhar ruhumuzun toprak kısmını oluşturur. Bu nesnel zeminden çıkan bilim ruhumuzdur. Bütün canlılar beraber nefes alıp verdiğimiz hava ruhu ise dilimizle ifade ettiklerimizin ruhudur. Kuşlara ait olan bu hava katmanının üstü ise kutsal olan dünyamıza aittir. Bu dünya kuşların uçamadığı yıldızların olduğu dünyadır. Oradan gelen can parçası ana ruhumuzdur, din ruhumuzdur.
Bilim ruhumuzu, toprak kutumuzu açacak olursak doğada var olan doğal nesneleri bizim kullanabileceğimiz hale getirmektedir. Doğada bulunan ağaçtan kendimize ev, avlanmak için yay, kullanmak için araba bile yapabiliyoruz. Aynı şekilde demiri de her çeşit alet olarak kullanabiliyoruz. İşte bunları sağlayan epistemolojimizin en alt parçası olan bilim kutudur.
Hava kutu zeminde olan epistemolojimizin bir üst katmanıdır. Hava ruhundan gelen dilimizin büyüsü dua etmemize, şarkı söylememize, dilimizle en üst katmandaki ruhumuzun parçası olan din kutumuza olan yolu açmaktadır.
Ruhumuzun tamamlayıcı ve yönetici parçası ise tabiatı en derinden anlamamızı sağlayan ana kutumuzdur. Bu kutumuz hava katmanının üstündeki kutsal katmandan gelir.
Ruhumuzun epistemolojisini böylece tamamlamış olduk. Buradaki diyalektik süreç yer kutu ile hava kutu arasında devam etmekte ve bir üst aşama olarak ana kutumuza ulaşmaktadır.
Bu kavrayışlarımızı bütünlüklü olarak Göktanrı kavramıyla algılamamız ise ontolojimizdir. Ontolojimizin de kendi içindeki diyalektiği Yer altı Tanrısı Erlik olan kötülük ile Göktanrısı iyilik olan Ülgen'in, kayıran ve kollayan Tanrı Kayra Han ile diyalektik sentezidir. Ontolojimizde de gene diyalektik bir süreç vardır, alt ve orta dünyanın mücadelesi ile üst dünya aşamasına geçiş vardır.
Zihin yapımızın ontolojik ve epistemolojik yapısı bu altyapıya dayanan terminolojiye göre hareket etmektedir.

11

İletişim mi, Etkileşim mi?

Makinalar birbirine bir şey iletirler, insanlar birbirini etkilerler. İnsan makina değildir. İletişime geçtim, elektrik aldım, elektrik verdim. Bunlar hep yanlış kullanımlardır. İnsanlar kablosuz ağa bağlanır gibi birbiriyle ilişki kurmazlar. Birbirlerini etkilerler. İnsanın temel iki gerçeği vardır. Birincisi yalnız yaşamadığı, ikincisi birbirini etkilediğidir. Gerçek etkileşim yüzyüze olan etkileşimdir. Telefonda konuşmamız, görüntülü görüşmemiz eksik etkileşimlerdir. Birisine söyleriz, iletmeyiz. Karşımızda bilgisayar yok, insan var. İletişime geçmeyiz, görüşürüz. İletişim birimleri, iletişim fakültesi, ne iş yapar bunlar sanal ağ bağlantısı mı kuruyorlar? Oldum olası ısınamadım bu elektrik alıp veren iletişim kavramına.

29 14 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-365

82

İlk müzik kimin için çalınmış?
Hakaslar ava çıkmadan önce, hoşuna gitsin avlarında onlara yardımcı olsun diye dağların ruhlarına müzik çalarlarmış.

26 2 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-366

Sanal Dünya - Gerçek Dünya

Medyada sosyalleşmek. Normal medyada monolog var. Sosyal medyada ise diyalog var. Sonuçta medya aracılığıyla sosyalleşiyoruz, sanalız. Sosyalleşme yüzyüze olmaktır. Yüzyüze olmayan sosyalleşmeler görüntülü konuşma da olsa eksik sosyalleşmedir. Tatmin duygusu vermez. Onun için zaten sanal dünya diyoruz. Gerçek dünya yüzyüze olan dünyadır. Sanal dünya yüzyüze olan dünyanın bir aracı, ön aşaması değilse eksikliği her zaman hissettirecektir. Yüzyüze konuştuğumuz insanlarla sosyal medyada konuştuğumuzda yüzünü tasavvur ederek konuşuruz. Karşı yüz ile konuşmak sağlıklı sosyalleşmektir. İmkanlar el vermiyor olabilir, doğrudur ama eksik etkileşimdir. Yüzyüze olmak tam ve sağlıklı etkileşimdir.

8

89

Tın, Kut, Sür....
Tın can demektir. Can olarak çoğu lehçelerimizde kullanılmaktadır. İnsan, hayvan ve bitkilerin tını(canı) vardır. Canlı olmamızın göstergesi ise nefes almamızdır. Tın aynı zamanda nefes de demektir.
Kut bir iççidir. Her şeyin içinde olandır. İççi'yi Latince arkhe kelimesi yerine de kullanabiliriz. Kut iççinin daha geniş kullanımıdır. Örneğin; içinde bulunduğumuz odanın da bir iççisi vardır. Kendi evimize girince hiç kimse olmasa da Selamun Aleyküm deriz, odanın kutuna selam veririz. Arabamızın da kutu vardır. Telefonumuzun da kutu vardır. Bıçağı elden ele almaktan korkarız, çünkü onun kutu bize zarar verebilir. Bıçağı istemsiz hareket ettirip elimizi kesebilir. Kutumuz uyuduğumuz zaman çıkıp gezip tekrar bedenimize gelebilir. Göktanrı da bize kut verir, şansımız talihimiz hep Göktanrının verdiği kutun göstergesidir. Göktanrı kutunu geri de alır.
Başımıza gelen kötü olaylar hep bu kutsuzluktan kaynaklanır.
Sür ise tın ve kut'umuzu sürdüren psikolojimizdir.
Hastalanınca ya da yaşlanınca Göktanrı kutunu geri alır gözümüzün feri söner, kutsuz sadece nefes alan bir canlı haline geliriz. Sür'ün de sürdürebilirliği artık kalmamıştır. Sür sürdürülebilirliği sağlayamayınca tın(nefes) durur. Dirilik ve canlılık bitmiştir artık. Gagavuzların deyişiyle artık ölüler ölülerlen, diriler dirilerlendir. Çıkan canımız ölüler dünyasında yaşamaya devam edecektir. Diriler ise diriler dünyasında yaşamaya devam edecektir.

17 9 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-368

İsigöz- Etöz (Ruh-Beden)

İsig kelimesini isilik çıkarmak, sıcaktan vücutta kabarcıklar çıkması olarak hatırlarız. Isı da köken olarak isi'dir. İsig sıcaklık demektir, sıcaklığın kaynağı ise güneş ışınları ile yukarıdan gelmektedir. İsigöz ruh demektir. Etöz ise etten kemikten olan vücut demektir. Sonuç olarak ruhumuz ve bedenimiz demektir.
Sıcak, iyiliğin güzelliğin, ışığın, yaşamın, aydınlığın sembolüdür. Soğuk ise karanlığın, kötülüğün, ölümün sembolüdür. Sıcak ve ışık saçan üst dünyamızdır. Soğuk, karanlık ve ölüm saçan ise alt dünyamızdır. Orta dünya insanların yaşadığı yeryüzüdür. Yeraltının soğukluğuna, karanlığına ve ölüm saçmasına karşı, gökyüzünün ışığı, sıcaklığı ise yaşam saçmaktadır. Ölünce sıcak ruhumuz gökyüzüne, donup kalmış olan bedenimiz ise yeraltına gidecektir. İçinden ruhu çıkan bedenimizin, sıcaklığı da kaybolacak, bedenimiz soğuk ve donuk olarak yeraltı dünyasının bir parçasıdır artık. Yaptığımız kötülükler ağır basarsa ruhumuz da yeraltına gidecektir. Yaşadığımız orta dünyada canlı cansız her şeyin ruhu vardır. Ağaçlara, bitkilere, hayvanlara, suya, toprağa iyi davranırsak, onlara zarar vermezsek ruhları da bize zarar vermezler. Suya tükürmek saygısızlıktır, ruhu alınganlık gösterir, ateş suyla söndürülmez ateşin ruhu incilir. Onun için yaşarken doğadaki her şeye saygılı davranarak öldükten sonra ruhumuzun da karanlık dünyada ızdırap çekmesini öneleyebiliriz. Zaten bu dünyada da başımıza gelen bütün kötülükler de dünyadaki canlı ve cansızlara verdiğimiz zararlardan dolayı onların ruhunun kızgınlığından kaynaklanmaktadır.

5 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-369

öd tengri yasar

Öd zaman, Tengri Tanrı, yasar ise yasasını koymaktır. Zamanın yasasını nasıl koyar? Yassı düzdür. Yasamak peş peşe yassı olanları dizmektir. Yasa koymak peş peşe kurallar koymaktır. Zaman da art arda gelen peş peşeliktir. 'r' harekettir. Peş peşe dizili zaman parçalarını hareket ettirmektir. Peş peşe dizilmiş zamanı hareket ettiren Tanrıdır. 'yasar' peş peşe dizili olanı hareket ettirir anlamındadır. 'öd tengri yasar' Tanrı peş peşe dizili zaman parçalarını hareket ettirir.

14 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-330

konşu>komşu 'yan yana konmak'
Konuşmak ise yan yana konanların yaptığı eylem (Gülensoy 435 ve Tarama Sözlüğü IV-2649).

 27

4-221

Ön...
İlk anda gördüğümüz her şey. Ön renkler demek, karşı yüze ve dışa bakmak demek. Ön arkadaş da demek imiş Radloff sözlüğünde.

17

4-372

89

aççık>açık 'açlık'

Yavru kuşlar ağzı açık annelerinden gelecek yiyeceği beklerler. Ağızları açıktır, acıkmışlardır. Tok olmaları için midelerinin dolması gerekiyor. to>do 'dolmak'. Tok da desek, doymuş da desek aynı kökten kelimeleri kullanmış oluruz. Sonuçta midemizi doldurmak demektir.
Sırf ağzımızı açmayız, gözümüzü de açarız. Altaylılar acıktı deyince gözünü açtı da derler. Gözünü açmak, derin düşünceli ve gözlemci olmaktır. Kafadaki gözü açmakta düşünceye giden yolu açmaktır.

34 15 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-7-23

90

Türklerde Sevmek Esastır.

Bizzat inanç kelimesinin kökeni de sevmektir. Tuva Türkçesinde sevmek yerine inanmak kelimesi kullanılmaktadır. Tapmak sevmektir, Yakut Türkçesinde sevmek yerine tapmak kelimesi kullanılır. Yaratmak sevmektir, Çuvaş ve Başkurt Türkçesinde sevmek yerine yaratmak kelimesi kullanılır. Türk'ün ruhu doğa, insan ve Tanrı sevgisi üzerine kurulmuştur. Biz sevmenin bin çeşidini biliriz ama tapmak ve korkmak nedir bilmeyiz. Bizim ruhumuz ve dilimiz sevgi üzerine inşa edilmiştir.

9

4-334

91

Sokma akıl sekiz adım gider.

Neden sekiz adım? Ta... 'ilerisi', tata(tada) ' göz erimi on adımlık mesafe ' (DLT III-220)
Kant 'kendi aklını kullanma cesareti göster' derken de sokma akılla sekiz adım gidersin dururşun, sonra aklına yeni bir şey sokulması gerekiyor ki bir sekiz adım daha gidebilesin. Taşıma suyla nasıl değirmen dönmeyeceğine göre başka akıllarla da yol alamayız.

4-375

Pagan ve Kitaplı Dinler

Dinler Kitaplı (Ibrahimi) ve Pagan olarak ikiye ayrılır. Bu durumda diğer irili ufaklı dinlerle Budizm ve Konfüçyüscülük de pagan dinler kategorisindedir. Pagan dinler içinde Budizm ve Konfüçyüsçülüğün ayakta kalmasını sağlayan ise kitaplı dinlerin peygamberleri gibi Buda ve Konfüçyüs gibi rol modellerinin olmasıdır. Daha doğrusu bu rol modelleri çıkaracak felsefi altyapının oluşmasıdır. Türklerin kadim Göktanrı dini olsa da felsefi altyapı ile beslenen bir rol modeli olmadığı için din arenasında silahsız kalmış, silah arayışına girmiştir. Tıpkı şimdi Patroit mi, S-400 mü alalım? Gibi hangi dini seçelim diye din arayışına girmiştir. Roma kurnaz ve siyasi bir hamle ile Pagan Roma, Hristiyanlığın karşısında ayakta duramayacağını anlayınca Hristiyanlığa geçerek Hristiyan Roma olarak varlığını parçalanmadan tek devlet olarak devam ettirmiştir.

Bir Çinli, Hintli gibi kendi özgün dinimizi oluşturamayarak Hristiyanlar ve Müslümanlar arasında bölündük. Müslümanlığın içinde de büyük devletler kurmuş olsak bile kendi kültürel değerlerimiz Arap ve Fars kültürlerinin içinde mutasyona uğramıştır. Dilimizdeki Arapça ve Farsça kelimelerin yoğunluğu ve ibadet ederken anlamını bilmeden bin yıldır tekrar ettiğimiz cümlelerin sebebi bir din tercih etmek zorunda kalmamızdır. Gerçek anlamda ibadet edebilmek için çok iyi Arapça bilip namaz kılarken okuduğumuz duaların anlamını da zihnimizden çevirerek bilinçli ibadet etmemiz gerekiyor. Herkese ikinci dil olarak Arapça öğretemediğimiz için, kutsal ve orijinal olan dilde ibadet etmekte de ısrar ettiğimiz için, sonuçta anlamını bilmeden doğumdan ölüme kadar tekrar edilen cümlelerle yaşamaya mahkum olduk. Yoldan geçen insanları çevirin, size duaları okur, anlamlarını sorun bilmez. Bilmemesi de normaldir, çünkü Arap dilini bilmesi gerekiyor. Bir insan bilmediği bir dilin cümlelerini çözemez, ancak anlamını bilmeden kalıp cümleler olarak ezberler. Bu durum sağlıklı bir insanın zihin yapısını köreltmektedir.

Modern dönemde dinler insanların değerleri olarak algılanmış, pagan dinlere ve felsefi inançlara da hoşgörü gösterilerek herkese dini inancını seçme serbestliği sağlanmıştır. Uygurlar döneminde her dinden vatandaşımız olsa da dinler savaşı öyle laik bir devletin yaşamasına müsaade etmemiştir. Ancak yeni Laik devletimizde din hürriyetinin olduğu, devletin dininin olmadığı bir sistem kurabildik.

Müslümanlığımızı Tanrı korkusu üzerinden değil, Tanrı sevgisi üzerinden yürüterek, örfi(laik) kanun mu, şerri kanun mu? Tartışmasından kurtularak örfi(laik) bir hukuk devleti ile varlığımızı ancak devam ettirebiliriz.

4-376

Düşünmek; Sanmak, Oylu, Esmek, Anmak...

Başlığın ilk okunmasında oylu kavramı eğreti kaldı ama düşmek, inmektir. Oylu da aynı şekilde oyuk olana inmektir. An kelimesi de 'boşluk, yarık(Gülensoy 25)', Esmek de dışardan içimize giren ve çıkan hava anlamındadır. Düşünmek kafanın içerisindeki oyuktan, boşluktan dışarıya doğru yapılan bir harekettir. Mitolojimizde de Göktanrı kulağımızdan üfleyip can, burnumuzdan üfleyip akıl vermiştir.
Düşünmek yerine kullanılan bu kavramların ikisi ya da üçü bir arada da kullanılabilmektedir. Bizde oylu yabancı gibi durmaktadır ama diğer lehçelerde rahatlıkla bizim anmak, esmek, sanmak kavramlarını kullandığımız gibi kullanılmaktadır.
Şu anda bütün Türk lehçelerinde kullanılan düşünmek yerine olan kavramları ve bu kavramların köklerine doğru yol aldım.
Bilindiği gibi Türkçe Sibirya Grubu dediğimiz Karadenizin üst kısmının doğusu Güneydoğudur. Karadenizin üst kısmının bize doğru gelen kısmı ise Güneybatıdır. Karadenizin alt tarafındaki önümüz ise Kuzeydoğu. Azarbeycan ve bizden Gagaguz Türkçesine giden kısım ise Güneybatıdır.
Sibirya Grubu(Kuzeydoğu) sanmak köküyle hareket ediyor. Yakut Türkçesinde 'sanaa', Hakas Türkçesi 'sağın', Altay Türkçesi 'sağış', Tuva Türkçesi 'sağış', Şor Türkçesinde 'sananganı', Telcüt Türkçesi 'sagış'
Kuzeybatı, Kıpçak Grubu ise esmek ağırlıklı Karay Türkçesi 'es', Kumuk Türkçesi 'es', Çuvaşça 'as', Karay Türkçesi 'usatıl', Kıpçak Türkçesi 'us'
Güneydoğu Türkçesi, Tatar Türkçesi 'oy', Kırgız Türkçesi 'oy', Başkurt Türkçesi 'oy', Özbek Türkçesi 'oy', 'Kuman Türkçesi 'oy',
Güneybatı, bizim ait olduğumuz grup ise Türkiye Türkçesi 'düşünce', Azerbaycan Türkçesi 'düşünce', Türkmen Türkçesi 'düşünce', Uygur Türkçesi 'cuşençe'.
Sınırlar kalın çizgilerle çizili değildir. Ağırlıklı kullanılan bölgelerdir. Bir dilde birkaçı birden kullanılabilmektedir. Uygur Türkçesinde ve Tatar Türkçesinde düşünmek yerine 'an' da kullanılmaktadır.

16 1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-22

Es...
Burnumuzdan giren esinti akıldır. Zaten Göktanrı da burnumuzdan üfleyip akıl, kulağımızdan üfleyip can vermemiş miydi? Aklımızdan bir şeylerin esmesi Göktanrının verdiği esintinin harekete geçmesidir. Nefes alıp vermelerimizle sadece göğüs kafesimiz inip çıkmaz aklımız da eser, düşünür.

Kalp mi, Gönül mü?
Gönül kelimesini Orta Asya'dan getirmişiz, kalp kelimesini ise Araplardan almışız. Mezopotamya geleneğinde kalp merkezdir. Ural-Altay geleneğinde ise baş merkezdir. Mezopotamya geleneğinde duygu ve aklın işlevleri kalbe yüklenmiştir. Ural-Altay geleneğinde ise mantığın olduğu akıl başta, duygunun olduğu gönül göğüs kafesindedir. Gönlümüz sadece kalbimiz değildir, ciğerimiz, yüreğimiz ve bütün duygularımızın çıkış kaynağı hatta ödümüz bile göğüs kafesindedir. Öd kopması, canın çıkmasıdır. Sonradan korkmak olarak anlamı daralmıştır. Gönül bir çok organı kapsayan bütün duygulanımların olduğu göğüs kafesindedir. Türklerde akıl ve gönül hep ayrı işlemiştir. Aklımızın siyasi lideri Han ile gönlümüzün siyasi lideri Şaman hep ayrı kişiler ve ayrı erkler olmuştur. Mezopotamya geleneğinde bir ve aynı kişilerdir. Ikincisi Ural-Altay geleneği akıl egemenliği ile yürür, dünyevi egemenlik esastır. Mezopotamya geleneği ise uhrevi egemenlikle yürür, duygu esastır. Mezopotamyanın sürekli kan gölü halinde olması duygu ağırlıklı mantıksız bir arkaik geleneğin devam etmesidir.Tarih akıl ve gönül mücadelesidir. Modernizm aklın duyguya karşı egemenliğidir. Biz duygunun akla egemen olduğunu tek bir erk haline geldiğini Mezopotamyalılardan öğrendik. Yavuz Sultan Selim ile dünyevi ve uhrevi erk tek bir elde toplandı. Yoksa bizim Ural-Altay geleneğimizde dünyevi-uhrevi erk ayrı ayrıydı ve dünyevi erkin her zaman için de kesin egemenliği vardı. Sonuç olarak kalp Mezopotamya geleneğinde aklın ve duygunun merkezi iken Ural-Altay geleneğinde merkez başta olan akıldır. Gönül kelimesi de anlam daralmasına uğrayarak, kelimemizi sağdan soldan kırparak sadece kalbe indirgemeye çalışmışız ama nafile çaba boşa çıkmış, gönlümüz kalbe hükümran olmuştur. Arabın kalbi Arabın olsun, bizim gönlümüz bize yeter.

43 5-379

Ekler ve Kökler

Ek kelimeler de zamanında kök imiş, bunların birleşmesi ile tek kök gibi durmaktadır. Örneğin kol+aç>kulaç, süt:lü+aş>sütlüaş>sütlaç, kar:ın:da+eş>karındaş>kardaş>kardeş gibi. Çok eski olanlarının eklerini ve köklerini ayrıştıramıyoruz ama tamgaların ilk kökler olduğunu da biliyoruz. Tek başına bir anlam ifade eden tamgalar sonradan harfe dönüşmüştür. Zihnimiz damgalarla değil, harflerle hareket etmiştir. Örneğin önceden kol ve aç damgalarının yan yana gelmesi ile biz kulaç dendiğini çözebilirken zamanla kolaç>kulaç olmuş, ilk çağrışımlar artık damgaların yan yana geldiği mantığını ortadan kaldırmıştır. Artık kelimeler üzerine arkeoloji çalışması yapılarak bu ekler ve kökler anlaşılmaya çalışılmaktadır.

RESEARCHGATE.NET
www.researchgate.net

4-380

Felsefe Yapılışın Farklılığı

İlk araba kullanmayı öğrendiğim dönemlerde iki elimle sımsıkı direksiyonu tutup pür dikkat önüme bakıyordum. Kazara kafamı yan tarafa kaydırdığım zamanlarda elinin biriyle sigara içip diğer eliyle de direksiyonu tutan şoförleri görünce hayretler içinde kalırdım. Nasıl hem araba kullanıp, hem de sigara içebiliyorlar diye kendi kendime sorardım. Zaman içinde ben de relaks, sigara içerek araba kullanmaya alıştım. Ama sonuç olarak her iki durumda da araba kullanıyordum, ama ilk dönemimde kaza yapmaktan çok korkuyordum. Felsefe yaparken de ilk dönemler hata yapmaktan korktuğum için çok dikkakli konuşup yazıyordum, ama artık daha relaks konuşup yazabiliyorum. Önemli olan felsefe yapmaktır, sıkıntılı olarak yaptığımız felsefe belli bir zaman sonra bizi daha rahat felsefe yaptığımız bir duruma bırakacaktır.

38 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-381

Alaturka-Alafranga
İtalyanca alla Turca>alaturka, Türk usulüne göre demek. Alla France>alafranga, Fransız usulüne göre demek. (Tietze I-325) Alafranga deyimi anlam genişlemesine uğramış sadece Fransız usülünü değil, tüm Avrupa usülünü kasteder hale gelmiştir. Genelde tuvaletler için kullanırız. Alaturka tuvalet, Alafranga tuvalet diye.

15 3 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-382

99

Hayal Gücü Yetisi

Yetiler arasında koordinasyonu sağlayan aynı zamanda da kendisi müstakil bir yeti olan yetimizdir. Peki diğer yetiler hangileridir? Koordinasyonu nasıl sağlıyor? Marşa basan ilk yetimiz hissetme yetisidir, buna duyusallık da deniyor. Bildiğimiz beş duyumuz ve iç duyumuzdur. Dış ve iç duyumuzla hissettiklerimizi hayal gücü yetisi toparlayıp anlama yetisine getirir. Anlama yetisi+akıl yetisi=Düşünme yetisi şeklindeki yetimlerimizin bir parçasıdır. Diyelim masanın üstündeki kalemi hissetme yetimizle hissettik. Hayal gücü yetisi hissetme yetisinin hissettiği kalemi alır anlama yetisine getirir. Anlama yetisi kalem diye yargıya varır. Demek ki yargıya varan yargı yetimiz de varmış. Bu tek parça olan kalemi bir bütün içine yerleştiren ise akıl yetisidir. Anlama yetisi ile akıl yetisi arasındaki bağlantıyı kuran da yine hayal gücü yetisidir. Parça olan kalemi, masanın üstüne, masayı da odamıza, odayı da bulunduğumuz eve, evi de dünyada bulunduğumuz yere yerleştiren ise akıl yetisidir. Düşünme yetisi ise anlama ve akıl yetisinin bir ve bütün olarak kabul edilmesidir. Aslında her ikisi bir elmanın iki yanı gibidir. Bir de bilme faaliyetimize de akıl diyoruz. O akıl geniş anlamı, akıl yetisi ise dar anlamıdır. Aralarındaki fark anlaşılsın diye akıl yetisi diye yeti kelimesini ilave ediyoruz. Şimdi en karmaşık yere geldik, saf ben dediğimiz kendi kendine düşünen ve sinir sisteminin merkezi gibi bütün yetilerin bağlı olduğu saf ben'e geldik. Işte saf ben ile diğer alt yetiler arasındaki bağlantıyı kuranda yine hayal gücü yetisidir. Saf ben'in altında kalan kısma da empirik ben diyoruz. Böyle buyurdu Kant.

9-383

/ 6-

Ne güzel Yunanca, Arapça, Farsça kelimelerin arkeolojilerini ballandıra ballandıra anlatıyoruz. Peki bizim arkeolojilerini ballandıra ballandıra anlatacağımız Türkçe kelimelerimiz yok mu?

37 6 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-384

101

Nietzsche'nin "Kavram metaforun tortusudur." sözü ne anlama geliyor?

Karşımızda bir kedi var kabul edelim. Karşımızda duran kedi ile göz sinirlerimizin algılayıp zihnimizin oluşturduğu kedi aynı kedi değil, dolayısıyla metafor olmuş oluyor. Sonra biz ona kedi diye bir ad veriyoruz bu da ikinci metafor oluyor. Sonuç olarak zihnimizde bir kedi kavramı oluşuyor, bu da üçüncü metafor. Karşımızda duran kedi ile zihnimizde oluşan kedi kavramı üç ayrı metafor safhasından geçerek oluştuğu için kavramlar gerçekleri eğip bükerek, kendine göre algılayıp adlandırarak zihnimiz tortu haline getirdiğimiz metaforlardır. Arı nasıl bal üretirse insan da metafor üretir der Nietzsche bundan dolayı da insan düpedüz hayvandır sonucuna ulaşır.

4-385

102

Yaş-Kuru

Türk zihin yapısı bu zemin üzerinden hareket eder. Yaş, canlılıktır, yaşamaktır, sudur. Kuru ise yaşamın ve canlılığın olmaması halidir. Kuru toprak, kuru ev. Kurunun bu mantığa göre eski anlamları ise boş olan, asılsız olan, susuz yerdir. Bitki örtüsü canlılığın sebebidir. Ölmek de yaş olma halini kaybetmektir. Yeri kuruluktan kurtaran göktür, yaş olma halini sağlayan su gökten gelmektedir. Yaşamak yaş olmaktır. Peki ölülerimiz nasıl yaşıyor? Nefes ile, bize yaş olma hali gökten geliyor. Gök Tanrı da ondan kulağımıza üflemiş can, burnumuza üflemiş akıl vermiştir. Can ile akıl kuru vücuda yaş olma hali vermektedir. Buhar olma hali canlılıktır, toprağın buharlaşması canının yukarı doğru gitmesidir. Tıpkı ruhumuzun Gök Tanrının yanına gitmesi gibi. Ama onları gökyüzüne baktığımızda bulutlar gibi göremeyiz. Gördüğümüz havanın bir üst katındadır. Gördüğümüz hava ise kuşların mekanı olan ara bölgedir.

5-386

101

kök>gök

Her ikisi farklı anlamlar gibi gözükse de kökenleri tek anlamdır. Kök 'her şeyin çıkış kaynağı'. Gök aynı zamanda Tanrıdır. Gök'ün çıkrısı vardır, döner. Dünyadaki zamanın akışı da gök çıkrısının dönmesi ile olur. Kök kelimesi ilk anda yerden çıkanı çağrıştırır. Bu dar anlamıdır, geniş anlamı her şeyin çıktığı yerdir. Bu da Gök Tanrıdır, bir alt kademesinde onun oğlu kağan, bir alt kademede insan, en altta ise yer vardır. Gidişat aşağıdan yukarı değil, yukarıdan aşağıyadır. Düşünce yer merkezli değil, gök merkezlidir. Zihin yapısı mekandan zamana doğru değil, zamandan mekana doğrudur.

Yararlanılan kaynak; Eski Türkçeden Eski Anadolu Türkçesine Anlam Değişmeleri - Hülya Arslan Erol - TDK Yayınları - 2018 - Sayfa: 376

20 3 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-352

109

Sak Sak!...
Nöbetçiye dikkat et diye söylenir? Nöbetçi neyiyle dikkat edecek? Kafasıyla. Sak aynı zamanda kafadır. Sak-al kafadadır. Sak-ak çenedir. Sak aynı zamanda da düşünmektir. Sak-ınmak düşünceli davranmaktır. Sakınç düşüncedir. Sa-se, san-sen, sayan ve sen diyen de gene aynı kökten gelen kafadır.

Yararlanılan kaynak:

TURKOLOJI.CU.EDU.TR
Prof. Dr. Vecihe Hatiboğlu-Türkçedeki Eklerin Kökeni
Anasayfa | Makale Bilgi Sistemi | Konu Dizini | Yazarlar Dizini | Kaynaklar Dizini | Makale-Yazar Listesi | Makale Sayısı-Tarih Listesi | Güncel Türkoloji Kaynakçası

9-388

/03

Ak Ana, Anahan ve Anahanlı Hukuk

Tanrı Ülgen uçsuz bucaksız suyun üzerinde yalnız uçarken canı sıkılır. Kendine bir can yoldaşı aramaktadır. Suyun içinden çıkan Ak Ana 'yaptım oldu de!..' diye talimat verir. Ve yer ve insan yaratılır. Yaratılan yer de sırtüstü yatan Toprak Ana'dır. Doğadaki döngüsellik insanda ana üzerinden olmaktadır. Her şey Kutsal Ana hukuğuna göre yürümektedir. Toplumun ruhani ve siyasi lideri kadındır. İşte Anaerkil kadınların koydukları kanunlar bizim töremizin başlangıcıdır. İlk hanımızda Anahan'dır. Cengiz Han, hanlarını toplayıp sizler benim hanımsınız deyip de hanımın göstererek bu da benim 'Han-ım'dır demesi doğaçlama bir hareket değildir. Onbinlerce yıllık gelen 'Anahan' liderliğinin göstergesidir. 'Anahan'ın erkek han ölünce doğal olarak liderliği devam ettirmesi de gene bu arkaik liderliğe dayanmaktadır.

Esinlenilen kaynak; http://static.dergipark.org.tr/article-download/b0dd/4176/9170/5b32a922e1274.pdf?

STATİC.DERGİPARK.ORG.TR
static.dergipark.org.tr

10

4-389

106

'savaş'

tokı>tok>sok>soğ>sov>sav>sava+-ş>savaş
Üstteki Eski Türkçede "vur" anlamını ifade eden tokı kelimesinden türeyen Özbekçedeki tokınış (<tokı-n-ış) kelimesinin bazı eserlerde savaş anlamında kullanılmış olması da savaş kelimesinin temelinde tokı kelimesinin bulunduğuna bir delildir.

http://static.dergipark.org.tr/article-download/2b62/bc92/7034/5cc68d77e095b.pdf?

STATIC.DERGIPARK.ORG.TR
static.dergipark.org.tr

4-390

107

'bir' ve 'yargı'
Yarmak, bir olanı ikiye bölmektir. Yargıya varmak da bir şeyi bölerek anlayabilmektir. Biz doğada diğer canlılarla bir ve bütün idik. Yargıya varınca sa/se, san/sen diye öteki ile kendimizi ayırdık, işte bu bizim ilk yargımızdır. Artık biz ve doğa vardır. Özne ve nesne vardır. Ruh ve madde vardır. Işık olmasa karanlığı bölemezdik, yargı da olmasa biri bölemezdik. Işık karanlığı keşfetmemizde bir engel, girdiği yeri paramparça ediyor. Işığın parçaladığı karanlığın içinden bütünü nasıl arıyorsak, 'yargı'nın parçaladığı 'bir'in içinden de bütünü öyle anlamaya çalışıyoruz.

Esinlenilen kaynak yazı:KÖK (ETİMOLOJİ), SÖZCÜK VE KAVRAM İLİŞKİSİ:
YARGI SÖZCÜĞÜNÜN ETİMOLOJİK VE KAVRAMSAL
ANLAMI
Coşkun ÖZDEMİR
Esinlenilen kaynak yazı: http://static.dergipark.org.tr/article-download/c691/2b6c/47a7/57974224c0d15.pdf?

STATIC.DERGIPARK.ORG.TR
static.dergipark.org.tr

4-391

15 Temmuz

15 Temmuz yeni şerri dönemin başlangıcıdır. Ne demek şerri dönem? Örfi olmayan dönemdir. Peki Örfi dönem ne demek? Şerri demek kanunlar kutsal kitapta vardır. Kanunlar Allah'ın kanunlarıdır, ben başka kanun tanımam demektir. Örfi dönem ise kanunlar insan aklının kanunlarıdır, insan aklının kanunlarından başka kanun tanımam demektir. 15 Temmuz'da kim kime karşı idi? Şerri kanunlarla yönetilmek isteyen Fettullahçılarla ve yine Şerri kanunlarla yönetilmemizi isteyen hükümetin iç hesaplaşmasıdır. Vesayetçi, örfi Atatürkçüler Ordu'dan tasfiye edilince yerine şerri zihniyet egemen olmuştur. Doğa boşluk kabul etmez. Ammavelakin aralarında bütünlüklü bir yapı olmadığı için iç hesaplaşmaya gitmişlerdir. Yeni vesayetçi şerri dönem 15 Temmuz ile başlamıştır.

Şerri ve Örfi kültürün Mezopotamya kültürü ile Türk kültürünün anaerkil dönemlerine kadar uzanan tarihi vardır. Insanoğlu anaerkil dönemde gruplar halinde yaşarken, grupların bir 'ruhani' bir de 'siyasi' lideri vardı. Ruhani lider öbür dünya ile ilgili işleri organize ederken, siyasi lider bu dünya ile ilgili işleri organize etmektedir. Kadın her iki liderliği tek başına, zaten her iki dünya tasavvuru da birbirine girmiş klanı yönetmekte idi. 'ruhani' ve 'siyasi' liderlik ataerkil topluma geçince Mezopotamya kültüründe gene tek elden devam etmiş, Ural-Altay kültürlerinde ikili bir yapıya yönelmiştir. Ural-Altay kültürlerinde toplumun ruhani lideri konumundaki Şaman sadece dini törenler ve ihtiyaç durumunda görev yaparken toplumun siyasi lideri ise orduyu yöneten kişi olmuştur. Tek erk işte örfi dediğimiz siyasi liderdir. Gerektiğinde Şamanı bile öldürtme yetkisi vardır. Ruhani liderin bir fonksiyonu yoktur. Ama mezopotamya kültüründe Sümerler dönemindeki Zigguratları yönetenler hem siyasi, hem de ruhani lider idiler. Anaerkil dönemdeki ruhani ve siyasi lider olan kadın yerine ataerkil olan erkek geçmiştir. Bu durum kitaplı dinlerin gelmesi ile değişmemiş. Kutsal kitapların icracıları hem siyasi hem de ruhani lider olmuşlardır. Padişahın aynı zamanda halife olması da Mezopotamya kültürünün hatta insanoğlunun anaerkil dönemden kalma doğal yönetim biçimidir. Örfi ve Şerri taraftarları her zaman çatışma halinde olmuş, liderlik de zaman zaman el değiştirmiştir. 15 Temmuz'da liderliğin yeniden el değiştirdiği bir dönemin sonucudur. Son olarak laikliği savunanlarla, laikliğe karşı çıkanlar da örfi ve şerri idare taraftarlığının modern dille anlatımıdır. Laiklik yeni icat edilmiş bir şey değildir, binlerce yıllık insanların akla dayalı örfi idaresidir. Şerri yönetimde yeni icat edilmiş bir şey değildir, anaerkil dönemden kalma ruhani ve siyasi liderin gücünü kutsallıktan alan yönetim biçimidir.

109

Muhsin Amca...

Rahmetli babam bir küçük rakı al da gel diye bakkala gönderdiğinde bakkal Muhsin amcaya giderdim. Rakı da karaborsa olduğu için direk rakı var mı Muhsin amca diye sorduğum da yok derdi. Ama yarım kilo peynir, iki ekmek, bir kilo toz şeker varsa bir de küçük rakı dersem o zaman Muhsin amca seri bir hareketle tezgahın altından rakıyı çıkarır tezgahın üstüne koyardı.
Bize din lazımdı, din alacağız diye ihtiyacımız olmayan Arapların ne kadar adet ve kelimeleri varsa aldık. Baktık batılı da olmak lazım, olmadan olmuyor, bu sefer de batılıların ne kadar gelenek ve kelimeleri varsa bu sefer de onları alıyoruz. Muhsin Amca haklı galiba elalem adama sadece sana lazım olan şeyi satmıyor. Almak istesen de içinden ayıklayıp sadece sana lazım olanı alamıyorsun.

26 4 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-393

Neden ortadoğu, yakındoğu, uzakdoğu varda. Yakınbatı, ortabatı, uzakbatı yok.

6-394

Hümanist
Anaerkil dönemde kadın- "insan"dır. Roma sözcüğü uman- "insan"....
Ataerkil düzen, uman(aman)- "insan" , "erkek".... (şekline dönüşmüştür).
....womo, uomo-.... Ingilizler, bu yöntemle çoğul şeklini türetmişler: women.....

Alınan kaynak: Yazı'nın Dili - Olcas Süleyman - Sayfa:57

Bizde de 'kişi' kelimesi diğer Türk lehçelerinde kadın, insan ve erkek olarak üç anlamda da kullanılmaktadır.
Önceden de insanoğlu yerine kişioğlu diyormuşuz.

4-395

Öpmek
Öp kökü aynı zamanda içmektir. Bir şeyi içerken dudağımıza öpme hareketi yaptırarak içeriz. Bence insanoğlu öpmeden önce içmeyi öğrenmiştir. Öperek içine bir şeyler çekme hissini sevdiği insanda yaşamak istemiştir. Bir de akciğer anlamında öpke vardır. İçimize çekerken nefesimizin gittiği yer de öpkedir. Öfke de öpke'den bozmadır. Hızlı hızlı nefes almaktır.

28

10 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

9-196

Okuyup araştırdıkça bir şeyler öğrenmiyorum, ne kadar cahil olduğumu görüyorum.

5-397

Örfi ve Şerri Hukuğun Kökenleri.

Arap geleneğinin kökeni Mezopotamya kültürüdür. Zigguratlar denilen tapınaklarda ayrıcalıklı ruhban ve ticari sınıf tarlalarda çalıştırdıkları insanları cehennemle korkutarak çalıştırırlarmış. Hukuk ve Siyasetinde ruhani liderliğin kontrolünde olduğu Şeriat mantığı da bu Mezopotamya geleneğine dayanır. Orta Asya'da yaşayan Türkler hayvancılıkla uğraştığı için doğa içinde özgürdü. Ruhani ihtiyaçlarını sağlayan Şamanların saygıya dayalı ruhani otoriteden başka otoritesi yoktur. Dünyevi otorite, hukuk ve siyaset geleneksel töre ile ve kendisi de töreye tabi olan, töreye uyduğu sürece kutsallığı olan, eş deyişle kut sahibi olan, Tanrının görevlendirdiği Han ile devlet idare edilirdi. Güçler ayrılığı vardı. Dünyevi olanın uhrevi olana egemenliği vardı. Dolayısıyla insanlarda Tanrı sevgisi vardı. Bizim dini inancımız Tanrı sevgisi üzerine kuruludur. Tanrı dünyevi kurallar koymaz. Dünyevi kuralları halk kendi gelenekleri ile kurar. Arapların kabile lideri hem uhrevi hem de siyasi liderdi. Bu da kabile savaşlarına daha sonra da mezhep savaşlarına dönüştü. Türklerin Müslüman olduktan olduktan sonra egemenliklerini sürdürmesi dünyevi liderin, uhrevi lidere egemen olması, uhrevi liderin ikincil kalmasıdır. Töre geleneği, Örfi kanunlar olarak padişahın kanunlarının ruhani liderlere egemenliğidir. Şerri kanunlar ise eski Mezopotamya geleneği ile tekrar eski egemenliği geri alma mücadelesidir. On altıncı yüzyılda Yavuz Sultan Selim'den sonra Şerri kanunlar örfi kanunlara egemen oldu. Devlet geleneği uhrevileşti, Mezopotamya kültürü egemen oldu. Ancak ikinci Mahmut'ta resmi olarak devlet geleneği tekrar dünyevileşse de, Cumhuriyetle dünyevileşme sağlam zemine oturmuştur. Fakat zemin tekrar uhrevileşme yönünde kaydırılmaktadır. Her şeyi ulemalar bilir tırnak içinde 'alimler' bilir. Bunlar hep şerri idare ile tekrar meshep savaşlarının yaşandığı döneme geri dönüş çalışmalarıdır. Bu bağlamda 15 Temmuz darbe girişimi de şerri iki karşıt gücün bilek güreşidir. Uhrevi yönetime yönelmemiz hayra alamet değildir.

12 15 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

9-398

Felsefi olarak nasıl bakabiliriz?

Genel bağlantı şöyledir. Birincisi insan her şeyi bir bütün olarak anlamak ister, buna ontoloji diyoruz. İkincisi de her şeyi bir bütün olarak anlamaya çalışan insanın sistemi nasıl bir sistem, buna da epistemoloji diyoruz. Her filozofun kurgusuna göre ontolojik ve epistemolojik bakışı vardır. Epistemolojik ve ontolojik bakışı yoksa eksik kalır filozof olamaz. Hegel'in ontolojik ve epistemolojik kurgusu nasıldır? Hareket esastır, dolayısıyla da diyalektik bir süreç çalışır. Kendi kendine hareket eden şey. Bu ilk hareket eden şey Geisttir. Geist özgürdü, fiziki bir bağı yoktu ama kendini yadsıdı karşıtını oluşturdu. Şu anda var olan uzay ve zamanlı fiziki doğayı oluşturdu.Ve Geist özgürlüğünü kaybetti, fiziki doğanın içinde hapsoldu. Bu hapis hayatından ise İnsanın fiziki bedeni içinde duran geistin açığa çıkmasıyla tekrar eski özgürlüğüne kavuştu. Eş deyişle doğanın içine serpiştirilmiş olan bilinç ya da Geist, insan vücudunda da var. Biz buna bilinç diyoruz. Hayvanlarla da ortak yanımız. Bu bilinç ya da geistin kendini açığa çıkarması demek, bilincinin farkına varması demektir. Bilinçli bir canlı olduğumuzu fark etmemiz. Buna da özbilinç diyoruz. Eş deyişle 'öznel tin', bu da kendi içinde diyalektik süreci devam ettiriyor, 'nesnel tin' ve 'mutlak tin' aşamalarını geçiriyor. Burada Hegel'in ontolojisi Geist, Epistemolojisi de 'öznel tin'dir. Ontolojiden epistemolojiye gidiyor. Bildiğim başka bir örnekte Kanttır. Kant epistemoloji ve ontolojisini nasıl kuruyor? Descartes gibi epistemolojiden ontolojiye gidiyor. İlk önce düşünüyorum diyen bir 'saf ben' vardır. Bu da Geist gibi kendiliğnden, spontenedir. Bunun karşısında ise empirik ben vardır. Bu iki ben'in karşıtlığı, diyalektiği ile epistemolojik sistemimiz çalışır. Felsefenin iki giriş kapısı vardır, ya epistemolojik kapıdan gireceğiz ya da ontolojik kapıdan gireceğiz. Sonrasında da filozof kendince gördüğünü tasvir eder. Bu mantıkla bakarsak felsefede yol alabiliriz.

1 Yorum

10

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-399

Anlam Genişlemesi

İnsanoğlu yeni karşılaştığı bir durum ya da nesneyi daha önceden anlamını bildiği bir şeyle tanımlar. Böylece mevcut anlam genişlemiş olur. Örneğin 'al' demekle bir şeyi almayı ifade ederiz ama 'al' kelimesinin anlamı öyle bir gelişmiş ki Altın'dan kız almaya kadar en az elli altmış çeşit anlamı olmuş. 1316 kelimemizin gidişatı incelenmiş bunlardan 1158'inin anlamı genişlemiş, 74 tanesinin anlamı daralmış, 65 tanesi başka anlama geçmiş, 3 tanesinin anlamı iyileşmiş, 13 tanesinin de anlamı kötüleşmiş. Demek ki dilin gidişatı anlam genişlemesi yönünde, bunu da yapabilmemizin yolu Türkçe kökenli kelimeleri iyi bilmemiz, uygun anlamlar yükleyerek anlam genişlemesine katkı sağlamamızdır. Yabancı kökenli kelimeler dilimizin üretkenliğini köreltiyorlar. Örneğin akıl deriz ve ileri gidemeyiz. Akletmek dedik mi Türkçe gramerin dışına çıkarız. Bir de akılsız eki koyarız ama başka bir Türk lehçesi akıl yerine 'es' kullanır. O dilde her türlü ekle kelime işlerlik kazanır ve de anlam genişlemesine de rahatlıkla uğrayabilir. Türkçe kökenli kelimelerimizi bilmek ve kullanmak elzemdir.

18 10 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-400-

Demirkazık

İlk okuyanın aklına hemen bir imla hatası gelir. Demir kazık şeklinde yazılması gerektiğini düşünür. Türkmen Türkçesinde kuzey anlamındadır. Kuzey neresidir? Gök kapısıdır. Üst dünyaya, atalarımızın dedelerimizin yanına giden yoldur. Demirkazık aynı zamanda da hayat ağacı anlamına geliyor. Alt, orta ve üst dünyayı bir arada tutar, dağılmasını engeller. Tıpkı çadırımız orta kazığı gibidir. Zaten çadırımızın kubbe şeklinde olması da göğü temsil etmektedir. Şaman bizi kötü ruhlardan korumak için çadırdaki demir kazığa tırmanır, çadırın üstüne çıkar. Orada Tanrı Ülgen'in yardımcılarıyla görüşür. Aynı zamanda da adalettir Demir kazık, adalet olmazsa, Demir kazık çöker, haliyle üstteki gök de çöker, alttaki yer yarılır. Demir kazık dünyanın direğidir.

12 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-401

118

Dil Gücün Göstergesidir.

İngilizce güçlü, batının gücünün göstergesidir. Bizim de geyiği binek hayvan olarak ehlileştirmemizin tecrübesiyle atı da ehlileştirmemiz, altın ve çeliği işlememizi askeri dehamızla da taçlandırarak göz kamaştırıcı gücümüzü binlerce yıl uçsuz bucaksız bozkırlarda sürdürdük. Dilimiz de gücümüzün göstergesi idi. Bugün bütün coğrafyalarda dilimizin izinin olması, o eski gücümüzün göstergesidir. Din dilimizi Türkçeleştiremediğimiz için Arapçanın egemenliğine girdik. Arap dilinin egemenliği ile Osmanlıca oluşmuştur. Halktan kopuk Osmanlıca ile mücadele kazanılmıştır. Şimdi de İngilizcenin egemenliği ile Plaza dilimiz oluşmaktadır. Belki de yüz yıl sonra tıpkı Osmanlıca ile mücadele verildiği gibi Plaza diline karşı mücadele verilecektir.

18 10 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-402

119

Türk Hümanizmi

Ilk reaksiyonun Türk hümanizmi mi varmış olduğunun farkındayım. Kısa bir ufuk turuyla meramımı anlatayım. Insanoğlunun ilk kabile döneminden kalan bir alışkanlığı vardır. Biz de Kişioğlu-Kiyikoğlu diye isimlendirilen Insan toplumu ve vahşi toplum. Vahşi toplum vahşi hayvanlar dünyasını kasteder. Ilk insan kabileleri kendi kabilesinden olmayanlarla vahşi hayvanları eş değerde tutmuştur. Bu bütün kültürlerin zihinsel altyapısına işlemiştir. Örneğin hümanizmin sembolü Sokrates Grekler ve Barbarlar der. Bu sadece Greklere ait değil, Farslılar, Çinliler ve bütün kültürlerin ortak siyasi söylemi haline gelmiştir. Bütün kültürlerde o kültüre ait olmayan herkes barbar ve vahşidir. Batı egemen bir kültür olduğu için ona göre olan barbarlar kavramını genel bir kavram haline getirmiştir. Bu durumda batılı olmayan herkes barbardır. Biz de batılı olmaya uğraşarak barbarlıktan kurtulmaya çalışıyoruz. Grek kültürü egemenliğini, insanoğlunun zihin yapısından giyim kuşamına kadar devam ettirmektedir. Batıya yakın olmak barbarlıktan kurtulmaktır ya da batılıların artık sen barbar değilsin demesi barbarlıktan kurtulmaktır. Bu gün Amerika'da ırk ayrımı devam ediyor, Almanya soykırımı yaptı ama kimse onları mahkum edemiyor, ancak kendi iç mekanizmalarında sorgulanabilirler. Çünkü barbarların barbar olmayanları sorgulama hakları yoktur. Türk kültürünün mitolojisini dayalı hümanist felsefesinin altyapısını kısaca anlatarak bitireyim. Kaşgarlı Mahmut'ta "Dağ dünyayı, Han ise insanoğlu bastırır." deyişi Türk hümanizminin arkaik yapısını en iyi anlatan cümledir. Burada dünyanın kare şeklinde, bir tahta gibi suyun üstünde yüzdüğü düşünülüyormuş, ters yüz olmasını engelleyen ise dağın ağırlığıdır. Dünyanın fiziki düzenini sağlayan etken dağların ağır basmasıdır. Insanoğlunun kaos ve kargaşadan kurtulmasını engelleyecek olanda Göktanrının oğlu olan Han'ın Tanrı'dan aldığı yetki ile insanoğlunu kargaşadan kurtarmasıdır. Türklerin dünyanın her tarafına yayılmasının en önemli sebebi ise dünyaya huzur ve sükunet getirmek için tek elden yönetilmesini sağlamaktır. Din savaşları insanoğlunun en çok kan döktüğü savaşlardır. Uygur Devleti bütün dinlerin kendilerini ifade etmelerine izin vermesinin sebebi, bütün insanları inançları ile beraber kabul etmesidir. Türkler din tercihi yaparken de kendi Göktanrı dinine uygunluğunu aramıştır. Bütün dinlerden Türkler vardır. Bunun da sebebi Türk hümanizminin bu zihinsel altyapısıdır. Buraya kadar söylenenlere itiraz edileceği muhakkak, batılıların dünyayı yönetmesi ve egemenliği bizde de kabul görmüştür. Batılılar her ne kadar dünyaya egemen olmayı hak görüyorlarsa, Çinliler de, Farslılar da, Türkler de o kadar dünyayı yönetmeye kendilerince hak görebilirler. Işte o zaman demokratik bir ortam olur. Zaten batı felsefesi otokrasiden demokrasiye geçmek değil mi? O zaman bütün kültürler demokratik haklarını kullanabilmelidirler. Ben de Türk kültürüne mensup bir insan olarak demokratik hakkımı kullandım.

5-403

120

"Dünyayı olduğu gibi değil; olduğumuz gibi algılarız.' Kant

Bu cümle Aristo mantığına karşı kurulmuş yeni bir mantığın cümlesidir. Aristo mantığına göre dış dünya zihnimize yansır. Gördüğümüz gerçektir, zihnimizde olan da gerçeğin görüntüsüdür. Ama Kant mantığına göre dünyayı olduğu gibi değil, duyularımızın algıladığı gibi biliriz. O zaman da gördüğümüz gerçek, gerçek olan zihnimizde olan mantığı yanlıştır. Descartes duyularımızın yanıldığı üzerinden yola çıkmıştır. Kant ise aklımızın da yanıldığını göstererek bir adım daha ileri gitmiştir. Nedenselliğin fizik için geçerli olduğunu, metafizik söylemler için nedensellik yasasının geçerli olduğunu nereden biliyoruz sorusunu sorarak, boşu boşuna yaptığımız metafizik kavgadan bizi kurtarmıştır.

17

5-404

121

Güneydoğu

Güneydoğu kelimesini duyduğumuzda aklımızda ilk çağrıştırdığı Güneydoğu Anadolu bölgesidir. Peki sadece güneydoğu dediğimizde nereyi kastediyoruz? Öncelikle Karadeniz'in alt tarafının güney, üst tarafının kuzey olduğunu söylemek gerekiyor. Bu duruma göre Azarbeycan'dan Doğu Türkistan'a kadar olan bölge Güneydoğudur. Bizden Gagavuzya'ya kadar olan bölge ise Güney Batıdır. Karadeniz'in üst tarafına gelirsek, Sibirya Grubu dediğimiz bölge Kuzey Doğudur. Karadeniz'in üst tarafından, Sibirya'dan Macaristan'a kadar gelen bölge ise Kuzey Batı'dır. Peki merkez neresidir? Orta Asyadır. Sonuç olarak dar anlamda yönleri düşündüğümüzde Anadolu merkezli düşünürüz. Geniş anlamda yönleri düşündüğümüzde de Orta Asya merkezli düşünürüz. Bir de İngilizlerin kendilerini merkez alarak yön tarifleri vardır. Onlar İngiliz gibi düşünenler için geçerlidir. İngiliz kendini merkez görerek yönlerini tarif etmiştir. Örneğin Ortadoğu, Yakındoğu, bunlar İngiliz'in yön tarifidir. Bize göre geniş anlamda Ortadoğu Güneybatıdır. Dar anlamda güneydir. Asimilasyon yönelimsellikle başlar, açık tarifi onun gibi düşünmektir. Asimilasyona giden ilk adım onun kendini merkez görerek dünyaya baktığı gibi bakmaktır. Biz de iki üniversite kurmuşuz adları Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Yakındoğu Teknik Üniversitesi, daha üniversitelerin adını koyarken İngiliz gibi düşünerek işe başlamışız. Peşi sıra asimilasyona giden diğer adımlar da sırasıyla geliyor. Yüzümüzü batıya çevirmekte sıkıntı yok. Sıkıntı merkezimizi batı yapmaktır. Atatürk'e Lions Kulüplerinden bahsetmişler ve faaliyetlerini övmüşler, Atatürk merkezi neresidir diye sormuş? Amerika cevabını duyunca kapatın demiş. Evet merkezimizi kaybetmeyelim, merkezimizin neresi olduğunu bilelim.

10 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-705

122

yüzükoyun-topukkoyun

Ön yüzümüzün sembolü baştır. 'yüzükoyun' başımızın ön yüzüdür. Arka yüzünüzün sembolü topuktur. son 'topuk(Nişanyan 778)'tur'. 'başı sonu' derken de aynı zamanda vücudun ön yüzünün ve arka yüzünün sembollerini de kastetmiş oluyoruz.

15 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-406

Felsefe Sözlüğü, güncel sözlük gibi neden kullanılmaz? Güncel sözlükteki kavramlar gibi felsefe sözlüğünün temel kavramları var mıdır? Felsefe sözlüğünden yola çıkarak felsefeyi anlayabilir miyiz? Bu soruların hepsinin cevabı hayırdır. Filozoflar kendinden önceki filozofların kullandığı kavramları kullanarak kendine yeni bir dünya inşa ederler. Felsefe yapmak ev yapmak gibidir. Ama her filozof mevcut evlere bakar, ya kat atar, veya bodrum açar ya da evi yıkıp yeniden yapar. Tıpkı ilk mimarisini kimin çizdiğini bilmediğimiz evlerde yaşadığımız gibi, filozofların açtığı düşünce yollarında yaşarız. Yeni bir yol açmak için de şimdiye kadar açılan yolları kavramak gerekiyor. Hiç bir şey yapamazsak da kimin açtığı yoldan gittiğimizin farkına varabiliriz.

129

'var-yok, hep-hiç', bu dört kavramın birbiriyle bağlantısını nasıl kurabiliriz? 'varlık ve hiçlik' dediğimiz zaman nasıl bir sonuca varabiliriz?

Kelimeler uzay ve zaman içinde var olanlardır. Uzay ve zaman içinde var olmayan kelime de türetsek gene onu da uzay ve zaman içinde varmış gibi kabul edebiliriz. Uzay ve zaman dışını bilemeyiz sadece düşünebiliriz. Sadece düşünebilmemizin ölçüsü ise türetebileceğimiz dip kelimelerdir bu kelimeleri ise 'şey' ve 'hiçbir şey' kavramı üzerinden yürüyerek sorunu çözebiliriz. Uzay ve zamanı saf olarak nasıl düşünebiliriz. Saf dört kavram ve bu kavramların bağlantıları ile düşünebiliriz. O zaman da 'şey' ve 'hiçbir şey' arasındaki farktan hareket ederek 'var-yok, hep hiç' kavramlarının da bağlantılarını çözebiliriz. İnsan uzay ve zaman bilincine doğuştan sahip olur. Peki doğduğumuz da vücudumuzda dahil hiç bir nesne ile karşılaşmadığımızı kabul ederek saf uzay boşluğunda olsak nasıl bir haleti ruhiye içinde oluruz. Burada hiç olarak kabul edebileceğimiz dört kavram vardır. Hiçin içini doldurabileceğimiz dört kavram vardır. 'yan yanalık', 'eş zamanlılık', 'zamanda art ardalık', 'zamanda süreklilik'. İlk üç kavramı zihnimizde bağımsız olarak var kabul edebiliriz. Ama ilk üç kavramın bağlantısal bütünselliğini sağlamak için dördüncü kavrama ihtiyaç vardır. Saf ben'imizin 'zamanda sürekliliği' ile sanki ilk üç kavram da zihnimizden bağımsız olarak varmış gibi düşünebiliriz. Ama sonuncu kavram olmasa diğer üç kavramı tasavvur edemeyiz. Şimdi bu dört kavramın inşasına ve sorumuzun cevabına gelelim. Uzay boşluğunda ve vücudumuzun da dahil olduğu hiç bir nesne algısına sahip olmadığımızı kabul ettik. İşte uzay ve zamanı çıplak olarak üç halde hissedebiliriz. İlk hissettiğimiz hal 'yan yanalık' halidir. Bu yan yanalık hali uzay ve mekanın zeminidir. Bu zemin üzerinden zamanı inşa edebiliriz. Bu yan yanalık halini ilk hissettiğimiz an zamanın sıfır noktasıdır, biz buna 'eş zamanlılık' diyoruz. 'eş zamanlılığı' ilk hisettiğimiz an art ardalığında başlangıç noktasıdır. Aslında art ardalık, eş zamanların peş peşeliğidir. Peki bu eş zamanları art arda ya da peş peşe nasıl kavrayabiliyoruz. Burada da üçüncü bir zaman kavramına ihtiyacımız var. Bu da 'zamanda sürekliliktir' zamanda ileri ve geri gidebilme yetisidir. İşte bu da saf ben'in özelliğidir. Demek ki saf ben'den bağımsız bir uzay ve zaman inşa edemeyiz. Şimdi sorumuzun cevabına gelelim. Bu dört hal 'hiç' kavramının karşılığıdır. Biz bilinçsiz olarak hiç dediğimiz zaman bu dört hale gönderme yaparız. Sadece 'hiç' dediğimiz zaman zamanda hiç olma halidir. 'hiç bir şey' dediğimiz zaman mekanda hiç olma halidir. Hiç 'yok'un çerçevesidir. 'hep' ise 'var'ın çerçevesidir. Ama ekler geldiği zaman tuzağa düşüyoruz. 'var-lık', 'yok-luk', 'hep-lik', 'hiç-lik' dediğimiz zaman farklı anlamlar yüklemiş oluyoruz. O zaman da içinden çıkılmaz olarak kavram kargaşasına düşüyoruz. Sözü 'yok' ile 'hiç'e dikkat çekerek bitirmek istiyorum. 'yok' kavramı var olanın göze görünmeme halidir. 'hiç' ise uzay ve zaman'ın dışını düşünebilmemize gönderme halidir.

25 16 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-408

125

könglek>könlek>gönlek>gömlek 'gönül örtüsü'. ög könül 'akıl gönül'. Akılımız başımızda, gönlümüz göğsümüzdedir. İnsan akıl ve gönülün bitmez tükenmez diyalektiği(karşıtlığı) ile yaşar. Aklımız sonlu olduğunu bilir, gönlümüz sonsuzluğu ister.

13

5-909

126

Zihnimiz film seyreder gibi çalışır. Herkes kendi filmi içinde yaşayan bir oyuncudur. Sorun senaryoların kimin tarafından yazıldığıdır. Kendi filmimizin senaryosunu kendimiz mi yazıyoruz? Yoksa başka senaryoların bir figüranı mıyız?

31 6 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-4/0

127

Türk Mitolojisinin Ontoloji ve Epistemolojisi
Fuzuli Bayat
Türk mitolojisinde her şeyin bir bütün oluşturduğu ve yüce varlık bağlamında her şeyin ruhunun olduğu kutsal bir dünya kavramı veya tasarımı, dünya modelinin ontolojik yönünü oluşturur.
İşte dünya modelinin Türk düşüncesinde görünürleşmesi, kozmozun üçlü bölümüyle açıklığa kavuşturulur. Ancak bu üçlü bölüm mitolojik mantıkta görünen, bilinen bu dünya ile görülmeyen, bilinmeyen öteki dünyaya (gök ve ölümden sonraki ahiret dünyasına) bölünmüştür. Türk dünya modelinin esas kavrama yöntemi olan epistemolojik temeli, dünya modelinin üçlü bölümde veya iki zıtlık şeklinde algılanmasında bilinenden bilinmeyene, görülürden görülmeyene, somuttan soyuta; kısacası madde aleminden manevi âleme geçiş paradigmasında belirlenmiştir.

Alınan kaynak; Türk Mitolojisi ve Epistemolojisi - Fuzuli Bayat.

Türkler her şeyi canlı ve hareket halinde düşünmüşlerdir. Taş bile canlıdır ve ruhu vardır. Hareketin kaynağı göktür. Gök döndüğü için yer de dönmektedir. Dünya üç kısımdır. Üst, Alt ve Orta dünyadır. En değerlisi ise Orta dünyadır. Ölen insan iyi ise üst dünyaya göğe; Tanrı Ülgen'in yanına, kötü ise Alt dünyaya Şeytan olan Erlik'in yanına gider. Erlik alt dünyadan orta dünyayı ele geçirmeye çalışır. Ülgen de orta dünyadaki insanları Erlik'in şerrinden korumaya çalışır. İnsanlar ve ruhlar da sürekli bir hareket halindedir. Yahya Kemal Bayatlı, Süleymaniye'de Bayram Sabahı adlı şiirinde, bayram namazı girişini tasvir ederken 'duyulan gökte kanat, yerde ayak sesleridir. Tanrının mabedi her bir taraftan gelen insanlarla doluyor der'. Bayram namazını gökten gelen geçmişleriyle beraber kıldırır. Bunlar bizim zihin yapımızın zeminidir. Yunus Emre'de 'bilmeyen ne bilsin bizi, bilenlere selam olsun' derken de bizim zihin yapımızın zeminine gönderme yapar.

9

5-911

128

"Doğa dişil, bilim erildir" Francis Bacon

40 38 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-4/2

129

Öğrenme iştahını tatmin etmek için yaşayana araştırmacı denir.

 30

5-4/3

130

" Kültür, her şey unutulduktan sonra akılda kalandır". Edouard Herriot

Ahsan Gözütok ve 40 diğer kişi 1 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-4/4

131

Dil ve düşünce neden aynı şeydir?
Kulağımız duymak için, burnumuz koku almak için, dilimiz ise tat almak ve yemek yemek için vardır. İnsanın ve hayvanın bilinçli hareket etme yetisi vardı ama konuşma yetisi yoktu. Düşüncemiz ya da bilincimiz konuşma yetimiz olmadan da vardı. Doğada konuşma yetimiz olmadan da yaşıyorduk. Dil yetisi/konuşma yetisi sonradan düşünme yetisini geliştiren bir durumdur. Onun içindir ki dil ve düşünce aynı şey olarak düşünülmüştür.

21 41 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-615

122

İki tane 'büyük patlama' olmuştur.

Birincisi ile uzay ve zaman oluşmuştur. İkinci 'büyük patlama' ise insanın uzay ve zaman'ın farkındalığına varmasıdır. Bu farkındalık bizi sürüden topluma geçirmiştir. O halde iki evren vardır. Birincisi uzay ve zaman'ın evreni, ikincisi ise uzay ve zaman içinde olduğunun farkına varan insanın evrenidir.

28 26 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-4/6

122

Urdu(Ordu) Dili
Hindistan'ın ve Pakistan'ın tamamında bilinen ve dünyanın da en çok konuşulan üç dilinden biri olan bir iletişim dilidir. Hint-Türk Imparatorlugu(1525-1857), Urdu dilinin gelişmesinde büyük pay sahibi olmuştur. Urduca, Hint yerel dilleri olmak üzere Farsça, Arapça ve Türkçe'nin karışımı bir dildir. " Hint-Türk Imparatorlugu üç muhteşem şey kazandırmıştır. Bunlardan biri Urdu Dili, diğeri Taç Mahal ve üçüncüsü de Galib'dir"

Alınan kaynak: Urduca-Türkçe Sözlük, TDK yayınları- Sayfa 8 (Önsöz'den alıntıdır.)

5-417

Özbilinç ve Farkındalık

134

Özbilinç ve farkındalık yerinde beraber kullanılan bir deyimdir. Bilinç hayvanlarla ortak yanımız, doğal yanımız. Özbilinç ise doğada uzay ve zaman içinde olduğumuzun farkındalığıdır. En basitinden hayvan aynaya bakınca kendisi olduğunu bilmez. Aynaya bakan hayvanlar genellikle gördüklerinin başka bir hayvan olduğunu zannederler. Çünkü özbilinçleri gelişmemiştir. Işte bu özbilinç farkındalığı doğadan kopmamızdır. Doğanın zorunluluk yasalarına karşı ilk önce iki şeyi 'yan yana' bilinçli farkındalıktır. Bu da uzay bilincidir. Zaman bilinci ise 'art ardalık'tır. Bu yan yanalı farkındalığı yan yana olan iki şeyden birisini tercih etme ayrıcalığını da beraberinde getirmiştir. Tercih yapmak içgüdüsel değildir. Bu da iradi karar vermedir. Iradi karar vermek de özgür olduğumuzun göstergesidir. Birini tercih etmek yetisi dolayısıyla ahlaki bir sorumluluk getirir. O zaman her bilinçli tercihimiz bir ahlak yasasıdır. Iki türlü yasa var, fizik yasaları ve ahlak yasaları. Iki dünya var, fizik dünya, ahlak dünyası(tercih dünyası). Kant'ın 'üzerimdeki yıldızlı gökyüzü ve içimde ahlak yasası' demekle kasdettiği bu iki dünyadır. Biz sadece doğal bir varlık değil aynı zamanda ahlaki bir varlığızda. Bunu etik ve estetik olarak da genişletebiliriz.

5-918

١٣٥

'talih kuşu/devlet kuşu' nedir?

Eski Türk devletlerinde siyasi hâkimiyet kut kavramı ile ifade edilmiştir. Kut sahibi olmak devletin sahibi olmak anlamına gelmekteydi. Kutun tanrı tarafından sembolik olarak verildiğini gösteren "başına talih kuşu/devlet kuşu" konmak gibi deyimlerin yanı sıra Bilge Kağan hazinesinde bulunan taçta da ağzında değerli bir taş taşıyan bir kuş bulunmaktadır.
Mustafa Gökçe

5-6/9

126

Gündelik Bilgi İle Yaşamak...

Yaşamak için ihtiyacımız olan bilgiye gündelik bilgi denir. Gündelik bilgi ile yaşayan insanların sohbetlerinin konusu hep aynıdır, aradan yıllar da geçse hep aynı konularda örnek verirler, hep aynı şeyleri anlatırlar. Çocukluğumda idol olan bir arkadaşım vardı, hep örnek gösterilirdi, okulları hep birincilikle bitirip meslek sahibi de oldu, evi barkı, yazlığı kışlığı da var. Bir gün yanıma uğradı, çocukluğumun idolu olduğu için hayranlıkla onun anlattığı her kelimeyi hafızama kazıdım. Beş on yıl gibi uzun bir süre sonra tekrar yanıma uğradı, gene aynı hayranlıkla bütün anlattıklarını can kulağı ile dinliyordum. Aradan yarım saat geçtikten sonra büyük bir hayal kırıklığına uğradım, beş on sene önce anlattıklarının aynısını anlatıyordu, hep aynı örnekleri veriyordu. Dayanamadım sordum, hiç kitap okuyor musun diye? Bana, samimiyetimle söyleyeyim okulu bitirdikten sonra hiç bir kitap okumadım dedi.

Dip not: Hayat mücadelesi içinde gündelik dil ile yaşayan insanlara karşı sevgim ve saygım sonsuz. Eleştirim, gündelik dili aşma fırsatı olduğu halde gündelik dil ile yaşamayı tercih edenleredir. Kendini geliştirme yönünde çaba sarfetmeyenleredir.

36 16 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-420

197

yokarı/yukarı, kökü 'yok' tur. Buharlaşan, yok olan her şey yokarı/yukarı gidiyor. Bizim de bedenimizden canımız buharlaşınca, çıkınca yokarı/yukarı gidecek. Yokluk göremediğimizdir, varlık gördüğümüzdür.

21 18 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-921

138

bacı+anak> bacanak
Bacanak bacı'dan geliyormuş.

Kaynak: Türk Dilinde Ekler ve Kökler - Besim Atalay - Sayfa:33

33 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-422

139

'evde kal'mak bize iç dünyamızda yaşamayı öğretiyor.

5-423

'başa düşmek' / 'anlamak'
Başın neresine düşüyor? İçine, düşmek aynı zamanda da inmektir. Düşünmek içimize inmektir. Düş görmek, içimizde yaşamaktır. Başa nasıl düşüyor? Başın içine nasıl giriyor? Göz ya da kulak ile, görüntü ya da ses ile. Görmek, duymak, işitmek anlamaktır. 'anılan' fark edilen, göze çarpandır Altayca da, anladığımız sırf göze çarpan değil, kulağa da çarpandır. Başıma düşeni anladım, gördüm, duydum, işittim, düşündüm.

5-424

191

Türklerde 'inanç', 'inanç ana', 'inanç bey'.
Türkler anaerkil dönemden beri tecrübelerini atasözleri ve nasihatlarla aktararak bugüne gelmişlerdir. Bunu en iyi şekilde kavrayıp uygulayan ise inançlı insandır. Göz gördüğü iyi ile kötüyü ayıran, söz ise yeri ve zamanı gelince bulunup söylenebilen, çıkış yolu olan iyi ve doğru davranışa yönlendirendir. Bu işin ehli ise inançlı insandır. İnanç ana ile inanç bey toplumun peşinden gittiği tecrübeli insanlardır.

18 9 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

4-425

192

ata 'baba', ata sözü 'baba sözü'. ög 'anne', öt 'nasihat' (ETY, Orkun, 830). ög+öt>öğ:üt, anne+ nasihat 'anne sözü'. İki tane annem var, birisi soyut diğeri somut. Somut annem beni doğurup, yedirip, içirip büyüten. Soyut annem ise annelerinden de aldığı nasihatlara kendi tecrübelerini de katarak anlatan soyut annem. Babam için de aynı şeyler geçerlidir.

24 2 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-426

/93

'yukarı' ile 'üzeri' arasındaki fark nedir?
Yukarı, yer ile bağlantılı olarak yukarı çıkmaktır, merdiven çıkar gibi. Üz=kopuk(Gabain 306), üzeri ise kopuk olarak üzerinde durmak, yer ile bağlantısı olmamak, üztte/üstte olmak.

12 2 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-927

199

Sürekli okuyup araştırıyorum, ölümü düşünecek zamanım yok. İlla ki ölüm üzerine de okuyup araştırma yapmak gerekiyor.

İrfan Gözütok ve 26 diğer kişi 7 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-428

196

Türklerde Zaman ve Mekan

Üç mekanımız vardır. Üst dünya, Orta dünya ve alt dünya. Orta dünya somut mekan, alt ve üst dünya ise soyut mekandır. Bir Hakas atasözü der ki 'göğe çıkmak istesen gök yüksek, yere girmek istesen yer sert', fiziki olarak gidemediğimiz yer altı ile gökyüzüne hayali olarak gitmemizde de bir engel yoktur. Oralar da mekanlarımızdır ama soyut mekanlarımızdır. Ölen insanın ruhu iyi ise gökyüzüne gider, kötü ise yer altına gider. Alt ve üst dünyada zaman sınırsızdır, orta dünyada zaman sınırlıdır. Gökyüzünden/üst dünyadan yaratılarak gelen ruhumuz, sınırsız zamana tabidir. Orta dünyadaki bedeni içinde sınırlı bir zaman yaşayacak, eğer iyi ise gene üst dünyadaki sınırsız zamanın olduğu dünyaya gidecek, kötü ise de yer altındaki sınırsız zamanın olduğu dünyaya gidecektir. İnsan ruhu ölümsüzdür, sadece orta dünyada sınırlı zamanda bir beden içinde yaşar, bedenden ayrılınca da üst ya da alt dünyaların birinde bedensiz sınırsız yaşamına devam eder. Zaman Göktanrının kutup yıldızı etrafında gök çıkrısını çevirmesi ile akar. Bu zaman akışı orta dünyadaki bitki, hayvan ve insanlar için sınırlıdır, doğum ve ölümle devam eden fiziki bedenli döngüsü vardır. Alt ve Üst dünyalarda ise fiziki bedensiz sonsuz hareketlilik vardır. Hareket esastır, üç dünyada da hareket vardır. Orta dünya en kıymetli dünyadır. Her üç dünya da orta dünyaya özenmekte ve orta dünyayı ele geçirmek için mücadele etmektedir. Ölüler de bize özeniyor, hatta şöyle de bir deyişimiz var. 'ölüler sanıyor ki diriler her gün helva yiyor'.

10

5-929

196

Türk Dilinin Mantığı

K. Mehmet Gece

.....Türkçe'nin söz dizimine hakim olan temel mantığı açıklamaya çalışacağız..... Muharrem Ergin "Türk Dil Bilgisi"nde(2) çok az yer ayırdığı söz dizimiyle ilgili bölümün başında, "kelime sırası ve zaman sırası" yan başlığı altında "Gerçekten Türkçe'de kelimelerin sırası onların karşıladıkları nesnelerin ve hareketlerin zaman içindeki var oluş sıralarına uygundur." der ve "kelime gruplarının büyük bir kısmında ve cümlelerde bunu açıkça görmenin mümkün" olduğunu söyler.....

Bir dilin cümle yapısı, o dili konuşan toplumun düşünce sistemini gösterir. Türkçe'nin cümle kuruluşu da Türk insanının düşünce şeklinin ifadesidir. Yukarıda açıklanmaya çalışıldığı gibi, Türk insanı dile getireceği, anlatacağı bir işin, oluşun veya kılışın önce şartlarını ve sebeplerini, sonra da bu işin, oluşun veya kılışın kendisini ortaya koyar. Türk düşüncesinin ve varlığı idrak edişinin ifade şekli olan bu sıralanış, fizikî şartlara bağlı, mantıklı bir sıralanıştır.

DERGİPARK.ORG.TR

dergipark.org.tr

7

5-930

'düşünmek' ile ilgili kavramların türetilmesi üzerine...

Yeni kavramlar türetilirken yapılan hata, diğer Türk lehçelerinde işlek olarak kullanılan muadili Türkçe kavramı tercih etmemektir. Kelime türetirken dile yeni giren yabancı bir kelime yerine Türkçe kelime türetmek yerindedir. Örneğin kompüter yerine bilgisayar demek çok yerinde bir kelime türetmedir. Bilgisayar eğer önceden bulunmuş olsaydı, diğer Türk lehçelerinde de bilgisayar yerine kullanılan kelimeler olsaydı, biz işlek, hali hazırda kullanılan bir kelimenin Türkçesini tercih ederek yerinde bir hareket yapmış olacaktık. Kelimelerin kökenine doğru yolculuk yapıldığında kelimelerin nasıl yanlış türetildiğini görebilmekteyiz. Ben düşünce üzerine türetilen kelimelerin nasıl yanlış türetildiği üzerine yorum yapacağım. Yabancı kelimelerin yerine kelime türetilmesi doğrudur ama diğer Türk lehçelerinde zaten kullanılan muadili varken yeni bir kelime türetmek yanlıştır. Yabancı kökenli kelimeler dilimize uyum sağlasa da işlek olmadığı için yeni kelimeler doğurmaz, kısır kalır. Ama Türkçe kökenli bir kelime doğurgandır. Düşünmek yerine var olan 'ög'kelimesi bütün Türk lehçelerinde yaygındır ve işlektir. 'ö:g'-ren-mek düşünerek yapılan bir eylemdir. 'ö' düşünce, 'ög' ise akıldır. 'sa:na' ise bilinçtir. 'sa' saymak ve sen kelimelerinin de kökenidir. Bilincimize varmak saymak ve karşımızdakini sayı olarak bilmektir. Yan yana olan iki şeyi ayırt etmek uzay'ın bilincidir. Zaman'ın bilinci ise art arda akıştır. Yan yana olan şeylerin art arda akışıdır. Diğer Türk lehçelerinde anlamak ve düşünmek kelimeleri eş anlamlıdır. Düşünmek yerine 'ög'ün lehçelerde biçim değiştirmiş hali vardır. Bilmek ise anlamanın sonucudur. Anladığımız şeyi biliriz. Hayvanlarda anlar ve bilir. Türkçe kökenlerine göre diğer Türk lehçelerindeki işlek karşılıkları olan kelimeler türetilmiş olsaydı, bu günkü kavram kargaşasına düşmezdik. Bilinç yerine 'sana' denmesi gerekiyordu. Çünkü bilmek, anlama yetisiyle vardığımız bir sonuçtur. Bilinç ise düşünüyor olmamızın farkındalığıdır. Yakutça'daki 'ög-sana' deyimi düşünce ile bilince varılmanın en doğru anlatıldığı deyimdir. Sonuç olarak düşünmek yerine ögeşmek ya da ögleşmek deyimi kullanılabilirdi, tabi deyim türetmenin teknik yönlerine karışamam, benimkisi mantık yönünden tahlil yapmaktır. Bu durum yeni türetilecek yabancı kökenli kavramların yerine kelime türetilmesine mani olmaktadır. Ondan vazgeçtik, bizim de düşünme sistematiğimizle ilgili yeni kavramlar türetirken kavram kargaşasına düşmemize sebebiyet vermektedir.

16 23 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

198

Türklerde kurban kesmek ne anlama geliyor?
Iduk/Adak, göndermek. Ne gönderiliyor? Can gönderiliyor. Kestiğimiz hayvanın canını Tanrıya gönderiyoruz, bizim canımızı bağışlasın ya da yanına giden sevdiğimizin canlarını rahat ettirsin diye. Daha arkaik hali ise Tanrının doğa olayları yolu ile bize kızıp canımızı almaması için ona hediye canlar göndermemizdir.

14

5-432

Türk Zihin Yapısı Üzerine Denemeler...
Kant saf aklın nasıl olduğunu araştırmış, aklın doğası üzerine Tanrı, Özgürlük ve Ölümsüzlük diye temeldeki saf aklın üç idesi vardır sonucuna varmıştır. Türk zihin yapısı da temelde bu üç ide üzerine oturmuştur. Kant felsefesinin arkaik hali Türk zihin yapısının biçimidir. Kant felsefesini uzay ve zaman üzerine oturtmuştur, zihnimizin içe bakan kısmı zaman, dışa bakan kısmı uzaydır. Her ne kadar idealiteden realiteye gidilse de realite çıkış noktasıdır. Türkler at kazığının uzun bırakılmış ipine bağlı atlarının at kazığının etrafında dönmesi gibi reel bir durumu, kutup yıldızını at kazığı gibi tasavvur ederek ipleri uzun bırakılmış atlar gibi gök çıkrısını atına binerek Göktanrı çevirmektedir. Yerdeki zaman da bu yüzden akmaktadır. Tanrının ve kainatın asıl varoluş sebebi Göktanrının gök çıkrısını çevirmesidir. Bing Bang'imiz budur. İdealite zamandır, esastır ama realite olmadan da idealite tasavvur edilemez. Tanrıya inanmayan insana ise 'ters' demiştir. Çünkü arkaik insan zihin yapısı doğal olarak Tanrı inancına götürüyor. Konar göçer olmamız ise güvenlik sebebiyle tarihi zorunluluktan kaynaklanmıştır. Bunun da altında yatan sebep özgürlük idesidir. Hüküm altına girmemektir. Bozkırda sabit durmak hedef olmaktır. Çin hedef olmaktan kurtulmak için Çin seddini yapmıştır. Bozkırda var olabilmek için askeri kurallarla yaşamak zorunludur. Ama bir kız istemediği birine verilemez. Bir kadının çadırına zorla girilemez. Ölümsüzlüğü ise zamanı sınırsız yaşamak olarak algılamıştır. Tanrı da zamanı sınırsız yaşayandır. Hava yoluyla yukarıdan gelen can, sınırlı bir süreye tabidir. Yerde zaman sınırlıdır, gökten gelir. Gökte zaman sınırsızdır. Hava yoluyla gelen canın sınırlı zamanı dolunca gene sınırsız zamanı yaşayacağı gök'e geri gitmektedir. Bu durum da arkaik olarak zaman merkezli bir zihin yapısıdır. Türkçe kelimelerin etimolojik kökeninin de bu mantarite ile açıklanabileceği kanaatindeyim.

Sen ve 10 diğer kişi

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-433

1...

'ı'= 'bitki örtüsü' (Clauson 1), bitki örtüsüne dahil olanlar ise, ı ıgaç 'orman', ı tarıg 'tohum', ı yemiş ' yemiş' ve benzerleri.

 9

5-434

151

sıpıt...
'sı' kır(Clauson 782) 'sın' kırılmak(Clauson 833), 'sı:namak' kırılıp kırılmadığını test etmek. 'sıpıt' kırıp atmak.

7

5-435

352

Terminolojik Tipolojilerimiz...

Temelde Islam, Batı ve Atatürkçü olmak üzere üç terminolojiye göre düşünüp yaşayan ve de bu üç terminolojinin varyantlarına göre oluşan insan tipolojilerimiz vardır. Bir de bu üç terminolojinin farkında olmayan arabesk tipolojilerimiz vardır.
Her üç terminolojinin de felsefi altyapısını kavrayamayanlar, kendi aralarında neyi tartıştığının da farkında olmayanlardır.
Bu üç terminolojiye açıklık kazandırarak tipolojileri, varyantlarını ve arabeskleri yerli yerine koyabiliriz.
Öncelikle feodalizmden modernizme geçişin kavranması gerekiyor. Burada hemen feodal müslüman ile modern müslüman tipolojilerini ayırabiliriz. Feodalite geniş anlamı ile bir kişinin egemenliğidir. Bu dindar ya da laik zihniyetli de olabilir. Biz toplum olarak feodaliteden moderniteye geçişi tamamlayamadığımız için kurum, kuruluş ve aile yapımıza kadar yarı feodal bir toplumuz. Feodal dindar gaza felsefesi taraftarıdır, modern müslüman; müslümanlığını dayatılması gereken bir araç olarak görmeyendir. Batı taraftarları da feodal ve modern olarak ayrılmaktadır. Bunların da feodal olanları zorla batı değerlerinin uygulanmasını savunup dini ve milli değerleri göz ardı etmektedirler. Modern olanları ise kendinden emin bireysel dini ve milli olmayan batı değerlerini savunmaktadırlar. Atatürkçüler de feodal ve modern olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bunların da zorla Atatürkçülüğü dayatanları feodal, laik hukuk ile Atatürkçülüğü savunanları ise moderndir. Atatürkçülerde de dini değerleri ön planda tutup milli değerleri ikinci planda görenle, milli değerleri ön planda tutup dini değerleri ikinci planda tutan feodal varyantları da vardır. En ideal Atatürkçü varyant milli ve dini değerlere saygılı ama onun da üstünde laik hukuk'un olduğu yönetim sistemidir. Arabesk olanlar ise davranışlarının hangi terminolojiye göre olduğunun farkında olmayıp, oraya buraya savrulanlardır. Ideal Atatürkçü tipolojilerin toplumda egemen olması için toplumumuzun en az yüz yıl daha kendi içindeki bu kargaşayı sürdürererek feodaliteden moderniteye geçiş aşamasını tamamlaması gerekiyor.

5-436

150

'ka:daş, kar:deş'
'ka' aynı soydan olmak, kadaş ise akrabadır. karındaş>kardeş ise aynı karından doğandır. Eski metin çevirilerinde aralarındaki fark bilinmediğinde birbirinin yerine kullanılabiliyor.

16 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-437

154

Oy:un...
Hoplayıp zıplayana Şaman denir.(İnan, Şamanizm 74) Yakutça karşılığı 'oy:un'=şaman, ayrıyeten Yakutça'da 'oy' atlama, zıplamadır. 'oy:oh' kadın demektir. İlk şamanlar kadın olduğu için kadın ile şaman eş anlamlı olsa gerek.

15 5 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-438

156

Al Tanrı = al-ton>al-tun>altın, hiç yaşlanmayan, paslanmayan, ölmeyen, sonsuz.

Özkul Çobanoğlu
Alan ve sonsuz olan "al tanrı"2 yüksek dağların üzerinde bulutların yer aldığı gökte tasavvur ediliyordu ve dağlardan ona yol olduğu ve yol üzerinde ölenlerin gittiği ve Türk mitolojisindeki muhtemelen ilk cennet tasavvuru olan tamamen sütten oluşmuş bir "Süt Göl" inancıyla pekişiyordu. Al tanrı ile insanların haberleşmesini sağlayan "turna3 " ve "karga" kuşları özel bir yere sahiptiler. Al tanrı, kadın-erkek, ak-kara, iyi-kötü arasında dengeyi sağlamış sonsuzluk demekti. Türk mitolojisinde beşinci element olan madenlerin insanların ilgi sahasına girdiği dönemde "al tanrının tonuna/donuna giren" maden olarak "al-ton" veya "al tun" hiç paslanmayan, yaşlanmayan, ölmeyen sonsuzluk timsali olarak "al tanrıyla " özdeşleştirilecekti.

AYK.GOV.TR
www.ayk.gov.tr

5-439

'evde kal' da en şanslı insanlar okuma ve araştırma alışkanlığı olanlardır, onlar için günler sıradan ve rutin geçer.

62 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-440

bir+yıldır>bıldır='geçen sene, bir yıl önce' (Tietze I-687)

5-441

158

Evli Barklı ne demek?
Ev, çadırdır. Hareket ettikçe değiştiririz ki bugün de evimizi değiştirebiliriz. Bark ise mezardır, yeri sabittir değiştiremeyiz. Iki değerli şeyimiz, ev evimizdeki ailemiz ve barkımızdaki ailemizin ebedi uykuda uyuyanlarıdır.

5-442

159

'sana dünyanın kaç bucak olduğunu gösteririm' ne demek?

Bucak köşedir. Eski inanışa göre dünya kare şeklinde ve suyun üstünde yüzmektedir. Dağların ağırlığı da ters yüz olmasını engellemektedir. Bu durumda dünyanın dört bucağı(köşesi) vardır. Dünyanın dört köşesine en hızlı araç olan atla gitmek gerekiyordu. Yıllarca sürecek zahmetli bir iş. İç Asya merkez alınarak dört yöne doğru teker teker giderek denize ulaşıldığında dört köşenin bir tarafına gelindiği zannedilirmiş. Tabi tarafa gelmekten amade tarafın ucunu bulmak daha da zahmetli bir iş. Belki de dünyanın dört bucağını(köşesini) görmek bir ömür uğraşılıpta başarılamayacak bir hedeftir. Evliya Çelebi dünyanın dört bucağını aramış mıdır acaba?

23 7 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-443

160

Gebe-rmek ne demek?
Senin ölüne kimse sahip çıkmasın, haliyle sahip çıkılmayan ölü de şişecektir. Gebe kadından öykünülenerek karnı şişerek ortada kalmış ölü bir insan gibi olasın anlamındadır.

29 4 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

S-444

161

Dilimdeki kelimeleri bir roman gibi yazan atalarıma hayranım. Bu romanı okumaktan haz duyuyorum.

22 3 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-445

162

evke/öfke/övke=öfke (Clauson 9)
'ev' evrilmek, çadır da yuvarlak olduğu için 'ev' denmiş. Ev 'evrilen' 'küçük evren'. Gök çıkrığını Göktanrının çevirmesi de 'büyük evren'i evirmektir, hareket esastır. Öfke kelimesi akciğer demek aynı zamanda, bu da hızlı nefes almakla eş anlamlı, göğüs kafesini hareket ettiren, eviren, acele etmek de evektir. 'öfke' de hızlı hızlı nefes almaktır. 'evet' kelimesi de aynı kökten geliyor, evrilmiş, tamamlanmıştır.

21 2 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5- 446

Türklerde güzel olaylar aydınlık ve ışıklarla ifade edilirdi. Günümüzde dahi yeni bebeği olan kişiye "gözün aydın " diyorsak Oğuz Kağan Destanında da "Ay Kağanın gözleri aydın oldu, renklendi" deniliyor.(Ögel, 2010: 115)

Hayvan Zihninden Insan Zihnine Geçiş

Ya da sürüden topluma geçiş. 1543 Kopernikus devrimini merkez alarak ileri ve geri doğru düşünmek gerekiyor. Kopernikus ne yapmıştır? Bu sorunun en iyi cevabını Nietzsche vermektedir. "insanoğlu (kişioğlu) Kopernikus devrimi ile merkezden x'e doğru yuvarlanmıştır." Insanoğlu uzay boşluğunda deli dana gibi merkezini ararken Descardes aradığın merkez senin zihnindir demiştir. Bu zihin hayvan zihninden insan zihnine nasıl evrilmiştir? Ya da sürüden topluma nasıl geçilmiştir? Bu geçişin farkındalığı nasıl olmuştur? Farkındalık uzay ve zaman içinde oluşun farkındalığıdır. Hayvan zihni uzay ve zaman içinde yaşar ama uzay ve zaman içinde olduğunun farkında değildir. Insan zihni ise uzay ve zaman içinde yaşadığının farkındadır. Bu farkındalığın başladığı nokta da alet yaptığı gündür, insanoğlu alet yaptığı gün sürüden topluma geçişin Kopernikus devrimini yapmıştır. Kopernikus devrimi ise bu geçişin fiili farkındalığının açıldığı yoldur.

5-498

Türkçe'de ölmek nedir?

Ölmek yaş olma halini, canlılığı kaybetmek demektir. Canlılığını kaybeden vücut kurumaktadır. Höllükte/öllükte de yaş olma hali tersine kuru toprağa geçmektedir. Ölünce yaş olma halini sağlayan can nereye gitmektedir? Can, Tanrı Ülgen tarafından kulağa üflenerek, akıl ise buruna üflenerek verilmektedir. Can geldiğinde hareketlenen vücut, buhar gibi vücuttan çıkıp tekrar Tanrı Ülgen'in yanına geri gidince, kuruyan vücut da eski toprak haline geri dönmektedir.

5-449

166

Ben yirmi yaşarma/yeşerme gördüm. (Ben yirmi yaşımı gördüm).

Yirmi sefer mart ayında yerlerin yeşerdiğini gördüm. yaşıl/yeşil yaş olandır. Yaş olmak yaşamaktır, ıslaklıktır, yaşıldır/yeşildir. Yaş olmak, yağmur yağmak, yaşıl/yeşil canlılığın doğması demektir. Yaş geçmesi yaşıllıklarla/yeşilliklerle, canlılıkla bir yılın geçmesidir.

Sezgin Bozo ve 15 diğer kişi 1 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-450

167

kol+aç>kulaç der Kaşgarlı Mahmut.

26 1 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-451

168

Türk Diyalektiği

Türk zihin yapısı düalist(ikircikli) değildir. Yani bu dünya ve öbür dünya gibi düşünmez. Türk zihin yapısında üç dünya vardır. Alt dünya, orta dünya ve üst dünya. Orta dünya alt ve üst dünyaların ele geçirmek için mücadele ettiği bir er meydanıdır. Bu da karşıtların mücadele ettiği bitmez tükenmez diyalektik bir süreçtir.

14 59 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-452

169

Bosna'da karşılaştığım bir tuhaflık- Erhan İdiz

.....ve Hindistan gibi ülkelerden gelen beş bin göçmen Avrupa'ya geçmek için bu şehirde bekliyor. Her biri ayrı dile, ayrı hikayeye sahip. Fakat hemen hepsinin ortak bir noktası var: Türkiye'de kaçak yaşamış olmak. Kürtçe, Farsça, Arapça, Hintçe, Urduca cümlelerin yükseldiği her çadır bir ötekiyle iletişim kurmaya çalıştığında Türkçe konuşuyor. Dünya dilleri arasında sayılmayan Türkçenin, yurtsuz binlerce göçmenin ortak dili olması.....

19 Ahmet Baylav ve 18 diğer kişi 7 Yorum 4 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-453

17

Ferdınand Saussure, dilin tanımı şöyle yapmıştır: " Dil bir kâğıda da benzetilebilir: Düşünce kâğıdın önyüzü, ses ise arka yüzüdür. Kâğıdın ön yüzünü kestiniz mi, ister istemez arka yüzünü de kesmiş olursunuz. Dilde de durum aynı: Ne ses düşünceden ayrılabilir, ne de düşünce sesten."

28 8 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-464

171

Türk Zihin Yapısının Döngüselliği

Güneşi önüne alarak başlar. 'Ön', 'ileri' doğuştur. Güneş yere paralel doğar. Güneşin 'beri' gelmesi, güneyimize yukarı doğru çıkmasıdır. Güneşin tekrar arkamızdan batması tekrar yere paralel hale gelmesidir. Gün bitmiş, geçmiştir. 'gece"de 'geçe'n ise gündür. 'gece'nin merkezi kutup yıldızıdır, 'yukarı'dır. Gecenin galibi aydır, gündüz aydınlık içinde gözükmese de gece karanlığı yenerek parlamaktadır. Güneş ise gecenin karanlığına mağlup olmuştur. Öne(ileri), beri, geri ve yukarı inişli çıkışlı döngüsel bir süreç geçirmekteyiz. Gene aynı mantığa göre sabahın sembolü doğu, öğlenin sembolü güney, akşamın sembolü batı, gecenin sembolü ise güneydir. Doğu ilkbahar, güney yaz, batı sonbahar, kuzey kıştır. Doğunun rengi mavi, güneyin rengi kızıl, batının rengi ak, kuzeyin rengi 'kara'(siyah)dır. Doğu 'ağaç'tır, soyumuz ağaçtan türemiştir, doğmuştur. Güney 'ateş'tir, ateş bize gökten gelmiştir. Batı 'maden'dir. En değerlisi ise altındır, paslanmaz, sonsuza kadar yaşar. Altın elbisesi ile gömülenler ise sonsuza kadar yaşayanlardır. Altın Elbiseli Adam'da ondan altın elbiselidir. Gece 'su'dur, yarın içine suyun akması gibi içimize akar. Göktanrı kutup yıldızında oturur, içimizi aydınlatır, ateş ise dışımızı aydınlatır. 'ateş' ve 'su' yukarıdadır. İçimizi ve dışımızı aydınlatan yukarısıdır. Yukarıda zaman sınırsızdır. Sınırlı zaman aşağıdakiler için verilmiştir. Sınırlı zamanları bitenler yukarı çıkarak sınırsız zamanlarını yaşarlar.

20 6 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-555

172

Yerleşik ve Göçebe yaşayan insanların zihin yapıları nasıl oluşmuştur?

Zaman ve Mekan algılarında yerleşikler mekan merkezli, göçebeler zaman merkezli düşünmüşlerdir. Yerleşiklerin kozmolojilerinde yer sabit evren yerin etrafında dönmektedir. Göçebelerin kozmolojilerinde ise gök çıkrığı(çarkı) döndüğü için yer dönmektedir. Zihin yapıları gökmerkezli ve yermerkezli olarak oluşmuştur. Zihin yapılarına göre de dil yapıları oluşmuştur. Yermerkezcilerin 1543 Kopernikus devrimine kadar ısrarla evrenin yerin etrafında döndüğünü iddia etmelerinin altında yatan sebep de budur. Zaman merkezli düşünce sistematiği artık günümüzde egemenlik kazanmıştır. Göçebeler sabit tarihi eserler bırakmasalar da zihin yapılarından oluşan zaman merkezli düşünme sistematiğini miras bırakmışlardır.

S-456

173

Türkler'de Özgürlük Bilinci.
Anaerkil ve Ataerkil dönem olarak incelememiz gerekiyor. Öncelikle öz-gür, özü gür kavramı yeni türetilmiş bir kavramdır. Anaerkil ve Ataerkil döneme çağrışım yaptırmaz. Anaerkil dönemde 'gönül', ataerkil dönemde ise 'erkin' kavramlarıyla karşılanmıştır. Anaerkil haliyle gönül kavramı Yakut Türkçesinde bugün hala kullanılmaktadır. Serbest olmak, bağımlı olmamak anlamındadır. Gönlümüzle karar vermek derin düşüncenin sonucunda karar vermektir. Özgürlük aslında karar verme yetisine sahip olmaktır. Ataerkil dönemdeki 'erkin' kelimesini ergin olmak, kendi kararlarını verebilecek kabiliyete sahip olmak anlamında daha anlaşılırdır. Anaerkil dönemde içimizdeki ruhumuzun karar verme kabiliyetidir gönül. Ruhumuz ölünce serbest kalmaktadır, bedenden çıkıp atalarımızın yanına gitmektedir. Gönül ruhun serbest kalmasıdır. Bedenin içinde iken de serbestçe tercih yapabilmesidir.

22 1 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-457

179

Neden Türk Mitolojisi?
Elin ayranı yürek soğutmazmış. Onların Zeus'u, Promethous'u, Pandara'sı varsa bizim de Kayran Han'ımız, Ülgen'imiz, Erlik'imiz, Umay Ana'mız var. Çocukları seviyoruz ama kendi çocuğumuzu başkasının çocuğundan daha fazla sevmiyoruz, çünkü o bizim canımız kanımız. Mitolojiyi de seveceğiz ama başkasının mitolojisini kendi mitolojimizden daha fazla sevmeyeceğiz. Gene sözümü başladığım cümle ile bitireyim, elin ayranı yürek soğutmazmış.

42 10 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-458

125

Türklerde merkez neresidir?

Türklerde merkez Orta Asya'da iken İç Asya, Anadolu'ya gelince de İç Anadolu olmuştur.
Bu duruma göre Anadolu'da Güney Batı Ege'dir. Güney Doğu, Güneydoğu Anadolu bölgesidir. Kuzey Doğu, Batı Karadenizdir. Kuzey Batı ise Trakya ve Marmara'dır.
Orta Asya'da ise Güney Doğu Asya Türkleri Çin sınırları içindeki Uygur Türkleridir. Güney Batı Türkleri ise Karadeniz'in alt tarafından gelip bize ve Gagavuz Türklerine kadar giden bölgedir.
Kuzey Doğu Türkleri ise Sibirya'daki Yakut Türkleri ve diğer Türk gruplarıdır.
Kuzey Batı Türk grubu ise Karadeniz'in üst tarafında kalan Rusya içindeki Çuvaş Türklerinin de dahil olduğu diğer Türk gruplarıdır.
Orta Asya'daki Türk Dil grupları da Kuzey Doğu, Kuzey Batı ve Güney Doğu, Güney Batı olarak dört grup olarak ayrışmıştır.

14 2 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-459

176

İSLAM ÖNCESİ DÖNEMDE TÜRKLERDE AİLE (OĞUŞ)

.....Hatta Yakut Türkleri gibi, istisnai bir şekilde, anaerkil bir aile yapısının görüldüğü ve akrabalık ilişkisinin ana vasıtasıyla kurulduğu boylarda bile, ailenin reisi kadın değil erkekti. Fakat bu erkek baba değil, annenin kardeşi olan dayıdır.....

MURAT ÖZTÜRK - academia.edu

Dayı kelimesinin neden bu kadar yaygın olduğunu anlayamıyordum. Anaerkillik ile Ataerkilliğin rekabetinin kız tarafı ile erkek tarafının gizli bir rekabeti olarak kendini koruduğunu anladım. Kızlar erkek egemen bir toplumda erkek kardeşlerini ön planda tutarak anaerkillikten gelen egemenliklerini devam ettirmek istiyorlar. Bu durumda da kızların erkek kardeşlerine de pozitif ayrımcılık yapılmış oluyor. Dayı da ataerkil babaya karşı anaerkilliğin ön planındaki bir unsur olarak kalıyor olsa da burada dayı-yeğen sorunu anaerkil iç sorun olarak duruyor. Aslında kız tarafının daha baskın olduğu anaerkillik döneminin bir kalıntısıdır dayı. Kızın erkek kardeşi kocasına göre daha değerli ama aynı şey erkek için kız kardeşi karısından daha değerlidir sonucuna varmıyor. Ataerkil erkek bir açmazla karşı karşıya kalıyor. Bu da gelin kaynana ve de eltilerin gömleklerinin bile aynı dolapta kavga yaptığı bir başka açmazı getiriyor. Bu sorunun kökünde de anaerkil-ataerkil dikotomisi yatıyor. Kadınlar anaerkillikten gelen egemenliklerini içgüdüsel olarak bir şekilde devam ettirmeye çalışıyorlar.

11 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-160

122

Atatürk'e ait her şey yok edilse de Atatürk sevgisi yok edilemez. O kanlı canlı real bir Alp Er Tunga'mızdır. Türk'ün binlerce yıldır özlemini çektiği rol modelimizdir. O içimizde yaşayacaktır.

41 2 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-961

175

Türk Mitolojisinde Tanrı Zamandır.
Türklerin göçer olması dezevantaj gibi gözükse de aslında avantajdır. Sabit, yerleşik duran ve yaşayan insanın zihin yapısı mekan öncelikli oluşur. Hareket halindeki insanın zihin yapısı ise zaman öncelikli oluşur. Türk'ün Tanrısı zamandır ve sürekli hareket halindedir. Varoluş Gök Tanrı'nın gök çıkrısını sürekli çevirmesidir. Türk'ün zihin yapısının işleyişinde realite zemin yapısından idealite oluşmaktadır. Tanrı tasavvuru da gene hayatın realitesinin idealleştirilmesidir. Evinin önünde bağlı at kazığının etrafında ipleri uzun bırakılan atları dönmektedir. Bütün tasavvurları bu mantık üzerinden dönmektedir. Bu dönüş tasavvuru temel alınarak kutup yıldızı merkezli gök çıkrısı ipleri uzun bırakılmış hayvanlar gibi göğü çevirmektedir. Böylece zaman akmaktadır. Tanrı Kayra Han göğün onyedinci katında tahtında sabit oturmamaktadır. Atına binerek gök çıkrısını çevirmektedir. Zamana hükmeden onu sınırsız yaşayan ve zamanın kendisi Tanrıdır. Insanoğluna da doğarken kısıtlı zaman vermiştir. Bu kısıtlı zamanı dolunca ödü kopar, zamanla bağlantısı kesilir ve ölür. Onun içindir ki Türk hükümdarları gece uyumayıp gündüz oturmayıp kısıtlı zamanı en iyi değerlendirmek için çaba sarfederler. Sabit, mekan merkezli, yerleşik zihin yapısında yer merkezdir ve evren yerin etrafında döner. Hareketli, zaman merkezli zihin yapısında ise kutup yıldızı merkezdir ve yer de gök çıkrısı döndüğü için döner.

5-462

179

Yerin dibinde ne var?
Yerin dibine batasıca ya da cehennemin dibine kadar yolun var gibi deyişler kötülüğün olduğu yer altı dünyasına ait söylemlerdir. Kötülükler ve ölüm yer altı dünyasından gelir. Orta dünya insanların ve diğer canlıların yaşadığı dünyadır. Hatta ay altı dünya dediğimiz havanın olduğu dünya da kuşlara aittir, orta dünyanın içinde kabul edilir. Yukarı dünya ise ay üstü dünyadır, iyi ruhların ve Tanrının yaşadığı dünyadır. Yeraltı dünyasının hakimi Erliktir, kamçısı uzun bir yılandır. Yukarı dünyanın hakimi Ülgendir, kamçısı şimşektir.

16 4 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

52 463

120

"Mitoloji bir milletin fikir ve düşünce tarihidir". Bahaeddin Ögel

33 26 Yorum 4 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-464

181

Anaerkil - Ataerkil
Anaerkil iken soyumuz anneden devam ediyordu, aterkil olunca soyumuz babadan devam etmeye başladı.Anaerkil iken kemik bağı vardı, ataerkil olunca artık kan bağımız var. Anaerkil iken ormanda yaşıyorduk, toplayıcıydık. Ataerkil olunca bozkırda avcı olduk. Anaerkil iken Tanrımız Yer Ana idi, ataerkil olunca Tanrımız Göktanrı oldu. Anaerkil iken Tanrılar hayvan biçimliydi ve insanları Tanrılara kurban ediyorduk. Ataerkil olunca Tanrılar insan biçimli oldu. Hayvanları Tanrılara kurban ediyoruz. Anaerkil iken soyumuz Ak Ana olan geyikten gelir idi, Ataerkil olunca soyumuz Börü olan Kurttan gelmeye başladı.

17 7 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-465

182

İçim su, dışım ateş...
Suyun yarıklardan yerin içine akmasından öykünerek, içimizi de suyun içimize akması gibi düşünmüşüz. Su içimizi ferahlatandır, bizi rahatlatandır. Ateş işe dışımızdır, enerjidir, harekete geçirendir. Uyanık olmak 'ot karak'tır. Göz bebeğinin ateş gibi canlı ve hareketli olmasıdır. Dışımız yaşama sevincidir, akıldır, heyecandır. İçimiz sükunettir, evimizdir, suyun verdiği dinginliktir, gönüldür. Türk mitolojisinden Türk felsefesine giden yol ise aklın dışımızdaki dinamizmi ile gönlün sükunet arayışının bitmez tükenmez diyalektiğidir.

Not: Eski Türkçe'de karak gözdür. (Kar) kökünden türemiştir. Karamak (görmek) ve kara (is) kökünden gelir. 'ot karak' göz bebeğidir. Ot ateş, göz bebeği ise ateş gibi canlıdır. Ürüng karak gözün akıdır. Ürüng eski Türkçede beyaz anlamındadır. Kara karak gözün karasıdır. Ot karak ise gözün karası içinde ateş gibi canlı olandır. Gözü fırıl fırıl hareket ettirendir. Diriliğin sembolüdür.

20

5-466

(8)

Ali Şir Nevai ve Atatürk
Makus talihimizi kıran iki insan. Ali Şir Nevai herkesin Farsçaya hayran olduğu, sevgiliye Farsça methiyeler dizildiği bir dönemde Türkçeyi hayranlık mertebesine yükseltmiş bizi Farsça hayranlığından kurtarmıştır. Herkesin modern Avrupa'ya hayran olduğu bir dönemde modern bir laik demokratik hukuk devletini kurum ve kuruluşlarıyla tek tek kendi eliyle inşa ederek bizi onore etmiştir. Bu millet sizlere minnettardır. Bu millet onu sonsuza kadar onore edecek filozoflarını beklemektedir.

5-462

184

Höllük kelimesinin etimolojisi.
"öl" kelimesi ıslak anlamındadır. Çocuğun altının kuru toprakla bağlanması ve sonra onu çiş yaparak ıslatması durumuna "öllük" denmiş. Kullanımda başına "h" harfinin gelmesi ile "höllük" olmuştur.
".....Uygur metinlerinden Prens Kalyanamkara ve Papamkara hikayesindeki " Kurug yirig suvayu, öl yirig tarıyu..." (Kuru yeri sulayıp, ıslak yeri sürerek) cümlesinde karşılaşılan öl kelimesinden, kundağa sarılan bebeğin altına konulan ve onun yaşını emen toprağa ad olan öllük / höllük türetilmiştir. Bugünün şartlarında höllük"ün işlevi, başka maddelere aktarılmış ve kavram toplum hayatından, kelime de dilden çıkmıştır....."

ARASTIRMAX.COM
arastirmax.com

5-468

185

İçimiz ve Dışımız

İçimiz karanlık, dışımız aydınlıktır. Kaşgarlı Mahmut'ta "insanın alacası içinde, hayvanın alacası dışındadır" diye atasözü geçer. Mecazi bir anlatım da olsa insanın içini ve dışını anlatmaktadır. Peki bu iç ve dış kavramımız nasıl bir zihinsel altyapıya sahiptir? Bulunduğumuz yeri merkez kabul edip,yüzümüz güneşin doğduğu yere dönüp ona göre yönlerimizi tasavvur etmişiz. Güneşin doğuşu ve batışı önümüzde ve arkamızda olup yer ile paraleldir. Gün ortasında olan öğlen 'güneş'i yukarıda, dışımızdır. Gene gece ortasının sembolü olan 'kutup yıldızı' da yukarıda ve içimizdir. Dışımız ak, içimiz karadır. Dışımız aydınlık, içimiz karanlıktır. Burada yer ile gökü zihinsel olarak nasıl ayırdığımız da anlaşılmaktadır. Peki karanlık nasıl bir karanlıktır? Nazım Hikmet'in delikanlım şiirinde Türk mitolojisinden öykünerek söylediği şu cümledeki tipte bir karanlıktır. 'Delikanlım!... Senin kafanın içi yıldızlı karanlıklar kadar, korkunç, mübarek ve iyidir'. Kutup Yıldızında Göktanrı oturmaktadır. İçimizdeki kutsallık, Göktanrı'nın içimizde olmasıdır. Göktanrı aynı zamanda içimizdeki iyiliktir, vicdandır. 'Bügü Kağan' ise filozof tanrıdır. İçimizdeki bu yıldızlı karanlıkları, tıpkı dışımızdaki Tanrı Kayra Han'ın gök çıkrığını çevirerek zamanın akmasını sağlaması gibi, içimizdeki akan zamanı da düşüncelerimizi de 'Bügü Kağan' çevirmektedir, akıl çıkrısı dönmektedir.

14 2 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-569

186

Türk Mitolojisinde 'ay kız'
Annesiz bir kız varmış, şu taşırmış sırıkla
Geceleri ağlarmış, soğuktan hıçkırıkla:
"Ey güzel ay, ey kutsal, ne olursun beni al!
"Buraya gel suya dal, eş yap beni göğe sal!"
Dermiş kız haykırırmış, hep aya yalvarırmış,
İmdada çağırırmış, sesi göğe varırmış.
Çok soğuk bir geceymiş kız yine suya gitmiş,
Ay da gece gökteymiş, kız için yere inmiş.
Ay hemen kızı almış, ta evine götürmüş,
Ay her dolun oldukça bu kız ayda görünmüş.

Alınan kaynak: Türk Mitolojisi II - Eğitim dizisi - Bahaeddin Ögel - Milli Eğitim Basımevi - 1997(2. Cilt) - Sayfa:52

14 9 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-420

182

Saf Aklın Kültürlerdeki Biçimleri.
Türklerin saf aklının rengine ak, Farslıların saf aklının kırmızı, Arapların saf aklının rengine siyah, Hristiyanların saf aklının rengine lacivert, Çinlilerin saf aklının rengine sarı, Hintlilerinkine de turuncu dersek, kültürlerinde birbirleriyle etkileşmeleriyle renklerinin tonlarının da değiştiğini kabul edersek, her kültürün saf rengi, o kültürün en arkaik mitolojisine aittir. Saf Pratik aklın zemininde Tanrı, Ruh ve Özgürlük vardır. Bunların toplamına inanç sistemi diyebiliriz. Bizi ilgilendiren, bizim inanç sistemimiz nedir? 'Saf Ak' rengimizin nasıl grileştiğini renk tahlili yaparak ortaya çıkarmaktır.
Teorik akıl dünyevidir, pratik akıl uhrevidir. Insanlar temel ihtiyaçlarını karşılama kaygısından kurtulup düşünmeye başladığında uhreviliğe yönelmektedir. Eş deyişle teorik akıldan pratik akıla yönelmektedir. Bunun en önemli ispatı ise Göbeklitepe'dir. Insanları yerleşik düzene geçiren tarım devrimi değil, ibadet etmesini sağlayan mabetleridir. Biz Göbeklitepe'deki mabetlerimizde ibadet etmek için yerleşik düzeni geçtik. Peygamberler Şehri Urfa'nın da sadece Hami-Sami inançlarına mensup değil, ilk ibadethanelerin de şehridir.
Teorik aklın dünyevi bilgisi ile pratik aklın uhrevi inancı arasında olan felsefe her iki aklımızın bir bütün olarak anlaşılmasını sağlamaktadır.
Türk mitolojisinden Türk felsefesine geçiş ise inanç sistemimizin serüvenine 'ak' rengimizin serüveniyle başlamaktır. Türk mitolojisi merkezli, Türk'ün mitos'tan logos'una geçişini anlamlandırabilirsek, benliğimize ve öz varlığımızı temel alarak hareket etmiş oluruz. Başka mitolojileri merkeze alarak düşünürsek, zihinsel olarak o merkezin yönlendirmesine göre hareket etmiş oluruz. Günümüzde Arap ve Batı mitos'tan logos'larını temel alan iki ana akımımız vardır. Iç siyasetimiz de doğal olarak bu iki taraftarlık arasında devam etmektedir. Hedefimiz Türk mitos'undan logos'una geçişi anlamaya çalışmak olmalıdır.

5-471

188

Merhamet....
Ortaokula giderken edebiyat hocamız sınıfta bir öğrenciye edebi bir metin okuturdu, biz de can kulağiyla okunan metni dinlerdik. O okunan metinlerden aklımda iki anı kaldı, birincisi yaş otuz beş yolun yarısı eder şiiri ve hocanın yorumu, şiir okunurken 'taşın sert olduğunu, ateşin yaktığını o zaman anladım' diye şiirden bir pasaj geçince hoca dur dedi okuyana, sonra bize sordu taşın sert olduğunu, ateşin yaktığını anlamak ne demek dedi. Biz birbirimize baktık, bir şey anlamamıştık. Sonra tekrar sordu, dizleri ağrayan var mı diye, gene birbirimizin yüzüne baktık, çünkü on altı yaşında çocuklardık, niye dizimiz ağrısın ki. Bize sınıfın üstteki pencerelerinden kırık olan camı gösterdi, sonra da oturduğu öğretmen masasının yanındaki kapının altındaki boşluğu gösterdi. Kıştı ve kendisi yaşlıcaydı. O kırık olan camdan gelen soğuk ile kapının altından gelen soğuk cereyan yapıp dizlerime vuruyor, romatizmam olduğu için dizlerim ağrıyor dedi. Genç insan taşa basınca ezer geçer, yaşlı insan taşa basınca canı yanar. Ateşin acısı genç insana fazla tesir etmez ama yaşlı insana ağir gelir dedi. Yaş otuz beş yolun yarısı eder şiirini çok iyi anlamıştım artık. Ikinci unutmadığim metin ise 'insanı insan yapan merhamettir' cümlesi ile biten bir yazı idi. Konunun içeriğini ve hocanın yorumunu hatırlamıyorum ama 'insanı insan yapan merhamettir' cümlesini hiç unutmadım. Hayatım boyunca hep merhamet ettim ve merhamet aradım ama sonunda gördüm ki merhamet cebinde parası olmayanda var. Aynı kişinin cebinde parası olunca onda da merhamet kalmıyor. Illa ki onun da savunması vardır ama bu yaşıma kadar gözlemlediğim bütün olaylarda 'insanı insan yapan merhamettir' sözünün yanlış olduğunu gördüm. Sözün doğrusu 'insan fakir olduğu sürece merhametlidir' olmalıdır.

5-372

189

ba ve kö
ba=ba:ğlı olmak. ba:l= yapışık. ba:lçık=yapışık toprak. Üzüm ba:ğına da birbirine sarmaşık şekilde bağlı olduğu için ba:ğ denmektedir. Türkler şehirlere 'ba:lık' derlermiş, yani birbirlerine yakın, yapışık yaşıyan insanlar demektir.
Ba, bağlı olan. ba:l, ba:lçık, ba:ğ gibi iki boyutlu bir bağlılık. 'kö' ise üçüncü boyutta olan, diğer iki boyuttan bağımsız gibi algılanan. Yani yere yapışık olan her şeye yukarıdan gelen, yere bağımlı olmayan. köpük, gök(kök), köm(göm) ise yukarıda olanın yere bağlanması. Kömçü=define, yukarıda olanın gömülü olması. köl(göl) ise yukarıda olan suyun yerin üstünde birikmesi. Kölük=yük hayvanı, yani yerin üstüne bir şey konması. Köndöy=oyuk, çukur. Yerin içindeki boşluk. Ködürt=kaldırmak, yerden koparmak.
Ködöçi=üzengi, yerden bağını kesen. Kölötki=kölge(gölge), yere bağımlı olmayan, kö köküne bağlı olan kelimelerle örnekler çoğaltılabilir.

5- 593

Türk Mitoloji Ansiklopedisi

/90

"Dünya bir deniz idi; ne gök vardı, ne bir yer,
Uçsuz bucaksız sonsuz sular içindeydi her yer."

(Altay Yaradılış Destanı – Giriş Cümlesi.)

İnsanoğlu bulunduğu kara parçasından uçsuz bucaksız denize bakınca bu denizin ezeli ve ebedi var olduğunu düşünmüş. Üzerinde bulunduğu kara parçasının ise bu deniz üzerinde yüzdüğünü hayal etmiştir. Türkler Ötüken ormanlarını merkez kabul etmiş, dünyanın dört bucağına giderek, oralarda da denize ulaşıp dünyanın sınırlarını bulmaya çalışmıştır. Doğuya doğru güneşin doğduğu yere giderek karanın bittiği yere ulaştığında dünyanın ön sınırını bulduğunu düşünmüş, güneye gün ortasına kadar, güneşin tepede olduğu yere doğru giderek denize ulaştığında dünyanın bir ucuna daha ulaştığını düşünmüştür. Geriye(batıya) doğru giderek, güneşin battığı yerde de denize ulaşınca üçüncü sınırı bulduğunu düşünmüştür. Gene Ötüken merkezden kuzeye gece ortasına kadar gittiğinde, kutup yıldızının altında denize ulaştığında dünyanın dört bucağına da ulaştığını düşünmüştür.

DRMURATAYDIN.COM
drmurataydin.com

5-574

191

Neden gözün aydın deriz?
Işık, güneş yaşama sevincidir, diriliktir. 'ya' kökünden türeyen kelimeler hem dış dünyamızı hem de iç dünyamızı aydınlatmaktadır.
Yıldırım,yıldız, ışın, ışık, alev gibi kelimelerde 'ya:nmak' da bulunan 'ya' kökünden türetilmiştir.
'ya:lturım>yıldırım', 'ya:lduz>yaldız>yıldız'
Baştaki 'y' harfinin düşmesi ile de diğer kelimeler oluşmuştur.
'ya:şuk>yuşuk>yışık>ışık', 'ya:lavu>yalav>alav>alev'
'közünüz ya:ruzun' deyimindeki 'yaruzun' yerine de 'aydın' kelimesi kullanılmış ve 'gözünüz aydın' şeklinde söylenmektedir. 'aydın' kelimesi ise 'ay aydınlığı'(Gülensoy - 46) yerine kullanılan Türkçe bir kelimedir.

Yararlanılan makale:
https://docplayer.biz.tr/145041055-Yildirim-yildiz-alev-alaz-yalaz-isin-ve-isik-kelimeleri-nereden-geliyor.html

8 7 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-375

192

Her şey 'a' ile başladı.
'ol meni a kıldı'= 'o, beni şaşırttı'. (Kaşgarlı I-39)

18 19 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-476

İm...

i=Takip etmek, (hareket edeni) im=takip ettiğin bir şeyi zihinde dondurmak, kavram haline getirmek. Tersinden donuk olanı düşünürsek, bu=donmak, buz= donmuş olan, bu= karşıdakini hareketsiz donuk olarak zihine imlemek. but/put= tapınılan donuk şey, canlı olmayan. but= 'Buda' (Tietze I-822)

14 9 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

194

Öğrenci psikolojisinden çıktığımız gün, kaybettiğimiz gündür.

Sezgin Bozo ve 42 diğer kişi 7 Yorum 4 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-478

195

ur=soy, uragut=kadın
alp alpagut "yiğit, askerler", ur uragut 'soy, soyu devam ettiren(kadın)'
uragut>uravut>uravat>urvat>arvat>avrat

5-479

176

Türkçe'nin en harika kelimesi, sa...

Sa, sanmak ve saymaktır. İnsanın uzay ve zaman içinde olmasını farketmesi bir şeyleri 'yan yana' (geometri, şekilleri yan yana algılama hali) ve 'art arda' (aritmetik 1, 2, 3, 4..... peş peşe sayma hali)
Sanmak kendi bilincine varmaktır. Geometrik şekil olarak vücudumu diğer vücutlardan ayırmaktır. Yan yana algılama halidir. Saymak ise diğer vücutları peş peşe saymaktır. 'sa/se' şeklinde de ifade edilmektedir. 'se-n, sa-na' deyişleri de aynı köktendir. Yaşayan Türk lehçelerinde ve arkaik Türk lehçelerinde 'sa-na' bilinçtir, akıldır, farkındalıktır. 'sa+y+mak' ise peş peşe (1,2,3,4....) 'art ardalık'tır. Geometri+Aritmetik=Matematik'tir. Türk, varoluşunu 'sa' kökünden türeyen kelimelerle ifade etmiştir.

Se:n(karşıdaki bir kişi, sayı) sa:na(bilincine, varoluşuna) ne sa:nırsan(düşünürsen)
Ayrığa(ötekine) da onu sa:n(düşün)
Dört kitabın manası
Budur eğer var ise.
Yunus Emre

22 9 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-480

192

Cengizhan ontolojimiz, Atatürk epistemolojimizdir.

Cengizhan'ın kurduğu devlette bütün dinler var idi, hiç kimseye kendi Göktanrı dinini dayatmadı. Pratik olarak dünya topraklarının tamamına sahipti. Bütün milletler hükmü altındaydı. Hiç bir din Göktanrı dininin insanlığa sağladığı özgürlüğü bu gün bile sağlayamamıştır. Doğaları gereği de sağlayamayacaktır. Çünkü diğer din hatta mezhep onun için ötekidir. Göktanrı dininde öteki ve mezhep yoktur. Laik hukuk devleti ile insanoğlu inanç özgürlüğüne dayalı bir devlet kurmuştur. Bizim epistemolojimiz ise Atatürk'ün kurduğu laik hukuk devletine dayalı bireyin inanç özgürlüğünü temel alan yaşam tarzıdır.

İbrahim Ata ve 24 diğer kişi 41 Yorum 2 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-481

Görmek ile bakmak ve işitmek ile duymak arasındaki fark nedir?

135

Göz görür, kulak işitir. Gördüğümüz gözümüze çarparsa bakarız. Birinciye gören göz, ikinciye baktıran zihindir. Kulak her şeyi işitir ama içimizde bir şey hissetireni duyarız, duyumsarız. Kaşgarlı Mahmut 'göz görse gönül bilir, kulak işitse sevinç gelir' derken demek istediği gördüğümüz ve işittiğimiz şeylerin dikkat çekenlerini anlamlandırırız, anlarız. Gözümüzle gördüğümüze bir daha döner zihnimizle, içimizle, gönlümüzle bakarız. Kulağımızla işittiğimiz şeylerin de bazılarını zihnimizle, içimizle, gönlümüzle duyumsarız ya da hissederiz.

18 8 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-482

199

İlk insan kadındır.
Uçsuz bucaksız denizin üzerinde yalnız uçan Tanrı Ülgen'in canı sıkılmaktadır. Suyun içinden çıkan Ak Ana, Tanrı Ülgen'e 'kişi'yi yarat diye emir vermiştir. Bunun üzerine Tanrı Ülgen 'kişi'yi yaratmıştır. Anaerkil düzende Tanrılar dişi idi, hatta Tanrı Ülgen bile bazı mitolojilerde dişidir. Bütün Şamanlar da ilk önce kadınmış. Erkek Şamanlar da ataerkil döneme aittir ve kadın elbisesi giyerler. Ak Ana neden erkek bir kişi yaratsın? Kişi kelimesinin ikinci anlamı eski ve yeni lehçelerde kadındır. Yani sadece kişi dendiği zaman cinsiyet olarak kadını ima etmektedir. Erkek için 'er kişi' diye ayriyeten belirtmek gerekiyor.
Kişioğlu'nu=kadınoğlu şeklinde de düşünebiliriz. Oğul kelimesi de eski Türkçe'de çocuk anlamındadır. Çocuğun kız olduğunu belirtmek için 'kız oğlan', erkek çocuğu için de 'urı oğlan' denirmiş. Kişi tek başına kadını temsil ediyor. Kişioğlu ise kadından gelen insan soyunu. Anaerkil düzende böyle imiş. Ataerkil düzene geçilince kişi kelimesine dişil değil eril anlam yüklenmiştir.

21 25 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-483

200

" Hani hastanın vücudunu kanser sarmıştır, doktor alın eve götürün der. Benim de öğrenme isteği ve merak ruhumu sarmıştır, iflah olmaz kanserli hasta gibi okuyamamak, araştırmacı düşünceden uzak kalmayı düşünmek bana acı vermektedir." 7.07.2004
"Çok şükür hasta evinde ve kendi halinde." 6.01.2020

64 28 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-484

201

'akıl' mı? 'sana' mı?
'sana' kelimesinin en arkaik hali bilinçli olmak. 'sa' saymak, bilinçli olarak kendini var saymak. Diğer Türk lehçelerinde de 'sa' vücut yerine de kullanılmaktadır. Yakutça'da en arkaik hali ile öy(ög, düşünce), öy-sana ise düşünerek bilincine varmaktır. Günümüzde ise sadece Kazakça'da 'sana' 'akıl' yerine kullanılmaktadır. Sonuç olarak 'sana' akıllı ve düşünen varlıktır.

Yararlanılan kaynaklar: Clauson 833, Tietze 177 ve diğer Türk lehçeleri sözlükleri ile Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü

İbrahim Ata ve 13 diğer kişi 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-485

Metafor can simididir.
Düşünceleri anlama ve anlatma çabası içinde boğuşurken bulduğumuz bir metafor boğulma tehlikesinden kurtulma rahatlığını sağlar. 202

İbrahim Ata ve 25 diğer kişi 6 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-486

203

Güncel Üç Tarz Siyaset

Bilindiği gibi Yusuf Akçura Osmanlıyı kurtarmak için önce Osmanlı vatandaşlığı, olmayınca İslam devleti, o da olmayınca Türk devleti olarak üç tarz siyaset sunmuştur. Bu siyasette Türk devleti başarı kazanarak cumhuriyetimiz bu günlere gelmiştir.
Günümüzde bu üç tarz siyasetin ne anlamı vardır? Amerika'ya giden ilk önce düşünce kuruluşlarıyla muhatap oluyor. Bizim düşünce kuruluşlarımız var mıdır? Düşünce kuruluşu ne demektir? Düşünce demek felsefe demektir. Bizim düşünce kuruluşlarımız her akşam televizyonda tartışan köşe yazarları ve konusunda tartışan uzmanlardır. Hepsiyle bir bütün olarak gelecek vizyonu sunacak olan ise filozoflardır. Bizim öyle filozoflarımız var mı? Ya da ileriye dönük felsefi vizyonu olanlar kimlerdir. Gördüğüm kadarıyla gene İslam kardeşliğine dönük söylemler ağırlık kazanmakta ve buna dönük felsefi önermeler üretilmektedir. Peki başka tarz önerileri olan filozoflarımız niye yok? İlk önce Türk filozofu mu? Türkçe filozofu mu? diye bir tartışma ile karşı karşıyayız. Türk'üm demekten imtina eden gerek dini saiklerle gerek sosyalist ve hümanist saiklerle hareket eden söylemler egemendir. Türklük deyimi ırkçı-turancı bir çağrışım gibi algılanmaktadır. Bu gidişat bizi bir yere götürür mü? Götürmez. Sosyalistlik ve Hümanistlik Osmanlıcılık saikine denk gelmektedir. Yükselen Atatürkçülük ile Türklük saiki üzerine felsefeler geliştirmeliyiz. Bizim dayanağımız ve tutanağımız Cumhuriyetimizin kuruluş felsefesi olan Atatürkçülük ve Türklük felsefesidir. Türklüğün başat olduğu bireyin özerkliğine dayalı Yunus Emre tarzı din felsefesi, Türklüğün başat olduğu Galiyev felsefesine dayalı sosyalist ve hümanist söylemler, gene Türklüğün başat olduğu Türk mitolojisinden beslenen yeni Türk felsefesi, işte bizim yeni üç tarz siyaset felsefemiz bunlar olmalıdır.

Sivri Su Kaçağı Tespiti ve 16 diğer kişi 3 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-487

Türk Mitolojisinden Türk Felsefesine giden bir deneme.

Göktanrı insanın kulağına üflemiş ona can vermiş, burnuna üflemiş ona akıl vermiştir. Can aynı zamanda özgürlüktür, özgürlüğün adı ise gönüldür. Cani gönülden olan özgürce olandır. Aklın sonlu özgürlüğü kısıtlı dünyaya aittir. Gönlün özgürlüğü sonsuzluğa aittir. Akıl Göktanrının tanıdığı kısıtlı zaman içinde vardır. Gönül sonsuzluğunu dünyada yaşadığı kısıtlı zamanı tamamlayınca Göktanrının yanında yaşamaya devam eder. Esas olan gönüldür ama akıl ve gönül diyalektiği de sonlu kısıtlı zaman ile sonsuz kesintisiz zamanın mücadelesidir. Sonlu olan ile sonsuz olanın mücadelesidir. Akıl insana kısıtlı zamanın handikapını yaşatır, gönül sonsuz özgürlüğü hissettirir.

10

5-588

206

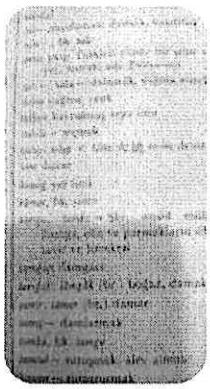
Ötüken neden önemlidir?
İnsan kendini merkez görür. Etrafını ve dünyayı kendi merkezinden yorumlar. Milletler de öyledir. Kendini merkez görür. Diğer milletlere ve dünyaya kendi merkezinden bakar. Bizde bu merkez bilinci var mı? Yok. Eğer olsaydı Ortadoğu Teknik Üniversitesi ya da Yakındoğu üniversitesi adlarıyla üniversiteler açmazdık. Nereye göre yakın doğu? Nereye göre Ortadoğu? Nereye göre uzakdoğu? Merkez neresi? Merkez İngiltere. Biz başkasının merkezine göre kendimizi yönlendiriyoruz. Peki bizim merkezimiz yok mu? Var. Bizim merkezimiz Ötüken'dir. Binlerce yıl Ötüken merkezli dünyayı tasavvur etmişiz. Binlerce yıl Asya'da kurulan imparatorlukların başkenti Ötüken olmuştur. Başkasının merkezine göre düşünmek en başından başkasının zihin yapısına göre hareket etmektir. Anadolu'ya gelince yeni merkezimiz Anadolu olmuş. Zihin yapımız da eski merkezdeki zihin yapımız gibi çalışmıştır. Örneğin Karadeniz'e neden Karadeniz deriz? Türklerde kuzey yönünün rengi karadır. Kuzeyde olduğu için Karadeniz demişiz. Güney rengi kızıldır. Kızıldenize güneyde olduğu için kızıldeniz denmiştir. Egedenizi sonradan uydurulmuştur. Gerçek adı Akdenizdir. Şimdiki Akdeniz dediğimiz yer gerçek Akdeniz'in uzantısıdır. Batının rengi aktır. Onun için Akdeniz demişiz. Ne fark eder diye soracak olursak, orada da bir aşağılama ve asimile etme politikası vardır. Orada yaşayan milletleri yok sayarak asimile politikası gütmektedirler. Orada yaşayan milleti yok saymaktadırlar. Yakın Doğu ne demek? Orada yaşayan bir milleti değil de bakınca sadece coğrafya görüyorum demek. Benim olan şeyin ismi vardır. Benim olmayan şeyin adı yoktur. Örneğin uzakbatı diye bir terim yok. Neden yok? Çünkü orası Amerika'dır. Avustralya vardır. Coğrafi olarak tanımlanmaz. En kötü ihtimal önceden onların elindeyken olan isimlerini kullanırlar. Örneğin Kostantiniye derler. Kendimize yabancılaşmamız kendimize başkasının anlayışıyla bakmamızdır. Güçlü anlayışını ve kurallarını dayatır. Sorun bilinçli olabilmektedir. Bilinçli olan dayatmalara karşı kendi zihin yapısını koruyabilendir. Bizim zihin yapımız Ötüken kelimesiyle başlayan bir merkezle binlerce yılda şekillenmiş. Elin ayranı yürek soğutmazmış deyişiyle devam edecek olursak, kendi zihin yapımıza göre kendi benliğimizi bilmemiz gerekiyor ki yüreğimizi soğutabilelim. Ben ve ait olduğumuz bizin farkına varabilelim. Kültürümüzü koruyabilelim.

24 22 Yorum 1 Paylaşım

Beğen **Yorum Yap** **Paylaş**

1 diğer yorumu gör

Mustafa Altınay
Şerafettin Güre Hocam; deniz ve gemi kelimeleri Türkçe ama talay kelimesi Gabain'in Eski Türkçe'nin grameri(sayfa:296)'da Çince diye bahsediliyor. Bir başka kaynaktan daha teyit edemedim ama büyük olasılıkla Çince.

Beğen · Yanıtla · 37h

7 diğer yanıtı gör

Mustafa Altınay
Şerafettin Güre Baktım, yenileri yüklenmiş. 23' e kadar çıkmış. 15'ten sonrasını zaman ayırıp izlemem gerekiyor. Teşekkür ederim.

Beğen · Yanıtla · 37h

5-489

206

ONTOLOJİK VE EPİSTEMOLOJİK
BAĞLAMDA TÜRK MİTOLOJİSİ

.....Türk mitolojisinde her şeyin bir bütün oluşturduğu ve yüce varlık bağlamında her şeyin ruhunun olduğu kutsal bir dünya kavramı veya tasarımı, dünya modelinin ontolojik yönünü oluşturur. İşte dünya modelinin Türk düşüncesinde görünürleşmesi, kozmosun üçlü bölümüyle açıklığa kavuşturulur. Ancak bu üçlü bölüm mitolojik mantıkta görünen, bilinen bu dünya ile görünmeyen, bilinmeyen öteki dünyaya (gök veya ölümden sonraki ahiret dünyasına) bölünmüştür. Her üç dünyanın da yani alt, orta ve yukarı dünyanın da görünen ve görünmeyen kısımları vardır. Bilinenden bilinmeyene, görülürden görülmeyene, somuttan soyuta; kısacası madde âleminden manevi âleme geçiş paradigmasında belirlenmiştir.....

Alınan kaynak: Türk Mitolojik Sistemi- Ontolojik ve Epistemolojik bağlamda Türk Mitolojisi 1 - Prof. Dr. Fuzuli Bayat - Ötüken Yayınları - 4. Basım - Sayfa: 29

Not: Üçlü dünya modeli ise Yakut Destanlarında alt dünya, orta dünya ve yukarı dünya olarak üçlü şekilde anlatılmaktadır. Kötü ruhlar alt dünyadan gelmekte, Orta ve yukarı dünyadaki soyut iyi kahramanlar ise onların bize zarar vermemesi için her üç dünyaya da girip çıkarak onlarla mücadele etmektedirler. Aynı şekilde Somut Kamlar(Şamanlar) da bizi kötü ruhlardan korumak için her üç dünyaya girip çıkabilmektedirler. Bu kadar mücadele içinde bile her şeye rağmen bazen kötülük olabilmektedir. Her üç dünyanın da somut ve soyut yanları vardır. Somuttan soyuta, bilinenden bilinmeyene gidilmektedir. Destanlarda bu durum ayrıntılı olarak hikayeleştirilmektedir.

10 1 Paylaşım

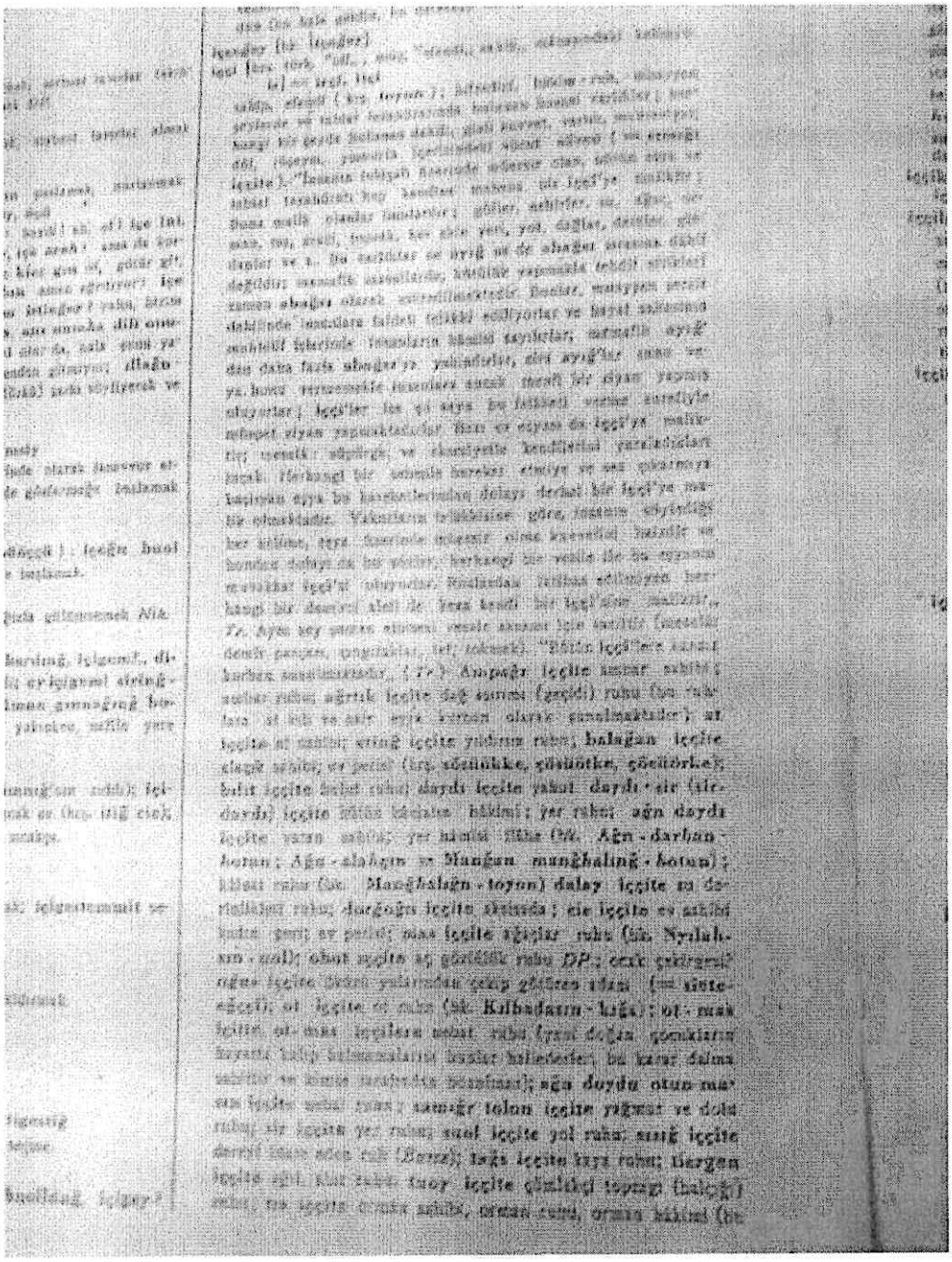
Beğen Yorum Yap Paylaş

5-490

Arkhe mi? İççi mi?

Her şeyin ardındaki ana madde ya da ruh nedir? Sorusunun cevabı arkhe'dir. İlk filozoflar arkhe'yi ya somut su, ateş ve benzeri bir maddeden olduğunu savunmuşlar ya da soyut bir ruh ve töz'ün maddenin arkasındaki gizil güç olduğunu düşünmüşler.
İççi ise Yakut Türkleri tarafından bir şeyin ruhu olarak kabul edilmiştir. İçinde iççisi olmayan ise boş olarak düşünülmüştür. Ağzımızdan çıkan sözün bile iççisi vardır.
Bizim arkhemiz iççidir.
İççi kelimesini biraz açarsak iye, eye, eçe gibi de diğer Türk lehçelerinde söyleyiş şekilleri de vardır.
Sonuç olarak arkhe yerine rahatlıkla iççi diyebiliriz.

Yararlanılan kaynaklar:
Yakut Dili Sözlüğü- E. K.Pekarskiy- Sayfa:434
Eski Türklerde Gizli Tabiat Kuvvetlerine İnanma (İye "İççi" İnancı) / Doç. Dr. Celâl B. Memmedov
https://www.tarihtarih.com/?Syf=26&Syz=365261&/Eski-T%C3%BCrklerde-Gizli-Tabiat-Kuvvetlerine-%C4%B0nanma-(%C4%B0ye-%C4%B0nanc%C4%B1)-/-Do%C3%A7.-Dr.-Cel%C3%A2l-B.-Memmedov-

13 1 Paylaşım

207

Kant'ın Pratik Felsefesi - Cengiz Iskender Özkan

....Ahlak yasasının sentetik a priori bir ilke olabilmesinin olanağı, yine insanın bu ikili varlık yapısında temelini bulur. Ahlak yasası akıl sahibi her varlık için geçerli olması nedeniyle a priori bir ilkedir; zorunluluğunun temelini de aklın varlık yapısında bulur. Ama bu zorunluluk insan için gereklilik olarak ortaya çıktığından ve insan, aklın buyurduğu bu gerekliliğe, doğal yapısında bulunan eğilimler ve güdülerden dolayı karşı gelebildiğinden, aynı zamanda sentetik bir önermedir.

Öyleyse sentetik a priori bir ilke olan ahlak yasasının varlık koşulu, insanın bu ikili yapısı içinde, onun bir akıl varlığı olmasıdır. Böylece ahlak yasası da yalnızca akıl sahibi bütün varlıklar için geçerli olan bir yasa olabilmesidir.....

.....Bununla birlikte özgürlük de ahlak yasasının varlık temelini oluşturur. Insan özgür bir varlık olduğu için, bir akıl varlığı olduğu için -çünkü özgürlük aklın istemeye kendi yasasını koymasıdır- ahlak yasası varolabilir.

Kant etiğinde "yapabilirsin"den "yapmalısın"ın çıkışı, özgürlükten ahlak yasasının çıkışı, özgür olma olanağından özgürlüğün gerçekleştirilmesine geçiş; bunların hepsi aynı anlama gelir ve insandan kişiye geçiş, bir insan ontolojisinden etiğe geçiştir.

Etik biliminin olanağının koşulu bir insan felsefesi, Felsefi Antropoloji, ya da bu konuşmada geçtiği biçimiyle bir insan ontolojisidir. Felsefi antropoloji bir insan ontolojisidir; çünkü insanın varlık yapısını, varlık içindeki özel yerini soruşturur. Insana insan olmasından dolayı ait olan özellikleri ve olanakları araştırır.

Aynı şekilde Etik de Felsefi antropolojinin bilgisel olanağı olur. Insanın ne olduğuna onun yapıp ettiklerinden hareketle yanıt verebiliriz. Bu gün kimi felsefeciler Kant Etiğinin temelinde bir Felsefi Antropolojinin bulunmadığını söylemektedir. Oysa yalnız Kant etiğinin değil, her Etiğin temelinde bir Felsefi Antropoloji vardır. Felsefi Antropolojisiz bir Etik varolamaz, çünkü söylediğimiz gibi Felsefi Antropoloji Etik için varlık temelidir.

Işte bu nedenle, yalnızca Kant etiği değil, her etik bir insan anlayışına, bir insan ontolojisine, ya da bilinen adıyla bir felsefi antropolojiye gerek duyar. Kant'ın pratik felsefesinin önemi de burada ortaya çıkar: Kant Etiğinde etik bir araştırmanın nasıl bir yaklaşımla yapılması gerektiği görünmektedir. Bu Kant'ın Etiğindeki ontolojik yaklaşımın, yani onun etiğinin bir insan görüşüne dayandığının göstergesidir. Bu yaklaşımın farkına varmak, hem Kant'ı doğru anlamak için bir anahtardır, hem de etik üzerine çalışan bir araştırmacı için Kant'ın gösterdiği, etik bir araştırmanın temellerinin nerede aranması gerektiğine ilişkin bir anahtardır.

Alınan kaynak; Immanuel Kant - Muğla Üniversitesi Uluslararası Kant Sempozyumu Bildirileri - Makale adı; Kant'ın Pratik Felsefesi - Makale Yazarı; Cengiz Iskender Özkan

5-492

209

Felsefeyle ilgilenmek...
Felsefeyle ilgilenmek çocuk büyütmek gibidir. Fakat felsefenin çocuğunun farkı ilgilenmeyi bıraktığın yaşta kalıyor. Doğal bir çocuk gibi ilgilenmesek de büyümüyor. Önemli olan bizim kaç yaşımızda olduğumuz değil, büyüttüğümüz çocuğun kaç yaşında olduğudur. Fichte gibi yirmibeş yaşında kendi tarzını belirlemiş bir filozof da olabiliriz. Ölene kadar felsefeyi anlamaya çalışan bir felsefeci de olabiliriz. Ama her ne olursak olalım felsefeyle ilgilenmenin hazzını yaşamak bile harikulade bir şey, çocuk büyütmenin meşakketi gibi.

35 4 Yorum 3 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-493

210

Yakutça'dan bugüne anlama yetisi ve akıl yetisine bakış.

Yakutça ve Hakas Türkçesinde gönül kelimesinin en arkaik halini gözlemleyebiliyoruz.
Köngül=Serbest, hür, müstakil, hakka malik olan, kendi iradesiyle(Pekarskiy,Yakut Dili Sözlügü-539). Köngül kişi= Hür iradesiyle hareket eden.(Pekarskiy-539). Tangara köngülümen=Tanrının iradesiyle(Pekarskiy-539). Köngül cagrbay=Serbestçe gezmek(Pekarskiy-539). Köngül ogynog=Serbest oynamak(Pekarskiy-539). Köngdöy=Kof, içi boş olan(Pekarskiy-539). Köndirge=Gömme töreni sırasında ölünün yakasının ve ayakkabısının ucunu keserek ruhunun serbest çıkmasını saglamak(Hakasça-Türkçe Sözlük TDK, baskı:2007, safya:269). Köngkülüy=Nefes borusu(içinden boş hava sirkülasyonu geçmesinden öykünülmüş). Pekarskiy-539
Görüldügü gibi, serbest kalmak, bagli olmamak, özgür kalmak anlamlarında kullanılmıştır.
Gönlümüzün özgürlügünü 'ba:g' layan ise istemelerimizdir. Istemek, arzu etmek 'ba:g' lanmak olarak algılanmış. Istenen, arzu edilen nesneye yönelerek bagimli olmamız anlatılmıştır. Bagarılm=Istenen, arzu edilen(Pekarskiy-58)
Bagar=Arzu, istek, heves, emel, gaye, hedef, temenni(Pekarskiy-58). Bag=Düğüm(Kaşgarlı,TDK-Besim Atalay-Dizin, baskı 2018, sayfa:58). katıg ba anı=onu sıkıca bagla(Kutadgu Bilig-964)
Sonuç olarak 'düşünmek' diger Türk lehçelerinde sadece anlama yetisi yerine kullanılmış(Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlügü- Kültür Bakanlıgi- 1371/54- Sayfa:22). Akıl yetisinin özgürlügü 'gönül', istemesi ise 'ba>bag' terimleri ve onların türevleriyle karşılanmıştır.

5-199

211

Keyikoğlu-Kişioğlu

Keyik yani geyik, eti yenen her türlü yabani hayvan anlamında. Sonradan anlam daralmasına uğrayarak sadece geyik diye bildiğimiz hayvanı kasteder hale gelmiştir. Maral>meral ise dişi geyik anlamındadır. Toplumun içinde yaşamayan insan vahşi olarak algılanmıştır. Hor görülmüştür, dışlanmıştır. Kurallara uymayan doğa kurallarına göre hareket eden saldırgan bir hayvan gibi düşünülmüştür. Kişioğlu ise toplum içinde yaşayan, toplumun kurallarına uyan insan demektir. Bütün milletler kendinden olmayan, kendi dilini konuşmayan, kendi geleneklerine sahip olmayan milletleri vahşi hayvan gibi görmüş, vahşi hayvana uygun barbar ve benzeri tanımlarla ifade etmiştir. Bütün milletlerin dilinde buna benzer tanımlar mevcutdur. Öteki olan vahşi olandır. Ehlileşmesi, onun gibi olması, asimile olması demektir. Insanlık tarihinde kültürlerin yok olması, ehlileşmiş başka kültürler haline dönüşmesidir. Insanlığı ehlileştiren yeni dönem kültür batı kültürüdür. Geleneğimizden vazgeçtik, dilimizi koruyabildik mi büyük başarıdır. Akıntıya karşı duramıyoruz.

5-495

212

İleri, beri, geri, yukarı....
Yüzünü güneşin doğduğu yöne doğru yönelterek atalarımız ileri, beri, geri ve yukarı demiş. Dünyanın dört köşe olduğunu bir tahta gibi suyun üstünde yüzdüğünü tasavvur etmiş. Kendi durduğu yeri merkez zannederek bu dört yöne gidip ve de bütün yönlerde açık denize ulaşınca dünyanın dört bir tarafını da gezip bitirmiş olacağını düşünmüş. İleride gün doğusuna, güneşin doğduğu yere doğru giderse denize ulaşıp dünyanın önündeki sınıra ulaşacağını tasavvur etmiş. Beri tarafında güneşin tepede olduğu yöne doğru, güneye doğru giderek denize ulaşıp dünyanın ikinci bir sınırını da keşfetmiş olacaktır. Geriye doğru, batıya, gün batımına kadar olan açık denizin sınırına ulaşınca da üçüncü sınırı da keşfetmiş olacaktır. Kuzeye gece ortasına, yukarıdaki kutup yıldızının olduğu yere kadar olan sınırdaki açık denize de ulaşılınca da dünyanın dört köşesi keşfedilmiş olacaktır. Peki suyun üstünde neden alabora olmuyor? O da düşünülmüş. İki uçta iki büyük balık ve ortada da velev duran bir balık ile dünya ayakta durmaktadır.

13 İbrahim Ata ve 12 diğer kişi 17 Yorum

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-496

210

Türk mitolojisi "kut sür" üzerine felsefi bir deneme.

Türk mitolojisine göre insanda üç temel kut vardır. Bunlar anne kutu, yer kutu ve gök kutu. Anne kutu doğuşumuzdan gelir ve soyumuzun devamını sembolize eder. Karşılığı 'saf ben'imizdir. Yer kutu, 'teorik akıl'ımızı temsil eder. Gök kutu ise 'pratik akıl'ımızı temsil eder. Doğuştan gelen saf ben anne kutu, teorik akıl yer kutu, pratik akıl ise gök kutudur. Bunları yaşam enerjisi ile yani 'sür' ile yürütürüz.

21 5 Yorum 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap Paylaş

5-497

219

Elma Ağacı ve Türk Mitolojisinde bir Varyant.

Eski Türk Mitolojisi olan Yakut Türklerinin mitolojisinde, evreni bir bütün olarak bir ağaç tutuyor. Kökleri yerin altında, gövdesi yeryüzünde dalları ise kutup yıldızına kadar uzanıyor. Böylece evren bir bütün olarak ayakta duruyor. Kutup yıldızı göğün direği, gök çıkrığı ise ipleri uzun bırakılmış, direğe bağlı gökyüzündeki hayvanlar tarafından çevrilmektedir. Böylece zaman akmaktadır. Yakut Türkçesinde elma ile ağacı bir bütün düşünülmüş. yani elma dendiğinde kutsal ağaç ve meyvası elma birlikte kastedilmektedir. Sonradan anlam daralmasına uğrayarak sadece ağacın meyvası kastedilir hale gelmiştir. al=kırmızı ve ağaç=mas, aal mas>aalmas>aalmas>aalma>alma>elma.

UQUSTURK.FILES.WORDPRESS.COM
uqusturk.files.wordpress.com

5-498

"Saf ben"
Transandantal felsefede, hem deneyimin hem de her türlü anlama ve akıl faaliyetinin zemininde olan "saf ben"dir. "saf ben" ise hissetme yetisinin formlarının, yani uzay ve zamanın sentetik birliğinin idrakidir. Bu bakımdan "saf ben", hissetmenin saf formlarını, yani transandantal ideal olanları kuşatmaktadır. Dışsal deneyimin edinilmesi "saf ben"in kendini idraki ile mümkündür, ve her türlü deneyimin zemininde olduğundan kendisi deneyim yoluyla gelen bir idrak değildir. "saf ben", deneyime birliğini ve bütünlüğünü vermesi itibariyle kategorilerin ve aklın idealarının da aslî mekanıdır.

Alınan kaynak; Kant'ın Şemsiyesi - Bülent Gözkan - Sayfa:182

2 1 Paylaşım

Beğen Yorum Yap

5-499

"Dünyada, dünyanın dışında bile, iyi bir istemeden başka kayıtsız şartsız iyi sayılabilecek hiçbir şey düşünülemez". Immanuel Kant

6

5-500